Wilkie Collins

Femeia în alb

ALDO PRESS

Wilkie Collins

Femeia în alb

Editura ALDO

2005

Lui

Bryan Walter Procter

din partea unui confrate mai tânăr întru literatură, care-i apreciază din tot sufletul prietenia şi care-şi aduce aminte plin de recunoştinţă de numeroasele clipe fericite petrecute în casa lui.

ÎNTÂIA EPOCĂ

Istorisirea este începută de Walter Hartright, profesor de desen, de la Clement's Inn

1.

Vom afla din această istorisire până unde poate merge răbdarea unei femei şi de ce este în stare un bărbat când îşi pune ceva în cap.

Dacă ar fi să apelăm la lege pentru a lămuri situaţiile incerte sau pentru a desfăşura o oarecare cercetare, folosindu-ne doar aşa, câte puţin de vraja miraculoasă a banului, ar fi trebuit ca povestirea ce se va depăna în aceste file să constituie un adevărat caz, demn să atragă atenţia publică şi să fie dezbătut într-un tribunal.

Din păcate însă, mai există unele situaţii în care legea este aservită celor doldora de bani; aşa că istorisirea va fi narată doar în paginile acestei cărţi. Ea va fi expusă cititorului exact cum ar fi fost prezentată şi judecătorului dacă s-ar fi putut. Toate faptele relatate aici se bazează numai şi numai pe propria experienţă a personajelor. Când omul care schiţează aceste cuvinte introductive (şi anume Walter Hartright) va fi mai în măsură decât alţii să prezinte cursul acţiunii, atunci o va face chiar el. Dar, când depănarea întâmplărilor nu va mai izvorî din propria sa experienţă, atunci va da locul altcuiva; deci, firul naraţiunii va fi deşirat mai departe de alţi oameni care sunt direct implicaţi în desfăşurarea evenimentelor relatate de ei, aşa cum fusese şi el până atunci.

Şi uite aşa, cartea va aduna istorisirile mai multor persoane, la fel cum, în cazul unui proces se prezintă mai mulţi martori – toţi urmărind acelaşi lucru şi anume aflarea adevărului cât mai clar şi mai precis posibil şi reconstituirea faptelor, determinând oamenii care au asistat la desfăşurarea lor să relateze pas cu pas şi cât mai exact ceea ce ştiu.

Deci, să-i permitem lui Walter Hartright, de douăzeci şi opt de ani, profesor de desen, să ia primul cuvântul.

2.

Mai era o zi şi începea luna august. Căldurile verii erau pe sfârşite şi noi, londonezii, sătui de străzile încinse ale vechiului oraş, visam norii plutind peste holdele de grâu şi adierea răcoroasă a vântului de toamnă la malul mării.

Cât despre mine, sfârşitul verii mă găsea cam debil, dezamăgit şi, ce să mai vorbim, fără nici un ban în buzunar. În anul care se scursese, renunţasem să mai veghez cu grijă asupra cheltuielilor iar extravaganţele pe care mi le permisesem mă obligau acum să-mi petrec toamna, ca să mai pun ceva deoparte, în casa mamei mele din Hampstead şi în propriul meu apartament din oraş.

Din câte îmi aduc aminte, era o seară liniştită şi înnorată; în Londra domnea o atmosferă de nerespirat; zumzetul străzii se auzea undeva departe; palpitaţiile plăpânde ale inimii mele şi zbaterea tumultoasă a oraşului care mă înconjura, tindeau să descrească tot mai istovite, pe măsură ce soarele cobora la orizont. Am pus deoparte cartea cu care încercam să-mi omor timpul, pentru că stăteam mai mult cu ochii pe pereţi decât citeam şi am plecat la plimbare, dornic să trag în piept aerul proaspăt al înserării din cartierele mărginaşe ale Londrei.

Se făcea că era tocmai seara pe care o petreceam de obicei în compania mamei şi surorii mele. Deci, am luat-o către nord, în direcţia Hampstead-ului.

Este important, pentru ceea ce am să vă relatez în continuare, să vă povestesc că tatăl meu decedase cu câţiva ani în urmă faţă de evenimentele pe care le istorisesc şi că sora mea şi cu mine eram singurii copii care mai rămăseserăm din cei cinci cu care fusese dăruită familia mea. Şi tata fusese tot profesor de desen. Reuşise să se realizeze fiind un om harnic şi sârguincios, iar atenţia deosebită pe care o acorda celor apropiaţi îl determinase, după căsătorie, să economisească mai mult din veniturile sale decât ar fi făcut alţi soţi mai puţin grijulii.

Datorită hotărârii şi muncii sale asidue, mama şi sora mea au putut duce o viaţă îndestulată şi tihnită chiar şi după moartea lui. Eu îi urmam exemplul şi trebuia să mă declar mulţumit pentru viitorul care mă aştepta.

Înainte să mă înfăţişez la poarta mamei mele, umbrele înserării învăluiau unduioase capetele cele mai semeţe ale ciulinilor şi, în jos în vale, noaptea îşi aşternuse vălul ei cernit asupra Londrei. Nici n-am apucat bine să sun la poartă, când uşa casei s-a trântit de perete; onorabilul meu amic italian, domnul profesor Pesca s-a ivit în locul slujnicei, şi s-a năpustit să dea mâna cu mine, din cale afară de vesel, afişând un fel de exuberanţă meridională, amestecată cu obişnuita sa vioiciune englezească.

Fiindcă îmi este tare simpatic, şi desigur, fiindcă ocupă un loc foarte important în relatarea faptelor, trebuie să acord câteva rânduri prezentării sale. S-a nimerit ca tocmai el să reprezinte punctul de pornire al ciudatei istorisiri de familie care face obiectul acestei cărţi.

Am avut ocazia să-l întâlnesc pe amicul meu italian la câteva familii de vază unde preda limba natală şi unde eram profesor de desen. Singurele lucruri pe care le aflasem despre el la vremea aceea erau că mai demult, ocupase un loc important la Universitatea din Padova, că plecase din ţara lui de baştină din considerente politice (nu fusese niciodată dispus să-mi precizeze exact de ce) şi că venise la Londra cu mulţi ani în urmă şi câştiga experienţă în condiţii onorabile, predând limbi străine.

Deşi n-aş putea spune că era cu adevărat un pitic – fiindcă avea o statură foarte proporţională – sunt sigur că Pesca era omul cel mai mic de înălţime pe care-l întâlnisem vreodată, cu excepţia arătărilor de la circ. Sărea în ochi oriunde îşi făcea apariţia, mai ales că avea o atitudine destul de ieşită din comun. Îl obseda ideea că trebuie să poarte o adâncă recunoştinţă faţă de ţara care îl primise şi care îi asigurase un mijloc de trai, străduindu-se din răsputeri să devină un adevărat englez. Pe lângă faptul că era atât de îndatoritor faţă de acest popor, purtând mereu ghete şi pălărie albă şi nedezlipindu-se de umbrela sa, profesorul dorea să-şi imprime şi modul de a fi şi de a se distra al englezilor. Considerând că ne remarcăm ca naţie prin preocuparea deosebită pentru sport, omuleţul s-a ocupat să practice tot felul de exerciţii fizice şi distracţii tipic englezeşti, de fiecare dată

când i se oferea ocazia, nădăjduind că prin strădanii repetate va fi capabil să-şi însuşească deprinderile noastre sportive în aer liber, aşa cum îşi însuşise obiectele noastre specifice de îmbrăcăminte, ghetele şi pălăria albă.

Îl remarcasem riscându-şi nesăbuit viaţa la o vânătoare de vulpi şi la un joc de crichet, şi nu după multă vreme, l-am văzut riscând la fel de nesăbuit, aruncându-se în mare la Brighton.

Făcusem cunoştinţă întâmplător şi ne bălăceam unul lângă altul. Dacă am fi fost antrenaţi într-o competiţie, aş fi fost desigur mai atent la Pesca; eu eram însă convins că străinii ştiu să-şi poarte de grijă în apă la fel ca şi englezii şi nu mi-am imaginat că Pesca voia să treacă şi înotul pe lista sporturilor masculine pe care credea că le poate deprinde dintr-o dată. La câtva timp după ce ne-am îndepărtat amândoi de mal, am întors capul să mă uit după el, pentru că nu-l vedeam lângă mine. Spre disperarea şi uimirea mea, n-am zărit nimic altceva decât două mânuţe albe care s-au agitat câteva minute deasupra apei şi pe urmă au dispărut. Când am băgat capul în apă să-l caut, bietul de el stătea pe fundul mării, chircit într-o adâncitură de nisip, părând mult mai mic decât remarcasem până în acel moment. În timp ce-l târam după mine prin apă, aerul l-a readus în simţiri şi a suit treptele pontonului ajutat de mine. Pe când îşi recăpăta suflul, îşi dădea seama cât de nesăbuit fusese în privinţa înotului. Imediat ce a reuşit să-şi astâmpere clănţănitul dinţilor, a zâmbit palid şi a spus că i s-o fi pus un cârcel sau mai ştiu eu ce…

Când s-a restabilit complet şi a venit după mine, pe plajă, sângele lui fierbinte de italian i-a inundat sufletul, înecând răceala englezească pe care se străduia să şi-o impună. M-am văzut năpădit de o groază de dovezi exagerate de recunoştinţă, strigând plin de însufleţire meridională că-l salvasem de la moarte şi-mi este dator pe viaţă, aşa că n-o să se liniştească până nu mă va răsplăti pentru gestul meu.

Am încercat prin diverse metode să stăvilesc avalanşa de lacrimi şi strigăte insistând să considerăm această întâmplare drept o situaţie hazlie; până la urmă am izbândit, după câte remarcasem, să domolesc efuziunile sentimentale ale lui Pesca. Nici nu-mi închipuiam pe vremea aceea – şi nici peste câtva timp, când sejurul nostru la mare se terminase – că ocazia mult aşteptată de prietenul meu de a mă îndatora se va ivi în curând, că el nu voia să o lase să treacă şi că, prin

acţiunile sale avea să-mi schimbe radical modul de viaţă şi să mă transforme într-un alt om.

Cu toate acestea s-a întâmplat exact aşa. Dacă nu l-aş fi smuls pe profesorul Pesca de pe fundul mării, cu siguranţă că nu aş fi fost amestecat în povestea pe care urmează s-o depăn în continuare… Probabil că n-aş fi aflat de existenţa femeii care mi-a aprins inima, care mi-a paralizat toate forţele şi care s-a transformat în singura mea raţiune de a fi.

3.

După figura pe care o făcuse Pesca şi după agitaţia care-l cuprinsese în seara în care am dat ochii cu el în faţa casei mamei mele, am priceput că se petrecuse un lucru deosebit. Cu toate acestea, nu m-am grăbit să-l chestionez. Îmi imaginam totuşi, în timp ce el mă apucase cu putere de mâini (deoarece ştia în ce zile îmi vizitam familia), că se prezentase acolo în mod special ca să dea de mine şi să-mi comunice ceva extraordinar de important şi îmbucurător pentru mine.

Ne-am făcut apariţia în salon destul de brusc şi nepoliticos. Mama stătea în cadrul ferestrei deschise zâmbind şi răcorindu-se cu evantaiul. Îl plăcea foarte mult pe Pesca, îi scuza întotdeauna până şi cele mai curioase aiureli. Draga de ea! Imediat cum a intuit că micuţul profesor este adânc recunoscător fiului ei, l-a tratat cu cea mai mare bunăvoinţă şi i-a admis toate extravaganţele fără să-i pună prea multe întrebări.

Mai ciudat este faptul că sora mea Sarah, deşi este atât de tânără, nu-i acorda prea multă înţelegere. Admitea desigur că este un suflet nobil, dar nu-i înghiţea orice, la fel ca mama. Caracterul ei britanic nu îngăduia nonconformismul nonşalant al lui Pesca şi indiferenţa acestuia faţă de normele stricte de comportare socială; şi, de fiecare dată îşi manifesta destul de făţiş mirarea faţă de bunăvoinţa pe care i-o arăta mama acestui italian mic de statură şi ciudat. Am remarcat de fapt, nu numai la sora mea ci şi la alţi tineri de-o seamă cu noi, că suntem mai puţin serviabili şi săritori decât cei mai în vârstă. Am văzut de multe ori persoane cu păr alb entuziasmându-se şi înroşindu-se la faţă la gândul unei bucurii care nu provoacă nici un fel de reacţie nepoţilor. Am stat adesea şi m-am gândit dacă şi ei au fost la fel când

aveau anii noştri? Oare nu-i de vină educaţia, oare nu ne-am maturizat cam prea devreme?

Acum, de exemplu, pe când bătrâna făcea mare haz de nepăsarea copilărească cu care ne năpustisem în salon, Sarah aduna îngândurată de pe jos resturile ceştii de ceai pe care profesorul o făcuse praf când alergase să-mi iasă înainte.

— Vai, Walter, nu ştiu ce-ar fi ieşit până la urmă – exclamă mama, dacă nu-ţi făceai apariţia. Pesca nu-şi mai găsea locul de nerăbdare şi nici eu de curiozitate. Se pare că are nişte veşti extraordinare în ceea ce te priveşte, dar n-a vrut în ruptul capului să ne destăinuiască nimic până nu vine prietenul său, Walter.

— Ah, ce rău îmi pare că am rămas fără o ceaşcă din serviciu, remarcă Sarah, uitându-se întristată la cioburi.

Între timp, Pesca, încântat din cale afară şi total nepăsător faţă de stricăciunea provocată, îşi instală un fotoliu impunător în capătul celălalt al camerei, ca să ne aibă sub influenţa sa pe toţi trei, ca un adevărat orator aşezat la tribună. A aşezat fotoliul cu spătarul către noi, s-a trântit în genunchi pe el şi a început să vorbească adânc mişcat de pe acest pupitru improvizat, publicului reprezentat de noi trei.

— Ei, scumpii mei dragi – exclamă Pesca (spunea totdeauna „scumpii mei dragi” în loc de „dragii mei prieteni”), să vedeţi ce am să vă spun. Este vremea… să vă comunic vestea cea mare… deci m-am hotărât să vă povestesc despre ce este vorba.

— Grozav, zise mama, antrenându-se şi ea în buna dispoziţie care-l cuprinsese.

— Mamă, să ştii că mai are puţin şi o să distrugă spătarul celui mai bun fotoliu – remarcă Sarah.

— Pentru început, mă întorc în timp şi rog pe cea mai respectabilă persoană să-mi acorde atenţia – zise Pesca – referindu-se bineînţeles la

mine şi gesticulând peste spătarul scaunului. Cine m-a cules de pe fundul mării (din pricina unui cârcel)? Cine mi-a salvat viaţa? Şi ce am exclamat când mi-am venit în simţiri?

— O mulţime de lucruri care nu erau deloc necesare, am declarat eu, insistând cât mai hotărât posibil, pentru că, dacă l-aş fi lăsat să continue, ar fi izbucnit cu siguranţă în lacrimi.

— Am zis – se încăpăţână Pesca – că întreaga mea existenţă este închinată iubitului meu prieten Walter şi acesta este adevărul. Am zis că n-o să-mi mai găsesc liniştea până n-o să am ocazia să mă recompensez şi m-am frământat încontinuu până în ziua de azi. Dar, în acest moment – zbieră omuleţul înnebunit de bucurie – plutesc de fericire, pentru că, ocazia mult aşteptată s-a ivit şi încă este vorba de un lucru foarte important şi serios!

Ar trebui să vă lămuresc asupra faptului că Pesca se lăuda că se exprimă pur englezeşte, că se îmbracă şi se poartă aidoma unui lord. Introducându-şi în limbaj câteva expresii englezeşti uzuale, le folosea cum îi venea la îndemână, schimbându-le, când credea că este cazul, în cuvinte compuse şi în repetiţii pentru că i se părea că sună bine aşa şi mai ales pentru că nu le pricepea adevăratul înţeles.

— Printre marile familii londoneze unde predau limba mea maternă – spuse profesorul, aruncându-se, în povestire, aşa deodată – există una foarte importantă, în Portland. Sper că ştiţi unde este, nu? Da, binenţeles! În reşedinţa aceea, iubiţii mei dragi, locuiesc nişte persoane de vază. Mama, grasă, cu păr blond, trei fete grase şi cu păr blond; şi în sfârşit tatăl, cel mai rotund şi mai blond dintre ei care este un om de afaceri, plin de bani, mai demult cred că a fost un bărbat chipeş, dar acum cu chelia şi cu cele două rânduri de guşă nu mai poate fi considerat arătos. Tinerele fete îl studiază pe nemuritorul Dante şi, pe onoarea mea dacă îmi pot găsi cuvintele potrivite care să descrie ce mult le chinuieşte marele Dante drăgălaşele lor căpşoare! Oricum, ce-mi pasă mie, asta este spre avantajul meu, pentru că o să treacă multă vreme până să deprindă secretele limbii italiene. Şi iată ce s-a întâmplat! Azi m-am prezentat ca de obicei, pentru meditaţii. Eram toţi patru absorbiţi în Infernul lui Dante, în al şaptelea cerc, dar asta nu contează, cercurile vor fi întotdeauna grele pentru cele trei fete grase şi cu păr blond, dar al şaptelea le preocupa în mod deosebit pe tinerele domnişoare. Aşa că, în loc să le spun să înveţe, le

declamam versuri, le îndrumam, mă agitam extraordinar când, deodată răsună sunetul unor paşi pe hol şi iată că ne trezim cu tatăl, putred de bogat, prosperul om de afaceri cu chelie şi cu guşă dublă. Da, iubiţii mei, să ştiţi că acum ne apropiem de miezul problemei. M-aţi ascultat atent până acum sau v-aţi zis în gând: „lua-l-ar dracu şi pe Pesca ăsta, că nu mai termină odată!”.

Noi l-am liniştit, spunându-i că eram numai ochi şi urechi iar el continuă:

— Prosperul părinte avea în mână o scrisoare şi după ce se scuză că ne deranjează din tenebrele Infernului cu lucruri lumeşti, le vorbi celor trei odrasle, începând propoziţia aşa cum faceţi voi în engleză când doriţi să spuneţi ceva cu O mare: „O, scumpele mele, exclamă bogătaşul! Am primit o scrisoare de la amicul meu, domnul…, (nu am reţinut cum îl cheamă, dar nu contează pentru că o să amintesc şi despre asta: da, da, e chiar mai bine aşa)”. Şi tatăl îi dădu înainte: „Mi-a trimis o scrisoare prietenului meu, domnul X; doreşte să-i recomand un profesor de desen care să fie dispus să vină la moşia lui de la ţară. Ah, Doamne Sfinte! Când am aflat asta, îmi venea pur şi simplu să-i sar de gât şi să-l acopăr de sărutări. Insă m-am stăpânit şi am sărit de pe scaun, doar atât. Mă frământam şi de abia reuşeam să nu izbucnesc, dar am tăcut şi i-am permis tatălui să continue.

— Scumpele mele, cine ştie, poate îl ajutaţi voi pe prietenul meu să găsească un „profesor de desen!”

Domnişoarele schimbară între ele câteva priviri şi exclamară apoi cu acelaşi O iniţial. „Oh, nu, tată dragă! s-ar putea ca domnul Pesca…”. Eu atâta aşteptam – îmi stătea gândul numai la voi – am sărit în picioare, de parcă m-a împins un arc şi m-am adresat prosperului om de afaceri cu un formalism pur englezesc:

„Dragă domnule, am persoana potrivită! Este cel mai talentat profesor de desen din câţi au existat vreodată! Scrieţi-i de urgenţă prietenului dumneavoastră, şi anunţaţi-l pe profesor să-şi facă bagajele (nu, parcă aşa se spune la voi) chiar de mâine!”. „Un moment, exclamă tatăl, este englez sau de altă naţionalitate?”. „Englez în adevăratul sens al cuvântului!” zic eu. „Dar este o persoană onorabilă?” se interesă tatăl. „O clipă, domnule (pentru că mă jignise cu întrebarea asta şi

încetasem să-i mai vorbesc prieteneşte)! Este plin de talent şi urmează cariera strălucită a tatălui său!”. „N-are importanţă cât este de talentat domnule Pesca, exclamă incultul negustor! Pe noi nu ne interesează geniile decât dacă sunt persoane onorabile. În cazul acesta, ne declarăm foarte mulţumiţi. Şi prietenul dumitale poate prezenta scrisori de recomandare?” Eu am dat din mână indiferent. „Scrisori ziceţi? Vai, dar nici nu vă daţi seama. Poate să vă prezinte un munte de recomandări!”. „Ei, n-am nevoie decât de două, trei” zise flegmatic acest om putred de bogat. „Vreau să le primesc, alături de numele şi adresa lui”. „Şi un moment, domnule Pesca, dacă tot te duci la prietenul dumitale ar trebui să iei o notă”. „Ce să iau, o bancnotă? am exclamat eu revoltat. N-am nevoie de bancnote; destul! Micul meu englez vrea să câştige banii cinstiţi”. „Care bancnotă, domnule? se miră tatăl domnişoarelor. Nu-i vorba de nici o bancnotă! Eu mă refeream la o notă privitoare la cerinţele contractului; să spună cam ce doreşte. Acum poţi să-ţi vezi mai departe de lecţie, domnule Pesca, iar eu o să-ţi dau o copie după scrisoarea prietenului meu”.

Bogatul negustor luă loc în faţa unei foi de hârtie, iar eu m-am afundat din nou în Infernul lui Dante, laolaltă cu cele trei fete.

După zece minute, scrisoarea era gata şi tatăl ieşi din cameră scârţâind din ghete. Ideea că am reuşit în sfârşit să răsplătesc binele pe care mi l-a făcut cel mai bun prieten al meu mă obsedează într-atât încât simt că plutesc de fericire. Habar n-am cum am continuat citirea lui Dante, cum am străbătut alături de cele trei fete regiunile Infernului, cum am rezolvat celelalte treburi, cum am mâncat pe fugă! Sunt mulţumit că mă aflu aici cu nota opulentului negustor în mână, însufleţit de cea mai mare bucurie şi încântat ca un rege la încoronare.

Of, pe cinstea mea, mă simt grozav!

Spunând acestea, profesorul scoase scrisoarea şi puse capăt efuziunilor sale sentimentale cu un strigăt de satisfacţie.

Atunci mama se sculă de pe scaun roşie la faţă şi, cu ochii umezi de recunoştinţă, îl apucă entuziasmată de mâini şi-i spuse:

— Scumpul, iubitul meu Pesca. Am fost întotdeauna convinsă că ţii

foarte mult la Walter, iar acum nu mai am nici o îndoială.

— Suntem foarte recunoscători profesorului Pesca pentru gestul său, preciză şi Sarah!

Dădu să se ridice, dând impresia că voia să vină lângă fotoliu, dar văzând că Pesca acoperise cu sărutări mâinile mamei, renunţă şi se aşeză la loc. „Dacă micuţul domn o copleşeşte cu atâtea atenţii pe mama, oare cum va proceda cu mine?”. Cam asta citeam pe figura ei când se foia pe scaun. Deşi îndatorat faţă de bunătatea lui Pesca nu eram prea fericit, aşa cum se cădea, faţă de viitorul care mi se deschisese în faţă. Când profesorul a isprăvit cu sărutatul mâinii şi după ce m-am arătat foarte recunoscător pentru grija lui faţă de mine, i-am cerut să văd şi eu nota onorabilului său patron.

Pesca îmi înmână scrisoarea cu un aer triumfător.

— Hai, uită-te! exclamă omuleţul, convins că vorbele lui răsunaseră ca un bubuit de tobe.

Oricum, scrisoarea era foarte clară şi lămurită. Îmi preciză următoarele:

În primul rând că domnul Fredrichk Fairlie, din Limmeridge House în Cumberland, voia să angajeze un profesor de desen corespunzător, timp de cel puţin patru luni.

În al doilea rând, profesorul urma să aibă două feluri de îndatoriri: trebuia să îndrume în ale picturii în acuarelă pe două domnişoare; apoi, în timpul liber trebuia să se ocupe de restaurarea şi punerea în valoare a unei importante colecţii de desene de care nu se mai ocupa nimeni demult.

În al treilea rând, era stabilit ca persoana care îşi va lua în sarcină aceste îndatoriri, urma să primească patru guinee pe săptămână, să fie instalat la Limmeridge House şi să fie considerat un adevărat gentleman.

În ultimul rând, se preciza foarte lămurit să nu se încumete nimeni să ocupe acest post dacă nu beneficiază de cele mai serioase referinţe în privinţa firii şi a talentului său. Aceste referinţe trebuiau trimise amicului domnului Fairlie din Londra, pe care îl investea cu dreptul de a rezolva această problemă.

În încheiere, era trecut numele şi adresa patronului lui Pesca din Portland Place.

Desigur, propunerea pe care o primisem îmi surâdea. Îndatoririle mi se păreau destul de lesne de îndeplinit şi plăcute; mai ales că era vorba de perioada toamnei când nu prea aveam ce face; cât despre bani, era o ofertă deosebit de mulţumitoare. Am înţeles toate acestea şi mi-am dat seama că ar fi trebuit să sar de bucurie dacă aş reuşi să fiu acceptat, şi cu toate acestea parcă mă îmboldea cineva să refuz. N-am mai avut niciodată această senzaţie ciudată în care inima şi gândul să fie atât de opuse.

— Vai, Walter, tatălui tău nu i s-a ivit niciodată un asemenea noroc! exclamă mama după ce parcurse scrisoarea şi mi-o înapoie.

— Să ai parte de o asemenea companie! zise Sarah aşezându-se mai bine în scaun. Mai ales că vei fi considerat la nivelul lor.

— Într-adevăr, nu găsesc nici o obiecţie, dar, zic eu puţin cam vexat, aş vrea să mai cuget câte clipe înainte să trimit cele necesare.

— Ce să mai cugeţi, Walter? – exclamă mama. Ce te-a apucat, mă rog?

— Să cugeţi? – îngână şi sora mea. Asta te-ai găsit să spui într-un asemenea moment?

— Să cugeţi? mă înnebuni şi profesorul. Ce găseşti oare de cugetat? Hai, spune-mi! Nu te-ai văitat tu că eşti cam bolnav şi ai da nu ştiu ce să profiţi de câteva zile la ţară? Uite, acum ţin în mână nota care-ţi asigură o perioadă de cel puţin patru luni, nu-i aşa? Şi, în plus mai câştigi şi bani! Ce, patru guinee de aur pe săptămână sunt de aruncat? Hai, spune! Dacă aş fi în locul tău, mai că aş scârţâi din ghete la fel ca

şi bărbatul ăla putred de bogat, conştient de banii care-mi zornăie în buzunare! Auzi, patru guinee pe săptămână şi în plus compania a două superbe domnişoare, ca să nu mai spun de găzduire, trei mese pe zi, plus tradiţionalele noastre ceaiuri şi halbe de bere, pe săturate şi toate fără să te coste ceva… Zău, scumpul meu Walter, pentru prima oară de când te cunosc, simt că sunt gata să te invidiez!

Cu toate acestea continuam să-mi fac tot felul de probleme în legătură cu noua mea slujbă de la Limmeridge House, deşi mamei nu-i venea să creadă, iar Pesca mă pisa la cap înşiruindu-mi avantajele de care mă voi bucura. Am încercat să protestez destul de puţin convingător, şi după ce am îndurat protestele vehemente ale celorlalţi, am adus în discuţie o ultimă obiecţiune, întrebându-i ce-o să fac cu elevii mei din Londra în perioada în care le voi îndruma pe fiicele domnului Fairlie. Mi s-a replicat că, oricum, majoritatea vor pleca în vacanţă, iar de restul s-ar putea ocupa alt profesor de desen pe care-l cunoşteam şi căruia îi făcusem şi eu, altădată, un serviciu similar. În plus, sora mea, mi-a precizat că această persoană se oferise deja să mă ajute în situaţia în care doream să mă recreez; mama mi-a atras atenţia în modul cel mai serios posibil să-mi bag minţile în cap şi să nu-mi periclitez sănătatea şi finanţele; cât despre Pesca numai că nu mi-a căzut în genunchi, rugându-mă să nu-l jignesc în halul ăsta renunţând la cel dintâi gest de recunoştinţă pe care îl făcuse faţă de prietenul care-l răpise din ghearele morţii.

Stăruinţele lor drăgăstoase ar fi mişcat orice fiinţă omenească. Deşi nu mă simţeam mai liniştit, am fost cel puţin în stare să-mi revizuiesc atitudinea şi să adopt un ton mai conciliant promiţând să fac aşa cum doreau.

Apoi, ne-am distrat cu toţii, destul de bine, închipuindu-ne cum o să decurgă lecţiile mele cu cele două domnişoare din Cumberland. Pesca, entuziasmat de paharul de grog, băutura noastră tradiţională, se entuziasmase de-a binelea imediat ce-l înghiţise şi a susţinut sus şi tare să fie luat drept un englez de baştină, turnând o mulţime de discursuri. A ridicat paharul în onoarea mamei, a surorii mele, a mea şi a domnului Fairlie împreună cu fiicele sale; apoi s-a găsit să-mi dea replica pe un ton patetic, pentru noi toţi:

— Vreau să-ţi mărturisesc un lucru, Walter, a spus micuţul domn foarte prietenos, în timp ce eram în drum spre casă. Nici nu ştii ce-mi

trece prin minte! Sunt foarte ambiţios! O să vină vremea când o să intru în ilustrul nostru Parlament. Îmi doresc mai mult decât orice pe lume să devin respectabilul domn Pesca, membru în Parlament.

A doua zi, patronul său din Portland Place a primit scrisorile mele de recomandare. S-au scurs trei zile, timp în care mă gândeam cu bucurie că nu-i fusesem pe plac. Însă, a patra zi, speranţele mele au fost spulberate. Domnul Fairlie se declarase mulţumit şi mă sfătuia să mă prezint de îndată la Cumberland; amănuntele referitoare la călătorie erau precizate foarte concis în post-scriptum.

M-am apucat în silă să aranjez tot ce trebuie pentru a pleca a doua zi de dimineaţă cu noaptea-n cap. Spre seară, m-a vizitat Pesca pentru a-şi lua la revedere de la mine, în drum spre un dineu unde fusesem invitat.

— Cât o să lipseşti – îmi declară el, o să am o singură alinare; şi anume că eu am fost acela care ţi-a deschis calea unei noi vieţi! Mergi sănătos, dragul meu prieten şi ai grijă cât stai acolo, la Cumberland, să nu-ţi pierzi vremea de pomană. Fă cum spune unul din proverbele noastre englezeşti, bate fierul cât e cald. Străduieşte-te să iei de nevastă pe una din cele două domnişoare ca să poţi ajunge respectabilul domn Hartright, M.P. şi când o să te vezi pe cea mai înaltă treaptă socială, adu-ţi aminte că Pesca este cel care te-a ajutat.

M-am străduit fără prea mult succes să fac haz de glumele simpaticului meu prieten. Sufletul îmi era bântuit de o presimţire neagră în timp ce-l ascultam.

Când am rămas singur, am luat-o pe jos spre Hamstead Cottage ca să-mi petrec ultima seară cu mama şi sora mea, Sarah.

4.

Ziua fusese extraordinar de călduroasă, iar noaptea se arăta înnourată şi sufocantă.

Mama şi sora mea nu mai pridideau cu sfaturi, rugându-mă mereu să mai zăbovesc încă cinci minute, aşa că se făcuse aproape de miezul nopţii când am ieşit pe poarta grădinii.

Luna se ridica strălucitoare pe cerul de cleştar care, în noaptea aceea nu era împodobit cu nici o stea; înaintea mea se desfăşurau valurile câmpiei care-mi dădeau impresia că mă aflam la sute de mile de bătrânul oraş. Oricum nu era departe de locul unde mă aflam.

Nu aveam nici un motiv să mă grăbesc să ajung în căldura sufocantă a întunecatei capitale. Mai ales că mă aştepta camera mea, la fel de sufocantă, în care aveam toate şansele să mă înăbuş, tocmai acum când starea fizică şi psihică în care mă aflam nu era îmbucurătoare. M-am gândit deci să fac o mică plimbare, inspirând aerul curat şi luând-o spre casă pe drumul cel mai lung; astfel m-am îndreptat pe cărarea albicioasă care străbătea câmpul plin de ciulini şi care ajungea la Londra într-una din cele mai deschise suburbii ale sale, urmând să ajung în Finchley Road şi de acolo în partea vestică a parcului Regent, exact când se crapă de ziuă.

Mi-am îndreptat paşii pe drumul unduios care tăia câmpia stearpă, bucurându-mă de neclintirea naturii şi privind cu admiraţie amestecul de umbră şi lumină care învăluia peisajul accidentat din preajma mea. În timp ce gustam această atmosferă tihnită, mi-am lăsat mintea să rătăcească aiurea – cred că nu mă gândeam de fapt la nimic. Dar, când peisajul a devenit mai puţin interesant, mi-au revenit în minte vechile îndoieli legate de noile perspective care mi se profilau! Cel puţin, când m-am văzut la capătul drumului eram foarte concentrat asupra viselor pe care mi le făcusem despre Limmeridge House, despre domnul Fairlie şi odraslele sale pe care urma să le familiarizez în tainele picturii.

Mă aflam la răscrucea a patru drumuri – cel dinspre Hampstead, de unde venisem, cel dinspre Finchley, cel dinspre West End şi cel pe care ajungeai îndărăt la Londra. O luasem fără să mă gândesc prea mult într-acolo şi străbăteam cărarea pustie visând cum arătau oare domnişoarele din Cumberland, când, deodată, am tresărit ca muşcat de şarpe la atingerea unei mâini aşezate aşa, ca din senin, pe umărul meu.

M-am răsucit imediat, strângând cu putere mânerul bastonului. Înfiptă în drum şi luminată de parcă ar fi ieşit în minutul acela din pământ sau s-ar fi coborât din cer, am zărit conturul palid al unei femei singuratice, înveşmântată în alb de sus şi până jos; se uita cu un aer întrebător înspre mine, ridicându-şi mâna către norul negru care se abătuse asupra Londrei.

Rămăsesem mut de uimire în faţa acestei fiinţe, parcă de pe altă lume, în puterea nopţii, pe meleagurile acelea pustii, aşa că n-am fost în stare să deschid gura şi să mă interesez ce voia de la mine. Femeia mă întrebă foarte clar:

— Pe aici se ajunge la Londra?

M-am uitat atent la ea în timp ce mi se adresa. Se făcuse aproape ora unu. Razele lunii mi-au dezvăluit un chip tânăr şi palid, cu trăsături obosite; avea nişte ochi adânci şi melancolici, buze fremătătoare şi păr castaniu. Înfăţişarea ei era a unei femei la locul său, doar că părea cam tristă şi agitată; nu prea îmi dădeam seama ce rang poartă. Nu cred că era de neam mare, dar în orice caz nu era nici femeie de rând. Tonul pe care-mi vorbise dezvăluia o fire liniştită şi calculată, dar cuvintele se rostogoleau cam repezit. Avea la ea un mic geamantan, cât despre îmbrăcăminte – pălăria, rochia şi pelerina – erau complet albe, şi din câte am observat, erau confecţionate din materiale obişnuite. Era destul de înaltă şi zveltă şi se purta conform uzanţelor sociale, fără urmă de stridenţă sau exagerări. Cam asta a fost impresia pe care am reuşit să mi-o fac sub lumina diafană a lunii şi în condiţiile nespus de ciudate ale acestei întâlniri.

Nu ştiu ce era cu ea şi ce o făcuse să se aventureze în asemenea locuri pustii la ore târzii. Eram însă convins că purtarea îi era corectă şi cuviincioasă, chiar şi în aceste condiţii stranii.

— Domnule, aţi înţeles? – exclamă ea la fel de liniştit, păstrându-şi calmul şi cumpătarea. Aş vrea să ştiu dacă pot ajunge pe aici la Londra.

— Da, pe aici se poate ajunge la Londra, prin John’s Wood şi Regent Park. Scuzaţi-mă că nu v-am răspuns imediat, dar nu m-am aşteptat să

întâlnesc pe cineva în pustietatea asta; ca să fiu sincer, nici acum nu mă simt prea lămurit.

— Sper că nu vă închipuiţi că am făcut un lucru rău, nu? Sunt victima unui accident şi mă simt îngrozitor că trebuie să mă aventurez de una singură la ora asta. Serios, de ce mă suspectaţi de lucruri urâte?

Mi se adresase pe un ton cât se poate de serios şi preocupat, îndepărtându-se câţiva paşi. Am căutat pe cât mi-a stat în putinţă s-o calmez.

— Nici prin cap nu-mi trece să vă acuz cumva, am liniştit-o eu – intenţionez doar să vă ajut cât pot. Atâta doar că am rămas trăsnit când am dat ochii cu dumneavoastră, fiindcă avusesem impresia că sunt singura fiinţă omenească prin locurile astea pustii.

Se răsuci pe loc şi-mi indică răscrucea unde cărarea înspre Londra se încrucişa cu cea înspre Hampstead şi unde se zărea o porţiune descoperită în frunzişul de pe marginea drumului.

— Am simţit când vă apropiaţi – îmi explică ea – şi m-am vârât acolo ca să vă pot urmări. Voiam să văd dacă pot avea încredere să vă cer ajutorul. Nu ştiam ce să fac până v-aţi îndepărtat; atunci mi-am luat inima în dinţi şi v-am urmărit, iar în cele din urmă mi-am aşezat mâna pe umărul dumneavoastră.

Auzi, să mă urmărească şi să mă atingă cu mâna?! Nu era mai normal să mă strige? Curioasă întâmplare, ce mai!

— Deci pot să mă încred în dumneata? mă chestionă ea. Nu-ţi închipui oare cine ştie ce despre mine pentru că sunt victima unui accident, aşa cum ţi-am spus? Se opri brusc nedumerită, îşi trecu mica valiză în cealaltă mână şi suspină din adâncul sufletului.

M-a emoţionat s-o văd cât era de părăsită şi neliniştită. Dorinţa de a-i acorda ajutor şi de a o proteja învinse prudenţa raţiunii şi judecăţii care ar fi călăuzit pe altcineva mai înţelept decât mine într-o asemenea situaţie ciudată.

— Poţi fi convinsă că am cele mai bune intenţii, am liniştit-o eu. Dacă te simţi stânjenită să motivezi starea în care te afli, renunţă să-ţi mai faci probleme! Nu eşti obligată să-mi dai socoteală mie. Lămureşte-mă doar ce pot face eu pentru dumneata şi dacă sunt în măsură să te ajut, n-o să mai stau pe gânduri.

— Eşti un om milostiv şi sunt tare încântată că mi-ai ieşit în cale. Au fost primele vorbe duioase care mi-au răsunat în urechi şi mă aşteptam s-o văd lăcrimând, dar, spre surprinderea mea, ochii ei adânci şi visători mă urmăreau la fel de scrutători ca şi până atunci. Am făcut o singură vizită la Londra – continuă ea din ce în ce mai grăbită – şi nu prea cunosc drumurile. Credeţi că pot da de vreo trăsură sau vreun mijloc de transport oarecare? Nu este o oră prea nepotrivită pentru asta? Nu-mi dau seama! Dacă m-ai îndruma de unde pot lua o trăsură şi dacă îmi promiţi că nu te bagi în treburile mele şi-mi dai voie să procedez aşa cum cred de cuviinţă, deoarece am un prieten la Londra care va fi încântat să mă găzduiască, nu mai am nici o pretenţie de la dumneata. Da, te învoieşti?

Măsură drumul cu privirea, foarte agitată, îşi trecu geamantanul în mâna cealaltă, mă întrebă din nou: „Te învoieşti?” şi se uită foarte atentă la mine cu nişte ochi care mă implorau.

Ce să fac, nu puteam da înapoi! Era o persoană străină care îşi pusese toate speranţele în mine şi care, după toate probabilităţile, se afla într-o situaţie disperată. În jurul nostru era pustiu şi nu eram îndreptăţit să o descos, chiar dacă m-aş fi priceput s-o fac.

Când vă povestesc acum această întâmplare, mă cuprinde iarăşi îndoiala şi mă întreb ca şi atunci: cum ar fi fost poate mai bine să procedez?! M-am mulţumit doar să trag de timp, adresându-i câteva întrebări:

— Eşti convinsă că acel amic pe care-l ai la Londra o să-ţi deschidă uşa la o asemenea oră târzie? m-am interesat eu.

— Mai mult decât convinsă! Nu vreau decât să-mi promiţi, aşa cum ţi-

am mai spus, că n-o să te amesteci în treburile mele! Da, eşti de acord?

Spunând aceste vorbe pentru a treia oară, veni lângă mine şi îşi puse mâna cu un gest tandru şi drăgăstos pe pieptul meu, o mână fină, ca de gheaţă, deşi atmosfera era sufocantă (cel puţin aşa am simţit eu). Am atins-o cu degetele mele ca s-o îndepărtez. Ţineţi cont că eram un bărbat de 28 de ani, iar mâna de pe pieptul meu aparţinea unei femei.

— Îmi promiţi?

— Da!

A fost o simplă vorbă! O vorbă obişnuită, pe care o rostisem la tot pasul! Ah, mă simt cuprins şi acum de fiori când mă gândesc.

Am luat-o către Londra, unul lângă altul, în zorii zilei care mijeau pe cer, alături de această femeie despre care, în acel moment, nu ştiam nici cum o cheamă, nici ce fel de om este, nici ce are de gând, în concluzie, nimic. Mi se părea că visez. Începusem să mă întreb dacă eram într-adevăr Walter Hartright? Dacă acesta era drumul obişnuit pe care mă întorceam la Londra? Dacă mă desprinsesem doar de o oră din tihna şi pacea familiei mele? Eram aiurit de-a binelea şi, în acelaşi timp mă chinuia un sentiment asemănător frustrării – fiind incapabil la început să fac conversaţie cu misterioasa femeie de lângă mine. Ea a fost aceea care a deschis discuţia:

— Aş dori să-mi mai spui un lucru, spuse ea deodată. Ai unele cunoştinţe la Londra?

— Da, o mulţime!

— Sunt persoane importante şi de neam mare?

Mă întrebase cu un soi de nesiguranţă şi îndoială, aşa că am stat pe gânduri înainte să-i dau un răspuns.

— Da, unele sunt – am recunoscut eu după câteva clipe.

— Deci sunt… murmură ea şi se uită atent la mine – ai cunoştinţe cu titlu de baronet?

Uluit din cale-afară, am exclamat:

— De ce te interesează?

— Pentru că sper din tot sufletul să fie un baronet care să nu mă cunoască.

— Atunci, spune-mi cum îl cheamă pe cel pe care-l ştii, în felul acesta te vei lămuri imediat.

— Nu, nu… nu sunt în stare… mă îngrozesc când îi pronunţ numele. Ţipa în gura mare, furioasă, înălţând mâna ameninţător deasupra capului, pe urmă se controlă şi continuă în şoaptă: enumeră-i pe cei pe care îi cunoşti.

M-am gândit că trebuie să-i fac pe plac, aşa că am amintit trei nume. Două dintre acestea aparţineau părinţilor unor eleve, iar al treilea era al unui burlac cu care fusesem într-o călătorie pe iahtul său ca să-i desenez nişte schiţe.

— Bun, înseamnă că el nu face parte din cunoştinţele dumitale! spuse ea oftând uşurată. Nu cumva ai şi dumneata titlu de nobleţe?!

— Nu, nici gând, sunt un simplu profesor de desen.

După ce-am rostit aceste cuvinte – puţin cam dezamăgit – femeia mă prinse de braţ, cuprinsă de agitaţie.

— Deci, nu este nobil – spuse ea ca pentru sine. Dumnezeu a ţinut cu mine de data aceasta! Pot să mă încred în el.

Dacă până în acel moment reuşisem să-mi stăpânesc curiozitatea din respect pentru însoţitoarea mea, acum îmi era imposibil.

— Presupun că ai motive întemeiate să fii împotriva unei persoane de neam mare! am spus eu. Am impresia că baronetul de care te fereşti atât de tare s-a purtat urât cu dumneata. Probabil că din cauza lui eşti obligată să te afli în astfel de locuri pustii la o asemenea oră târzie!

— Te rog să nu mă chestionezi şi nu mă obliga să-ţi explic! exclamă ea. N-am cum s-o fac acum. S-a purtat foarte urât cu mine şi mi s-a făcut o mare nedreptate. Cel mai bun lucru pe care-l poţi face pentru mine este să grăbeşti pasul alături de mine şi să nu-mi mai pui nici o întrebare. Doresc din suflet să mă calmez, dacă am să reuşesc.

Eu am ascultat-o, iar vreo jumătate de oră am rămas tăcuţi. Mă uitam din când în când la ea cu coada ochiului. Era neschimbată. Ţinea buzele strânse, avea o figură încruntată şi se uita drept înainte, agitată, deşi avea o privire cam abătută. Când am dat de primele case, în apropiere de colegiul Weslegan, s-a înseninat la faţă şi mi s-a adresat din nou:

— Stai la Londra?

— Da. Pe când îi răspundeam, m-am gândit că dorea probabil să-mi ceară ajutor şi de aceea am considerat că trebuia să-i spun din capul locului că urma să plec a doua zi ca să nu-şi facă cine ştie ce speranţă. De aceea i-am explicat: voi lipsi din Londra pentru câtva timp. Mă duc la ţară.

— Unde anume? se interesă ea. În nord, sau în sud?

— În nord, la Cumberland.

— Ah, Cumberland! exclamă ea cu nostalgie în ochi. Cât mi-aş fi dorit să plec şi eu! Mai demult am trăit timpuri fericite acolo. M-am străduit din nou să dezleg misterul care o învăluia pe această femeie.

— Înseamnă că aţi copilărit în ţinuturile pitoreşti ale lacurilor.

— Nu, zise ea. Am văzut lumina zilei la Hampshire, dar am făcut câţiva ani de şcoală la Cumberland. Nu ţin minte să fi văzut vreun lac. Eu mă refeream la satul Limmeridge şi la Limmeridge House, acolo aş fi vrut să mă reîntorc.

De data aceasta uimirea era de partea mea. Rămăsesem trăsnit şi grozav de curios să aflu mai multe amănunte, deoarece pomenise de numele reşedinţei noului meu patron, domnul Fairlie.

— Ai sesizat vreo voce străină? mă întrebă ea uitându-se îngrozită de jur împrejur în momentul în care ne-am oprit.

— Nu, atâta doar că am rămas surprins de numele de Limmeridge House… Am aflat acum câteva zile de această reşedinţă de la nişte oameni din Cumberland.

— Ah, dar nu poate fi vorba de cunoştinţele mele. Doamna şi domnul Fairlie au murit, iar fiica lor s-a măritat probabil până acum şi a părăsit acele locuri. Nu ştiu cine s-a mutat acum acolo, dar pot să vă spun că, dacă ar avea acest nume i-aş îndrăgi în amintirea doamnei Fairlie.

Era gata să dea drumul destăinuirilor, dar, între timp, ajunsesem în dreptul barierei din Avenue Road. M-a cuprins de braţ uitându-se neliniştită la ghereta paznicului.

— Nu cumva se uită înspre noi? mă chestionă ea.

Nu, nu ne observase; nu era ţipenie de om când am intrat în oraş. Aveam impresia că apariţia locuinţelor şi a felinarelor de stradă o făcuse şi mai nerăbdătoare decât până acum.

— Deci am ajuns la Londra – exclamă ea! Nu-i nici o trăsură pe aici?

Am obosit şi sunt foarte speriată. Singura mea dorinţă este să mă vâr într-un cupeu şi să mă las purtată de tropotul cailor.

I-am spus că mai era ceva de mers până la cea mai apropiată staţie de trăsuri, dacă nu reuşim între timp să găsim una liberă. Pe urmă, am vrut să deschid din nou discuţia despre Cumberland. Degeaba! Femeia nu se mai putea gândi la nimic altceva în afară de trăsură.

Abia trecusem de începutul străzii Avenue, când am zărit o trăsură care trăsese pe trotuarul celălalt. Din ea s-a dat jos un domn care a intrat într-o casă. Am făcut semn vizitiului când se pregătea să plece. În timp ce treceam pe partea cealaltă femeia a devenit atât de agitată încât aproape că m-a obligat s-o iau la fugă.

— S-a făcut târziu, îmi explica ea. Nu mai am timp de pierdut.

— Domnule, nu merg mai departe de Tottenham Court Road – ne spuse vizitiul. Calul este istovit şi abia o să-l pot duce până în grajd.

— Da, da, este bine aşa. Acolo voiam să ajung şi eu – se repezi femeia, nerăbdătoare să se vadă în trăsură.

După ce am constatat că omul este de bună credinţă şi nu este beat, am lăsat-o să se urce şi am insistat, fără succes, s-o însoţesc.

— Nu – se opuse ea categoric. Nu-mi mai trebuie nimic acum, poţi să fii liniştit. Poartă-te ca un adevărat gentleman şi adu-ţi aminte ce mi-ai promis. Dă-i drumul să plece, că o să am eu grijă să-l opresc unde va fi nevoie. Îţi mulţumesc din suflet, da, îţi mulţumesc!

Mă sprijineam cu mâna de portiera trăsurii. Ea mi-a acoperit-o cu sărutări, după care m-a împins. Atunci, trăsura a pornit. Am vrut s-o opresc, deşi nu eram lămurit de ce, însă m-am temut că o să se supere, aşa că am renunţat. M-am mulţumit doar să strig, fără să mă fac auzit de vizitiu. Uruitul roţilor se auzi din ce în ce mai înfundat, iar cupeul fu înghiţit de umbrele nopţii, la fel ca şi femeia în alb.

*

Se scurseseră mai mult de zece minute. Eram tot acolo şi de abia făcusem câţiva paşi. Deodată, mi-a venit în minte că întâmplarea pe care o trăisem cu câteva clipe în urmă nu era reală. Pe urmă, m-am întristat. Mi se părea că nu mă comportasem cum trebuia, deşi n-aş fi putut spune exact cu ce greşisem. Habar n-aveam încotro mergeam şi ce trebuie să fac. Eram cufundat în propriile mele gânduri, când am tresărit auzind foarte aproape de mine un tropot grăbit de copite.

Eu eram totuna cu întunericul, mergând la umbra unor copaci stufoşi, în timp ce, vizavi, pe trotuarul luminat îşi făcea rondul un sergent de stradă, îndreptându-se spre Regent’s Park.

Văzui o caleaşcă elegantă, cu doi bărbaţi pe capră.

— Stai, zbieră unul din ei. Iată un jandarm. Hai să vedem dacă nu ştie ceva.

Calul se opri foarte aproape de adăpostul umbros sub care mă trăsesem.

— Sergent, îl chemă cel pe care-l auzisem vorbind prima oară. Ai zărit cumva vreo femeie pe aici?

— Cum adică, o femeie, domnule?

— Da, o femeie, înveşmântată în haine liliachii…

— Ba nu, se vârî în vorbă însoţitorul său. Lucrurile date de noi erau întinse pe patul ei. Eu cred că a şterpelit hainele în care era îmbrăcată când a fost adusă la noi. Deci, era în alb. Da, în alb. Da, în alb, sergent, o femeie în alb.

— N-am întâlnit aşa ceva, domnule.

— Dacă ai ocazia să dai de ea, fie dumneata sau alt poliţist, înşfăcaţi-o imediat şi trimiteţi-o de îndată la această adresă, păzită de oameni de nădejde. Mă angajez să achit toate cheltuielile şi, pe deasupra şi o recompensă serioasă.

Poliţaiul cercetă cartea de vizită pe care o primise.

— Şi de ce trebuie s-o prindem, domnule? Cu ce a greşit?

— Cu ce a greşit? A evadat din ospiciul meu. Deci, ţine minte: o femeie în alb. Hai, să mergem mai departe.

5.

„A evadat din ospiciul meu”. Nu ştiu dacă aceste vorbe îngrozitoare m-au uimit mai mult decât toate celelalte lucruri prin care trecusem până atunci. Unele întrebări ciudate pe care mi le adresase femeia în alb îmi atrăseseră atenţia şi mă făcuseră să consider că era puţin cam aiurită şi nervoasă, sau că trecuse prin clipe grele şi nu-şi revenise încă din şoc. Recunosc însă că n-o bănuisem să fie nebună cu adevărat şi proaspăt scăpată din ospiciu. Nu remarcasem nimic din vorbele şi atitudinea sa care să mă facă să cred aşa ceva despre ea. Nici măcar acum, când ascultasem cuvintele străinului nu eram prea lămurit.

Care fusese rolul meu? Sprijinisem oare victima celui mai cumplit mod de privare de libertate? Sau redasem vieţii tumultoase a Londrei una din acele persoane bătute de soartă pe care ar fi trebuit s-o urmăresc şi s-o ajut, cum ar fi fost normal să facă orice creştin? M-am ruşinat până în adâncul sufletului când mi-a încolţit în minte această întrebare şi când am realizat plin de remuşcări amare, că regretele erau tardive.

În agitaţia care mă cuprinsese, nu mai avea rost să încerc să mă odihnesc, dar până la urmă m-am dus la mine acasă, în Clement’s Inn. Îmi rămăseseră la dispoziţie doar câteva ore până când trebuia să pornesc spre Cumberland. Mi-am tras un scaun şi m-am străduit să schiţez ceva, apoi să citesc, dar în zadar. Femeia în alb mă obseda din ce în ce mai mult. Îmi apărea în faţa ochilor, umbrind paginile cărţii şi colile de desen. Mă întrebam dacă nu cumva păţise ceva! De fapt,

ideea asta m-a frământat de la început, deşi voiam cu tot dinadinsul s-o alung din minte. Am continuat să-mi pun şi alte întrebări, ceva mai liniştitoare. Unde o lăsase trăsura? Ce făcea oare în momentul de faţă? Nu cumva bărbatul din caleaşcă reuşise să-i dea de urmă?

Am răsuflat uşurat când a venit clipa să zăvorăsc uşa locuinţei mele, să-mi iau adio de la locuitorii bătrânei capitale, de la amicii mei şi să mă îndrept spre orizonturi noi, către o altă experienţă de viaţă. Până şi tumultul şi atmosfera trepidantă a gării care te descumpănesc de cele mai multe ori mi s-a părut o binecuvântare faţă de întâmplările prin care trecusem.

Se vedea de la o poştă că vizitiului nu-i convenea că întârziasem. Era supărat, dar în limitele respectului caracteristic servitorilor englezi. Am pornit la drum în trap domol, sub negurile nopţii. Ceasul meu arăta că se scursese o jumătate de oră de când plecasem din gară şi până când sesizasem vuietul mării în depărtare şi trosnetul pietrişului sub roţi. Până să intrăm pe alee, am trecut de două porţi şi apoi am înaintat spre casă. Am fost primiţi de un majordom scorţos, în livrea; m-a informat că familia se retrăsese, după care m-a dus într-o cameră somptuoasă, unde am găsit pregătită o gustare pusă într-unul din capetele nesfârşitei mese de mahon.

După oboseala drumului nu mai aveam chef de mâncare şi băutură, în primul rând pentru că majordomul mă servea atât de ceremonios, de parcă era de faţă o întreagă adunare de invitaţi. Apoi, m-a însoţit într-o încăpere elegant mobilată, şi mi-a spus: „Masa de dimineaţă este la ora nouă, domnule… ”. S-a uitat în jur, să se asigure că toate sunt în ordine şi a plecat în linişte.

„Oare ce vise o să am în noaptea asta? m-am întrebat eu. O să-mi vină iar în minte femeia în alb? Sau o să mă gândesc cum arată locatarii acestei case din Cumberland?”.

Mi se părea ciudat să înnoptez într-o casă, fără să-i fi văzut pe locatari.

6.

Când am deschis ochii a doua zi de dimineaţă, marea se agita jucăuşă dinaintea mea, sub razele strălucitoare ale soarelui de august, iar ţărmul unduios al Scoţiei se întindea în depărtare, dincolo de orizont.

Acest peisaj încântător contrasta atât de mult cu priveliştea mohorâtă care mi se desfăşura dinaintea ochilor de la fereastra casei mele din Londra, încât am simţit din nou că mă trezesc la viaţă. Aveam impresia că mă desprinsesem deodată de trecut, fără să am habar cum va evolua viaţa mea în prezent, şi mai ales, în viitor. Îndeletnicirile mele obişnuite de acum câteva zile îmi zburaseră complet din memorie şi abia dacă-mi mai aminteam de ele, ca şi când le trăisem cu luni în urmă. Felul original în care Pesca îmi dăduse de ştire că-mi găsise o ofertă atât de avantajoasă, seara de adio în compania mamei şi surorii mele, până şi întâlnirea ciudată în puterea nopţii cu misterioasa femeie – toate îmi păreau că se petrecuseră demult de tot. Deşi femeia în alb mă obseda în continuare, imaginea ei se ştergea treptat din memoria mea şi căpăta contururi din ce în ce mai neclare.

Când se făcuse aproape de ora nouă, am coborât la parter. Majordomul scorţos din ziua precedentă a dat de mine în timp ce bâjbâiam pe coridoare şi a avut bunăvoinţa să mă îndrume în sufragerie, unde urma să iau micul dejun. Uitân-du-mă discret de jur împrejur, după ce am intrat, am zărit o masă copioasă care trona în mijlocul unei încăperi lunguieţe, îmbrăcată în sticlă. Mi-am mutat privirea de la masă la fereastra cea mai îndepărtată şi am zărit silueta unei femei, rezemată de pervaz, cu spatele spre mine. De cum am dat ochii cu ea, am remarcat nobleţea staturii ei şi graţia care se desprindea din fiecare gest. Era destul de înaltă, fără să dea un aspect supărător, solidă, dar numai atât cât trebuie. Avea un gât zvelt şi robust, cât despre sâni, erau exact cum trebuie pentru a fi pe gustul unui bărbat, pentru că dădeau prestanţă întregii fiinţe, fără să fie susţinuţi de corset. Nu sesizase că mă aflam şi eu acolo. Am profitat de ocazie şi am admirat-o în linişte câteva clipe, după care mi-am tras un scaun în scopul de a-i atrage atenţia. A reacţionat imediat. Mersul ei mlădios m-a făcut şi mai nerăbdător să-i zăresc chipul. Când s-a desprins de la fereastră, mi-am zis în gândul meu: „este brunetă”. Când s-a mai apropiat, mi-am zis: „este tânără”. Iar când am putut să-i disting clar trăsăturile, mi-am zis, cât se poate de uimit şi de revoltat: „este urâtă!”.

Nu mi-aş fi putut închipui că proverbul bătrânesc referitor la faptul că natura nu poate greşi, ar putea fi contrazis într-atât ca în clipa de faţă.

Această femeie era neagră la faţă, iar buza superioară era năpădită de un puf negricios care se adunase într-o adevărată mustaţă. Gura şi fălcile erau puternic dezvoltate, ochii căprui se holbau cercetători, iar capul era acoperit de un păr negru şi stufos, care pornea de la jumătatea frunţii. Înfăţişarea ei – deschisă şi isteaţă – dădea impresia (atâta timp cât nu rostise încă nici o vorbă) că este complet lipsită de lumina frumuseţii. Să ai ocazia să distingi o asemenea figură ingrată, sprijinită pe nişte umeri pe care orice sculptor şi-ar fi dorit să-i modeleze, să fii uimit de naturaleţea şi perfecţiunea gesturilor sale, şi apoi să priveşti acest chip cioplit parcă în piatră, era ca şi când aş fi visat nişte lucruri despre care ştiam în adâncul sufletului meu că nu pot fi adevărate.

— Sunteţi domnul Hartright, nu? îmi spuse fata, iar chipul ei întunecat se lumină cu un surâs şi păru din ce în ce mai feminină din clipa în care se apucă să vorbească. V-am aşteptat până târziu seara şi credeam că n-o să mai sosiţi, aşa că ne-am retras. De aceea, te rog să accepţi scuzele noastre pentru acest gest care ar putea trece drept lipsă de respect şi permite-mi să mă prezint drept una din viitoarele dumneavoastră eleve. Nu vrei să dăm mâna? Oricum o s-o facem odată şi-odată, aşa că ar trebui să profităm acum de ocazie.

Aceste vorbe răspicate cu care mă întâmpină îmi fură adresate pe un ton foarte lămurit, melodios şi plăcut. Iar mâna pe care mi-o întinsese – masivă dar cu o formă frumoasă – era exemplificatoare pentru siguranţa şi degajarea care caracterizează odraslele familiilor înstărite. Aşa că am luat loc la masă, unul lângă altul, ca şi când am fi fost vechi prieteni şi ne-am fi întâlnit la Limmeridge House conform unei înţelegeri dinainte stabilite, ca să mai discutăm despre întâmplările prin care trecusem.

— Nădăjduiesc că eşti în toane bune şi ţii neapărat să te simţi bine – exclamă ea. În ceea ce priveşte această dimineaţă, va trebui să te declari mulţumit doar cu prezenţa mea la micul dejun. Sora mea n-a putut părăsi camera ei din cauza unei migrene tipic feminine, iar doamna Vessey, bătrâna ei doică, îi administrează ceaiuri întăritoare. Domnul Fairlie, unchiul nostru nu serveşte niciodată masa împreună cu noi, este invalid şi stă retras în încăperile sale. Deci, nu mai există altcineva în afară de mine. Până ieri am avut în vizită două tinere, dar ne-au părăsit înfuriate. De fapt, e şi normal! Atâta timp cât au stat, din pricina afecţiunii domnului Fairlie ne-a fost imposibil să chemăm o persoană de sex masculin cu care să ne întreţinem, să dansăm, sau pur

şi simplu să discutăm. Drept rezultat, ne-am certat toată ziua, şi în special la masă. Sper că înţelegi că trei femei nu pot lua zilnic masa împreună fără să se certe. Avem o minte atât de scurtă, încât nu suntem în stare să stăm de vorbă liniştite. Deci, sper că-ţi dai seama, domnule Hartright, nu am o părere favorabilă despre sexul căruia îi aparţin – ce doreşti, ceai sau cafea? – cu toate că vei găsi puţine persoane care să recunoască atât de deschis ca mine. Ah, dar te văd cam descumpănit. De ce mă rog? Nu ştii cu ce să te serveşti la micul dejun sau te-a şocat felul meu de-a vorbi? Dacă este vorba de primul lucru, ai face mai bine să nu guşti din şunca aceea rece de lângă dumneata şi să ai răbdare până ce se aduce omleta. Însă, dacă este vorba de al doilea lucru, o să-ţi dau nişte ceai ca să te întremezi şi o să mă străduiesc, atât cât poate o femeie (ceea ce este mare lucru, trebuie să recunosc) să tac.

Spunând acestea, zâmbi şi-mi puse în mână o ceaşcă cu ceai. Pe lângă tonul familiar pe care mi se adresase, aborda o fire deschisă şi tranşantă care ar fi pus în încurcătură şi pe cel mai îndărătnic bărbat. Deşi era destul de greu să-ţi iei un aer retras şi rezervat de faţă cu ea, era la fel de dificil să-ţi permiţi unele familiarităţi, sau măcar să visezi aşa ceva. Mi-am dat seama de acest lucru imediat, deşi m-a cuprins şi pe mine veselia ei şi m-am antrenat într-un dialog deschis şi vioi.

— Mda, pricep – spuse ea, după ce am îngăimat ceva în loc de explicaţie. De-abia ai trecut pragul acestei case, aşa că te minunezi că-ţi furnizez nişte amănunte atât de familiale despre iluştrii ei locuitori. E normal, ar fi trebuit să-mi dau seama de la început. Oricum, o să încerc s-o dreg de aici înainte. De exemplu, voi începe să te lămuresc în legătură cu propria mea persoană. Numele meu este Marian Halcombe, şi aşa cum se întâmplă cu femeile, nu este tocmai adevărat că domnul Fairlie îmi este unchi şi domnişoara Fairlie soră. Mama mea a încheiat două căsătorii: prima cu domnul Halcombe, tatăl meu, şi a doua cu domnul Fairlie, tatăl surorii mele vitrege. Cu excepţia faptului că amândouă suntem orfane, nu avem nimic în comun. Tatăl meu a fost un om nevoiaş, în timp ce al tinerei mele surori a fost înstărit. Eu nu posed nimic, pe când ea este o fată cu zestre însemnată. Pe cât de oacheşă şi urâtă sunt eu, pe atât de blondă şi încântătoare este ea. Toată lumea spune despre mine că sunt dură şi nesuferită (de fapt, are dreptate), în timp ce ea este preferata tuturor (aici are şi mai multă dreptate). Cu alte cuvinte, ea este o făptură îngerească, pe când eu… Serveşte un pic din marmeladă, domnule Hartright şi încheie dumneata în gând ce doream să spun aşa cum ar fi normal de fapt!

Cât despre domnul Fairlie, nici nu ştiu ce aş putea spune! O să te cheme în mod sigur după ce termini micul dejun, şi vei avea ocazia să-ţi dai singur seama! Trebuie să te lămuresc că el este fratele mai mic al răposatului domn Fairlie, că este burlac şi că o are sub tutelă pe domnişoara Fairlie. Eu nu concep să mă despart de sora mea şi nici ea de mine. De aceea locuim împreună la Limmeridge House. Ne iubim foarte mult şi indiferent cât de mult o să vă mire această afirmaţie, pe bună dreptate, acesta este adevărul. Deci, nu-ţi rămâne altceva de făcut domnule Hartright, decât să ne accepţi fie pe amândouă, fie pe nici una şi, în plus vei fi obligat, din nefericire, să îţi omori timpul doar în compania noastră. Doamna Vessey este o fiinţă extraordinară, înzestrată cu toate calităţile, dar nu vă poate fi de nici un folos. Cât despre domnul Fairlie, este mult prea preocupat de boala sa ca să mai fie în stare să distreze pe cineva. Nu-mi dau seama ce este cu el; de fapt, nu ştiu nici doctorii şi nici măcar el însuşi. Toţi ceilalţi suntem de părere că nervii sunt de vină, deşi nu ne explicăm cum vine asta. Oricum, ar fi înţelept să-i aprobi toate curiozităţile când te vei întâlni cu el azi. Dacă vrei să te îndrăgească, arată-te interesat de colecţia lui de stampe şi acuarele. Serios, dacă te împaci cu tihna vieţii de la ţară o să te poţi considera un om fericit aici. Până aproape de prânz o să te ocupi de desenele domnului Fairlie. Apoi, sora mea şi cu mine o să ne înarmăm cu planşele de desen şi o să ne apucăm să pocim natura, sub atenta dumitale supraveghere. Bagă de seamă, desenul este pasiunea ei, nu a mea! Femeile nu sunt în stare să deseneze. Le lipseşte mintea organizată şi privirea atentă. Oricum, sora mea este înnebunită după aşa ceva, iar eu, ca să-i fac hatârul, distrug vopseaua şi hârtia cu aceeaşi nonşalanţă ca orice domnişoară din Anglia. În privinţa serilor, o să ne străduim să te delectăm pe cât putem. Domnişoara Fairlie este o pianistă talentată. Eu habar n-am să mişc clapele, dar pot să fac faţă cu succes (atât cât poate o femeie) la şah, table, ecarte şi de ce nu şi la biliard. Ei, cum ţi se pare? O să poţi suporta traiul nostru tihnit? Sau ai de gând să nu-ţi mai găseşti locul şi să cauţi cine ştie ce aventuri care să distrugă monotonia de la Limmeridge House?

Vorbise fără încetare cu glasul ei ironic iar eu nu o întrerupsesem decât cu un da sau nu, pentru a nu părea nepoliticos. Dar tonul în care îmi adresase această ultimă întrebare şi mai ales felul în care accentuase cuvântul „aventură”, mi-a adus aminte de femeia în alb şi m-a făcut să sesizez legătura, care conform spuselor femeii ar fi existat între ciudata persoană, despre care nici nu ştiam cum o cheamă şi fosta stăpână a acestei reşedinţe.

— Nu mai îmi trebuie să aud de aventuri pentru o bună bucată de

vreme, după întâmplarea căreia i-am fost martor cu o noapte înainte de venirea mea. Mirarea şi durerea pe care le-am simţit sunt de ajuns, crede-mă, domnişoară Halcombe – ca să mă lecuiesc de alte lucruri de acest gen.

— Cum adică, domnule Hartright? Mă poţi lămuri şi pe mine?

— Da, bineînţeles, ar fi chiar foarte nimerit! Protagonista era o femeie complet necunoscută şi s-ar putea să fie la fel şi pentru dumneata. Cu toate acestea, nu sunt prea convins, deoarece a amintit de răposata doamnă Fairlie cu cea mai mare afecţiune:

— Cum, a spus ceva despre mama? Dar asta-i nemaipomenit! Hai, spune mai departe, te rog!

I-am povestit foarte exact cum decursese întâlnirea mea cu femeia în alb şi i-am redat întocmai ce aflasem despre doamna Fairlie şi despre Limmeridge House.

Domnişoara Halcombe m-a ascultat cu cea mai mare atenţie, de parcă ar fi vrut să-mi soarbă cuvintele. Pe chipul ei se aşternuse o uimire şi o curiozitate adâncă, dar atâta tot. Era clar că nu putea să mă lămurească în vreun fel.

— Eşti convins că era vorba de mama mea? se interesă ea.

— Bineînţeles! am exclamat eu. Indiferent ce era cu ea, este sigur că a învăţat la Limmeridge, iar doamna Fairlie i-a acordat multă atenţie. De aceea purta o mare recunoştinţă tuturor celor din această familie. Mi-a spus să soţii Fairlie au decedat, iar când a amintit despre domnişoara Fairlie povestea că pe atunci erau amândouă nişte fetiţe.

— Am reţinut deci, de la dumneata că femeia nu era de prin părţile astea?

— Exact, a afirmat că s-a născut la Hampshire.

— Şi n-ai putut să afli cum o cheamă, nu?

— Nu, deloc!

— Curioasă întîmplare! După părerea mea, ai făcut un lucru înţelept, domnule Hartright că ai lăsat-o să plece, mai ales că s-a purtat aşa cum se cuvine şi n-ai avut motive să-i refuzi ajutorul. Mi-ar fi plăcut însă să fi insistat mai mult şi s-o fi obligat să-şi spună numele. Ţin foarte mult să dezlegăm acest mister. Te sfătuiesc să nu pomeneşti deocamdată domnului Fairlie şi surorii mele despre acest lucru. Sunt convinsă că nici ei nu te pot lămuri mai mult ca mine în privinţa legăturii dintre noi şi această ciudată femeie în alb. Dar, spre deosebire de mine, ei sunt mult mai sensibili şi s-ar putea să se neliniştească, sau şi mai rău, să-şi piardă cumpătul. Eu îţi promit că n-o să-mi găsesc liniştea până ce nu lămuresc această şaradă. Pot să-ţi spun că mama, când a venit aici, căsătorită cu domnul Fairlie, a pus bazele şcolii din sat care s-a păstrat până în ziua de azi. Însă învăţătorii de atunci, fie că au murit, fie că s-au mutat în altă localitate, încât nu mai avem pe cine întreba. Aş putea totuşi…

În acel moment, s-a oprit brusc din cauza servitorului care venise să mă anunţe că domnul Fairlie dorea să mă cunoască imediat ce voi termina masa.

— Aşteaptă-l pe coridor – îi ordonă domnişoara Halcombe cu bruscheţea şi vioiciunea ei caracteristică. Domnul Hartright nu mai întârzie mult timp. Voiam să vă spun – reluă ea discuţia – că sora mea şi cu mine avem o mulţime de scrisori de-ale mamei trimise celor doi soţi pe care i-a avut. Aşa că, deoarece nu am cum să mă informez mai bine, îmi voi dedica toată dimineaţa cercetând corespondenţa mamei mele adresată domnului Fairlie. Îşi petrecea o mare parte din timp la Londra, aşa că ea îi scria foarte des în aceste peri-oade, pentru a-l ţine la curent cu evenimentele de la moşie. Scrisorile ei abundă în precizări legate de şcoala care o preocupa atât de mult, şi sunt convinsă că până la ora prânzului o să găsesc câte ceva interesant. Apropo, pentru masă, trebuia să vă prezentaţi la ora două, domnule Hartright. Sper că atunci o să fiu în măsură să vă fac cunoştinţă cu sora mea şi o să ne distrăm plimbându-ne prin jur cu trăsura. Aşa o să vedeţi locurile pe unde ne place cel mai mult să hoinărim. Pe curând deci!

Făcu semn din cap, în loc de plecăciune, la fel de directă şi vioaie în comportare ca şi până atunci şi ieşi pe o uşă din extremitatea cealaltă a camerei. Rămas singur, am ieşit pe coridor iar servitorul m-a condus către odaia stăpânului său.

7.

M-am suit la etaj şi după ce am străbătut un coridor lung m-am trezit din nou în faţa uşii, dincolo de care mă odihnisem cu o zi înainte. Majordomul deschise uşa de lângă ea şi mă invită să arunc o privire înăuntru.

— Domnul Fairlie mi-a poruncit să vă prezint salonul care va fi la dispoziţia dumneavoastră, domnule – îmi zise el – şi vă rog să-mi spuneţi dacă-l găsiţi pe placul dumneavoastră şi dacă lumina bate aşa cum trebuie.

Însemna să fiu din cale-afară de cusurgiu ca să găsesc ceva de protestat. Fereastra îmi oferea aceeaşi imagine de vis cu care mă delectasem şi de dimineaţă, din dormitor. Mobila era deosebit de luxoasă şi rafinată. Pe masa din mijlocul încăperii se aflau cărţi legate, în coperţi scumpe, cele trebuitoare scrisului şi flori parfumate. Cealaltă masă, din dreptul geamului, era dotată cu acuarele şi rame, alături de un şevalet pliabil. Pereţii erau împodobiţi cu un creton viu colorat, iar pe jos erau aşternute scoarţe indiene crem şi roşii. Nu mai întâlnisem până acum un salonaş atât de minunat şi l-am lăudat din toată inima.

Scorţosul servitor era mult prea distant şi reţinut ca să reacţioneze cu satisfacţie la exclamaţiile mele. Mă aşteptă să termin cu manifestările mele de bucurie, îmi făcu o plecăciune şi mă pofti în hol, pentru a ne continua drumul.

Am dat colţul şi am ajuns într-un al doilea culoar, la fel de lung ca şi primul, am mai urcat câteva scăriţe, am parcurs o sală ovală şi ne-am oprit dinaintea unei intrări drapate în postav negru. Servitorul o deschise, la fel ca şi pe cea de lângă ea şi dădui cu ochii de două draperii verzui, de mătase. Dădu una din ele la o parte şi şopti: „Domnul Hartright” şi mă lăsă de unul singur.

M-am trezit într-o încăpere imensă, cu un tavan împodobit cu sculpturi, în timp ce picioarele mi se îngropau într-un covor gros şi catifelat. Unul din pereţii camerei era acoperit de o bibliotecă somptuoasă dintr-un lemn de esenţă rară, înţesată cu cărţi, iar în sus se înălţau statuete de marmură, aranjate la distanţe egale una faţă de alta. Vizavi străjuiau două scrinuri antice. Deasupra lor trona tabloul „Madona cu Pruncul”, pus cu grijă sub sticlă şi purtând semnătura lui Rafael. De jur împrejur puteam admira diverse vitrine şi suporturi sculptate cu măiestrie, pline cu statuete de porţelan de Dresda, vaze străvechi, încrustaţii de fildeş, tot felul de bibelouri şi ciudăţenii care aruncau pretutindeni sclipiri de aur, argint şi pietre preţioase. În extremitatea opusă, storurile de la ferestre erau trase iar culoarea verde pal era predominantă. Lumina care se strecura în cameră învăluia totul în nuanţele ei calde şi misterioase. Se răsfrângea la fel asupra tuturor lucrurilor din cameră, adâncind senzaţia de pace şi izolare care domnea în acel loc şi poleia statura solitară a stăpânului casei, care se cufundase într-o atitudine apatică, în fotoliul său adânc, având dinainte un suport de citit şi tăblia unei măsuţe pentru sprijin.

Dacă, pentru aprecierea vârstei în cazul unei persoane trecute de patruzeci de ani, te laşi îndrumat de trăsăturile feţei, domnul Fairlie ar fi trebuit să fie în jur de cincizeci – şaizeci de ani, deşi mă puteam înşela. Era tras la faţă şi foarte palid, fără să fie zbârcit; avea un nas mare şi încovoiat, ochi albaştri-spălăciţi şi holbaţi cu pleoape roşii, iar părul subţiat şi mătăsos, blond roşcat nu lăsa să se întrevadă urme de fire albe. Purta o redingotă închisă la culoare, dintr-un material subţire, iar vesta şi pantalonii erau albi ca laptele. Picioarele sale firave, ca de femeie, erau înfăşurate în ciorapi gălbui de mătase şi era încălţat cu papuci de damă. Pe mâinile, la fel de firave, avea două inele, care după câte îmi puteam da seama erau de o valoare inestimabilă.

Înfăţişarea lui era cea a unui om debil, nervos şi nesuferit, extraordinar de emancipat – un soi de fiinţă ciudată şi din cale afară de sensibilă pentru un bărbat, dar, oricum, care nu aducea nici pe departe a femeie. După ce discutasem în dimineaţa aceea cu domnişoara Halcombe, credeam că o să-i copleşesc cu admiraţia mea pe toţi cei care trăiau în casa aceea, dar, văzându-l pe domnul Fairlie, mi-am dat seama că îmi este imposibil.

Când am ajuns în dreptul lui, am remarcat că nu stătea chiar degeaba cum avusesem impresia mai-nainte. În faţa lui, pe masa mare şi rotundă, mai era, alături de alte rarităţi care-ţi luau ochii şi un scrin în miniatură din abanos şi argint, doldora cu monede de tot felul, construit din sertăraşe drapate cu catifea roşie. Unul din ele fusese scos şi luat spre cercetare pe tăblia de lângă fotoliu, unde se mai zăreau nişte periuţe de giuvaergiu, o fâşie de piele de căprioară şi un flacon cu lichid, care şi-ar fi găsit întrebuinţare în cazul în care ar fi descoperit cumva urme de murdărie pe monezi. Ţinea în mâinile sale decolorate şi fără vlagă, un fel de medalie pătată de cositor, cu marginile roase – cel puţin atât observasem eu, care eram un necunoscător. M-am oprit conform uzanţelor fără să mă vâr prea mult în sufletul lui şi l-am salut înclinând scurt din cap.

— Mă bucur că ai acceptat să vii la Limmeridge, domnule Hartright – spuse el, pe un ton afectat şi răguşit care era un fel de amestec între un glas ascuţit şi enervat şi o vorbire molcomă şi tărăgănată. Ia loc, te rog! Te rog fii bun şi nu schimba poziţia scaunului. Sunt cu nervii la pământ şi nu suport nici cel mai mic zgomot. Ce zici, îţi place camera dumitale de lucru?

— Da, domnule Fairlie, servitorul mi-a arătat-o acum câteva clipe şi aş dori să…

Mă opri, plecând pleoapele şi făcându-mi semn cu mâna lui palidă. M-am supus uluit şi în timbrul lui neplăcut îmi oferi următoarea explicaţie:

— Scuză-mă! Dar, te-aş ruga să-ţi moderezi glasul. Nervii nu-mi permit să suport nici un fel de stridenţe. Sper că o să înţelegi un om suferind! Îţi spun doar vorbele cu care mă scuz faţă de toată lumea, crede-mă. Deci, eşti încântat de cameră, nu?

— Nici nu visam să am parte de aşa ceva – i-am zis eu pe un ton scăzut, înţelegând că înfumurarea domnului Fairlie şi problemele sale cu nervii se întâlneau în acelaşi punct.

— Sunt încântat. Vei constata, domnule Hartright că în casa aceasta vei fi tratat ca de la egal la egal. Eu nu împărtăşesc înjositoarea opinie

a compatrioţilor mei, potrivit căreia artistul este inferior. În tinereţe, am colindat un timp prin străinătate şi m-am dezbărat de aceste obiceiuri insulare. Mi-ar fi plăcut să mă pot lăuda că mica nobilime – vulgar termen, dar n-am ce face, trebuie să-l amintesc – din împrejurimi este de acord cu mine în această privinţă; dar din păcate nu pot. Zău, domnule Hartright, sunt adevăraţi barbari în privinţa artei. Ar fi rămas trăsniţi dacă ar fi avut ocazia să vadă cum marele Carol Quintus i-a ridicat lui Tizian pensula de pe jos. Eşti aşa de drăguţ să aşezi sertăraşul acesta, la locul lui şi să-l aduci pe celălalt? Sunt cu nervii tociţi în ultimul hal şi nu îndrăznesc să mă mişc. Aşa, mulţumesc!

Dacă ar fi fost să mă iau după spusele sale, rugămintea lui ar fi trebuit să mă mire din cale-afară, dar eu n-am făcut decât să mă distrez. Am dus sertăraşul în micul scrin şi i l-am întins pe următorul. S-a apucat imediat să cerceteze monedele, supunându-le unui tratament foarte minuţios. Aproape că le sorbea din ochi în timp ce discutam.

— Îţi mulţumesc din suflet şi primeşte te rog, scuzele mele. Te pasionează monedele? Da? Minunat! Deci, iată încă o preocupare comună în afară de dragostea pentru artă. Să trecem acum la problemele financiare. Lămureşte-mă te rog dacă îţi convine suma propusă de mine.

— Desigur, domnule Fairlie!

— Grozav! Ah… ce mai voiam să-ţi spun oare?! Da, mi-am amintit! Pentru că eşti atât de amabil să-mi împărtăşeşti din tainele artei, îl poţi folosi pe valetul meu pentru a-ţi exprima orice dorinţă. Ah, şi… ar mai fi fost ceva! Erau atâtea de discutat, iar acum mi-au zburat complet din minte! Sună te rog, din clopoţel, aşa, de-acolo, mulţumesc!

După câteva clipe se înfiinţă un alt servitor tăcut şi fantomatic, cu un surâs îngheţat pe buze şi cu părul aranjat fir cu fir.

— Louis – i se adresă domnul Fairlie, mângâindu-şi absent buricul degetelor cu periuţa de curăţat monede – am notat câte ceva azi dimineaţă în carnetul meu. Adu-mi-l! Îmi cer încă o dată scuze,

domnule Hartright! Am impresia că te plictisesc.

Deoarece îşi plecase din nou ochii istoviţi şi deoarece era adevărat ce spusese, m-am mulţumit să nu-i dau nici o replică, admirând pictura lui Rafael, „Madona şi Pruncul”. În acest timp, valetul care ieşise mai-nainte din odaie, revenise cu o agendă de culoarea fildeşului. Stăpânul său suspină, după care o deschise cu o mână şi-i făcu semn cu periuţa să fie atent că mai urmau şi alte ordine.

— Da, exact! exclamă domnul Fairlie, cercetând ce scrisese Louis, adu-mi mapa de acolo! Zicând acestea, indică nişte mape înşirate lângă fereastră, pe nişte rafturi de mahon. N-o vreau pe cea cu margini verzi; acolo se află colecţia mea de gravuri ale lui Rembrandt. Domnule Hartright, îţi plac gravurile? Serios! Deci mai avem încă o preferinţă comună. O vreau pe cea roşie, Louis. Fii atent cum umbli cu ea. Vai, domnule Hartright aş fi distrus dacă Louis ar trânti-o din greşeală pe jos. Este bine aşezată pe scaun? Dumneata ce părere ai, nu este nici o primejdie, domnule Hartright? Bun! M-am liniştit! Fii atunci atât de amabil şi uită-te la desene dacă le consideri că sunt bine aşezate! Eşti liber, Louis! Prostule! N-ai observat că am carnetul în mână?! Trebuia să mi-l iei din mână fără să-ţi spun eu. Trebuie din nou să mă scuz faţă de dumneavoastră, domnule Hartright! Nu poţi să te bazezi pe servitori, nu-i aşa? Acum spune-mi cum ţi se par desenele?! Le-am luat în ultimul hal de la licitaţie şi mi se pare că-mi mai stăruie încă în nări duhoarea degetelor de negustori şi misiţi. Crezi că poţi scoate ceva din ele?

— Da – i-am explicat eu – trebuie netezite şi înrămate şi consider că…

— Scuză-mă – mă opri şi de data aceasta domnul Fairlie. Nu te deranjează dacă te ascult cu ochii închişi? Mă supără până şi lumina aceasta diafană. Da, eşti de acord?

— Am vrut să vă liniştesc domnule că desenele reprezintă o bună investiţie…

Domnul Fairlie renunţă la starea de nepăsare în care se cufundase şi se uită descumpănit înspre fereastră.

— Iartă-mă din nou, domnule Hartright – exclamă el cu un glas tremurat. Sunt convins, că am auzit un zumzet de glasuri de copii aici, chiar sub fereastra mea.

— Poate vi s-a părut, domnule Fairlie! N-am sesizat nimic!

— Ţi-aş fi foarte recunoscător, domnule Hartright… ai avut atâta grijă de bieţii mei nervi… ţi-aş fi foarte recunoscător dacă te-ai uita pe după perdea. Dar ai grijă să nu-mi bată soarele în ochi, domnule Hartright! Aşa, ai săltat draperia? Bun! Acum uită-te te rog în grădină, ca să nu mai am nici o îndoială!

I-am făcut pe plac şi de data aceasta. N-avea motive de îngrijorare. Grădina era străjuită de pari înalţi şi era complet pustie. L-am liniştit pe domnul Fairlie, pe cât mi-a stat în putinţă.

— Vă mulţumesc din suflet! Probabil că nervii mei obosiţi mi-au jucat o festă. Din fericire, nu există copii în această locuinţă, dar mă tem că servitorii (care sunt complet lipsiţi de nervi) bagă copii din sat. Vai, ce plozi nesuferiţi! Ca să fiu sincer, domnule Hartright mi-aş dori tare mult, ca ţâncii ăştia să fie altfel făcuţi. Aşa, nu sunt decât nişte urlătoare. Desigur, arta lui Rafael este desăvârşită.

Indică pictura Madonei, care avea în partea superioară câţiva îngeri bucălaţi, conform concepţiei artei italiene, dăruiţi de creator cu suporturi pentru hărţi, sub forma norilor vaporoşi.

— Câtă armonie – spuse domnul Fairlie, admirând chipurile lor rotunde şi surâzătoare, aripile mătăsoase. Nu tu labe murdare cu care să lipăie pe scări, nici glasuri ascuţite şi gălăgioase! Ce diferenţă faţă de bieţii pământeni! O să stau din nou cu ochii închişi, dacă-mi permiţi! Deci, accepţi să te ocupi de desene?! Îmi pare bine! Mai rămăsese ceva de discutat? Oricum, nu-mi amintesc! Fii drăguţ şi sună-l pe Louis.

Deoarece eram la fel de nerăbdător ca şi domnul Fairlie să închei cât mai curând discuţia, am încercat să-l fac să renunţe la servitor, amintind despre atribuţiile mele.

— Ultimul lucru pe care urmează să-l punem la punct, domnule Fairlie, este în legătură cu lecţiile de desen pe care trebuie să le fac cu cele două domnişoare.

— Exact! mă aprobă el. Mi-ar fi plăcut să am forţa necesară pentru a mă ocupa şi de această problemă, prevăzută în aranjamentul nostru, dar îmi este imposibil! În concluzie, cele două fete, care se vor bucura de îndrumările du-mitale, domnule Hartright, vor fi nevoite să aranjeze cum cred ele de cuviinţă desfăşurarea acestor ore. Nepoata mea este foarte pasionată de artă. Se pricepe doar atât cât să sesizeze lacunele pe care le are. Te rog să-i acorzi atenţie. Bun! A mai rămas altceva de lămurit? Nu! În ordine, constat cu plăcere că începutul se arată promiţător. Sunt fericit şi împăcat că le-am rezolvat pe toate. Eşti atât de amabil să-l suni pe Louis pentru a transporta această mapă în odaia dumitale?

— Nu este nevoie, domnule Fairlie, mă descurc şi singur!

— Da, te simţi în stare s-o duci? Mă bucur că eşti un om puternic! Sper că n-o să-ţi alunece din mână! Este o plăcere că aţi venit la Limmeridge, domnule Hartright. Din păcate sunt mult prea bolnav şi n-o să pot să discut prea des cu dumneata. Te rog să fii atent să închizi uşa uşor şi să nu trânteşti mapa pe jos, da? Îţi sunt recunoscător. Ai grijă şi de draperie, tresar ca muşcat de şarpe la cel mai slab zgomot. La revedere!

Când am lăsat în urmă cele două draperii verzi şi cele două uşi capitonate, am simţit că mi s-a luat o piatră de pe inimă. Aveam un sentiment ciudat, de parcă tocmai scosesem capul la suprafaţă, după ce orbecăisem printr-un râu adânc.

Apoi, după ce m-am aranjat în salonaşul meu modern, bucurându-mă de toate cu câte era înzestrat, mi-am spus că n-o să-l mai vizitez niciodată pe domnul Fairlie, doar dacă nu cumva – deşi era greu de crezut – o să mă cheme el pe mine. Hotărârea fiind luată, m-am simţit din nou calm şi stăpân pe mine, deşi, cu câteva clipe mai-nainte noul meu patron reuşise să mă scoată din sărite.

În rest, dimineaţa s-a scurs în mod plăcut, cercetând atent desenele, împărţindu-le pe grupe, aranjându-le colţurile îndoite şi pregătindu-le pentru înrămat. Aş fi putut continua tot aşa, dar, cu cât se apropia ora de masă, îmi venea din ce în ce mai greu să mă concentrez, deşi trebuia să-mi folosesc numai mâinile.

La ora două, m-am înfiinţat nerăbdător în sufragerie. Eram cu atât mai curios cu cât domnişoara Halcombe îmi promisese că o să descopere lucruri interesante şi că o să mă prezinte surorii sale. Şi, în urma parcurgerii corespondenţei mamei sale, mă gândeam că o să se facă lumină în cazul femeii în alb.

8.

Când am apărut în sufragerie, am văzut-o pe domnişoara Halcombe însoţită de o doamnă în etate, aşezată deja la masă.

După prezentări, am înţeles că doamna în etate era guvernanta domnişoarei Fairlie, doamna Vessey, despre care auzisem la masa de dimineaţă de la agera mea însoţitoare. Mi-o descrisese drept „o femeie plină de calităţi, dar complet neinteresantă”. Acum, mi-am dat seama că domnişoara Halcombe avusese mare dreptate. Doamna Vessey dădea impresia că este din cale-afară de calmă şi binevoitoare. Faţa ei rotundă şi impasibilă strălucea de bucurie şi pace interioară. În viaţă, unii aleargă ca la un maraton iar alţii merg în pas domol.

Doamna Vessey însă avea o atitudine complet sedentară. Nu ieşea din casă din zori şi până seara; se aşeza în grădină, la pervazul ferestrelor, pe culoare stătea într-un şezlong, pe când amicii ei o îndemnau să se plimbe, se aşeza mai întâi până să se hotărască să se uite la ceva sau să deschidă gura pentru a răspunde afirmativ sau negativ la orice întrebare. Aborda mereu acelaşi zâmbet neclintit, aceeaşi poziţie a capului, semn că-i cu gândul aiurea, aceeaşi detaşare totală, indiferent ce s-ar fi întâmplat în jurul ei. Cu alte cuvinte, era o fiinţă blândă, supusă, incapabilă să facă rău sau bine, despre care ai fi putut foarte bine să crezi că nu era din lumea celor vii.

Natura este foarte ocupată să clădească şi să structureze această lume şi este angrenată într-o mulţime de evoluţii şi procese complexe, aşa

că, este de înţeles că mai greşeşte şi ea câteodată. Luând în calcul aceste considerente, voi rămâne veşnic încredinţat că natura îşi pusese în gând să zămislească varza şi, din greşeală, o adusese pe lume pe doamna Vessey. În concluzie, blânda doamnă îşi însuşise calmul vegetal care o preocupase în acele momente pe Mama Natură.

— Deci, doamnă Vessey – exclamă domnişoara Halcombe, părând mai plină de viaţă, mai directă în exprimare şi mai veselă ca oricând, în antiteză cu bătrâna lipsită parcă de viaţă pe care o avea alături – ce ai dori să mănânci? Cotlet?

Doamna Vessey îşi puse una peste alta mâinile ei grăsuţe, sprijinindu-se de masă, surâse binevoitoare şi spuse:

— Da, scumpa mea.

— Dar ce mâncare este acolo, lângă domnul Hartright? Nu cumva rasol de pasăre? Am avut impresia că-l preferi cotletului, doamnă Vessey.

Doamna Vessey îşi muta mâinile ei grăsuţe în poală, dădu din cap în semn de încuviinţare, uitându-se la rasolul de pasăre şi repetă:

— Da, scumpa mea.

— Bine, deci, cu ce vrei să te servesc azi? Vrei să vă pună domnul Hartright nişte pasăre sau, vrei să-ţi dau eu o bucată de cotlet?

Doamna Vessey se sprijini din nou de masă cu degetele ei ca nişte cârnaţi, se gândi o clipă, aşa, ca prin ceaţă şi se hotărî chipurile:

— Cum vrei tu, scumpa mea!

— Doamne sfinte, dar dumneata trebuie să decizi, nu eu! Să presupunem că doreşti să guşti din amândouă. Se pare că o să iei mai întâi din rasol pentru că am impresia că domnul Hartright de-abia

aşteaptă să-ţi umple farfuria.

Doamna Vessey îşi întinse şi cealaltă mână durdulie peste masă, păru ceva mai atentă timp de câteva momente, dar apoi revine la calmul ei imperturbabil şi spune:

— Dacă sunteţi atât de amabil, domnule.

Nu mai încăpea nici un dubiu! Era o bătrânică nevinovată, ascultătoare, supărător de liniştită şi lipsită de interes. Gata, ajunge deocamdată! Am spus destule despre doamna Vessey!

*

Domnişoara Fairlie însă nu ne onorase cu prezenţa. Terminasem deja masa şi ea tot nu-şi făcuse apariţia. Domnişoara Halcombe, care era deosebit de perspicace, sesiză agitaţia mea şi privirile mele întrebătoare îndreptate spre uşă şi se grăbi să-mi explice.

— Ai dreptate, domnule Hartright! – mă aprobă ea. Te aşteptai probabil s-o întâlneşti pe cealaltă locatară a acestei case. A părăsit camera, pentru că, deşi a scăpat de migrenă nu are chef de mâncare, aşa că n-avea rost să se aşeze la masă. Dacă accepţi să ne plimbăm, presupun că o să dăm de ea prin grădină.

Spunând acestea, înşfăcă o umbreluţă de soare de pe un scaun alăturat şi mă invită afară printr-un glasvand care ducea direct pe peluză. Nu trebuie să vă precizez că doamna Vessey rămăsese bineînţeles pe loc, sprijinită cu mâinile ei grăsuţe de marginea mesei, lăsând impresia că n-o să se urnească de acolo toată după-amiaza.

Pe când mergeam de-a lungul peluzei, domnişoara Halcombe se uita la mine cu subînţeles şi dădu din cap.

*

— În ceea ce priveşte ciudata întâmplare la care aţi fost martor – exclamă ea – n-am putut afla cine ştie ce. Am răsfoit pe toate părţile scrisorile mamei, dar degeaba. Cred însă că n-ar trebui să abandonezi, domnule Hartright. Este o situaţie delicată, iar dumneata ai întins mâna unei femei. În astfel de cazuri, răsplata urmează să sosească, mai devreme sau mai târziu. N-am epuizat încă toate scrisorile. Trebuie să mai cercetez încă trei pachete şi poţi avea încredere că le cercetez foarte atent.

Deci, cel puţin una din speranţele pe care mi le făcusem în acea dimineaţă se spulberase. De aceea, mi-am pus imediat întrebarea în gândul meu dacă n-o să fiu dezamăgit după ce îmi va fi prezentată domnişoara Fairlie.

— Cum ţi s-a părut domnul Fairlie? mă chestionă domnişoara Halcombe, în timp ce ne îndreptam spre un pâlc de arbuşti. Era cu nervii la pământ? N-are rost să cauţi răspuns potrivit pentru urechile mele, domnule Hartright. M-am lămurit îndeajuns văzând cât eşti de stânjenit! Este clar deci că era cu nervii la pământ şi eu nu intenţionez să devii şi dumneata la fel.

Tot vorbind aşa, ne-am îndreptat paşii pe un drumeag şerpuitor şi am ajuns în dreptul unei construcţii de lemn, asemănătoare unei cabane elveţiene, în miniatură.

După ce am suit treptele, am remarcat că se compunea dintr-o simplă cameră unde se afla o tânără fată. Era în picioare în dreptul unei mese cu modele ţărăneşti, uitându-se dincolo de dealuri şi mlaştini, răsfoind cu gândul aiurea nişte schiţe. Iat-o deci pe domnişoara Fairlie!

Nici nu ştiu cum s-o descriu. Pentru aceasta, ar trebui să dau uitării sentimentele mele şi evenimentele care s-au desfăşurat între timp. Îmi este imposibil s-o prezint exact cum o zărisem atunci – şi cum ar trebui să apară acum în faţa cititorilor.

Mai târziu, i-am făcut Laurei Fairlie un portret în acuarelă, reprezentând-o aşa cum o văzusem atunci pentru prima oară, iar azi, când scriu aceste rânduri, stau şi-l contemplu. Sorb din ochi pictura şi mi se pare că se întruchipează dinaintea mea o fiinţă tânără şi

frumoasă, înveşmântată într-o rochie obişnuită, de muselin alb, cu dungi late de un albastru pal.

Umerii sunt ascunşi sub un şal din acelaşi material ca şi rochia, iar părul este prins într-o pălăriuţă de pai, înconjurată de o panglică în ton cu hainele, care umbrea partea de sus a feţei. Sub ea se întrezăreau nişte fire castanii deschise la culoare, nu tocmai blonde, nu tocmai aurii, dar la fel de strălucitoare. Mai târziu, am remarcat că îşi piaptănă părul cu cărare, peste spate şi tras pe lângă urechi, lăsându-l să cadă în bucle rebele peste frunte. Sprâncenele sunt puţin mai închise la culoare, iar ochii albaştri ca safirul sunt o adevărată încântare. Erau cu adevărat răpitori şi fascinanţi, atât ca formă şi culoare – adânci, romantici şi pătrunzători – cât şi din punct de vedere al sentimentelor care le degajau. Radiau o nespusă sinceritate şi curăţenie sufletească. Vraja îmbătătoare pe care o aruncă asupra întregului chip îndulceşte trăsăturile şi ascunde defectele, aşa că este destul de dificil s-o descrii. Astfel, treci cu vederea că bărbia este slab conturată şi nu se asortează cu partea de sus, că nasul, fără să fie coroiat (caracteristică negativă la o femeie, oricât ar fi de distins) era exact opusul, abătându-se destul de mult de la canoanele frumuseţii, că buzele ei adorabile se ridicau puţin într-o parte când surâdea, dezvelind dinţii. Aceste defecte ar fi fost probabil notabile pe un alt chip, dar figura ei, luminată de cei doi ochi fermecători şi melancolici părea perfectă.

Deci, cum aş putea oare să găsesc în umilul portret pe care-l schiţasem cu dragoste şi străduinţă în clipele acelea de tihnă şi fericire toate aceste amănunte? Desenul înfăţişează doar o făptură blondă, firavă, îmbrăcată într-o rochie elegantă de vară, uitându-se distrată printr-un caiet de schiţe şi aruncând nişte priviri săgetătoare din ochii ei adânci, albaştri şi sinceri. Dar femeia nu înseamnă doar atât! Ea însufleţeşte idealurile noastre despre frumuseţe, ea ne înalţă spiritul pe cele mai înalte culmi. Ne trezeşte în suflet afecţiuni nebănuite şi mult prea profunde pentru a le ascunde gândurile, pentru a le exprima în cuvinte. Farmecul care ne asociază cu frumuseţea femeilor nu depăşeşte niciodată limitele exprimării omeneşti, decât în clipa în care corespunde perfect cu încântarea întipărită în inima noastră. Doar în acest caz devine imposibil de redat în forme şi culori.

Imaginaţi-vă că este aidoma primei iubiri care v-a accelerat pulsul ca nimeni alta până atunci. Imaginaţi-vă că vă priveşte cu ochii ei albaştri, imenşi, aşa cum m-a privit pe mine, cu acea intensitate de

neuitat pe care o retrăim acum amândoi, că vă mângâie cu unduirile glasului ei mai dulce şi mai cald decât cea mai îndrăgită melodie. Gândiţi-vă că mersul ei de-a lungul filelor acestei cărţi trepidează în ritm cu bătăile inimii voastre. Gândiţi-vă că este întruchiparea imaginaţiei voastre. Cu toate acestea o veţi zări clar dinaintea ochilor, la fel cum îmi apare şi mie – fiinţa însufleţită care dăinuie în adâncul sufletului meu.

Dintre senzaţiile pe care le-am încercat când mi-a ieşit în faţă pentru prima oară – senzaţii obişnuite, pe care le-am simţit cu toţii, care se nasc în inimile tuturor, dar care se atenuează la majoritatea dintre noi sau ard mai viu la unii – au existat unele care mi-au produs o vie impresie şi nedumerire. Mai ales una dintre ele îmi dădea impresia că este complet nelalocul ei faţă de domnişoara Fairlie.

Pe lângă senzaţia plăcută sugerată de vraja chipului şi a părului bălai, de înfăţişarea încântătoare şi modul deschis şi prietenesc de a se comporta, s-a mai strecurat un sentiment care mă ducea cu gândul că îi lipseşte ceva, sau că eu nu reuşesc să o văd aşa cum trebuie. Fără să-mi imaginez de ce, acest sentiment era cu atât mai puternic, pe măsură ce mă privea sau, altfel spus, când sesizam cel mai bine atracţia irezistibilă a făpturii ei şi când presimţeam cel mai acut existenţa acelui ceva, care îmi era cu neputinţă să-l înţeleg. Cu siguranţă, era un amănunt pe care nu-l puteam defini.

Din cauza acestei halucinaţii a propriei mele minţi (cel puţin aşa mi se părea atunci) am fost incapabil să mă comport degajat la prima întâlnire cu domnişoara Fairlie. Ea mi-a adresat un însufleţit bun venit dar eu m-am fâstâcit şi n-am găsit vorbele de mulţumire care se cădeau a fi rostite.

Sesizând imediat reţinerea mea şi considerând probabil că mă intimidasem, domnişoara Halcombe, vioaie şi volubilă ca întotdeauna a intervenit cu promptitudine:

— Aruncă-ţi o privire, domnule Hartright – mă îndemnă ea, indicând planşele de pe masă cu mânuţa fină care le răsfoia absentă. O să-ţi dai seama în mod sigur că ai dat peste o elevă talentată. În momentul în care te prezinţi pentru lecţie, te înarmezi cu caietul de desen, cercetezi natura din jur şi de-abia aştepţi să-ţi soarbă explicaţiile!

Domnişoara Fairlie fu brusc cuprinsă de veselie, iar faţa i se lumină ca florile dimineaţa sub razele blonde ale soarelui.

— Nu sunt prea încântată de „talentul” meu – spuse ea, plimbându-şi ochii albaştri şi sinceri de la domnişoara Halcombe la mine. Recunosc că mă pasionează desenul, dar îmi dau seama câte greşeli fac şi de aceea mă gândesc cu groază că trebuie să mă apuc de treabă. Iar acum, că ai sosit şi dumneata, domnule Hartright, am impresia că schiţele mele seamănă cu literele pe care le mâzgăleam în caiet când am învăţat să scriu.

Îmi declară toate acestea pe un ton sincer şi direct, încercând să ascundă de privirile mele, cu un gest copilăresc, caietul de schiţe. Domnişoara Halcombe interveni cu hotărâre pentru a-i spulbera îndoielile.

— Indiferent cum ar fi – exclamă ea – încercările elevului trebuie cercetate de ochiul atent şi grijuliu al profesorului, aşa că nu mai încape nici o discuţie. Ce-ai zice dacă domnul Hartright s-ar uita la ele în trăsură în timp ce o să ne plimbăm hurducăindu-ne? Dacă am reuşi să-l aiurim între timp, distrăgându-i atenţia de la peisajul real la cel zugrăvit pe hârtie, l-am scoate complet din sărite şi l-am determina să ne facă complimente. Uite aşa, mândria noastră de artişti o să scape intactă din mâinile sale de maestru.

— Eu cred că n-o să primească nici un fel de complimente din partea domnului Hartright – spuse domnişoara Fairlie când ne pregăteam de plecare.

— Aş vrea să ştiu, dacă-mi permiţi – de ce ai această convingere? m-am interesat eu.

— Deoarece o să iau de bune toate vorbele dumitale – zise ea.

Astfel, mă făcu să deduc adevăratul ei caracter, care însemna încredere totală, în toţi oamenii, pentru că îi socotea pe ceilalţi după propria ei persoană. Dacă atunci am presupus acest lucru, acum sunt

convins, după câte am văzut.

A trebuit să mai zăbovim câteva clipe, până când blânda doamnă Vessey s-a urnit din locul în care încremenise la masa de prânz şi ne-am suit în cupeul deschis care ne stătea la dispoziţie. Guvernanta şi domnişoara Halcombe s-au aşezat pe bancheta din spate, în timp ce domnişoara Fairlie şi cu mine ne-am instalat în faţă, cu caietul de schiţe pe genunchi, supuse ochiului meu de artist. Chiar dacă intenţionam să fac unele observaţii, mi-a fost imposibil, pentru că domnişoara Halcombe se încăpăţâna să ia peste picior felul de a picta şi desena al sexului slab. Îmi aduc aminte de acel dialog, care decurgea cu multă uşurinţă. Reţinusem cu exactitate, mai ales replicile domnişoarei Fairlie.

Într-adevăr! Recunosc că am fost fermecat de prezenţa ei de prima dată şi mi-am pierdut complet capul. O simplă întrebare, venită din partea ei, referitoare la cum se ţine creionul şi cum se potrivesc culorile, o singură străfulgerare a ochilor ei albaştri, avizi să cuprindă toate explicaţiile pe care i le dădeam m-au mişcat mai mult decât contemplarea naturii şi conurile de umbre şi lumini care se perindau prin faţa mea, de-a lungul câmpiilor unduitoare şi a ţărmului dantelat. De fiecare dată când ne preocupă ceva, uităm de obiectele şi imaginile care ne înconjoară. Doar în romane, omul se retrage în natură pentru a-şi înăbuşi necazurile sau pentru a da frâu liber bucuriei. Extazul în faţa pitorescului, descris cu atâtea amănunte şi atât de mişcător de poeţii moderni, nu reprezenta chiar şi în cazul celor mai desăvârşite fiinţe un instinct primordial. La copii, de exemplu, nu se manifestă şi nici la oamenii simpli. Iar persoanele care-şi duc existenţa alternând între mare şi uscat, se dovedesc complet lipsite de interes când au dinainte un peisaj diferit de cel cotidian. Puterea de a admira minunăţiile naturii este un atu al civilizaţiei şi instruirii – şi nu le sesizăm în momentul în care mintea noastră lâncezeşte leneşă. Gândiţi-vă ce amestec au avut frumuseţile naturale de pe acest pământ în necazurile sau bucuriile indivizilor? Cât de mult au fost pomenite în dialogurile folosite în viaţa noastră de zi cu zi? Idealurile şi năzuinţele noastre se pot înfăptui la fel de bine şi într-un loc monoton şi într-unul deosebit de pitoresc. Desigur, se poate găsi o explicaţie acestei nepăsări a fiinţei umane faţă de frumuseţile din jurul său, explicaţie care intervine în lămurirea aspectelor diferite şi contrare din viaţa omului, a întregii firi. Cel mai impunător peisaj care poate fi cuprins cu privirea de pe culmea unui munte va cădea pradă nimicniciei. Însă cea mai mică manifestare de afecţiune pe care un suflet pur o poate nutri pentru o altă persoană va fi nepieritoare peste veacuri.

După aproape trei ore de plimbare, trăsura se apropia de Limmeridge House.

La întoarcere, le-am spus tinerelor domnişoare să decidă unde doreau să deseneze a doua zi sub supravegherea mea. Ele s-au dus să se aranjeze pentru masă, iar eu m-am trezit de unul singur în salonaşul meu, simţindu-mă deodată foarte agitat şi descumpănit. Probabil că realizasem că mă simţeam mai mult un invitat în această casă, decât un profesor. Probabil că-mi mai stăruia în minte ideea că mie sau domnişoarei Fairlie, ne mai trebuia ceva pentru a fi complet lămuriţi. Oricum, am răsuflat uşurat când a venit timpul să cobor în sufragerie şi să mă întâlnesc cu ele.

Intrând în salon, am remarcat diferenţele izbitoare, mai degrabă de material decât de culori, la rochiile cu care erau îmbrăcate. Pe când doamna Vessey şi domnişoara Halcombe purtau rochii scumpe (conform vârstei lor), a celei dintâi de mătase gri-argintie, iar a celeilalte de un galben pal, în ton cu tenul închis şi părul negru, domnişoara Fairlie purta o rochie simplă şi sărăcăcioasă din muselină albă. Nimic de zis, era bine croită şi o făcea să pară ca un crin, în acelaşi timp, lăsa impresia, în contrast cu celelalte, că este inferioară ca poziţie socială propriei sale guvernante. Treptat, după ce am reuşit s-o cunosc mai bine, mi-am dat seama că o făcea special, pentru că dorea să-şi ascundă bogăţia. Nici doamna Vessey şi nici sora ei n-au reuşit să-i schimbe vreodată părerea.

După cină, am revenit în salon. Deşi domnul Fairlie (vrând să-l imite probabil pe ilustrul rege care ridicase de pe jos pensula lui Tizian) îşi instruise majordomul să mă servească cu ce vinuri doream, conform uzanţei, în timp ce doamnele se duceau în salon, am refuzat să mă bucur de acest privilegiu şi am fost destul de înţelept să cer permisiunea doamnelor pentru a le însoţi la sfârşitul mesei, potrivit modei de pe Continent.

Salonul unde urma să ne petrecem timpul, era situat la parter şi semăna foarte mult cu încăperea unde servim masa de dimineaţă. Avea un glasvand care dădea spre o terasă împodobită cu flori frumoase. Când am ajuns acolo, va-lurile înserării amestecau laolaltă coloritul frunzelor şi florilor, ca într-o simfonie de banalităţi discrete.

Blajina doamnă Vessey (care de-abia aştepta să se aşeze) se instală într-un fotoliu în colţul încăperii şi îşi făcu siesta în linişte. Domnişoara Fairlie îmi ascultă rugămintea şi se aşeză la pian. Pe când voiam să-mi trag un scaun mai aproape de această încântătoare făptură, am observat că domnişoara Halcombe se vârâse într-un colţ, lângă o fereastră să răsfoiască corespondenţa mamei sale sub razele palide ale soarelui care cobora către orizont.

Parcă retrăiesc şi acum, când vă povestesc, clipele acele liniştite, petrecute în salonaş. Aşa cum stăteam, distingeam foarte clar statura graţioasă a domnişoarei Halcombe, proiectată într-o lumină dulce şi în acelaşi timp misterioasă, cufundată în lectură, în timp ce eu contemplam profilul încântător al fetei de la pian, care se reflecta pe fundalul din ce în ce mai întunecat al peretului. Pe terasă, plantele luxuriante se plecau sub boarea blândă a serii, fără să facă nici cel mai mic zgomot. Cerul era senin iar luna îşi cernea razele ei diafane. Peste tot, domnea un sentiment de pace şi pustietate, care te ducea cu gândul la începuturile omenirii. Muzica lui Mozart, care curgea lin şi unduios, ne purta pe aripi îngereşti în cele mai înalte sfere. O să-mi amintesc întotdeauna de această seară fermecătoare.

Stăteam liniştiţi la locurile noastre, fiecare cu treburile lui – doamna Vessey moţăia, domnişoara Fairlie cânta la pian, iar domnişoara Halcombe îşi vedea mai departe de citit, până când s-a lăsat întunericul. În acest moment, luna îşi arătă faţa ei rotundă pe terasă scăldând încăperea într-o lumină misterioasă. Era foarte plăcut şi am fost cu toţii de acord, fără să ne înţelegem prin cuvinte, să rămânem cufundaţi în semiîntuneric, mulţumindu-ne cu cele două lumânări de pe pian.

Tânăra fată a tot cântat timp de vreo jumătate de oră. Apoi, farmecul terasei inundate de razele lunii a fascinat-o pe domnişoara Fairlie şi noi am însoţit-o afară. După ce servitorii au aprins lumânările de pe pian, domnişoara Halcombe s-a mutat lângă ele ca să-şi continue cercetările. A rămas acolo cufundată în lectură, fără să remarce plecarea noastră.

Stăteam de vreo cinci minute pe terasă, lângă peretele de sticlă. Domnişoara Fairlie îmi ascultase sfatul şi-şi acoperise capul cu un văl alb pentru a se feri de aerul tare şi răcoros al nopţii, când am sesizat vocea domnişoarei Halcombe – de-abia şoptită şi foarte insistentă,

mult deosebită de felul ei vioi şi tranşant – chemându-mă înăuntru.

— Domnule Hartright – exclamă ea – vino înăuntru, te rog. Avem ceva de discutat.

M-am supus îndată. Pianul era plasat aproximativ în mijlocul încăperii. În cealaltă extremitate, vizavi faţă de fereastră domnişoara Halcombe îşi răvăşise scrisorile, ţinând în mână una din ele la lumina lumânărilor. Ne-am aşezat pe o sofa, între pian şi terasă. De aici, o puteam vedea nestingherit pe domnişoara Fairlie, prin dreptul glasvandului. Se mişca domol, sub razele argintii ale lunii.

— Ţin să-ţi citesc ultimele rânduri din această scrisoare – spuse domnişoara Halcombe. Aş vrea să ştiu dacă te lămureşti cumva asupra ciudatei aventuri pe care ai trăit-o de curând, în drum spre Londra. Scrisoarea aparţine mamei mele şi a fost trimisă domnului Fairlie, acum 11 sau 12 ani. Pe atunci, soţii Fairlie şi sora mea vitregă Laura, locuiau de câtva timp aici. Eu, mă aflam la sute de mile depărtare desăvârşindu-mi educaţia la Paris.

Mi se adresase cu cea mai mare seriozitate, ba chiar cu o umbră de nelinişte în glas. Tocmai când intenţiona să înceapă să-mi citească, domnişoara Fairlie s-a ivit lângă uşă, a aruncat o privire înspre noi şi, remarcând că eram absorbiţi în discuţie, şi-a continuat plimbarea.

Domnişoara Halcombe îmi citi următoarele:

— „… Sper să nu te plictisesc prea rău, scumpul meu Philip, povestindu-ţi tot timpul despre şcoală şi despre elevii mei; dar eu nu am altă distracţie aici la Limmeridge. În plus, vreau să-ţi comunic unele lucruri interesante despre o nouă şcolăriţă.

O cunoşti nu-i aşa, pe bătrâna doamnă Kempe, care ţine prăvălia din sat?! Este foarte bolnavă, iar de curând, doctorul a declarat că nu are cum s-o mai ajute şi ne aşteptăm pe zi ce trece să se prăpădească. Sora ei, singura rudă pe care o mai are, a venit săptămâna trecută s-o îngrijească, tocmai din îndepărtatul ţinut Hampshire. Numele ei de familie este Catherick. Află că m-a vizitat acum patru zile, însoţită de

unica ei fiică, un copilaş dulce, cu un an mai mare decât iubita noastră Laura.”

Nu termină bine această frază, când domnişoara Fairlie apăru din nou în cadrul uşii. Îngâna în surdină melodia pe care o interpretase cu câteva clipe în urmă la pian. Domnişoara Halcombe făcu o pauză până ce sora ei se îndepărtă şi după aceea îmi citi mai departe:

— „Doamna Catherick este o femeie la locul ei, civilizată şi politicoasă, între două vârste şi, din câte am putut observa, a fost destul de atrăgătoare în tinereţe.

Dar atitudinea ei este din cale-afară de ciudată, fără să-ţi pot spune exact ce anume mă intrigă mai mult. Are o fire deosebit de retrasă şi nu-i place să povestească nimic despre ea; citesc pe chipul ei că ascunde un mare secret. Ce mai, rămâi trăsnit de cum o vezi! M-a lămurit însă imediat de ce a venit la Limmeridge House. Venind aici să-şi îngrijească sora, a fost nevoită în ultimele momente să-şi aducă şi fetiţa, neavând cui s-o lase în grijă. Doamna Kempe se poate stinge oricând, dar există posibilitatea să se mai chinuiască încă destul timp. De aceea, doamna Catherick venise să mă roage să accept ca fiica ei să urmeze cursurile şcolii şi s-o las să plece după moartea mătuşii sale. Am fost de acord, bineînţeles, iar când am plecat la plimbare cu Laura, am luat-o şi pe fetiţă la şcoală (este în vârstă de 11 ani), chiar în ziua aceea.”

*

Imaginea domnişoarei Fairlie, blândă şi diafană, înveşmântată în rochia ei de muselină albă ca zăpada, cu chipul ei angelic încadrat de voalul alb, înnodat sub bărbie se perindă din nou pe lângă noi, sub razele lunii şi domnişoara Halcombe se opri din nou, până se îndepărtă, după care citi mai departe.

— „Scumpul meu Philip, o îndrăgesc foarte mult pe noua elevă, deoarece am un motiv anume şi nu ţi-l spun decât în încheiere, ca să te uimesc şi mai mult.”

Mama ei era la fel de ascunsă în privinţa fetiţei ca şi în cazul propriei sale persoane, aşa că am fost nevoită să remarc, cu părere de rău (chiar de la început când i-am pus câteva întrebări) că fetiţa nu avea o inteligenţă comparabilă cu alţi copii de vârsta ei. Dimpotrivă, manifestă multe lacune şi este înapoiată în memorie şi în gândire. De aceea, am adus-o la noi acasă în ziua următoare şi am chemat doctorul, păstrând cea mai mare discreţie. L-am rugat s-o consulte şi să-şi exprime sincer părerea. Mi-a declarat că o să-şi revină cu timpul, dar şcoala o poate ajuta foarte mult acum, pentru că deşi reţine foarte anevoie ceea ce-i spui, este posibil să le ţină minte timp îndelungat de îndată ce şi-a însuşit cunoştinţele necesare. Să nu crezi dragul meu, aşa cum te grăbeşti tu de obicei să tragi concluzii, că am îndrăgit un copil tembel. Biata Anne Catherick este o fetiţă scumpă, prietenoasă şi plină de afecţiune. Câteodată se exprimă din cale-afară de ciudat şi de surprinzător (aşa cum vei constata din exemplul pe care ţi-l voi oferi). Este îmbrăcată în haine curate, dar complet lipsite de gust şi linie de croială. De aceea, m-am gândit să dau la transformat nişte rochiţe şi pălăriuţe albe, mai vechi, de-ale Laurei, spunându-i fetei că-i mai frumos şi mai elegant să te îmbraci în alb decât în orice altceva. Pentru moment a stat la îndoială şi am avut impresia că nu pricepe, dar, după câteva clipe, s-a îmbujorat la faţă, dând semne că înţelesese. Ei, şi ce crezi că a făcut, Philip – mi-a prins mâna într-a ei, mi-a acoperit-o de sărutări şi a exclamat foarte seri-oasă:

„Ah, toată viaţa o să mă îmbrac numai în alb. În acest fel, o să-mi amintesc de dumneavoastră şi o să am impresia că vă fac o bucurie când soarta o să mă împingă departe de dumneavoastră şi n-o să vă mai pot vedea”. Iată numai un singur exemplu din vorbele ciudate şi

afectuoase pe care mi le adresează biata de ea! O s-o înzestrez cu o duzină de rochii albe cu tivul lat, ca să le poată lungi când o să crească… ”.

Domnişoara Halcombe încetă cu cititul şi se uită la mine peste plan.

— Fiinţa ciudată care ţi-a apărut dinainte în noaptea aceea era tânără? mă chestionă ea. Adică era suficient de tânără ca să consideri că era în jur de 22 – 23 de ani?

— Cred că da, domnişoară Halcombe.

— Şi era înveşmântată de sus până jos în alb?

— Da, numai în alb.

Pe când rosteam aceste vorbe, domnişoara Fairlie apăru din nou. De data aceasta, nu plecă mai departe, ci stătu pe loc cu faţa spre grădină, admirând priveliştea poleită de razele lunii. Am fost atras de strălucirea gingaşă a rochiei de muselină şi a buclelor blonde, aurite de astrul nopţii, ca niciodată până acum. Simţeam cum inima îmi bate mai repede în piept şi cum mă cuprinde o senzaţie nebănuită până atunci.

— Deci aşa, în alb! mă îngână domnişoara Halcombe. Cel mai uimitor lucru îl vei afla însă în încheierea scrisorii, domnule Hartright. Trebuie însă să discutăm un pic despre ciudata potrivire dintre apariţia drapată în alb pe care ai zărit-o dumneata şi declaraţia şi mai ciudată a micuţei protejate a mamei mele. Poate că doctorul n-a avut dreptate când a afirmat că înapoierea intelectuală a fetiţei se va remedia cu vârsta. Poate că a continuat să se manifeste şi mai târziu, iar plăcerea de a se îmbrăca în alb să i se fi întipărit atât de bine în minte în copilărie, încât s-o stăpânească şi la maturitate.

Am îngăimat nişte vorbe, fără să ştiu prea bine ce spuneam. Eram mult prea fermecat de imaginea domnişoarei Fairlie.

— Stai să vezi ce urmează acum! exclamă domnişoara Halcombe. Sunt convinsă că o să fii din cale-afară de uluit!

Când reluă lectura cu voce tare, domnişoara Fairlie se întoarse cu faţa înspre noi, se uită nehotărâtă în jur şi făcu câţiva paşi către uşă, după care se opri. Tocmai atunci, domnişoara Halcombe ajunsese la pasajul final.

— „Ei, dragul meu, a venit acum momentul să-ţi dezvălui motivul pentru care o îndrăgesc de fapt pe micuţa Anne Catherick. Scumpul meu Philip, deşi nu se poate compara cu… pot să-ţi spun că întâmplarea a făcut să aibă aceiaşi ochi, ten şi trăsături cu… ”.

M-am năpustit de pe canapea, împiedicând-o pe domnişoara Halcombe să-şi termine fraza. Mă cuprinsese un tremur asemănător celui pe care-l simţisem în noaptea aceea, la atingerea mâinii ca de gheaţă.

Statura domnişoarei Fairlie se contura la lumina lunii, într-adevăr, gesturile ei, poziţia capului, figura, linia feţei, mi-o întruchipau de la depărtare, în penumbră pe misterioasa femeie în alb. Frământarea care pusese stăpânire pe mine de când îmi fusese prezentată, căpătase un sens. Ceea ce lipsea era tocmai faptul că nu recunoscusem asemănarea dintre evadata din ospiciu şi noua mea elevă.

— Ai remarcat, nu? mă întrebă domnişoara Halcombe. Puse scrisoarea pe masă şi îşi încrucişă privirea cu a mea. Ai remarcat exact ce remarcase şi mama mea cu 11 ani în urmă nu-i aşa?

— Da, am remarcat deşi nu sunt deloc încântat de acest lucru. Nu-mi face plăcere să asemăn o femeie cu mintea rătăcită, lipsită de sprijin şi înţelegere cu domnişoara Fairlie. Am impresia că în acest fel, i-aş face o mare nedreptate. Vreau să-mi alung cât mai repede din minte această imagine. Spune-i, te rog, să intre în cameră, să plece odată de sub razele melancolice ale lunii.

— Vai, domnule Hartright, nu mă aşteptam la aşa ceva de la dumneata! Credeam că cel puţin bărbaţii nu cred în superstiţii!

— Te implor, spune-i să intre înăuntru!

— Sst! Sst! Uite că nu mai este nevoie! Să nu sufli o vorbă despre ce ai aflat! Hai, Laura, te aşteptam s-o trezeşti pe doamna Vessey cântând la pian. Domnul Hartright şi-a exprimat dorinţa să te audă din nou interpretând o melodie, ceva mai veselă de data asta.

9.

În felul acesta a luat sfârşit şi prima mea zi la Limmeridge House, bogată în evenimente de tot felul.

Domnişoara Halcombe şi cu mine am păstrat cea mai mare discreţie. După senzaţionalele amănunte din scrisoare, nu am mai aflat nimic despre femeia în alb. Cu prima ocazie, domnişoara Halcombe s-a dovedit destul de abilă, ca s-o descoasă pe sora ei vitregă în legătură cu unele amintiri despre mama lor, despre copilărie şi despre Anne Catherick. Din păcate, domnişoara Fairlie nu ştia prea multe lucruri. Îşi amintise despre asemănarea dintre ea şi protejata mamei sale ca despre ceva îndepărtat, dar nu a spus o vorbă apropo de rochiile albe date în dar acesteia şi nici de cuvintele ei ciudate. Din câte îşi amintea, Anne urmase şcoala de la Limmeridge doar pentru puţin timp şi pe urmă se întorsese la Hampshire, dar nu-şi amintea dacă cele două femei mai trecuseră vreodată pe acolo. Domnişoara Halcombe a continuat să cerceteze şi ultimele teancuri de scrisori, dar nu a reuşit să afle nimic în plus. Până acum, stabilisem că ciudata fiinţă se numea Anne Catherick, că avea unele probleme cu memoria şi gândirea, că era pasionată de culoarea albă, că era recunoscătoare doamnei Fairlie şi cam atât deocamdată.

S-au scurs zile şi săptămâni în şir. Treptat, toamna luase în stăpânire întreaga natură. Ce iute au trecut zilele fericite ale verii! Istorisirea mea zboară tot atât de repede ca şi clipele minunate pe care le petrecusem la Limmeridge. Ce bucurii aş mai putea zugrăvi oare în aceste file? Nimic, în afară de cea mai îndurerată constatare care o poate face un om – şi anume constatarea propriei sale nebunii.

De fapt cred că vă aşteptaţi să auziţi aceste vorbe din partea mea. Încercările mele nereuşite prin care m-am străduit s-o descriu pe domnişoara Fairlie m-au deconspirat. Toţi păţim la fel. Cuvintele devin aprigi inamici când este vorba să ne facă un rău, dar se transformă în amici pasivi când trebuie să ne ajute.

Deci, mă îndrăgostisem!

Ce mult mă apasă grozăvia acestei exclamaţii! Aş ofta din adâncul inimii mele rănite, alături de cea mai sensibilă doamnă sau domnişoară care citeşte aceste rânduri şi mă compătimeşte. Îmi vine să râd de durerea mea, la fel ca cel mai dur bărbat care nu bagă în seamă astfel de lucruri. Ce mai! Eram îndrăgostit! Nu de lucruri. Nu ştiu dacă o să vă impresioneze soarta mea sau o să mă dispreţuiţi, dar vă spun cu toată sinceritatea că acesta este adevărul.

Dar nu eram oare îndreptăţit să fiu? Desigur, motivaţia ar fi trebuit căutată în situaţia specială şi în atenţiile care mi-au fost acordate în timpul şederii mele la Limmeridge House.

Dimineţile mi le petreceam în liniştea şi izolarea camerei mele. Mă îndeletniceam cu înrămarea planşelor domnului Fairlie, ocupându-mi mâinile şi privirea, cu o activitate pe placul meu şi lăsându-mi gândul să zburde în voie către preocupările şi imaginile care mă obsedau. Viaţa retrasă pe care o duceam era în acelaşi timp periculoasă, pentru că reuşea să mă istovească, dar nu să mă şi refacă. Era periculoasă şi pentru că după-amieze, seri, zile şi săptămâni de-a rândul stăteam în compania a două fete minunate. Una din ele era înzestrată cu vioiciune, bunătate şi un spirit luminat, iar cealaltă dispunea de temutele arme ale frumuseţii, tandreţii şi graţiei feminine, capabile să înalţe şi să pună stăpânire pe sufletul unui bărbat. Zi de zi eram nevoit, prin natura meseriei mele de profesor, să-mi ating obrazul de cel al domnişoarei Fairlie, când cercetam caietul de schiţe, iar când îmi urmărea zborul penelului, trăgeam în piept cu nesaţ parfumul care se degaja din buclele ei şi din respiraţia ei caldă. Trebuia adesea, când îi îndrumam mâna, să mă apropii atât de mult de ea încât mă înfioram gândindu-mă numai că i-aş putea atinge sânul. Cu altă ocazie ea era cea care se apleca asupra mea să mă urmărească în timp ce desenam, iar odată am sesizat cum glasul ei s-a stins într-o şoaptă când mi s-a adresat şi am simţit fâlfâiala jucăuşă a panglicilor pe obrazul meu.

Seara, după ce ne petrecusem după-amiaza desenând peisaje din natură, intimitatea firească şi nevinovată care se născuse între noi se adâncea tot mai mult. Eram avid s-o ascult cântând la pian, iar ea considera că este normal să mă delecteze cu sunetele muzicii după ce şi eu îi împărtăşisem din tainele picturii. Toată atmosfera care domnea în jurul nostru era prielnică, pregătind parcă terenul din care avea să se înalţe floarea iubirii noastre. Când discutam, o făceam pentru a stabili poziţia noastră la masă. Domnişoara Halcombe, ageră şi inteligentă, ironiza subtil sufletul pe care-l puneam în lecţiile mele de desen şi bucuria cu care sora ei îmi sorbea explicaţiile, iar doamna Vessey, moţăind veşnic în fotoliul ei, spunea că domnişoara Fairlie şi cu mine ne comportam exemplar pentru că n-o deranjam niciodată.

Ar fi fost cazul să nu uit cine eram şi pentru ce venisem. Mi-am amintit însă prea târziu de toate acestea. Firea mea retrasă şi experienţa de care avusesem parte în calitate de profesor şi îndrumător pentru nenumărate domnişoare atrăgătoare, de diverse vârste, forme şi culori, nu-mi folosiseră acum la nimic. Consideram că noul trai pe care-l duceam este cât se poate de normal. Mă obişnuisem să uit că sunt tânăr şi am o inimă în piept când plecam la lecţiile mele de zi cu zi. Mă gândeam că ţelul pe care-l aveam era mai presus de atracţiile trupeşti şi sufleteşti şi mă mişcam degajat printre făpturi atrăgătoare şi demne să trezească interes, la fel cum se mişcă un animal de casă. Îmi făurisem această sănătoasă concepţie de viaţă de când o pornisem pe făgaşul sărăcăcios al existenţei mele şi nu mă abătusem niciodată de la această cale. Acum însă, mă trezeam deodată descoperit. Masca mea de stăpânire şi indiferenţă se făcuse ţăndări, la fel cum s-a întâmplat şi cu alţi bărbaţi puşi în situaţii asemănătoare. Îmi dau seama acum că ar fi trebuit să mă intrige faptul că aveam impresia că odaia în care intra ea se lumina şi că, dimpotrivă era cuprinsă de întuneric după ce o părăsea, că remarcam imediat orice schimbare în ţinuta sa, deşi nu mai observasem astfel de amănunte la altă femeie, că mă înfioram când o zăream, când îi auzeam glasul şi când îi simţeam căldura corpului (de fiecare dată când ne dădeam mâna dimineaţa şi seara) cum nu mi se întâmplase niciodată până atunci. Era de datoria mea să-mi analizez cu atenţie sentimentele, să remarc afecţiunea care-mi încolţise în inimă şi s-o extirp până nu se extinde. De ce nu făcusem oare acest lucru simplu? Motivul îl găsiţi în cele două cuvinte pe care le rostisem mai-nainte: eram îndrăgostit!

Timpul se scursese necruţător. Se făcuseră trei luni de când venisem la Cumberland. Platitudinea liniştitoare a vieţii pe care o petreceam în tihnă mă purta pe valurile ei molcome ca pe un înotător ce se

îndreaptă de la izvoarele râului la vărsare. Umbrele trecutului şi perspectivele viitorului, se ascundeau undeva în străfundurile fiinţei mele. Aidoma navigatorului imprudent, îmbătat de cântecul legendarei Lorelei, orb şi surd la orice prevestire, mă îndreptam fără putinţă de scăpare către colţii ascuţiţi ai stâncilor. Singura persoană care a reuşit să mă aducă la realitate, să mă facă să mă ruşinez de slăbiciunea mea, a fost tocmai… ea.

Într-una din seri ne luasem rămas bun ca întotdeauna. Nu spusesem nimic până atunci care să-mi trădeze sentimentele şi să-i atragă atenţia. Însă, când am văzut-o a doua zi, am înţeles că în sufletul ei se petrecuse o mare schimbare.

Am ezitat – la fel cum ezit şi acum – să-i cercetez tainele sufletului şi să le înfăţişez lumii exterioare, aşa cum procedasem în cazul meu. Trebuie să vă precizez însă că exact în clipa când eu am realizat ce se petrecea cu mine, şi ea a avut aceeaşi revelaţie şi a fost de ajuns o singură noapte ca să mă privească cu alţi ochi. Era mult prea sinceră ca să-i înşele pe cei din jur şi ca să se înşele pe ea însăşi.

Când i s-a cuibărit în suflet îndoiala pe care eu o strivisem în conştiinţa mea, a mărturisit totul în felul ei, sincer şi simplu: „Regret, atât pentru el, cât şi pentru mine!”.

A mai rostit şi alte vorbe pe care nu le-am înţeles dar am priceput imediat cât de mult îşi schimbase atitudinea faţă de mine. Era şi mai dornică să-mi satisfacă cerinţele înaintea tuturor şi se întuneca la faţă, căutând o preocupare imediată când rămâneam între patru ochi. Intuisem de ce faţa ei nu se mai lumina de zâmbetu-i fermecător şi de ce se uita la mine cu ochii ei albaştri şi adânci de parcă mă compătimea sau îmi cerea lămuriri. Când dădeam mâna, era mult mai rece şi reţinută, iar voioşia ei era umbrită de îndoieli şi mustrări de cuget. Acestea erau doar manifestările exterioare ale sufletului ei. În realitate, vibram amândoi la fel de intens şi de dureros. Noua atitudine pe care o adoptase ne atrăgea pe de o parte cu un farmec misterios, iar pe de altă parte ne îndepărta.

Măcinat de temeri şi sfâşiat de nedumeriri, eram încredinţat totuşi că ascunde o taină pe care trebuie să mă străduiesc s-o pătrund, încercând mai întâi să descifrez comportamentul domnişoarei

Halcombe. Relaţiile apropiate dintre noi ne făceau să reacţionăm imediat la cea mai mică schimbare în atitudinea celor din jur. Aşa că noua atitudine a domnişoarei Fairlie, o marcase şi pe sora ei vitregă. Deşi domnişoara Halcombe n-a scos nici un cuvânt referitor la situaţia prezentă, începuse de la un timp să mă urmărească cu mare atenţie. Câteodată părea furioasă, altădată, doar înspăimântată, dar cel mai adesea era de nepătruns. Timp de o săptămână, am rămas toţi în acest amestec confuz de sfială şi curiozitate. Starea în care mă aflam, devenise cu atât mai gravă şi imposibil de îndurat, pe măsură ce mă acuzam că ascultasem glasul inimii şi nu al raţiunii. Ştiam că această situaţie nu mai poate dura mult, dar nu ştiam ce să fac şi cum ar fi mai bine să acţionez.

Domnişoara Halcombe a fost cea care mi-a întins o mână de ajutor. A pus punctul pe i, lămurind lucrurile cât mai firesc cu putinţă, m-a ajutat să trec peste acest moment dificil şi a limpezit apele tulburi în care mă scăldam şi care i-ar fi putut împroşca pe cei de la Limmeridge House.

10.

Se făcuse joi şi se apropia de sfârşit şi cea de-a treia lună de când trecusem pragul acestei case.

De dimineaţă, când m-am prezentat la micul dejun, am observat cu surprindere că domnişoara Halcombe nu era prezentă. Nu se mai întâmplase până atunci.

Domnişoara Fairlie stătea în grădină, pe peluză. Mă salută înclinând capul, dar rămase pe loc. Deşi nu ne mărturisisem iubirea, căutam amândoi să ne ţinem departe unul de altul. Aşa că ea nu se urni de lângă peluză şi nici eu din sufragerie până la venirea doamnei Vessey sau a domnişoarei Halcombe. Cât mi-aş fi dorit să alerg înspre ea şi să-i strâng mâna într-a mea, aşa cum obişnuisem până atunci.

Iată însă că se ivi domnişoara Halcombe. Era cam abătută şi absentă şi se scuză pentru întârziere.

— Am avut de discutat unele lucruri cu domnul Fairlie în privinţa unor probleme de administrare a domeniului.

Apăru şi domnişoara Fairlie şi o salutai ca de obicei. Mâna ei era mai îngheţată ca niciodată. Îmi evita privirea şi era tare albă la faţă. Până şi impasibila ei guvernantă remarcă acest lucru când îşi făcu apariţia după câtva timp.

— Am impresia că suflă vântul dinspre miazănoapte – spuse bătrâna doamnă. Vai, draga mea nu mai e mult şi vine iarna, da, da!

Oricum zăpezile se aşternuseră demult peste inimile noastre!

Micul dejun – atât de însufleţit altădată – se desfăşura în cea mai deplină tăcere. Pe domnişoara Fairlie o apăsau aceste clipe stinghere şi o implora din priviri pe sora ei să spună ceva. Domnişoara Halcombe stătu un pic pe gânduri, îşi înfrână pornirile contrar firii sale şi până la urmă, deschise conversaţia.

— Am discutat cu unchiul tău, de dimineaţă Laura, – exclamă ea. Consideră că ar trebui să preparăm camera roşie şi a încuviinţat ceea ce-ţi spusesem deja. Este vorba de luni, nu de marţi.

În timp ce auzea ce i se spunea, domnişoara Fairlie, pironise ochii în pământ. Se juca nerăbdătoare cu firimiturile de pe masă. Căpătase o paloare cadaverică şi bărbia îi fu cuprinsă de-un tremur. Neliniştea care o cuprinsese fu observată nu numai de mine, ci şi de domnişoara Halcombe. Se grăbi să zorească servitul mesei şi apoi ne ridicarăm cu toţii.

Doamna Vessey şi domnişoara Fairlie au plecat împreună. Tânăra mă privi un moment cu ochii ei albaştri şi adânci, sfâşietori de trişti, presimţind că n-o să ne mai vedem mult timp. Eu, la rândul meu, am fost străfulgerat de-un gând cumplit. Aveam sentimentul că o să ne despărţim iar apoi o s-o îndrăgesc şi mai mult.

Când a pierit din faţa mea, m-am strecurat în grădină. Domnişoara Halcombe, cu pălăria în mână şi şalul pe braţ mă urmărea preocupată,

stând în picioare în cadrul uşii dinspre terasă.

— Poţi să-mi acorzi câteva minute, domnule Hartright înainte să-ţi începi lucrul în salonul dumitale? îmi spuse ea.

— Bineînţeles, domnişoară Halcombe, ştii că nu te refuz niciodată.

— Trebuie să-ţi spun câteva lucruri strict confidenţi-ale, domnule Hartright. Pune-ţi pălăria şi urmează-mă în grădină. Acolo o să fim singuri şi o să putem discuta în linişte.

Când tocmai ieşisem pe peluză, ne ieşi înainte unul dintre argaţi cu o scrisoare în mână. Domnişoara Halcombe îl strigă:

— Nu cumva este pentru mine?

— Nu, domnişoară. Trebuie s-o înmânez domnişoarei Fairlie – zise băiatul, oferindu-i scrisoarea.

Domnişoara Halcombe o cercetă cu atenţie.

— Nu-mi dau seama cine este autorul! Oricum, are un scris foarte curios. Cine i-a trimis-o? îl chestionă ea pe băieţandru.

— Să vedeţi, domnişoară, mi-a dat-o o femeie acum câteva clipe – îi zise băiatul.

— Ce fel de femeie?

— O persoană în vârstă.

— Ah, aşa deci! O cunoşteai?

— Nu, sunt convins că n-am mai văzut-o în viaţa mea.

— Şi a plecat cumva, unde s-a dus?

— A plecat pe acolo, pe poartă – îi explică băiatul, indicând către miazăzi cu un gest larg.

— Foarte ciudat – remarcă domnişoara Halcombe. O fi vreo femeie care are să-i adresese cine ştie ce rugăminte. Uite – exclamă ea, dându-i înapoi scrisoarea – poţi să i-o duci. Iar acum, domnule Hartright, dacă eşti de acord, îţi propun să ne îndreptăm paşii în direcţia aceasta.

O luarăm în jos, pe cărarea unde ne plimbam în cea de-a doua zi după ce sosisem la Limmeridge. Se opri în dreptul pavilionului unde mi s-a înfăţişat pentru prima oară Laura Fairlie şi se hotărî să-mi vorbească:

— Cred că putem discuta aici.

Zicând acestea, mă rugă să mergem în pavilion şi mă invită să stau jos. Presimţisem că avea ceva important să-mi spună, de când mi se adresa în sufragerie, dar acum nu mai aveam nici o îndoială.

— Domnule Hartright – începu ea – vreau să-ţi vorbesc sincer de la început. Intenţionez să-ţi mărturisesc, fără să ai impresia că te complimentez, pentru că nu-mi stă în caracter, că am ajuns la concluzia, de când suntem împreună, că am o mare simpatie faţă de dumneata. Mi-am făcut o impresie frumoasă din prima zi când am aflat ce milostiv ai fost faţă de biata femeie în alb, în ciuda situaţiei misterioase în care se afla. Sigur, recunosc, te-ai aventurat destul de mult atunci dar te-ai comportat cu fineţea, modestia şi demnitatea care caracteriza un gentleman. De atunci mi-am zis că eşti un om integru şi s-a dovedit că n-am greşit.

Se opri dar îmi făcu semn cu mâna, dându-mi de înţeles că nu dorea să-i răspund până nu termina complet cu explicaţiile. Până în acel moment, parcă uitasem de femeia în alb. Însă, cuvintele domnişoarei Halcombe mi-au readus în minte clipele petrecute în compania ei.

Gândul acesta nu m-a părăsit tot timpul cât a durat discuţia şi pot spune că m-a influenţat destul de mult.

— Mă consider prietena dumitale – continuă ea – şi de aceea o să-ţi mărturisesc în felul meu sincer şi direct că ştiu ce taină porţi în suflet, fără ca nimeni să-mi fi sugerat ceva. Da domnule Hartright, ai fost destul de imprudent să-ţi sădeşti în inimă sămânţa iubirii pentru sora mea Laura. N-are rost să te oblig s-o mărturiseşti prin viu grai, fiindcă ştiu că un om onest şi cinstit ca dumneata nu s-ar da în lături s-o facă. Să nu crezi că te acuz, ci, mai degrabă te compătimesc că ai căzut în mrejele unei iubiri deznădăjduite. Nu ai făcut nici un gest necugetat şi nici n-ai ademenit-o pe sora mea. Singurul lucru de care te faci vinovat este indulgenţa faţă de propriile sentimente şi lipsa de vigilenţă, în dauna intereselor dumitale. Dacă n-ai fi fost atât de politicos şi rezervat te-aş fi invitat de mult pe uşă afară, fără să am nevoie de acordul cuiva. De aceea, acum, consider că doar nebunia tinereţii şi soarta nemiloasă care ţi-a impus această situaţie sunt de vină. Dă-mi te rog mâna pentru că-mi dau seama că te-am rănit şi încă n-am isprăvit ce-aveam de spus. Hai, dă mâna prietenei dumitale, Marian Halcombe.

Mărinimia cu care mă înconjura – compasiunea sinceră fără oprelişti în care îşi înveşmântase vorbele, vrând să-mi trezească în inimă cinstea şi curajul m-au impresionat şi m-au mişcat adânc. Voiam s-o privesc în ochi dar ai mei erau împăienjeniţi de lacrimi. Voiam să-mi exprim recunoştinţa, dar vocea mi se înecase…

— Fii atent – spuse ea, făcându-se că nu observă stânjeneala mea. Fii atent şi în felul acesta o să ne lămurim imediat. Sunt încântată că nu trebuie să aduc în discuţie, neplăcuta şi dureroasa problemă a diferenţei în plan social dintre voi. În cazul dumitale, nu are nici o importanţă. Vei afla lucruri mult mai cumplite şi neaşteptate! Nu este deci cazul să rănesc şi mai mult un om cu care ne-am simţit atât de bine, amintind despre averi şi titluri de nobleţe. Domnule Hartright, este nevoie să părăseşti de urgenţă Limmeridge House, înainte să se întâmple o nenorocire! Sunt obligată să te previn şi ar trebui să faci acest lucru chiar dacă ai fi putred de bogat şi ai avea nu ştiu câte blazoane. Da, nu trebuie să mai rămâi nici o clipă, nu fiindcă eşti un simplu profesor de desen… Făcu o mică pauză, se uită în ochii mei şi îşi puse mâna pe braţul meu. Da, nu fiindcă eşti un simplu profesor de desen – ci deoarece Laura Fairlie are deja un logodnic.

Aproape că-mi pierdusem cunoştinţa. Nici nu mai ştiam unde mă aflu. Am rămas pe loc şi n-am scos nici o vorbă. Parcă mi se făcuse frig ca atunci când vântul tăios de toamnă sufla împrăştiind frunzele uscate. Visele care mi le făcusem erau şi ele aidoma frunzişului spulberat de vânt. Vise şi iar vise! Indiferent dacă ar fi avut sau nu logodnic, tot nu m-aş fi putut ridica la rangul ei. Mă întreb dacă alţi bărbaţi ar fi ţinut cont de aceste considerente! Sunt convins că nu – dacă ar fi ţinut la ea nebuneşte, aşa cum ţineam eu.

Mă liniştisem treptat dar rana din inimă mai sângera încă. Începeam să realizez că domnişoara Halcombe era tot lângă mine, cu mâna sprijinită de braţul meu. Am întors capul şi am privit-o drept în faţă. Mă cercetă cu ochii ei negri, adânci, mirându-se parcă de paloarea feţei mele.

— Hai, calcă-ţi pe suflet! mă îndemnă ea. Da, mai bine aici, unde ai văzut-o pentru prima oară. Nu trebuie să îngădui să fii doborât de o femeie. Scoate-o din suflet şi striveşte-o sub călcâi ca un bărbat adevărat!

Hotărârea din vorbele ei, seriozitatea şi încăpăţânarea pe care o punea în tot ce făcea – întruchipate în ochii cu care mă fixa şi în presiunea pe care o exercita asupra braţului meu – au reuşit să mă trezească la realitate. Am stat aşa, câteva clipe liniştiţi şi tăcuţi. Între timp, îmi revenisem, cel puţin în aparenţă.

— Te simţi mai bine?

— Da, domnişoară Halcombe. Mă simt în stare acum să te rog să mă ierţi, atât pe dumneata cât şi pe ea. Îţi promit că voi ţine cont de vorbele dumitale sincere şi generoase şi sper că în acest fel îţi voi putea răsplăti bunăvoinţa.

— Te-ai răsplătit oricum, spunând aceste vorbe – mă linişti ea. Domnule Hartright, putem de aici înainte să fim sinceri unul faţă de celălalt. Nu sunt o fire prefăcută şi n-am avut inima să tăinuiesc schimbarea pe care o observasem în atitudinea surorii mele. De aceea te-am rugat să pleci mai degrabă, atât pentru binele ei cât şi al dumitale. Faptul că te vede zi de zi, deşi sunteţi cât se poate de

nevinovaţi în manifestări o tulbură şi o întristează. Eu ţin la ea mai mult decât la orice pe lume şi aş jura pe Biblie că nu există nicăieri un suflet mai curat şi mai neprihănit decât al ei. Ştii cât este de îngândurată şi câte mustrări de conştiinţă îşi face de când şi-a dat seama deodată că întinează chiar numai cu gândul jurământul sfânt al căsătoriei? Nu vreau să afirm, de fapt nici n-aş putea – că ţine la logodnicul ei. Este vorba doar de respectarea cuvântului tatălui ei, care a hotărât cu limbă de moarte acum doi ani pe cine trebuie să ia în căsătorie. Ea a rămas complet indiferentă dar era fericită, să-i poată face o bucurie tatălui ei. Înainte să apari dumneata, era la fel ca nu ştiu câte fete din ziua de azi care nu sunt nici îndrăgostite, dar nici împotriva viitorilor soţi, pe care abia după căsătorie se lămuresc dacă-i iubesc sau îi urăsc. Nădăjduiesc din tot sufletul şi îmi închipui că şi dumneata gândeşti la fel ca mine că aceste sentimente care i-au încălzit inima să fie date uitării după ce persoana care le-a cauzat va fi departe. Simt că lipsa dumitale (sunt atât de sigură tocmai pentru că mă bazez pe raţiunea şi delicateţea dumitale) o să vindece rănile şi treptat o să fim toţi trei ca la început. Şi-am spus doar că până acum nu mi-ai înşelat speranţele şi fii încredinţat că dispărând din viaţa silitoarei eleve pe care ai îndrumat-o, comportarea dumitale va fi la fel de nobilă şi exemplară ca cea pe care ai avut-o faţă de biata femeie deznădăjduită întâlnită în drum spre Londra.

Iarăşi femeia în alb! Nu ştiu de ce, de fiecare dată când pomenea de domnişoara Fairlie, o aducea în discuţie şi pe Anne Catherick, ca un fel de obsesie de care nu puteam scăpa.

— Bine, născoceşte atunci un motiv plauzibil pe care să-l invoc faţă de domnul Fairlie – am rugat-o eu. Şi comunică-mi când să plec dacă se va declara de acord. Îţi promit că n-o să ies din cuvântul dumitale.

— Trebuie să aştepţi – exclamă ea. Sper că ai remarcat azi-dimineaţă când am amintit de camera roşie care trebuie pregătită pentru lunea următoare. Deci musafirul este…

Nu era nevoie să continue. Era clar că nu putea fi vorba decât de logodnicul domnişoarei Fairlie. M-am luptat cu revolta care îmi clocotea în suflet, aşa că am întrerupt-o brusc pe domnişoara Halcombe şi i-am propus:

— Mai bine plec astăzi! E mult mai bine pentru toată lumea.

— Nu, nu se poate. N-ar fi plauzibil pentru domnul Fairlie. Este nevoie să mai treacă un timp, ca să pretextezi că a intervenit o situaţie neplăcută, care te obligă să pleci de urgenţă la Londra.

Mai devreme de mâine, când vine poşta, este imposibil. Ştiu că nu-i frumos să minţi, dar domnul Fairlie este un om ciudat şi dacă nu este convins că tot ce spui este adevărat, n-o să te lase să pleci. Discută cu el vineri, după micul dejun. Şi fii atent (gândeşte-te totuşi că este patronul dumitale) să termini cât mai mult din cât ţi-a dat de făcut. Astfel, o să fie posibil să-ţi iei adio de la noi sâmbătă şi toate se vor termina cu bine.

Până să deschid gura să-i promit că-i voi da ascultare, am fost surprinşi de un foşnet de paşi, strecurându-se prin tufişuri. Se pare că ne caută cineva. M-am făcut roşu ca para focului, după care m-am albit mai rău canainte. Nu cumva cea care ne căuta era tocmai domnişoara Fairlie?!

Am răsuflat uşurat – pentru că aşa ajunsesem să gândesc despre ea – vă spun sincer, am răsuflat uşurat când în sfârşit s-a înfăţişat dinaintea noastră fiinţa care ne trezise atâtea suspiciuni. Era camerista domnişoarei Fairlie.

— Puteţi să-mi acordaţi câteva minute, domnişoară? îndrăzni fata pe-un glas tremurat.

Pentru moment, rămăsesem să cuget singur la neaşteptata şi nefericita mea plecare. Urma să mă întorc între zidurile insuportabilei mele locuinţe din Londra. Mi-a revenit în minte cu ruşine şi oroare că venirea mea va fi o mare dezamăgire, pentru biata mea mamă şi pentru sora mea, care îşi făcuseră atâtea iluzii în legătură cu viaţa nouă şi situaţia înfloritoare care mă aşteptau la Cumberland. Mă simţeam ca şi când aş fi dat uitării un prieten drag. Ah, mama şi sora mea! Ce-or să-şi închipuie oare când vor da ochii cu mine şi vor afla taina inimii, ele, care la plecare îmi prevedeau deja un viitor strălucit? Ce dezamăgire şi tristeţe urmau să se abată asupra căsuţei liniştite din Hampshire?!

Mi-a revenit din nou în minte Anne Catherick! Despărţirea de mama şi sora mea coincideau cu momentul ciudatei mele întâlniri sub razele misterioase ale lunii, cu femeia în alb. Oare drumurile noastre se vor mai încrucişa vreodată? Cine ştie, poate că da! Aflase că eram din Londra? Parcă da, îi mărturisisem personal parcă înainte sau după ce îşi exprimase îngrijorarea în legătură cu posibilitatea de a avea prieteni cu titlul de baronet. Da, aşa a fost, deşi nu-mi amintesc foarte exact!

După câteva minute, domnişoara Halcombe se înapoie. Nici ea nu părea că e în apele ei.

— Am discutat tot ce trebuia, domnule Hartright – spuse ea. Sper că lucrurile sunt lămurite. Este timpul să intrăm în casă. Îţi mărturisesc că nu ştiu ce se întâmplă cu Laura. Vrea să stea de vorbă cu mine neapărat. Camerista ei era la fel de îngrijorată, explicându-mi că sora mea a căzut pradă disperării după ce a citit scrisoarea înmânată azi dimineaţă. Da, scrisoarea pe care am văzut-o şi noi în mâna rândaşului.

Am grăbit pasul către casă şi domnişoara Halcombe îşi spusese desigur punctul de vedere, dar eu nu consideram discuţia încheiată. Faptul că viitorul soţ al domnişoarei Fairlie urma să sosească peste puţin timp îmi stârnise curiozitatea şi ardeam de nerăbdare să aflu cât mai multe amănunte despre el. Cine ştie, poate altădată nu mai puteam găsi o ocazie potrivită ca s-o chestionez! Hotărât, mi-am luat inima-n dinţi şi am adus vorba despre acest lucru până să ajungem la uşa de intrare.

— Te-am ascultat cu răbdare domnişoară Halcombe – am început eu – şi am încuviinţat să-ţi urmez sfaturile, pentru că, în felul acesta am vrut să mă recompensez pentru grija şi bunătatea dumitale. Aş vrea totuşi să mă lămureşti într-o anumită privinţă? Cine este (am ezitat; mă străduisem din răsputeri să-mi aduc aminte de el dar, parcă nu eram în stare să deschid gura) bărbatul cu care se va căsători domnişoara Fairlie?

Ea se gândea desigur la ciudata scrisoare pe care o primise sora ei. Îmi explică nepăsătoare că era vorba de:

— Un domn foarte înstărit din Hampshire.

Vestea mă lăsă mut de uimire. Hampshire era regiunea unde se născuse Anne Catherick. Iată că nu scăpam nici acum de numele ei. Nu se poate, trebuia să fie o legătură.

— Ai putea să-mi spui te rog cum îl cheamă? am continuat eu, vrând să par cât mai calm şi mai indiferent cu putinţă.

— Sir Percival Glyde.

Încă o ciudăţenie! Sir Percival Glyde, deci. Îmi amintisem de preocuparea şi agitaţia Annei Catherick, de teama care o cuprinsese la gândul că aş putea cunoaşte persoane cu rang de baronet pe când o aşteptam în pavilion pe domnişoara Halcombe, iar acum îmi revenise din nou, şi mai obsedant în memorie. M-am oprit deodată şi m-am uitat la ea.

— Sir Percival Glyde – spuse ea din nou, crezând că nu auzisem.

— Ce este, cavaler sau baronet? m-am grăbit eu s-o întreb cu sufletul la gură.

Se gândi câteva clipe, după care mi se adresă pe un ton tăios.

— Baronet, bineînţeles!

11.

N-am mai scos nici o vorbă până ne-am văzut în casă. Domnişoara Halcombe se grăbi să se ducă în camera surorii sale, iar eu m-am dus în odaia mea de lucru ca să aşez desenele domnului Fairlie pe care nu reuşisem încă să le înrămez. Văzându-mă singur, m-au năpădit deodată gândurile negre.

Deci, logodnicul ei era sir Percival Glyde, un bărbat cu moşii întinse în Hampshire, care pe deasupra, mai avea şi titlul de baronet.

Erau o mulţime de baroneţi în Anglia şi nu ştiu câţi proprietari de pământuri în Hampshire. Dacă eram un om cât de cât raţional şi cumpătat, n-ar fi trebuit să îl asociez pe sir Percival Glyde cu preocuparea obsedantă a femeii în alb. Dar, parcă mă împingea ceva să bănuiesc tot felul de trăsnăi. Nu cumva făceam această legătură din pricina domnişoarei Fairlie, de care se legau de fapt şi existenţa baronetului şi a misterioasei Anne Catherick?

Eram oare chiar atât de aiurit de evenimentele din acea dimineaţă încât eram gata să iau drept bune tot felul de superstiţii şi coincidenţe întâmplătoare? Chiar nu ştiam ce să mai cred! Eram însă mai mult decât sigur că discuţia pe care o purtasem cu domnişoara Halcombe în timp ce mă întorceam spre casă produsese o vie impresie asupra mea. Presimţeam prin toţi porii fiinţei mele că viitorul ne rezervă tuturor primejdii cumplite şi înfricoşătoare. Căpătasem aproape certitudinea că eram angrenat într-o maşinaţie teribilă care nu va putea fi oprită nici de plecarea mea de la Limmeridge House, că nici eu şi nici cele două domnişoare nu intuiau cum vor evolua lucrurile. Deşi eram adânc îndurerat de iubirea fără speranţe care îmi încolţise în inimă tristeţea mea era mai uşor de suportat când mă gândeam la pericolul care ne pândea ameninţător din umbră.

Mă ocupam cu înrămatul planşelor de aproape o jumătate de oră când mă întrerupse o bătaie în uşă. Strigai să intre, indiferent cine era şi rămăsei mirat văzând-o pe domnişoara Halcombe.

Avea o faţă răvăşită şi îngândurată. Îşi trase un scaun, fără să aştepte s-o invit şi se instală aproape de mine.

— Domnule Hartright – începu ea – am crezut că, măcar azi, n-o să te mai întristez cu nimic. Dar uite că n-am reuşit să mă ţin de cuvânt. S-au ţesut nişte intrigi cumplite împotriva căsătoriei surorii mele. Ai observat doar că l-am trimis în casă pe rândaş cu scrisoarea de azi dimineaţă, pentru domnişoara Fairlie.

— Da, bineînţeles.

— Este vorba de o anonimă de ultimă speţă în care numele lui sir Percival Glyde este împroşcat cu noroi. S-a agitat atât încât de-abia am reuşit s-o calmez ca să mă desprind de lângă ea şi să alerg în camera dumitale. Îmi dau seama că este o problemă pur familială şi poate că n-ar trebui să te deranjez şi să te plictisesc cu necazurile noastre.

— Ba nu, domnişoară Halcombe. Sunt foarte preocupat de tot ce ar putea afecta liniştea domnişoarei Fairlie şi a dumitale!

— Sunt încântată că gândeşti în acest fel. Eşti unicul om şi de fapt singurul prieten care ne-ar putea ajuta. Domnul Fairlie este cu nervii la pământ şi nu te poţi baza niciodată pe el. Pastorul este un bătrânel la locul lui, lipsit de voinţă care nu se abate de la monotonia treburilor sale zilnice, cât despre vecini, nu sunt buni decât să fie invitaţi la petreceri şi taclale şi nu ştiu cum să se facă nevăzuţi când ai nevoie de ei. Doresc să-mi dai următorul sfat: este sau nu necesar să facem cercetări pentru a da în vileag această persoană mârşavă? Sau crezi că ar fi mai înţelept să mă consult mâine cu avocatul domnului Fairlie? Îţi dai seama, n-aş vrea să irosesc o zi în zadar. Deci, domnule Hartright ce mă sfătuieşti să fac? Ştiu că ţi se pare ciudat să apelez tocmai la dumneata după toate vorbele pe care ţi le-am spus! Consider totuşi că am procedat corect, pentru că eşti doar prietenul nostru, chiar dacă numai de trei luni.

Mă lăsă să citesc scrisoarea. Nu avea nici titlu şi nici altă formulă obişnuită de introducere şi suna cam aşa:

— „Te impresionează visele? Ar fi bine dacă ar fi aşa pentru viitorul dumitale. Citeşte ce scrie în Biblie despre faptul cum trebuie interpretate (Geneza XL – 8; XLI – 25) şi ascultă sfaturile mele, ca să nu regreţi mai târziu.

Noaptea trecută mi-ai apărut în vis, domnişoară Fairlie. Se făcea că mă aflam într-o biserică, la masa de împărtăşanie. Eu eram în faţa altarului iar preotul slujea cu cartea de rugăciuni în mână. Iată că venise lângă noi o pereche care voia să se căsătorească. Femeia erai

chiar dumneata. Păreai un adevărat înger în rochia neprihănită de mireasă cu voalul de dantelă albă pe cap. M-ai impresionat până la lacrimi. Da, plângeam de mila dumitale domnişoară, şi deodată, în loc de lacrimi, mi-au ţâşnit din ochi două fulgere care s-au abătut asupra bărbatului pe care voiai să-l iei de soţ. Se transformară apoi în două curcubee, întinzându-se între mine şi el. Urmărindu-le cu privirea mi s-au dezvăluit străfundurile neştiute ale inimii lui.

Recunosc că bărbatul arăta destul de bine. Era mediu de înălţime, ba chiar puţin cam scund. Dădea impresia că este un om vioi, activ şi îndrăzneţ – în jur de 45 de ani. Era palid la faţă şi părul i se rărise pe frunte, dar era negru ca pana corbului. Nu avea barbă, doar o mustaţă stufoasă, castanie. Ochii săi erau căprui şi ardeau ca doi tăciuni aprinşi iar nasul fin şi drept avea un iz feminin, la fel ca şi mâinile. Câteodată, îşi ducea mâna la gură ca să-şi înăbuşe o tuse uscată şi când o făcea dezvelea o cicatrice roşie, urâtă. Descrierea mea corespunde, nu-i aşa? Doar dumneata îţi poţi da seama în ce măsură. Însă cele mai interesante lucruri urmează de-abia de aici înainte. De aceea, fii te rog atentă la vorbele mele şi ia-ţi măsurile necesare!

Cele două fulgere m-au făcut să privesc în adâncul sufletului său. Era negru ca smoala iadului şi avea încrustate cu literele de foc ale lui Lucifer, destinul vieţii sale: „Nemilos şi neiertător. A dus mulţi oameni la pierzanie şi la fel îşi va duce şi soţia”. Atâta era scris. Pe urmă fulgerele şi-au schimbat poziţia şi am întrezărit diavolul din spatele lui care rânjea satisfăcut şi îngerul de lângă dumneata care hohotea de plâns. Mutându-se tot aşa, fulgerele s-au fixat până la urmă între voi şi v-au împins departe unul de celălalt. Pastorul nu găsea foile cu slujba de cununie din cartea sfântă aşa că a renunţat şi a pus-o la loc, disperat. În acel moment, m-am trezit plângând şi cu inima zvâcnind să-mi sară din piept.

Ia seama, domnişoară Fairlie, ia seama de acest vis aşa cum au făcut şi Iosif şi Daniel şi alţii ca ei. Caută să afli ce fel de om este în realitate cel însemnat cu cicatrice înainte să consimţi să-i fii soţie şi să te nenoroceşti pentru totdeauna. Te sfătuiesc pentru binele dumitale! Vreau să fii fericită şi nu voi înceta să mă rog pentru dumneata atât cât voi trăi. Te venerez pentru că eşti fiica mamei dumitale, care a fost pentru mine singurul meu sprijin şi ajutor”.

*

Aici se încheia zguduitoarea scrisoare fără să fie semnată.

Nu-ţi puteai da seama după scris. Întrebuinţase un carton liniat, iar literele erau îngrămădite ca într-un caiet de şcoală, dezvelind un scris oarecum copilăresc. Se cunoşteau o mulţime de ezitări şi ştersături, fără să ofere un indiciu anume.

— Persoana nu pare a fi analfabetă – remarcă domnişoara Halcombe, dar stilul nu seamănă cu cel al unui om cultivat din înalta societate. Cred că este vorba despre o femeie pentru că pomeneşte de rochia şi de voalul de mireasă. Dumneata ce spui, domnule Hartright?

— Sunt perfect de acord cu dumneata. Între timp, o urmăream. Cred că aparţine într-adevăr unei femei şi încă uneia care nu este…

— În toate minţile, nu? exclamă domnişoara Halcombe, luându-mi vorba din gură. Aşa mi s-a părut mie.

Nu i-am răspuns. Îmi pironisem privirile asupra ultimei părţi a scrisorii.

„Te venerez pentru că eşti fiica mamei dumitale, care a fost pentru mine singurul meu sprijin şi ajutor.” Vorbele necunoscutei şi presupunerea că autoarea scrisorii nu era în toate minţile, m-au făcut să mă gândesc la un lucru pe care mi-era frică să-l rostesc, chiar şi pentru urechile mele.

Mă gândeam că nici eu nu mai sunt întreg la minte dacă mă preocupă asemenea idei. Obsesia femeii în alb, faptul că o vedeam implicată în toate problemele legate de existenţa domnişoarei Fairlie era din ce în ce mai stăruitoare.

Iată de ce, mi-am propus să nu iau în seamă decât lucruri care se pot verifica şi să-mi alung orice gând răzleţ.

— Dacă există posibilitatea să dăm de autoarea scrisorii – am spus eu înmânând-o domnişoarei Halcombe – ar fi bine să facem toate eforturile posibile. În primul rând, ar trebui chestionat amănunţit argatul în legătură cu înfăţişarea bătrânei iar după aceea, ar trebui să punem câteva întrebări şi oamenilor din sat. Aş vrea să aflu însă ceva de la dumneata. Parcă mi-ai spus că ai vrea să vorbeşti mâine cu avocatul domnului Fairlie. Cred că ar fi necesar să luăm legătura cu el chiar acum.

— Nu pot să te lămuresc – îmi replică domnişoara Halcombe – decât dacă ţi-aş oferi mai multe detalii în privinţa logodnei surorii mele, dar n-aş vrea să te necăjesc din nou în dimineaţa aceasta. Sir Percival Glyde este aşteptat lunea viitoare în primul rând pentru că şi-a exprimat dorinţa să fixeze data căsătoriei. Vrea să nu întârzie mai mult de sfârşitul anului.

— Dar domnişoara Fairlie este informată despre intenţia lui? m-am grăbit eu s-o întreb.

— Nu, nici prin cap nu-i trece; iar acum, după toate aceste evenimente, nici nu îndrăznesc să-i spun. Sir Percival a discutat numai cu domnul Fairlie, care este tutorele Laurei şi în această calitate şi-a dat acordul din toată inima. A înştiinţat şi pe avocatul familiei, de la Londra, pe domnul Gilmore. Acesta însă era la Glasgow, într-o călătorie de afaceri dar ne-a trimis o telegramă prin care ne anunţa că va trece pe la Limmeridge House la întoarcere. Deci, îl aşteptam mâine şi o să mai zăbovească câteva zile pentru a-i oferi posibilitatea lui sir Percival să-şi susţină punctul de vedere. Dacă se lasă convins de logodnicul surorii mele, atunci va începe imediat să pregătească formalităţile necesare în vederea căsătoriei. Pricepi deci, domnule Hartright de ce nu putem discuta cu avocatul mai devreme de mâine?! Domnul Gilmore este un om de nădejde, care a servit cu credinţă atât pe tatăl domnişoarei Fairlie, cât şi pe bunicul acesteia.

Pregătirile pentru căsătorie! Aceste cuvinte mi se înfipseseră în inimă ca un pumnal, tulburându-mi gândurile şi trezindu-mi gândurile şi trezind în mine o invidie şi o ură nemăsurate pentru bărbatul care avea să-i fie soţ. Ba chiar, speram în sinea mea – mă ruşinez să recunosc acest lucru dar trebuie să fiu cât mai sincer şi obiectiv în istorisirea mea – că defectele pe care misterioasa femeie le scornise împotriva lui sir Percival în scrisoarea anonimă se vor dovedi

adevărate. Da, ce s-ar întâmpla dacă s-ar descoperi cine ştie ce lucru odios care ar împiedica această căsătorie? Mă strădu-iam să mă conving pe mine însumi că îngrijorarea şi preocuparea mea exagerată izvorau numai din respectul şi devotamentul pe care-l purtam domnişoarei Fairlie, de teamă ca nu cumva interesele ei să aibă de suferit. Dar nu m-am îmbătat niciodată cu această iluzie şi deci n-are rost să încerc să-i îmbăt acum pe alţii. În sufletul meu nu era ură şi răzbunare faţă de cel care voia s-o ducă la altar.

— Dacă avem de gând să ne lămurim – am exclamat eu animat de aceleaşi gânduri negre – ar trebui să acţionăm imediat. Insist din nou să-l descoasem pe argat, după care să-i luăm la întrebări pe oamenii din sat.

— Sper că o să te pot ajuta în ambele situaţii – spuse domnişoara Halcombe, pregătindu-se de plecare. Urmează-mă, stimabile Hartright şi să ne dăm toată silinţa să aflăm adevărul!

Mă pregăteam să-i deschid uşa, dar am ezitat fiindcă doream s-o întreb un lucru foarte important înainte să începem cercetările.

— Scrisoarea anonimă – am spus eu – cuprinde o descriere foarte precisă a lui sir Percival Glyde, fără să se amintească numele său şi, din câte am înţeles de la dumneata, corespunde foarte bine cu realitatea.

— Da, într-adevăr, până şi vârsta este cea adevărată. Are 45 de ani.

Ah, 45 de ani iar ea nici nu împlinise încă 21. Este o practică foarte obişnuită ca oamenii ca el să se căsătorească cu femei foarte tinere, iar rezultatele sunt de obicei îmbucurătoare. Eram conştient de acest lucru şi totuşi, diferenţa dintre ei îmi sporea ura şi dispreţul faţă de el.

— Ca să nu mai spun de cicatricea pe care a dobândit-o acum câţiva ani când se plimba în Italia – zise din nou domnişoara Halcombe. Este evident că femeia îl cunoaşte foarte bine.

— Parcă pomeneşte şi de un fel de tuse sâcâitoare!

— Da, într-adevăr! sir Percival nu-i dă importanţă, cu toate că prietenii săi l-au sfătuit să se îngrijească.

— Bănuiesc că n-aţi aflat nimic în privinţa caracterului său?

— Vai, domnule Hartright! Te consider un om integru şi sper că nu te laşi influenţat de această anonimă înveninată!

M-am înroşit brusc pentru că simţeam că pusese degetul pe rană.

— Mă bucur că m-ai întrebat, pentru că, în felul acesta, mi-ai oferit ocazia să-l repun în drepturi pe sir Percival, aşa cum merită. Nu, domnule Hartright, n-am aflat nimic reprobabil despre el, ci dimpotrivă. A candidat pentru un loc în camera Lorzilor şi a câştigat cu succes, deşi era competiţie foarte strânsă. Îţi dai seama deci că firea lui nu poate ascunde nimic odios.

Am plecat amândoi din cameră. Nu reuşise să-mi schimbe gândurile sau să-mi micşoreze aversiunea. Putea să-mi şoptească însuşi Dumnezeu că n-aveam dreptate şi tot degeaba.

Am dat de argat, ocupat cu corvezile sale zilnice. Ne-am dat toată silinţa să-l descoasem, dar băiatul era din cale-afară de prostănac. O ţinea una şi bună că primise scrisoarea de la o bătrânică şi că nu-i spusese nimic, grăbindu-se să se îndepărteze către miazăzi.

Într-acolo se afla şi satul, deci la drum!

12.

Am chestionat de-a fir a păr tot Limmeridge-ul, discutând cu oameni de tot felul, dar în zadar. Trei ţărani juraseră că se întâlniseră cu femeia, dar nu erau în stare să ne ofere amănunte despre cum arăta şi încotro plecase, aşa că vorbele lor au fost la fel de nefolositoare ca şi neştiinţa celorlalţi.

Tot încercând încoace şi-ncolo, am ajuns până la urmă în partea cealaltă a satului, unde se înalţă şcoala, de care se îngrijise atâta doamna Fairlie. Când ne-am apropiat de încăperea unde se instruiau băieţii, i-am propus domnişoarei Halcombe să ne folosim şi de această ocazie şi să apelăm la învăţător, care era oricum cel mai dezgheţat dintre toţi sătenii.

— Cred că este inutil pentru că învăţătorul îşi vedea probabil de lecţii când femeia s-a plimbat prin sat şi la venire şi la înapoiere – spuse domnişoara Halcombe. Oricum, hai să vedem ce putem face.

Am deschis poarta şi am intrat în curtea şcolii, mergând prin dreptul unei ferestre ca să ajungem la uşa de la intrare din spatele clădirii. Am stat pe loc câteva clipe şi m-am uitat înăuntru, în clasă.

Omul era aşezat la catedră, cu privirea spre clasă, iar din câte am observat, elevii erau adunaţi în jurul lui, mai puţin unul. Acesta era un băiat solid, cu păr blond, care era urcat pe un scăunel în colţul celălalt al clasei – îmi amintea de Robinson Crusoe, aruncat pe insula lui pustie.

Ne-am îndreptat către uşa întredeschisă şi am distins clar vocea pătrunzătoare a învăţătorului care se adresa elevilor săi. Am zăbovit câteva clipe în pragul uşii să ascultăm:

— Măi băieţi – exclamă el – fiţi atenţi la vorbele mele! Nu ştiu ce-o să se întâmple dacă vă mai prind discutând despre fantome. V-am explicat de nu ştiu câte ori că nu există aşa ceva. Deci, un băiat care se încăpăţânează să creadă în ceva inexistent face de râs şcoala unde învaţă, tulbură disciplina şi prin urmare, îşi merită din plin pedeapsa. Priviţi-l pe Jacob Postlethwite cocoţat pe scăunelul de pedeapsă. L-am pus acolo, nu pentru că a afirmat că s-a întâlnit aseară cu o fantomă ci pentru că n-are bunul simţ să-şi scoată din cap această prostie, ci se încăpăţânează să nu ia în seamă sfaturile mele şi susţine în continuare că a zărit fantoma, deşi eu am încercat să-l conving că aşa ceva nu poate fi adevărat. Dacă văd că n-am încotro, o să-l bat pe Jacob Postlethwite până îi iese fantoma din minte. Şi dacă vă apucă şi pe voi asemenea trăsnăi, o să păţiţi la fel.

— Din câte se vede, n-am picat prea bine – remarcă domnişoara Halcombe, dând uşa de perete după ce învăţătorul îşi termină discursul.

Prezenţa noastră îi ului foarte mult pe micii şcolari. Îşi închipuiau probabil că am apărut special ca să asistăm la pedepsirea lui Jacob Postlethwite.

— Puteţi pleca acum să luaţi prânzul – le spuse învăţătorul – cu excepţia lui Jacob pe care o să-l ţin aici, fiindcă lui nu-i trebuie nimic de mâncare. O să-i dea fantoma dacă-l apucă foamea.

Asta era prea mult pentru Jacob. Văzându-se părăsit de colegii săi şi speriat că rămâne nemâncat, se uita jalnic la pumnii strânşi pe care de-abia îi scosese din buzunare şi se apucă să bâzâie cu sughiţuri, ca orice copil pus în dificultate.

— Vrem să te întrebăm, domnule Dempster – începu domnişoara Halcombe – nu mi-am imaginat că dumneata te lupţi cu fantomele!

— Aiuritul ăsta de băiat a îngrozit pe toţi copiii, domnişoară Halcombe, povestind că i-a ieşit o fantomă în cale – îi explică învăţătorul. Şi insistă că este adevărat deşi m-am străduit să-l conving că totul nu-i decât o prostie.

— Ciudat lucru – exclamă domnişoara Halcombe. Nu ştiam că băieţii dumitale posedă o imaginaţie atât de bogată încât să viseze fantome! În felul acesta îţi îngreunează strădaniile pe care le depui pentru a-i educa şi-ţi urez din suflet domnule Dempster să reuşeşti. Dar acum vreau să-ţi spun cu ce m-ai putea ajuta.

Zicând acestea, îl întreabă şi pe învăţător acelaşi lucru ca şi pe ceilalţi săteni şi cu acelaşi rezultat. Domnul Dempster nu ştia nimic despre misterioasa persoană.

— Nu ne rămâne decât să facem drumul înapoi, spre casă, domnule

Hartright – mă îndemnă domnişoara Halcombe. Se pare că întrebarea noastră este sortită să rămână fără răspuns.

Îşi luă la revedere de la domnul Dempster şi era gata să iasă pe uşă când, atitudinea dezolantă a lui Jacob Postlethwite, miorlăind sfâşietor pe scăunelul său de penitenţă, o surprinse când trecu prin dreptul lui şi o distră într-aşa măsură încât îi adresă câteva vorbe de dojană încăpăţânatului şcolar.

— Copil rău ce eşti – îl apostrofă ea – de ce nu-l rogi pe domnul Dempster să te ierte şi de nu încetezi odată cu fantoma asta?!

— Păi, fiindcă am văzut-o cu ochii mei – insistă Jacob Postlethwite printre sughiţuri de plâns.

— Aiureli, tâmpenii şi minciuni gogonate! Cine a mai auzit de fantome? Ei, poftim.

— Scuzaţi-mă, domnişoară Halcombe – se amestecă învăţătorul puţin cam stânjenit – dar ar fi mai înţelept să nu-i daţi nici o atenţie. Istorisirea sa nebunească depăşeşte limitele imaginaţiei şi l-aţi putea stârni să spună din greşeală…

— Ce anume să spună din greşeală? se miră domnişoara Halcombe.

— Nişte vorbe care v-ar îndurera, desigur – îi explică domnul Dempster fâstâcindu-se.

— Zău, domnule Dempster, doar nu-ţi închipui că sunt atât de sensibilă încât să iau în seamă vorbele unui băieţandru trăznit! Îl privi drept în ochi pe bietul Jacob şi-l chestionă amănunţit. Dă-i drumul, îl sfătui ea. Spune-mi tot ce ştii. Hai, aiuritule! Zi, când ai dat cu ochii de fantomă?

— Pe seară, în amurg – strigă Jacob.

— Aha! Deci pe seară, în amurg! Şi cum era mă rog?

— Albă, ca orice fantomă – exclamă băiatul, sigur de parcă o vedea chiar acum.

— Şi pe unde se plimba?

— Prin cimitir, bineînţeles, acolo unde îi este locul.

— Auzi, „albă ca orice fantomă” şi „se plimba acolo unde-i era locul” – îl îngână domnişoara Halcombe. Din vorbele tale ar trebui să cred că ai studiat foarte amănunţit obiceiurile fantomelor. Oricum, îţi susţii foarte bine punctul de vedere? Sper că o să mă lămureşti şi pe cine înfăţişa fantoma!

— Da, sigur că o să vă lămuresc – zise Jacob, dând din cap supărat şi în acelaşi timp neclintit în încăpăţânarea lui.

Domnul Dempster se străduise să intervină pe tot parcursul dialogului dintre ei, dar acum, strigă disperat, doar-doar l-o lua în seamă:

— Vă rog, domnişoară Halcombe – îl aiuriţi şi mai rău cu întrebările dumneavoastră. Credeţi-mă!

— O să-l mai chestionez doar o singură dată, domnule Dempster, iar apoi îl las pe mâinile dumitale. Deci – îi dădu ea înainte, privindu-l drept în ochi pe băiat pe cine înfăţişa fantoma?

— Pe doamna Fairlie – o trânti Jacob pe şoptite.

Expresia care se întipărise pe faţa domnişoarei Halcombe făcea ca toate temerile învăţătorului să se îndeplinească. Se înroşi ca racul, se năpusti pe neaşteptate către băieţel care urlă de frică, încercă să deschidă gura, după care se controlă şi îi zise învăţătorului:

— N-are rost – decise ea – să-l acuzi pe copil de încăpăţânare. Sunt convinsă că altcineva l-a învăţat să susţină cu atâta îndârjire povestea aceasta. Dar, în cazul în care există oameni pe aici, domnule Dempster care întinează memoria mamei mele cu asemenea zvonuri, o să-i prind eu până la urmă şi o să insist pe lângă domnul Fairlie să fie pedepsiţi.

— Sper… dar ce mai, sunt convins domnişoară Halcombe, că nu este vorba despre aşa ceva – stărui învăţătorul. Doar nebunia care l-a cuprins pe băiatul acesta este de vină. A zărit, sau mă rog, aşa îşi închipuie, o femeie în alb pe seară, când mergea pe lângă cimitir, iar această arătare, adevărată sau nu, se sprijinea de crucea de marmură despre care toţi locuitorii Limmeridge-ului ştiu că este pe mormântul doamnei Fairlie. În felul acesta în mintea băiatului s-a produs o asociaţie de idei perfect explicabilă care v-a impresionat aşa de mult pe dumneavoastră.

Cu toate că domnişoara Halcombe nu dădea impresia că se mulţumise cu explicaţiile învăţătorului, trebui să renunţe, pentru că argumentaţia lui era prea justă şi logică pentru a încerca s-o pui la îndoială. Aşa că, se arătă recunoscătoare faţă de domnul Dempster pentru solicitudinea lui şi-i promise că o să-l viziteze din nou când se va mai linişti. Cu aceste vorbe, îşi încheie vizita şi plecă.

Eu m-am mulţumit în tot acest răstimp să ascult cu luare-aminte formându-mi propriile mele păreri. Când ne-am văzut între patru ochi, domnişoara Halcombe a vrut să ştie ce impresie îmi făcuse această veste.

— M-am lămurit – am exclamat eu. Vorbele băiatului au un suport real. Vă spun sincer că de-abia aştept să ajung la mormântul doamnei Fairlie şi să cercetez cu atenţie locul.

— Te conduc imediat acolo… Se opri şi păru că cugetă adânc pe măsură ce înainta. Ciudata întâmplare de la şcoală – continuă ea – m-a distras complet de la scrisoare şi parcă nu mă mai trage inima să mă concentrez asupra conţinutului ei. Ce zici, nu vrei să lăsăm totul baltă până mâine când vine domnul Gilmore?

— Nici vorbă, domnişoară Halcombe. Dimpotrivă, vestea pe care am

aflat-o la şcoală mă obligă să înteţesc căutările.

— Şi mă rog, de ce te obligă?

— Pentru că îmi adânceşte o presupunere mai veche, care mi-a răsărit în minte când mi-ai arătat scrisoarea.

— Bănuiesc că poţi justifica de ce n-ai avut încredere să mi-o comunici şi mie.

— Da, am şovăit s-o exprim în cuvinte. Am izgonit-o drept imposibilă şi aberantă. Însă lucrurile s-au schimbat acum. Atât afirmaţiile băiatului, cât şi un anumit cuvânt pe care l-a rostit învăţătorul la un moment dat în timp ce încerca să ne lămurească m-au convins că nu mă înşelasem.

Cine ştie, timpul şi faptele s-ar putea să mă contrazică, domnişoară Halcombe, dar, în momentul de faţă, sunt mai mult decât convins că presupusa fantomă din cimitir şi femeia care a trimis scrisoarea anonimă sunt tot una.

Rămase ca trăsnită şi se albi la faţă, pironindu-şi privirile asupra mea.

— Tot una cu cine anume?

— Chiar învăţătorul şi-a sugerat răspunsul. Descriind apariţia de lângă mormântul mamei dumitale i-a dat numele de „femeia în alb”.

— Vrei să spui Anne Catherick?

— Exact, Anne Catherick!

Mă prinse de braţ şi se sprijini cu toată greutatea ei.

— Nu-mi dau seama care este motivul – şopti ea – dar presupunerea

dumitale mă îngrozeşte şi mă dezarmează totodată. Parcă… Se întrerupse şi se strădui să vorbească în glumă. Domnule Hartright – îmi spuse ea – te duc până în apropiere de mormânt şi pe urmă plec imediat, acasă. Nu-i înţelept că am părăsit-o pe Laura tocmai acum când este atât de agitată.

Tot discutând, am dat de poarta cimitirului. Peste morminte trona o biserică mohorâtă din piatră de râu ridicată într-o vale, la adăpost de suflarea tăioasă a vânturilor de miază-noapte, obişnuite pe aceste meleaguri. Cimitirul se întinde în sus, pe colină. Era înconjurat de un zid nu prea înalt făcut din bolovani şi era descoperit în calea vijeliilor, mai puţin o anumită porţiune unde se rostogolea la vale un mic izvor la umbra câtorva arbuşti care aruncau un cerc de întuneric asupra ierbii sărace. Exact în acel punct, după ce treceai de arbuşti şi de izvor, aproape de cele trei trepte pe unde se intra în cimitir venind din diverse părţi se vedea monumentul din marmură albă care distingea mormântul doamnei Fairlie de celelalte mai puţin fastuoase din jur.

— N-are rost să te însoţesc – spuse domnişoara Halcombe. Dă-mi de ştire dacă afli vreun lucru interesant care să justifice presupunerea dumitale. Te aştept acasă.

Când sfârşi aceste vorbe, se îndreptă către Limmeridge House. M-am grăbit să ajung la lăcaşul unde odihnea doamna Fairlie.

Iarba era tunsă mult prea scurt, iar pământul bătătorit nu păstra urma paşilor. Speranţele mi se spulberaseră şi am cercetat cu atenţie crucea şi postamentul din marmură albă pe care era dăltuită inscripţia.

Crucea purta în anumite porţiuni amprenta scurgerii timpului, la fel ca şi postamentul pe care se înălţa. Totuşi, jumătate din monument era de un alb strălucitor ca şi când ar fi fost lustruit de curând. Se zărea foarte clar diferenţa dintre cele două jumătaţi. Probabil că cineva se apucase să cureţe marmura şi nu se terminase încă. Dar cine era oare persoana şi de ce îşi întrerupsese munca aşa de brusc?

Am aruncat o privire în toate direcţiile, doar-doar voi găsi răspuns la întrebarea care mă frământa. Nu se afla nici o clădire în apropriere, nimic, nici o urmă care să tulbure somnul liniştit al morţilor. Mi-am

îndreptat paşii către biserică şi am înconjurat-o. După aceea, am coborât alt drumeag care şerpuia în jos către o carieră de piatră lăsată în părăsire. Acolo, undeva, pe una din laturi, se zărea o colibă iar în faţa uşii intrării, o femeie în vârstă spăla nişte rufe.

Am salutat-o şi am încercat s-o atrag în conversaţie în legătură cu biserica şi cimitirul. Femeia era dispusă să-mi răspundă la toate întrebările. Am aflat fără prea multă greutate că soţul ei era paracliser şi gropar. Pe urmă am adus vorba de monumentul impresionant al doamnei Fairlie. Bătrâna dădu din cap cu părere de rău şi-mi zise că era păcat că nu am avut ocazia să-l admir când era în toată splendoarea lui. Soţul ei ar fi trebuit să aibă grijă de întreţinerea lui, dar de la o vreme zăcea în pat bolnav şi de-abia îşi mai îndeplinea îndatoririle de paracliser sâmbăta şi duminica. Spera însă că o să se însănătoşească în curând şi o să fie în stare să-l aducă la strălucirea de la început.

Aceste veşti – exprimate prin zeci de vorbe deslânate în dialectul încâlcit din Cumberland – îmi oferiseră toate deta-liile care mă interesau. I-am lăsat bietei bătrâne o umilă recompensă şi am plecat în grabă către Limmeridge House.

Era deci lămurit. Monumentul fusese lustruit de o persoană necunoscută. Legând faptele între ele, îmi adânceam tot mai mult bănuielile devenind şi mai hotărât să dezleg misterul femeii în alb. De aceea, intenţionam să pândesc în noaptea aceea mormântul doamnei Fairlie. Cine ştie, poate că ciudatul personaj se va întoarce să-şi termine treaba.

Întors acasă, i-am destăinuit domnişoarei Halcombe planurile mele. Se arătă uimită şi agitată când am isprăvit ce avea de spus dar nu mă împiedică să fac aşa cum credeam de cuviinţă. Se mulţumi să exclame: „Să dea Dumnezeu să se termine totul cu bine!”. Înainte să plece, am rugat-o pe un ton cât mai calm şi mai reţinut posibil să-mi spună în ce stare se afla domnişoara Fairlie. Îşi revenise, iar domnişoara Halcombe spera că o să reuşească s-o scoată la plimbare până să se însereze.

Am urcat în camera mea să continui înrămarea planşelor. În felul acesta, reuşeam să-mi mai alung gândurile negre, fiind preocupat de această îndeletnicire migăloasă. Mai făceam câte o pauză şi mă

delectam privind pe fereastră cerul aurit de ultimele raze de soare. La un moment dat, am distins conturul unei siluete pe aleea pietruită de sub balconul meu. Nu era alta decât domnişoara Fairlie.

Nu ne mai întâlnisem de la micul dejun şi nici atunci nu discutasem prea mult. Mai aveam de stat o singură zi la Limmeridge House, iar apoi s-ar putea să nu-mi mai bucur niciodată privirea cu chipul ei. De aceea, îmi venea cu atât mai greu să mă dezlipesc de lângă fereastră. O respectam suficient de mult ca să rezist tentaţiei de a da perdeaua la o parte, expunându-mă privirilor ei dacă s-ar fi uitat în sus, dar nu eram în stare să-mi întorc capul. Am sorbit-o din ochi până când imaginea ei s-a pierdut în zare.

Era îmbrăcată cu o pelerină cafenie, care acoperea o rochie simplă din mătase neagră. Părul era ascuns sub aceeaşi pălăriuţă de pai pe care o văzusem în ziua când am întâlnit-o prima dată. Era însoţită de un jucăuş ogar italian pe care-l prefera de obicei când ieşea la plimbare, înfăşurat într-o hăinuţă de pânză roşie ca să nu răcească. Ea însă nu băga în seamă câinele. Îşi vedea de drum cu capul înclinat înainte şi cu mâinile ascunse sub pelerină. Acum, frunzele gălbejite care-mi jucaseră în faţa ochilor de dimineaţă, când aflasem cumplita veste despre căsătoria ei o năpădiseră, zburdând în aer şi aşternând un covor foşnitor dinaintea ei sub razele blânde ale soarelui care aluneca spre orizont. Câinele făcea tot felul de giumbuşlucuri, doar-doar i-o atrage atenţia, dar în zadar. Îşi vedea de drum, trezind cu paşii ei grăbiţi frunzele veştede ale toamnei, îndepărtându-se tot mai mult de privirile mele dornice să soarbă până şi ultima ei imagine. A dispărut în zare, lăsându-mă să-mi înghit amarul de unul singur.

După o oră eram aproape gata iar soarele coborâse de tot la asfinţit. Am mers tiptil, mi-am smuls pălăria şi haina din cuierul de pe hol şi am ieşit discret din casă, nevăzut şi neauzit.

Cerul se acoperise de nori iar dinspre mare bătea un vânt tăios. Cu toate că plaja se afla la o distanţă destul de mare, zbaterea talazurilor înspumegate ajunse peste câmpia întinsă la urechile mele când tocmai mă pregăteam să intru în cimitir.

Eram singur în toată acea pustietate. Peste tot domnea o atmosferă lugubră în timp ce căutam locul de unde să pândesc atent crucea albă

înfiptă în postamentul de marmură de pe mormântul doamnei Fairlie.

13.

Cum cimitirul se întindea într-o zonă complet descoperită a trebuit să am mare grijă unde mă adăposteam.

Uşa principală a bisericii dădea către ţintirim şi era încadrată de un prag lat pe toată porţiunea ei. Am stat puţin pe gânduri şi în ciuda faptului că nu-mi plăcea să mă ascund, m-am postat până la urmă sub portal, dornic să dezleg misterul care mă obseda. Pereţii laterali aveau câte o fereastră îngustă. Prin una din ele se vedea foarte clar mormântul doamnei Fairlie. Pe cealaltă, zăreai în depărtare cariera de piatră şi casa groparului. În faţă, se desfăşura o zonă stearpă, marginea zidului de piatră şi o colibă pustie peste care norii erau mânaţi de suflarea puternică a vântului. Eram singura fiinţă din această pustietate. În rest, nici urmă de oameni, nici un fâlfâit de aripi şi nici un lătrat de câine. Glasul tânguitor al valurilor era dublat doar de scrâşnetul arbuştilor de lângă mormânt şi sâsâitul izvorului clipocind printre pietre. Era un peisaj dezolant şi o zonă înfricoşătoare. Îmi pierdeam treptat din siguranţă şi din curaj, pe măsură ce timpul se scurgea.

Mai era încă lumină şi stăteam acolo de mai bine de o jumătate de oră când am fost surprins de un tropot de paşi care veneau din extremitatea opusă a bisericii, însoţit de o voce de femeie.

— Nu te îngrijora, scumpa mea, în ceea ce priveşte scrisoarea – glăsuia vocea: Am înmânat-o băiatului fără să-i dau nici un fel de amănunte. El şi-a continuat drumul iar eu mi-am văzut de treabă. Sunt convinsă că nu m-a urmărit nimeni.

Cuvintele pe care le rostise m-au încremenit pe loc, concentrat, dincolo de limitele posibilului. Pentru moment nu mai spuse nimic, dar cele două persoane mergeau mai departe. Deodată, cele două femei, căci acestea erau straniii vizitatori din cimitir, au trecut pe dinaintea mea. Se îndreptau către mormânt şi n-aveau cum să mă zărească.

Una din ele era acoperită cu un şal iar părul era strâns într-o bonetă. Cealaltă era învelită într-o pelerină largă albastră, iar faţa era ascunsă în glugă. Pelerina scotea la iveală un crâmpei de rochie. Mi s-a accelerat pulsul când am remarcat că era albă.

Când au ajuns la jumătatea distanţei dintre biserică şi mormânt au stat pe loc, iar femeia ascunsă sub pelerină s-a întors către cealaltă. N-aveam cum să-i disting chipul, fiind complet acoperit de glugă.

— Fii atentă să nu-ţi dai jos pelerina – o rugă vocea care răsunase mai-nainte. Venea din dreptul femeii înveşmântate în şal. Doamna Todd ţi-a atras atenţia ieri, spunându-ţi că erai cam ciudată aşa, numai în alb. O să fac o plimbare până termini ce ai de făcut pentru că nu mă simt în largul meu în cimitir, ca tine. Şi încearcă să isprăveşti înainte să se întunece ca să avem timp să ajungem acasă.

Zicând acestea, o luă îndărăt, venind cu faţa spre mine. Am zărit o bătrână, negricioasă şi zbârcită, dar în putere, şi din câte mi se părea de bună credinţă. În dreptul bisericii, încetini pasul şi îşi trase mai bine şalul în jurul umerilor.

— Stranie fiinţă – exclamă ea, de una singură – aşa a fost de la început. Cu toate astea este curată la suflet, sărăcuţa, ca un prunc…

Suspină, se uită îngrijorată în toate părţile, dădu din cap, ca şi când nu i-ar fi convenit că se găsea acolo şi se grăbi să plece.

Nu ştiam ce să fac, să încerc să discut cu ea sau nu. Preferam totuşi să-mi asum riscul cu cea de-a doua vizitatoare a cimitirului, aşa că renunţai. Oricum, femeia cu şal revenea în cimitir şi, dacă aş fi pândit-o, aş fi putut să-i adresez câteva cuvinte, deşi nu cred că mi-ar fi fost de prea mare folos. Nu conta cine dăduse scrisoarea ci autoarea ei, numai aceasta m-ar fi putut ajuta. Ba mai mult, eram convins că persoana era în acest moment acolo, la numai câţiva paşi de mine.

Tot frământându-mă aşa, am observat că femeia cu pelerină, ajunsese lângă mormânt şi îl privea gânditoare. După aceea îşi roti privirile în jur, scoase la iveală un fel de cârpă albă din pelerină şi o luă către

izvor. Apa curgea prin cimitir strecurându-se pe sub zidul pitic şi se prelingea la vale, după ce unduia pe o distanţă de câţiva zeci de metri. Se aplecă, udă cârpa şi se duse din nou la mormânt. Am surprins-o sărutând crucea de marmură, după care se apucă să frece suprafaţa lucie, stând în genunchi.

Am stat şi am cugetat cum era mai bine să procedez ca să-i apar dinainte fără să-i provoc un şoc şi până la urmă, am decis să ies din cimitir, sărind peste zidul din faţă, să dau ocol prin exterior şi apoi să intru urcând cele trei scăriţe ca să mă zărească venind din faţă. O preocupa atât de mult ce făcea, încât nu mă observă decât foarte târziu. În momentul acela, şi-a aţintit ochii asupra mea, a scos un strigăt şi aproape că a împietrit de groază.

— Stai liniştită – i-am spus eu pe un ton blând. Sper că mă recunoşti?

Am rămas pe loc când i-am adresat aceste cuvinte, după care am mai înaintat, până m-am apropiat de ea. Bănuielile mele căpătaseră acum cea mai bună confirmare.

Acolo, lângă mine, pe cealaltă latură a mormântului doamnei Fairlie, stătea aceeaşi persoană care mă tulburase în miez de noapte în drum spre Londra.

— Hai, nu mă recunoşti? – am insistat eu. Te-am văzut atunci în noaptea aceea şi ţi-am arătat cum să ajungi la Londra. Cum, nu mai ţii minte?

Se linişti şi oftă uşurată. Se vedea cum ochii îi licăresc din ce în ce mai încrezători, pe măsură ce îşi aducea aminte.

— Stai, nu te obosi să-mi răspunzi – i-am zis eu. Stai să-ţi vii în fire mai bine şi să te încredinţezi că nu vreau să-ţi fac nici un rău.

— Eşti un om milostiv – exclamă ea. Şi atunci te-ai purtat la fel de frumos.

Tăcu şi eu m-am gândit să-i respect frământarea. Era important să se liniştească atât pentru ea, cât mai ales pentru mine. Iată că umbrele nopţii ne aduseseră din nou faţă în faţă. De data aceasta, ne despărţea un mormânt, şi eram înconjuraţi numai de nefiinţă şi pustietate. Ora târzie care se apropia, situaţie în care ne găseam, unul lângă altul în atmosfera statică din valea aceea sinistră, fatalitatea care pândea fiecare cuvânt care avea să se desprindă de pe buzele noastre, sentimentul că viaţa şi fericirea Laurei Fairlie atârnau de această clipă, şansa de a convinge această femeie cu mintea zdruncinată care tremura dinaintea mormântului binefăcătoarei sale că îi vreau binele sau dimpotrivă, posibilitatea de a pierde pe veci încrederea ei, săpau adânc înăuntrul fiinţei mele, clătinând ameninţător liniştea şi fermitatea care trebuiau să-mi călăuzească cel mai mic gest şi cea mai neînsemnată vorbă. Realizând acest lucru m-am străduit să-mi înfrânez pornirile, să folosesc răstimpul pe care şi-l alesese să mediteze nestingherită.

— Ei, ţi-ai mai revenit? am îndrăznit eu, considerând că puteam discuta. Nu uita, că nu trebuie să te temi de mine pentru că sunt prietenul dumitale.

— De ce ai venit aici? exclamă ea, ca şi când nu auzise vorbele mele.

— Aminteşte-ţi că ţi-am explicat atunci în noaptea aceea că urma să plec în Cumberland! De atunci sunt aici şi locuiesc la Limmeridge House.

— Ah, la Limmeridge House. Chipul ei palid se aprinse parcă atunci când rosti aceste vorbe iar privirile ei pierdute se pironiră pe faţa mea. Ce viaţă frumoasă ai dus acolo! spuse ea extaziată. Neîncrederea de la început se topise parcă. Puteam fi liniştit!

Văzând că mă recunoscuse, am îndrăznit să mă uit mai atent la ea, pentru că, până acum mă temusem să n-o tulbur. Mă uitam curios să disting asemănarea cu un alt chip încântător care mi-o adusese în minte atunci când se scălda sub razele diafane ale lunii. Într-adevăr, domnişoara Fairlie şi Anne Catherick semănau cu atât mai mult cu cât mi se conturau mai clar deosebirile şi asemănările dintre ele. Privind în mare, trăsăturile feţei, părul şi încordarea buzelor fremătătoare, înălţimea şi silueta, modul în care îşi purta capul şi îşi unduia corpul

adânceau uimitoarea asemănare dintre cele două femei. Existau însă şi multe deosebiri. Biata făptură cu mintea rătăcită care se uita acum la mine cu ochii ei obosiţi nu se putea lăuda cu delicateţea profilului domnişoarei Fairlie, cu strălucirea ochilor ei, cu albul imaculat al pielii, cu prospeţimea buzelor roşietice. Nu vă ascund însă că, tot contemplând chipul femeii în alb, mi-a trecut prin cap că deosebirile de acum ar dispărea complet dacă frumuseţea domnişoarei Fairlie ar fi umbrită de suferinţe şi nenorociri. Sunt convins că în acest caz ar deveni două gemene perfecte, fără putinţă să le deosebeşti pe una de alta.

Am început să tremur la gândul acesta cumplit. Atingerea Annei Catherick m-a adus cu picioarele pe pământ şi a fost o adevărată binefacere pentru mine. Mi-a pus mâna pe umăr la fel cum făcuse în noaptea aceea, în mijlocul drumului pustiu.

— Mă priveşti dar gândul îţi zboară în altă parte – spuse ea pe tonul ciudat în care vorbea de obicei. Unde anume?

— Nicăieri – am exclamat eu. Încercam doar să pricep ce cauţi aici?

— Însoţesc o prietenă care m-a ajutat foarte mult. Am sosit acum două zile.

— Ai venit şi ieri aici, nu?

— Cum ai aflat?

— Era o simplă presupunere!

Se răsuci cu faţa către mormânt şi se aşeză din nou în genunchi cu ochii la inscripţie.

— Acesta este primul loc unde trebuie să-mi îndrept paşii întotdeauna. Singura persoană demnă de vizitat în Limmeridge este buna doamnă care doarme aici somnul de veci şi care s-a purtat cu mine ca o mamă. Îmi sângerează sufletul să-i văd mormântul murdar. Vreau să-l văd

strălucind de curăţenie. Am început de ieri să-l lustruiesc şi astăzi am venit să-mi continuu munca. Nu înţeleg, am făcut un lucru care nu trebuia? Îmi imaginez că nu. Nimeni nu poate considera că este rău că respect memoria doamnei Fairlie.

Se pare că această biată fiinţă era obsedată de ideea recunoştinţei pe care o nutrea faţă de fosta sa protectoare – în mintea ei nu se mai întipăriseră alte imagini durabile în afară de bucuria şi dragostea pe care le resimţise în copilărie, faţă de doamna Fairlie. Am realizat într-o străfulgerare de moment că cea mai mare şansă să-i intru în voie era să-i laud iniţiativa şi sârguinţa pe care o depunea în lustruirea marmurei. Se apucă imediat de treabă pipăind piatra rece ca şi când ar fi fost vie şi murmurând întruna cuvintele dăltuite pe postament, de parcă ar fi fost din nou mică şi s-ar fi legănat în braţele grijulii ale doamnei Fairlie, în timp ce-o învăţa să scrie şi să citească.

— Sper să nu te uimesc prea mult – i-am zis eu, încercând să strecor cu abilitate o întrebare – dacă îţi declar cu cea mai mare sinceritate că m-am bucurat sincer şi în acelaşi timp m-am mirat să te întâlnesc aici. Am fost foarte îngrijorat de soarta dumitale din clipa în care ai dispărut cu trăsura în noapte.

Se uită imediat la mine, cu o privire întrebătoare:

— Îngrijorat? mă îngână ea. Cum adică?

— S-a petrecut un eveniment foarte ciudat după plecarea dumitale. Am auzit o trăsură gonind pe străzi, mânată de doi bărbaţi agitaţi. N-aveau cum să mă vadă pentru că mă trăsesem în umbră dar am auzit toate întrebările pe care le-au adresat poliţistului de vizavi.

Se opri brusc din lustruit, iar pumnul în care strângea cârpa se deschise şi o lăsă să lunece pe jos. Se sprijini cu cealaltă de monumentul de piatră. Se uita din nou în ochii mei cu privirea aceea de fiară hăituită. I-am dat înainte cu explicaţiile, pentru că oricum nu mai aveam de ales.

— Bărbaţii au chestionat poliţaiul – am continuat eu – interesându-se

dacă nu te-a zărit cumva. Nu ştia nimic, iar atunci l-au anunţat că fugiseşi din ospiciul lor.

Ţâşni în picioare de parcă cei doi oameni s-ar fi aflat prin preajmă.

— Aşteaptă să auzi mai departe! am exclamat eu. Aşteaptă să auzi cât te-am apărat. Era de ajuns să deschid gura şi ar fi aflat unde erai, dar n-am făcut-o. Dimpotrivă, doream să fii în libertate şi să ajungi unde doreai. Hai, străduieşte-te să pătrunzi înţelesul vorbelor mele.

Se pare că agitaţia care mă cuprinsese o impresionă mai mult decât explicaţiile mele. Făcea eforturi disperate să înţeleagă. Îşi trecea cârpa dintr-o mână într-alta, aşa cum îşi muta micul geamantan când am întâlnit-o pentru prima oară. Cuvintele mele se cristalizau treptat în nebuloasa care pusese stăpânire pe mintea ei. După câteva clipe se linişti din nou, iar privirea îşi recăpătă calmul şi încrederea de mai-nainte.

— Deci dumneata nu eşti de părere că este nevoie să mă interneze din nou în ospiciu? mă întrebă ea.

— Bineînţeles că nu! Mă bucur că ai reuşit să scapi de acolo şi că am putut să-ţi dau o mână de ajutor.

— Într-adevăr, mi-ai dat o mână de ajutor exact când aveam cea mai mare nevoie. A fost simplu să fug pentru că altfel nici nu m-aş fi încumetat. N-ar fi crezut niciodată că eu voi face aşa ceva. Faţă de ceilalţi, eram mult prea blândă şi supusă şi tresăream la cea mai mică observaţie. Mi s-a părut mai dificil să găsesc drumul către Londra iar în acel moment ai apărut dumneata. Nu ştiu dacă ţi-am mulţumit atunci cum se cuvine, dar o fac acum.

— Ospiciul era la mare distanţă de răscrucea unde m-ai văzut? Te rog, consideră-mă prieten şi explică-mi cum ai procedat!

Mă lămuri imediat – din câte mi-am putut da seama, era un ospiciu particular situat la mică distanţă de locul în care ne întâlnisem. După aceea insistă cu o voce tremurată să mă întrebe cum socoteam fuga ei:

— Nu eşti de părere să mă închidă din nou în ospiciu?

— Îţi repet, mă bucur că ai avut noroc şi nu ai fost prinsă – am stăruit eu. Parcă spuneai că ai pe cineva la Londra, care să te găzduiască, nu-i aşa?

— Da. Era o oră nepotrivită, dar am dat de una din slujnice care cosea şi care a chemat-o pe doamna Clements. Dânsa era prietena mea. Este o fiinţă milostivă, dar nu se compară cu doamna Fairlie. Dar nimeni nu se poate compara cu dânsa!

— Şi doamna Clements te cunoaşte de mult? Vă înţelegeţi bine?

— Da, eram vecine, în Hampshire şi m-a iubit şi m-a îngrijit foarte mult în copilărie. Când a plecat de lângă noi cu multă vreme în urmă mi-a notat adresa ei din Londra în Biblie şi mi-a zis: „ Anne, dacă o să te afli vreodată în cine ştie ce situaţie neplăcută, nu sta pe gânduri şi vino la mine. N-am soţ faţă de care să dau socoteală şi nici copii de îngrijit, aşa că mă pot ocupa în voie de tine”. Mi-a vorbit frumos, nu-i aşa? Probabil că de aceea am reţinut cuvintele ei. Oricum, ţin minte atât de puţine lucruri… !

— Dar n-ai părinţi care să te îndrume?

— Părinţi, da! N-am spus nimănui „tată” şi nici mama nu mi-a pomenit vreodată de el. Am bănuit că a murit.

— Dar mama dumitale?

— Nu ne împăcăm deloc. Nu ne provocăm decât necazuri şi neplăceri.

Necazuri şi neplăceri! Vorbele ei m-au făcut imediat să mă gândesc că tocmai ei o închisese în ospiciu.

— Te rog, nu aminti de mama! – continuă ea. Prefer să-ţi povestesc despre doamna Clements. Gândeşte la fel ca dumneata. Spune că nu este nevoie să stau internată în ospiciu şi a fost bucuroasă că am fugit de acolo, la fel ca şi dumneata. I-au dat lacrimile când i-am spus ce nenorocire se abătuse asupra mea şi a fost de acord că nu trebuie să suflu o vorbă nimănui.

La ce nenorocire se referea oare? Era vorba de aceeaşi nenorocire pe care o precizase în scrisoarea anonimă? Nu cumva voia să urzească intrigi pentru a-l împiedica să se însoare pe bărbatul care-i distrusese viaţa? Trebuia să-mi limpezesc gândurile înainte să o întreb altceva.

— Ce vrei să spui prin „nenorocire”? am întrebat-o.

— Cum, vreau să spun că m-au dus cu forţa la ospiciu – exclamă ea oarecum mirată de întrebarea mea. Doar ţi-am explicat foarte clar până acum.

M-am încăpăţânat să obţin mai multe amănunte, luându-mi măsurile de precauţie cuvenite. Era necesar să mă lămuresc cât mai bine.

— Mă gândeam şi la alt fel de nenorocire – i-am spus eu – la nenorocirea care poate afecta existenţa unei femei, acoperind-o de ruşine şi stigmatizând-o pentru totdeauna.

— Cum adică? sări ea.

— Se întâmplă când femeia se încrede cu naivitate în propria ei cinste şi în integritatea şi onestitatea bărbatului iubit – i-am explicat eu.

Dacă i-aş fi adresat aceste vorbe unui copil, nu cred că ar fi fost mai nedumerit ca ea. Faţa ei rămăsese imobilă, fără pic de roşeaţă sau stânjeneală – semn că ar fi priceput ce voiam să spun. Deci presupunerile mele se dovedeau complet nefondate. Eram sigur de acest lucru, n-aveam decât să-i privesc chipul acela încremenit. În acest caz, se întrezărea o altă posibilitate, la fel de gravă. În scrisoare, făcuse aluzii directe, referitoare la persoana lui sir Percival Glyde, fără să-i amintească însă crimele. Mai mult ca sigur că Anne era

îndreptăţită să-l zugrăvească în asemenea culori pe viitorul logodnic al domnişoarei Fairlie. Cine ştie ce rău cumplit îi pricinuise. Putea fi orice, în afară de chestiunea delicată a castităţii sale. Nu-mi imaginam deloc ce se întâmplase!

— Nu pricep, zău – recunoscu ea, după câteva clipe, încercând zadarnic să descifreze vorbele mele.

— Bine, nu contează! am liniştit-o eu. Mai bine povesteşte-mi mai departe. Ai petrecut mult timp în casa doamnei Clements, şi mai ales cum ai reuşit să ajungi aici?

— Dacă am petrecut mult timp! îngână ea. N-am plecat de la dânsa până acum două zile când am venit împreună aici.

— Deci stai în sat? am descusut-o eu. Curios, mă mir că n-am aflat de sosirea dumitale, deşi spui că au trecut de-abia două zile.

— Nu, nici vorbă. Locuim la o fermă, undeva, la trei mile de aici. Se numeşte Todd’s Corner, ştii ceva despre ea?

Sigur, cunoşteam exact locul. Îl văzusem de multe ori când mă plimbam cu trăsura, alături de cele două domnişoare.

Era cea mai izolată fermă din ţinut, care se înălţa într-o zonă pustie, departe de coastă, străjuită de două dealuri.

— Aparţine unor rude ale doamnei Clements – îmi spuse ea – şi au invitat-o de multe ori să treacă să-i vadă. S-a gândit să mă ia şi pe mine să respir aerul curat şi să mă bucur de liniştea de acolo. S-a purtat drăguţ, nu? Aş fi plecat unde aş fi văzut cu ochii ca să fiu la adăpost. Cu atât mai mult că Todd’s Corner era atât de aproape de Limmeridge House. Când am aflat asta, îmi venea s-o iau la fugă pe jos, nerăbdătoare să revăd şcoala şi Limmeridge House. Oamenii de la Todd’s Corner sunt tare buni la suflet. Îmi doresc foarte mult să zăbovim mult timp la ei. Mă deranjează însă un singur lucru, atât la ei cât şi la doamna Collins.

— Care lucru?

— Vor să mă convingă să renunţ la hainele mele albe. Consideră că arăt fantomatic în ele. Dar ce, parcă ei se pricep? Doar doamna Fairlie m-a sfătuit aşa. Dânsa nu m-ar fi îmbrăcat cu pelerina aceasta albastră! A preferat toată viaţa albul, la fel ca şi monumentul pe care-l are la căpătâi. De aceea mă străduiesc să-l lustruiesc; vreau să-l fac şi mai alb în amintirea ei. Şi dânsa se îmbrăca mereu în rochii albe; la fel o purta şi pe fetiţa ei. Aş vrea să ştiu ce face domnişoara Fairlie. Se simte bine, este fericită? Se îmbracă şi acum în alb, ca altădată?

Rosti întrebarea pe un ton schimbat şi îşi feri privirile de ale mele. Cred că o rodea faptul că trimisese scrisoarea anonimă. Mi-a venit în gând imediat să-i răspund în aşa fel încât s-o oblig să-mi spună adevărul.

— Domnişoara Fairlie nu este în apele ei şi nu mi s-a părut nici prea fericită astăzi – am zis eu.

Mormăi ceva greu de desluşit.

— Ai vrut să afli ce mai face domnişoara Fairlie, nu? am insistat eu.

— Ba nu – se repezi ea deodată – nu mă interesează şi n-am vrut să aflu nimic.

— Bine, în acest caz o să-ţi povestesc eu, chiar dacă nu vrei – am exclamat. Domnişoara Fairlie a citit scrisoarea pe care ai trimis-o…

De la o vreme, se aşezase în genunchi, curăţând ultimele urme de murdărie rămase pe lângă inscripţie. Nici n-apucai bine să pronunţ numele domnişoarei Fairlie că se şi opri, fără să-şi schimbe însă poziţia. Când pomenii însă de scrisoare încremeni în loc. Dădu drumul la cârpă, deschise gura şi se albi la faţă.

— Cum ai aflat? spuse ea de-abia şoptit. Cum… de la cine? Se făcu roşie ca para focului, realizând că se dădu-se singură de gol. Îşi

scutură mâinile îngrozită. Nu, nu i-am trimis nici o scrisoare, strigă ea, habar n-am despre ce vorbeşti!

— Ba i-ai trimis – am insistat eu – şi ştii foarte bine la ce mă refer. N-ai procedat corect încercând să strecori îndoială în sufletul domnişoarei Fairlie. Dacă într-adevăr, vorbele dumitale erau motivate, ar fi trebuit să te prezinţi la Limmeridge House şi să discuţi deschis.

Se chirci pe lespedea rece a mormântului şi nu scoase o vorbă.

— Domnişoara Fairlie o să se poarte la fel de frumos cu dumneata ca şi răposata ei mamă, dacă va constata că eşti o persoană sinceră. N-ai grijă, n-o să dezvălui secretul dumitale şi o să te ocrotească pe cât se poate. Nu vrei s-o vezi mâine, la fermă, sau preferi la Limmeridge House?

— Of, îmi doresc să intru şi eu sub lespedea asta, să-mi dorm, somnul de veci lângă dumneata! exclamă ea cu buzele lipite de marmura îngheţată. Se adresă cu patos fierbinte celei pe care o adorase cel mai mult în viaţă. Dumneata eşti sigură că o iubesc pe fiica dumitale fiindcă ştiu cât de mult o îndrăgeai! Ah, doamnă Fairlie, învaţă-mă ce să fac, cum s-o ajut? Sfătuieşte-mă din nou, ca o mamă, şi îndrumă-mă pe drumul cel bun!

Mă uitam uimit cum acoperă cu sărutări piatra de mormânt şi loveşte disperată cu pumnii. Era un spectacol mult prea cutremurător pentru inima mea sensibilă. M-am înclinat către ea şi i-am cuprins mâinile într-ale mele, căutând s-o potolesc.

Degeaba! Se trase sălbatic din braţele mele şi încremeni cu obrazul lipit de lespedea de marmură. Mi-am dat seama că trebuie să pun capăt deznădejdii sale, indiferent cum. Am apelat atunci la nedumerirea pe care o manifestase faţă de persoana mea în legătură cu oportunitatea internării ei în ospiciu.

— Hai, linişteşte-te! – am îndemnat-o eu – încearcă să te controlezi. Doar nu vrei să am impresia că cel care te-a închis în ospiciu era îndreptăţit s-o facă!…

N-apucai să-mi termin fraza. Simpla aluzie la adresa duşmanului ei de moarte o făcuse să se ridice brusc şi să devină de nerecunoscut. Chipul blând şi copilăresc, de obicei, măcinat de gânduri şi ezitări, se înnegri din senin şi trăsăturile i se desfigurară într-o grimasă de ură şi spaimă animalică, iar ochii îi ieşiră din orbite ca la o fiară. Înşfăcă zdreanţa de pe jos de parcă ar fi fost însufleţită şi ar fi vrut s-o nimicească şi o strânse cu o sălbăticie greu de imaginat, storcând pe lespede ultimii stropi de apă strânşi în ea.

— Nu-mi mai aminti de asta – spuse ea scrâşnind din dinţi. Nu suport să te aud pomenind despre aşa ceva.

Blândeţea de acum câteva clipe pierise cu desăvârşire. Mi-am dat seama că mintea ei nu păstra numai imaginea sfântă a ocrotitoarei sale. Amintirile plăcute de la Limmeridge se împleteau cu cele dureroase, stârnite de aruncarea în ospiciu. Oricum, după ura pe care o nutrea faţă de acea persoană, intenţiona, mai mult ca sigur să se răzbune. Dar pe cine anume? Să fie vorba de mama ei?

Îmi venea greu să-mi abandonez cercetările, cel puţin pentru moment, dar situaţia de faţă mă obliga cel puţin să dau impresia c-o fac. Halul în care era mă îndemna s-o ajut să-şi revină. Orice om cinstit şi milos ar fi procedat la fel ca mine.

— Bine, o să încerc să nu te mai supăr – i-am spus eu cât mai calm cu putinţă.

— Nu, simt că încerci să mă tragi de limbă – mă repezi ea. Nu te uita aşa la mine. Spune clar ce doreşti.

— Să te calmezi, atâta tot şi după ce o să-ţi revii, să-ţi aminteşti de vorbele mele.

— De vorbele dumitale?… se miră frecând cârpa în mâini şi apoi se întrebă de una singură: Care vorbe? Se uită din nou la mine şi clătină din cap. De ce nu mă lămureşti? se înfurie ea.

— Bine, o să te lămuresc şi vei vedea că îţi aduci aminte. Te-am rugat să discuţi mâine cu domnişoara Fairlie şi să-i explici conţinutul scrisorii.

— Da, da, domnişoara Fairlie… Fairlie… Fairlie…

Sunetul numelui atât de îndrăgit avu darul s-o liniştească. Se lumină la faţă şi îşi veni în fire.

— N-ai de ce să te temi de domnişoara Fairlie – i-am spus eu – şi nici de faptul că i-ai scris. Este foarte bine informată, aşa că o să fie foarte uşor să-i mărturiseşti tot ce ştii. Chiar dacă n-ai dat nici un fel de nume în scrisoare, domnişoara Fairlie a înţeles că te referi la sir Percival Glyde.

Rostirea acestui nume o aruncă într-o stare de agita-ţie de nedescris. Sări în picioare şi sfâşie liniştea cimitirului cu un ţipăt înspăimântător, care îmi îngheţă sângele în vine. Se schimonosi la faţă parcă şi mai rău ca înainte. Era limpede acum. Urletul deznădăjduit, ura şi groaza, stârnite la auzul numelui său, îmi indicau foarte clar că sir Percival Glyde era omul care o aruncase în ospiciu şi nu mama ei.

Strigătul ei fu surprins şi de altcineva. În depărtare, căsuţa groparului dădea semne de agitaţie, iar aici mai aproape de noi, răsuna vocea însoţitoarei sale, bătrâna înfăşurată în şal, despre care aflasem că se numeşte doamna Clements.

— Imediat! Imediat! exclamă vocea din pâlcul de arbuşti. Mai trecu un minut şi doamna Clements îşi făcu apariţia. Ce-i cu dumneata? mă apostrofă ea de cum dădu cu ochii de mine. Cum îţi permiţi să tulburi o femeie neajutorată? O apucă pe Anne Catherick de umeri, fără să-mi lase timp să-i explic şi îi spuse cu blândeţe: Ce-i cu tine, scumpa mea? Ce ţi s-a întâmplat?

— Nimic – o linişti biata fată. Nimic. Atâta doar că m-am speriat.

Doamna Clements mă înfruntă cu hotărâre şi curaj, fapt pentru care câştigă toată preţuirea şi respectul meu.

— M-aş ruşina de propria mea persoană dacă furia dumitale ar fi îndreptăţită – am început eu. Din păcate, am speriat-o într-adevăr fără să-mi dau seama. Ne-am mai întâlnit şi cu altă ocazie. Uite, întreab-o şi ai să vezi ce-ţi spune. Nu sunt capabil să mă port rău cu nimeni pe lumea asta şi mai ales cu ea!

Am căutat să mă exprim cât mai clar, pentru ca Anne Catherick să priceapă ce spuneam, iar strădaniile mele au avut efectul scontat.

— Aşa este – mă aprobă fata – m-a ajutat foarte mult odată, atunci când… (îi povesti la ureche prietenei sale cum se petrecuseră lucrurile).

— Ce situaţie ciudată! exclamă doamna Clements uimită. În acest caz, lucrurile se schimbă total. Regret că m-am răstit la dumneata, domnule, dar n-aveam de unde să ştiu că eşti de bună credinţă. Oricum eu sunt de vină că m-am pus la mintea ei şi am adus-o în astfel de locuri. Hai, vino, scumpa mea, hai să ne întoarcem acasă!

Am crezut că femeia îşi făcea probleme în legătură cu drumul spre casă şi i-am propus să le însoţesc. Doamna Clements mă refuză însă politicos. Era convinsă că or să dea peste vreun rândaş când vor înainta spre câmp.

— Te rog, iartă-mă dacă poţi! i-am spus eu, Annei Catherick, când se pregătea să plece la braţul ocrotitoarei sale.

Deşi nu mă simţeam cu nimic vinovat pentru că nu-mi închipuisem c-o să reacţioneze în felul acesta, mi se strângea inima s-o văd atât de palidă şi îngrozită.

— O să mă străduiesc – îmi promise ea. Dar ai aflat prea multe lucruri… cred că o să mă tem mereu de dumneata de aici înainte.

Doamna Clements se uita la mine, dând din cap cu tristeţe.

— Noapte bună, domnule – spuse ea. Cred că n-ai făcut-o intenţionat dar mai bine mă speriai pe mine decât pe ea.

Plecară de lângă mine şi mi-am închipuit că se grăbeau spre casă când Anne stătu în loc ca din senin:

— Stai un pic – spuse ea. Am uitat să-mi iau adio. Zicând acestea, se îndreptă către mormânt, se sprijini cu mâinile de marmură şi o sărută ca pe un lucru sfânt. Gata, m-am liniştit, oftă ea, uitându-se în direcţia mea. Acum, pot să-ţi spun într-adevăr că te-am iertat.

O luă din nou de braţ pe doamna Clements şi îşi văzură de drum. Am observat că s-au oprit în dreptul bisericii şi au schimbat câteva vorbe cu nevasta groparului, pe care strigătul fetei o scosese din căsuţă, făcând-o să ne urmărească de la distanţă. Pe urmă o porniră pe drumeagul şerpuitor, spre câmpie. Am stat cu ochii aţintiţi în zare până ce silueta Annei Catherick se pierdu la orizont. Am sorbit-o din priviri înnebunit ca şi când nu aveam s-o mai revăd vreodată pe femeia în alb printre cei vii.

14.

Peste o jumătate de oră mă aflam deja la Limmeridge House şi-i povesteam domnişoarei Halcombe ce aflasem.

Mă urmări cu cea mai mare atenţie, fără să mă întrerupă nici măcar o singură dată, lucru uimitor la o persoană atât de energică şi volubilă ca ea, demonstrând că vorbele mele o mişcaseră foarte mult.

— Nu mă aştept la lucruri bune – spuse ea după ce am isprăvit istorisirea. Da, nu mă aştept la nimic bun în viitor.

— Viitorul este influenţat – am remarcat eu – de faptele prezentului. Sunt sigur că Anne Catherick şi-ar deschide mai degrabă inima în faţa unei femei decât în faţa unui bărbat. Deci, domnişoara Fairlie ar putea…

— Nici prin cap să nu-ţi treacă lucrul ăsta! – mă repezi domnişoara Halcombe cu promptitudine.

— Permite-mi atunci să te sfătuiesc – am insistat eu – să te duci dumneata la Anne Catherick şi să te străduieşti s-o convingi că eşti de partea ei. Eu nu m-aş mai încumeta pentru că nu vreau să-i provoc un nou şoc bietei făpturi. Ei, ce spui, te învoieşti să mergi cu mine la fermă mâine?

— Da, bineînţeles. Aş alerga oriunde ar fi nevoie, numai s-o ştiu pe Laura fericită. Deci unde ziceai că locuieşte?

— Cred că ştii foarte bine locul. La Todd's Corner.

— Ah, da, Todd's Corner aparţine domnului Fairlie. Fata care ne aduce lapte este mezina fermierului de acolo. Vine zilnic la noi, aşa că e posibil să cunoască anumite lucruri interesante, care ne-ar putea ajuta. Mă duc acum să văd dacă nu cumva mai este aici.

Se răzgândi şi chemă servitorul, poruncindu-i s-o aducă sus. Reveni însă cu vestea că fata se întorsese la fermă. Nu mai trecuse pe acasă de trei zile menajera o lăsase să plece acum o oră sau două.

— O să discutăm mâine – spuse domnişoara Halcombe când servitorul părăsi încăperea. Deocamdată ar trebui să mă lămureşti cum ar trebui să procedez ca s-o descos pe Anne Catherick. Eşti convins că bărbatul care a aruncat-o în ospiciu este sir Percival Glyde?

— Mai mult decât convins. Trebuie să ne lămurim de ce a făcut acest lucru. Este greu de crezut ce interes putea să aibă o persoană ca el faţă de o femeie mult inferioară poziţiei lui sociale şi de ce se ocupase cu punerea ei sub interdicţie…

— Parcă ai spus că a închis-o într-un ospiciu particular!

— Exact, iar pentru achitarea taxelor a fost nevoie de o sumă de bani însemnată, pe care o persoană nevoiaşă nu avea cum s-o procure.

— Înţeleg ce te nedumereşte domnule Hartright şi îţi promit că vom dezlega misterul indiferent dacă Anne Catherick mă lămureşte sau nu mâine. Sir Percival Glyde nu se va căsători cu sora mea dacă avocatul nostru şi cu mine nu ne dăm acordul. Sunt foarte îngrijorată de viitorul surorii mele şi mă bucur de destulă trecere în faţa ei ca să am un cuvânt de spus în problema căsătoriei sale.

Spunând acestea, ne-am retras în camerele noastre, pentru că se făcuse târziu.

Dimineaţă, după masa de prânz, s-a ivit o problemă, pe care o pierdusem din vedere cu o zi înainte şi care ne împiedică să plecăm la ora stabilită. A doua zi urma să plec de la Limmeridge House şi, prin urmare, trebuia s-o ascult pe domnişoara Halcombe. Mă sfătuise foarte răspicat ca, după sosirea poştei să-l rog pe domnul Fairlie să-mi dea voie să-mi scurtez şederea cu o lună din pricina unor probleme urgente care mă solicitau la Londra.

Spre norocul meu, primisem chiar atunci două scrisori de la nişte prieteni din Londra, aşa că spusele mele erau întărite cu dovezi, dacă era cazul. M-am dus la mine în cameră şi am chemat servitorul, cerându-i să-l anunţe pe domnul Fairlie că aş dori să discut cu dânsul.

Până la venirea servitorului, am stat foarte liniştit, pentru că, oricum, nu exista o altă alternativă. Indiferent de răspunsul domnului Fairlie, eu tot aş fi plecat a doua zi. Realizasem că o pornisem deja pe drumul care va separa definitiv destinul meu de cel al domnişoarei Fairlie, şi de aceea devenisem indiferent la tot ce se petrecea în jurul meu. Puţin îmi păsa de sensibilitatea mea masculină şi de orgoliul meu de artist. Deci, vorbele domnului Fairlie, dacă le va formula în aşa fel încât să fie impertinente, nu vor avea nici un efect asupra mea.

Servitorul reveni comunicându-mi un lucru care chiar că nu-mi trecuse prin minte:

— Domnului Fairlie îi părea nespus de rău, dar în dimineaţa aceea era nespus de zdruncinat şi nu suporta pe nimeni lângă el. Prin urmare, îşi

cerea mii de scuze şi mă ruga să-i trimit o notă scrisă cu ce aveam să-i comunic. Desigur, mă obişnuisem cu felul său original de a discuta cu mine, prin mesaje purtate de servitori. De trei luni de când mă aflam la Limmeridge House, domnul Fairlie se arătase încântat că „eram” acolo, dar nu fusese niciodată destul de sănătos, ca să mă cheme la el. De fiecare dată când terminam de înrămat un teanc de desene, servitorul le ducea stăpânului său împreună cu „salutul meu respectuos” şi revenea să-mi transmită „felicitările”, „mulţumirile” şi „părerea de rău” ale domnului Fairlie, pe care nervii săi zdruncinaţi îl obligau să stea sechestrat în odaia lui. Era foarte comod, atât pentru el, cât şi pentru mine. Zău, nu ştiu dacă nu cumva binecuvântam în gândul meu sensibilitatea exagerată a patronului meu!

M-am apucat imediat să compun scrisoarea alegând termenii cei mai politicoşi şi mai clari. Domnul Fairlie nu-mi răspunse imediat. De-abia peste o oră primii hârtia cu hotărârea sa. Era aşternută cu o caligrafie impecabilă, cu cerneală violetă, pe o coală lucioasă şi groasă ca un carton şi suna cam aşa:

„Domnul Fairlie îl salută respectuos pe domnul Hartright. Domnul Fairlie, a rămas profund consternat (mai ales că nervii săi nu-i permit nici un fel de şocuri) de intenţia domnului Hartright. Domnul Fairlie nu se ocupă de probleme financiare, dar a cerut sfatul intendentului său, care i-a întărit părerea pe care şi-o formase deja, că dorinţa domnului Hartright de a-şi scurta şederea prevăzută în contract, nu poate fi motivată decât de un lucru foarte grav, de o problemă de viaţă şi de moarte. Domnul Fairlie, consideră că domnul Hartright, prin exprimarea intenţiei sale, a tulburat nu numai repausul de om suferind al patronului său, ci şi dragostea şi respectul acestuia pentru arta şi pentru bucuriile pe care i le aduce contemplarea capodoperelor.

Subliniindu-şi punctul de vedere – atât de hotărât cât îi permiteau nervii săi zdruncinaţi – domnului Fairlie nu-i rămânea decât să scoată în evidenţă, încă o dată, caracterul deosebit de nelalocul lui al dorinţei exprimate de domnul Hartright. Odihna totală a trupului şi minţii este de o importanţă vitală pentru domnul Fairlie şi, de aceea, domnul Fairlie nu va permite ca domnul Hartright să-l dezavueze continuând să stea la Limmeridge House şi creând în permanenţă discordie. Prin urmare, domnul Fairlie îşi retrage hotărârea de a refuza cererea domnului Hartright, doar ca să-şi apere liniştea şi odihna sufletească şi îl înştiinţează pe domnul Hartright că este liber să plece.

Am strâns scrisoarea şi am aşezat-o lângă celelalte. Mai demult m-aş fi simţit profund jignit de un asemenea răspuns. Acum însă, eram încântat că-l obţinusem. M-am dus în sufragerie şi am anunţat-o pe domnişoara Halcombe că puteam pleca la fermă. În acel moment, uitasem complet de scrisoare.

— Ce ţi-a răspuns domnul Fairlie?

— Mi-a dat voie să-mi întrerup şederea, domnişoară Halcombe.

Se uită la mine şi apoi făcu un gest pe care nu-l mai remarcasem vreodată – îmi cuprinse braţul fără să i-l ofer. Prin atitudinea ei, voia să mă facă să pricep că înţelegea ce penibil îmi fusese să apelez la unchiul ei şi mă compătimea sincer, ca pe un prieten. Nu m-a atins trufia vorbelor domnului Fairlie ci blândeţea ei binefăcătoare.

Pe drum am hotărât ca domnişoara Halcombe să se ducă singură să discute cu femeia în alb, iar eu să-mi găsesc un loc prin apropiere, unde s-o aştept. M-am gândit că era mai înţelept să procedăm aşa, pentru că, după întâmplarea din seara trecută, din cimitir, Anne Catherick rămăsese destul de speriată. Deci, domnişoara Halcombe plecă, vrând să discute mai întâi cu nevasta fermierului (pe care o ştia de femeie cumsecade).

Socoteam că o să am ceva de aşteptat, când, spre mirarea mea, domnişoara Halcombe se înfiinţă peste câteva clipe.

— Ce s-a întâmplat, n-a vrut să stea de vorbă cu dumneata, nu? am exclamat eu.

— Anne Catherick nu mai locuieşte aici! – spuse domnişoara Halcombe.

— Cum adică nu mai locuieşte? – am întrebat eu.

— Da, a părăsit ferma, azi dimineaţă la ora opt, împreună cu doamna Clements.

Am rămas mut de uimire, realizând că toate speranţele noastre se spulberaseră.

— Doamna Todd nu ştie mai multe decât mine despre cele două femei – îmi explică domnişoara Halcombe – şi nici ea nu-şi imaginează de ce au plecat. Iar când s-au întors după discuţia purtată cu dumneata, au petrecut ca de obicei seara în mijlocul familiei Todd. Însă, puţin înainte de cină, Anne Catherick i-a băgat pe toţi în sperieţi, leşinând. Mai păţise la fel chiar atunci când venise la fermă. Doamna Todd a presupus că observase cine ştie ce însemnare în ziarul local care era pe masă şi pe care-l răsfoise cu puţin timp înainte.

— Şi doamna Todd a descoperit însemnarea care a şocat-o atât de rău? m-am interesat eu.

— Nu – zise domnişoara Halcombe. L-a răsfoit şi ea dar n-a găsit nimic care să-i atragă atenţia. Am rugat-o atunci să-mi dea voie să mă uit şi eu iar ce am descoperit: pe prima pagină se puteau citi câteva noutăţi despre familia noastră precizându-se, sub titlul „Căsătorii din înalta societate" că domnişoara Fairlie se va căsători în curând cu sir Percival Glyde. Anunţul era desigur preluat din cotidienele londoneze. Mi-am dat seama imediat că aceasta era vestea care o şocase pe Anne Catherick şi am înţeles că tot atunci se hotărâse probabil să trimită scrisoarea anonimă.

— Da, este evident. Dar, cum îţi explici cel de-al doi-lea leşin?

— Nu-mi închipui ce a impresionat-o… Era numai între cunoscuţi. Singura persoană care-şi făcuse apariţia era fiica cea mai mică a domnului Todd, lăptăreasa noastră. Nu discutaseră nimic important în afară de problemele lor zilnice, când deodată o auziră ţipând, aşa din senin, o văzură schimbându-se la faţă şi prăbuşindu-se de pe scaun. Doamna Todd şi doamna Clements au transportat-o la etaj, în odaia ei, iar doamna Clements a rămas s-o vegheze. Au stat de vorbă până târziu, iar azi dimineaţă, cu noaptea-n cap, doamna Clements a înştiinţat-o pe doamna Todd că trebuie să plece. Deşi a insistat, foarte

mult, doamna Todd nu a obţinut decât următoarea explicaţie: că se petrecuseră nişte evenimente foarte neplăcute, desigur, nu la fermă, care o obligau pe Anne Catherick să părăsească în cel mai scurt timp Limmeridge-ul. În zadar, a implorat-o pe doamna Clements să-i ofere mai multe amănunte. Femeia îi explică însă că-i era imposibil şi o rugă să înceteze, cel puţin din milă pentru biata Anne. Spunea, încontinuu, demonstrând cât era de impresionată că Anne n-are încotro, iar ea trebuie să-i poarte de grijă şi să păstreze cea mai mare taină asupra locului unde urmau să plece. N-are rost să-ţi redau toată vorbăria doamnei Todd. Cert este, că a fost nevoită să le suie în cupeu şi să le lase la gară, în urmă cu aproape trei ore. S-a străduit şi pe drum să le tragă de limbă dar cu acelaşi rezultat. A oprit în faţa gării, clocotind de furie că o jigniseră într-atât cu plecarea lor nejustificată şi mai ales cu faptul că nu avuseseră încredere să-i spună încotro se îndreptau. Mâniată la culme, mână mai departe fără să-şi ia la revedere de la ele. Asta-i tot domnule Hartright! Acum, stai şi meditează adânc la cele întâmplate aseară în cimitir şi caută să găseşti un motiv pentru grabnica lor plecare. Îţi spun sincer că, cel puţin după părerea mea, seamănă mai degrabă a fugă.

— Cred că ar fi mai bine să ne lămurim, domnişoară Halcombe în legătură cu ciudatul comportament al Annei Catherick, care i-a uimit pe cei de la fermă când s-a întors acasă şi când se scurseseră destule ore de la discuţia din cimitir, aşa că avusese suficient timp să-şi revină. Te-ai interesat cumva ce anume discutau în momentul în care a leşinat?

— Da, am întrebat-o pe doamna Todd, însă, seara trecută, a fost mult prea ocupată cu diverse îndeletniciri gospodăreşti aşa că nu participase la discuţia din salon. Mi-a explicat doar că se împărtăşeau diverse „noutăţi”. Am presupus că se referea la faptul că-şi povesteau unul altuia ce făcuseră în ultima vreme.

— Poate că lăptăreasa o să ne dea mai multe amănunte – am propus eu. Te sfătuiesc s-o iei la întrebări, domnişoară Halcombe, imediat ce ajungem acasă.

Domnişoara Halcombe nu stătu mult pe gânduri ci, cum trecu de poarta proprietăţii, mă îndrumă către locuinţele servitorilor şi dădurăm de fată în lăptărie, trebăluind şi fredonând veselă o melodie.

— Am venit cu acest domn, Hannah, pentru că era curios să viziteze lăptăria – îi spuse domnişoara Halcombe. Ai tot meritul că o cureţi şi o întreţii atât de bine.

Fata se îmbujoră, făcu o plecăciune şi zise emoţionată că îşi dădea toată silinţa să deretice şi să le pună pe toate în ordine.

— Tocmai ne-am întors de la ferma tatălui tău – spuse domnişoara Halcombe. Înţeleg că ai trecut aseară pe acolo şi ai dat de oaspeţi, nu-i aşa?

— Ba da, domnişoară.

— Am aflat că una din cele două femei s-a simţit rău şi a leşinat. Sper că nu a fost jignită sau speriată de cineva! Ţi-a pomenit de cine ştie ce orori?

— Vai, nu, nici vorbă, domnişoară! zâmbi fata. Ne comunicam doar ultimele veşti.

— Adică surorile tale îţi povesteau ce se întâmplase în ultimul timp la Todd’s Corner, nu?

— Exact, domnişoară.

— Iar tu le povesteai ce se întâmplase la Limmeridge House?

— Da, domnişoară. Şi nu cred să fi pomenit ceva care s-o îngrijoreze, pentru că tocmai eu vorbeam când a leşinat. Vai, domnişoară, m-a băgat în toţi sperieţii, fiindcă nu mai văzusem pe nimeni în halul ăla!

Între timp, se duse până la uşă să ia un coş de ouă, iar eu, am profitat de ocazie şi i-am spus domnişoarei Halcombe:

— Interesează-te dacă nu cumva a amintit aseară că la Limmeridge

House se aşteaptă musafiri.

Domnişoara Halcombe dădu din cap în semn că pricepuse şi o întrebă de îndată ce se întoarse.

— Da, domnişoară, am pomenit şi despre asta – recunoscu fata. Sosirea musafirilor şi întâmplarea cu vaca bălţată au fost singurele veşti noi pe care le ştiam.

— Ai amintit cumva vreun nume? Adică, le-ai zis că luni soseşte sir Percival Glyde?

— Da, domnişoară, aşa am făcut. Sper că n-am făcut o prostie?

— Nu, nu, stai liniştită. Vino, domnule Hartright, Hannah o să-şi închipuie că ţinem neapărat s-o încurcăm în treburile ei.

Cum am rămas între patru ochi, am stat pe loc şi ne-am privit cu luare-aminte.

— Ei, ce ai de spus acum, domnişoară Halcombe?

— Doar că sir Percival Glyde va fi obligat să ne lămurească, domnule Hartright şi, dacă nu reuşeşte să mă convingă, nu se va căsători niciodată cu Laura Fairlie.

15.

Când am trecut de piatra de hotar a proprietăţii, am zărit o trăsură alergând pe aleea dinspre gară. Domnişoara Halcombe o întâmpină în faţa intrării principale. După ce se deschise portiera se ivi un bătrânel care înaintă sprinten. Era domnul Gilmore.

S-au făcut prezentările şi am avut ocazia să-l cercetez cu cea mai mare atenţie. Mă gândeam că va sta la Limmeridge House după ce eu voi fi

departe şi că de el va atârna căsătoria domnişoarei Fairlie. El va fi cel care va judeca spusele lui sir Percival Glyde şi o va sprijini pe domnişoara Halcombe în luarea unei decizii. Şi, dacă se va declara mulţumit, el va fi cel care va încheia contractul şi va parafa pentru vecie existenţa domnişoarei Fairlie. Deşi pe vremea aceea nu ştiam prea multe lucruri despre el, mă atrăgea ca un magnet şi îmi aţâţa curiozitatea să-l cunosc mai bine.

Ca să fiu cinstit, domnul Gilmore nu prea arăta ca un om al legii, cel puţin ca aspect exterior. Era roşu în obraji, avea plete albe şi era îmbrăcat de sus şi până jos în haine negre croite elegant. La gât purta o cravată albă, iar mâinile erau protejate de mănuşi din piele de ied liliachii. Putea foarte bine să fie luat drept un înalt prelat al bisericii. Se purta simandicos, după vechea modă poleită de agerimea omului activ, obligat prin natura meseriei sale să facă un permanent exerciţiu al minţii. S-a afirmat în viaţă drept un tânăr perseverent şi de viitor, a avut o carieră strălucită, s-a bucurat de respectul tuturor, iar acum, în amurgul vieţii avea mare trecere datorită caracterului şi comportamentului său desăvârşite. În mare, aceasta este impresia care mi-o lăsase domnul Gilmore şi ar trebui să precizez că în timp, impresia mea s-a transformat în certitudine.

M-am dat la o parte şi i-am permis onorabilului domn să o însoţească pe domnişoara Halcombe în salon şi să-şi vadă în linişte de problemele lor, la adăpost de ochiul unui străin. Între timp eu m-am întors să fac o plimbare prin grădină.

Mai aveam puţin de stat la Limmeridge House; trebuia să plec în dimineaţa următoare. Se sfârşea cu agitaţia mea în privinţa ciudatei scrisori. Nu deranjam pe nimeni, decât propriul meu suflet şi aşa răscolit până în adâncuri dacă dădeam frâu liber gândurilor şi vizitam pentru ultima oară locurile unde se ţesuse pânza subţire, ca de păianjen, a iubirii mele.

Inima mi-a şoptit s-o apuc pe drumeagul care şerpuia pe sub fereastra salonaşului meu, de unde o zărisem pe Laura seara trecută, alături de căţeluşul ei. Am călcat pe cărarea străbătută de mii de ori de paşii ei atât de dragi amintirii mele şi, fără să-mi dau seama, m-am trezit în faţa portiţei de la grădina ei de trandafiri. Sfârşitul toamnei pustiise tot în calea sa. Florile pe care mi le arătase ea cu atâta grijă şi pe care eu o rugasem să le picteze sub îndrumarea mea, se ofiliseră, iar

pietrele albe din brazdă erau înverzite şi pline de rouă. Am mers de-a lungul aleii străjuite de copaci, unde mă îmbătasem în nopţile de august de mirosul îmbălsămat al plantelor din jur, unde priviserăm amândoi extaziaţi asocierile de lumină şi întuneric ce ne învăluiau. Totul era pustiu şi îngheţat acum, bântuit de suflarea vântului tăios. Mai aveam puţin şi părăseam parcul, urmărind drumeagul unduios care urca pe dealurile din zare. Trunchiul de copac prăbuşit alături de drum, care ne oferise de atâtea ori un loc de odihnă, se îmbibase de ploaie, iar mănunchiul de ferigi şi fire de iarbă pe care le culesesem ca să-i fac plăcere şi-l ascunsesem sub o piatră fusese înghiţit de o băltoacă de apă. Am ajuns până pe culmea dealului şi am cuprins cu privirea peisajul care mă încântase de atâtea ori în clipele fericite. Acum, priveliştea era deprimantă şi nu mai semăna cu cea întipărită în sufletul meu. Aureola chipului ei pierise de lângă mine iar vocea ei vrăjită nu-mi mai delecta auzul. Îmi pomenise, exact din locul unde mă aflam acum, de tatăl ei care îi ţinuse şi loc de mamă după decesul doamnei Fairlie. Îmi mărturisise că mai suferea şi acum şi-l vedea parcă aşezat în camerele sale preferate sau îl simţea pe aproape când se ocupa de jocuri şi distracţii care-l fascinaseră şi pe el altădată. Mă întrebam dacă panorama care mi se desfăşura acum dinaintea ochilor era tot una cu cea pe care o admirasem alături de ea. Mi-am continuat drumul. Am ocolit, dincolo de câmpie, pe după dunele de nisip până pe plajă. Am privit valurile uriaşe şi fermecătoare, m-am minunat în faţa talazurilor ameninţătoare care se sparg la mal şi m-am gândit unde dispăruseră oare cele câteva figuri leneşe întinse la soare lângă umbrelă, pe care le conturase ea în caietul de desen. Aici zăbovisem unul lângă altul şi-i povestisem despre rudele mele, despre locuinţa mea, în timp ce ea îmi cerea curioasă, ca orice femeie, să-i spun cât mai multe lucruri despre mama şi sora mea, interesându-se cu toată candoarea dacă voi renunţa vreodată la viaţa mea de celibatar ca să mă căsătoresc şi să mă stabilesc la casa mea. Şuierul vântului şi zbaterea valurilor măturaseră de mult inscripţiile desenate de ea pe nisip. M-am uitat la ţărmul care şerpuia monoton iar colţurile unde altădată fusesem atât de fericit, erau întunecate şi pierdute pentru sufletul meu.

Mi se strânsese sufletul tot privind încremenirea din jurul meu. Am revenit în grădina dragă amintirii mele, pentru că fiecare locşor îi reflecta figura.

Către apus, pe una din cărări, am dat cu ochii de domnul Gilmore. Probabil că venise după mine pentru că o luă aproape la fugă când mă văzu. În halul în care eram, nu prea aveam chef să discut cu o

persoană complet străină, dar nu mai puteam da înapoi. Am încercat să mă comport cât mai civilizat.

— Tocmai pe dumneata te căutam – spuse bătrânul. Trebuie să discutăm puţin, dragă domnule şi dacă eşti de acord, o să începem chiar acum. Vreau să-ţi mărturisesc de la început că am vorbit cu domnişoara Halcombe despre chestiunile presante care m-au adus aici. A fost nevoită să-mi amintească de scrisoarea anonimă şi de aportul plin de râvnă pe care ţi l-ai adus dumneata la elucidarea misterului. De aceea, cred că este bine să te liniştesc spunându-ţi că voi avea cea mai mare grijă să-ţi continui munca cu aceeaşi strădanie şi sârguinţă.

— Domnule Gilmore, dumneata ai tot dreptul, spre deosebire de mine, să te amesteci în această chestiune. Ar însemna să îndrăznesc prea mult dacă v-aş ruga să-mi spuneţi cum intenţionaţi să procedaţi?

— Ba nu domnule, o să te lămuresc îndată. Intenţionez să expediez o copie a scrisorii, împreună cu câteva rânduri explicative, avocatului lui sir Percival Glyde din Londra, care îmi este cunoscut într-o oarecare măsură. Voi păstra aici scrisoarea originală, ca să i-o înfăţişez lui sir Percival când o să apară. M-am ocupat deja să dau de urma celor două femei. Au trimis pe unul din rândaşii domnului Fairlie – un băiat demn de încredere – la gară, să vadă ce poate afla. I-am spus foarte clar ce să facă. Dacă va fi nevoie o să pornească în urmărirea femeilor.

Cam atât putem încerca până la venirea lui sir Percival. Dacă vreţi să ştiţi părerea mea, consider că o să ne lămurească, aşa cum numai un gentleman ştie s-o facă. Sir Percival aparţine înaltei societăţi şi vă spun sincer că nu-l bănu-iesc de nimic reprobabil. De când sunt avocat, m-am confruntat cu multe situaţii de acest gen. Am văzut o mulţime de scrisori anonime şi am ascultat o mulţime de femei distruse. Ce să-i faci, domnule, aşa este viaţa! Recunosc că de data aceasta lucrurile par să fie învăluite în mister, dar în rest nu mi se prea deosebit.

— Din păcate, domnule Gilmore, nu pot fi de acord cu dumneavoastră.

— Nu-i nimic, scumpul meu domn, nu-i nimic! Timpul m-a învăţat să fiu înţelept şi să iau lucrurile aşa cum sunt. Domnule Hartright, în meseria mea am cunoscut multe ciudăţenii şi tare aş vrea ca, măcar acum să am parte de o situaţie limpede. Eu zic, să nu ne pripim, da, da, să nu ne pripim! Frumoase împrejurimi! Mi se pare însă că nu se poate vâna! Precis că domnul Fairlie nu s-a preocupat să-şi facă o rezervaţie! Oricum, este un peisaj grozav, iar oamenii sunt deosebit de cumsecade. Înţeleg că te ocupi de pictură şi de desen, domnule Hartright. Plăcută meserie! Ce stil foloseşti?

Ne-am antrenat într-o discuţie despre arte, în general, de fapt, adevărul este că eu mă mulţumeam doar să ascult părerile domnului Gilmore. Gândul meu zbura în cu totul altă parte şi de-abia mă puteam concentra la ce-mi spunea. Promenada pe care o făcusem de unul singur cu puţin timp în urmă îmi sădise convingerea că cel mai bun lucru era să părăsesc cât mai repede reşedinţa de la Limmeridge. N-avea rost să-mi torturez sufletul rănit şi să-l amăgesc degeaba, tot zăbovind până în ultima clipă. Acum nu mai eram de nici un folos nimănui în această casă. Deci şederea mea la Cumberland era complet nejustificată. Domnul Fairlie încuviinţase plecarea mea, fără să-mi impună o dată anume. Trebuia să mă hotărăsc de îndată!

Aşa am făcut de altfel! Nu se înserase încă şi nu era nici o problemă s-o pornesc la drum chiar atunci. Cu prima ocazie, m-am scuzat faţă de domnul Gilmore şi m-am grăbit să intru în casă.

În timp ce mă îndreptam spre camera mea, mi-a ieşit în cale domnişoara Halcombe. Bănuiesc că a intuit după atitudinea mea agitată şi după preocuparea din priviri, că îmi pusesem ceva în gând, pentru că mă întrebă ce era cu mine.

I-am explicat desluşit de ce intenţionam să-mi iau la revedere în ziua aceea.

— Nu – se opuse ea pe un ton blând, dar hotărât. Hai să ne despărţim ca nişte prieteni adevăraţi! Rămâi la cină. Străduieşte-te să transformăm această seară tristă într-o adevărată petrecere, cum făceam atunci când ne-am cunoscut. Vei fi invitatul meu, al doamnei Vessey – se gândi un moment, după care spuse – şi nu mai puţin al Laurei.

I-am promis că o să-i dau ascultare. Jur pe ce am mai sfânt că intenţionam să mă port în aşa fel încât să nu mâhnesc pe nimeni.

M-am izolat în camera mea, nerăbdător să aud sunetul cristalin al clopoţelului care mă va chema la masă.

În ziua aceea nu schimbasem nici o vorbă cu domnişoara Fairlie; de fapt nici n-o întâlnisem. Faptul că trebuia să ne petrecem seara împreună ne punea la grea încercare pe amândoi. Se străduise să reînvie timpurile trecute care vor fi date uitării pentru vecie. Se îmbrăcase în rochia care-mi plăcea cel mai mult – din mătase bleumarin, garnisită cu dantelă veche. Mă întâmpină la fel de vioaie ca altădată şi îşi aşeză mâna într-a mea la fel de firesc şi tandru ca în clipele noastre fericite. Însă, degetele îngheţate zvâcnind în mâna mea, faţa ei albă, cu obrajii arzând ca focul, zâmbetul pe care încerca să-l aştearnă pe buze şi care dispăru când înţelese ce intens o urmăream, o trădau.

Domnul Gilmore se dovedi un musafir de nădejde. Era foarte bine dispus şi avea chef de vorbă. Domnişoara Halcombe îl ajută şi eu îi urmai exemplul. Ochii ei blânzi, ca albastrul cerului se oglindeau într-ai mei, implorându-mă parcă din priviri: „Fii alături de sora mea şi în felul acesta o să mă ajuţi şi pe mine”.

De bine de rău se termină şi cina. După ce doamnele ne părăsiră şi domnul Gilmore şi cu mine ne delectam în sufragerie, se întâmplă un lucru care-mi reţinu atenţia şi avu darul să mă liniştească. Servitorul însărcinat să le găsească pe Anne Catherick şi pe doamna Clements se prezentă să comunice rezultatul căutărilor sale şi fu poftit în sufragerie.

— Hai, ce mai stai – îl îndemnă domnul Gilmore – ce veşti ne aduci?

— Păi, domnule, am înţeles că cele două doamne au cumpărat bilete pentru Carlisle.

— Presupun că te-ai dus până acolo, nu?

— Sigur, domnule, însă din păcate au dispărut fără urmă!

— Te-ai interesat la gară?

— Da domnule.

— Ai dus declaraţia pe care ţi-am dat-o la jandarmerie?

— Da, domnule.

— În acest caz, dragul meu, ne-am făcut amândoi datoria. Lăsăm cercetările în pace până vom afla veşti noi. Trebuie să ne dăm bătuţi, domnule Hartright – îmi zise bătrânul după ce servitorul ieşi. Aşa cum stau lucrurile acum, consider că femeile acelea ne-au păcălit aşa că suntem nevoiţi să aşteptăm explicaţiile lui sir Percival Glyde. Hai, mai toarnă-ţi din vinul acesta de Porto. Este foarte bun, deşi pot să mă laud cu unul şi mai şi la mine acasă.

După aceea, ne-am întors în salon – camera cea mai luminoasă pentru sufletul meu, care-mi produsese până atunci atâtea clipe de încântare şi pe care nu aveam s-o mai văd de aici înainte. Arăta cu totul altfel acum de când se instalase toamna cu nopţile ei lungi şi reci. Glasvandul care se deschidea către terasă era închis şi acoperit de draperii groase, iar luna care îşi cernea lumina ei diafană în încăpere era înlocuită acum de lumânări înalte. Se schimbase tot, absolut tot şi înăuntru şi afară în grădină.

Domnişoara Halcombe şi domnul Gilmore se instalară la masa de joc, iar doamna Vessey se cufundă în fotoliu ca de obicei. Ei păreau în largul lor, spre deosebire de mine care consideram atmosfera apăsătoare şi greu de suportat. Am observat că domnişoara Fairlie dădea semne că ar vrea să se aşeze la pian. Altădată, m-aş fi grăbit s-o rog să-mi cânte ceva. Eram nehotărât. Mă gândeam dacă ar fi bine să mă ridic de pe scaun şi să mă apropii de ea. Ea se uită la mine cu coada ochiului, luă o partitură şi veni către mine, fără nici un fel de reţinere.

— N-ai vrea să cânt sonatele acestea scurte de Mozart pe care le ascultai cu atâta plăcere înainte? mă întrebă ea, aruncându-şi agitată ochii peste note.

M-am dus imediat spre pian. Scaunul pe care mă aşezam de obicei mă aştepta. Ea se apucă să cânte, după care se opri, mă măsură din priviri şi îşi plecă din nou ochii asupra notelor:

— De ce nu te aşezi? exclamă ea, deodată în şoaptă.

— O să mă aşez pentru ultima oară – am zis eu.

Nu-mi răspunse. Se concentrase asupra partiturii deşi aproape că o visa după ce o cântase de atâtea ori. Eram convins că înţelesese vorbele mele şi că simţea prezenţa mea alături de ea. Intuisem toate acestea, văzând că bujorii din obraji pălesc treptat şi peste chipul ei drag se lasă o paloare de moarte.

— Regret foarte mult că nu mai stai cu noi – spuse ea, tot în şoaptă, în timp ce degetele ei fine atingeau cu repeziciune clapele planului, cu o dăruire exagerată, pe care n-o mai remarcasem până atunci.

— O să ţin minte vorbele dumitale, domnişoară Fairlie, mult timp după ce voi fi departe de aceste locuri.

Se albi şi mai tare la faţă şi îşi feri privirile de ochii mei cercetători.

— Nu pomeni despre plecare – mă rugă ea. Ascultă mai bine ce cânt şi lasă-te furat de vraja muzicii.

O cuprinse un tremurat uşor – şi oftă dezamăgită deşi se străduia să-şi ascundă tulburarea. Mâinile se opriră nehotărâte deasupra clapelor, lăsă să-i scape o notă falsă, se înroşi la faţă, vrând s-o îndrepte, după care se înfurie de-a binelea şi lăsă totul baltă. Domnişoara Halcombe şi domnul Gilmore tresăriră uimiţi după ce se concentraseră asupra partidei de cărţi. Până şi doamna Vessey, pe jumătate adormită se arătă mirată de brusca oprire a muzicii.

— Nu vrei să joci cărţi cu noi, domnule Hartright? îmi spuse domnişoara Halcombe, uitându-se cu subînţeles înspre mine.

Înţelegeam de ce mă întrebase asta şi îi dădeam dreptate. I-am ascultat sfatul înţelept şi am părăsit-o pe domnişoara Fairlie. Rămasă singură s-a apucat din nou să cânte, ceva mai stăpână pe ea.

— Ţin neapărat să cânt – spuse ea, lovind clapele parcă în duşmănie – ţin neapărat ca această melodie să răsune acum pentru ultima dată.

— Vino şi dumneata, doamnă Vessey – o îndemnă domnişoara Halcombe – domnul Gilmore şi cu mine nu mai avem chef de carte. Hai, o să fii partenera domnului Hartright la whist.

Avocatul, ca o vulpe bătrână ce era, rânji în colţul gurii. Avea în mână o carte bună şi până atunci câştigase mereu. Credea probabil că domnişoara Halcombe întrerupsese partida pentru că nu ştia să piardă, ca orice femeie.

Apoi, lucrurile se liniştiră iar Laura îşi văzu de cântat fără să mă mai stârnească. Eu, la rândul meu, eram atent la joc. Ea punea mult suflet în interpretarea melodiei ca şi când ar fi vrut parcă să se refugieze în muzică. Câteodată, de-abia mângâia clapele cu o mişcare unduioasă şi caldă, plăcută auzului şi în acelaşi timp din cale-afară de tristă. Altădată, nesigură parcă pe degetele ei, atingea din greşeală note false sau părea complet absentă şi detaşată de pian. Cu toate aceste schimbări contradictorii din atitudinea ei, s-a încăpăţânat să cânte cu o hotărâre de neclintit. A stat lipită de taburet, şi cu mâinile pe clape până când s-a făcut târziu şi ne-am retras cu toţii la culcare.

Doamna Vessey, prima întotdeauna când era vorba de odihnă, se grăbi să-şi ia la revedere de la mine.

— Este ultima oară când te văd domnule Hartright – spuse ea. M-am întristat tare mult când am auzit de plecarea dumitale. Eşti o persoană manierată şi la vârsta mea ştiu să apreciez astfel de lucruri. Îţi urez noroc, domnule şi călătorie plăcută.

Urmă apoi domnul Gilmore.

— Nădăjduiesc că viaţa ne va oferi ocazia să ne cunoaştem mai bine, domnule Hartright. Sper că eşti convins că sunt în măsură să mă ocup de chestiunea respectivă, nu-i aşa? Da, bineînţeles, că eşti! Vai, ce frig este! Nu vreau să te ţin la curent. Bon voyage („drum bun"), dragul meu, bon voyage, vorba francezilor.

După aceea, mai rămăsese domnişoara Halcombe:

— Ne vedem mâine dimineaţă, la şapte şi jumătate – spuse ea, adăugând pe şoptite: Te-am observat foarte atent. Atitudinea dumitale m-a hotărât să-ţi ofer prietenia mea.

În sfârşit, veni şi rândul domnişoarei Fairlie. N-am îndrăznit s-o privesc când i-am atins mâna, gândindu-mă la plecarea de a doua zi:

— Mâine, trebuie să plec cu noaptea-n cap – am îndrăznit eu. Aşa că n-o să mă mai găsiţi în salon, domnişoară Fairlie.

— Ba nu – îmi tăie vorba Laura – te rog să mă aştepţi pentru că voi fi acolo, alături de Marian. N-am o fire atât de egoistă încât să dau uitării dintr-odată cele trei luni de…

Vocea i se înecă, îmi strânse mâna, după care o lăsă să cadă. Nici nu apucai să-i urez „noapte bună" că şi dispăruse.

Tot ce este frumos se termină repede. Aşa se întâmplase şi cu clipele de basm pe care le trăisem la Limmeridge House.

De-abia bătuse de şapte şi jumătate când am intrat în sufragerie, dar ele erau deja acolo. Am luat loc împreună în jurul mesei, ne-am străduit să înghiţim ceva şi să schimbăm câteva cuvinte, într-o atmosferă rece şi întunecată, estompată de valurile aburii ale dimineţii. Era inutil să ne înfrânăm sentimentele, aşa că m-am gândit

să fac primul pas şi să spun lucrurilor pe nume.

M-am ridicat şi am întins mâna domnişoarei Halcombe şi, în acea clipă, domnişoara Fairlie, din cale-afară de emoţionată, n-a mai rezistat şi a plecat grăbită din cameră.

— Aşa este mult mai înţelept – a remarcat domnişoara Halcombe, pentru amândoi.

Am stat niţel pe gânduri, pregătindu-mi un răspuns potrivit: n-aveam inima să plec fără să-i spun vreo vorbă şi fără să-i mai văd chipul. Mi-am înfrânt însă pornirile şi m-am adresat domnişoarei Halcombe pe un ton stăpânit, deşi toate vorbele ceremonioase pe care mi le pregătisem s-au adunat într-o singură întrebare, deznădăjduită:

— Pot să îndrăznesc să sper că-mi vei scrie? – a fost tot ce am spus.

— Poţi să îndrăzneşti mult mai mult decât atât. Te voi ajuta cu ce pot, oricând. Ai tot dreptul să afli cum vor evolua lucrurile şi fii încredinţat că o să te ţin la curent.

— Iar dacă, sprijinul meu ar putea servi la ceva, vreodată, peste ani şi ani când speranţele mele nebuneşti vor fi uitate…

Nu mai eram în stare să-mi duc vorbele până la capăt. Vocea îmi pieri, iar ochii mi se umplură de lacrimi.

Mă apucă de mâini într-o strânsoare viguroasă. Am observat cum ochii ei negri parcă se aprinseseră iar tenul ei închis se împurpurase. Părea iluminată de o căldură lăuntrică, blândă şi liniştitoare.

— Fii liniştit, dacă voi avea nevoie, îţi voi cere ajutorul ca celui mai bun prieten. Voi avea încredere în dumneata ca într-un frate. Se opri pentru o clipă, îmi aplecă fruntea către buzele ei, mă sărută, aidoma unei surori şi mi se adresă pe numele mic, lăsând la o parte toate convenienţele: Dumnezeu să te aibă în pază Walter! Mai rămâi câteva clipe până te mai limpezeşti. Eu o să plec acum. O să te urmăresc cum

te îndepărtezi, de sus, de la balcon.

Deschise uşa şi se grăbi să iasă. Mi-am îndreptat privirile către fereastră unde mă întâmpina un peisaj deprimant. Am plecat ochii şi am încercat să mă stăpânesc înainte să închid şi eu uşa în urma mea, definitiv.

Trecuse un minut, nu mai mult când am simţit că se strecurase cineva în cameră şi am auzit foşnetul mătăsos al unei rochii care atingea covorul. Inima îmi bătea să-mi sară din piept când mi-am întors privirile. Era domnişoara Fairlie, care venea înspre mine din capătul opus al odăii.

Se uită mirată, şovăind pentru o clipă, când dădu cu ochii de mine. Pe urmă, însufleţită de un curaj uimitor, caracteristic femeilor în situaţii limită, înaintă către mine, sprijinindu-se de masă cu o mână, iar în cealaltă ascuzând ceva în pliurile elegante ale rochiei.

— Am fost în salon să caut asta – îmi explică ea. Sper să-ţi aduc aminte de şederea dumitale aici şi de cunoştinţele pe care le-ai făcut. M-ai lăudat când am desenat-o şi mi-am spus că ar fi un dar potrivit.

Îşi feri privirile de ale mele şi îmi puse în mână o schiţă în miniatură a pavilionului unde o admirasem pentru prima oară. Amândoi tremuram de emoţie.

Mă temeam să dau glas sentimentelor mele, aşa că m-am mulţumit doar să-i promit că:

— O s-o port mereu cu mine, ca pe cea mai scumpă comoară. Îţi rămân profund îndatorat că te-ai gândit la mine, că nu ai avut inima să pleci fără să-mi spui măcar adio.

— Ah! oftă ea nevinovată. Cum aş fi putut să fac aşa ceva, după ce mi-ai oferit atâtea clipe minunate?!

— Trebuie să nu ne amăgim, domnişoară Fairlie. Timpurile acestea

fericite au apus pentru totdeauna. Vieţile noastre se despart şi nu se vor mai întâlni vreodată. Însă, când inima dumitale va avea nevoie de devotamentul meu nemărginit pentru a-ţi alina necazurile, o să te gândeşti oare la bietul dumitale profesor de desen? Domnişoara Halcombe mi-a promis că o să apeleze cu încredere la mine când va avea nevoie, îmi promiţi şi dumneata?

Durerea care se oglindea în ochii ei albaştri şi adânci îi aduse lacrimi printre genele ei umbroase.

— Da, îţi promit – spuse ea cu vocea sugrumată de emoţie. Ah, nu te uita la mine în felul ăsta. Îţi promit din suflet că aşa o s-o fac.

Am îndrăznit atunci să vin lângă ea şi să-i ofer mâna.

— Mulţi oameni se preocupă de dumneata, domnişoară Fairlie; pe mulţi îi interesează soarta dumitale. Iar acum, în loc de rămas bun, pot să-ţi spun că mă interesează şi pe mine!

Izbucni în plâns. Se sprijini cu o mână de masă iar pe cealaltă o aşeză într-a mea. Am cuprins-o cu putere, am acoperit-o cu capul meu, am udat-o cu lacrimile mele şi am atins-o cu buzele mele – nu cu pasiunea iubirii, ci cu groaza şi deznădejdea nebuniei:

— Doamne sfinte – dă-mi pace! spuse ea de-abia şoptit.

Această exclamaţie fu de ajuns ca să-i dezvăluie dragostea. Nu puteam să mai spun nimic. Trebuia să mă supun rugăminţii sale şi să părăsesc încăperea. Fericirea mea era sfărâmată pe vecie. I-am eliberat mâna ei gingaşă. Ochii îmi erau împăienjeniţi de lacrimi; le-am şters cu dosul palmei, ca s-o mai văd odată! Am contemplat-o în timp ce se afunda într-un scaun, cu braţele rezemate de masă şi cu capul ei încântător aşezat pe ele într-o tristă resemnare. Gata, uşa care se închise în urma mea, aruncase chipul Laurei Fairlie în negura nemiloasă a trecutului.

Aici se încheie istorisirea lui Hartright

Istorisirea este continuată de avocatul Vincent Gilmore din Chancery Lane

1.

Încep această istorisire la rugămintea prietenului meu, domnul Walter Hartright. În aceste rânduri, urmează să povestesc unele evenimente care au influenţat negativ soarta domnişoarei Fairlie şi care au avut loc după ce domnul Hartright s-a reîntors la Londra.

N-are rost să precizez dacă ceea ce cred eu are vreo importanţă la explicarea ciudatelor întâmplări care fac obiectul istorisirii mele. Această sarcină a preluat-o domnul Hartright şi, din câte veţi vedea, avea tot dreptul să-şi asume răspunderea. Ideea pe care a avut-o de a prezenta întâmplările cât mai obiectiv cu putinţă au impus ca eu să fiu continuatorul povestirii sale. Am asistat la vizita lui sir Percival Glyde în Cumberland şi m-am interesat îndeaproape de rezultatul scurtei perioade petrecute la reşedinţa domnului Fairlie. Iată de ce mă simt dator să completez acest careu enigmatic şi să continuu istorisirea domnului Hartright.

M-am înfăţişat la Limmeridge House în ziua de 2 noiembrie. Era într-o vineri.

Aveam de gând să nu mai zăbovesc la Limmeridge House după venirea lui sir Percival Glyde. Dacă urma să se fixeze căsătoria lui sir Percival cu domnişoara Fairlie, eram însărcinat să mă întorc la Londra cu precizările dictate de familie şi să încep rezolvarea formalităţilor necesare încheierii căsătoriei.

În ziua în care am venit, domnul Fairlie nu mi-a făcut cinstea să mă primească. Se simţea rău de câţiva ani, sau mai bine zis, aşa îi plăcea să creadă. Singura care m-a întâmpinat a fost domnişoara Halcombe. M-a primit în pragul casei şi mi-a făcut cunoştinţă cu domnul Hartright, care era găzduit de un timp la Limmeridge.

Domnişoara Fairlie şi-a făcut apariţia abia la cină. Nu era în apele ei şi m-a întristat să constat acest lucru. Este o fiinţă încântătoare, la fel de binevoitoare ca şi mama ei, deşi, la chip, aduce mai mult cu răposatul domn Fairlie. Doamna Fairlie era o femeie brunetă, cu păr şi ochi negri, la fel ca ai fiicei sale mai mari, domnişoara Halcombe. După masă, domnişoara Fairlie a interpretat câteva bucăţi la pian – mai puţin reuşit ca de obicei; cel puţin aşa mi-a făcut impresia. Am început o partidă de whist. Spun am început, pentru că a fost mai mare râsul, nu alta. M-a încântat firea domnului Hartright, dar am observat în acelaşi timp că suferea de aceleaşi păcate ca toţi tinerii de vârsta lui. Nu ştia să aprecieze un vin bun, nu se omora cu jocul de cărţi şi nu se pricepea să complimenteze o doamnă.

În afară de aceste mici defecte, domnul Hartright avea toate atributele unui tânăr civilizat şi onest.

Cam aşa a decurs ziua de vineri. N-are rost să amintesc despre ciudăţeniile care m-au preocupat chiar de la început şi anume misterioasa scrisoare anonimă primită de domnişoara Fairlie, hotărârile pe care le-am luat în această privinţă şi certitudinea care mă îndemna să nu mă îndoiesc de onestitatea lui sir Percival Glyde. Eram convins că va oferi explicaţiile necesare şi va spulbera orice bănuială.

Domnul Hartright ne-a părăsit sâmbătă, dis de dimineaţă. Dar eu nu l-am prins la micul dejun. Domnişoara Fairlie nu şi-a părăsit odaia în ziua aceea iar domnişoara Halcombe nu era nici dânsa în apele ei. Nu mai domnea aceeaşi atmosferă ca pe vremea doamnei şi domnului Philip Fairlie. Dimineaţa am pornit singur la plimbare şi mi-am delectat privirile vizitând câteva din locurile pe unde nu mai fusesem de zeci şi zeci de ani, de când mă prezentasem prima oară la Limmeridge să iau în primire problemele familiei. Dar, până şi acestea se schimbaseră.

Pe la două, domnul Fairlie mi-a dat de ştire că se simte în stare să aibă o întrevedere cu mine. Am constatat cu această ocazie că era singurul din casă care rămăsese la fel cum îl ştiam de la început. Avea acelaşi subiect predilect de conversaţie – şi anume, propria persoană, nervii săi zdruncinaţi, colecţia de monede şi nepreţuitele sale gravuri de Rembrandt. În momentul în care am vrut să aduc vorba despre problemele care mă preocupau, şi-a luat o figură de om suferind şi mi-

a declarat că-i tulbur „liniştea”. Eu am insistat însă să-i tulbur liniştea, revenind la acelaşi subiect. M-am lămurit doar că, pentru el, căsătoria nepoatei sale era ca şi rezolvată deoarece chiar tatăl ei o recomandase iar el nu putea face altceva decât să-şi dea consimţământul. În privinţa amănuntelor, mă sfătuia să cer părerea nepoatei sale, după care să cercetez cu atenţie afacerile familiei şi să aranjez cele necesare în aşa fel încât lui să-i revină doar sarcina, în calitate de tutore să spună „da”, când va fi cazul. Mă liniştea, declarându-mi că nu ne va contrazice cu nimic nici pe mine, nici pe ceilalţi. Deocamdată, aşa cum puteam constata cu ochii mei, boala îl ţintuia în camera sa. Oare nu-mi dădeam seama cât este de suferind?! Şi dacă îl înţelegeam, de ce mai continuam să-l torturez?!

În mod normal, ar fi trebuit să mă uimească indiferenţa domnului Fairlie, care nu-şi prelua în serios rolul de tutore, dacă n-aş fi ştiut că era holtei, şi venitul său consta dintr-o rentă viageră din veniturile moşiei, Limmeridge. Aşa că discuţia avută nu mă uimi câtuşi de puţin şi nici nu avu darul să mă indispună. Domnul Fairlie nu-şi dezminţise caracterul şi atâta tot.

Duminica s-a arătat a fi o zi întunecată şi ca vreme şi ca atmosferă în familie. A sosit o scrisoare din partea avocatului lui sir Percival Glyde, care ne anunţa că era în posesia copiei după scrisoarea anonimă şi a precizărilor mele. Domnişoara Fairlie m-a onorat cu prezenţa spre după-amiază, dar părea şi mai abătută şi tristă decât până atunci. Am schimbat câteva vorbe şi am amintit în treacăt de sir Percival. A preferat să nu-mi răspundă. Era singurul subiect de care nu voia să discute şi-l evita ori de câte ori avea ocazia. Îmi făceam probleme, bănuind că regretă probabil promisiunea făcută tatălui ei, aşa cum se întâmplă de obicei cu tinerele domnişoare.

Aşa cum se anunţase, sir Percival Glyde şi-a făcut apariţia luni.

Mi s-a părut deosebit de manierat şi stilat. Într-adevăr, nu credeam însă că are un chip atât de îmbătrânit şi de ridat şi o chelie atât de respectabilă. În rest, era vioi şi iute în mişcări ca un tânăr. A fost foarte jovial faţă de domnişoara Halcombe iar faţă de mine s-a purtat atât de firesc şi deschis, de parcă am fi fost vechi prieteni. Când a venit, domnişoara Fairlie nu l-a întâmpinat ci s-a mulţumit să coboare în salon după zece minute. Sir Percival s-a ridicat de pe scaun şi i-a făcut o plecăciune foarte curtenitoare. Preocuparea şi tristeţea sa în

ceea ce priveşte faţa palidă şi ochii stinşi ai tinerei domnişoare au fost declarate în termeni măsuraţi, din care reieşea un amestec de bunăvoinţă şi respect şi în acelaşi timp o politeţe exagerată, dovadă a manierelor sale ireproşabile. Drept pentru care, m-am mirat şi mai mult să constat că domnişoara Fairlie îşi păstra atitudinea rezervată de la început, căutând prima scuză care-i veni la îndemână pentru a se retrage. Sir Percival trecu cu vederea răceala ei şi graba cu care ne părăsise. N-a plictisit-o cu atenţii atâta timp cât s-a aflat în prezenţa ei şi nici n-a necăjit-o pe domnişoara Halcombe, bătând apropouri despre atitudinea neobişnuită a surorii sale. Şi-a păstrat calmul şi stăpânirea de sine nu numai atunci, ci pe toată perioada cât am zăbovit la Limmeridge House.

Profitând de plecarea domnişoarei Fairlie, a deschis singur discuţia despre scrisoarea anonimă. Trecuse pe la Londra în drum spre Hampshire îl consultase pe avocatul său, văzuse notiţa mea şi se grăbise să ajungă la Cumberland pentru a ne oferi o explicaţie plauzibilă şi mulţumitoare. Constatând că este dornic să ne ajute, i-am dat să studieze scrisoarea originală pe care o ţineam la mine. A rămas impresionat de gestul meu dar n-a vrut să se uite la ea. Se mulţumea cu copia şi considera că originalul este în siguranţă dacă se află la noi.

Apoi, ne-a lămurit cât se poate mai simplu.

Se pare, că doamna Catherick îl îndatorase cu câtva timp în urmă, prin devotamentul arătat faţă de el şi familia sa. Această femeie trecuse prin două mari nenorociri, o părăsise soţul şi născuse un copil anormal. Deşi, după căsătorie a trebuit să se mute din Hampshire în alte locuri, departe de moşia lui sir Percival, el se interesase mereu de soarta ei. Se arătase recunoscător faţă de biata femeie pentru ajutorul pe care i-l dăduse în trecut şi mai ales pentru că remarcase cu cât stoicism îndurase toate greutăţile. Cu timpul boala mintală a fiicei ei se înrăutăţise, aşa încât nu mai putea fi ţinută printre oamenii normali. Până şi doamna Catherick şi-a dat seama că trebuia s-o încredinţeze unei instituţii speciale, dar nu o lăsa inima să-şi vadă fiica alături de toţi sărăntocii într-un ospiciu public. Sir Percival îi împărtăşea sentimentele şi considera că i se oferise ocazia s-o recompenseze pe bătrână, aranjându-i fata într-un ospiciu particular. Se angajase de asemenea să suporte el plata taxelor. Din păcate însă, atât pentru el cât şi pentru biata mamă, fata înţelese că el o aruncase în ospiciu şi, de aceea îl ura de moarte. Duşmănia şi ideile pe care şi le construise în mintea ei bolnavă îi amplificaseră sentimentele şi o

împinseseră până într-acolo încât să compună o asemenea scrisoare. Dacă domnişoara Halcombe şi domnul Gilmore mai au nedumeriri sau dacă nu sunt mulţumiţi de explicaţiile sale în legătură cu ospiciul (precizase adresa şi oferise numele a doi doctori care recomandaseră internarea fetei) el se arăta dispus să ne lămurească pe cât îi stătea în putinţă. Se preocupase de biata bolnavă, spunându-i avocatului său să facă toate eforturile financiare pentru a-i da de urmă şi pentru a o interna din nou unde îi era locul, iar acum era la fel de preocupat să risipească orice umbră de îndoială din conştiinţa domnişoarei Fairlie şi a familiei sale.

Eu m-am grăbit să analizez spusele sale. Comportamentul meu de aici înainte era uşor de definit. Avocaţii sunt înzestraţi cu talentul de a întoarce afirmaţiile celorlalţi pe toate părţile şi de a face din albă neagră. Dacă legea mi-ar fi cerut să deschid un proces împotriva lui sir Percival, pornind numai de la lămuririle pe care ni le oferise, mi-ar fi venit desigur foarte uşor. Dar acum lucrurile stăteau cu totul altfel. Rolul meu se rezuma doar la ascultarea cu atenţie a explicaţiilor, la recunoaşterea înaltei poziţii sociale a interlocutorului meu şi la stabilirea faptului dacă sir Percival fusese sincer şi obiectiv. În final, părerea mea era că omul ar fi putut fi de bună credinţă şi deci m-am arătat mulţumit de explicaţiile oferite.

Domnişoara Halcombe, m-a privit intens, după care a întărit vorbele mele, mai puţin încrezătoare însă decât mine, lucru pe care nu-l puteam înţelege în ruptul capului. Nu-mi dau seama dacă sir Percival a remarcat ezitarea ei. Înclin totuşi să cred că a intuit ceva, pentru că a reluat discuţia, cu toate că n-ar mai fi fost cazul.

— Dacă până acum aş fi vorbit doar pentru domnul Gilmore – zise el – nu aş fi insistat să-mi continuu explicaţiile referitoare la această tristă întâmplare. Aş fi îndreptăţit să consider că domnul Gilmore, ca un gentleman ce se află n-a pus la îndoială vorbele mele, aşa că n-ar mai avea rost să deschid din nou acest subiect. Însă prezenţa unei femei mă obligă să procedez altfel. Trebuie să mă justific cât mai explicit cu putinţă, pentru că doamnele nu sunt în măsură să pretindă explicaţii. Dumneata, domnişoară Halcombe nu îndrăzneşti să-mi ceri o dovadă care să întărească spusele mele, dar eu, mă văd obligat s-o ofer pentru lămurirea dumneavoastră şi a domnişoarei Fairlie. De aceea, te rog să-i trimiţi imediat o scrisoare doamnei Catherick prin care să-i soliciţi o declaraţie în legătură cu cele afirmate de mine.

Am remarcat că domnişoara Halcombe s-a albit la faţă cuprinsă de o stare de agitaţie neobişnuită. Propunerea lui sir Percival, deşi fusese făcută în termenii cei mai politicoşi posibili, îşi avea rădăcinile în îndoiala şi neîncrederea cu care fata îi întâmpinase vorbele de la început.

— Nădăjduiesc, sir Percival că nu eşti atât de nedrept cu mine încât să mă suspectezi că te bănuiesc de cine ştie ce grozăvie – spuse ea pe un ton repezit.

— Oh, nu bineînţeles, domnişoară Halcombe. V-am făcut această propunere numai în semn de stimă pentru dumneavoastră. Sper că nu vă jignesc dacă insist s-o acceptaţi!

Zicând acestea, se duse la masa de scris, îndreptă un scaun şi desfăcu coperta cu coli de scris.

— Fă-mi plăcerea să scrii biletul cu mâna dumitale – continuă el – în semn că nu eşti supărată pe mine. N-o să dureze prea mult. Trebuie s-o întrebi doar două lucruri pe doamna Catherick. În primul rând dacă şi-a dat consimţământul la punerea sub interdicţie a fiicei sale. Şi apoi, dacă aportul meu este demn de toată lauda. Domnul Gilmore din câte observ, nu-şi mai face probleme în această privinţă şi înclin să cred că nici dumneata. Aşa că, am şi eu dreptul să-mi recapăt liniştea, iar aceasta stă în mâinile dumitale. Nu trebuie decât să trimiţi scrisoarea.

— Mă obligi să-ţi fac pe plac, sir Percival, deşi ştii că nu-mi face plăcere să mă apuc de scris acum.

După această constatare, domnişoara Halcombe se ridică în picioare pentru a-şi ocupa locul pregătit în faţa mesei de scris.

Sir Percival se arătă recunoscător pentru gestul ei, îi puse la îndemână un toc şi apoi se retrase înspre cămin. Simpaticul ogar al domnişoarei Fairlie se odihnea pe covoraş. Sir Percival se apleca să-l mângâie.

— Hei, Nino – exclamă el – nu-ţi mai aduci aminte de mine?

Neîncrezător şi plin de teamă ca toate animalele de casă, căţeluşul se uită fioros la el, se dădu înapoi de frică să nu-l atingă cu mâna, chelălăi jalnic, se târî pe burtă şi se piti sub una dintre mobile. Bănuiesc că atitudinea câinelui nu l-a deprimat prea tare, deşi şi-a ferit imediat faţa de privirile mele, pironindu-şi ochii către fereastră. Cine ştie, o avea şi el momente de încordare şi nervozitate. De fapt este şi normal, pentru că mi se întâmplă adesea şi mie.

Domnişoara Halcombe îşi încheie scurta scrisoare, după care se sculă în picioare şi dădu foaia de hârtie lui sir Percival. El îi făcu o plecăciune, o aranjă cu grijă fără să-şi arunce măcar vreo privire asupra conţinutului şi puse sigiliul, trecu adresa şi i-o înmână fără să scoată vreo vorbă. N-am mai întâlnit un comportament atât de desăvârşit.

— Vrei cu tot dinadinsul să trimit această scrisoare, sir Percival? i se adresă domnişoara Halcombe.

— Da, ţi-aş rămâne îndatorat dacă ai face-o – zise el. Şi acum, după ce este gata scrisoarea şi sigilată, permiteţi-mi să vă adresez câteva întrebări legate de biata fată. Am parcurs rândurile domnului Gilmore adresate avocatului meu şi am aflat în mare cum aţi dat de semnătura necunoscută a ciudatei scrisori. Mai există însă şi unele probleme care nu-mi sunt foarte clare. Anne Catherick s-a întâlnit cu domnişoara Fairlie?

— Nu, bineînţeles – spuse domnişoara Halcombe foarte mirată.

— Dar cu dumneata?

— Nu, nici cu mine.

— Deci, nu a discutat cu nici un membru al familiei. Singurul ei interlocutor a fost un anume domn Hartright, care a zărit-o întâmplător la cimitirul din sat.

— Nu, cu nimeni din familie.

— Parcă domnul Hartright fusese adus la Limmeridge House ca să predea desen, nu? Aparţine vreunei societăţi de artişti?

— Presupun că da, spuse domnişoara Halcombe.

Sir Percival ezită timp de câteva minute, de parcă ar fi cugetat asupra celor auzite, iar apoi continuă cu întrebările:

— Aţi aflat unde a locuit Anne Catherick în perioada cât a fost aici?

— Da, la o fermă din vale, la Todd’s Corner.

— Trebuie s-o găsim neapărat pe biata fiinţă – zise sir Percival. Cine ştie, o fi spus ceva la Todd’s Corner care să ne dea un indiciu unde s-o căutăm. O să mă deplasez eu însumi până acolo şi o să văd ce pot face. Însă, până atunci, deoarece îmi este foarte penibil să deschid acest subiect faţă de domnişoara Fairlie, o să apelez la dumneata, domnişoară Halcombe, cu rugămintea să o lămureşti şi pe sora dumitale. Va trebui să aştepţi însă răspunsul la scrisoare.

Domnişoara Halcombe îi promise că o să facă întocmai cum o rugase. El îi făcu o plecăciune în semn de recunoştinţă şi se retrase în camera lui să despacheteze. Pe când deschidea uşa să iasă, câinele cel alintat şi neastâmpărat apăru de sub canapea lătrând fioros, gata să sară pe el.

— Mi-a plăcut, domnişoară Halcombe. Totul este bine când se termină cu bine. Dar azi am avut o zi agitată, care s-a limpezit până la urmă – am constatat eu.

— Da, aşa este – mă aprobă ea. Sunt fericită să văd că v-aţi risipit îndoielile.

— Îndoielile? Nici vorbă n-a fost de aşa ceva. Ba, mai mult, sunt convins că biletul adresat doamnei Catherick te-a liniştit şi pe dumneata.

— Sigur. Îmi dau seama că nu era posibil – continuă ea, de parcă ar fi vorbit cu propria sa persoană – dar aş fi vrut tare mult ca Walter Hartright să fi rămas aici până ce sir Percival îşi va limpezi situaţia şi m-ar fi interesat mai ales ce ar fi avut de spus apropo de această scrisoare pe care am fost obligată s-o trimit.

Nu mă aşteptam să aud aceste vorbe din partea ei.

— Într-adevăr, domnul Hartright s-a implicat destul de serios în elucidarea misterului – am spus eu – şi am remarcat că s-a purtat cât se poate de discret şi atent. Cu toate acestea nu văd cu ce v-ar fi putut ajuta acum, după ce sir Percival s-a disculpat atât de categoric şi după ce ne-a oferit şi această ultimă dovadă.

— Ei, ziceam şi eu, aşa – se scuză ea, cu gândul în altă parte. Să nu mai lungim vorba, domnule Gilmore. Am deplină încredere în judecata dumitale.

Nu-mi convenea deloc că arunca întreaga răspundere asupra mea. Dacă ar fi fost vorba de domnul Fairlie, nu mi-aş fi făcut probleme. Nu la fel stăteau însă lucrurile şi cu domnişoara Halcombe. O cunoşteam drept o fiinţă hotărâtă, gata să-şi spună oricând punctul de vedere.

— Dacă mai ai unele dubii, de ce nu-ţi deschizi inima faţă de mine? am îndemnat-o eu. Ce te face să pui la îndoială vorbele lui sir Percival Glyde?

— Nimic!

— Ai găsit unele nepotriviri în explicaţia pe care ne-a oferit-o?

— Chiar dacă aş fi găsit, le-a spulberat pe toate prin scrisoarea pe care m-a obligat pur şi simplu s-o trimit. Cine ar putea pune în cumpănă declaraţia unei mame?

— Într-adevăr, dacă răspunsul pe care îl vei primi va confirma spusele lui sir Percival, nu mai ai dreptul să te îndoieşti.

— În cazul acesta, nu-mi mai rămâne decât să expediez scrisoarea prin poştă – spuse ea, dând semne că voia să plece din cameră. Nu are rost să mai discutăm până nu aflu ce răspuns îmi va da doamna Catherick. Nu băga în seamă ezitările mele. Pune-le pe seama grijii mele exagerate faţă de Laura. Doar ştii, domnule Gilmore că neliniştea şi gândurile negre zdruncină până şi cei mai tari nervi.

Zicând acestea deschise uşa şi ieşi. Remarcasem în unduirea vocii sale, altădată fermă şi hotărâtă, o umbră de şovăială. Domnişoara Halcombe este o femeie cu capul pe umeri, inteligentă şi sufletistă, un suflet rar printre suratele ei frivole şi egoiste. Crescuse sub ochii mei. Îi urmărisem evoluţia şi observasem cu ce curaj înfruntase loviturile sorţii. Tocmai de aceea, temerile ei erau pentru mine un motiv de îngrijorare. În ceea ce mă priveşte nu le împărtăşeam, însă, în acelaşi timp, îmi creaseră o stare de nesiguranţă şi agitaţie. Dacă aş fi fost mai tânăr le-aş fi respins ca pe simple aiureli, însă vârsta m-a învăţat să fiu mai înţelept şi ca să mă mai liniştesc, am plecat la plimbare.

2.

La cină, ne-am adunat cu toţii în jurul mesei.

Sir Percival era atât de bine dispus încât îşi pierduse parcă din tactul şi prestanţa omului de lume cu care făcusem cunoştinţă de dimineaţă. Se stăpânea totuşi când trebuia să se adreseze domnişoarei Fairlie. Era suficient ca tânăra fată să-i arunce vreo privire sau să-i spună vreo vorbă pentru a-i tăia elanul, atrăgându-i atenţia numai către ea, de parcă noi ceilalţi nici nu mai existam. Cu toate că n-o inoportuna cu atenţiile sale, se străduia s-o atragă în discuţie şi când se ivea ocazia, îi spunea câteva cuvinte, alese cu grijă, ceea ce un bărbat mai puţin manierat ar fi făcut din prima clipă, fără să se codească. Am rămas destul de uimit să constat că domnişoara Fairlie îi acorda atenţie, fără să se arate însă prea încântată de prezenţa lui. Altădată când se uita la ea sau când discutam, părea stânjenită, dar în nici un moment nu dădea impresia că îl apreciază. El o copleşea cu tot ce-şi putea dori o femeie – titlu de nobleţe, moşii întinse, educaţie desăvârşită, ţinută impunătoare, aprecierea unui gentleman şi pasiunea unui îndrăgostit, dar, fără nici un rezultat, fără nici cel mai mic semn de încurajare din partea ei.

În ziua următoare, era într-o marţi, sir Percival (însoţit de unul dintre servitori ca să-i arate drumul), s-a sculat dis de dimineaţă şi a plecat la Todd's Corner. Se pare însă, din câte am auzit mai târziu, că s-a deranjat degeaba.

Când s-a înapoiat, a fost primit de domnul Fairlie şi după-amiaza, a ieşit la plimbare călare, alături de domnişoara Halcombe. Lucrurile au evoluat pe făgaşul lor obişnuit. Cina s-a desfăşurat în linişte, iar atitudinea lui sir Percival şi a domnişoarei Fairlie au rămas neschimbate.

Abia miercuri evenimentele s-au precipitat, odată cu sosirea răspunsului din partea doamnei Catherick. Am copiat scrisoarea iar acum sunt în măsură s-o redau întocmai:

„Doamnă,

Vă înştiinţez că sunt în posesia scrisorii dumneavoastră şi, în numele adevărului, recunosc că am semnat personal internarea în ospiciu a fiicei mele Anne şi vă încredinţez că lui sir Percival Glyde, prin ajutorul pe care mi l-a oferit în această problemă, i se cuvine întreaga mea recunoştinţă. Cu aceasta rămân a dumneavoastră, prea supusă,

Jane Anne Catherick"

Lapidar, lămurit şi fără ocolişuri. Era cam neobişnuită ca formulare, dacă ţineai cont că este scrisă de o femeie, deşi răspundea foarte clar întrebărilor domnişoarei Halcombe. Aşa am gândit şi eu, după ce am citit-o, iar domnişoara Halcombe m-a aprobat, deşi cu mici ezitări, destul de neînsemnate. În schimb sir Percival nu s-a arătat deloc mirat de formularea categorică şi directă a protejatei sale. Ne-a explicat că doamna Catherick se exprima foarte pe scurt atât verbal cât şi în scris şi că era o femeie conştientă, deschisă la suflet şi cu picioarele pe pământ.

Nu ne mai rămăsese decât s-o înştiinţăm şi pe domnişoara Fairlie. Sora ei însăşi îşi asumase această îndatorire şi se dusese în camera Laurei,

când, pe neaşteptate intră din nou în salon şi se instală în fotoliu, alături de mine şi mă făcu să tresar de uimire pentru că eram cufundat în paginile ziarului. Sir Percival părăsise camera de câteva clipe, interesat să viziteze grajdurile, aşa că nu mai rămăsesem decât noi doi.

— Să cred că am epuizat toate posibilităţile de a face lumină în acest caz? mă întrebă ea, frecând între degete scrisoarea doamnei Catherick.

— Dacă ne considerăm prietenii lui sir Percival şi nu punem la îndoială buna sa credinţă, nu avem ce să ne reproşăm, – i-am spus eu, cam enervat pentru insistenţa ei, dar, dacă suntem împotriva lui şi-l bănuim de cine ştie ce…

— Nu, nu mă refeream la aşa ceva – mă întrerupse ea. Bineînţeles că îl considerăm un om de bună credinţă, ba, chiar după felul în care s-a comportat, am putea să-l admirăm. Ai observat că ieri a fost primit de unchiul meu iar apoi s-a plimbat cu mine?

— Da, am observat. V-am zărit mergând călare unul lângă altul.

— Mai întâi, am discutat despre Anne Catherick şi despre împrejurările misterioase în care domnul Hartright a dat de ea. Apoi, am renunţat la acest subiect, iar sir Percival mi-a pomenit, cât se poate de dezinteresat de logodna lui cu Laura. Mi-a declarat că a remarcat cât este de prost dispusă şi, dacă nu cumva are alte motive, este convins că el este cauza. De aceea, dacă insistă în această atitudine, ne roagă mult, atât pe domnul Fairlie, cât şi pe mine să nu o forţăm. Ne cere totuşi un singur lucru şi anume s-o facem să reflecteze la persoana care i-a impus această logodnă şi să ia în considerare atitudinea lui de atunci şi până în ziua de azi. Iar în cazul în care, după ce se va gândi serios la aceste două lucruri, domnişoara Fairlie va ţine neapărat ca el să renunţe la mâna ei şi i-o va comunica personal, atunci lui nu-i va rămâne decât să se retragă resemnat şi s-o dezlege de promisiunea făcută.

— Nu vă puteaţi aştepta la un gest mai frumos decât acesta, domnişoară Halcombe. Din câte ştiu eu, nu mulţi s-ar fi grăbit să rostească astfel de vorbe.

Nu scoase nici un cuvânt ci se uită la mine, aruncându-mi o privire tristă şi neîncrezătoare.

— Nu vreau să învinovăţesc pe nimeni şi nu bănuiesc pe nimeni de fapte urâte – sări ea. Însă nu îndrăznesc şi nici nu doresc să-mi iau răspunderea de a o forţa pe Laura să accepte această căsătorie.

— Păi şi sir Percival te-a rugat acelaşi lucru – am exclamat eu mirat. Ţi-a cerut să n-o influenţezi în hotărârile pe care le va lua.

— Sigur, de fapt ştie că o să obţină exact efectul contrar dacă o să-i comunic mesajul meu.

— Stai, că nu pricep!

— Gândeşte-te bine, domnule Gilmore, ce fel de fiinţă este Laura. Dacă îi amintesc de modul în care ea trebuia să accepte logodna, îi trezesc în suflet două sentimente foarte puternice pentru ea şi anume iubirea faţă de tatăl ei şi setea ei de adevăr. Doar ştii că s-a ţinut întotdeauna de cuvânt; eşti conştient de faptul că logodna s-a încheiat când tatăl ei se îmbolnăvise deja şi că, înainte să moară pomenea bucuros şi fericit de perspectiva căsătoriei fiicei lui cu sir Percival Glyde.

Drept să spun, lumina în care îmi prezentase lucrurile mă pusese în dificultate.

— Doar nu vrei să insinuezi că sir Percival a mizat pe aceste fapte când a discutat ieri cu dumneata? am întrebat-o eu.

Faţa ei deschisă şi hotărâtă mă lămuri înainte să-mi explice prin viu grai:

— Cum îţi imaginezi că aş mai sta de vorbă cu o persoană pe care aş suspecta-o de asemenea ticăloşie?! exclamă ea furioasă.

M-am bucurat că se mâniase atât de sincer. Meseria mea mă face să întâlnesc multă încrâncenare şi viclenie dar prea puţină onestitate.

— Atunci, scuză-mă că ţi-o spun – am zis, dar, conform legii, te îndepărtezi de la termenii problemei. Indiferent de rezultatul final, sir Percival este îndreptăţit să spere ca sora dumitale să cântărească bine pasul pe care-l va face şi să decidă dacă vrea sau nu să se căsătorească aşa cum a promis. Dacă afurisita asta de scrisoare anonimă a stârnit-o împotriva lui, trebuie să mergi de îndată în camera ei şi să-i spui că el a risipit orice nelămurire. Ce cusur i-ar mai putea găsi? Ce ar putea inventa ca să refuze un om căruia a acceptat să-i fie soţie acum doi ani?

— Dacă este să ne luăm după litera legii şi după preceptele logicii, domnule Gilmore, nu ar putea ridica într-adevăr nici o obiecţie. Însă, ezitarea ei şi a mea ar putea fi explicată ca un simplu capriciu feminin, de exemplu şi este bine să ne mulţumim cu acest motiv.

Zicând acestea, se ridică în picioare şi plecă imediat din odaie. Dacă o femeie de bun simţ ocoleşte o întrebare importantă şi evită să ofere o explicaţie sinceră, este evident, în proporţie de 99,9 % că ascunde un anumit lucru. Mi-am continuat lectura, fiind ferm convins că domnişoara Halcombe şi domnişoara Fairlie deţineau un secret pe care-l fereau de ochii scrutători ai lui sir Percival şi ai mei. Am tras concluzia că acest fapt este penibil şi pentru unul şi pentru celălalt şi în special pentru sir Percival.

Bănuiala mea – mai bine zis certitudinea pe care o aveam – a fost scoasă în evidenţă de cuvintele şi comportamentul domnişoarei Halcombe din seara aceea. Mi-a redat foarte pe scurt şi pe un ton cât se poate de reţinut discuţia pe care o purtase cu sora ei. Domnişoara Fairlie n-a schiţat nici un gest când a aflat de răspunsul doamnei Catherick, dar, în momentul în care domnişoara Halcombe a lămurit-o că sir Percival a venit special la Limmeridge să stabilească data căsătoriei, i-a cerut să nu mai insiste pe această temă şi s-o lase să mai reflecteze un timp. Îl ruga pe sir Percival să n-o piseze chiar acum, promiţându-i că o să se hotărască înainte de sfârşitul anului. Dorea atât de mult acest lucru, şi se agita atât de tare încât domnişoara Halcombe se văzu nevoită să-i promită că va face orice să-i

îndeplinească dorinţa. Aici se încheiase orice argumentaţie pro şi contra acestei căsătorii.

Situaţia era probabil pe placul fetei, dar nu şi al povestitorului acestor întâmplări. Chiar în dimineaţa aceea primisem o depeşă de la asociatul meu, prin care mă anunţa să mă înapoiez la Londra în ziua următoare. Era mai mult ca sigur că nu voi mai avea ocazia să trec pe la Limmeridge House înainte de sfârşitul anului. În această situaţie, chiar dacă domnişoara Fairlie se va hotărî să-şi ţină promisiunea dată răposatului său părinte, eu nu mai aveam cum să fac actele necesare încheierii căsătoriei. Deci ar fi trebuit să rezolv totul prin corespondenţă, în loc să ne înţelegem între patru ochi. Am păstrat pentru mine aceste constatări, aşteptând să fie informat şi sir Percival în legătură cu amânarea solicitată de logodnica sa. Când am aflat de la domnişoara Halcombe de intenţiile surorii sale, i-am precizat că doresc să discut personal cu domnişoara Fairlie, în apartamentele sale, în dimineaţa următoare. Seara nu ne-a onorat cu prezenţa la cină şi nici n-a coborât în sufragerie. Pretextase că nu era în apele ei şi din câte am constatat, sir Percival s-a schimbat la faţă auzind acest lucru.

A doua zi de dimineaţă, după micul dejun, m-am îndreptat aşa cum stabilisem spre salonaşul tinerei fete. Săraca de ea era atât de desfigurată la faţă şi m-a întâmpinat cu atâta nevinovăţie încât am renunţat să-i mai reproşez ceva. Câinele ei, de care nu se despărţea niciodată, – veghea la picioarele ei şi mă gândeam că nu mai avea mult până să sară la mine, mârâind fioros. Când colo, animalul s-a arătat cât se poate de prietenos, cuibărindu-se în braţele mele şi frecându-şi botul catifelat de palmele mele.

— Când erai mică, scumpa mea, te ţineam pe genunchii mei, iar acum ogarul vrea să te imite. Desenul acesta reuşit îţi aparţine?

Am făcut semn către un album pe care îl ţinea la îndemână pe masă şi se uita la el când am deschis uşa. Pagina unde rămăsese deschis înfăţişa o acuarelă. Nu ştiam cum să încep discuţia strictă de afaceri pentru care venisem.

— Nu – îmi răspunse ea, luându-şi ochii de la desen, puţin cam stânjenită. Nu l-am pictat eu.

Încă de când era mică, remarcasem că avea obiceiul să se joace cu primul obiect găsit la întâmplare, atunci când discuta cineva. Acum, spre exemplu, se opri asupra albumului şi îşi trecu degetele peste acuarelă. Ochii îi luciră şi mai trist ca până atunci. Îşi plimba privirile neliniştită de colo-colo, semn că bănuia motivul vizitei mele. De aceea, am considerat că n-avea rost să lungesc vorba.

— Scumpa mea, prezenţa mea aici, se datorează în primul rând faptului că doresc să-mi iau rămas bun – i-am spus eu. Treburi urgente mă cheamă la Londra chiar azi după-amiază şi aş vrea să discutăm despre unele lucruri înainte să plec.

— Păcat că ne părăseşti atât de repede, domnule Gilmore – spuse ea cu sinceritate. Faptul că te ştiam aici, îmi aducea aminte de vremurile fericite ale copilăriei.

— Nădăjduiesc că aceasta nu va fi ultima mea vizită, aşa că o să-ţi trezesc şi altădată amintiri plăcute – am zis eu – dar cum nu puteam anticipa viitorul, îmi iau libertatea să lămurim acum unele lucruri. În calitatea mea de avocat al familiei şi vechi prieten, aş vrea să vă atrag atenţia, cu tot respectul, că problema căsătoriei cu sir Percival Glyde devine tot mai presantă.

În acel moment, mâna de pe album zvâcni în sus, de parcă ar fi luat foc. Îşi frământă degetele cu nervozitate, îşi pironi din nou privirea în pământ şi se schimbă la faţă. Chipul ei reflecta o suferinţă sfâşietoare.

— Chiar trebuie să discutăm despre logodna mea? exclamă ea în şoaptă.

— Da, trebuie – i-am explicat eu – dar nu-i foarte urgent. Există două posibilităţi: să-l accepţi sau nu pe sir Percival. Dacă da, am nevoie de timp, pentru a pregăti documentele necesare şi conform uzanţei, trebuie să mă sfătuiesc cu dumneata. Este posibil să nu mai ai altă ocazie să-mi spui personal ce gândeşti. Deci, pentru moment, să zicem că accepţi, aşa că permite-mi să expun în câteva cuvinte cum stai acum din punct de vedere financiar şi, dacă te interesează, ce perspective ai pentru viitor.

Am lămurit-o la ce folosea un contract de căsătorie, pe urmă i-am descris ce drepturi avea – mai ales când va împlini 21 de ani şi apoi după moartea unchiului ei – punctând diferenţa dintre cazul în care beneficia doar de uzufructul moşiei şi cel în care era proprietara tuturor bunurilor. Mă urmări foarte atentă, păstrându-şi însă încordarea aşternută pe chip şi frământându-şi mai departe mâinile în poală.

— Ei, – exclamai eu, în loc de încheiere – acum te rog să-mi spui dacă ai în vedere vreo clauză pe care s-o adaug. Desigur va trebui să obţinem acordul tutorelui dumneavoastră, pentru că n-ai ajuns la majorat.

Se foi pe scaun nehotărâtă, după care îşi pironi privirile asupra mea, foarte preocupată.

— Dacă până la urmă – zise în şoaptă – dacă o să...

— Dacă te vei căsători – am completat eu, încercând s-o ajut.

— Nu-i permite să mă ţină departe de Marian – strigă ea cu o patimă şi o înflăcărare nebănuită. Te implor, domnule Gilmore, trece în acte obligaţia ca Marian să locuiască alături de mine!

Cu altă ocazie, aş fi râs pe înfundate de rugămintea ei atât de puerilă. Însă, în această situaţie nu-mi venea deloc să fac haz, văzând disperarea din privirile sale şi remarcând tristeţea glasului ei. Cele câteva cuvinte, pe care le spusese, dezvăluiau patima şi speranţa cu care se agăţa de trecut, împreună cu spaima în faţa viitorului.

— Dorinţa dumitale în privinţa domnişoarei Halcombe va face obiectul unei înţelegeri personale – i-am explicat eu. Presupun că n-ai priceput exact ce voiam să spun. Mă refeream la averea dumitale şi la modul în care doreşti să-ţi foloseşti banii. Dacă ai intenţiona să-ţi faci un testament, după ce devii majoră, pe cine ai numi succesorul dumitale?

— Pentru mine, Marian este mai presus de toţi – zise blonda şi

iubitoarea fată cu ochii sclipind de emoţie. Pot s-o trec pe ea în testament, domnule Gilmore ?

— Sigur, scumpa mea – i-am spus eu. Dar ţine cont că este vorba de foarte mulţi bani. Doreşti ca toţi să fie moşteniţi de domnişoara Halcombe?

— Nu – zise ea. Ar mai fi o persoană...

Se opri; se înroşi şi mai tare în obraji şi lovi cu degetele sprijinite de marginea acuarelei, de parcă ar fi vrut să redea ritmul unei vechi melodii îndrăgite.

— Te referi la o altă persoană din familie, pe lângă domnişoara Halcombe? am insistat eu, observând că şovăia.

Se împurpură strident şi pe gât şi pe frunte şi mâna îi înţepeni pe album.

— Mai este o persoană – continuă ea de parcă n-ar fi auzit vorbele mele – mai este o persoană care ar accepta probabil o mică atenţie din partea mea... dacă ar fi posibil. Nu ar fi mare lucru dacă eu aş fi cea care aş închide ochii.

Se opri din nou. Se albi deodată la faţă, la fel de violent ca şi atunci când se îmbujorase în obraji. Degetele încleştate pe album fură cuprinse de un tremur şi-l dădu la o parte. Mă privi un moment, după care îşi plecă ochii. Batista îi alunecase pe jos, aşa că îşi îngropă faţa în mâini.

Ce păcat! Îmi aduceam aminte cât de bucuroasă era când era mică şi cât de fericită zburda pretutindeni. În schimb acum, când se făcuse atât de frumoasă şi desăvârşită, o găseam zdrobită şi dezamăgită.

Amărăciunea care mă cuprinse, m-a făcut să uit de poziţia în care mă aflam. Am venit aproape de ea, i-am dat batista şi i-am dat la o parte cu grijă mâinile.

— Te rog, nu are rost să plângi, draga mea – am spus eu, ştergându-i lacrimile care se prelingeau pe obraji, de parcă aş fi avut-o în faţă pe fetiţa de acum zece ani.

Era singura posibilitate s-o calmez. Îşi plecă fruntea pe umărul meu, iar faţa i se lumină de un surâs.

— Iartă-mă că mi-am pierdut sângele rece. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu mine... nu prea am fost în apele mele iar când stau mult timp, singură, izbucnesc în plâns din orice. Acum mi-am revenit şi îţi promit că o să te urmăresc cu cea mai mare atenţie, domnule Gilmore.

— Nu, nici vorbă, scumpa mea – i-am spus eu – pentru moment nu mai discutăm nimic. Am înţeles din vorbele dumitale că trebuie să veghez asupra intereselor pe care le ai. O să vorbim despre amănunte altădată. Acum – hai să ne gândim la lucruri mai plăcute.

Am schimbat subiectul şi am abordat teme de conversaţie neutre şi mult mai vesele. Peste câteva clipe, îşi descreţise complet fruntea, aşa că am părăsit-o cu inima împăcată.

— Să te întorci cât mai curând! – îmi spuse ea pe un ton rugător. O să mă străduiesc atunci să-ţi răspund la întrebări şi o să-mi iau în serios interesele.

Se agăţa mereu de imaginile liniştitoare ale trecutului de prezenţa mea şi a domnişoarei Halcombe. Mi se frângea inima să văd că se uita înapoi, acum când era în floarea vârstei, la fel ca mine, care mă aflam cu un picior în groapă.

— Când o să vin, presupun că o să fii mai bine dispusă – am zis eu – mai optimistă şi mai zâmbitoare. Te las cu bine, scumpa mea!

În loc de răspuns, îmi oferi obrazul să i-l sărut ca o fetiţă. Deşi intransigenţi, până şi avocaţii au un suflet în piept iar al meu tresărise când m-am despărţit de ea.

Discuţia noastră nu se prelungise mai mult de o jumătate de oră. Ea nu rostise nici o vorbă în legătură cu refuzul de a se căsători cu sir Percival şi nici nu-mi explicase de ce ezita atât să ia o hotărâre. Cu toate acestea mă înmuiase de tot şi mă făcuse, fără să-mi dau seama, să trec de partea ei. Când venisem la ea, intenţionam să-i ţin un discurs plin de mustrări, în care să-i iau apărarea logodnicului său. În schimb, când am închis uşa în urma mea speram din toată inima să se împlinească dorinţa ei, iar el să-şi ţină promisiunea şi s-o absolve de cuvântul dat tatălui ei. Unui avocat respectabil ca mine nu îi era îngăduit să-şi facă astfel de gânduri, dar aceasta a fost realitatea, n-are rost să mă ascund după degete.

Peste puţin timp urma să plec. L-am înştiinţat pe domnul Fairlie că, dacă dorea, putea să mă cheme să ne luăm la revedere, dar trebuia să mă scuze, pentru că nu aveam prea mult timp la dispoziţie. Drept răspuns, mi-a trimis câteva rânduri, aşternute cu creionul, pe o foaie de hârtie:

„Din toată inima, scumpul meu Gilmore. Nu suport graba, indiferent cărui fapt se datorează. Îţi urez multă sănătate. Cu bine!”

Cu puţin timp înainte să plec, am întâlnit-o pe domnişoara Halcombe.

— I-ai comunicat Laurei, ce intenţionai? se interesă ea.

— Da – i-am spus eu. Am găsit-o deprimată şi cu nervii la pământ. Îmi pare bine că se poate baza pe dumneata.

Domnişoara Halcombe mă măsura cu privirea, foarte atentă.

— Observ că nu mai eşti atât de pornit împotriva Laurei. Ai devenit mult mai înţelegător faţă de ieri.

Un bărbat cu scaun la cap nu se aruncă într-o discuţie cu o femeie fără să-şi cântărească bine argumentele. Ţinând cont de acestea, i-am zis doar:

— Ţine-mă la curent cu evenimentele de aici. Nu acţionez în nici un fel până ce nu mă înştiinţezi dumneata.

Ea nu mă slăbea din ochi.

— Aş fi dorit să se termine totul. Da, să se termine cu bine, domnule Gilmore şi presupun că şi dumneata doreşti acelaşi lucru.

Zicând acestea plecă din cameră.

Sir Percival insistă foarte amabil să mă petreacă până la uşa trăsurii.

— Dacă te vei afla cumva prin apropiere – îmi spuse el – nu ezita şi fă-mi o vizită. O să te primesc cu multă plăcere la oricare din proprietăţile mele.

Ce mai, era o persoană deosebit de binecrescută, manierată, şi cu o educaţie aleasă. În cupeul în care mă legănam în drum spre gară, am realizat că l-aş servi cu plăcere pe sir Percival Glyde, în orice problemă, mai puţin în cea referitoare la contractul de căsătorie al soţiei sale.

3.

Se scursese o săptămână de la venirea mea la Londra, timp în care n-am primit nici o scrisoare din partea domnişoarei Halcombe.

Abia în a opta zi am văzut una purtând scrisul ei, amestecată în corespondenţa de birou.

Mă înştiinţa că sora ei consimţise să se căsătorească şi acceptase dorinţa lui sir Percival Glyde de a face nunta înainte de sfârşitul anului. Din câte se pare, ceremonia va avea loc în a doua jumătate a lunii decembrie. Domnişoara Fairlie devenea majoră la sfârşitul lunii

martie. Deci urma să se căsătorească cu sir Percival cu trei luni înainte să împlinească douăzeci şi unu de ani.

Nu era cazul să mă mire şi să mă întristeze acest lucru; cu toate acestea, m-a mirat şi m-a întristat. În plus, am surprins o oarecare dezamăgire, strecurată printre rânduri de domnişoara Halcombe, care a avut darul să mă pună pe gânduri pentru tot restul zilelor. Scrisoarea suna foarte formal. La început, mă anunţa în câteva fraze de apropiatul eveniment, apoi şi mai pe scurt îmi comunica faptul că sir Percival se reîntorsese la reşedinţa lui din Hampshire şi, în final îmi explica pe un ton la fel de laconic că sora ei trebuie neapărat să schimbe atmosfera şi, prin urmare, intenţionau să vizitez nişte prieteni de familie din Yorkshire. Şi uite aşa, scrisoarea se încheia, fără să-mi motiveze de ce domnişoara Fairlie a admis să se căsătorească aşa deodată cu omul pe care nu-l suporta cu o săptămână în urmă.

Cu timpul, am înţeles foarte clar ce o determinase să facă acest lucru. Nu ar fi înţelept să vă expun toate argumentele, pentru că n-am fost martor ocular şi nu mi-ar rămâne decât să redau vorbele altora. Faptele au avut loc sub ochii domnişoarei Halcombe şi, când îi va veni rândul să istorisească întâmplările, o să vă lămurească foarte desluşit. Până una alta, eu – înainte să cedez pana şi să-mi închei povestirea – trebuie să vă înştiinţez în legătură cu singura îndatorire care-mi revenea în ceea ce-o priveşte pe domnişoara Fairlie şi căsătoria ei. Trebuia să redactez contractul. N-am cum să vă explic ce formalităţi au fost necesare fără să vă familiarizez mai întâi cu starea materială a viitoarei mirese. O să fiu cât mai la obiect, fără să complic vorbele mele cu termeni juridici de strictă specialitate. Lucrurile şi consecinţele care decurg sunt deosebit de importante. Îi pun în gardă pe cititorii acestei cărţi că averea domnişoarei Fairlie este un factor decisiv în derularea evenimentelor şi prin urmare, trebuie să fie foarte atenţi la ceea ce am de spus.

Domnişoara Fairlie avea două posibilităţi: pe de o parte, să intre în posesia averii şi a moşiei după moartea unchiului ei sau să dispună de toate drepturile şi de toţi banii ce i se cuveneau când va împlini douăzeci şi unu de ani.

Să vorbim mai întâi despre moşie.

Când trăia bunicul dinspre tată al domnişoarei Fairlie (prezentat aici sub numele de Fairlie – bătrânul), succesiunea moşiei Limmeridge avea următoarele perspective:

La moartea sa, domnul Fairlie bătrânul a lăsat trei feciori: Philip, Frederick şi Arthur. Lui Philip, care era cel mai mare, îi revenea moşia. Dacă s-ar fi stins fără urmaş de parte masculină, l-ar fi moştenit cel de-al doilea frate. Frederick şi, dacă nici acesta n-ar fi avut nici un fiu, l-ar fi moştenit Arthur, mezinul familiei.

Evenimentele însă, au fost următoarele: la moartea sa, domnul Philip Fairlie a lăsat o singură fiică, pe Laura noastră, iar moşia a trecut, aşa cum era legal, în posesia ce-lui de-al doilea frate, Frederick, care nu se căsătorise. Ultimul frate, Arthur, decedase cu mult timp în urmă şi lăsase doi copii: un fiu şi o fiică. Când avea optsprezece ani, fiul s-a înecat la Oxford. În felul acesta, Laura, odrasla domnului Philip Fairlie, rămânea moştenitoarea de drept, – urmând, aşa cum era firesc, să intre în posesia averii la moartea unchiului ei Frederick, dacă acesta nu va lăsa urmaşi de parte bărbătească.

Prin urmare, dacă domnul Frederick Fairlie nu se însura şi nu avea un fecior (ceea ce era mai mult decât imposibil – mă refer la ambele cazuri), nepoata sa Laura urma să-l moştenească, de fapt, şi aici fiţi foarte atenţi, vă rog, urma să beneficieze doar de uzufructul moşiei, atât timp cât trăia. Dacă nu se căsătorea şi nu avea copii, după moartea ei, averea intra în posesia verişoarei sale Magdalen, fiica domnului Arthur Fairlie. Dacă se căsătorea conform uzanţelor – vreau să spun pe baza unui contract de felul căruia intra în atribuţiile mele să-l formulez – venitul pământurilor (mai mult de trei mii de lire sterline pe an) îi aparţinea pe toată perioada vieţii. Dacă se stingea înaintea soţului, era normal ca el să beneficieze de aceşti bani atât timp cât era în viaţă. Dacă lăsa în urmă un fiu, atunci, el devenea moştenitorul întregii averi, scoţând-o din competiţie pe verişoara Magdalen. Deci, şansele lui sir Percival după căsătoria cu domnişoara Fairlie (în virtutea drepturilor sale asupra averii imobile) se împărţeau în două categorii în cazul morţii domnului Frederick Fairlie: în primul rând, beneficia de cele trei mii de lire anual (cu acordul soţiei sale cât timp ea era în viaţă şi apoi fără nici un fel de probleme, ca drept legal). În afară de aceasta, dacă dobândea un fiu, intra, prin odrasla sa în posesia întregului domeniu de la Limmeridge.

Ajunge cât v-am obosit cu amănuntele legate de averea imobilă şi drepturile băneşti, legate de căsătoria domnişoarei Fairlie. În această privinţă nu existau divergenţe de opinii între avocatul lui sir Percival şi mine, pe marginea contractului de căsătorie.

Să discutăm acum despre venitul personal, mai bine zis despre banii care intrau în posesia domnişoarei Fairlie la majorat şi care constituiau şi ei o mică avere. Rezultau din testamentul tatălui ei şi reprezentau douăzeci de mii de lire sterline. În plus, mai deţinea şi o rentă viageră la un depozit bancar de încă zece mii de lire, care, în caz că murea, va fi moştenit de mătuşa Eleanor, singura soră a tatălui ei. Este important pentru mersul acţiunii să vă lămuresc de ce mătuşa intra în posesia acestei sume, doar dacă supravieţuia nepoatei sale.

Domnul Philip Fairlie se înţelesese foarte bine cu sora sa Eleanor, până la căsătoria acesteia, încheiată la o vârstă destul de înaintată cu un nobil italian, pe nume Fosco, de fapt, contele Fosco. Fratele ei a fost atât de indignat de hotărârea ei, încât au încetat să se mai vadă, ba mai mult a dezmoştenit-o. Restul familiei a considerat măsurile luate de fratele lor mai mare drept exagerate. Cu toate că acest conte Fosco nu beneficia de cine ştie ce avere, nu se putea spune totuşi că era un seducător fără un ban în buzunar.

Dispunea de un venit, nu grozav, dar destul de mulţumitor. Se stabilise în Anglia cu mult timp în urmă şi se bucura de o poziţie foarte bună în societate. Domnul Fairlie însă, nu dădea doi bani pe toate aceste lucruri. Opiniile sale erau în majoritatea cazurilor cele ale unui englez înrăit. Dispreţuia străinii fără alt motiv în afară de acela că erau străini. Nu s-a lăsat convins decât cu mare greutate, de fiica sa Laura, să o înzestreze din nou pe sora sa. Oricum, a făcut într-aşa fel încât renta viageră să revină tot fiicei sale, iar suma, în cazul în care mătuşa se stingea înaintea domnişoarei Fairlie, intra în posesia verişoarei Magdalen. Ţinând cont de diferenţa de vârstă dintre mătuşă şi nepoată, era ridicol să-ţi închipui că doamna Fosco se va alege până la urmă cu ceva. De aceea, aceasta s-a înfuriat îngrozitor şi n-a mai vrut să audă nici de fratele ei şi nici de Laura. Nu credea în ruptul capului că domnişoara Fairlie insistase ca ea să fie trecută în testament.

Iată deci care este istoria celor zece mii de lire. Nici în această privinţă nu aveam nici un fel de divergenţe cu avocatul lui sir Percival.

Problemele erau lămurite. Renta viageră va aparţine soţiei sale, iar în caz că va deceda, banii vor reveni mătuşii sau verişoarei Laurei.

Acum, după ce v-am povestit pe larg toate acestea, rămâne să dezbatem şi partea spinoasă a lucrurilor – suma de douăzeci de mii de lire.

De aceşti bani urma să dispună domnişoara Fairlie când va împlini douăzeci şi unu de ani, însă în ce măsură putea beneficia de ei trebuia stipulat foarte clar în contractul de căsătorie. Nu se impune să amintesc de celelalte puncte ale formalităţilor, însă se impune să vă explic în câteva cuvinte cum afecta această sumă înţelegerea între părţi.

Eu mă gândisem să se procedeze în felul următor cu cele douăzeci de mii de lire – să fie investite pentru a asigura un venit pe viaţă soţiei, apoi, în cazul decesului acesteia, lui sir Percival, iar banii respectivi să revină în totalitate copiilor lor. Dacă nu vor avea urmaşi, soţia va avea dreptul să-i lase moştenire prin testament cui va dori. În concluzie, lucrurile s-ar fi desfăşurat în felul următor: în cazul în care lady Glyde nu va avea nici un fiu sau fiică, banii vor putea intra în posesia surorii sale vitrege, domnişoara Halcombe sau a altor persoane, conform dorinţei Laurei. Însă, în cazul în care va muri lăsând în urmă copii, aceştia vor beneficia automat de venitul mamei lor. Aşa formulasem clauza şi sunt convins că oricine ar fi stat să judece mi-ar fi dat dreptate şi ar fi găsit-o cât se poate de obiectivă.

Să ascultăm însă ce reacţie a avut soţul.

Scrisoarea domnişoarei Halcombe m-a găsit foarte prins în diverse probleme. Cu toate acestea am găsit timpul necesar pentru redactarea contractului de căsătorie. A fost transcris şi tri-mis pentru studiu avocatului lui sir Percival, la nici o săptămână de când primisem veşti de la domnişoara Halcombe.

După două zile, am intrat din nou în posesia documentului înroşit de observaţiile făcute de avocatul viitorului mire. Nu erau, în general, obiecţii de esenţă, ci doar câteva modificări de nuanţă, cu excepţia problemei referitoare la ce-le douăzeci de mii de lire. Era subliniat cu

cerneală roşie, purtând alături următoarea însemnare:

„Nici vorbă – Suma va intra în întregime în posesia lui sir Percival Glyde, dacă soţia sa moare înaintea lui şi dacă din căsătoria lor nu rezultă nici un copil”.

Prin urmare, domnişoara Halcombe sau altă rudă la care s-ar fi gândit domnişoara Fairlie, nu urma să vadă nici un ban. Dacă nu va lăsa urmaşi, toţi vor fi acaparaţi de soţul ei.

Replica mea la această cerere neruşinată a fost deosebit de promptă: „Dragă domnule! În ceea ce priveşte contractul de căsătorie al domnişoarei Fairlie, insist asupra clauzei pe care o respingeţi şi nu am de gând să modific nimic. Cu respect”. Răspunsul n-a întârziat să sosească: „Dragă domnule! În ceea ce priveşte contractul de căsătorie al domnişoarei Fairlie, insist asupra solicitării făcute cu cerneală roşie pe care o respingeţi şi nu am de gând să modific nimic. Cu respect!” Deci, ajunsesem într-un punct mort şi nu ne rămânea decât să luăm fiecare legătura cu clientul său.

Pentru mine, clientul era domnul Frederick Fairlie, tutorele domnişoarei Fairlie, deoarece ea nu împlinise încă douăzeci şi unu de ani. M-am grăbit să-l înştiinţez, prezentându-i lucrurile întocmai şi prevalându-mă de toate explicaţiile necesare pentru a înţelege importanţa acestei clauze, scoţând în evidenţă meschinăria gestului baronetului care ţinea neapărat să pună mâna pe cele douăzeci de mii de lire. Aflasem cu stupoare că sir Percival nu prea stătea pe roze din punct de vedere financiar, că averea sa era ipotecată de datorii însemnate şi că venitul anual, deşi destul de însemnat nu-i aducea nici un fel de bani lichizi. Iată de ce, sir Percival era atât de ahtiat după această sumă frumuşică. Avocatul său nu făcea decât să-i susţină interesele atât de presante şi urgente.

Domnul Fairlie mi-a dat de ştire îndată, dovedind o nepăsare şi o lipsă de responsabilitate, demne de dispreţ. O să vă redau cât mai desluşit cum gândea el în această situaţie: „Scumpul şi apreciatul nostru Gilmore n-ar dori să aibă amabilitatea să nu-şi tortureze vechiul prieten şi client cu probleme lipsite de importanţă? Cine a mai auzit ca o fată de douăzeci şi unu de ani să se prăpădească înaintea unui bărbat de patruzeci şi cinci de ani, fără nici un urmaş? În plus, în

vremurile acestea ticăloase, ce crezi că poate fi mai de preţ decât liniştea şi viaţa tihnită? Oare nu merită să renunţi bucuros la cele douăzeci de mii de lire pentru dobândirea acestor idealuri supreme? Hai, recunoaşte că am dreptate!”.

Am azvârlit scrisoarea plin de scârbă. Exact când atinse podeaua am sesizat că bătea cineva la uşă; tocmai domnul Merimman, avocatul lui sir Percival Glyde. Există multe feluri de avocaţi oneroşi care te calcă pe nervi, însă, cei mai ticăloşi sunt cei care abordează o veselie debordantă şi un zâmbet fals în colţul gurii. Cel mai sâcâitor este întotdeauna omul de afaceri îmbuibat, cu abdomen voluminos, unsuros şi bun de gură. Această descriere i se potriveşte de minune domnului Merimman.

— Cum o mai duce stimatul nostru domn Gilmore? exclamă el numai zâmbete şi bunăvoinţă. Sunt încântat să constat scumpul meu, că te găsesc bine sănătos. Am avut drum prin împrejurimi şi ce mi-am zis! Hai să-l vizitez, poate are ceva să-mi spună. Serios, ar fi bine să soluţionăm între patru ochi mica neînţelegere care s-a ivit. Te-ai lămurit cu clientul dumitale?

— Eu da. Nu ştiu însă ce ai făcut dumneata.

— Scumpul meu domn! Aş fi dorit din suflet să-mi dea de ştire, dar cu el este greu s-o scoţi la capăt. Mi-a spus foarte răspicat: „Merimman, mă bazez în exclusivitate pe tine. Sunt încredinţat că îmi vei susţine interesele, ca şi când ai fi în locul meu şi de aceea eu nu vreau să mă amestec în această problemă. Anunţă-mă cînd ai rezolvat totul!” Exact aşa mi-a vorbit acum două săptămâni şi, chiar dacă l-aş solicita din nou, mi-ar răspunde acelaşi lucru. Dacă ar fi după mine, aş renunţa imediat la clauza mea. Dar aşa, când sir Percival nu poate fi abordat şi a lăsat întreaga răspundere pe umerii mei, trebuie să mă zbat pentru interesele sale. Înţelege-mă, dragă domnule că sunt ca şi paralizat.

— Deci, insişti să-ţi susţii obiecţiunile la clauza înscrisă de mine? l-am întrebat eu.

— Exact, fir-ar ea să fie! N-am ce face! Se îndreptă către cămin, să se mai dezmorţească, mormăind sfârşitul unei arii cu glasul său

baritonal. Clientul dumitale ce spune? mă chestionă el. Hai, explică-mi, fiindcă sunt tare curios.

N-am îndrăznit să-i spun. Nu voiam să-i dau satisfacţie. Trebuia să trag de timp prin orice mijloace. Mi s-a trezit flerul de vulpoi şi m-am apucat să încerc terenul.

— Douăzeci de mii de lire sunt o mulţime de bani, iar familia fetei nu se încumetă să renunţe cu atâta uşurinţă la ei – i-am spus eu.

— Întocmai, domnul meu – încuviinţă Merimman – întocmai! Ai pus punctul pe i! – exclamă el pironindu-şi ochii pe podea.

— Cred că partea pe care o reprezint ar fi înclinată să recurgă la un compromis, care să fie şi pe placul clientului dumitale. Serios, ar trebui să soluţionăm această problemă discutând şi cântărind. Cu ce sumă s-ar mulţumi persoana căreia îi aperi atât de ferm interesele?

— Cu ce sumă – se miră domnul Merimman – cu exact nouăsprezece mii nouăsute nouăzeci şi nouă de lire, nouăsprezece şilingi, nimic în plus şi nici în minus, până la ultimul peny. Zău, domnule Gilmore, scuză-mă dar nu m-am putut abţine să nu plasez o glumă nevinovată.

— Da, foarte nevinovată! am remarcat eu. Este bună exact de doi peny, cât reprezintă diferenţa până la cele douăzeci de mii de lire.

Domnul Merimman se distra copios. Făcu mare haz de constatarea mea, hohotind de umplu odaia cu glasul său. Eu nu prea aveam chef de râs. Am încercat să schimb subiectul şi să închei pe cât posibil discuţia.

— Acum este vineri – am spus eu. Lasă-ne până marţi. Atunci o să-ţi pot oferi verdictul final, ca să mă exprim aşa.

— Perfect – încuviinţă domnul Merimman. Aştept oricât va fi nevoie. Întinse mâna să ia pălăria şi între timp mă întrebă: Ah, era să uit. Familia din Cumberland pe care o reprezinţi nu mai are nici o veste

despre femeia cu scrisoarea anonimă?

— Nu, nici una. De ce, ai găsit-o? m-am interesat eu.

— Nu, deocamdată – exclamă el. Dar, mai am încă speranţe. Sir Percival este de părere că o anumită persoană a luat-o sub protecţia sa şi de aceea a ordonat ca omul respectiv să fie urmărit îndeaproape.

— Te referi cumva la bătrâna care a însoţit-o în Cumberland? am exclamat eu.

— Nu, nici vorbă. Într-adevăr n-am dat nici de urma femeii aceleia, dar nu-i timpul pierdut. Persoana de care am pomenit este un bărbat. Nu-l pierdem nici o clipă din ochi. Suntem aproape siguri că este implicat, în evadarea ciudatului personaj din ospiciu. Sir Percival avea de gând să-l cheme şi să-l ia la întrebări, dar eu l-am sfătuit să nu procedeze aşa: „Nu, în felul acesta se va controla, odată ce l-am avertizat. Mai bine să-l urmărim". Rămâne să vedem ce-o să iasă. Vai, domnule Gilmore, este mare primejdie că femeia aceea umblă nestingherită! Habar n-ai de ce poate fi în stare! La revedere, domnule. Nădăjduiesc că marţi o să-mi dai de ştire.

După ce-mi oferi aceste lămuriri, deschise uşa şi ieşi din cameră la fel de bine dispus ca atunci când intrase.

Aproape că nici nu mai fusesem atent la ce-mi spunea spre sfârşit. Mă obseda contractul de căsătorie şi îmi era imposibil să mă concentrez asupra altui lucru. Când m-am văzut singur, am încercat să-mi schiţez un plan.

Dacă ar fi fost vorba de alt client, n-aş mai fi stat pe gânduri, şi aş fi respectat întocmai instrucţiunile primite, ştergând clauza referitoare la cele douăzeci de mii de lire. Acum însă, erau în joc interesele domnişoarei Fairlie şi nu-mi permiteam să acţionez cu nepăsare. Nutream faţă de ea cele mai calde şi sincere sentimente. Nu puteam să uit că tatăl ei a fost pentru mine un client model şi un prieten de nădejde. Pregătindu-i contractul de căsătorie, uitasem că eram un burlac bătrân şi aveam parcă impresia că apăram interesele propriei

mele fiice. Trebuie să lupt pe orice căi ca să fac cum credeam mai bine. Nici nu se punea în discuţie posibilitatea de a-i adresa o nouă scrisoare domnului Fairlie. Ar fi fost la fel de inutil ca şi prima oară. Era mai înţelept să mă întâlnesc cu el şi să vorbim între patru ochi. De aceea, m-am gândit să fac un drum a doua zi până la Cumberland, pentru că oricum era sâmbătă şi-mi mai împrospătam şi eu plămânii cu aer curat. Speram că voi reuşi să-l lămuresc pe sensibilul bătrânel să se comporte onorabil, ca un om în toată firea. Desigur, eram perfect conştient că n-aveam prea multe şanse, însă, în felul acesta îmi luam o povară de pe inimă. Mai mult de atât nu-mi stătu în puteri să fac pentru a proteja interesele singurului copil al vechiului meu prieten.

Afară, se făcuse frumos. Soarele se înălţa strălucitor, iar vântul adia răcoros dinspre apus. Deoarece, în ultima vreme fusesem mereu încordat, m-am gândit să-mi ascult medicul şi să profit de această ocazie pentru a face puţină mişcare. Zis şi făcut. Am trimis valiza la biroul de bagaje şi m-am îndreptat agale către gara Euston Square. Cotind spre Holborn, am dat nas în nas cu un domn care stătu în loc şi mi se adresă. L-am recunoscut cu greu ca fiind domnul Walter Hartright.

De fapt, dacă nu mi-ar fi atras chiar el atenţia, nu l-aş fi observat de loc. Arăta total schimbat. Era tras la faţă ca o stafie, mâinile îi tremurau nesigure, şi era înveşmântat în nişte straie mototolite aruncate pe el la întâmplare, atât de diferite de ţinuta impecabilă şi hainele elegante pe care le purta la Limmeridge. Drept să spun, m-aş fi înfuriat să constat că vreunul din subalternii mei umblă în halul ăsta.

— Ai plecat de mult timp din Cumberland? mă întrebă el cu sufletul la gură. Domnişoara Halcombe mi-a scris de curând. Mi-a explicat că sir Percival Glyde a fost acceptat. Deci se vor căsători cât de curând, nu? Dumneata ce poţi să-mi spui, domnule Gilmore?

Rostogolea atât de năvalnic vorbele şi se precipita atât de des, încât de-abia desluşeam ce voia să spună. Indiferent cât de strânse au fost relaţiile sale cu cei de la Limmeridge, mi se părea complet nepotrivit să solicite asemenea amănunte. De aceea, m-am gândit să nu-i răspund şi să schimb vorba.

— O să ne lămurim încet-încet, o să ne lămurim domnule Hartright.

Presupun că dacă vei urmări anunţurile de căsătorie din ziar, îţi vei satisface în curând curiozitatea. Scuză-mă că îndrăznesc, dar te-ai schimbat foarte mult în rău de când nu ne-am mai văzut.

Faţa îi zvâcni pentru o clipă cu un tremur nervos, ceea ce mă făcu să regret că nu-mi ţinusem gura.

— Într-adevăr, nu sunt în măsură să vă solicit lămuriri în legătură cu căsătoria ei – exclamă el cu o tristeţe sfâşietoare. O să mă mulţumesc s-o caut în ziare, ca toţi ceilalţi. Aveţi dreptate – continuă el grăbit, fără să-mi lase timp să mă scuz. Am fost cam bolnav până nu demult. Vreau să călătoresc pe alte meridiane, pentru a schimba clima şi preocupările. Domnişoara Halcombe mi-a pus la dispoziţie relaţiile ei şi am fost acceptat. O să fiu la mare distanţă de aici, dar nu mă deranjează nici depărtarea, nici ţara unde o să trăiesc şi nici timpul îndelungat pe care-l voi petrece departe de casă.

După ce sfârşi ce avea de spus, privi în jur bănuitor şi speriat, de parcă se aştepta să fie urmărit de cineva.

— Călătorie plăcută şi succes – i-am urat eu, după care m-am interesat de el şi i-am oferit câteva amănunte despre problema care-l pasiona atât de mult: Azi mă abat pe la Limmeridge în nişte chestiuni de afaceri. Domnişoara Halcombe şi domnişoara Fairlie nu se află acolo. Îşi vizitează nişte prieteni din Yorkshire.

Ochii îi sclipiră pentru o clipă şi îmi făcu impresia că dorea să mai adauge ceva, dar fu cuprins de acelaşi tremur nervos care-i schimonosi faţa. Mă apucă strâns de mână în loc de rămas bun, iar apoi se pierdu în mulţime. Deşi îl vedeam doar pentru a doua oară în viaţă, am simţit că mi se strânge inima de mila lui. Aveam destulă experienţă în materie de tineri şi îmi dădeam seama imediat dacă apucaseră pe cărări greşite. Tocmai de aceea, vă spun cu tristeţe că nu prevedeam nimic bun în viitor pentru domnul Hartright.

4.

Am prins un tren mai devreme, aşa că m-am înfăţişat la Limmeridge la

ora cinci. În casă domnea pustietatea. Sperasem cel puţin să mă bucur de compania blândei doamne Vessey, dar, din păcate era obligată să stea la pat, din pricina unei răceli. În schimb, am creat panică în rândul servitorilor, care nu se aşteptau să vin şi care s-au întrecut în gafe şi greşeli. Până şi majordomul, stilat şi obişnuit cu situaţiile neprevăzute în atâţia ani de serviciu, s-a zăpăcit şi mi-a oferit o sticlă de Porto de la gheaţă. Starea sănătăţii domnului Fairlie nu cunoscuse nici o schimbare. Când i s-a transmis că doream să-i vorbesc, mi-a dat de ştire prin valetul său că se va bucura să mă întâlnească a doua zi dimineaţă şi că venirea mea neaşteptată îl agitase atât de mult încât se va lupta să-şi învingă palpitaţiile până seara târziu. Vântul a zguduit casa toată noaptea, scoţând gemete şi urlete înfiorătoare, de te băgau în sperieţi. Am avut un somn chinuit. De dimineaţă eram în toane rele şi am servit masa de unul singur.

Domnul Fairlie a acceptat să mă primească în jur de ora zece. Era instalat ca de obicei în fotoliul său şi tot ca de obicei era cu nervii la pământ, dar, din câte mi-a făcut impresia, boala sa se înrăutăţise. Când mi-am făcut apariţia, valetul era postat în faţa lui ţinând deschisă pe braţele sale o mapă voluminoasă, uriaşă, de mărimea plăcii de marmură de pe biroul meu, plină cu gravuri. Sărmanul era dărâmat sub greutate, în timp ce stăpânul dădea nepăsător la o parte foile, cercetând cu ajutorul unei lupe frumuseţea gravurilor.

— Dumneata, vechiul şi dragul meu prieten – spuse domnul Fairlie, înfundându-se în fotoliu ca să mă vadă mai bine – te afli sănătos, nu-i aşa? Ce gest frumos ai făcut, scumpul meu că te-ai deranjat să mă vizitezi în izolarea şi singurătatea cu care m-am înconjurat!

Credeam că prezenţa mea va elibera bietul valet, dar nici pomeneală. Stătea mai departe, cocoşat de oboseală dinaintea stăpânului său, sprijinind pe braţe enorma greutate, iar domnul Fairlie îşi trecea indiferent lupa dintr-o mână într-alta.

— Trebuie să avem o discuţie de maximă importanţă – am început eu – şi de aceea te rog să-mi permiţi să trimit servitorul în altă cameră.

Bietul de el îmi aruncă o privire recunoscătoare. Domnul Fairlie repetă neîncrezător vorbele mele, de parcă nu pricepuse bine.

N-aveam chef să mă lungesc aşa că intenţionam să-l oblig să facă exact cum doream eu.

— Te rog deci să laşi pe omul acesta să plece – am insistat eu, făcând semn către valet.

Domnul Fairlie luă o figură din cale-afară de mirată.

— La care om te referi? mă întrebă el. Zău, Gilmore, dragul meu, nu pricep ce-ai vrut să spui când l-ai numit „om"! Oricum, a încetat să mai fie aşa ceva din momentul în care l-am transformat în suport pentru gravuri şi bănuiesc că o să revină la condiţia pe care ai amintit-o după vreo jumătate de oră, când o să mă plictisesc de ele. Deci, Gilmore, nu văd ce te deranjează un suport de mape!

— Uite că mă deranjează şi îţi adresez pentru a treia oară rugămintea de a rămâne între patru ochi.

Eram mult mai serios şi hotărât ca să-şi permită să şovăie; îi aruncă o privire posomorâtă servitorului făcând semn către un scaun alăturat.

— Pune jos gravurile şi dispari! – îi porunci el. Ai grijă să nu rătăceşti semnul unde ne-am oprit. Aşa! Lasă-mi clopoţelul la îndemână. Şi acum cară-te dracului de aici.

Valetul îl ascultă. Domnul Fairlie se foi în fotoliu, şterse lupa cu o batistă ca o pânză de păianjen şi începu să se uite din nou la gravuri. De-abia reuşeam să mă stăpânesc.

— M-am prezentat în faţa dumitale, neglijându-mi treburile mele personale – am spus eu – pentru a apăra interesele nepoatei dumitale în particular şi ale familiei Fairlie în general. De aceea, consider că am dreptul să vă cer să mă urmăriţi cu atenţie.

— Vai, nu mă chinui! ţipă domnul Fairlie, lungindu-se în fotoliu şi dând ochii peste cap. Te implor, nu mă chinui. Sunt un om bolnav.

Mă hotărâsem, pentru fericirea Laurei Fairlie să nu-l cruţ. De aceea, am continuat:

— Vreau să te conving să-ţi revizuieşti atitudinea şi să nu-mi ceri să renunţ la apărarea intereselor nepoatei dumitale şi ale familiei. Lasă-mă să-ţi explic din nou cum stau lucrurile.

Domnul Fairlie dădu din cap şi suspină disperat.

— Eşti foarte crud, domnule Gilmore, foarte crud – spuse el. Oricum, poţi să începi.

I-am prezentat problemele cât mai explicit cu putinţă. M-a ascultat cu ochii închişi şi cu capul sprijinit de spătarul fotoliului. După ce am isprăvit ce aveam de spus, se uită la mine lenevos, deschise sticluţa cu săruri de pe masă şi se apucă să tragă pe nas, cu o figură satisfăcută.

— Scumpul meu Gilmore! exclamă el renunţând pentru moment la îndeletnicirile sale. Nu mă aşteptam la aşa ceva din partea dumitale! Mi-ai dovedit că eşti un bun cunoscător al naturii umane.

— Nu doresc decât un răspuns clar la întrebarea mea la fel de clară. Îţi repet, sir Percival Glyde nu este îndreptăţit să-şi facă asemenea planuri. Banii nu i se cuvin lui, ci copii-lor, dacă va avea cumva sau, dacă nu, nepoatei dumitale şi familiei ei. Depinde de dumneata ca să-l faci pe sir Percival să renunţe. În caz contrar poate fi bănuit că se însoară cu domnişoara Fairlie din interes.

Domnul Fairlie îmi făcu semn, ţinând în mână sticluţa de argint.

— Gilmore, vulpe bătrână, ce duşmănos eşti cu cei de neam mare! De-asta eşti atât de pornit împotriva lui Glyde, pentru că are ghinionul să fie baronet. Ah, Doamne sfinte, ce dur eşti şi ce idei liberale ai!

Nu meritam aceste epitete. Eram capabil să înghit multe, însă când ştiam foarte bine că eram un conservator înrăit, nu suportam să fiu caracterizat drept liberal. Am simţit că-mi plesnesc timpanele de

indignare. M-am ridicat de pe scaun, incapabil să scot un cuvânt.

— Nu, fără tărăboi! mă rugă domnul Fairlie. Pe toţi sfinţii, nu fă tărăboi! Scumpul meu Gilmore, n-am avut intenţia să te rănesc. Să ştii că şi eu am idei liberale, da, da, crede-mă: Deci, asta este, suntem doi liberali convinşi. Nu te enerva, te implor. N-aş vrea să ne certăm, zău, nu mă ţin puterile. Mai bine, hai să renunţăm la acest subiect şi să admirăm aceste gravuri superbe. Uite, o să-ţi explic ce semnificaţii au aceste linii. Ah, aşa îmi placi, dragă Gilmore.

L-am lăsat să aiureze în continuare, încercând să mă liniştesc. Când am deschis din nou gura, îmi revenisem complet şi puteam să mă adresez omuleţului aşa cum merită.

— N-ai dreptate, domnule – am spus eu – dacă îţi închipui că am vreun dinte împotriva lui sir Percival Glyde. Recunosc desigur că-mi pare rău de faptul că a plasat întreaga răspundere în mâinile avocatului său, răpindu-mi posibilitatea de a-l angaja într-o discuţie personală. Oricum, nu sunt pornit împotriva lui. Aş fi avut aceeaşi părere despre gestul lui, indiferent dacă ar fi sau nu de neam mare. Clauza pentru care insist atât este o procedură juridică perfect normală şi foarte des întrebuinţată. N-ai decât să te consulţi şi cu alţi avocaţi! Vei vedea că-mi dau dreptate. Toţi vor susţine acelaşi lucru, şi anume că este inadmisibil să încredinţezi veniturile unei femei în totalitate soţului ei. Nimeni n-ar admite să încheie un act prin care o sumă însemnată ca cea de două zeci de mii de lire să revină soţului în eventualitatea morţii soţiei.

— Da, eşti convins că n-ar admite, Gilmore? mă întrebă domnul Fairlie. Dacă ar face aşa ceva, dragul meu, fii convins că l-aş chema pe Louis şi i-aş porunci să-l azvârle pe uşă afară.

— Nu intenţionez să cedez aşa de uşor, domnule Fairlie, nu – n-o să cedez în memoria fratelui dumitale şi pentru fericirea nepoatei căreia îi eşti tutore. Trebuie să fii conştient că porţi întreaga responsabilitate a deciziei pe care ai luat-o în privinţa acestui ruşinos contract matrimonial, începând din acest moment, când voi ieşi din camera dumitale.

— Să nu faci asta, te implor! exclamă domnul Fairlie. Ţine cont că n-ai timp de pierdut domnule Gilmore. Aş încerca să te combat, dacă mi-ar permite sănătatea. Ce ai de gând de fapt, să bagi zâzanie între dumneata, sir Glyde şi Laura? Şi pentru ce mă rog, pentru nişte bani prăpădiţi! Nu, n-o să admit aşa ceva niciodată; nu voi accepta să tulbur liniştea şi pacea!

— Prin urmare, deduc din vorbele dumitale că nu ţi-ai schimbat părerea expusă în scrisoare?

— Exact, scumpul meu. Sunt fericit că m-ai înţeles în sfârşit! Hai, ia loc te rog!

Fără să-l bag în seamă m-am grăbit spre uşă, şi domnul Fairlie sună din clopoţel. Cu mâna pe clanţă, gata să deschid uşa, i-am zis următoarele:

— Indiferent ce surprize o să-ţi ofere viitorul, domnule, ţine cont că mi-am îndeplinit cu prisosinţă îndatoririle şi te-am pus în gardă. În calitate de avocat şi prieten sincer al familiei dumitale, îţi declar cu mâna pe inimă că eu nu mi-aş căsători fiica nici cu un prinţ printr-un contract de felul celui pe care mă obligi să-l închei în numele domnişoarei Fairlie.

Apăru valetul şi se postă în prag.

— Louis – îi porunci domnul Fairlie – condu-l pe domnul Gilmore şi vino înapoi să-ţi reiei locul cu mapa în braţe. Dă ordin să ţi se servească o masă copioasă. Da, dragul meu Gilmore, dă-le de lucru puturoşilor ăstora de servitori, pune-i să-ţi gătească un prânz gustos!

Mi-era silă să-i dau vreo replică. I-am întors spatele şi am plecat fără să scot o vorbă. Dacă mă grăbeam, prindeam trenul de ora două după-amiaza şi aşa am şi făcut.

Marţi, am dat drumul contractului cu modificările impuse de sir Percival, prin care exact persoanele pe care domnişoara Fairlie mă rugase să le înzestrez erau scoase complet din moştenire. N-aveam

încotro. Dacă nu întocmeam eu documentele s-ar fi găsit imediat alt avocat în locul meu.

Aici se încheie contribuţia mea la desfăşurarea evenimentelor din această familie. Continuarea povestirii intră în sarcina altor persoane. Mă opresc din scris cu sufletul întunecat de supărare şi mă văd nevoit să amintesc din nou vorbele care mi-au ieşit de pe buze când am părăsit Limmeridge House: „Nu mi-aş căsători fata nici cu un prinţ printr-un contract de felul celui care fusesem obligat să-l închei în numele Laurei Fairlie.”

Încheierea istorisirii domnului Gilmore

Istorisirea este continuată de Marian Halcombe, pe baza unor pasaje notate în jurnalul ei

[1]

....

Limmeridge House

1

8 noiembrie

Domnul Gilmore a plecat cu noaptea în cap.

Am dedus din atitudinea lui că discuţia cu Laura l-a impresionat mult mai mult decât arăta. Când ne-am luat rămas bun, m-am speriat văzând ce figură răvăşită avea şi m-am gândit ca nu cumva să-i fi destăinuit taina inimii ei şi motivul îngrijorării mele. Eram atât de obsedată de această idee, încât am respins propunerea lui sir Percival de a ne plimba împreună călare şi am alergat în camera Laurei.

Aproape că nu mă mai pot baza pe calmul şi stăpânirea mea, din momentul în care am realizat ce puternică şi deznădăjduită era pasiunea, Laurei.

De ce nu-mi dădusem seama oare că bunul simţ, blândeţea şi onestitatea pe care le-am admirat la bietul Hartright şi care m-au determinat să-l consider un adevărat prieten erau exact însuşirile care o puteau atrage în cea mai mare măsură pe sensibila şi generoasa Laura. Cu toate acestea, n-am intuit cât de puternică era afecţiunea ei până nu mi-a mărturisit chiar ea. Pentru moment am sperat că timpul va vindeca toate rănile. Mai târziu însă m-am îngrozit la gândul că acest sentiment înăbuşit îi va distruge toată viaţa. Faptul că nu intuisem cum va reacţiona mă făcuse să-mi pierd încrederea în propria

mea judecată. Nu ştiam cum să interpretez comportarea lui sir Percival şi nu ştiam cum să mă adresez Laurei. Până şi acum eram nehotărâtă dacă să intru sau nu la ea în odaie şi s-o rog să discutăm.

Când am văzut-o în sfârşit, se plimba agitată prin cameră. Era roşie în obraji şi tremura. M-a întâmpinat cu o rugăminte înainte să apuc să-i spun ceva.

— Mă gândeam la tine! – exclamă ea. Hai, aşază-te alături de mine pe sofa. Marian, nu pot să mai rabd, trebuie să-mi descarc sufletul!

Era din cale-afară de îmbujorată, se mişca foarte nervos şi punea prea multă pasiune în vorbele sale. Purta într-o mână caietul cu schiţe – comoara pe care o avea de la Hartright şi pe care o va păstra s-o răsfoiască cu nostalgie în clipele de singurătate. Am încercat să i-l trag dintre degetele încleştate, încet dar hotărât, şi să-l pun undeva departe, ascuns privirilor ei.

— Hai, scumpa mea,– linişteşte-te şi explică-mi ce-i cu tine! Ai discutat tot ce te frământă cu domnul Gilmore?

Dădu din cap.

— Nu, nu am discutat, tocmai asta este! S-a purtat deosebit de drăguţ cu mine şi eu, din păcate, l-am dezamăgit! – zise ea izbucnind în plâns. Îmi pare rău că n-am reuşit să mă controlez. Dar gata, s-a sfârşit. Acum o să-mi iau inima-n dinţi.

— Adică o să te încumeţi să ceri anularea logodnei? m-am mirat eu.

— Nu, mă refeream la faptul că vreau să mărturisesc adevărul.

Mă luă de gât şi îşi sprijini capul de pieptul meu. Avea în faţa ochilor un portret în miniatură al tatălui ei, atârnat pe peretele din spatele meu. Mi-am întors privirile şi am observat că-l sorbea din priviri.

— N-am cum să solicit anularea logodnei – îmi explică ea. În orice caz nu mă aştept la nimic bun de la viaţă. Îţi dai seama Marian, dacă aş face acest lucru, aş fi şi mai nefericită la gândul că mi-am încălcat promisiunea făcută tatălui meu pe patul de moarte.

— Bine, dar ce ţi-ai propus atunci? am întrebat-o eu.

— Să-i mărturisesc tot adevărul lui sir Percival Glyde şi în felul acesta să-l fac să mă eliberez de făgăduielile făcute, nu la rugămintea mea, ci pentru că aşa va considera necesar după ce va afla totul.

— Nu înţeleg la ce te referi când spui „totul”? Pentru sir Percival este suficient să ştie că nu doreşti să te căsătoreşti cu el (doar aşa s-a şi exprimat de altfel).

— Cum să-i declar aşa ceva când logodna a fost aranjată de tatăl meu, iar eu am fost de acord atunci? Nu mi-aş fi pus problema să-l refuz, deşi în inima mea n-aş fi fost fericită, însă… se opri, îşi feri chipul şi se ascunse la pieptul meu. Aş fi respectat cuvântul dat, Marian, dacă n-aş fi simţit fiorii unei iubiri pe care n-am bănuit-o când am promis să rnă căsătoresc cu sir Percival.

— Vai, Laura! Sper că n-o să te umileşti până într-atât încât să-i destăinuieşti acest lucru!

— M-aş umili dacă i-aş cere să-mi redea libertatea, păstrând pentru mine un fapt pe care este îndreptăţit să-l cunoască.

— Ba nu este îndreptăţit deloc!

— N-ai dreptate, Marian! N-am voie să-l mint pe cel care tatăl meu mi l-a ales drept soţ şi pe care l-am acceptat. Mă sărută pe obraji. Draga mea – şopti ea – mă iubeşti şi mă admiri într-atât încât eşti gata să-mi treci cu vederea unele greşeli faţă de care n-ai fi atât de îngăduitoare dacă ai fi în locul meu. Prefer ca sir Percival să pună la îndoială motiva-ţiile mele şi să-şi facă o părere urâtă despre mine dacă aşa se va întâmpla, decât să-l mint şi pe el şi pe mine, de dragul intereselor mele.

Am îndepărtat-o de lângă mine uluită. Parcă ne schimbasem. Acum ea era cea hotărâtă şi eu cea nesigură şi şovăitoare. M-am uitat la ea, observând cât era de calmă şi câtă resemnare se citea pe chipul ei alb ca varul. Am înţeles că în ochii ei calzi se oglindea însăşi inima ei pură şi nevinovată şi mi-a fost imposibil să încerc s-o dojenesc. Am plecat capul în tăcere. Dacă aş fi fost pusă într-o situaţie similară, m-aş fi înverşunat şi mai tare şi aş fi devenit probabil şireată şi vanitoasă, aşa cum sunt în realitate şi aşa cum sunt majoritatea femeilor.

— Nu te supăra pe mine, Marian – mă rugă ea, crezând că acesta era motivul pentru care nu-i dădusem nici o replică.

I-am vorbit, îmbrăţişând-o din nou. Mă feream să deschid gura, de frică să nu izbucnesc în plâns. Nu dau drumul lacrimilor atât de uşor, la fel ca şi bărbaţii. Suspinele şi zbuciumul meu sunt atât de violente încât îi sperie pe ceilalţi.

— Scumpa mea, reflectez de câtva timp asupra hotărârii mele – zise ea, jucându-se copilăroasă cu o şuviţă din părul meu, gest de care buna doamnă Vessey se străduia în zadar s-o dezbare. Am reflectat cu multă chibzuinţă şi mi-am cercetat cu grijă conştiinţa. Permite-mi să discut cu el mâine, de faţă cu tine, Marian. Îţi promit că n-o să ai nici un motiv să te ruşinezi de vorbele mele, dimpotrivă o să-mi eliberez sufletul de o mare povară. Trebuie să mărturisesc totul. După aceea, lui îi rămâne să stabilească ce hotărâre o să ia.

Oftă, cuibărindu-se la pieptul meu. Mă cuprinseră nişte presimţiri negre şi străduindu-mă să-mi înfrâng îndoielile care mă torturau, i-am promis că o să-i fac pe plac. Se bucură şi încet-încet am reuşit să schimbăm subiectul.

A participat şi ea la cină şi s-a arătat mai amabilă şi mai preocupată decât până acum de persoana lui sir Percival. Spre seară, ne-a delectat, interpretând la pian câteva bucăţi clasice, greu de redat. Melodiile lui Mozart, atât de îndrăgite de bietul Hartright nu au mai răsunat niciodată de la plecarea lui. Îndepărtase până şi caietul cu partituri. O făcuse special, de teamă să nu dea cineva de el şi s-o roage să cânte, trezindu-i amintiri dureroase.

Nu mi-am dat seama dacă îşi păstrase hotărârea. Dar, înainte să se retragă din camera ei, i se adresă – lui sir Percival, aşa cum îşi propusese. I-a comunicat cât se poate de calmă că dorea să stea de vorbă cu el şi că îl aşteaptă în salonaş, după micul dejun, alături de mine. Auzind acestea, el se albi la faţă şi am sesizat că mâna îi tremura uşor când ne-am spus noapte bună. Era perfect conştient că viitorul său atârna de discuţia din dimineaţa următoare.

Am deschis ca întotdeauna uşa care lega dormitorul meu de al ei, ca să-i urez somn uşor. Când m-am înclinat s-o sărut, am remarcat că îşi ascunsese albumul cu desene sub pernă aşa cum făcea când era mică cu jucăriile îndrăgite. Nu m-am îndurat s-o cert, dar am făcut semn către caiet şi am dat din cap. M-a tras înspre ea şi m-a sărutat.

— Lasă-mă să-l ţin lângă mine acum – mă rugă ea. Poate, începând cu ziua de mâine o să fiu nevoită să-mi iau definitiv adio de la el.

9 noiembrie

Dimineaţa n-a început prea promiţător pentru mine. Poşta mi-a adus o scrisoare de la bietul Walter Hartright. Era urmarea unei înştiinţări pe care i-o trimisesem, referitoare la faptul că sir Percival se disculpase în privinţa acuzaţiilor din scrisoarea Annei Catherick. Îmi explica în câteva cuvinte că nu este îndreptăţit să judece atitudinea şi motivaţiile celor de rang mare, cu care nu se putea compara. Vorbele sale sunt dezolante iar fragmentele în care se referă la propria sa persoană sunt încă şi mai dezarmante. Îmi povesteşte că îi vine din ce în ce mai greu să-şi reia vechile îndeletniciri şi mă roagă din tot sufletul, dacă stă în puterea mea să pun o vorbă bună pentru a-l ajuta să dobândească o slujbă cât mai departe de Anglia, pe alte meridiane, în altă civilizaţie şi în alte rosturi. Ba mai mult, sfârşitul scrisorii sale m-a îngrijorat de-a binelea şi m-a făcut să mă gândesc serios la ce mă rugase.

După ce îmi precizează că n-a mai aflat nimic despre Anne Catherick, schimbă complet tonul naraţiunii, declarându-mi fără nici un fel de explicaţii, că, din clipa în care a revenit la Londra a fost urmărit pas cu pas de persoane necunoscute. Spune că n-are cum să-mi prezinte dovezi în acest sens dar afirmă că această impresie i se confirmă pe zi

ce trece. Vorbele sale m-au îngrozit pentru că mi se pare că imaginea Laurei îl obsedează tot mai mult. O să iau legătura de urgenţă cu câteva cunoştinţe suspuse din Londra, ale mamei mele şi o să le rog să-l ajute. S-ar putea ca depărtarea şi lumea diferită în care o să se învârtească să aibă o influenţă binefăcătoare asupra lui.

Din fericire, sir Percival s-a scuzat că nu ne poate ţine companie la micul dejun. Servise o ceaşcă cu cafea mai devreme, la el în odaie şi trebuia să răspundă la nişte scrisori. Însă la unsprezece, dacă eram de acord, se va prezenta în salonaş, în faţa domnişoarei Fairlie şi a domnişoarei Halcombe.

Pe măsură ce servitorul ne transmitea vorbele sale, eram atentă să urmăresc reacţiile Laurei. De când intrasem să-i dau bună dimineaţa, remarcasem cât era de calmă şi hotărâtă. Îşi păstră această atitudine şi la micul dejun. Era la fel de stăpână pe sine şi în timp ce ne instalasem pe sofa în camera ei în aşteptarea lui sir Percival.

— Te rog să nu-ţi fie frică pentru mine, Marian – mi-a zis ea cât se poate de natural. Nu garantez dacă îmi pot păstra sângele rece faţă de un prieten drag ca domnul Gilmore sau faţă de o soră iubită ca tine, dar ştiu că pot să mă stăpânesc faţă de sir Percival Glyde.

Am privit-o mută de uimire. De când o cunoşteam, nu bănuisem ce resurse ascunse zac în ea şi presupun că nici ea nu bănuise până ce nu fusese răscolită de focul iubirii şi de amarul deznădejdii.

Exact când ceasul bătu de unsprezece, sir Percival se şi înfăţişă. Era cuprins de o mare agitaţie, pe care cu greu şi-o putea controla. I se accentuase până şi tusea uscată şi enervantă. Luă loc la masă, dinaintea noastră. Laura stătea alături de mine. I-am studiat cu atenţie şi pe unul şi pe celălalt şi am constatat că el era mult mai alb şi mai desfigurat decât sora mea.

Spuse câteva vorbe de complezenţă, încercând să pară în largul lui. Nu-şi putea controla însă tremurul vocii şi licărul neliniştit al ochilor. Cred că a realizat şi el acest lucru, deoarece, la un moment dat, a lăsat fraza neterminată, conştient că n-avea rost să se mai prefacă.

Se instală o tăcere penibilă până ce Laura se hotărî s-o întrerupă.

— Trebuie să discutăm, sir Percival – spuse ea – despre o problemă de maximă importanţă pentru amândoi. Am oprit-o şi pe sora mea, deoarece mă susţine şi rnă îmbărbătează întotdeauna. Ea nu are nici un amestec în toate acestea. Hotărârea şi declaraţia pe care am să v-o fac îmi aparţin în exclusivitate. Sper că o să ai bunăvoinţa să mă crezi.

Sir Percival făcu o plecăciune. Deocamdată, ea dădu-se dovadă de mult tact şi respect. Se uitau unul la celălalt. Ai fi crezut că doreau să-şi acorde cea mai mare atenţie şi înţelegere.

Chipul lui frământat păru să se lumineze pentru o clipă. Am remarcat însă că mişca nervos din picior pe sub masă, semn că sufletul său era cuprins de o mare agitaţie.

— Am ţinut cont – spuse ea – că ai obţinut mai întâi acordul tatălui meu înainte să mă onorezi cu cererea dumitale în căsătorie. Presupun că-ţi mai aminteşti de vorbele mele când am încuviinţat să mă logodesc. Ţi-am declarat foarte sincer că fac aşa cum doreşte tatăl meu. N-am pus niciodată la îndoială sfaturile sale grijulii, pline de dragoste părintească. Acum nu mai este printre noi şi nu-mi rămâne decât să-i păstrez o pioasă amintire. Sunt însă la fel de convinsă ca şi atunci că tatăl meu nu-mi dorea decât binele şi deci trebuie să-i dau ascultare.

Vocea îşi pierdu puţin din intensitate. Îmi căută mâna cu înfrigurare şi mă strânse cu putere. Tăcerea care se lăsase, fu întreruptă de această dată de sir Percival.

— Îmi permiteţi să vă întreb – spuse el – dacă până acum m-am făcut vinovat de ceva care să zdruncine încrederea de care mă bucuram în ochii dumitale?

— Nu, nu-i vorba despre aşa ceva. Mi-ai acordat mereu cel mai mare respect, ba mai mult decât atât ai fost apreciat de tatăl meu şi acest fapt îmi este de ajuns. Din partea dumitale, nu s-a ivit niciodată ocazia care să mă îndreptăţească să cer anularea logodnei. Vorbele mele

trebuie să te facă să înţelegi cât de mult îţi datorez.

Acest motiv, împreună cu promisiunea făcută tatălui meu şi apoi dumitale nu-mi permite să am cuvântul hotărâtor în situaţia de faţă. Anularea logodnei trebuie să izvorască deci numai din iniţiativa dumitale, sir Percival.

Bărbatul se linişti ca prin farmec şi se înclină grăbit înspre masă.

— Cum adică din iniţiativa mea? Şi de ce mă rog aş avea asemenea iniţiativă?

Am simţit cum i se accelerează pulsul şi cum mâna îi îngheaţă într-a mea. Deşi se ţinuse tare până acum, mi se strângea inima pentru ea. N-aveam însă nici un motiv.

— Dintr-o cauză pe care îmi este foarte penibil să ţi-o lămuresc – zise ea. S-a petrecut ceva în sufletul meu, ceva, care-ţi dă tot dreptul să anulezi logodna.

Se albi din nou la faţă şi mai rău ca la început. Îşi mişcă braţul, se frământă pe scaun şi îşi rezemă capul cu mâna, dezvăluindu-se privirii mele doar un profil.

— Ce anume s-a petrecut? insistă el.

Tonul în care se adresase era emoţionant. Trăda un mare chin lăuntric.

Laura oftă şi mă atinse cu umărul de parcă ar fi căutat un sprijin. Vedeam cât este de încordată şi m-am gândit s-o ajut, continuând discuţia. Ea intui intenţia mea şi mă opri strângându-mă mai tare de mână. Apoi vorbi din nou, ferin-du-şi privirile de ochii lui sir Percival.

— Ştiu – continuă ea – că o femeie trebuie să acorde cea mai sinceră şi puternică afecţiune soţului ei. Când am consimţit să mă logodesc,

eram stăpână pe sentimentele mele, iar dumneata puteai încerca să le cucereşti. Vei fi îndurător faţă de mine, sir Percival, dacă îţi spun cinstit că lucrurile s-au schimbat?

Obrajii îi străluceau de urma celor câteva lacrimi care izvorâseră din ochii ei în timp ce-l aştepta să vorbească. În momentul în care ea îşi începuse explicaţiile, îşi ascunsese faţa între mâini. Nu rămăsese descoperită decât jumătatea de sus a frunţii. Stătea aşa nemişcată şi de nepătruns. Atitudinea lui era greu de înţeles. Nu puteai bănui dacă era supărat sau furios. Era aidoma unei statui în aceste momente de mare cumpănă în existenţa lui şi a ei.

Pentru binele şi fericirea Laurei, mi-am luat inima-n dinţi şi am intervenit în discuţie.

— Sir Percival – am exclamat eu pe un ton dur – dumneata nu vrei să răspunzi chiar nimic, după ce sora mea şi-a deschis sufletul în felul acesta? Consider că ţi-a destăinuit poate mai mult decât ai fi fost îndreptăţit să afli – am zis eu, scoasă din sărite.

Vorbele mele pripite i-au oferit un argument de care profită imediat.

— Scuză-mă, te rog domnişoară Halcombe – spuse el, ferindu-şi în continuare privirile de noi – scuză-mă, dar adu-ţi aminte că eu n-am avut nici un fel de pretenţii.

Eram gata să spun câteva banalităţi care n-ar fi lămurit cu nimic situaţia, dar Laura mi-o luă înainte, reluând discuţia.

— Presupun că vorbele mele nu au fost rostite fără nici un folos. De aceea, sper că mă pot baza pe încrederea dumitale deplină pentru a-mi continua explicaţiile.

— Da, bineînţeles.

O aprobase cu însufleţire, descoperindu-şi în sfârşit chipul. Nu distingeam mare lucru din trăsăturile sale. Remarcasem doar că

asculta cu atenţie şi era dornic să afle motivul fetei.

— Vă asigur că n-am nici un fel de intenţii egoiste, sir Percival! Dacă veţi anula logodna în urma spuselor mele, puteţi fi sigur că gestul dumneavoastră nu va avea drept urmare căsătoria mea cu alt bărbat. Nu. Va însemna doar că voi rămâne singură toată viaţa. N-am greşit faţă de dumneata decât doar în gând. Nu s-a exprimat nici o declaraţie… Se opri, străduindu-se să redea cât mai exact ideea care o preocupa. Da, nici un fel de declaraţie sau lămurire între mine şi persoana de care amintesc acum pentru prima şi ultima oară faţă de dumneata. Îţi promit că n-o să mai pomenesc niciodată de el, pentru că sunt sigură că n-o să-l mai văd atâta timp cât trăiesc. Te implor să nu mă obligi să-ţi povestesc mai mult şi să te mulţumeşti cu ce ai aflat. Ceea ce ţi-am spus este purul adevăr, sir Percival şi am considerat că viitorul meu soţ este îndreptăţit să-l cunoască, indiferent cât m-ar durea pe mine. Cred cu toată sinceritatea că va fi un om generos şi iertător faţă de soţia lui şi-i va respecta taina.

— Preţuiesc mai mult decât orice pe lume sinceritatea dumitale – spuse el – şi vorbele pe care mi le-ai spus vor fi închise în adâncul inimii mele.

Zicând acestea, îşi îndreptă privirile către ea, crezând că o să continue.

— Nu mai am nimic de adăugat – exclamă ea, pe un ton calm – ţi-am oferit suficiente motive pentru a te simţi dator să anulezi logodna noastră.

— Dimpotrivă, mi-ai oferit suficiente motive pentru a preţui şi mai mult promisiunea făcută.

Nici nu-şi termină bine fraza, că se şi sculă de la locul lui, îndreptându-se către sora mea.

Laura sări uimită şi scoase un strigăt necontrolat. Toate cuvintele pe care le rostise, scoteau în evidenţă puritatea ei sufletească în faţa unui bărbat care ştia să aprecieze această calitate. Fără să-şi dea seama că

prin atitudinea sa demnă îşi omorâse toate speranţele care-i încolţeau în inimă. Am bănuit că o să se întâmple un lucru nedorit şi neprevăzut de biata fată şi l-aş fi evitat dacă mi-ar fi oferit cât de cât posibilitatea s-o fac. Până în acest moment când nu ne mai puteam aştepta la nimic bun, stăteam ca pe ace, gata să întorc pe dos vorbele lui sir Percival şi să-l pun în dificultate.

— M-ai lăsat pe mine să aleg, domnişoară Fairlie dacă să te accept sau nu – remarcă el. Sunt un om sufletist şi nu pot respinge o femeie care mi-a demonstrat cât este de cinstită şi corectă.

Se exprimase atât de înflăcărat şi duios, şi totodată atât de sensibil şi delicat, încât Laura îşi ridică privirile, se îmbujoră în obraji şi i se adresă cu hotărâre:

— De ce? Vreţi să spuneţi că nu puteţi respinge o femeie? Orice fiinţă care n-ar fi capabilă să-şi ofere dragostea soţului ei merită să fie tratată aşa!

— Poate că o să i-o ofere mai târziu, dacă se va dovedi demn de sentimentele ei! o aţâţă sir Percival.

— Nu, nu se va întâmpla aşa ceva! exclamă ea. Dacă insişti să nu anulezi logodna, o să te slujesc cu credinţă şi sinceritate, dar niciodată cu iubire. Fii convins de acest lucru pentru că îmi cunosc firea.

Chipul ei frumos devenise parcă şi mai încântător, în timp ce vorbea, aşa că nici un bărbat care ar fi privit-o nu i-ar fi putut rezista. Am încercat să disting vreun gest demn de critică în atitudinea lui sir Percival şi să i-l aduc la cunoştinţă, dar, cu toată stăruinţa mea, nu puteam decât să-l compătimesc.

— Sunt recunoscător pentru declaraţia pe care mi-ai făcut-o – spuse el. Voi preţui cinstea şi sinceritatea dumitale mai mult decât orice dovadă de iubire.

Laura îşi aşezase mâna stângă în poala mea, dar cea dreaptă era lipită de cap. Sir Percival o luă cu delicateţe, o duse către buze şi o atinse

uşor, de-abia simţit. După aceea, făcu o plecăciune dinaintea mea şi se retrase în linişte din cameră.

Laura împietrise parcă în loc. Nu deschise gura nici după ce uşa se închise în urma lui. Stătea rece ca gheaţa, cu privirile pironite în podea. Am înţeles că n-avea rost să-i cer să vorbească. Am luat-o în braţe şi am ţinut-o la pieptul meu. Nu ne-am dezlipit una de cealaltă timp îndelungat, atât de îndelungat, încât am deschis gura, nădăjduind că o să-i trezesc vreo reacţie.

Se pare că obţinusem efectul dorit. Se desprinse de lângă mine şi se sculă în picioare.

— Nu-mi rămâne nimic de făcut, Marian, decât să-i dau ascultare. Existenţa mea de aici înainte îmi va impune anumite rigori. De exemplu, chiar astăzi va trebui să renunţ la un privilegiu.

Zicând acestea, se apropie de o măsuţă din faţa ferestrei, unde erau aranjate ustensilele de desen. Le adună şi le aşeză pe toate într-unul din sertarele biroului. Răsuci cheia în broască şi mi-o înmână.

— Sunt nevoită să renunţ la tot ce mi-l aduce dinaintea ochilor. Pune cheia unde crezi de cuviinţă. Eu n-o să te întreb niciodată ce-ai făcut cu ea.

Până să apuc să-i răspund, se îndreptă către bibliotecă, luă albumul de schiţe al lui Walter Hartright, stătu un moment pe gânduri, după care îl înălţă la buze şi-l sărută cu patimă.

— Vai, draga mea Laura! am exclamat eu, fără urmă de enervare sau reproş, pe un ton trist şi deznădăjduit.

— Te rog, Marian – îmi spuse ea – este ultima oară. Acum îmi iau definitiv adio de la el.

Aşeză caietul pe masă şi îşi trase pieptănul care-i prindea părul. Pletele căzură bogate, cuprinzîndu-i spatele şi umerii, mai jos de talie.

Alese o şuviţă lungă şi subţire, o tăie cu foarfeca iar apoi o fixă cu un ac, pe prima pagină a caietului. Când termină de aranjat, închise albumul şi mi-l înmână.

— Ştiu că purtaţi o strânsă corespondenţă – îmi zise ea. Te rog să nu-i pomeneşti niciodată că sunt nefericită. Dacă se interesează de mine mulţumeşte-te să-i spui că o duc bine. Te implor Marian, fie-ţi milă de mine şi nu-l îndurera fără rost. Iar, dacă mă prăpădesc înaintea lui, promite-mi că o să-i dai albumul şi bucla prinsă înăuntru. Nu mai contează dacă află, după ce eu n-o să mai fiu că am aşezat-o acolo cu mâna mea. Tot atunci, Marian, poţi să-i mărturiseşti ceea ce eu n-am îndrăznit niciodată… da, poţi să-i mărturiseşti cât de mult l-am iubit!

Se cuibări din nou la pieptul meu şi-mi repeta cu o patimă sfâşietoare adevărul care-i ardea sufletul şi care mă chinuia şi pe mine.

Calmul şi raţiunea care o călăuziseră până acum se sfărâmară în mii de ţăndări sub lovitura necruţătoare a iubirii, ţâşnind ca un strigăt disperat. Se desprinse cu o putere nebănuită din braţele mele şi se trânti pe sofa, zguduită de un potop de lacrimi şi de un tremurat nervos, greu de stăpânit.

Degeaba am căutat s-o calmez şi s-o alint. Nu se mai putea controla şi nu găsea cuvintele potrivite să-mi răspundă. Ziua se încheie la fel de violent şi sfâşietor cum începuse. Întâmplările care se petrecuseră, aveau s-o facă de neuitat. Când tumultul pasiunii dezlănţuite se ascunsese din nou în străfundul fiinţei sale, nu mai rămăsese din biata Laura decât o fantasmă vlăguită. Rămase întinsă pe sofa până după-amiază, zbătându-se între somn şi veghe. Între timp, am ascuns albumul ca să nu mai dea cu ochii de el după ce îşi va reveni. Când se trezi şi îşi îndreptă privirile către mine, chipul meu nu trăda nici o fărâmă din fierberea care-mi mocnea în suflet. N-am pomenit nici un cuvânt despre evenimentele de după micul dejun. Am evitat să pomenim de sir Percival şi am uitat cu desăvârşire numele lui Walter Hartright.

10 noiembrie

Observând că a doua zi Laura era din nou fata de altădată, am adus

vorba despre discuţia din ziua precedentă, în ideea că aş putea s-o conving să-mi permită şi mie să discut cu sir Percival şi cu domnul Fairlie. Voiam s-o fac să priceapă că eu aş trata delicata problemă a logodnei cu mai multă fermitate şi sânge rece decât este ea capabilă. Ea se opuse cu blândeţe, dar eram convinsă că nu-mi dădea nici o şansă.

— Întrevederea de ieri a fost de mare importanţă – îmi explică ea. Acum nu mai am încotro.

După prânz, sir Percival a găsit de cuviinţă să-mi ofere câteva explicaţii referitoare la discuţia dintre el şi Laura. M-am încredinţat că sinceritatea mărturisirilor surorii mele, l-a făcut să aibă şi mai multă încredere în nobleţea ei sufletească şi a înlăturat orice umbră de gelozie, care s-ar fi putut abate fie de faţă cu ea, fie după ce ieşise din cameră. Deşi regreta ghinionul Laurei, era sigur că secretul inimii ei va fi păstrat cu sfinţenie, ca şi până acum. De acest fapt, mă putea asigura din toată inima şi, ca drept dovadă nu-l interesa să afle de când datau sentimentele ei şi cine era fericitul căruia îi erau destinate. Avea prea mare încredere în corectitudinea domnişoarei Fairlie şi, nu intenţiona să-i pună vorbele la îndoială sau să-i ceară amănunte în plus.

Când termină ce avea de spus mă privi, aşteptând un răspuns din partea mea. Îmi dădeam prea bine seama că eram pornită împotriva lui, că ar fi putut trage anumite concluzii defavorabile din cuvintele pătimaşe pe care le-aş putea fi rostit, aşa că am lăsat impresia că nu înţelegeam ce voia de la mine. Totuşi nu mă putea împiedica nimeni să susţin interesele Laurei. Cu acest scop, i-am declarat cu tupeu că era păcat că respectul faţă de Laura nu l-a împins spre o hotărâre mai bărbătească, determinându-l să anuleze logodna.

Îmi combătu argumentul cu uşurinţă, fără să aibă intenţia să se disculpe. Mi-a atras doar atenţia că era cu totul altceva să i se permită domnişoarei Fairlie să-l respingă faţă de chinul de a se obliga pe sine însuşi să o facă, devenind în acest fel călăul năzuinţelor sale. Atitudinea ei de ieri îi aţâţase şi mai mult iubirea şi pasiunea cu care o adora de doi ani, astfel încât orice strădanie de a-şi sugruma aceste porniri era sortită eşecului. Recunoştea că în ochii mei, s-ar fi putut să treacă drept un om slab, trufaş şi indiferent faţă de fiinţa pe care o diviniza, dar, mă ruga să reflectez ce fericire ar fi aşteptat-o dacă ar fi

rămas singură, suferind în tăcere din pricina unei iubiri nepotrivite, când el ar săruta şi pământul pe care păşeşte dacă i-ar deveni soţ. În această situaţie, ca femeie măritată ar mai fi avut o şansă, oricât de infimă, de împlinire pentru că, dacă ar fi rămas singură, orice speranţă ar fi fost pierdută, după cum recunoscuse şi ea de altfel.

Am deschis gura în silă, ca să nu par prea nepoliticoasă. Oricum nu aveam cum să-l contrazic. Era clar că felul în care Laura pusese problema cu o zi în urmă, îl lăsase pe el să hotărască, iar el profitase de această situaţie şi îşi asigurase fericirea. Am înţeles imediat că aşa o să se întâmple iar acum când istorisesc aceste fapte, lucrurile mi se conturează şi mai clar. Nu pot decât să mă rog la Dumnezeu, ca stăruinţa lui să fie, aşa cum susţine, urmarea iubirii sale neţărmurite pentru Laura.

Trebuie să mai precizez, înainte să sting lumânarea şi să mă bag în pat, că l-am recomandat pe bietul Hartright, la două cunoştinţe ale mamei mele din Londra – persoane foarte influente şi bine-plasate în societate. Sunt convinsă că, dacă le va sta în putere, o să-l ajute. În afară de Laura, nu m-a mai preocupat niciodată vreo persoană într-aşa măsură ca Walter. Evenimentele care au avut loc după plecarea sa, m-au convins şi mai mult decât până acum că merită întreaga mea recunoştinţă şi respectul cel mai adânc. Sper că nu greşesc, sprijinindu-l să-şi găsească de lucru în altă ţară şi sper cu toată tăria şi convingerea că lucrurile se vor aranja.

11 noiembrie

Sir Percival a fost primit de domnul Fairlie şi am fost anunţată să particip şi eu la această discuţie.

Am constatat că domnul Fairlie era tare mulţumit că scăpa în sfârşit de „răspundere” (aşa numea el căsătoria nepoatei sale). Până atunci nu fusese cazul să-mi expun punctul de vedere, dar când l-am auzit cum spune, pe tonul său lălăit şi enervant, că era bine ca data căsătoriei să fie stabi-lită de acord cu doleanţele lui sir Percival, am fost îmboldită de o dorinţă lăuntrică să-l enervez pe domnul Fairlie, ridicând glasul cu fermitate împotriva grăbirii nejustificate a dorinţei exprimate de Laura. Sir Percival a sărit ca ars, explicându-mi că este de acord cu părerea mea şi rugându-mă să-i dau crezare că nu el era

cel care venise cu această propunere. Domnul Fairlie se înfundă şi mai bine în fotoliul său, închise ochii, declară că eram amândoi nişte exemplare umane tipice, după care o luă de la capăt, spunând aceleaşi vorbe, ca şi când nu ne-ar fi auzit nici pe mine, nici pe sir Percival. Am pus capăt dialogului dintre noi, precizând că nu intenţionam să-i pomenesc Laurei despre această hotărâre, în afară de cazul în care m-ar întreba chiar ea. Zicând acestea, am ieşit imediat din cameră. Sir Percival îşi luase un aer trist şi stânjenit. Domnul Fairlie îşi sprijini picioarele sale firave de un scăunel tapiţat cu catifea şi mă apostrofă în felul lui:

— Scumpa mea Marian, ai nişte nervi de oţel, zău! Vezi, să închizi uşa încet!

Intrând în apartamentul Laurei, am aflat de la ea că întrebase de mine şi doamna Vessey o anunţase că am fost chemată de domnul Fairlie. S-a interesat de îndată care fusese motivul aşa că i-am redat întreaga discuţie, incapabilă să-mi ascund iritarea şi revolta. M-am înfuriat şi mai rău când am văzut ce reacţie a avut la toate acestea. Nici prin cap nu-mi trecea că o să se arate atât de resemnată.

— Tot ce a spus unchiul este foarte just, – remarcă ea. Am creat deja destule discuţii şi neplăceri atât ţie cât şi celorlalţi. N-are rost să mai stârnesc şi altele... aşa că Mari-an... dă-i voie lui sir Percival să stabilească data când o vrea.

M-am opus din răsputeri dar hotărârea ei era deja luată.

— Mi-am dat cuvântul să mă logodesc cu el – îmi explică ea – aşa că trebuie să uit tot ce a fost până acum. În orice caz, n-am cum să fug de momentul acela, Marian, doar ştii prea bine. Mai devreme sau mai târziu tot o să mă căsătoresc. Am cauzat deja o mulţime de supărări şi frământări celor dragi aşa că vreau să le pun capăt definitiv.

O ştiam blândă şi maleabilă şi mă mirasem s-o văd atât de hotărâtă în resemnarea ei, de fapt în deznădejdea ei. Aş fi preferat, deşi ţineam atât de mult la ea, s-o văd mai agitată. Nu-i stătea în fire să se arate atât de indiferentă şi detaşată de toate!

12 noiembrie

La masa de dimineaţă, sir Percival mi-a cerut câteva amănunte despre Laura, aşa că m-a obligat să-i spun care era dorinţa ei.

Între timp, a apărut chiar ea, în persoană şi a venit către noi. Se purta la fel de îngheţată şi calmă faţă de sir Percival. După ce ne-am ridicat de la masă, cei doi s-au retras lângă o fereastră şi au discutat un timp între patru ochi. N-au zăbovit prea mult. Ea s-a îndepărtat, a luat-o pe doamna Vessey şi au plecat din cameră. Sir Percival s-a îndreptat către mine şi mi-a declarat că a rugat-o pe Laura să fixeze ea data căsătoriei când va dori. În schimb ea, l-a refuzat politicos şi i-a explicat că cel mai bun lucru era ca el să transmită domnişoarei Halcombe, hotărârea pe care o va lua.

Nu mai sunt în stare să mă concentrez asupra scrisului. Sir Percival a triumfat din nou, spre cinstea lui şi spre marea mea mâhnire. El are bineînţeles aceleaşi intenţii ca la început şi este doritor să le vadă împlinite, în timp ce Laura, aparent împăcată cu gândul acestei căsătorii, se retrage tot mai mult în carapacea ei. Odată cu abandonarea duioaselor amintiri de la Hartright, îşi pierduse parcă gingăşia şi sensibi-litatea. Abia a bătut de ora trei după-amiază, acum când aştern aceste rânduri şi sir Percival s-a şi grăbit să se reîntoarcă la reşedinţa sa din Hampshire, nerăbdător să înceapă pregătirile pentru a-şi întâmpina mireasa. Dacă nu se va produce cine ştie ce catastrofă, nimic nu-l va putea împiedica pe sir Percival să se însoare, conform dorinţei sale din totdeauna, înainte de Anul Nou. Mi se frânge inima când mă gândesc!

13 noiembrie

M-am perpelit toată noaptea şi n-am putut închide un ochi cu gândul la Laura. Când s-au ivit zorii, mi s-a părut că găsisem soluţia: o călătorie pe alte meleaguri. Da, asta era! Trebuia să o scot din inerţia în care intrase şi s-o introduc în societatea veselă a unor buni prieteni. După câteva clipe de gândire, am luat hotărârea să trimit câteva rânduri familiei Arnold din Yorkshire. Este vorba de nişte oameni modeşti, sufletişti şi primitori, pe care îi cunosc de când eram mică. I-am împărtăşit planurile mele, abia după ce trimisesem scrisoarea. Mi-ar fi părut bine să îmi opună rezistenţă şi să încerce să mă contrazică.

Ar fi fost un semn că reintră în normal, dar degeaba! Se mulţumi să mă aprobe la fel de pasivă şi resemnată: „Marian, du-mă unde vrei tu. Pe tine te însoţesc oriunde. Ştiu că schimbarea o să-mi prindă bine.”

14 noiembrie

L-am înştiinţat pe domnul Gilmore că nefericita căsătorie avea toţi sorţii să se realizeze în curând şi că plecam într-o mică vizită în altă regiune. Nu mă încumetam să-i explic mai pe larg. Am destul timp la dispoziţie până la finele anului.

15 noiembrie

Am primit trei scrisori. Una de la familia Arnold, bucuroasă să ne primească. Cealaltă de la unul din prietenii pe lângă care intervenisem pentru Walter Hartright şi care mă anunţă spre bucuria mea că este în măsură să-l ajute. Şi, în sfârşit, ultima, de la însuşi Walter, care îşi exprima cea mai adâncă recunoştinţă pentru faptul că-i oferisem şansa de a pleca departe de ţară, de familie şi de toată lumea. Peste puţin timp va ridica ancora cu direcţia America Centrală o expediţie particulară, însărcinată să facă săpături arheologice. Punctul de plecare era portul Liverpool. Pictorul care urma să plece şi-a pierdut curajul şi a abandonat în ultimul moment. Walter a fost fericit să-l înlocuiască. Are asigurată slujba pentru şase luni din clipa în care pune piciorul în Honduras şi eventual mai poate rămâne încă un an dacă găseau ceva interesant şi dacă le ajungeau fondurile. În încheiere, îmi promite că o să-mi trimită câteva cuvinte de adio, înainte ca vasul să se desprindă de chei. Sper din tot sufletul şi mă rog lui Dumnezeu să-i călăuzească paşii şi să nu regretăm în viitor, nici eu şi nici el această hotărâre. Pentru Walter cel puţin, această călătorie reprezintă o mare şi dificilă încercare. Dacă stau însă şi mă gândesc la situaţia nefericită în care se află, nu pot decât să-l invidiez că părăseşte ţara.

16 noiembrie

Cupeul este pregătit. Plec cu Laura la familia Arnold.

23 noiembrie

Peisajul fascinant şi compania reconfortantă în care se găseşte de o săptămână a mai înviorat-o, însă nu cât speram. De aceea, am luat hotărârea să mai zăbovim încă o săptămână. Întoarcerea la Limmeridge nu este atât de urgentă, de vreme ce n-avem nimic important de făcut acolo.

24 noiembrie

Am primit ultimele rânduri din partea lui Walter Hartright, aşa cum mi-a promis. Vaporul către America Centrală a pornit la drum pe data de 21. Adio, suflet nobil şi prieten de nădejde!

25 noiembrie

Ne aşteaptă veşti groaznice şi alarmante. Sir Percival l-a anunţat pe domnul Fairlie, care la rândul său a anunţat-o pe Laura şi pe mine, că trebuie să revenim de urgenţă la Limmeridge.

Ce-o fi oare? S-o fi stabilit data căsătoriei în absenţa noastră?

2.

27 noiembrie

Bănuielile mele au fost întemeiate. Căsătoria a fost stabilită la data de 22 decembrie.

La două zile de la plecarea noastră la Polesdan Lodge, sir Percival i-a trimis o scrisoare domnului Fairlie, informându-l că restaurarea reşedinţei din Hampshire necesită mai mult timp decât crezuse. O să afle cât de curând toate detaliile şi l-ar ajuta foarte mult să ştie ziua când va avea loc ceremonia religioasă pentru a încheia aranjamentele necesare cu muncitorii. Astfel, o să fie în măsură să stabilească exact durata lucrărilor şi să contramandeze invitaţiile făcute prietenilor săi

pentru perioada iernii, deoarece casa va fi în plină renovare.

Drept răspuns, domnul Fairlie îl sfătuia pe sir Percival să fixeze singur data căsătoriei când va dori, cu condiţia să fie acceptată de nepoata sa, lucru de care se va ocupa personal sir Percival, foarte prompt, îl anunţase imediat că (aşa cum îşi exprimase de la început dorinţa) se gândise la partea a doua a lunii decembrie – în jur de 22 sau 24 sau orice altă dată care ar urma să fie aleasă de ea sau de tutorele ei. Cum Laura nu era de faţă, pentru a fi consultată, domnul Fairlie se oprise asupra primei propuneri, fixând nunta pentru decembrie. Acesta era motivul pentru care ne solicita atât de grabnic să ne întoarcem la Limmeridge.

Mi-a povestit aceste amănunte chiar domnul Fairlie, şi m-a sfătuit foarte politicos să mă ocup de tot ce trebuie. Conştientă de faptul că nu puteam să-l contrazic fără încuviinţarea Laurei, i-am promis că o să discut mai întâi cu ea, precizându-i totuşi că am impresia că nu va fi de acord cu propunerea lui sir Percival. Domnul Fairlie m-a lăudat pentru „conştiinţa mea deosebită”, de parcă mi-ar fi lăudat ţinuta în timp ce mă plimbam mulţumit că a scăpat de o grijă şi m-a împovărat pe mine cu toate responsabilităţile.

De dimineaţă, aşa cum promisesem, am discutat cu Laura. Stăpânirea îngheţată şi nefirească pe care şi-o adoptase după conversaţia purtată cu sir Percival s-a clătinat sub lovitura veştilor pe care i le-am comunicat. S-a albit la faţă şi a fost cuprinsă de un tremurat nervos.

— Vai, Marian, este prea curând! Nu se poate!

Am sărit în sus de bucurie. Eram gata să mă năpustesc afară din cameră şi să-l iau la rost pe domnul Fairlie, dar, când eram gata să ies, mă apucă de rochie şi mă trase înapoi.

— Dă-mi drumul! am rugat-o eu. De-abia aştept să-l lămuresc pe unchiul tău că nici el şi nici sir Percival nu pot trece peste cuvântul tău.

Laura oftă din adâncul sufletului, dar nu mă eliberă din strânsoare.

— Nu! exclamă ea. N-are rost, Marian, este prea târziu acum!

— Ba, nu-i adevărat – am contrazis-o eu. Noi stabilim ce trebuie şi ce nu. Las' pe mine Laura, îţi promit că voi aranja lucrurile exact cum vei dori. O să mă folosesc de toată viclenia de care este capabilă o femeie.

Zicând acestea, mi-am tras rochia dintre degetele ei, dar, în acel moment ea m-a înlănţuit cu braţele şi s-a cuibărit la pieptul meu.

— Nu, o să ne creăm discuţii şi neplăceri inutile – îmi explică ea. O să te cerţi cu unchiul meu, iar sir Percival o să vină din nou, cu cine ştie ce pretexte.

— Şi ce dacă! am zbierat eu pornită. Ce ne interesează pe noi cu ce pretext o să vină?! N-are decât! Ce, vrei să-ţi amărăşti sufletul pentru liniştea lui? Nici un bărbat nu are dreptul la atâta dăruire din partea unei femei. Nu fac decât să ne distrugă pacea, să ne zădărnicească liniştea, răpindu-ne din căldura căminului părintesc, din mijlocul surorilor şi prietenilor. Ne sechestrează pe viaţă fizic şi psihic alături de ei, ca pe un deţinut. Şi ce ne oferă, mă rog, drept recompensă? Mai nimic... La fel procedează toţi, chiar şi cei mai merituoşi şi sensibili. Hai Laura; dă-mi drumul! Simt că înnebunesc, zău aşa.

Izbucnisem în lacrimi de furie şi deznădejde, ca orice femeie neputincioasă. Ea surâse palid şi-mi oferi o batistă, ştiind cât de mult dispreţuiesc slăbiciunea, atât la ceilalţi, cât mai ales în cazul propriei mele persoane.

— Marian, Marian! Nu mă aşteptam ca tocmai tu să verşi lacrimi. Oare ce-ai gândi despre mine dacă ai fi tu în locul meu? N-ai cum să opreşti încheierea acestei căsătorii, chiar de-ar fi să lupţi cu toată forţa iubirii şi a devotamentului tău pentru mine. O să se înfăptuiască şi gata, aşa că n-are rost s-o lungim. Hai să-i facem pe plac unchiului. Să scăpăm de discuţii şi necazuri, pe care oricum nu le putem înlătura. Mulţumeşte-te cu gândul că nu ne vom despărţi nici după ce mă voi căsători cu sir Percival şi alinăţi supărarea.

Cu toate acestea, nu m-am lăsat. Mi-am stăpânit lacrimile ruşinoase, care nu mă uşurau şi care pe ea o mâhneau atât şi am încercat s-o conving. Toate strădaniile mele s-au dovedit însă zadarnice. Mă rugă să-i promit că n-o s-o părăsesc după ce va deveni soţia lui sir Percival, iar apoi schimbă vorba dintr-o dată, adresându-mi o întrebare neaşteptată.

— La Polesdan – începu ea – poşta ţi-a adus o scrisoare…

Glasul şovăitor, repeziciunea cu care îşi feri privirile de mine şi se cuibări la pieptul meu, bruscheţea cu care lăsă fraza neterminată, mă lămuriseră la cine se referea.

— Laura, speram că n-o să mai deschidem niciodată discuţia despre el – i-am spus eu în linişte.

— Ţi-a scris, nu-i aşa?

— Da, aşa este, dacă insişti atât să afli.

— Şi o să-i răspunzi şi tu?

Am ezitat. Nu mă încumetasem s-o anunţ că părăsise Anglia şi nici nu-i povestisem care fusese influenţa mea în această problemă. Nu ştiam ce să-i spun. Acolo unde se afla el, nu era nici o speranţă de corespondenţă. Puteau să treacă luni şi poate ani până să aflăm vreo veste de la el.

— Să presupunem că o să-i răspund – am exclamat eu. Cu ce te ajută să ştii, Laura?

Am observat cum se încinsese la faţă şi cum îi tremurau braţele încolăcite în jurul mijlocului meu.

— Să nu-i pomeneşti nimic despre ziua de 22 – murmură ea. Promite-mi Marian, promite-mi că n-o să-i sufli o vorbă!

I-am promis cu inima frântă de durere. Atunci, ea îmi dădu drumul, se îndreptă către fereastră şi se opri acolo, ferindu-şi faţa de mine. Stătu un timp, după care deschise din nou gura, fără să se întoarcă spre mine.

— Pleci la unchiul meu, nu-i aşa? Comunică-i că accept orice dată doreşte. Uită de durerea mea, Marian! Iartă-mă te rog, acum, dar aş vrea să stau puţin singură.

Am ascultat-o. Dacă ar fi stat în puterea mea să-i arunc pe domnul Fairlie şi pe sir Percival peste mări şi ţări aş fi făcut-o fără să şovăi. Caracterul meu dur mi-a fost de mare ajutor în aceste momente. Dacă aş fi fost o fire sensibilă, m-aş fi lăsat doborâtă de şuvoiul lacrimilor. Însă, aşa cum stăteau lucrurile, m-am mulţumit să mă năpustesc fioroasă în camera domnului Fairlie şi să zbier cât mă ţineau puterile: „Laura a acceptat data de 22”, trântind zgomotos uşa în urma mea. Sper din toată inima că i-am făcut nervii ţăndări domnului Fairlie.

28 noiembrie.

De dimineaţă, am parcurs din nou, biletul de adio al sărmanului Hartright. Am început de la un timp să-mi fac probleme dacă procedam bine minţind-o pe Laura în legătură cu plecarea lui.

Totuşi, consideram că aşa este just. Din câte am înţeles, citind printre rânduri, această expediţie în America Centrală era destul de riscantă. Vă imaginaţi deci, cum ar primi ea această veste. Era oricum, destul de trist că pierdusem pe unul dintre cei mai destoinici prieteni, care ne-ar fi putut ajuta în caz de nevoie. Mă îngrozea gândul că urma să se lupte cu o climă îngrozitoare, pe nişte tărâmuri barbare, bântuite de un popor războinic. Nu îndrăzneam să-i povestesc Laurei aceste orori şi evitam pe cât posibil acest subiect.

Ba, mai mult, îmi trecuse prin minte că, ar fi fost mai înţelept să pun scrisoarea pe foc, de frică să nu încapă pe cine ştie ce mâini. Ar fi o mare nenorocire, dacă ar citi cineva vorbele înflăcărate, adresate Laurei sau îngrijorarea exprimată în legătură cu ciudaţii săi

urmăritori. Era ferm convins că se afla sub o atentă supraveghere de când se întorsese de la Limmeridge. Îmi declară că a zărit doi oameni care l-au urmărit pas cu pas prin Londra şi care s-au vârât până şi în rândurile mulţimii strânse la Liverpool să-şi ia rămas bun de la expediţie. Ba mai mult, îmi atrăgea atenţia că a sesizat foarte clar numele de Anne Catherick, pomenit exact când se îmbarca. Îmi scrie în felul următor: „Toate aceste lucruri nu se leagă. Există o mare taină la mijloc. Anne Catherick este cheia multor întrebări rămase fără răspuns. De aceea, te implor, domnişoară Halcombe să n-o laşi să-ţi scape dacă ţi se oferă ocazia să dai de ea. Cine ştie, s-ar putea ca eu să nu mai am această şansă şi doresc ca dumneata să profiţi mai bine decât am făcut-o eu". Aşa m-a sfătuit şi sunt sigură că vorbele sale mi s-au întipărit în minte pentru totdeauna. Mi-e frică însă de scrisoare.

O mică neglijenţă ar fi de ajuns ca să încapă în mâinile cine ştie cui. Sau, cine ştie, poate cad la pat vreodată, sau şi mai rău, poate mor. Este mai prudent s-o arunc în foc şi să mă liniştesc. Aşa am făcut! Rămăşiţele cuvintelor lui de rămas bun, erau împrăştiate în cămin. Cine ştie, poate sunt ultimele rânduri pe care mi le-a scris. Ah, Doamne sper ca acesta să nu fie deznodământul istorisirii! Nu, nu se poate!

29 noiembrie

Ne-am apucat de pregătirile pentru nuntă. S-a prezentat croitoreasa pentru a lua comenzile. Laura este complet indiferentă faţă de nimicurile acestea (aşa le numeşte ea) lipsite de importanţă, care preocupă atât minţile celorlalte femei. Mă întreb însă cum ar fi reacţionat dacă logodnicul propus de tatăl ei, ar fi fost nu baronetul, ci sărmanul Hartright. Nu şi-ar mai fi găsit locul şi nu i-ar fi intrat în voie nici cea mai iscusită croitoreasă.

30 noiembrie

Sir Percival ne scrie zilnic. De curând, ne-a anunţat că renovarea locuinţei sale va ţine cam patru sau chiar şase luni. Puţin ne păsa nouă! M-ar fi interesat într-adevăr dacă zugravii şi tapiţerii ar putea repara nu numai casa, ci şi fericirea noului cămin. Singurul lucru demn de interes din ultima sa scrisoare erau precizările făcute în legătură cu călătoria de nuntă. Se gândea că Laura era sensibilă, şi,

prin urmare era bine să-şi petreacă iarna la Roma şi să stea în Italia până în vară. Însă, dacă ea nu consimte, el va accepta imediat să stea la Londra, cu toate că nu deţine nici o proprietate acolo. În acest caz, va închiria cea mai elegantă locuinţă de care va putea face rost.

Fără să ţin cont de propriile mele interese (aşa cum era şi normal să fac), trebuia să recunosc că plecarea în Italia era cea mai potrivită pentru Laura. O să sufăr foarte mult că trebuie să mă despart de Laura. La Londra n-ar fi zăbovit atât de mult ca în Italia, dar sora mea va fi mai fericită să-şi petreacă iarna într-o ţară călduroasă, care în plus, îi oferea avantajul de a se delecta cu minunăţiile şi splendorile ei. În starea în care se afla nu putea aprecia viaţa mondenă, încorsetată în canoanele convenţionale ale vremii, din Londra. S-ar fi simţit şi mai nefericită şi ar fi suportat şi mai greu această căsătorie oribilă. Nu sunt în stare să redau în cuvinte groaza care mă cuprinde la gândul s-o văd măritată, dar o călătorie, s-ar putea s-o bine-dispună, pe când Londra, niciodată.

Mă mira calmul cu care notam în jurnalul meu aceste evenimente îngrozitoare care urmau să mă despartă de Laura. Este atât de sinistru să-mi îndrept privirile către viitor. Dar nu pot să mă abţin, acum, când nu mai avem decât câteva zile la dispoziţie. După mai puţin de-o lună, Laura nu-mi va mai aparţine mie, ci lui. Nu mă împăcam deloc cu acest gând. Eram atât de înverşunată împotriva lui, încât aveam uneori impresia că nu povestesc despre căsătoria ci despre moartea ei.

1 decembrie

Cumplită zi. Nici nu îndrăznesc să o povestesc mai amănunţit. Amânasem discuţia în legătură cu călătoria de nuntă, din motive explicabile, iar acum eram nevoită să-i pomenesc Laurei despre scrisoarea lui sir Percival.

Deoarece era sigură, sărmana fetiţă – pentru că, în general, nu este mai mult decât o fetiţă – că o s-o însoţesc, s-a bucurat că va vedea splendorile unor oraşe vestite ca Florenţa, Roma, Neapole. Am simţit că mă sfârşesc de milă şi durere să-i risipesc iluziile. Forţată de împrejurări, i-am explicat că nici un soţ din lume nu admite o a treia persoană – chiar dacă este vorba de femeie – când se află la începutul căsniciei. Apoi, i-am explicat în continuare că era mai prudent să

procedăm aşa dacă voia să locuim împreună după ce se va întoarce. Sir Percival ar fi putut deveni bănuitor şi gelos dacă m-aş fi băgat de la început între ei şi aş fi devenit confidenta soţiei sale. Încet-încet, i-am lămurit legile meschine a-le vieţii a căror înţelegere nu încăpea în mintea ei curată şi nevinovată, în timp ce mă ruşinam singură de rolul cumplit pe care mi-l asumasem. Misiunea mea s-a încheiat! A înghiţit veninul crudei realităţi. Am reuşit să-i înlătur visele copilăreşti şi singura mea alinare a fost că am făcut-o eu şi nu el.

Deci, a rămas stabilit că vor pleca în Italia, iar eu, voi cere permisiunea lui sir Percival să-i întâmpin la întoarcere şi să rămân alături de ei. Altfel spus, eram obligată să apelez pentru prima oară în viaţă la bunăvoinţa unui bărbat, iar acesta era ultimul om căruia aş fi dorit să i-o cer. Ei, dar câte n-aş fi făcut eu de dragul Laurei!

2 decembrie

Recitind paginile jurnalului, constat că dispreţul meu pentru sir Percival creşte. Aşa cum evoluează însă lucrurile, trebuie să renunţ la părerile mele. Oricum, nu înţeleg cum de-a ajuns să-mi fie atât de antipatic. Sunt convinsă că la început nu gândeam aşa.

Nu cumva sila pe care Laura o resimţea împotriva lui m-a înverşunat? Ori am plecat prea mult urechea la acuzaţiile pătimaşe ale lui Hartright? S-ar putea să fie de vină şi scrisoarea Annei Catherick, care mi-a stârnit o seamă de întrebări, deşi sir Percival s-a străduit să le lămurească atât de categoric. Nu ştiu ce motivaţie să aduc sentimentelor mele, dar sunt conştientă că trebuie să-i ofer o şansă viitorului soţ al surorii mele. Eram obligată să nu-l mai descriu în nişte culori atât de întunecate, chiar dacă acest lucru însemna să renunţ la însemnările din jurnal până după căsătorie. Ajunge, am făcut destule greşeli. Astăzi voi închide caietul!

16 decembrie.

De două săptămâni n-am mai notat nimic în jurnalul meu. Am vrut să-mi mai limpezesc gândurile şi să-mi revizuiesc atitudinea faţă de sir Percival.

Nu s-au produs prea mult evenimente în acest timp. Toaletele sunt gata, cuferele de călătorie comandate la Londra au venit deja, iar biata Laura nu se mai desparte de mine, cât este ziua de lungă. Aseară n-avea chef de somn şi s-a vârât în patul meu, să discutăm. „N-o să te mai văd, Marian – spuse ea. Vreau să mă bucur cât mai mult de clipele petrecute împreună”.

Ceremonia religioasă va avea loc la biserica din Limmeridge şi, din fericire, nu va fi invitat nici un vecin. Va participa doar bunul nostru prieten, domnul Arnold, de la Polesdan, care-i va ţine loc de tutore, deoarece unchiul ei nu rezistă să iasă în aer liber pe o asemenea vreme. Dacă nu mi-aş fi pus în gând de aici înainte să ţin cont doar de lucrurile îmbucurătoare, aş fi fost tare amărâtă şi deznădăjduită să constat că nu participă nici o rudă de parte bărbătească la cel mai important moment din existenţa Laurei. Dar, am luat doar hotărârea să nu mai pomenesc de nimic trist în paginile acestui jurnal.

Sir Percival este aşteptat mâine. El ne-a propus, dacă voiam să respectăm canoanele stricte, să-l roage pe pastor să-i permită să locuiască în casa parohială până la oficierea căsătoriei.

Însă, atât domnul Fairlie cât şi eu, am considerat că nu are rost să luăm în seamă aceste obiceiuri rigide. Trăiam într-o zonă pustie, într-o locuinţă spaţioasă, aflată destul de departe de alte aşezări, aşa că puteam să trecem cu vederea măruntele convenţionalisme, care-i preocupă pe alţi semeni de-ai noştri. I-am transmis lui sir Percival că apreciem propunerea sa, dar că nu era necesară şi, prin urmare, putea să se instaleze în încăperile sale obişnuite de la Limmeridge House, ca şi altădată.

17 decembrie

Sir Percival s-a prezentat chiar azi. Pare cam obosit şi preocupat, dar se poartă ca o persoană cât se poate de bine dispusă. I-a oferit Laurei nişte bijuterii superbe, pe care ea le-a acceptat cu delicateţe şi calm. Eu ştiu însă ce se petrece în sufletul ei. Nu lasă însă nimic să se vadă, iar singurul indiciu al zbuciumului ei interior este încăpăţânarea cu care se străduieşte să nu rămână singură. În timp ce înainte de-abia aştepta să se închidă la ea în cameră, acum îmi face impresia că îi este frică să se retragă acolo. Azi, după-amiază, spre exemplu, când am

intrat la mine în odaie să-mi pun o bonetă ca să plec la plimbare, a venit după mine să discutăm, în timp ce mă aranjam. „Găseşte-mi o preocupare – mi-a spus ea deodată. Fă astfel încât să nu rămân niciodată singură. Te implor, Marian, nu-mi lăsa timp să meditez!”

Dureroasa atitudine a Laurei i-a sporit atracţia şi puterea de seducţie asupra lui sir Percival. El îşi închipuie cu totul altceva. Laura are bujori în obraji, iar ochii îi strălucesc intens, ceea ce-l face să creadă că şi-a revenit. Seara, în timpul mesei, s-a arătat atât de indiferentă, abordând o veselie falsă şi enervantă încât îmi venea să-i astup gura şi s-o smulg de acolo. Sir Percival plutea de fericire. Nu mai păstra nici urmă din preocuparea care o remarcasem pe chipul său la venire şi pare că a întinerit cu cel puţin zece ani.

Este foarte adevărat – deşi îmi este ciudă să mărturisesc – că baronetul este un bărbat atrăgător. Mai întâi este înzestrat cu trăsături regulate care-i conferă un aer distins şi cu ochi căprui şi sclipitori, atât de apreciaţi, nu numai la bărbaţi, ci şi la femei. Nici chelia nu este supărătoare pentru că, în comparaţie cu alţi bărbaţi, îi măreşte fruntea şi îl face să pară interesant şi inteligent. Se mişcă graţios şi uşor, iar din punct de vedere al conversaţiei, este un partener de dialog deosebit de spiritual şi plăcut. Acum pricep uimirea bunului Gilmore care, nebănuind secretul Laurei, nu pricepea de ce fata se poartă atât de rece faţă de baronet. Aşa ar fi gândit oricine l-ar fi cunoscut. Dacă ar trebui să recunosc cinstit în momentul de faţă, ce cusur are sir Percival, aş aminti doar două. Mai întâi agitaţia de care este stăpânit tot timpul, care ar putea fi explicată doar de caracterul său năvalnic şi apoi, modul de a se adresa servitorilor pe care îi repede cu aroganţă şi fermitate. Oricum, şi în acest caz s-ar putea spune că aşa a fost învăţat. În concluzie, trebuie să declar cu mâna pe inimă că sir Percival arată bine şi se poartă ireproşabil. Şi cu asta am terminat. Sunt fericită că am spus tot ce trebuia.

18 decembrie

De dimineaţă, n-aveam nici un chef şi eram îngândurată, aşa că am părăsit-o pe Laura care se întreţinea cu doamna Vessey şi m-am îndreptat către alee să fac o mică plimbare ca în timpurile fericite de odinioară. Am ales drumul bătătorit care taie câmpul şi se termină la Todd’s Corner. Trecuse vreo jumătate de oră, când am constatat cu uimire că o să dau nas în nas cu sir Percival care venea dinspre fermă.

Păşea grăbit, mişcându-şi bastonul şi privind în sus, cu pulpanele hainei de vânătoare fâlfâind în vânt. După ce ne-am apropiat, mi-a explicat că se dusese la fermă să se intereseze dacă familia Todd mai aflase ceva despre Anne Catherick, de când plecase din Limmeridge.

— Bănuiesc că n-au avut ce să-ţi spună, nu-i aşa? am spus eu.

— Exact! Sunt din ce în ce mai convins că n-o s-o mai găsim. N-ai putea totuşi să te interesezi – zise el, uitându-se foarte atent la mine – dacă nu cumva profesorul acela de desen, domnul Hartright... nu ne poate ajuta?

— În zadar. Vă asigur că n-a dat ochii cu ea şi nici n-a mai aflat nimic de când ne-a părăsit – l-am lămurit eu.

— Ce ghinion! exclamă sir Percival pe un ton ce se voia dezamăgit, dar care mie îmi suna mai degrabă uşurat. Nici prin cap nu ne trece ce primejdii o pândesc pe biata nefericită. Mă întristează faptul că nu i-am dat de urmă ca s-o internez din nou în ospiciu, sub supravegherea doctorilor.

Acum chiar că părea amărât! I-am adresat câteva vorbe, exprimându-mi regretul, după care am schimbat subiectul. Sigur, neaşteptata întâlnire cu baronetul putea fi interpretată favorabil pentru el. Ce inimă caritabilă, ce om cumsecade, pentru că cine altul s-ar fi preocupat de o biată nebună în preajma căsătoriei, când ar fi putut să se delecteze în compania logodnicei sale, în loc să-şi piardă vremea pe drumuri. Sigur, judecând că faptele sale erau consecinţa firii sale miloase şi blânde, era demn de admirat. Ei şi acum trebuie să închei pentru că am impresia că l-am lăudat cam mult!

19 decembrie

Sir Percival îşi dezvăluie calităţi nebănuite.

Azi i-am dat să înţeleagă foarte subtil că mi-ar place să locuiesc alături de soţia lui după ce vor reveni în Anglia. Nici n-am terminat bine ce aveam de spus că m-a şi apucat de mână nerăbdător şi mi-a mărturisit

că i-o luasem înainte, pentru că şi el voia să-mi propună acelaşi lucru. Mă considera cea mai bună companie pentru soţia sa şi m-a încredinţat că-l îndatoram, acceptând să fiu alături de Laura şi după căsătorie.

I-am mulţumit cum se cuvine atât pentru ea cât şi pentru mine, iar apoi am început să discutăm despre călătoria de nuntă şi despre englezii pe care Laura îi va cunoaşte, la Roma. A amintit de câţiva prieteni despre care bănuia că-şi vor petrece iarna în străinătate şi care, după nume, păreau toţi englezi, mai puţin o persoană. Mă refeream la contele Fosco.

Prezenţa contelui Fosco în Italia, îmi dădea speranţe nebănuite în privinţa Laurei. Putea profita de ocazia pentru a stinge o veche neînţelegere în familie. Doamna Fosco o repudiase pe nepoata ei Laura, din pricina fratelui ei, răposatul domn Fairlie care o dezmoştenise atât de categoric. Mă gândeam totuşi că lucrurile se vor aranja prin căsătoria Laurei cu sir Percival, pentru că, cei doi bărbaţi se înţelegeau foarte bine iar soţiile lor, vor fi obligate să se comporte civilizat în societate. Înainte de căsătorie, actuala doamnă Fosco fusese o femeie groaznic de enervantă. Era atât de pretenţioasă şi trufaşă încât cu greu o putea mulţumi cineva. L-aş admira din suflet pe soţul ei dacă aş constata că a învăţat-o să-şi cunoască lungul nasului.

De-abia aştept să fac cunoştinţă cu contele. Este prieten intim cu soţul Laurei şi, prin urmare sunt foarte curioasă să văd ce fel de om este. N-am avut onoarea să-i fim prezentate, nici Laura şi nici eu. Singurele amănunte pe care le cunosc în legătură cu persoana sa este faptul că i-a salvat viaţa lui sir Percival, pentru că se afla din întâmplare pe treptele bisericii, Trimita del Monte din Roma, exact când acesta fusese înconjurat de bandiţi şi ucigaşi. Fusese o situaţie limită în viaţa baronetului, pentru că avea deja o rană la mână şi din moment în moment putea primi lovitura fatală. Mai ştiu de asemenea că, atunci când tatăl Laurei se arăta atât de înverşunat împotriva căsătoriei surorii sale, contele i-a trimis câteva rânduri pline de tact şi fineţe, la care din păcate, domnul Fairlie n-a catadicsit să răspundă. Acestea sunt singurele întâmplări care mi-au ajuns la ureche despre amicul baronetului. Oare să se întoarcă în Anglia? Şi dacă da, o să-l găsesc simpatic ?

Dar iată că m-am luat cu scrisul şi m-am abătut de la cursul evenimentelor. Am simţit că sir Percival a acceptat cererea mea destul de insolentă de a sta alături de soţia lui cu bucurie şi plăcere. Sper că n-o să regrete gestul său dacă o să-mi menţin această atitudine binevoitoare. Doar am spus că-l consider un bărbat bine, amabil, grijuliu faţă de soarta celor nevoiaşi şi atent faţă de mine. Zău, nici nu-mi vine să cred că m-am transformat în admiratoarea lui sir Percival.

20 decembrie

Nu pot să-l sufăr pe sir Percival! Îmi retrag afirmaţiile de până acum! Nu este deloc amabil, dimpotrivă, este nesuferit şi egoist! Aseară au sosit şi cărţile de vizită ale mirilor. Laura a desfăcut pachetul cu mâna ei şi a dat ochii cu noul ei nume. Sir Percival a aruncat o privire la cartea de vizită care o transformase deja pe domnişoara Fairlie în lady Glyde, a rânjit ca un motan îmbuibat şi s-a aplecat să spună nu ştiu ce la urechea Laurei. Nu-mi dau seama ce a putut să rostească. Laura s-a încăpăţânat să ţină secret – dar am observat că s-a albit atât de tare la faţă, încât am avut impresia că o să se prăbuşească. El nici măcar n-a realizat ce efect au avut vorbele lui. Era complet indiferent. Cred că mi-a devenit din nou antipatic şi n-am reuşit să-mi schimb părerea nici măcar acum când scriu aceste rânduri. Vechile mele gânduri m-au năpădit şi mai furtunos. Ah, ce uşor alunecă pana pe hârtie. Of, trebuie să recunosc, îl urăsc.

21 decembrie

Nu cumva evenimentele care se precipită din ce în ce mi-au zdruncinat nervii? De câtva timp, îmi vine parcă mai uşor să scriu, deşi – pe toţi sfinţii – sunt din cale-afară de agitată şi mă mir cum de-am avut răbdare să deschid caietul.

Cred că m-a influenţat şi pe mine starea Laurei din ultima săptămână. Acum lucrurile s-au mai liniştit şi m-am trezit dominată de nişte presimţiri foarte ciudate. Mi-a răsărit în minte ideea că nunta Laurei va fi oprită de un eveniment neprevăzut. De ce oare mă frământau astfel de sentimente? Nu cumva din cauza grijii mele exagerate pentru Laura? Sau din pricina agitaţiei crescânde pe care o remarcasem în comportamentul lui sir Percival, odată cu apropierea căsătoriei sale?

Nu-mi dau seama. Simt însă că ideea intervenţiei neprevăzute mă obsedează din ce în ce mai rău, şi mă scoate din sărite că nu găsesc nici o motivaţie logică. Ultima zi lângă draga mea Laura a fost bogată în evenimente şi emoţionantă. Nici nu ştiu cum s-o descriu mai bine! Dar o să încerc! Trebuie să fac orice ca să uit de supărare.

Blânda doamnă Vessey pe care n-a mai băgat-o nimeni în seamă în ultima vreme ne-a făcut să ne întristăm, fără nici un fel de intenţie din partea ei, din primele ore ale dimineţii. Lucra de mai mult timp la un şal de lână pentru Laura, ca să-i ţină cald în timpul iernii – frumos din partea ei gândindu-ne la vârsta ei înaintată şi la situaţia pe care o are în fami-lia noastră. I l-a dăruit după micul dejun, iar biata Laura a fost impresionată până la lacrimi când bătrâna iubitoare care i-a ţinut loc de mamă i l-a pus pe umeri.

Tocmai reuşisem să le potolesc pe amândouă şi să-mi scutur şi eu melancolia când am fost solicitat de domnul Fairlie, care m-a bătut la cap cu precauţiile pe care le luase ca să nu fie deranjat a doua zi, când avea loc căsătoria.

„Scumpa Laura” îşi va primi cadoul – un inel ordinar, purtând în loc de diamant sau altă piatră preţioasă, o buclă din părul dragului ei unchi, alături de o sofisticată inscripţie în franţuzeşte despre trăinicia sentimentelor şi a prieteniei. „Scumpa Laura” va lua darul reprezentând preţuirea tutorelui ei de la mine, ca să se liniştească şi să-şi stăpânească emoţia cauzată de gestul lui, înainte să se prezinte dinaintea domnului Fairlie. „Scumpa Laura” îi va face o vizită chiar în această seară şi era rugată să fie reţinută şi să nu-l tortureze cu lacrimi sau exclamaţii zgomotoase. „Scumpa Laura”, va mai trece odată să-l vadă în rochie de mireasă, a doua zi de dimineaţă, când i se adresau aceleaşi rugăminţi în privinţa comportării. „Scumpa Laura” o să-i deschidă încă o dată uşa camerei înainte să plece la biserică şi o implora din nou să nu plângă – pentru nimic în lume, dragă Marian, fiindcă aşa trebuie să se comporte doi oameni civilizaţi – rece, fără sentimentalisme ieftine! Mă înfuriase atât de rău discursul acestui bătrân egoist şi neputincios, rostit exact când era cel mai puţin îndreptăţit s-o facă, încât i-aş fi trântit cine ştie ce replică domnului Fairlie, care l-ar fi distrus pentru toată ziua, dacă n-ar fi trebuit să-l întâmpin pe domnul Arnold din Polesdan.

După-amiaza a fost şi mai agitată. Aproape că nu ne-am dat seama

când s-a scurs. Ne-am aiurit cu toţii, făcând fel de fel de greşeli mărunte în graba şi înfrigurarea în care căutam să fie totul gata pentru a doua zi. Am fost nevoiţi să despachetăm cuferele şi să îngrămădim rochiile lăsate din întâmplare pe scaune, am sortat şi am aranjat cadourile care veneau fără încetare de la prieteni, rude şi cunoştinţe de diverse ranguri. Ne grăbeam de parcă ne împingea ceva de la spate. Sir Percival cel puţin, era cel mai agitat dintre toţi şi părea din ce în ce mai copleşit de tusea lui sâcâitoare. Se fâţâia de colo-colo, ieşind şi intrând de o sută de ori în casă. Ba, mai mult decât atât, era din cale-afară de curios şi atent, vârându-şi nasul până şi în cele mai mici pachete care soseau.

Pe lângă toate aceste aspecte exterioare, sufletul meu şi al Laurei erau torturate de gândul că a doua zi urma să ne despărţim şi de groaza, căreia nu-i dădusem niciodată glas, că acest pas putea s-o distrugă pentru totdeauna pe Laura şi să facă din mine cea mai nenorocită fiinţă.

Nu ni se mai întâmplase până acum să ne evităm una pe cealaltă, dar iatăne şi în această situaţie. În numele fericirii care ne călăuzise până acum, ne feream privirile şi nu deschideam gura când rămâneam între patru ochi, de parcă aşa ne-am fi înţeles dinainte. Nu se mai poate aşa! Indiferent ce-o să mi se întâmple de aici înainte, 21 decembrie va rămâne cea mai tristă şi mai nefericită zi a vieţii mele.

Îmi completez jurnalul singură în camera mea, la ore târzii, mult după ce a bătut de miezul nopţii. Acum câteva clipe, m-am uitat la patul alb, imaculat al Laurei în care se odihneşte de când era mică.

Era acolo, fără să bănuiască prezenţa mea, calmă, chiar mai mult decât aş fi crezut, dar perfect trează. Razele lunii îi luminau ochii întredeschişi şi îi descopereau dâra lacrimilor pe obraji. Modestul meu cadou – o broşă – era aşezat pe noptieră, alături de Biblie şi de tabloul în miniatură al tatălui ei pe care-l păstra ca pe o icoană. Am stat un moment şi am sorbit-o din priviri, aşa cum făceam de multe ori, ştiind că este pentru ultima oară – am mângâiat cu gândul mânuţa albă întinsă pe cuvertură, respiraţia ei liniştită care nu mişca nici măcar volănaşele cămăşii de noapte şi m-am retras în camera mea.

Iubita mea! La ce-ţi foloseşte averea şi frumuseţea, dacă nu ai pe

nimeni apropiat care să-ţi vegheze fericirea? Unicul om care n-ar precupeţi nici un efort să-ţi sară în ajutor se află la mii de mile depărtare luptându-se poate, chiar acum cu valurile înspumegate şi cu bezna nopţii. Pe cine mai avea ea? Fără tată sau frate, îşi punea speranţele în fiinţa slabă şi fără putere care povesteşte aceste triste întâmplări şi care este măcinată de gânduri negre şi torturată de îndoieli.

Cine îmi poate garanta că nu comit cea mai gravă eroare încredinţându-o acestui om? Dacă o să-şi arate adevărata faţă abia după căsătorie? Dacă o să se ridice vreodată împotriva ei?

22 decembrie

Ora şapte: mare nebunie! Laura s-a trezit chiar acum – pare şi mai calmă pe măsură ce se apropie de clipa fatală.

Ora zece: este în rochie de mireasă. Ne-am îmbrăţişat şi ne-am încurajat una pe alta. M-am retras câteva minute la mine în cameră. Eram obsedată de aceeaşi idee care nu-mi dădea pace de câtva timp, în ciuda agitaţiei care bântuia în casă: mă aşteptam din clipă în clipă să se întâmple ceva care să zădărnicească nunta. Nu cumva şi el era sâcâit de acelaşi gând? Am remarcat că se tot fâţâia printre trăsurile de la intrare. Ce m-a apucat să trec în jurnalul meu asemenea aiureli? Căsătoria este ca şi încheiată. N-a mai rămas nici o jumătate de oră până s-o pornim către capelă.

Ora unsprezece: gata, s-a terminat! Sunt căsătoriţi!

Ora cincisprezece: Laura ne-a părăsit la braţul soţului ei! Mă sufocă plânsul, trebuie să mă opresc...

Prima epocă a istorisirii se sfârşeşte aici

1 Pasajele omise, aici şi pe parcurs, din jurnalul domnişoarei Halcombe nu se referă la domnişoara Fairlie şi nici la altă persoană implicată în povestire (n.a.).

A DOUA EPOCĂ

Firul istorisirii este dus mai departe de Marian Halcombe

Blackwater Park,Hampshire

1.

11 iunie 1850

S-au scurs şase luni triste şi mohorâte de când n-am văzut-o pe Laura.

Mi-a rămas puţin de aşteptat. Pe 19 iunie, cuplul se întoarce din călătoria de nuntă. Nu-mi mai găsesc locul de bucurie la gândul că după ce soarele va răsări şi va apune, aveam s-o strâng pe Laura la pieptul meu.

Şi-au petrecut toată iarna în Italia şi apoi au plecat în Tirol. Revin alături de familia Fosco, care intenţionează să-şi fixeze reşedinţa în apropierea Londrei şi care vor sta la Blackwater Park [apă neagră, eng. n.ed.] pe perioada verii, până vor găsi o locuinţă potrivită. Eu sunt fericită că se întoarce Laura şi nu-mi pasă cine o mai însoţeşte.

Din partea mea, sir Percival n-are decât să-şi aducă toţi prietenii dacă aşa pofteşte, atâta timp cât nu mă desparte de soţia lui.

Până una alta, am sosit la Blackwater Park „strămoşeasca reşedinţă (după cum am aflat de la istoricul acestor locuri), a baronetului Percival Glyde” şi recentul adăpost (aş putea spune eu, la rândul meu) al umilei Marian Halcombe – celibatară – instalată în momentul de faţă într-un salonaş elegant, cu o ceaşcă de ceai dinainte şi cu toată averea ei îngrămădită în trei cufere şi o valiză.

Ieri am părăsit Limmeridgeul, în urma scrisorii trimise de Laura de la Paris. Nu eram lămurită dacă o să-i aştept la Londra sau în Hampshire.

Mi-a explicat însă că sir Percival îşi exprimase dorinţa să se oprească la Southampton şi de acolo să se ducă direct la reşedinţa sa de la ţară. Perioada petrecută în străinătate l-a costat foarte mult, aşa că nu putea să-şi mai permită să-şi petreacă vara la Londra şi, din motive financiare se retrăgea la Blackwater Park până la iarnă. Laura se recrease suficient în Italia şi nu avea nimic de obiectat împotriva planurilor soţului ei de a sta la ţară, în linişte şi aer curat. În privinţa mea, nu-mi fac probleme, pentru că îmi ajunge s-o ştiu lângă mine. În concluzie, toţi ne-am împăcat cu situaţia actuală.

Cu o seară în urmă, am înnoptat la Londra şi am avut de rezolvat atâtea comisioane şi de făcut atâtea vizite, încât am intrat pe domeniul Blackwater Park când se întuneca.

La prima vedere, moşia mi s-a părut total diferită de Limmeridge.

Reşedinţa se ridică pe o suprafaţă plană şi-ţi dă impresia că este năpădită în întregime de copaci – ca majoritatea regiunilor din nord. N-am dat de nici o fiinţă cu excepţia majordomului care m-a petrecut până în odaia mea şi m-a servit cu ceai. Apartamentul meu consta dintr-un salonaş şi un dormitor, plasate în capătul unui hol lung, la etajul întâi. Încăperile servitorilor sunt la etajul al doilea, iar camerele de zi sunt situate la parter, fără nici o excepţie. Deocamdată n-am vizitat reşedinţa şi nu pot oferi prea multe amănunte, în afară de faptul că una din aripi a fost înălţată acum cinci sute de ani – aşa cum mi s-a precizat – că pe atunci, era împrejmuită cu un şanţ de fortificaţii şi că a fost denumită Blackwater după lacul din parc.

Orologiul ascuns în turla din mijlocul acoperişului pe care l-am zărit când m-am îndreptat spre casă, a bătut acum de unsprezece cu un sunet lugubru şi misterios. Se pare că bătăile ceasului au deranjat pe unul din câini care s-a pus pe urlat. Am sesizat zgomotul de paşi şi zăngănitul metalic al zăvoarelor de la intrare. E semn că servitorii se retrag în camerele lor. Oare n-ar trebui să fac şi eu la fel?

Dar nu pot. N-am chef de somn! De fapt, ce mai, sunt atât de agitată încât am impresia că n-o să mă mai odihnesc niciodată. Convingerea că mâine voi da cu ochii de draga mea Laura şi-mi va răsuna în urechi vocea ei cristalină nu-mi dă pace. Dacă aş fi bărbat, n-aş mai sta pe gânduri şi aş lua cel mai rapid cal al lui sir Percival ca să alerg spre

răsărit plină de înverşunare, ore în şir, să văd soarele ridicându-se. Trebuie însă să mă resemnez, pentru că nu-s decât o biată femeie, condangată de rigorile vremii să înghit şi să tac. Aşa că o să urmez sfaturile menajerei şi o să caut să mă calmez într-un mod mult mai feminin.

Nici nu mă gândesc să citesc. N-aş fi în stare să mă concentrez. Aşa că, mai bine mă apuc de scris, în felul acesta îmi descarc sufletul şi mă calmez; ce-aş putea să notez acum în jurnalul meu, pe care, de la un timp, s-a aşternut praful, în acest moment, când mă aşteaptă zorii unei noi vieţi şi când evenimentele petrecute acum şase luni par atât de îndepărtate? Timpul a trecut atât de leneş şi trist de când a plecat Laura!

Walter Hartright îmi domină în cea mai mare măsură amintirile şi se remarcă dintre toţi prietenii şi cunoştinţele mele. Mi-a trimis o scrisoare scurtă când a ajuns în Honduras şi am remarcat un oarecare optimism şi vioiciune nesperată. La o lună sau şase săptămâni de când expediţia a ridicat ancora, am citit o ştire preluată dintr-un ziar american care povestea despre drumul lor către ţinta propusă. Ultima oară au fost văzuţi croindu-şi drum prin junglă cu puşca într-o mână şi rucsacul în spate. De atunci, parcă i-a înghiţit pământul. Mie, cel puţin, nu mi-a mai ajuns nimic la urechi despre Walter sau despre expediţie.

La fel de învăluită în mister a rămas şi existenţa Annei Catherick şi a protectoarei sale, doamna Clements. Nimeni nu m-a putut lămuri dacă mai este în Anglia sau nu, dacă mai trăieşte sau a murit, dacă a scăpat cu bine de urmăritorii ei. În ceea ce priveşte ultima problemă, cred că a avut noroc, pentru că avocatul lui sir Percival s-a dat bătut după multe luni de căutări şi a oprit cercetările.

Dragul nostru prieten, domnul Gilmore a trecut printr-o grea încercare. În primele luni ale primăverii, am aflat cu mare părere de rău că subalternii săi l-au găsit prăbuşit peste masa de lucru. Doctorul, chemat de urgenţă a constatat că a avut un atac de apoplexie. Suferea de câtva timp de ameţeli şi se plângea de o presiune apăsătoare în timpane. Medicul său îi atrăsese atenţia de nenumărate ori să nu mai lucreze până noaptea târziu, ca la douăzeci de ani. N-a vrut să asculte iar acum s-a văzut nevoit să-şi întrerupă activitatea pentru cel puţin un an. Va urma instrucţiunile primite şi va încerca să se recreeze

schimbând mediul şi clima. Consecinţa este că biroul său de avocatură a fost preluat de asociatul său, iar el a plecat să-şi viziteze nişte rude în Germania, care sunt oameni de afaceri bine situaţi. Uite aşa ne-a părăsit un alt prieten de nădejde – sper că pentru puţină vreme – care ne-ar fi fost un sprijin nepreţuit la nevoie.

Sărmana doamnă Vessey m-a însoţit doar până la Londra. N-aveam cum s-o abandonez în pustietatea de la Limmeridge House unde n-ar fi rezistat fără mine. S-a hotărât să se stabilească la o soră mai mică, celibatară care este directoarea unei şcoli din Clapham. La toamnă va face o vizită fostei sale stăpâne pe care a îngrijit-o ca pe propriul ei copil. Am condus-o până la locuinţa surorii sale şi am remarcat că era bucuroasă că nu peste mult timp o va întâlni pe Laura.

În privinţa domnului Fairlie, afirm fără nici un pic de reţinere că a răsuflat satisfăcut văzându-se scăpat de femeile din casă. Nu-mi făceam nici cea mai mică iluzie că ar putea resimţi lipsa nepoatei sale. Nici când locuia acolo, lângă el, n-o chema decât o dată la nu ştiu câte luni. Cât despre mine şi doamna Vessey, a declarat că plecarea noastră îl umple de tristeţe, deşi eu eram convinsă că-l umple de bucurie. Între timp, a mai inventat ceva: a tocmit doi fotografi care să imortalizeze toate valorile artistice nepreţuite pe care le posedă. După aceea, va dărui un set conţinând toate reproducerile Institutului de Mecanică din Carlisle, lipit pe cel mai scump carton. Sub fiecare fotografie, vor fi trecute următoarele, cu litere mari, roşii: „Madona şi pruncul, de Rafael. Aparţine domnului Frederick Fairlie”, „Gravură unicat, de Rembrandt. Este cunoscută în întreaga Europă sub denumirea de Pata, datorită unei pete apărută la imprimare, care nu se află pe nici un alt exemplar. Valorează trei sute de guinee. Aparţine domnului Frederick Fairlie.”

Se executaseră deja zeci de fotografii purtând aceste ostentative inscripţii până să plec din Cumberland şi urmau să se facă încă nu ştiu câte sute. Noua sa îndeletnicire îl va face fericit pe domnul Fairlie mult timp de aici înainte, iar bieţii fotografi vor fi torturaţi bestial, luând locul valetului său.

Ajunge cât am povestit despre evenimentele şi personajele care mă preocupă atât de mult. Vreau să mă concentrez acum asupra fiinţei care mă obsedează cu adevărat, chiar şi atunci când scriam despre ceilalţi. Imaginea Laurei mi-a rămas vie în minte. Ce să spun despre

ea, cum s-o zugrăvesc în jurnalul meu înainte să mă retrag la culcare?

Singurul meu ajutor sunt scrisorile ei, dar nici una nu dă răspuns la întrebarea, de fapt la întrebările care mă frământă.

Este atent cu ea? Este mai optimistă decât în ziua când s-a căsătorit şi a plecat la braţul lui? I-am scris în repetate rânduri, sugerându-i să mă lămurească asupra acestor două chestiuni atât de importante pentru liniştea mea, dar în zadar. Se mulţumea să-mi precizeze că este bine, sănătoasă, de parcă n-ar fi înţeles ce mă interesează de fapt pe mine. Îmi povestea că excursiile îi priesc şi că, pentru prima oară în viaţă nu s-a îmbolnăvit în timpul iernii. N-a spus însă niciodată că este fericită şi împăcată şi că îşi aminteşte cu plăcere de ziua de 22. Cât despre soţul ei, pomeneşte din când în când de parcă ar fi un simplu tovarăş de călătorie care se îngrijeşte de tot ce este necesar. „Sir Percival s-a hotărât că plecarea va fi pe data de… ”; „Sir Percival a ales ruta nu ştiu care… ”. Câteodată apare simplu doar sub numele de Percival, însă, în majoritatea cazurilor îi trece şi titlul.

Nu ştiu ce să cred. Nu pot spune dacă gândeşte altfel decât în trecut, dacă îi priveşte cu mai multă bunăvoinţă. Schimbările de caracter, atât de obişnuite în cazul tinerelor fete căsătorite curând, nu se remarcă din spusele Laurei. Descrie minunăţiile pe care i le-au trezit, ca şi când ar purta corespondenţă cu altă persoană, iar însoţitoarea ei aş fi eu. N-am găsit nicăieri vreun cuvânt sau vreo expresie care să mă îndreptăţească să cred că se admiră sau se iubesc. Nici atunci când renunţă la povestirea călătoriilor sale şi aminteşte de apropiata ei sosire în Anglia, o preocupă doar perspectiva relaţiilor dintre noi două şi nu a celor dintre ea şi soţul ei. Pe de altă parte, nu pot spune nici că ar fi nefericită, pentru că nu aminteşte nimic despre viaţa ei conjugală. Se remarcă totuşi din scrisorile sale o detaşare dureroasă, o seninătate dezarmantă şi mai ales o totală indiferenţă faţă de noua ei calitate de femeie măritată. În concluzie, în toată această perioadă, am avut mereu impresia că-mi scrie aceeaşi Laura Fairlie de altădată şi nicidecum lady Glyde.

Nu suflă o vorbă despre firea sau atitudinea soţului ei nici în pasajele în care aminteşte despre contele Fosco, prietenul intim al lui sir Percival.

Fără să dea prea multe explicaţii, familia Fosco se răzgândise şi îşi petrecuseră iarna la Viena şi nu la Roma, aşa cum credea sir Percival. Au părăsit Viena abia la începutul primăverii, când au plecat în Tirol să se alăture perechii proaspăt căsătorite. Laura aminteşte cu bucurie de întâlnirea ei cu doamna Fosco şi afirmă că mătuşa ei s-a transformat într-o femeie calmă şi echilibrată, exact opusul persoanei agitate şi năzuroase pe care o cunoşteam noi. Din păcate, draga mea soră, nu-mi oferă la fel de multe amănunte şi despre contele Fosco (de care sunt mult mai interesată), ci se mulţumeşte să păstreze o ciudată tăcere în privinţa lui. Precizează doar că îi vine greu să-l înţeleagă şi că o să-mi spună exact ce gândeşte despre el abia după ce o să-l cunosc şi eu şi o să-l cercetez cu propriii mei ochi.

Presupun că nu i-a făcut o impresie prea bună. Laura posedă un instinct înnăscut de a sesiza imediat cine îi este prieten şi cine nu. Deci, în cazul în care contele Fosco i-a trezit de la început neîncrederea o să mă arăt şi eu la fel de circumspectă faţă de el. Trebuie însă să nu mă pripesc. Nedumeririle mele se vor lămuri în curând.

Este deja miezul nopţii. M-am aplecat din nou asupra jurnalului, după ce am aruncat o privire pe fereastra deschisă.

Afară domnea o atmosferă apăsătoare şi întunecată. Cerul negru era luminat din când în când de sclipirea palidă a stelelor. Copacii crescuţi unul lângă altul se ridică în zare negri şi ameninţători ca un perete stâncos. Orăcăitul înăbuşit al broaştelor ajunge în noapte până la urechile mele tulburate doar de glasul metalic al orologiului care răsună mult timp după ce bătăile sale s-au stins. Oare cum se prezintă Blackwater Park la lumina zilei? Cel puţin noaptea nu pare prea primitor!

12 iunie

O zi plină de surprize – mult mai palpitantă decât aş fi crezut.

M-am aventurat să cercetez casa. Aripa principală a clădirii a fost înălţată în timpul glorioasei epoci elisabetane. Parterul este străbătut de două galerii nesfârşite şi joase, paralele una cu cealaltă, desfigurate

de hidoasele portrete ale strămoşilor pe care le-aş arunca cu plăcere pe foc. Camerele de deasupra galeriilor sunt bine întreţinute, dar nu sunt locuite aproape niciodată. Amabila menajeră, care s-a oferit să mă conducă a spus că-i este frică să nu mă murdăresc intrând acolo. Mila pentru albeaţa jupoanelor mele scrobite şi a ciorapilor impecabili a învins curiozitatea care mă împingea să cercetez străvechile dormitoare. Am renunţat deci să înfrunt praful riscând să-mi înnegresc hainele mele elegante. Menajera s-a grăbit să mă aprobe: „Bine faceţi domnişoară” şi am impresia că mă consideră o femeie foarte înţeleaptă şi înţelegătoare.

Cam atât despre partea veche a reşedinţei. A fost completată în fiecare capăt cu câte o nouă construcţie. Aripa parţial deteriorată din stânga (privind spre casă) a reprezentat pe timpuri o reşedinţă de sine stătătoare, ridicată în secolul al XIV-lea. Unul din strămoşii pe linie maternă ai lui sir Percival – nu ştiu exact care dar nu contează – a extins-o construind aripa principală în unghi drept cu ea în timpul epocii elisabetane – aşa cum am precizat. Menajera mi-a explicat că atât arhitectura clădirii vechi cât şi cea interioară sunt considerate o adevărată capodoperă de către specialişti. Uitându-mă cu atenţie, am remarcat că specialiştii aveau dreptate, mai mult ca sigur, dar la fel de sigur că dragostea pentru monumentele istorice îi vindecase de frica de umezeală, beznă şi şobolani. Nu puteam spune însă acelaşi lucru şi despre mine, aşa că am procedat cu această porţiune, la fel cu cea dinaintea ei. Menajera m-a apreciat din nou. „Bine faceţi domnişoară” şi m-a privit la fel de încântată de judecata mea.

Am cotit apoi către aripa dreaptă datând din vremea lui George al II-lea; asta ca să aiurească complet babilonia arhitectonică de la Blackwater Park. Aici este acum noua reşedinţă, care a fost renovată pentru Laura. Apartamentul meu şi dormitoarele principale se află la etajul întâi, iar parterul cuprinde un salon, o sufragerie, un livingroom, o bibliotecă, un salonaş elegant pentru Laura – împodobite cu mobilă luxoasă şi modernă şi ornamentate într-un stil luminos şi atrăgător. Deşi odăile nu sunt la fel de spaţioase ca cele de la Limmeridge, sunt în parte primitoare şi confortabile. Mi se strânsese inima când aflasem de Blackwater Park, pentru că mă aşteptam să văd scaune masive şi incomode, vitralii uriaşe, draperii grele cu miros de mucegai şi alte relicve medievale, atât de îndrăgite de cei de modă veche, certaţi cu plăcerile confortului şi indiferenţi faţă de cerinţele omeneşti ale prietenilor lor. Am răsuflat uşurată să găsesc peste tot amprenta secolului al XIX-lea care a dat pe uşă afară rigiditatea şi întunecimea veacurilor trecute.

Toată dimineaţa am trândăvit – fie în camerele de la parter, fie în uriaşa curte interioară mărginită în trei părţi de impunătoarea reşedinţă, iar în faţă de masivul gard de fier cu porţile sale uriaşe. Curtea este împodobită în mijloc cu un havuz rotund, plin cu peşti, construit din piatră şi cu un cap de balaur de plumb în centru. De jur împrejurul bazinului învolburat de zeci de peştişori aurii şi argintii a fost plantat un colac de iarbă moale şi mătăsoasă, cum nu mai întâlnisem până atunci. Acolo m-am tolănit în voie la umbră, până aproape de prânz.

Apoi mi-am pus pălăria de pai şi am plecat de una singură să cercetez şi restul proprietăţii.

La lumina soarelui am remarcat că impresia din seara trecută era foarte justă – reşedinţa de la Blackwater Park era năpădită de copaci. În majoritatea lor erau arbori tineri, plantaţi unul lângă altul. Presupun că la un moment dat, pe vremea strămoşilor lui sir Percival, domeniul fusese defrişat în mare parte, iar stăpânul de atunci dorise din tot sufletul să împânzească moşia de copaci. Mi-am rotit privirile şi am zărit o grădină cu flori spre stânga, în faţa casei. M-am dus imediat într-acolo, să-mi satisfac curiozitatea.

Când m-am apropiat, am observat că era mică, nu prea bogată şi cam neîngrijită. M-am plimbat de-a lungul şi de-a latul ei, după care am ieşit pe o portiţă şi m-am trezit într-o plantaţie de brazi. Un drum unduios şi umbros, croit artificial printre copaci se întindea dinaintea mea. Din câte ştiam despre nordul ţării, mi-am dat seama că mă aflam în preajma unui teren nisipos. După ce am mers mai mult de jumătate de milă, printre brazi, drumul făcea o buclă şi dădea într-un platou neted unde se întindeau valurile lacului Blackwater, care dădea numele acestei reşedinţe.

Solul se lăsa într-un povârniş abrupt şi nisipos, presărat cu câteva dune care-i curmau monotonia. Mai demult, lacul ocupase tot terenul şi cu timpul secase, rămânând doar o treime din volumul său iniţial. Priveam undele sale întunecate, stătute, aflate la un sfert de milă de mine. De fapt, nu era propriu-zis un lac, ci o adunătură de bălţi şi mlaştini, năpădite de trestie şi stuf şi împânzite cu mici ridicături de pământ. Pe malul opus, reîncepea domnia copacilor care înnegreau

zarea, oglindindu-şi siluetele lor sumbre în apa puţin adâncă. M-am apropiat şi mai mult, constatând că malul celălalt era format din smârcuri, iarbă deasă şi trestii umbroase. Aici, unde mă aflam, apa era limpede în bătaia soarelui, pe când dincolo, unde era înconjurată de tufişuri sălbatice şi arbori deşi, părea smolită şi moartă. Înaintând către malul mlăştinos, am auzit orăcăitul broaştelor şi am văzut şobolani de apă mişunând la suprafaţa lacului. Privind mai atent, am zărit pe jumătate scufundată în apă, carena mâncată de vreme a unei bărci răsturnate, luminată de o rază plăpândă de soare, care se prelingea pe lemnul putrezit, tremurând printre copaci. Acolo se odihnea la căldură un şarpe răsucit ca-n basme şi tot la fel de misterios. Peisajul era dezolant, sugerând în toată imensitatea lui pustietate şi paragină, iar cerul surâzând de vară care-l domina de sus amplifica această senzaţie de izolare şi rutină. Am revenit în zona mai înaltă şi mai plăcută privirilor. Părăsind drumul pe care venisem, am dat peste o colibă şubredă, din lemn, care se ridica în mijlocul plantaţiei de brazi şi pe care nu o remarcasem până atunci. Era mult prea prăpădită şi minusculă în comparaţie cu peisajul sălbatic şi atotcuprinzător al lacului.

M-am îndreptat către colibă şi am observat că pe timpuri folosise drept adăpost pentru bărci, după care suferise câteva transformări, având acum aspectul unei locuinţe primitive. Aceste transformări constau în existenţa unei bănci de brad şi a câtorva taburete, aşezate în jurul unei mese. Am intrat, cu intenţia să mă aşez undeva şi să-mi odihnesc picioarele ostenite.

Nici nu trecuse un minut când am sesizat că şuieratul respiraţiei mele greoaie era dublat de un zgomot ciudat care venea de undeva foarte aproape de mine. Mi-am încordat nervii şi mi-am concentrat atenţia, auzind de data aceasta foarte clar un suflu sacadat şi foarte înăbuşit sub banca pe care mă instalasem. În general, nu mă sperii foarte uşor, dar acum am sărit de doi coţi şi am zbierat cât am putut de tare, dar n-am primit nici o replică.

Atunci, mi-am luat inima în dinţi, m-am îmbărbătat de una singură şi am aruncat o privire sub bancă.

Acolo am descoperit un căţeluş amărât, un prepelicar pătat cu alb şi negru care se încolăcise stingher în extremitatea opusă a incomodei mele „canapele”. Când m-a văzut, de-abia a avut putere să mârâie, dar

nu s-a urnit de la locul lui. Am dat banca la o parte şi m-am uitat cu atenţie. Ochii bietului animal se înceţoşau, iar pieptul alb şi neted era acoperit de sânge. Suferinţa unei fiinţe lipsite de apărare mă întristează întotdeauna mai mult decât orice pe lume. Am ridicat bietul câine cu multă grijă şi l-am pus în poala rochiei mele. Aşa l-am dus până acasă, grăbindu-mă să-l salvez, dacă se mai putea.

La poartă nu era nimeni, aşa că am intrat la mine în salon şi i-am aranjat un pat sărmanului animal, dintr-un şal mai vechi. Apoi am sunat din clopoţel. Nu peste mult timp s-a ivit o servitoare solidă şi grasă care se hlizea prosteşte de te scotea din sărite. Când a dat cu ochii de căţeluşul întins pe podea, faţa ei desfigurată de grăsime s-a cutremurat de râs.

— Ce te-a apucat? am apostrofat-o eu enervată, ca şi cum aş fi fost stăpâna ei. Cine este stăpânul câinelui?

— Nu ştiu, domnişoară. Se opri, aruncă o privire către pieptul însângerat al prepelicarului şi cu ochii sclipind de satisfacţie, exclamă din cale afară de încântată: Baxter i-a făcut-o, mai mult ca sigur.

Mă enervase la culme şi de-abia m-am abţinut să n-o pocnesc pe loc.

— Baxter? m-am mirat eu. Cine mai e şi bestia asta?

Fata se hlizi iarăşi şi mai încântată ca până atunci.

— Ah, domnişoară! Păi Baxter este paznicul şi împuşcă toţi câinii vagabonzi care intră pe domeniu. Aşa şi trebuie să facă, zău domnişoară. Eu zic că moare. L-a nimerit aici, sub coastă, nu? Da, e mâna lui Baxter. N-are încotro! Asta-i meseria lui!

Eram aşa de înfuriată încât mai că aş fi preferat ca Baxter să o fi împuşcat pe ea în locul câinelui. Constatând că n-avea nici un rost să cer ajutor unei persoane atât de indiferente la chinurile sărmanului căţeluş, i-am poruncit să mi-o trimită pe menajeră. A plecat din cameră râzând în gura mare, ca şi la venire. Înainte să închidă uşa după ea, a murmurat din nou:

„Da, e mâna lui Baxter. N-are încotro, doar asta-i datoria lui!”.

Menajera, o fiinţă manierată şi isteaţă n-a venit cu mâna goală, ci a adus o farfurioară cu lapte şi apă caldă. Când a dat cu ochii de câinele care zăcea pe podea a tresărit şi s-a albit la faţă.

— Dumnezeule – ţipă femeia – ăsta este precis câinele doamnei Catherick!

— Cum, ce-aţi spus? am sărit eu mai uluită decât ea.

— Al doamnei Catherick – repetă menajera. Aţi cunoscut-o pe această doamnă, domnişoară Halcombe? Mă scuzaţi că vă întreb, dar aşa am avut impresia.

— Nu mi-a fost prezentată, dar am auzit vorbindu-se despre ea. Locuieşte aici?! Oare a aflat ceva despre fiica ei?

— Nu, domnişoară Halcombe. Tocmai de aceea a şi venit aici.

— Când anume?

— A trecut ieri pe la noi. Mi-a explicat că o femeie străină, care semăna cu fiica ei a fost zărită prin împrejurimi. Eu habar n-aveam de aşa ceva şi nici localnicii nu erau mai bine informaţi când au fost întrebaţi, la insistenţele doamnei Catherick. Sunt convinsă că acest biet căţeluş se ţinea după ea şi că probabil îi aparţine. Presupun că a hoinărit prin pădure şi l-au împuşcat. Unde era, domnişoară Halcombe?

— În coliba de lemn de lângă lac.

— Da, sigur, la capătul plantaţiei. Sărmanul de el, a încercat să se adăpostească undeva să-şi aştepte sfârşitul. Domnişoară Halcombe,

puneţi-i un pic de lapte pe bot iar eu să-i spăl rana. Am impresia însă că-i prea târziu. Oricum, noi o să ne dăm toată silinţa.

Doamna Catherick! Numele ei mă izbise ca şi când evenimentele din trecut s-ar fi desfăşurat dinaintea ochilor mei. În timp ce mă ocupam de câine, mi-am amintit de vorbele lui Walter Hartright care m-a avertizat: „Domnişoară Halcombe, dacă dai peste Anne Catherick n-o lăsa să-ţi scape, cum am făcut eu şi încearcă să dezlegi misterul.” Întâmplarea cu bietul animal a dat în vileag prezenţa doamnei Catherick la Blackwater Park şi trebuia să profit de ocazia care se ivise. Eram ferm hotărâtă să urmez sfatul lui Walter şi să aflu cât mai multe lucruri.

— Am înţeles că doamna Catherick stă pe aproape, nu? am început eu.

— Nu, nici vorbă! exclamă menajera. Locuieşte la Welmingham, în capătul celălalt al ţinutului, la peste 25 de mile de noi.

— Presupun că o cunoşti pe doamna Catherick mai demult?

— Vă înşelaţi, domnişoară Halcombe, ieri am văzut-o pentru prima oară în viaţă. Sigur, numele îmi era cunoscut, pentru că ştiam că sir Percival se milostivise de ea şi o internase pe fiica ei pe cheltuiala lui. Doamna Catherick este o fiinţă retrasă şi curioasă, deşi pare o femeie de bună credinţă. S-a arătat foarte mâhnită când a constatat că aici nu se ştia nimic despre presupusa apariţie a fiicei sale.

— Aş vrea să ştiu cât mai multe amănunte despre această doamnă Catherick – am continuat eu, încercând s-o trag de limbă. Aş fi dorit să fi fost aici ieri şi să putem discuta. A zăbovit mult?

— Da – spune menajera – a pierdut ceva timp. Şi presupun că n-ar fi plecat, dar eu am fost solicitată de un domn străin care s-a interesat când se întoarce sir Percival. Când a auzit ce vrea necunoscutul, doamna Catherick s-a grăbit să-şi ia rămas bun. Înainte să plece, m-a rugat să nu-i spun nimic lui sir Percival despre vizita ei. Mi s-a părut că-i foarte ciudat şi neobişnuit să adresezi asemenea cerere unei persoane în poziţia mea.

Asta era şi părerea mea. Dacă era să mă iau după spusele lui sir Percival la Limmeridge, el şi doamna Catherick erau buni şi vechi prieteni; dacă era adevărat, atunci de ce a insistat doamna Catherick să-şi ascundă venirea la Blackwater Park?

— Ştiu şi eu – am exclamat, observând că menajera voia să ştie ce gândesc în această privinţă – o fi considerat că-l necăjeşte inutil pe sir Percival, amintindu-i de fiica ei şi de neplăcerile pe care le-a avut de îndurat protectorul acesteia prin fuga ei nesăbuită. A pomenit ceva de ea?

— Vag – spuse menajera. A discutat numai despre sir Percival şi m-a descusut în fel şi chip pe unde s-a plimbat şi dacă era cu soţia lui. Mi-a făcut impresia că este enervată şi nehotărâtă şi nicidecum supărată că nu şi-a găsit fiica, aşa cum sperase. „Gata, abandonez” mi-a zis ea la sfârşit. „Nu mai are rost, cred că am pierdut-o.” După aceea m-a chestionat deodată în privinţa lady-ei Glyde: cum era, darnică, binevoitoare, sănătoasă, tânără... Ah! V-am spus eu! Vedeţi, domnişoară Halcombe, Dumnezeu a avut grijă de sărmanul câine şi i-a curmat suferinţa.

Într-adevăr, căţeluşul murise. Îşi dăduse suflarea şi se zbătuse în ghearele morţii, exact când menajera pronunţase cuvintele „binevoitoare, sănătoasă, tânără...”. Nu ne aşteptam să se sfârşească atât de repede – acum din bietul animal nu mai rămăsese decât o cârpă moale în braţele noastre.

A bătut opt seara. Sunt din nou la mine în cameră, după ce am servit cina de una singură. Soarele a coborât la asfinţit incendiind cerul şi vârfurile copacilor pe care-i zăresc de la fereastră. Deschid jurnalul ca să-mi omor timpul şi să-mi potolesc agitaţia – de ce întârzie atât stăpâna casei? Din câte socotisem, trebuia să fi sosit deja! Blackwater Park este îngrozitor de pustiu şi mohorât când se lasă noaptea. Doamne Dumnezeule, de-abia aştept să aud uruitul trăsurii şi să mă năpustesc în braţele Laurei!?

Bietul animal! Nu-mi place că venirea mea pe aceste meleaguri a fost inaugurată de un eveniment atât de trist – indiferent dacă este vorba

de un căţeluş pierdut!

Welmingham – numele localităţii îmi sări în ochi dintre paginile jurnalului. Deci acolo trăieşte doamna Catherick. Port încă la mine biletul ei, primit ca răspuns la scrisoarea pe care sir Percival m-a obligat să i-o trimit pentru confirmarea vorbelor sale. Peste câtva timp, când o să mi se ofere ocazia potrivită, o să-i arăt biletul şi o să mă străduiesc să-i dezleg limba acestei misterioase persoane. Nu pricep de ce-şi tăinu-ieşte vizita de sir Percival şi mai ales nu sunt atât de convinsă ca menajera că fiica ei, Anne nu dă târcoale prin împrejurimi! Ce-ar fi făcut oare Walter Hartright în locul meu? Scumpul, nepreţuitul Walter! Sfatul său dezinteresat şi ajutorul lui de nădejde mi-ar fi fost de mare folos acum.

Parcă se aude ceva! Zgomot de paşi la parter, bocănitul cailor, huruitul trăsurii…

2.

15 iunie

Forfota şi zăpăceala venirii s-a liniştit. Acum, la două zile de la sosirea călătorilor, am intrat în ritmul obişnuit al vieţii de la Blackwater Park. Trebuie deci să completez jurnalul cu povestirea noilor întâmplări, la fel de exact şi lămurit ca şi până acum.

Consider că, la început, trebuie să consemnez nişte lucruri ciudate pe care le-am observat de la întoarcerea Laurei.

Când două rude apropiate sau doi prieteni foarte buni nu se văd mult timp, pentru că unul din ei pleacă la mare distanţă iar celălalt stă acasă la locul lui, în momentul când ruda sau prietenul soseşte din călătorie, cel rămas acasă se simte stânjenit să-l vadă. Ciocnirea neaşteptată dintre noile impresii şi obiceiuri ale celui dintâi cu vechile păreri şi obişnuinţe ale celuilalt, are drept rezultat înstrăinarea inexplicabilă şi scăderea pasiunii în inimile amândurora. Când bucuria revederii dintre mine şi Laura s-a domolit, când ne-am aşezat alături strângându-ne de mână şi încercând să ne tragem sufletul ca să putem

discuta, am fost izbită de această senzaţie stranie şi am realizat că şi ea trecea prin aceeaşi stare. Azi, când scriu aceste rânduri, ne-am acomodat una cu alta şi senzaţia de stânjeneală este mai puţin presantă şi sper că va dispare între timp. Îmi dau seama însă că primele impresii pe care mi le-am făcut au fost umbrite de aceste sentimente şi de aceea am considerat nimerit să le descriu în amănunţime.

Ea a spus că eram la fel ca înainte. Din păcate, eu nu am putut spune acelaşi lucru.

Arăta altfel, atât psihic cât şi fizic. Nu neapărat că ar fi mai puţin frumoasă – oricum eu aşa aveam impresia.

Poate că ceilalţi, care n-au cunoscut-o mai înainte aşa, ca mine, o găsesc şi mai atrăgătoare. Este mai roşie în obraji şi mai bucălată la faţă. Are o talie bine conturată şi se mişcă mai degajat şi mai hotărât decât atunci când era domnişoara Fairlie. Totuşi, când o privesc cu atenţie, observ că a pierdut ceva care aparţinea Laurei şi care a dispărut complet la lady Glyde. Este vorba de naturaleţea, gingăşia şi prospeţimea care o caracterizau în trecut şi care nu puteau fi descrise prin viu grai şi nici nu puteau fi zugrăvite pe pânză aşa cum declarase sărmanul Hartright. Am regăsit o palidă urmă în seara când m-a revăzut şi s-a albit la faţă, emoţionată, iar de atunci, nimic. Citindu-i scrisorile, n-aş fi bănuit că o să mă întâmpine această schimbare. Ba chiar începusem să cred că rămăsese la fel ca înainte şi după căsătorie. Oare nu m-am priceput eu să citesc printre rânduri şi să-i desluşesc expresia feţei acum, când o privesc? Dar, asta este! Îndiferent dacă cele şase luni au făcut-o mai frumoasă sau nu această lungă perioadă mi-a sporit dragostea pentru ea – deci iată şi un rezultat pozitiv al căsătoriei sale.

Cea de-a doua schimbare pe care am sesizat-o era de aşteptat şi o intuisem din stilul în care-mi scria. Azi, când o am lângă mine, o văd la fel de îndârjită să ocolească până şi cea mai mică aluzie la noua ei calitate de femeie căsătorită, ca şi în corespondenţa pe care o purtasem atâta vreme. Când am deschis prima oară subiectul, mi-a astupat gura cu mâna, implorându-mă din priviri ca atunci când era copil la Limmeridge şi ne destăinuiam orice una alteia.

— Marian, de vreme ce suntem nedespărţite – spuse ea – este mai bine şi mai înţelept pentru amândouă să nu intrăm în amănunte şi să lăsăm lucrurile aşa cum sunt. În ceea ce mă priveşte, ţi-aş spune totul despre persoana mea – îmi explică ea învârtind neliniştită între degete catarama cordonului meu – dacă vorbele mele nu s-ar referi decât la mine. Însă este imposibil, ar trebui să-ţi povestesc şi despre soţul meu şi nu cred că se cuvine. În felul acesta ne ferim toţi de necazuri inutile. Să nu crezi că ar fi un motiv de supărare pentru vreuna dintre noi, dar îmi doresc să mă bucur de fericirea că eşti alături de mine şi vreau să faci şi tu la fel. Se opri deodată, uitându-se prin cameră. Eram în salonaşul de lângă dormitorul meu. Ah! exclamă ea sărind în sus de bucurie, numai zâmbete. Uite că am zărit alt prieten drag! Da, Marian, dulapul tău de cărţi, iubitul tău dulăpior antic şi ros de vreme, căptuşit cu satin! Ce surpriză mi-ai făcut că l-ai luat de la Limmeridge! Ah, dar văd că n-ai uitat nici umbrela aceea uriaşă, bărbătească şi îngrozitor de urâtă sub care te adăposteai când ploua! Şi mai ales mă bucur că mă priveşti cu chipul tău scump şi cu ochii tăi tuciurii şi ageri, ca de ţigancă! Parcă aş fi acasă! Cum să aranjăm ca să mă simt şi mai în voie? O să aşez tabloul tatălui meu la tine în cameră şi nu la mine şi o să-mi aduc aici toate amintirile dragi de la Limmeridge. Uite aşa o să stăm ore în şir, zi de zi în această atmosferă plăcută şi caldă. Vai, Marian! zise ea instalându-se pe un scăunel la picioarele mele şi privindu-mă serioasă drept în ochi. Promite-mi că n-o să te căsătoreşti şi n-o să pleci de lângă mine. Ştiu că sunt rea să te rog aşa ceva, dar dacă ai şti ce bine este să fii liberă… doar dacă nu eşti îndrăgostită de soţul tău… dar tu n-o să fii, fiindcă mă iubeşti numai pe mine, nu? Se opri iar, îmi prinse mâinile în poală şi îşi lipi obrazul de ele. Ai avut o corespondenţă bogată în perioada aceasta? mă întrebă ea din senin, pe un ton şoptit.

Mi-am dat seama la ce se referă, dar m-am făcut că nu pricep, pentru binele ei.

— Ei, ţi-a scris? insistă ea mieroasă, acoperindu-mi mâinile cu sărutări ca să trec cu vederea bruscheţea întrebării sale. Ce mai face, este mulţumit, pictează? Şi-a reluat existenţa lui obişnuită… m-a dat uitării?

N-avea dreptul să deschidă această discuţie. Era normal să nu-şi uite promisiunea făcută în acea dimineaţă, când i-a acordat mâna lui sir Percival şi când mi-a dăruit, pentru vecie albumul de schiţe al lui Hartright. Of! Dar nici o fiinţă omenească nu este capabilă să-şi ducă

până la capăt hotărârile fără să se abată din drum şi fără să-şi plece capul! Da, nici o femeie îndrăgostită nu şi-a înăbuşit definitiv iubirea! Din cărţi aflăm că există astfel de exemplare umane – dar oare viaţa, ce ne învaţă?

Nu am schiţat nici cel mai mic gest de mustrare. Şti-am să apreciez sinceritatea ei curajoasă şi demnă cu care mi-a dezvăluit tainele sufletului ei aşa cum alte femei n-ar fi făcut-o nici faţă de cele mai intime prietene. Cred că în adâncul sufletului meu presimţeam că eu aş fi gândit la fel ca ea şi aş fi insistat cu aceeaşi înverşunare să aflu adevărul. M-am mulţumit deci să-i mărturisesc că nu ştiam nimic despre el şi să amintesc despre alte lucruri neutre.

Pot să spun că vorbele ei m-au mâhnit tare mult – a fost prima discuţie între patru ochi după şase luni de zile. Deja poziţia ei de femeie măritată impunea o restricţie relaţiilor dintre noi. În plus, ştiam că cei doi soţi nu erau legaţi de nici un sentiment de afecţiune sau admiraţie, dimpotrivă, vechea pasiune mai mocnea încă în sufletul ei. În concluzie, eu care o iubeam şi o înţelegeam atât de mult, n-aveam nici un motiv de bucurie.

Mă amăgesc însă cu un singur gând care-mi alină durerea. Laura îmi dăruieşte numai mie farmecul şi bunătatea caracterului său, afecţiunea ei sinceră şi gingăşia cu care îi cucerea pe toţi. În rest, nu sunt foarte sigură dacă am judecat-o corect. Rămân însă convinsă de dragostea Laurei, de atenţia cu care mă înconjoară în fiecare zi şi în fiecare clipă.

Să amintesc acum despre ceilalţi locatari. Să încep mai întâi cu proprietarul. Ce calităţi pline de laudă am remarcat oare la sir Percival?

Mai nimic. Arată foarte îngândurat şi preocupat de când s-a întors în ţară. Aşa că nu se remarcă prin vreun lucru deosebit. Accesele de tuse şi neastâmpărul său obositor sunt şi mai evidente. În plus, pare mai tras la faţă şi mai puţin robust. Din punctul de vedere al comportării, lasă mult de dorit, mai ales faţă de mine. Când ne-am întâlnit mi s-a adresat pe un ton morocănos, foarte departe de atitudinea ceremonioasă şi exagerat de politicoasă din trecut. N-a rostit nici o vorbă măgulitoare, nu s-a arătat încântat să mă vadă, ci s-a mulţumit

să-mi strângă mâna în fugă şi să-mi adreseze un salut rece. „Cum o mai duci, domnişoară Halcombe? Îmi pare bine că ne-am întâlnit!”. Aveam impresia că mă considera ca făcând parte din mobilierul de la Blackwater Park. Este liniştit că exist acolo unde trebuie şi n-are de ce să-şi facă probleme în privinţa mea.

Adesea, oamenii îşi dezvăluie adevăratul caracter de-abia la ei acasă. Sir Percival făcea parte din această categorie. Era obsedat de ordine şi disciplină, lucrul pe care nu-l remarcasem la Limmeridge. Dacă se întâmplă să uit pe masă o carte din bibliotecă, se grăbeşte s-o pună la loc cu mâna lui. Dacă mă ridic de pe scaun şi nu-l duc de unde l-am luat, o face el, în următoarea secundă. Adună de pe covor până şi cea mai mică petală şi bombăne revoltat ca şi când ar fi găsit cine ştie ce. Când faţa de masă este mototolită în vreun colţ sau când lipseşte vreun cuţit de unde trebuie, zbiară la servitori atât de înverşunat şi veninos, încât ai crede că l-au ofensat personal.

Am amintit la început că pare măcinat de gânduri şi griji. Probabil că aşa se explică şi nervozitatea sa ieşită din comun. Sper că acesta este motivul, fiindcă ţin să-mi păstrez optimismul şi încrederea în viitor. Desigur, nimeni nu este încântat să fie împovărat de necazuri după ce se întoarce acasă din călătorie. Or, lui sir Percival i s-a întâmplat exact acest lucru de faţă cu mine.

Seara, când de-abia trecuse pragul casei, a fost întâmpinat de menajeră. De cum a dat ochii cu ea, sir Percival s-a interesat dacă l-a căutat cineva. Menajera i-a redat întâmplarea cu străinul pe care mi-o povestise şi mie. Sir Percival s-a arătat nerăbdător să ştie cum îl cheamă. Nu se ştia. În ce problemă îl căuta? Din nou mister. În fine, ce înfăţişare avea? Menajera s-a străduit să-l prezinte cât mai exact, dar baronetul n-a fost în stare să-şi dea seama cine era necunoscutul. Sir Percival s-a întunecat la faţă, a izbit cu piciorul în podea şi s-a îndepărtat nepăsător faţă de toţi ceilalţi. Nu-mi dau seama de ce a dat atâta importanţă acestui fapt neînsemnat, dar era clar că-l deranjase.

Am ajuns la concluzia că nu trebuie să mă hazardez în caracterizarea lui sir Percival, atâta timp cât este copleşit de necazuri şi supărări. Să lăsăm timpul să-şi spună cuvântul. Şi acum, să mai dau o pagină şi să-l părăsesc pentru moment pe soţul Laurei.

Urmează prezentarea familiei Fosco. O să încep cu contesa, ca să scap mai repede de ea.

Laura a avut dreptate când m-a avertizat în scrisorile ei că mătuşa Eleanor era de nerecunoscut. N-am mai remarcat o schimbare atât de radicală în personalitatea şi înfăţişarea unei femei ca cea petrecută cu doamna Fosco după căsătorie.

Fosta domnişoară Eleanor Fairlie (de 37 de ani) îndruga o mulţime de tâmpenii şi-i tortura pe pretendenţii ei cu o groază de nazuri pe care le face întotdeauna o femeie aiurită şi răsfăţată celor care i le tolerează. Actuala doamnă Fosco (de 43 de ani) îşi petrece ore în şir fără să deschidă gura, ciudată şi enigmatică. Buclele ostentative şi caraghioase care-i încadrau altădată fruntea au făcut loc unor încreţituri mărunte şi ţepene, aidoma perucilor din secolul trecut. Părul este acoperit de o bonetă simplă care îi dă aerul unei femei respectabile – aşa cum n-am visat niciodată că ar fi posibil. Faţă de ceilalţi (cu excepţia soţului ei, bineînţeles) ea a încetat să mai fie femeia atrăgătoare de altădată. Este înveşmântată în rochii negre sau cenuşii, cu guler înalt – pe care le-ar fi aruncat hohotind de râs sau zbierând înspăimântător, după cum i-ar fi venit cheful când era nemăritată – se ascunde tăcută într-un colţ iar mâinile sale palide şi uscate (de parcă ar fi de ceară) se agită necontenit brodând sau răsucind ţigări pentru contele Fosco. Când se întâmplă – foarte rar, în orice caz – să-şi abată privirea de la îndeletnicirea ei, îşi aţinteşte ochii ei albaştri şi stinşi asupra lui, ascultătoare, blândă şi supusă ca un câine credincios. N-a reacţionat decât de câteva ori, când masca reţinută şi rigidă a căzut împinsă de un val de gelozie, stăpânită cu greu, îndreptat împotriva oricărei femei din jur (inclusiv servitoarele) faţă de care contele manifesta cel mai mic interes. În afară de aceste răbufniri, stă de dimineaţă până seara în grădină, pe ploaie sau soare, impasibilă ca un monument şi îngheţată ca marmura. Pentru cei din jur, noul ei aspect exterior este o adevărată binecuvântare, socotind că a devenit o femeie amabilă, reţinută şi ascultătoare, care nu-ţi creează probleme. Nu-mi dau seama însă ce se petrecea în mintea ei. Uneori, am remarcat o oarecare încordare pe buzele ei ţuguiate şi am sesizat o schimbare neaşteptată în totalitate în glasul ei, care m-au dus cu gândul că liniştea ei aparentă ascunde un vulcan mocnit răbufnind din când în când. Sunt convinsă că am caracterizat-o corect imposibil să greşesc. Oricum, cu vremea ne vom lămuri.

Ce-aş putea spune însă despre vrăjitorul care a produs această minune

– bărbatul de altă naţie care a îmblânzit această englezoaică, pe vremuri greu de mulţumit, aşa încât a făcut-o de nerecunoscut pentru înseşi rudele sale – contele Fosco? Cum să-l descriu?

În mare, este înzestrat cu toate calităţile unui dresor. Ar fi pus cu botul pe labe şi o tigroaică, nu numai o femeie. Dacă aş fi fost în locul doamnei Fosco, aş fi făcut la fel ca ea. I-aş fi pregătit ţigările şi n-aş fi ieşit din cuvântul lui. Mi-e frică să recunosc acest adevăr, chiar şi în filele secrete ale jurnalului meu. Omul mi-a trezit interesul, m-a fascinat şi m-a obligat să-l admir. În două zile şi-a câştigat aprecierea mea, deşi nu pricep cum a făcut-o!

Sunt uimit să constat cât de clar mi s-a întipărit în memorie, mult mai clar decât sir Percival, domnul Fairlie, Walter Hartright sau oricine altcineva, în afară de Laura. Vocea lui îmi răsună în urechi, de parcă mi s-ar adresa în această clipă. Ţin minte ce cuvinte a rostit cu o zi în urmă, de parcă le-ar rosti acum. Ce să spun despre el? Dacă ar fi vorba de alt bărbat aş face mare haz de aspectul său fizic, de manierele lui, de bancurile sale. De ce oare nu-mi vine să-l critic sau să-l iau în râs?

De exemplu, este grozav de gras. Am dispreţuit întotdeauna grăsimea. În ceea ce priveşte ideea, foarte des vehiculată, că robusteţea şi veselia sunt nedespărţite, am considerat că nu poate avea decât două explicaţii: fie că doar cei cumsecade se îngraşă fie, din cauza creşterii în greutate, te transformi într-un om bun. M-am înverşunat împotriva acestei teorii, oferind exemple de obezi, care au fost la fel de ticăloşi ca şi cel mai uscat şi mai nemernic dintre oameni. Să-l luăm pe Henric al VIII-lea – era cumsecade? Nicidecum! Sau pe Papa Alexandru? Ca să nu mai vorbim de soţii Manning, cei doi ucigaşi solizi şi graşi! Sau unele doici, care puteau concura cu cele mai obeze femei din Anglia şi care s-au dovedit din cale-afară de crude şi sângeroase? Aşa, am duce-o la nesfârşit, scoţând nu ştiu câte exemple de acum sau din trecut, din Anglia sau de pe continent, despre oameni bogaţi sau săraci. Deşi îmi păstrez opiniile mele referitoare la cei graşi, cum se face că uimitorul conte Fosco, cu un abdomen proeminent ca al lui Henric al VIII-lea, m-a vrăjit în mai puţin de 24 de ore şi m-a făcut să uit cât este de gras?. Este de necrezut!

Oare nu-i de vină chipul său? Da, chipul, de cum îl vezi ai zice că-i Napoleon. Faţa sa aminteşte de măreţia, de statura impunătoare, de puterea uriaşă a marelui soldat şi om de stat. Desigur, am remarcat

imediat această asemănare extraordinară, dar acesta nu este singurul lucru care m-a captivat. Ar mai putea fi ochii. Are nişte ochi adânci şi cenuşii, cum n-am mai văzut până acum. Câteodată e straniu, limpede, sclipitor şi ademenitor, obligându-mă să-l privesc, deşi atunci când o fac, mă încearcă o senzaţie ciudată de care aş vrea să mă feresc. Mai are şi alte caracteristici neobişnuite. De exemplu, tenul său este palid-gălbui, în totală opoziţie cu părul castaniu închis, încât îţi dă impresia că ar fi perucă. Obrazul, proaspăt bărbierit, arată mai tânăr şi mai întins ca al meu, în ciuda celor aproape 60 de ani – conform spuselor lui sir Percival. Nu am epuizat însă înşiruirea caracteristicilor neobişnuite, care-l diferenţiază atât de mult de restul lumii. Trăsătura care îi conferă cea mai mare forţă de atracţie o constituie fără îndoială – din câte am putut constata – ochii deosebit de expresivi şi irezistibili.

Atitudinea politicoasă şi îndatoritoare, precum şi perfecta cunoaştere a limbii engleze i-au sporit puterea de seducţie asupra mea. Când este angajat într-un dialog cu o femeie, o ascultă cu cea mai mare atenţie şi respect, iar când i se adresează, îşi îndulceşte timbrul într-aşa fel încât îi cucereşte pe dată inima. Desigur, pronunţia corectă a cuvintelor englezeşti îi este de mare ajutor. De multe ori mi s-a spus că italienii sunt foarte talentaţi în învăţarea limbii noastre dure din nord, dar până să-l întâlnesc şi să-l ascult pe contele Fosco, n-am crezut că un străin îşi poate însuşi limba engleză atât de bine ca el. Uneori, nici nu realizezi că nu-i englez getbeget; are o vorbire fluentă, fără poticneli şi bâlbâieli supărătoare, spre deosebire de mulţi compatrioţi de-ai noştri. Sigur, are unele întorsături ciudate de frază, dar n-a greşit niciodată până acum în sensul vreunui cuvânt sau expresie.

Întreaga sa înfăţişare, până în cel mai mic detaliu, este unică, stârnind nenumărate controverse. În ciuda corpolenţei şi vârstei sale, se mişcă cu uşurinţă şi graţie. Se deplasează prin cameră foarte liniştit şi discret ca o femeie. În afară de aceasta, trăsăturile sale ferme şi voluntare sunt dublate de o sensibilitate exagerată, care depăşeşte până şi pe cea a celei mai delicate femei. Reacţionează imediat la zgomote, la fel ca şi Laura. Ieri s-a îngrozit şi s-a cutremurat când sir Percival a lovit pe unul din prepelicari, încât m-a făcut să am mustrări de conştiinţă pentru indiferenţa mea în comparaţie cu contele.

Din această întâmplare reiese o altă trăsătură definitorie a firii sale, de care n-am mai amintit până acum: afecţiunea şi dragostea fără limită pentru animalele sale preferate.

Unele din ele au rămas pe continent, dar a venit cu un papagal, doi canari şi o întreagă familie de şoareci albi. Se ocupă de unul singur de aceste animale neobişnuite şi este nespus de respectat şi iubit de ele. Papagalul, de exemplu, care este îngrozitor de enervant pentru toţi ceilalţi, îl adoră; cum îi dă drumul din colivie, se aşază pe genunchii contelui, îşi croieşte drum cu ghearele pe pântecul său voluminos şi îi atinge cu moţul guşa respectabilă, cât se poate de afectuos şi emoţionat.

Nici nu deschide bine coliviile cu canari că se şi reped să i se înşire pe mână, să-i cuprindă degetele întinse când îi cheamă spre seară, înălţând triluri avântate odată ajunşi pe degetul mare. Cât despre şoarecii albi, locuiesc într-o cutie de sârmă, pictată în nuanţe vii, făcută de mâna lui. Sunt la fel de ataşaţi de el ca şi canarii şi îşi petrec majoritatea timpului în libertate. Îl năpădesc băgându-i-se pe sub redingotă şi scoţând capetele lor albe ca laptele, din mâneci sau de sub umeri. Am impresia că acest mare iubitor de animale este ataşat cel mai mult de şoareci. Surâde ori de câte ori îi vede, îi pupă şi îi alintă cu fel de fel de epitete. Dacă ne-am imagina un englez preocupat de lucruri puerile, puteţi fi sigur că s-ar simţi prost faţă de cei din jurul său şi ar încerca să-şi găsească o scuză. Contelui însă i se pare că atitudinea sa este perfect normală şi nu sesizează contrastul dintre trupul său voluminos şi animalele firave. Ar rămâne imperturbabil până şi în mijlocul unor sobri vânători englezi, giugiulindu-şi şoarecii mai departe şi înălţând triluri alături de canari, ba chiar i-ar compătimi pe cei care ar face haz de îndeletnicirile lui.

Ştiu că vi se pare incredibil ce citiţi. Însă este la fel de adevărat că ilustrul conte Fosco – care are tabieturi de fată bătrână în privinţa animalelor şi dresurii – este capabil să discute când i se oferă ocazia, cu multă dezinvoltură, dovedind că este un bun cunoscător al literaturii engleze şi străine şi al lumii bune din majoritatea capitalelor europene. Instruirea şi erudiţia care-l caracterizează îl recomandă cu căldură celor mai înalte cercuri din lumea bună. Acest îmblânzitor de canari şi constructor de case pentru şoareci albi este în acelaşi timp (am aflat de la sir Percival) un mare cercetător în domeniul chimiei, descoperind, în afară de alte lucruri uluitoare şi o modalitate de a conserva cadavrele, aşa încât să rămână tari ca piatra, la nesfârşit. Imaginaţi-vă că acest bărbat obez, leneş, în vârstă, foarte sensibil la cel mai mic zgomot, care nu suportă să vadă un prepelicar pedepsit, a ieşit a doua zi după venirea sa în curtea de lângă grajduri şi a pus

mâna pe fruntea unui copoi legat în lanţ; era o bestie fioroasă căreia grăjdarul nu îndrăznea să-i dea să mănânce decât de departe. Asistasem la această scenă atât soţia lui cât şi eu şi tot ce a urmat mi s-a întipărit pentru totdeauna, deşi a fost de scurtă durată.

— Staţi la distanţă, vă rog, domnule! – l-a prevenit grăjdarul. Sare la toţi.

— Sigur, dragul meu – a replicat contele foarte calm – asta pentru că toţi se tem de el! Ia să vedem dacă pe mine mă atacă?! Îşi aşeză mâna rotofeie pe care, cu puţin timp în urmă se odihniseră canarii, pe creştetul ameninţător al animalului, ţintindu-l cu privirile. Ah, ce ţie şi cu dulăii ăştia – remarcă el – ce mai, sunteţi cu toţii nişte laşi – exclamă contele cu faţa lipită aproape de botul lui. Nu te-ai da în lături să înşfaci o sărmană pisică, laş afurisit! Şi nici să muşti un biet cerşetor flămând. Oamenii care-ţi ştiu de frică şi care se feresc de dinţii tăi ascuţiţi şi blestemaţi şi de balele tale turbate, sunt victimele tale preferate. Ce te împiedică să-ţi înfigi colţii în grumazul meu, bestie împuţită? Văd însă că nu te încumeţi să mă priveşti în faţă, fiindcă nu mă tem de tine! Ce, ţi-a venit curajul şi ai chef să guşti din carnea mea împănată cu osânză? Aş, nu faci tu asta! Îi întoarse spatele, distrându-se pe seama servitorilor rămaşi cu gura căscată, iar câinele se furişă cu coada între picioare, la culcuşul lui. Vai, vai, uite în ce hal a ajuns vesta mea dragă! se lamentă contele. Cine m-a pus să bag în seamă potaia asta? Mi-a mânjit vesta mea frumoasă cu balele lui!

Aceste vorbe îi dezvăluiră o altă curiozitate, greu de priceput. Este pasionat de hainele elegante, ca orice filfizon. În cele două zile petrecute la Blackwater Park, s-a afişat deja cu patru veste splendide – de culori stridente şi prea largi, chiar şi pe corpul său rotund ca o minge.

În cele mai mici chestiuni ale vieţii cotidiene, contele se remarcă prin bun simţ şi printr-o aleasă educaţie, în aceeaşi măsură în care este plin de ciudăţenii şi manii puerile.

Intuiesc că se va strădui să se poarte frumos faţă de toată lumea la Blackwater Park. Am impresia că a sesizat antipatia Laurei (până la urmă a recunoscut, la insistenţele mele, că nu-l înghite), dar, în acelaşi

timp a sesizat că-i pasionată de flori. De fiecare dată când Laura tânjeşte după un buchet de flori, el este gata să i-l ofere, cules şi dichisit de propriile sale mâini. Ba, mai mult, mă distrează să remarc cât este de şmecher şi isteţ, pentru că îi oferă imediat unul, exact la fel şi soţiei sale, aplanând, pentru orice eventualitate, orice izbucnire de gelozie.

În societate, atitudinea lui faţă de contesă te face să mori de râs. Îi face plecăciuni, o alintă „îngerul meu", îi prezintă canarii şi-i pune să-i dedice trilurile lor, îi acoperă cu sărutări mâna care-i răsuceşte ţigările şi o îndoapă cu bomboane pe care le aşază pe vârful limbii cu mâna lui, scoţându-le dintr-o cutie din buzunarul său. Jugul la care a înhămat-o atât de iscusit este invizibil şi se face simţit probabil doar în intimitatea apartamentului lor.

Faţă de mine a adoptat o altă tactică pentru a-mi intra în voie. Mi-a înţeles firea şi mi se adresează foarte serios şi cumpătat, ca unui bărbat. Când stau şi judec la rece, îi înţeleg manevrele, dar când sunt din nou faţă-n faţă cu el, mă vrăjeşte fără să vreau. Are aceeaşi putere asupra mea ca şi asupra soţiei sale, a Laurei şi a câinelui fioros din grajd şi, desigur, asupra lui sir Percival. „Scumpul meu sir Percival, îţi admir grosolanul tău umor englezesc!" sau, „Scumpul meu Percival, ce mult îmi place bunul tău simţ englezesc!". Aşa reuşeşte să treacă peste reproşurile prietenului său la adresa gusturilor şi preocupărilor sale feminine, adresându-se direct baronetului, bătându-l pe umăr şi tratându-l cu îngăduinţă asemenea unui tată blând şi cumsecade.

Curiozitatea pe care mi-a stârnit-o această persoană ciudată şi deosebită, m-a făcut să-i cer informaţii suplimentare lui sir Percival în legătură cu prietenul lui.

Acesta însă n-a reuşit să mă lămurească; probabil că nu ştie prea multe despre conte, sau ceea ce este şi mai curios, nu vrea să-mi spună. S-au cunoscut demult, la Roma, cu ocazia unor evenimente tragice pe care le-am povestit acum câteva luni. Au rămas nedespărţiţi şi s-au revăzut la Londra, Paris, Viena, nu însă şi în Italia, unde contele, din motive necunoscute, nu a mai revenit de atunci. Cine ştie, o fi considerat duşman al regimului. De aceea este probabil atât de nerăbdător să-şi vadă compatrioţii aflaţi în trecere prin Anglia. Chiar de cum a venit s-a interesat care era cel mai apropiat oraş şi ce şanse existau să întâlnească vreun italian în această regiune. Ştiu că întreţine o

corespondenţă bogată cu oameni de pe continent după scrisorile cu timbre deosebite care-i sosesc destul de des. Cea de azi dimineaţă, de exemplu, purta un sigiliu uriaş şi era, cred, oficială. Cine ştie, o fi în legătură cu guvernul ţării sale? Atunci, cum se face că stă departe de Italia?

Vai, cât am mai povestit despre contele Fosco! Şi tot degeaba! – aşa cum ar spune dragul nostru prieten, domnul Gilmore, care este un om de acţiune. Nu-mi rămâne decât să recunosc, aşa cum am mai spus şi înainte, că dincolo de orice raţiune, îl simpatizez pe conte. M-a fascinat la fel cum a făcut-o şi cu sir Percival odinioară. Deşi câteodată îşi dojeneşte prietenul cel pântecos, se mulţumeşte doar cu atât, de parcă i-ar fi teamă de el. Nu cumva împărtăşesc şi eu sentimentele lui sir Percival? Pot să spun cu mâna pe inimă că nici un bărbat nu m-a atras până acum într-aşa măsură. Care o fi motivul? Faptul că-l plac sau că îi ştiu de frică? Chi sa? vorba domnului Fosco. Parcă cine ştie?

16 iunie

Un lucru interesant şi demn de remarcat, pe lângă părerile şi bănuielile mele. Am primit o vizită din partea unui bărbat necunoscut atât Laurei cât şi mie, şi, din câte am remarcat, surprinzător ca prezenţă şi pentru sir Percival.

Luam prânzul în sufrageria proaspăt amenajată, cu glasvandul care se deschidea către verandă, iar contele, care înghiţea prăjiturile cu o lăcomie fantastică, egalată doar de fetele din internate, ne distra, cerând solemn a patra felie de tort. În acel moment se ivi servitorul, anunţând prezenţa unui vizitator.

— A venit domnul Merimman, sir Percival şi doreşte să-l primiţi de urgenţă.

Sir Percival reacţionă uimit, uitându-se înfuriat la servitor.

— Cum, domnul Merimman? întrebă el din cale afară de uluit.

— Da, sir Percival, este domnul Merimman din Londra.

— Şi unde l-ai poftit?

— În bibliotecă.

Auzind acestea, sir Percival ţâşni de la masă şi se repezi într-acolo, fără să ne dea vreun fel de lămurire.

— Cine este acest domn Merimman? se interesă Laura, uitându-se la mine.

— De unde să ştiu eu? – i-am replicat.

Contele îşi îngurgitase felia de tort şi se îndreptase către o măsuţă de lângă perete să-şi ia papagalul. Veni spre noi cu pasărea cuibărită pe umăr.

— Este avocatul lui sir Percival, ne lămuri el calm.

Deci aşa, iată un răspuns foarte clar la întrebarea Laurei, dar eu nu mă mulţumeam doar cu atât. Sigur, în cazul în care domnul Merimman ar fi venit la cererea clientului său, ar fi fost perfect explicabil că se deranjase tocmai de la Londra. Dar aşa, era cu totul neobişnuit ca un avocat să-şi facă apariţia din proprie iniţiativă şi să-l îngrozească în aşa hal pe stăpânul casei. Probabil că era purtătorul unei veşti deosebit de importante, fie foarte bună, fie foarte rea, care a picat ca din senin.

Laura a stat la locul ei, la fel ca şi mine şi am păstrat tăcerea, frământându-ne în gândul nostru şi aşteptând nerăbdătoare apariţia lui sir Percival. Constatând că întârzie, ne-am sculat de pe scaune, dând semne de plecare.

Contele, amabil şi curtenitor ca întotdeauna, se deplasă de la locul lui cu papagalul în aceeaşi poziţie şi ne deschise uşa. Laura şi doamna Fosco s-au grăbit să iasă, dar când eram gata să păşesc şi eu peste

prag, contele Fosco îmi atrase atenţia în mod confidenţial, fapt cu totul ieşit din comun, spunându-mi:

— Exact – spuse el ca un ecou al gândului meu nerostit care mă obseda în acel moment, ca şi când ar fi citit în mine ca într-o carte – exact domnişoară Halcombe, s-a ivit o problemă deosebită.

Eram cât pe ce să-i dau o replică promptă: „Dar mie nici prin cap nu mi-a trecut aşa ceva!”, când papagalul ăla imposibil îşi agită aripile retezate şi cârâi îngrozitor, gonindu-mă din cameră.

În câteva clipe eram lângă Laura, în dreptul scării. Şi Laura împărtăşea aceleaşi temeri ca ale contelui Fosco şi ale mele. Bănuia că s-a întâmplat ceva ieşit din comun.

3.

16 iunie

Trebuie să-mi completez jurnalul înainte de a mă retrage la mine în cameră.

După aproximativ două ore de când sir Percival s-a sculat de la masă ca să-l întâmpine pe avocatul său, am plecat în camera mea, aşa că am rămas pe loc, aşteptându-i să iasă. Deşi vorbeau în capătul culoarului când uşa bibliotecii se dădu de perete şi cei doi bărbaţi înaintară pe hol. N-am vrut să-i deranjez cu prezenţa mea, aşa că am rămas pe loc, aşteptându-i să iasă. Deşi vorbeau pe şoptite, am distins foarte clar ce spuneau.

— Staţi liniştit, sir Percival – îl îndemna domnul Merimman. Este în funcţie de ce va hotărî lady Glyde.

Eram gata să mă întorc la mine în odaie şi să stau câteva minute până se urnesc de acolo, dar numele Laurei m-a înţepenit pe loc. Sigur, ştiu că nu se cade să tragi cu urechea, dar nu cred că există vreo femeie pe

lumea aceasta care să se poarte conform etichetei, când sufletul şi raţiunea îi şoptesc să nu dea înapoi.

M-am oprit deci şi mi-am concentrat atenţia. Sunt convinsă că aş face oricând acelaşi lucru dacă s-ar ivi ocazia. Nu m-aş ruşina nici să-mi lipesc urechea de gaura cheii dacă ar fi nevoie.

— Nu ştiu dacă mă urmăriţi cu atenţie, sir Percival! zise avocatul. Lady Glyde trebuie să iscălească de faţă cu un martor, sau chiar cu doi, dacă nu vreţi să aveţi probleme. Şi, cu mâna pe sigiliu va trebui să declare: „Înmânez aceasta ca propriul meu document”. Dacă se rezolvă până săptămâna viitoare, va fi totul bine şi n-o să mai aveţi de ce să vă frământaţi. Însă, dacă nu este în regulă…

— Cum adică „nu este în regulă?” protestă sir Percival înfuriat. Dacă aşa trebuie, atunci aşa se va face, poţi fi convins, Merimman.

— În ordine, sir Percival, în ordine. În afaceri există totdeauna două căi, iar nouă, avocaţilor, ne place să ţinem seama de amândouă. Dacă se întâmplă cine ştie ce şi acordul nu se perfectează, sunt sigur că voi convinge părţile să se mulţumească cu poliţe scadente în trei luni. Dar prin ce modalitate vor fi recuperaţi banii când va fi momentul…

— Să le ia dracu’ de poliţe! Banii vor veni dintr-o singură sursă, aşa cum am discutat până acum. Hai, Merimman, serveşte nişte vin, nu pleca aşa!

— Mulţumesc, sir Percival, dar nu-mi permit să întârzii, pentru că trebuie să prind trenul de Londra. Să-mi daţi de ştire când aţi aranjat totul şi vă rog să ţineţi cont de sfaturile mele.

— Bineînţeles, trăsura este pregătită. Vizitiul o să mâne iute până la gară. Benjamin, să zbori ca gândul! Hai, suie-te! Dacă domnul Merimman nu reuşeşte să se suie în tren, te dau afară din serviciul meu. Reazămă-te bine, Merimman şi dacă te răstorni să ştii că nici dracu nu te mai scapă.

Zicând acestea în loc de rămas bun, baronetul deschise uşa de la

intrare şi reveni în bibliotecă.

Nu aflasem prea mare lucru, dar chiar şi atât era suficient să mă pună pe jăratic. Neprevăzutul care intervenise era mai mult ca sigur o încurcătură financiară, iar sir Percival era convins de ajutorul Laurei. Ideea că sora mea iubită va fi implicată în dificultăţile băneşti ale soţului ei, mă îngrozea de-a binelea, mai ales că habar n-aveam să mă descurc în afaceri, iar sir Percival nu-mi inspira deloc încredere. Am renunţat la plimbare şi am alergat în camera Laurei, s-o pun în gardă.

A rămas atât de indiferentă la ceea ce-i comunicasem, încât nu-mi venea să cred. Probabil că nu era străină de firea soţului ei şi de lipsa de bani în care se zbătea.

— Am bănuit acest lucru – zise ea – când am aflat de omul acela străin care n-a vrut să se prezinte.

— Cine o fi fost? am chestionat-o eu.

— În orice caz, este o persoană îndreptăţită să-i pretindă bani lui sir Percival – îmi explică ea. Drept urmare, avocatul Merimman a fost chemat de urgenţă.

— Tu ştii despre ce este vorba?

— Nu, nu ştiu nimic.

— Sper că n-o să-ţi pui iscălitura, Laura înainte să cântăreşti bine ce ai de făcut.

— Da, Marian. O să procedez aşa cum este drept şi onorabil ca să-l salvez, aşa încât s-o ducem amândouă cât mai bine. N-o să recurg la nici o înşelăciune pe care s-o regretăm mai târziu. Şi acum, te rog, aş vrea să schimbăm subiectul. Observ că eşti cu pălăria pe cap. Hai să ne plimbăm prin parc toată după amiaza şi să hoinărim pe unde avem chef.

Din grădină, ne-am grăbit să ne adăpostim într-un loc umbros. În timp ce străbăteam o alee străjuită de copaci, am dat peste contele Fosco mergând încet, pe iarbă şi desfătându-se sub mângâierea caldă a razelor de iunie. Purta o pălărie mare de pai, împodobită cu o panglică violetă. Era înveşmântat într-o bluză albastră, brodată, care-i învelea bustul uriaş, iar în regiunea mijlocului – sau, mă rog, pe unde se bănuia că ar fi – avea o curea lată şi roşie din piele. În rest, era îmbrăcat în pantaloni de nanghin, acoperiţi cu broderii în partea de jos şi cu papuci asortaţi, tot din piele roşie. Fredona binecunoscuta arie a lui Figaro din „Bărbierul din Sevilla” cu acea tonalitate limpede şi cristalină, specifică italienilor. Era ajutat de un acordeon, pe care-l învârtea în mâini, beat de fericire şi clătinând din cap, de parcă ar fi fost Sfânta Cecilia îmbrăcată în haine bărbăteşti. „Figaro qua! Figaro la! Figaro su! Figaro giu” cânta contele în gura mare, întinzând acordeonul şi înclinându-se în faţa noastră cu gingăşia veselă şi prestanţa unui Figaro adevărat de numai 20 de ani.

— Ţine minte ce-ţi spun, Laura – omul acesta a mirosit încurcăturile lui sir Percival – i-am zis eu, în timp ce mă înclinam drept răspuns dinaintea contelui.

— De ce spui asta? m-a întrebat ea.

— De unde ar fi ştiut atunci că domnul Merimman este avocatul baronetului? În afară de aceasta, când am plecat din sufragerie să te caut, mi-a şoptit fără să-i cer părerea, că ceva nu-i în ordine. Crede-mă, Laura, este mai bine informat decât noi.

— În orice caz, te rog să nu-l tragi de limbă! Şi să nu-i povesteşti ce ştii tu!

— Constat că nu poţi să-l suferi chiar deloc. Ce-a fost între voi?

— Ah, nimic, Marian. Din contră, m-a copleşit cu amabilităţi în drum spre casă şi de nenumărate ori l-a făcut pe sir Percival să tacă, din respect pentru mine. Probabil că nu-l înghit pentru că îl stăpâneşte pe soţul meu, aşa cum nu sunt eu în stare s-o fac. Probabil că mă simt rănită în propria-mi mândrie că sunt nevoită să recurg la ajutorul lui. Îţi spun însă, cu mâna pe inimă, că-mi este într-adevăr antipatic.

În general, seara s-a desfăşurat în linişte şi pace. Am jucat şah cu contele. La început, a fost atât de amabil încât s-a lăsat bătut, însă după aceea, constatând că am observat ce face, şi-a cerut scuze şi mi-a dat şah-mat în câteva mutări. Sir Percival n-a scos nici o vorbă despre prezenţa avocatului din timpul zilei. Oricum, era vizibil că se înveselise subit, din nu ştiu care motiv. Devenise la fel de atent cu noi ca altădată la Limmeridge când o curta pe Laura. Acum o înconjura pe Laura cu atâta afecţiune încât stârni uimirea placidei doamne Fosco. Ce-o fi asta? Ah, cred că ştiu şi presupun că ştiu şi Laura şi vulpea asta şireată de conte. Am remarcat, în repetate rânduri, cum sir Percival căuta privirile italianului, să vadă dacă-l aprobă.

17 iunie

O zi bogată în evenimente. Sper că n-o să fiu nevoită s-o caracterizez drept dezastruoasă.

La masa de dimineaţă, sir Percival n-a pomenit nimic de problema banilor, la fel ca şi cu o seară înainte. Însă, peste o oră a dat buzna în salon, unde mă aflam alături de soţia lui, gata pregătite de plimbare, aşteptând să apară şi doamna Fosco, şi s-a interesat unde este contele.

— Trebuie să sosească din moment în moment – i-am zis eu.

— Problema este – spuse sir Percival, fâţâindu-se agitat prin odaie – că familia Fosco şi tu, Laura, trebuie să mă ajutaţi să închei o simplă formalitate. Se opri, remarcând se pare de-abia atunci că ne pregătisem de plimbare. V-aţi întors – ne întrebă el – sau de-abia acum doreaţi să plecaţi?

— Intenţionam să dăm o raită până la lac, acum, de dimineaţă – îi răspunse Laura. Dar, dacă ai treabă cu mine…

— Nu, nu – o linişti el. Nu este grabă. Avem timp şi după masa de prânz. Hai la lac, da! Este o plimbare plăcută! Uite, vin şi eu cu voi!

N-avea cum să mă ducă de nas. Nu puteam crede că renunţase atât de uşor la planurile sale doar de dragul nostru. Era evident că nu-l prea trăgea inima să deschidă neplăcuta discuţie în privinţa banilor. Mi s-a făcut pielea ca de găină când am înţeles acest lucru.

Tocmai atunci îşi făcu apariţia şi contele, alături de soţia sa. Doamna Fosco ducea într-o mână punguţa cu tutun a soţului ei şi foiţa în care-i răsucea nesfârşitele ţigări. Domnul Fosco, înveşmântat după gustul său, cu bluză şi cu pălărie de pai, purta cutia cu şoricei albi, afişând o voioşie molipsitoare şi plăcută.

Îşi îngână drăgăstos preferaţii săi printre sârmele casei lor improvizate şi o pornirăm împreună spre lac.

Când străbătuserăm deja jumătate din drum, l-am pierdut pe sir Percival. Era mult prea nervos din fire ca să aibă răbdare să ne ţină pasul. Prefera să taie ramuri din copaci şi să le transforme în bastoane, cioplindu-le cu multă râvnă. Se pare că efortul de a rupe şi a ciopârţi îl încânta peste măsură. Până acum, strânsese o groază de bastoane în casă şi nici nu apuca să se folosească bine de ele. Odată confecţionate, nu le mai acorda prea mult interes şi o lua de la capăt, cioplindu-şi altele.

Se alătură grupului nostru în dreptul vechii magazii de bărci. O să reproduc în continuare dialogul pe care l-am purtat cât mai exact posibil. A fost o discuţie de mare importanţă pentru mine, pentru că mi-a deschis ochii asupra influenţei contelui Fosco asupra părerilor şi sentimentelor mele, hotărându-mă de acum înainte să-l evit sau să-i ţin piept.

Coliba avea suficient spaţiu ca să ne adăpostească pe toţi, dar sir Percival a stat afară, lucrând mai departe la bastonul lui. Noi trei încăpeam foarte bine pe o bancă. Laura şi-a scos broderia, doamna Fosco s-a apucat să învârtă ţigări, aşa că am rămas ca de obicei, fără nici un fel de îndeletnicire. Nu sunt deloc talentată, cum ar trebui să fie o domnişoară. Contele, încântat şi vesel, şi-a tras un scaun, complet neîncăpător pentru statura lui şi a început să se balanseze. Scaunul era cât pe ce să se prăbuşească sub asemenea povară. Îşi pusese cutia în braţe şi îi eliberase pe şoricei, care-l năpădiseră, ca de obicei. Sunt nişte fiinţe simpatice şi nevinovate, dar imaginea aceasta, a unui om

acoperit cu vietăţi mişcătoare, se asociază în mintea mea cu momente îngrozitoare, cum ar fi cel al morţii în temniţă, când cadavrele sunt devorate de fel de fel de animale necurate care se târăsc prin adâncuri.

Era o dimineaţă posomorâtă, cu adieri bruşte de vânt şi întunecări urmate imediat de soare, dând un aspect şi mai pustiu, mai sălbatic şi mai sumbru întregului peisaj.

— Unii îl găsesc pitoresc – spuse sir Percival, făcând semn spre lac cu bastonul său pe jumătate cioplit. Mie mi se pare o pată pe domeniul unui nobil. Pe timpuri, când trăia străbunicul meu, apele sale ajungeau până în acest loc. Şi uitaţi cum arată azi! N-are mai mult de patru picioare şi este plin de bălţi şi mlaştini. Intenţionez să-l sec şi să amenajez culturi bogate. Arendaşul meu, un tâmpit superstiţios ca o babă, susţine că locul este blestemat, ca şi Marea Moartă. Tu ce spui, Fosco? Locul acesta este ideal pentru crime, nu?

— Scumpul meu Percival! îl dojeni contele. Unde ţi-ai lăsat simţul tău practic, englezesc? Unde să ascunzi un cadavru în apa asta puţin adâncă? Şi, mai mult decât atât, este plin de nisip, care păstrează urmele ucigaşului. În concluzie, cum nu se poate mai rău pentru o crimă.

— Aiureli! exclamă sir Percival, înverşunându-se şi mai mult asupra bastonului. Ştii doar la ce mă refer. Cadrul natural întunecat şi lugubru… Dacă ai vrea într-adevăr să mă urmăreşti cu atenţie, ţi-ai da seama imediat, însă, cum văd că o iei în glumă, nici nu-mi mai bat gura degeaba.

— Aha – zise contele – păi bine, se poate rezuma în două cuvinte. Dacă ucigaşul este un imbecil, o să aleagă bineînţeles lacul, dacă este însă o persoană inteligentă, o să se ferească de el ca de nu ştiu ce. De fapt, aşa voiai să spui şi tu! Uite, ţi-am luat-o înainte! Da, scumpul meu Percival!

Laura îi aruncă o privire contelui, din care se vedea foarte clar cât de mult îl dispreţuia. Noroc că grăsunul personaj se îndeletnicea cu şoriceii săi şi uitase de noi ceilalţi.

— Regret că acest peisaj este asociat cu un lucru atât de cumplit ca posibilitatea unei crime – spuse ea. Constat că stimatul conte distinge mai multe tipuri de ucigaşi, dar, după părerea mea nu i-a caracterizat aşa cum se cuvine. Termenul „prost” este mult prea blând pentru el, cât despre celălalt, cuvântul „inteligent” este de-a dreptul revoltător. Eu am crezut întotdeauna că inteligenţa presupune cinste şi bunătate.

— Stimată doamnă – începu contele – aceste idei pline de gânduri bune le găseşti numai în cărţile de rugăciuni. Puse în palmă pe unul dintre şoricei şi-i vorbi enigmatic, ca de obicei. Uite, această lecţie de morală trebuie să fie un exemplu pentru tine, ticălos mic ce eşti! Deci, un şoarece inteligent este un şoarece cumsecade. Transmite această idee generaţiilor viitoare şi o să încetaţi să mai roadeţi gratiile cuştii.

— Da, sigur, luaţi totul în râs! – exclamă Laura. Vreau să aud, conte Fosco, dacă eşti în stare să găseşti vreun om inteligent care să fi comis vreo crimă.

Contele ridică mirat din umerii săi garnisiţi cu grăsime, adresându-i Laurei un zâmbet binevoitor.

— Aveţi perfectă dreptate! spuse el Şi ştiţi de ce ? Pentru că prostul se dă de gol întotdeauna, în timp ce o persoană inteligentă îşi planifică crima de aşa manieră încât să nu fie descoperită. Scumpă lady Glyde, pozitivismul dumitale tipic englezesc s-a înverşunat prea rău împotriva mea. Acum am fost făcut mat de-a binelea, nu domnişoară Halcombe?

— Nu te lăsa, Laura – o încurajă batjocoritor sir Percival, care trăsese cu urechea. Aminteşte-i că o crimă creează remuşcări şi este dezvăluită în final. Iată altă lecţie de morală din cartea de rugăciuni, Fosco. Ce aiureală?

— Ba eu nu sunt de părerea ta! se împotrivi Laura calmă.

Sir Percival pufni într-un hohot înspăimântător de râs, uimindu-ne pe toţi, şi în special pe conte.

— Aşa este, Laura! am exclamat eu, încercând s-o susţin.

Sir Percival, care făcuse atâta haz de remarca soţiei sale, se arată îngrozitor de enervat de cuvintele mele. Lovi pământul cu toată puterea cu bastonul său gata făcut şi plecă de lângă noi.

— Bietul Percival! spuse contele uitându-se amuzat după el. Este şi el cuprins de toane, ca toţi englezii. Dar să revenim la discuţia noastră. Dragă domnişoară Halcombe, dragă lady Glyde, chiar susţineţi că până la urmă crimele sunt dezvăluite de la sine? Dar tu, îngerul meu – zise el îndreptându-se către soţia lui care tăcuse până acum, tu ce zici?

— Aştept să aflu ce trebuie să răspund – zise contesa cu reproş în glas, apropo de Laura şi de mine – înainte să mă încăpăţânez să contrazic oamenii eruditi.

— Zău? m-am mirat eu. Îmi aduc aminte, dragă contesă, că altădată luai partea femeilor, luptai pentru libertatea lor de exprimare.

— Dumneata, ce mai crezi conte, în această problemă? întrebă doamna Fosco, văzându-şi mai departe de treabă.

Contele căzu pe gânduri, mângâind unul dintre şoricei.

— Este de neînţeles – constată el – ce uşor se mulţumeşte societatea cu cuvinte pompoase, care să-i acopere viciile. Procesele folosite pentru descoperirea crimei sunt ineficiente, cu toate acestea n-ai decât să invoci o pildă morală, prin care să susţii că sunt excelente, pentru a arunca praf în ochii celorlalţi şi a-i face să nu mai vadă realitatea. Deci crimele se dau singure de gol, nu? Şi crima se descoperă de la sine, nu? Parcă aşa scrie în cărţi? Ei bine, eu îţi recomand să ceri părerea procurorilor care conduc procese importante, lady Glyde, sau a funcţionarilor de la societăţile de asigurare pe viaţă. Răsfoiţi ziarele. De câte ori n-aţi întâlnit crime rămase fără răspuns? Multiplicaţi cazurile despre care se povesteşte şi cadavrele găsite cu cele care nu s-au găsit niciodată şi ce-o să mai descoperiţi? Ţineţi cont şi de criminalii imbecili care sunt prinşi şi de cei inteligenţi care nu sunt prinşi. Ce semnificaţie au tăinuirea crimei şi dezvăluirea ei? Nimic

altceva decât o înfruntare între forţele de poliţie şi omul în cauză. Dacă criminalul este o brută necioplită, poliţia are câştig de cauză în nouă cazuri din zece. Dar, dacă criminalul este o persoană inteligentă, rafinată şi tenace, poliţia dă greş, tot în nouă cazuri din zece.

Deci, când poliţia este triumfătoare, afli despre crimă, iar când este învinsă, habar n-ai ce s-a petrecut. Iată pe ce vă bazaţi când afirmaţi că o crimă iese singură la iveală! Practic, pe nimic. Luaţi în considerare doar crimele despre care citiţi în ziare, ce faceţi însă cu celelalte?

— Ai perfectă dreptate, să fiu al naibii! Şi ai prezentat lucrurile cât se poate de just! exclamă o voce din faţa colibei.

Sir Percival se liniştise şi revenise lângă noi, în timp ce urmărea cu atenţie discursul contelui.

— S-ar putea să aveţi câştig de cauză, într-adevăr şi recunosc că aţi adus argumente foarte convingătoare. Nu înţeleg însă de ce contele Fosco susţine atât de mult cauza criminalului împotriva societăţii şi de ce dumneata, sir Percival îi înalţi osanale?

— Ei, ce spui, Fosco? zise sir Percival. Fă cum te-am rugat şi linişteşte-le pe doamne. Declară că îndrăgeşti preceptele morale şi o să le faci pe plac, te asigur.

Contele izbucni într-un râs destul de stăpânit, iar doi dintre şoarecii albi adăpostiţi în vestă se speriaseră de tremuratul trupului său uriaş şi o zbughiră alarmaţi în cutia lor.

— Dragă Percival, este normal ca doamnele să-mi ţină prelegeri despre morală pentru că eu nu mă pricep, iar ele sunt mari specialiste.

— Ei, asta-i culmea! exclamă sir Percival. Zău că eşti exagerat.

— De ce? se miră contele calm. Eu călătoresc mult şi am cunoscut de-a lungul vieţii diverse modalităţi de a interpreta morala. Acum, am

ajuns la o vârstă când chiar nu mai ştiu ce să cred. De exemplu, în Anglia, morala are cu totul altă semnificaţie decât în Australia. Englezul crede că el are dreptate, la fel ca şi australianul. Eu aprob pe unul şi îl contrazic pe celălalt, dar rămân la fel de nedumerit. Of, şoricelul meu, scumpule, hai, dă-mi o sărutare. Tu ce părere ai despre morală? Crezi că are dreptate cel care te hrăneşte şi-ţi oferă un culcuş, nu-i aşa? Perfect adevărat şi explicabil în cazul tău.

— Stai puţin, dragă conte – l-am întrerupt eu. Luând în considerare exemplele dumitale, cred că morala engleză nu suferă comparaţie cu cea australiană. Regimul australian omoară o mulţime de oameni nevinovaţi, fără nici o justificare. În Anglia nu se petrece aşa ceva. Nu condangăm fără un motiv întemeiat şi urâm violenţa.

— Bravo, Marian – exclamă Laura. Ai mers direct la ţintă.

— Aveţi amabilitatea şi permiteţi-i contelui să termine ce are de spus, ne repezi doamna Fosco supărată. Veţi constata, în final, că nu deschide gura fără să fie convins de adevărul spuselor sale.

— Eşti o bomboană, îngeraşul meu – o lăudă contele. Chiar nu vrei o bomboană? Scoase cutiuţa din buzunar şi o puse pe masă cu capacul deschis. „Chocolat à la vanille”, tună acest misterios om, mişcând bomboanele zornăitoare şi înclinându-se în faţa noastră. Dăruite de Fosco, spre cinstirea unei companii plăcute.

— Te rog, conte, explică mai departe – îl îndemnă soţia sa şi, aruncându-mi o privire dispreţuitoare, spuse: Fă-mi hatârul şi lămureşte-o pe domnişoara Halcombe.

— Domnişoara Halcombe nu poate fi lămurită – spuse amabilul italian – dacă aşa gândeşte. Da, are dreptate. Englezului îi repugnă crimele australianului. Se grăbeşte să vadă paiul din ochiul vecinului, dar nu zăreşte bârna dintr-al lui. Să ştii, domnişoară Halcombe că societatea engleză este la fel de părtaşă la crimă, pe cât o condangă. Sigur! Aici, ca şi peste tot, dealtfel, crima este şi prieten şi duşman, în funcţie de împrejurări. Un ticălos şi o brută care are grijă de nevastă şi de copii câştigă aprecierea celor din jur. Un om de nimic, care aruncă cu banii şi se împrumută în dreapta şi în stânga este mai lesne ajutat de

cunoscuţii săi decât un om curat şi corect care cere pentru prima oară sub imboldul unei nevoi urgente. Celui ticălos îi vor da imediat, pentru că s-au obişnuit cu el, pe când de cel cinstit se vor mira şi vor sta pe gânduri. Deci, ce-i mai bine? Să nimereşti în închisoare ca cel nemernic sau la azil, ca cel cinstit? Ori de câte ori un bogătaş vrea să facă un gest filantropic, îşi îndreaptă privirea către închisori, unde sălăşluieşte crima şi nu spre casa prăpădită unde domnesc cinstea şi morala. Îl cunoaşteţi pe poetul englez care se bucură de atâta renume, descriind în versuri suferinţa? Tânărul plăcut la înfăţişare care a intrat în viaţă printr-un fals şi a ieşit printr-o sinucidere? Iubitorul, romanticul, preferatul vostru Chatterton! Ce credeţi, dintre două croitorese în pragul mizeriei, care se salvează: cea care respectă îndemnurile moralei şi este cinstită sau cea care le dă la o parte şi fură? Mai târziu se află că s-a îmbogăţit furând, dar o lasă toţi în pace şi trăieşte mulţumită. Altfel, ar fi murit de foame. Ei, vino la mine, şoricel drăgălaş! Uite aşa, abracadabra, te preschimb într-o doamnă onorabilă. Aşa rămâi aici în mâna mea mare şi fii atent! Îl iei în căsătorie pe omul nevoiaş de care te-ai îndrăgostit. O parte din prieteni îţi plâng de milă, iar ceilalţi te acuză direct. Însă, dacă te măriţi din interes cu un om de care puţin îţi pasă, prietenii te fericesc, iar preotul încheie cu seninătate cea mai înjositoare unire, după care rânjeşte superior la masă dacă ai amabilitatea să-l pofteşti. Ei, abracadabra! Fă-te din nou şoricel şi chiţcăie cât pofteşti. Dacă ai fi rămas femeie prea multă vreme mi-ai fi declarat şi tu că societatea urăşte crima şi m-ai fi uimit din cale-afară. Of, sunt nesuferit, lady Glyde, aşa este! Dau glas părerilor pe care alţii le păstrează doar pentru ei. Şi când cei din jurul meu se maimuţăresc ascunzându-şi chipul sub o mască, eu mă încumet şi înlătur masca falsa, dezvăluind realitatea hidoasă. Ei, ia hai să mă sprijin pe picioarele mele elefantine şi să ies la aer curat, ca să nu vă schimbaţi de tot părerea despre mine. Scumpe doamne, vorba apreciatului vostru Sheridan, mă retrag şi las personajul în urma mea.

Se ridică şi puse cutia pe masă, stând în loc ca să facă inventarul şoriceilor.

— Unu, doi, trei, patru… Vai! zbieră el disperat. Unde s-o fi ascuns, Doamne sfinte – prâslea – cel mai alb şi mai bun şoricel al meu?

Laura şi cu mine n-aveam chef de glumele lui. Cinismul exuberant al contelui ne pusese faţă în faţă cu o altă latură a caracterului său, pe care n-o suportam şi n-o înţelegeam. Dar, n-aveai cum să nu mori de

râs când vedeai ditamai omul topindu-se pe picioare de dragul unui şoricel. Aşa că am cedat şi ne-am zguduit de hohote răsunătoare, iar când doamna Fosco s-a sculat ca să ne îndemne s-o imităm, am ascultat-o făcându-i loc contelui să-şi caute odorul în voie.

Nici nu ne îndepărtasem bine, când privirea ageră a contelui zări şoricelul sub banca pe care ne odihnisem noi. Trase banca, puse animalul în palmă, dar ne opri, cu ochii ţintă la un loc sub el, pe podea. Când se sculă în sfârşit în picioare, tremura tot şi de-abia reuşi să aşeze şoricelul la loc în cutie, alb la faţă şi desfigurat.

— Percival! şopti el. Percival, apropie-te mai repede!

Sir Percival nu ne mai băgase în seamă în ultimul timp. Se concentrase scriind cifre pe nisip cu bastonul.

— Ei, ce este? exclamă el venind liniştit înăuntru.

— Nu zăreşti nimic acolo, izbucni contele, înşfăcându-l agitat de guler şi trăgându-l către locul unde se ascunsese şoricelul.

— Ce-ai vrea să zăresc – îi replică sir Percival – un morman de nisip cu urme de murdărie în mijloc.

— Nu, nu de murdărie – murmură contele gâtuit de emoţie, zguduindu-l pe sir Percival – ci de sânge.

Laura prinsese vorbele sale deşi fuseseră spuse atât de încet. Se uită la mine îngrozită.

— Stai liniştită, scumpa mea – am spus eu. N-ai nici un motiv de îngrijorare. Acolo a zăcut un amărât de căţeluş rătăcit.

Toţi erau muţi de uimire şi mă priveau curioşi.

— Cum ai aflat asta? se încumetă sir Percival.

— Am dat de el în locul acesta, chiar în ziua venirii voastre – i-am explicat eu. Amărâtul, trăgea să moară. Se rătăcise pe plantaţie, iar paznicul dumitale vigilent îl împuşcase.

— Cine era stăpânul lui? se interesă sir Percival. Nu cumva eu?

— Nu l-ai ajutat, bietul de el? îl întrerupse Laura. Ah, sunt convinsă că aşa ai făcut, nu, Marian?

— Da, ne-am străduit şi eu şi menajera să-l aducem în simţiri, dar în zadar. Rana era prea adâncă şi şi-a dat sfârşitul în mâinile noastre.

— Cine era stăpânul lui? mă pisă sir Percival. Eu?

— Nu, nu dumneata.

— Ei, dar cine? Menajera nu l-a recunoscut?

În momentul acela mi-am amintit de vorbele doamnei Catherick şi de dorinţa ei ca vizita făcută la Blackwater Park să nu ajungă la urechile lui sir Percival, dar era prea târziu. Grăbită să liniştesc spiritele, îmi dădusem prea mult drumul la gură şi acum ar fi fost şi mai rău dacă lăsam lucrurile aşa cum erau. M-am resemnat deci şi i-am mărturisit:

— Ba da, l-a recunoscut. A zis că aparţinea doamnei Catherick.

Până să pronunţ acest nume sir Percival se dusese în fundul colibei lângă contele Fosco, aşa că eu îi răspunsesem din uşă. Când terminai însă de rostit cuvântul „Catherick” îl dădu pe conte la o parte, fără nici un pic de delicateţe şi ţâşni de acolo drept în faţa mea.

— Şi cine i-a spus menajerei că-i al doamnei Catherick? exclamă el fixându-mă cu privirea, îmbufnat. Atitudinea lui m-a scos din sărite şi

m-a uimit.

— Nu i-a spus nimeni – i-am replicat eu calmă. Doamna Catherick a fost însoţită de câine.

— A fost însoţită! Unde a fost însoţită?

— Chiar aici.

— La dracu! Ce treabă avea aici doamna Catherick?

Felul în care mă chestiona era şi mai revoltător şi nepoliticos decât vorbele sale. M-am înfuriat pentru grosolănia lui şi i-am întors spatele.

În acel moment, contele îl bătu pe umăr şi îl alintă blând ca să-l potolească.

— Percival, Percival… ia-o încet!

Sir Percival se uită la el ca un turbat. Contele se mulţumi să-i surâdă şi-i zise din nou: „Percival, scumpul meu Percival!”.

Sir Percival ezită, se luă după mine şi se scuză faţă de mine, lăsându-mă cu gura căscată de uimire.

— Iartă-mă, domnişoară Halcombe – exclamă el. Am avut unele necazuri, care mi-au zdruncinat nervii. Eram curios să aflu ce treabă avea doamna Catherick când a sosit. S-a întâlnit doar cu menajera?

— Da, parcă aşa mi-a spus – am zis eu.

Contele se băgă din nou:

— Atunci, de ce nu discuţi chiar cu menajera? propuse el. Zău, sir Percival, apelează direct la sursă!

— Aşa este! recunoscu sir Percival. Trebuia să mă adresez de la început menajerei. Ce fraier am fost!

Zicând acestea, se despărţi de noi şi o luă către casă.

Intenţia contelui, pe care n-o sesizasem pe moment, deveni transparentă după ce sir Percival se îndepărtă. Intenţiona să mă descoasă în legătură cu doamna Catherick şi cu scopul vizitei sale la Blackwater Park, fără ştirea prietenului său. L-am lămurit cât mai sumar şi politicos, deoarece mă străduiam să-l îndepărtez pe contele Fosco de mine. Dar, fără să vrea, Laura îi înlesni interogatoriul, pentru că şi ea era la fel de curioasă. Mă chestionă în amănunţime şi nu puteam decât să fiu sinceră sau să trec drept o persoană ascunsă, care ştia ce coace sir Percival. Prin urmare, în câteva minute, contele aflase despre doamna Catherick şi despre peripeţiile fiicei ei Anne, inclusiv episodul întâlnirii cu Hartright.

Am constatat cu stupoare un lucru pe care nu l-aş fi bănuit pentru nimic în lume. Deşi sir Percival şi contele erau prieteni intimi şi nedespărţiţi şi îşi mărturiseau necazurile, voluminosul domn era la fel de neştiutor ca şi mine în ceea ce-o priveşte pe Anne Catherick.

Misterul bietei nenorocite devine astfel şi mai adânc, pentru că sunt sigură că sir Percival n-a pomenit nimic nici măcar faţă de sfetnicul şi îndrumătorul său de nădejde. Ce mai, era evident, după pasiunea arzătoare cu care contele mă asculta. Am văzut mulţi oameni muţi de curiozitate şi uimire, dar nici unul ca respectabilul nostru conte.

Tot vorbind aşa, am luat-o cu toţii spre casă, traversând plantaţia. Când ne-am apropiat de intrarea principală, am dat cu ochii de trăsura lui sir Percival, pregătită de plecare. Deci, dialogul cu menajera se dovedise fructuos.

— Straşnic cal, amice – spuse contele către vizitiu pe un ton calm şi prietenos. Ai de făcut vreun drum?

— Nu eu, domnule – zise omul privindu-şi hainele şi gândindu-se că nobilul străin o fi crezând că poartă livrea. Stăpânul mână singur.

— Aşa deci! exclamă contele. Şi de ce mă rog, dacă dumneata eşti aici? Nu cumva vrea să scoată sufletul alergând acest bidiviu falnic?

— Ştiu şi eu, domnule – răspunse vizitiul. Oricum, să ştiţi că nu-i bidiviu, ci este iapă, vă rog să mă scuzaţi. Îi zice Brown Molly şi este în stare să fugă până crapă. Când pleacă pe-aici, pe-aproape, sir Percival merge cu Isaak York.

— Aha, şi pe apriga Brown Molly o păstrează pentru distanţele mari, nu?

— Exact, domnule.

— Uite, domnişoară Halcombe, asta înseamnă o presupunere întemeiată. Deci, sir Percival pleacă departe – spuse el învârtindu-se pe loc.

Am tăcut. Mă lămurisem şi eu, la rândul meu, punând cap la cap vorbele menajerei şi propriile mele constatări şi nu doream să-l luminez şi pe contele Fosco.

„Deci, când sir Percival se afla la Limmeridge House, s-a deplasat personal, mergând pe jos câteva mile bune până la ferma Todd's Corner doar pentru a se interesa de Anne Catherick. Iar, de data aceasta era gata s-o pornească din nou la drum lung, din acelaşi motiv: pentru a smulge răspunsuri arzătoare doamnei Catherick din Welmingham!”.

Ne-am dus în casă. Eram pe hol şi nu intrasem încă în salon, când sir Percival apăru din bibliotecă. Arăta la fel de nervos, de palid şi de agitat, dar a vorbit foarte stăpânit şi amabil.

— Scuzaţi-mă, dar n-am încotro. Trebuie să plec – zise el. Am mult de mers... Este ceva foarte important de rezolvat. Mâine dimineaţă sunt îndărăt, dar aş vrea să încheiem acum mica formalitate de care am amintit. Laura, intră te rog în bibliotecă! Nu te plictisesc decât câteva clipe. Contesă, eşti şi tu amabilă să vii? Aş vrea ca voi doi, adică familia Fosco, să-mi fiţi martori pentru o simplă semnătură. Hai, veniţi ca să isprăvim mai repede.

Le deschise uşa şi îi pofti înăuntru, după care o închise la loc.

Eu m-am trezit singură pe coridor, tremurând de emoţie şi copleşită de gânduri negre. După aceea, am luat-o către camera mea.

4.

17 iunie

Exact când mă pregăteam să intru, mi-a ajuns la urechi vocea lui sir Percival care mă chema la parter.

— Vino, te rog, domnişoară Halcombe, – spuse el. Este ideea lui Fosco, nu a mea. Insistă că soţia lui nu poate fi martor, aşa că a trebuit să apelez la dumneata.

M-am supus şi am venit în bibliotecă. Laura era în picioare, lângă birou, frământând încurcată în mână pălăriuţa ei de pai. Doamna Fosco se instalase într-un fotoliu, sorbin-du-l din ochi pe soţul ei, aşezat solitar în fundul bibliotecii, strângând frunzele uscate de la florile din geam.

Când m-a văzut, contele s-a grăbit să mă întâmpine, spunându-mi:

— Iertare, domnişoară Halcombe! Ai idee cum ne caracterizează compatrioţii dumitale pe noi, italienii? Ei bine, John Bull, ne consideră şmecheri şi neîncrezători. Ia-mă deci drept un prototip al neamului meu, un italian şmecher şi neîncrezător. Asta-i şi părerea

dumitale, doamnă dragă, nu? Deci, caracterul meu cârcotaş mă îndeamnă să-i interzic doamnei Fosco să fie martoră, atâta timp cât sunt şi eu.

— Este complet aiurit – exclamă sir Percival. Doar i-am spus de nu ştiu câte ori că în Anglia, soţul şi soţia pot fi martori, la o semnătură.

— Ei şi – continuă contele. Chiar dacă legile engleze admit, conştiinţa lui Fosco nu admite şi gata! Îşi întinse degetele ca un cârnat pe pieptul său şi se înclină de parcă era un personaj celebru care întruchipa conştiinţa sa. Habar n-am ce fel de acte va semna lady Glyde şi nici nu am chef să aflu. Problema este următoarea: există posibilitatea ca în viitor, sir Percival să fie nevoit să-şi solicite ambii martori. Deci, este înţelept ca aceşti martori să fie complet separaţi unul de celălalt. Or, în cazul meu şi al soţiei mele ar fi imposibil, de-oarece noi reprezentăm o singură părere şi anume a mea. Prin urmare, cred că este mai bine să particip eu (ca prieten intim al soţului) şi dumneata, domnişoară Halcombe (ca prietenă intimă a soţiei). Nu suport complicaţiile şi nu doresc ca cine ştie când să fiu acuzat că doamna Fosco a fost silită de mine, şi deci n-are valoare ca martoră. Da, sunt un om cârcotaş şi pătrund până în miezul problemei. Sper însă că o să-mi treceţi cu vederea aceste defecte şi o să le puneţi pe seama firii mele de italian.

Se înclină din nou, se dădu înapoi şi îşi ascunse conştiinţa de privirile noastre la fel de discret ca atunci când o prezentase. Argumentele contelui erau cât se poate de nobile şi cinstite, dar modul în care le prezentase, mi-a tăiat cheful să particip la această formalitate. Dacă nu era tocmai Laura la mijloc, n-aş fi admis în ruptul capului să fiu martoră. Acum însă, mi-a fost de ajuns s-o privesc ca să-mi schimb hotărârea.

— Da, vă ajut cu plăcere – am răspuns eu. Sper să nu am motive să regret gestul meu.

Sir Percival îmi aruncă o privire furioasă şi era cât pe ce să mă apostrofeze. Însă, tocmai atunci, doamna Fosco îl surprinse sculându-se din fotoliu. Soţul ei o sfătuise din priviri să plece.

— Bine, dar poţi rămâne – îi spuse sir Percival.

Doamna Fosco cercetă din nou privirile soţului ei, ascultătoare şi răspunse că vrea să plece ca să nu ne stingherească. Contele îşi aprinse o ţigară, îşi reluă locul din faţa geamului şi se apucă să arunce fumul peste frunze, interesat să omoare insectele.

În acest timp, sir Percival deschise un sertar de sub un raft din bibliotecă şi luă o fâşie de pergament îndoit de câteva ori pe lungime. Îl puse pe masă şi îndreptă doar ultima îndoitură, care dezvăluia o porţiune goală, cu excepţia a câtorva peceţi. Partea scrisă rămăsese împăturită şi păzită atent de sir Percival. Laura şi cu mine am schimbat câteva priviri. Era albă la faţă, dar nu arăta timorată sau înfricoşată.

Sir Percival înmuie pana în cerneală şi o invită pe soţia sa.

— Treceţi numele în locul acesta – spuse el. Iar dumneata, domnişoară Halcombe şi contele Fosco veţi semna în dreptul peceţilor. Hai, Fosco. Stai aici să fii martor când semnează şi nu-ţi mai pierde vremea la fereastră să te joci cu florile.

Contele puse ţigara în scrumieră şi se apropie de noi cu mâinile atârnate de cureaua care-i strângea bluza fistichie, urmărindu-l atent pe sir Percival. Laura, care stătea vizavi de ei, cu pana în mână, îl urmărea şi ea. Sir Percival era între noi, cu pergamentul îndoit pe masă, privindu-mă cu un fel de reproş şi stânjeneală, de parcă ar fi fost un deţinut în boxă şi nu un nobil în propria sa reşedinţă.

— Iscăleşte-te aici – zise el din nou uitându-se înspre Laura şi indicându-i din nou punctul de pe pergament.

— Bine, dar despre ce este vorba? îl întrebă ea calmă.

— N-am timp de explicaţii – veni răspunsul. Mă aşteaptă trăsura şi sunt tare grăbit. De fapt, oricum n-ai pricepe. Este vorba despre un act formal cu plicticoase formule juridice şi alte amănunte de acest gen. Hai treceţi numele, să isprăvim odată.

— Vreau totuşi să ştiu ce semnez, sir Percival!

— Ce tâmpenie! Doar femeile habar n-au de afaceri. Crede-mă ce-ţi spun, tot n-o să pricepi!

— Oricum, lasă-mă să apreciez singură acest lucru. Când domnul Gilmore avea de rezolvat o problemă de acest fel, îmi povestea despre ce este vorba şi pricepeam imediat.

— N-avea decât! Era doar angajatul tău şi trebuia să-ţi satisfacă toanele. Eu sunt soţul tău şi în concluzie n-am de ce să ţi le satisfac. Mai mă ţii mult aici? Ţi-am explicat doar că mă grăbesc. Deci, spune-mi: iscăleşti sau nu?

Ea era cu pana în mână, dar nu-şi dădu seama că ar vrea să-l asculte.

— De ce, poate prin semnătură îmi asum unele responsabilităţi, aşa că sunt îndreptăţită să fiu informată.

Sir Percival luă pergamentul şi-l trânti furios pe masă.

— Ei, hai! o îndemnă el. Te lauzi că eşti sinceră. Nu ţine seama de domnişoara Halcombe sau de Fosco. Recunoaşte că nu ai încredere în mine, ce mai!

Contele îşi extrase o mână de sub centură şi o aşeză părinteşte pe umărul lui sir Percival. Baronul îl respinse ca un turbat. Contele îl bătu din nou pe umăr, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Calmează-te, Percival! îl rugă el. Lady Glyde procedează foarte just.

— Da, just? zbieră sir Percival. Este just că n-ai încredere în soţul tău?

— Nu-i frumos din partea ta să spui aşa ceva, exclamă Laura. Uite, poţi s-o întrebi şi pe Marian dacă nu am dreptul să fiu informată în legătură cu acest act înainte să-mi pun numele pe el.

— Şi de ce mă rog s-o întreb pe domnişoara Halcombe? se răţoi sir Percival. Dânsa nu-i deloc implicată în această problemă.

Mă abţineam să vorbesc şi cred că ar fi fost înţelept să mă abţin şi în continuare. Îmi era însă imposibil să suport figura distrusă a Laurei şi aroganţa cu care o trata soţul ei.

— Scuză-mă, sir Percival – am îndrăznit eu – dar atâta timp cât sunt martoră, cred că totuşi sunt implicată. De altfel, Laura are dreptate şi în ceea ce mă priveşte nu voi iscăli ca martoră decât dacă ea este perfect informată în privinţa acestui document.

— Câtă obrăznicie! remarcă sir Percival. Altădată, când insişti să locuieşti în casa cuiva, domnişoară Halcombe, te sfătuiesc să nu-ţi arăţi recunoştinţa asmuţind soţia împotriva gazdei, într-o chestiune în care n-ai nici o treabă!

Am ţâşnit în picioare ca şi când mi-ar fi tras o palmă. Ah, dacă eram bărbat l-aş fi provocat la duel şi n-aş mai fi călcat niciodată pragul casei sale. Nu uitam însă că eram o biată femeie neputincioasă, iar soţia lui îmi era mai scumpă decât orice pe lume.

Slavă Domnului că m-am abţinut de dragul Laurei. Mi-am reluat locul, în linişte. Ea înţelesese cât de mult îmi înfrânasem pornirile. Se refugie în braţele mele, cu ochii plini de lacrimi.

— Vai, Marian! murmură ea. Mi-ai fost mai mult decât o mamă în momentele acestea.

— Hai, treci şi iscăleşte aici! ţipă sir Percival de partea cealaltă a mesei.

— Ce să fac, să-l ascult? îmi şopti ea. Dacă vrei, semnez chiar acum.

— Nu, am oprit-o eu. Nu-i drept şi cinstit aşa. Să nu semnezi niciodată dacă nu ştii ce.

— Treci şi iscăleşte! zbieră el din nou, negru de mânie.

Contele se mulţumise până atunci să ne studieze cu mare atenţie, atât pe mine cât şi pe Laura, şi, în acest moment, încercă pentru a doua oară să-şi tempereze prietenul.

— Percival! exclamă el. Eu sunt perfect conştient că avem de faţă nişte doamne şi ar trebui să fii şi tu.

Sir Percival îl privi ca turbat. Contele îl strânse şi mai dur de umăr şi îi repetă răspicat:

— Ai grijă deci şi vezi cu cine vorbeşti!

Schimbară câteva priviri între ei. Sir Percival se eliberă încet din strânsoarea contelui, se feri de ochii lui cercetători, privi pergamentul de pe masă, după care vorbi mai degrabă cu ascultarea mocnită a unui animal domolit, decât cu luciditatea unui om care şi-a înţeles greşeala.

— N-am intenţionat să jignesc pe nimeni – spuse el – dar atitudinea soţiei mele îmi macină nervii. I-am explicat doar că este o simplă formalitate, nu-i ajunge? Indiferent ce argumente îmi aduci, o soţie nu trebuie să dispreţuiască voinţa soţului ei. Te mai întreb o singură dată, lady Glyde, semnezi sau nu?

Laura veni lângă el, rămânând de partea cealaltă a mesei şi puse din nou mâna pe pana de scris.

— Aş iscăli imediat – spuse ea – dacă ai fi cinstit faţă de mine. Nu mă interesează la ce sacrificiu va trebui să mă supun, dar nu vreau să lezez interesele altcuiva sau să fac cine ştie ce rău.

— Auzi, sacrificiu, cine a pomenit de aşa ceva? exclamă el clocotind de furie.

— Cu alte cuvinte – continuă ea – ţi-aş acorda orice mi-ai cere dacă ar fi un lucru corect. Este normal să refuz să iscălesc un document fără să ştiu ce cuprinde. De ce ai mai mult respect faţă de obiecţiile contelui Fosco decât faţă de ale mele?

Aceste vorbe nepotrivite, dar perfect adevărate, despre influenţa nefirească a contelui asupra soţului ei, i-au retrezit mânia, ţinută cu greu în frâu:

— Ha, obiecţii! a îngânat el. Ce obiecţii mai poţi avea acum, după ce ţi-ai asumat obligaţia să devii soţia mea?

Când îl auzi, Laura zvârli pana cât colo, îl privi atât de duşmănos, cum n-o crezusem niciodată capabilă şi-i întoarse spatele tăcută.

Atitudinea ei dispreţuitoare şi semeaţă era atât de nepotrivită cu firea ei, încât ne-a descumpănit pe toţi. Probabil că soţul ei o jignise în realitate mult mai rău, dar insinuările care se ascundeau sub vorbele sale erau imposibil de înţeles pentru mine. Aşa se explică imaginea cruntă şi neînduplecată care se aşternuse pe chipul ei.

Contele, bun observator, la fel ca şi mine, sesizase imediat această schimbare. Când m-am ridicat să mă apropii de Laura, l-am surprins murmurând printre dinţi lui Percival:

— Eşti complet tâmpit!

Laura mi-o luă înainte grăbindu-se spre uşă. Soţul ei o întrebă din nou ca să nu piardă ocazia:

— În concluzie, nu iscăleşti, da? spuse el pe tonul unui om care este conştient că a ratat totul fiindcă nu şi-a ţinut gura.

— După ce că m-ai jignit în halul ăsta – zise ea hotărâtă – nu iscălesc nimic, până nu parcurg acest document de la cap la coadă. Vino, Marian, ne-am pierdut destul vremea aici.

— Un moment! o opri contele, oprindu-l pe sir Percival, care era gata să-i dea replica. Te rog, lady Glyde, un moment!

Laura intenţionă să părăsească încăperea fără să-i dea nici cea mai mică importanţă, dar n-am lăsat-o:

— Nu-l întoarce pe conte împotriva ta, te implor! Să nu faci asta!

Laura stătu în loc, aşteptând ca şi mine. Sir Percival luă loc pe un scaun acoperind pergamentul îndoit cu o mână, iar cu cealaltă îşi sprijini capul. Contele era în picioare, impasibil, şi ne domina pe toţi, ca de obicei.

— Lady Glyde – spuse el calm de parcă vorbea cu noi şi cu duhul rău care se ivise în odaie – iartă-mă, te rog, dar am o propunere şi te încredinţez că nutresc tot respectul pentru stăpâna acestei reşedinţe. Se răsuci deodată înspre sir Percival. Eşti chiar atât de presat să semnezi chiar acum pergamentul acela pe care-l acoperi cu cotul?

— Da, ca să-mi respect planurile şi să-mi satisfac dorinţele – bombăni baronetul supărat. Însă, după cum bine vezi, lui lady Glyde puţin îi pasă.

— Te rog să-mi dai un răspuns desluşit la o întrebare la fel de desluşită. Mâine nu este timp suficient să fie semnat? Ei, ce zici?

— Ba da, este… dacă o iei aşa.

— Bun, atunci nu mai insista. Amână pe mâine, când te întorci acasă.

Sir Percival îl măsură din priviri, întunecat la faţă.

— Tonul pe care mi te adresezi este supărător – remarcă el – şi nu-l tolerez nimănui.

— Mă gândesc numai la binele tău – îi replică Fosco râzând blând şi dispreţuitor. Lasă timpul să hotărască şi pentru tine şi pentru lady Glyde. Parcă aveai trăsura pregătită. Zici că nu-ţi place tonul meu! Mă rog, află însă că aparţine unui om care este capabil să se controleze. Nu-i prima oară când te sfătuiesc de bine, nu? Şi, ia zi, n-am avut dreptate întotdeauna? Hai pleacă şi lasă iscălirea actului până mâine. E timp să discutăm atunci!

Sir Percival ezită şi se uită la ceas. Dorinţa de a-şi vedea de drum pentru a rezolva misterioasa şi ciudata problemă care-l frământa era oare mai puternică decât cea de a-şi vedea pergamentul semnat? Se gândi un moment, după care se sculă de pe scaun.

— Da, mă lămureşti cât ai bate din palme, mai ales când n-am chef să stau la discuţie. Bine, o să te ascult, Fosco, nu fiindcă aşa cred eu că-i mai înţelept, ci fiindcă n-am vreme de pierdut. Înghiţi în sec şi o privi urâcios pe Laura: „Dacă nici mâine când mă întorc nu vrei să iscăleşti…”.

Cuvintele fură acoperite de scrâşnetul sertarului pe care-l trăsese şi-n care vârî pergamentul. Îşi înşfăcă pălăria şi mănuşile şi se duse spre uşă. Laura şi cu mine ne-am grăbit să-i facem loc să treacă. „Deci, ţine minte, mâine!” o atenţionă el pe soţia lui în timp ce ieşea.

Am tăcut toţi trei până i-am auzit paşii pierzându-se pe coridor şi până am văzut trăsura plecând. Contele veni şi el la uşă, lângă noi.

— Ei, domnişoară Halcombe – remarcă el – l-ai surprins pe sir Percival în cele mai proaste toane. Îi sunt prieten şi mă ruşinez pentru el. Şi tot în calitate de prieten îţi promit că mâine va fi alt om.

Între timp, Laura îmi cuprinse braţul ciupindu-mă cu subînţeles. Nici o femeie n-ar răbda senină să vadă cum în casa ei, prietenul soţului este cel care-i scuză purtarea, iar ea este obligată să-l asculte. M-am arătat recunoscătoare faţă de conte şi am părăsit camera alături de Laura.

Da, m-am arătat recunoscătoare pentru că ţineam neapărat să rămân la Blackwater Park, din curiozitate, dar oricum nu voiam să fiu dată afară. Intuisem din atitudinea lui sir Percival faţă de mine, că ajutorul contelui era de nepreţuit. Mi-era groază, mai ales pentru Laura, de uriaşa influenţă a lui Fosco.

Când străbăteam holul, ne-a ajuns la urechi uruitul roţilor trăsurii:

— Încotro o fi plecat, Marian? mă întrebă Laura. Mă tem de fiecare lucru de care se apucă. Tu ce crezi?

După câte avusese de înghiţit în acea dimineaţă, nu mă mai încumetam să-i torn veninul presupunerilor mele.

— Nu ştiu, dar nu-mi împărtăşeşte mie secretele! am ezitat eu.

— Oare menajera nu este mai bine informată? insistă ea.

— Da de unde! am exclamat eu. Este la fel de neştiutoare ca şi noi.

Laura dădu din cap neîncrezătoare.

— Nu ştii, a afirmat ceva în legătură cu Anne Catherick? Se spune că a venit pe aici? Nu cumva a plecat după ea?

— Zău, Laura, vreau să-mi revin puţin şi să uit toate lucrurile astea îngrozitoare. Şi te sfătuiesc să faci şi tu la fel. Hai la mine în cameră să te întinzi pe sofa şi să-ţi mai vii în fire.

Ne-am apropiat de fereastra deschisă, dând voie aerului răcoros şi plăcut să ne răsfeţe cu adierile sale.

— Ah, Marian, nici nu îndrăznesc să te privesc în ochi – spuse ea. Cât ai îndurat acolo, în bibliotecă, de dragul meu! Of, îmi vine să plâng de ciudă. Dar îţi promit că o să te răsplătesc, da, aşa am să fac!

— Nu mai spune nimic! am oprit-o eu. Mândria mea rănită nu este nimic pe lângă distrugerea fericirii tale!

— Ai văzut cum mi-a vorbit – zise ea agitată. Da, ai văzut şi ai auzit, dar n-ai înţeles la ce anume se referea. Asta m-a făcut să trântesc pana şi să-l ignor complet. Se sculă de pe scaun emoţionată şi se apucă să măsoare odaia cu paşi mari. Nu ţi-am mărturisit mai nimic, Marian, ca să nu te supăr şi să nu-ţi fac necazuri. Nici nu-ţi imaginezi cum mă tratează, dar o să afli, pentru că ai fost martoră azi la discuţia dintre noi. Ai auzit doar cum ia peste picior obligaţia pe care mi-am asumat-o de a-i deveni soţie. Se aşeză iar pe scaun; era roşie la faţă şi îşi frământă mâinile în poală. Nu sunt în stare să-ţi explic acum, pentru că m-ar îneca plânsul. O să încerc mai târziu, când o să mă liniştesc. Vai, Marian dragă, îmi plesneşte capul de durere. Unde ţii sticluţa cu săruri? Hai, povesteşte-mi acum despre tine! Să nu pierdem cumpătul.

Interpretând ce aflasem eu despre problemele financiare ale soţului ei din dialogul cu avocatul şi ce ştia şi ea, am înţeles că pergamentul era o hârtie prin care sir Percival putea împrumuta bani, dar care devenea valabilă numai cu semnătura Laurei.

În afară de aceasta, nu ştiam în ce consta înţelegerea, care erau termenii contractului juridic şi la ce se angaja Laura dacă semna. Eu, cel puţin, puteam băga mâna în foc că pergamentul ascundea o afacere murdară.

Nu-mi făcusem această impresie din simplul fapt că nu i-l arătase Laurei. Aceasta se putea datora la fel de bine încăpăţânării şi caracterului său autoritar. Nu, convingerea mea izvora din faptul că sir Percival se prefăcuse înainte de căsătorie, dând impresia că este calm şi iubitor, iar acum se schimbase radical, din toate privinţele. La Limmeridge, îşi pregătise câte o mască pentru fiecare din noi. Faţă de domnul Gilmore se arătase politicos şi conservator în păreri, faţă de Laura era blând ca un mieluşel, cu mine făcea pe omul sincer şi deschis, pe domnul Fairlie îl cucerise cu aerul său rezervat, toate erau trucurile unei fiinţe egoiste, şmechere şi dure, care după ce-şi atinsese scopul, se dăduse în vileag, fără să-şi facă probleme, ca în timpul discuţiei de azi, din bibliotecă. N-are rost să amintesc cât de mult m-au îndurerat aceste constatări. Ele mă obligă cu atât mai mult să nu-i

dau voie Laurei să-şi pună iscălitura cu orice risc, dacă nu citeşte mai întâi documentul. Deci, nu-mi rămâne decât să invoc un pretext logic şi argumentat împotriva iscălirii pergamentului, care să-i dea de gândit lui sir Percival şi să-i arate că şi noi ne pricepeam la interpretarea legilor şi la afaceri.

Stând şi judecând, am ajuns la concluzia că trebuie să-i trimit o scrisoare singurei persoane de încredere care ne putea scoate din acest impas, cu cea mai mare discreţie. Era vorba de domnul Kyrle, asociatul domnului Gilmore, care preluase şi partea bunului nostru prieten, după ce acesta fusese obligat să plece din Londra şi să-şi vadă de sănătate. I-am spus şi Laurei că domnul Gilmore ne anunţase că ne putem baza pe asociatul lui în toate privinţele şi m-am apucat să-i scriu imediat.

La început i-am descris cât mai amănunţit posibil în ce situaţie dificilă ne aflam, iar apoi l-am consultat în problema semnăturii, prezentând lucrurile cât se poate de desluşit. Nu m-am lungit prea mult şi nici n-am pus înflorituri. Când mă pregăteam să pun adresa pe plic, Laura a sesizat un lucru foarte important, care ne scăpase în graba de a termina mai repede scrisoarea.

— Bine, dar o să fim înştiinţate la timp? exclamă ea. N-o să primească scrisoarea ta mai devreme de mâine dimineaţă, aşa că poate să ne trimită răspunsul peste două zile.

Unica soluţie pentru a rezolva această încurcătură era să-l rugăm pe avocat să încredinţeze scrisoarea unui curier. Am trecut deci un postscriptum, indicând ca persoana respectivă să plece cu trenul de 11 dimineaţă, care soseşte la noi la 1 şi 20, aşa că puteam spera să-l vedem la Blackwater Park în jur de ora două. Cum ajungea, va trebui să întrebe de mine şi să nu încredinţeze răspunsul altcuiva.

— Dacă sir Percival apare mâine mai devreme de ora două – i-am zis eu Laurei – nu-ţi rămâne decât să stai departe de casă toată dimineaţa şi să vii de-abia când mesagerul îşi va încheia misiunea. Eu n-o să mă mişc de-aici mâine ca să împiedic orice neînţelegere. Aşa cred şi sper din tot sufletul că vom fi în siguranţă. Şi acum gata, să mergem în salon, ca să nu-şi închipuie cine ştie ce.

— Ce să-şi închipuie? tresări Laura. Cine să-şi mai facă probleme dacă sir Percival lipseşte? Te referi cumva la contele Fosco?

— Da, Laura.

— Ţi-a devenit şi ţie nesuferit, Marian?

— Nu, n-aş putea afirma că-mi este nesuferit. Asta ar însemna că-l şi dispreţuiesc, ori nu este cazul.

— Poate te temi de el, nu-i aşa?

— Da, mai curând.

— Te temi de el după ce azi ne-a luat apărarea?

— Da, mă îngrozesc mai mult decât de ce-ar putea face sir Percival. Adu-ţi aminte cum te-a ameninţat în bibliotecă. Zău, Laura, ai mare grijă să nu-l întorci pe conte împotriva ta!

Am coborât iar Laura se duse în salon, şi mă lăsă să depun scrisoarea în cutia poştală, prinsă de peretele din faţă. Uşa de la casă era dată de perete şi l-am zărit pe contele Fosco discutând cu soţia sa, în faţa intrării, cu spatele la mine.

Contesa se luă după mine, agitată şi mă rugă să-i acord cinci minute ca să vorbim între patru ochi. Uimită de cererea ei neaşteptată, am aruncat scrisoarea în cutie şi i-am zis că sunt gata s-o urmez oriunde doreşte. Mă apucă de braţ foarte prietenoasă, ca niciodată dar nu se îndreptă către vreuna din odăi, aşa cum mă aşteptasem, ci mă luă în curte până în apropierea havuzului cu peşti.

Când l-am depăşit pe conte, oprit pe treptele de la intrare, ne făcu o plecăciune, surâse fermecător şi intră în casă închizând uşa după el, dar nu foarte bine.

Contesa mă făcu să ocolim încet bazinul. Credeam că o să-mi destăinuie cine ştie ce secret, când colo, doamna Fosco intenţiona să-mi spună confidenţial că este alături de mine în privinţa incidentului din bibliotecă. Aflase de la soţul ei de aroganţa cu care mă tratase sir Percival. Îndurerată, atât din pricina Laurei cât şi dintr-a mea, luase hotărârea să ia de îndată atitudine dacă sir Percival îşi va repeta purtarea scandaloasă, plecând imediat de pe moşia lui. Contele o aprobase şi spera că şi eu voi face la fel.

Era un comportament cel puţin ieşit din comun în cazul unei femei atât de docile ca doamna Fosco, cu atât mai mult cu cât ne cam înţepasem de dimineaţă cu ocazia discuţiei despre crime şi criminali. Dar n-aveam ce face, era de datoria mea s-o tratez cu respect şi înţelegere. Era mai în vârstă ca mine şi-mi oferea politicos prietenia, aşa că n-aveam încotro. După ce i-am mulţumit cum se cuvine, m-am gândit că era timpul să intru în casă.

Spre uimirea mea însă, doamna Fosco se încăpăţâna să nu-mi dea drumul şi se apucă să turuie vrute şi nevrute. Extraordinar, ce mai! Până acum de-abia deschisese gura şi iat-o cum deodată mă pisa cu o groază de tâmpenii despre traiul conjugal, despre sir Percival şi Laura, despre hotărârea răposatului domn Fairlie în privinţa moştenirii şi tot aşa, obligându-mă să stau acolo, lângă havuz mai mult de o jumătate de oră şi să înnebunesc de plictiseală. N-aş putea spune dacă a simţit sau nu că mă enerva, dar a încetat la fel de brusc şi neaşteptat, cum se şi băgase în vorbă; de fapt s-a uitat pe furiş spre uşa de la intrare şi a revenit la indiferenţa ei de până atunci, desprinzându-se de mine înainte s-o fac eu.

Când am intrat în sfârşit în casă, m-am trezit nas în nas cu contele, care ce credeţi că făcea: punea o scrisoare la cutie. După ce termină ce avea de făcut, încuie cutia la loc şi se interesă unde era doamna Fosco. L-am informat şi s-a grăbit să se ducă după soţia lui. Când mi s-a adresat avea un ton atât de stăpânit şi liniştit, încât l-am urmărit cu privirea, gândindu-mă că nu se simţea prea bine sau poate era prost dispus.

Nu ştiu de ce, dar prima mişcare pe care am făcut-o a fost la cutia de scrisori, şi nu numai atât! Am luat scrisoarea în mână şi mi-a trecut prin cap să sigilez plicul pentru orice eventualitate. Este inexplicabil şi n-aş putea lămuri nici acum atitudinea mea. Femeile sunt mânate

adesea de o intuiţie greu de redat în cuvinte şi presupun că şi eu am fost în această situaţie atunci.

Indiferent ce s-a întâmplat, intuiţia mea fusese de mare importanţă. Cel puţin aşa gândeam în timp ce sigilam plicul la mine în cameră. Procedasem aşa cum trebuie, umezind marginea cu lipici şi apăsând hârtia. Am constatat însă că plicul se deschidea fără nici un fel de efort. Cine ştie, poate nu insistasem suficient sau poate lipiciul era uscat…

Sau… Nu, nu, aşa ceva era imposibil şi nici nu pricep cum de mi-a venit în gând. Era o idee atât de aiurită încât nici nu îndrăznesc s-o notez în jurnalul meu.

Am început să mă tem de ziua de mâine, când toată răspunderea apasă pe umerii mei. Oricum, trebuie să ţin cont de două lucruri: să menţin relaţii cordiale cu contele şi să nu-mi scape curierul cu scrisoarea avocatului.

5.

17 iunie

La cină, ne-am strâns din nou împreună şi am constatat că domnul Fosco îşi redobândise veselia lui obişnuită. Îşi dădu silinţa să ne atragă atenţia şi să ne distreze de parcă ar fi vrut să înlăture stânjeneala şi tristeţea care domniseră de dimineaţă în bibliotecă. Se agită să ne prezinte cu lux de amănunte călătoriile sale cele mai amuzante, glumi pe seama personalităţilor întâlnite în străinătate, compară pe un ton hazliu bunăstarea mai multor naţiuni, exemplificând prin indivizi culeşi din toate colţurile Europei, ne mărturisi cu mult haz peripeţiile sale din tinereţe, când îşi uimea micul orăşel cu eleganţa sa şi compunea romane siropoase, asemănătoare celor franţuzeşti pentru un ziar italian prăpădit. Uite aşa turui tot timpul, ţinându-ne cu sufletul la gură şi pe Laura şi pe mine, care – deşi n-o să vă vină să credeţi – îl urmăream la fel de atente şi pline de admiraţie ca şi soţia sa. Femeile sunt capabile să ţină piept sentimentelor unui bărbat, renumele său, frumuseţii sale fizice, averii, dar nu şi vorbelor când sunt trimise cu atâta iscusinţă direct la ţintă.

La terminarea cinei, când ne mai aflam încă sub vraja povestirii sale, contele se izolă cu modestie în bibliotecă, să citească.

Laura ne invită în parc, ca să putem spune cu adevărat că a fost o seară frumoasă. Se cădea să-i propunem şi doamnei Fosco să ne însoţească, dar fusese prelucrată deja de soţul ei, aşa că îşi ceru scuze. „Contele o să aibă nevoie de ţigări” zise ea, „şi nimeni nu este în stare să i le prepare pe gustul lui, ca mine”. Privirea ei dură se umezi când pronunţă aceste cuvinte – era plină de mândrie şi satisfacţie că ea reuşea să-şi delecteze domnul şi stăpânul oferindu-i posibilitatea de a fuma în voie.

Aşa că am plecat doar cu Laura. Afară domnea o atmosferă ceţoasă şi deprimantă. Aerul era de nerespirat, florile îşi plecaseră capul, iar pământul se crăpase de uscăciune. Peste vârfurile copacilor înalţi, cerul se luminase în galben iar soarele asfinţea palid şi mohorât. Erau semne de ploaie. Se va dezlănţui cu siguranţă, în timpul nopţii.

— Pe unde o luăm? am întrebat-o eu.

— Către lac, Marian – propuse ea.

— Of, Laura, lacul acesta posomorât te atrage tare mult!

— Nu-i vorba de lac, mă încântă priveliştea care-l înconjoară. Nisipul, buruienile şi brazii semeţi mă duc cu gândul la Limmeridge. Dar nu ţin neapărat la părerea mea, hai spune tu pe unde vrei să ne plimbăm.

— Realitatea este că n-am nici un loc preferat care să mă atragă în mod deosebit la Blackwater Park. Îmi este indiferent. Hai către lac. O fi mai rece şi mai plăcut în preajma apei.

Am mers tăcute prin plantaţia întunecată. Resimţeam amândouă apăsarea din aer aşa că am respirat uşurate când ne-am apropiat de bancă. Aveam în sfârşit posibilitatea să stăm şi să ne tragem sufletul.

Apa era învăluită de o perdea de aburi. Pe malul opus, liziera copacilor se descoperea privirilor ca o pădure fantastică de pomi pitici, plutind în văzduh. Solul nisipos care se lăsa în jos chiar de unde eram noi, era înghiţit de ceaţă. Ce linişte încremenită şi înfricoşătoare! Nu se distingea nici un foşnet de frunze, nici un tril de pasăre în pădure şi nici un clipocit pe suprafaţa lacului misterios. Până şi broaştele fuseseră reduse la tăcere.

— Este un peisaj dezolant – remarcă Laura – dar cel puţin avem siguranţa că nu ne aude nimeni.

Glăsuia pe un ton calm privind dunele nisipoase şi pâcla deasă cu gândul rătăcind aiurea. Simţeam că era mult prea încordată ca să se lase influenţată de misterul naturii, aşa cum mi se întâmplase mie.

— Ţi-am promis Marian – zise ea – că o să-ţi mărturisesc cum decurge viaţa mea ca soţie. Nu vreau să bănuieşti cine ştie ce. Este prima oară când ţi-am ascuns ceva şi am decis să fie şi ultima. Până acum am păstrat tăcere asupra acestui subiect, de dragul tău şi al meu, poate, de ce să nu recunosc! Este dureros pentru o femeie să recunoască faptul cumplit că bărbatul căruia i-a închinat viaţa şi fericirea este complet nepăsător faţă de darul ei. Dacă ai fi şi tu căsătorită, Marian, şi ai avea o căsătorie fericită, m-ai compătimi mult mai mult decât o poţi face acum cu toată bunătatea şi afecţiunea ta faţă de mine.

Nu-mi găseam cuvintele potrivite s-o consolez. Am prins-o de mâini şi am învăluit-o în privirile mele calde, iubitoare.

— Te-am auzit de nenumărate ori – spuse ea mai departe – făcând haz de „sărăcia” ta, şi fericindu-mă pe mine, „în glumă” pentru averea mea. Ah, Marian, să nu glumeşti niciodată cu astfel de lucruri! Închină-te la Dumnezeu că te-a făcut săracă şi te-a ferit de nenorocirea cu care am fost blestemată eu. Tu, cel puţin, poţi să faci ce vrei cu viaţa ta!

Cumplite declaraţii ieşite din gura unei tinere soţii! La fel de cumplite ca şi adevărul ieşit la lumină. Cele câteva zile care se scurseseră de la venirea lor au fost suficiente ca să dezvăluie tuturor motivul real pentru care sir Percival se însurase cu ea.

— Nu vreau să te întristez mai rău – continuă Laura – precizându-ţi cum şi când am fost rănită şi umilită prima dată. Păstrez totul pentru mine. Este de ajuns să-ţi povestesc ce reacţie a avut la prima observaţie a mea, ca să poţi trage şi singură o concluzie. Ne aflam la Roma şi am pornit călare către mormântul Ceciliei Metella. Vegheate de cerul albastru şi curat, monumentul în ruină era şi mai impresionant. Cu gândul la dragostea arzătoare a soţului care ridicase odinioară acest templu de veneraţie pentru iubita sa soţioară, m-am emoţionat iar inima mea a vibrat mai intens pentru soţul meu aflat lângă mine. „Percival, tu mi-ai construi un astfel de altar dacă aş muri?" am zis eu. „Mi-ai declarat că mă iubeşti mai mult decât orice pe lume, înainte să ne căsătorim, iar acum…". M-am oprit, Marian, pentru că nici nu mă băgă în seamă. Mi-am tras vălul pe faţă, pentru că mi se umpluseră ochii de lacrimi. Credeam că nu mă auzise, dar nici vorbă, mi-a replicat foarte dur: „Hai, e timpul să ne întoarcem!" şi a zâmbit cinic în timp ce mă sprijinea să încalec. S-a suit şi el în şa şi, în timp ce o luasem la galop, a rânjit din nou şi a continuat: „Dacă o să-ţi fac un monument ca acesta o să-l plătesc din banii tăi. Oare Cecilia Metella era bogată şi oare mormântul s-a ridicat pe cheltuiala ei?" Am tăcut şi mi-am înăbuşit lacrimile. „Of, ce ţi-e şi cu femeile! Sunt obositoare şi au o minte puerilă!" a exclamat el. „Ce-ai dori mă rog? Să te alint? Uite, în dimineaţa asta sunt vesel, aşa că poţi să-ţi închipui că te-am alintat deja!" Bărbaţii nici nu-şi dau seama cât de mult ne rănesc cu cuvintele lor rostite la întâmplare. M-aş fi uşurat dacă aş fi lăsat lacrimile să curgă în voie, dar aroganţa lui m-a scârbit şi mi-a împietrit sufletul. De atunci, Marian, am visat mereu la Walter Hartright. M-am alinat cu imaginea clipelor fericite când ne iubeam fără să ne mărturisim ceva. Ce puteam face oare ca să mă consolez? Tu m-ai fi susţinut dacă erai acolo, sunt convinsă. Ştiu că am greşit, scumpa mea, dar poţi să judeci şi singură dacă vina mea n-a fost pe deplin motivată.

Am preferat să-mi feresc privirile de ale ei.

— N-are rost să-mi ceri părerea! Eu n-am îndurat niciodată ce ai îndurat tu, aşa că n-am voie să te judec!

— Îmi aminteam de el – povesti ea cu voce scăzută, trăgându-se lângă mine – când Percival pleca noaptea să se distreze cu prietenii lui cântăreţi. Îmi imaginam cât de fericită aş fi fost dacă Dumnezeu m-ar

fi făcut săracă şi dacă m-aş fi căsătorit cu el. Îmi imaginam ce bine aş fi arătat într-o rochie modestă, instalată în faţa geamului şi pândindu-i venirea, în timp ce el alerga să agonisească bani. Da, aş fi stat acasă şi aş fi muncit de dragul lui bucuroasă. L-aş fi vegheat când se întorcea istovit şi i-aş fi pregătit mâncarea, străduindu-mă să o prepar cât mai gustoasă, ca să îi fac plăcere. Of! Sper că el n-o să fie vreodată atât de dezamăgit încât să mă viseze aşa cum o făceam eu.

Rostind aceste vorbe sfâşietoare, chipul ei fu luminat de blândeţea şi farmecul zilelor de odinioară. Stătea şi privea în zarea întunecată şi ameninţătoare, de parcă s-ar fi aşteptat să-i apară dinaintea ochilor coamele line ale dealurilor din Cumberland.

— Lasă-l pe Walter, nu te mai gândi la el! am rugat-o eu când mi-am venit în fire. Zău, Laura, nu redeschide vechi-le răni.

Se sculă în picioare şi se uită la mine cu blândeţe.

— Prefer să nu mai amintesc niciodată de el, decât să te supăr pe tine – zise ea.

— Este numai spre binele tău – am insistat eu – da, numai spre binele tău. Ce-ar zice soţul tău dacă ar afla…

— N-ar zice nimic.

— N-ar zice nimic?! am îngânat-o eu. Laura! Ce vrei să spui, mă îngrozeşti!

— Da, este foarte adevărat ce ţi-am spus şi tocmai îţi mărturisesc. Ceea ce-i ascundeam la Limmeridge era o nimica toată, doar ai recunoscut şi tu. Era un biet nume, dar el l-a aflat până la urmă.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. Vorbele ei uciseseră în sufletul meu până şi ultima speranţă.

— S-a petrecut tot la Roma – îmi explică ea, pe ace-laşi ton blând şi indiferent. Fuseserăm invitaţi la o mică petrecere în colonia englezească, la nişte prieteni de-ai lui sir Percival, domnul şi doamna Markland. Doamna Markland era pasionată de pictură şi unii dintre oaspeţi au rugat-o să ne arate desenele ei. Toţi am rămas plăcut impresionaţi, dar se pare că vorbele mele au mişcat-o cel mai mult. „Presupun că şi dumneata te pricepi să desenezi, nu-i aşa?” m-a întrebat ea. „Da, mai demult am desenat, dar m-am lăsat de pictură”, i-am spus eu. „Dacă te pricepi, înseamnă că poţi oricând să te apuci din nou, iar dacă ai de gând, lasă-mă să-ţi aleg eu un profesor.” Am tăcut, îţi dai seama, Marian, şi am vrut să abat discuţia pe altă temă. Însă doamna Markland nu s-a lăsat. „Am studiat cu o mulţime de profesori”, mi-a explicat ea, dar cel mai talentat şi mai bun dintre ei a fost de departe domnul Hartright. Ţi-l recomand cu căldură dacă intenţionezi să te apuci din nou de pictură. Este un om tânăr, la locul lui şi foarte politicos. Vei fi încântată”. Ţine cont de faptul că eram înconjuraţi de persoane străine care veniseră să facă cunoştinţă cu o pereche proaspăt căsătorită. M-am străduit din răsputeri să mă abţin. Am rămas tăcută şi mi-am plecat privirea, cercetând planşele. Când m-am simţit în stare să privesc din nou în ochii celorlalţi, am dat de soţul meu şi mi-am dat seama după atitudinea pe care o avea că mă dădusem de gol. „O să încercăm să-l găsim pe acest domn Hartright când vom reveni în Anglia. Aveţi perfectă dreptate, doamnă Markland, lady Glyde este convinsă că-i va fi pe plac.” Accentuă această ultimă frază atât de hotărât încât am fost conştientă că sunt roşie în obraji şi tremur din toate încheieturile. N-a mai spus nimic şi ne-am retras devreme de la petrecere. A rămas la fel de mut şi în trăsura care ne ducea la hotel. Mi-a dat mâna la coborâre şi a venit după mine, ca întotdeauna. Dar, când am intrat în salon, a închis uşa cu cheia, m-a îmbrâncit pe un scaun şi s-a instalat dinaintea mea, înşfăcându-mă de umeri. „De când mi-ai destăinut vorbele acelea trufaşe, la Limmeridge, a început el, am căutat să aflu la cine te refereai atunci. Astă seară mi-am dat seama după privirile tale: nu a fost altul decât profesorul tău de desen, pe nume Walter Hartright. O să-ţi pară rău şi o să-l fac şi pe el să regrete până la moarte. Hai, pleacă la tine în cameră şi alină-ţi dorul cu închipuirea lui, dar te sfătuiesc să ţi-l imaginezi cu spatele brăzdat de loviturile biciului meu.”

Din acel moment are grijă să-mi amintească această ameninţare dintr-un zâmbet sau numai din priviri când se înfurie pe mine. Nu rabd să-şi bată joc în halul acesta de sinceritatea mea, şi nici nu pot să-l oblig să înceteze. Deci, altădată, când o să se înfurie, vei şti să interpretezi corect aluziile lui. „Ah, Marian, ce faci, nu mă strânge atât de rău!”

O îmbrăţişasem, iar mâhnirea şi sfâşierea remuşcării mă făcuseră să uit de mine şi s-o strâng nebuneşte în braţe. Da, mă chinuia remuşcarea. Mi se perinda pe dinaintea ochi-lor, ca o dojană vie disperarea întipărită pe chipul lui Walter, când îi vorbisem dur şi neiertător în pavilionul de la Limmeridge. Eu îl împinsesem pe bărbatul pe care sora mea îl adora atât de mult la mii de mile depărtare de ţară şi de cunoscuţi. Numai datorită influenţei mele sufletele lor rămâneau despărţite pentru totdeauna şi le distrusesem viaţa şi fericirea. Da, toate acestea erau opera mea şi în acest fel servisem numai interesele lui sir Percival.

Da, interesele lui sir Percival!

Îi distingeam glasul şi înţelegeam că încearcă să-mi aline suferinţa – da, să-mi aline suferinţa când, în realitate nici nu mai trebuia să mă bage în seamă! Nu pot să spun exact cât am rămas pe gânduri, răvăşită. M-am trezit din vâltoarea amintirilor când m-a sărutat şi mi-a apărut dinaintea ochilor imaginea pustie a lacului.

— S-a făcut târziu – a murmurat ea. O să fie întuneric la întoarcere. Mă zgudui şi mă strigă pe nume: Marian, se lasă întunericul!

— Mai stai un minut, te rog, un singur minut ca să-mi vin în fire!

Nu îndrăzneam s-o privesc, aşa că m-am mulţumit să contemplu oglinda neagră a apei.

Avea dreptate, se înserase. Dunga întunecată a copacilor nu se mai reflecta pe cerul din ce în ce mai negru. Ceaţa se îndesise învăluindu-ne şi pe noi. Totul era la fel de neclintit, dar părea mai puţin înfricoşător. Domnea o linişte deplină, ca de sfârşit de lume.

— Avem destul de mers până acasă – murmură ea. Hai, ridică-te. Se opri deodată îndreptându-şi privirile către uşa colibei. Marian, ţipă ea gâtuită de emoţie. Nu observi nimic? Priveşte!

— Încotro?

— În jos, acolo…

Îmi indică direcţia. M-am uitat şi m-am îngrozit la fel ca ea. Departe de noi se distingea conturul unei siluete. Se apropie de uşa colibei mişcându-se prin ceaţă. Stătu pe loc… ezită… şi plecă mai departe, cu mişcări line, estompându-se în ceaţa aburie, până ce dispăru complet din privirile noastre.

Şi eu şi Laura eram obosite de evenimentele din ziua aceea. Mai trecu ceva timp până ce Laura se încumetă s-o pornim spre casă, străbătând plantaţia.

— Ce era oare, femeie sau bărbat? mă întrebă pe şoptite în timp ce înainta prin întuneric.

— Nu-mi dau seama.

— Bine, dar ce ţi s-a părut?

— Femeie.

— Mi-e frică să nu fi fost un bărbat înveşmântat în pelerină.

— Tot ce se poate. Este mult prea întuneric să-ţi dai seama.

— Stai, Marian! M-am speriat de tot! Nu mai zăresc cărarea! Dacă s-a luat după noi?

— Nu se poate, Laura. N-ai nici un motiv să-ţi faci griji. Lacul este aproape de sat şi nu-i exclus să fie vreun localnic. Chiar mă mir că n-a trecut niciunul până acum.

Ajunsesem pe plantaţie. Se înnoptase de tot şi de-abia ne mai croiam drum printre copaci. Am luat de braţ pe Laura şi am grăbit pasul.

Nu înaintaserăm nici până la jumătatea drumului, când ea stătu pe loc şi mă trase şi pe mine. Era atentă la ceva.

— Sst! exclamă Laura. Am simţit ceva în urma noastră.

— Ce să fie, foşnet de frunze sau vreo creangă căzută – am încurajat-o eu.

— Marian, este vară şi nu bate vântul. Fii atentă te rog!

Am sesizat şi eu zgomotul unui pas de-abia simţit care se luase după noi.

— Indiferent despre ce este vorba – am propus eu – trebuie să mergem mai departe. Încă puţin şi o să fim lângă casă, aşa că dacă suntem atacate putem striga.

Am luat-o aproape la fugă, iar Laura a ajuns cu respiraţia tăiată la capătul plantaţiei, în faţa geamurilor strălucitoare.

Ne-am oprit să ne revenim un pic. Când eram gata să o luăm din loc, mi-a făcut semn cu mâna să stau să ascult. Am distins foarte clar, în spatele nostru, lângă copaci, un oftat adânc şi cutremurător.

— Ei, cine este? am ţipat eu.

Nimic!

— Cine este? am zbierat din nou.

Linişte urmată de un zgomot slab, de paşi grăbiţi care se întorceau din

drum, până când fură înghiţiţi de întuneric.

Am alergat spre casă, în tăcere, până ne-am văzut în faţa uşii. Pe culoar, Laura îşi înălţă ochii spre mine, îngrozită.

— Nu mai pot, m-am speriat rău de tot. Cine era oare?

— O să vedem mâine ce-i de făcut – i-am spus eu. Dar, până atunci, nu sufla nimănui nici o vorbă!

— De ce?

— Fiindcă aşa este mai prudent şi n-are rost să dăm naştere la discuţii.

I-am spus Laurei să se ducă în camera ei şi am zăbovit câteva clipe să-mi scot pălăria şi să-mi perii părul, după care m-am îndreptat către bibliotecă să văd care era atmosfera, prefăcându-mă că vreau să-mi aleg o carte.

Contele era instalat în cel mai impresionant fotoliu, citind în largul lui, cu picioarele rezemate de sofa, cu cravata întinsă pe genunchi, descheiat la cămaşă. Doamna Fosco, asemenea unui copil cuminte şi ascultător, stătea pe un taburet, lângă el, răsucind la nesfârşit ţigări. În concluzie, cei doi soţi nu ieşiseră din casă, mai mult ca sigur. Am înţeles că n-avea rost să mai continuu cercetările, de cum i-am zărit.

Contele Fosco se sculă în picioare, încurcat, înnodându-şi cravata când dădu cu ochii de mine.

— Te rog să stai liniştit – i-am zis eu. Îmi iau o carte şi plec imediat.

— Sufăr de căldură ca toţi graşii, asta este – îmi declară contele, răcorindu-se cu un uriaş evantai verde. Ce n-aş da să fiu în pielea dragei mele soţii, care acum este la fel de rece ca peştii din havuz.

Contesa se lumină la faţă de bucurie în faţa ciudatei aprecieri a soţului ei.

— Nu mă deranjează căldura, domnişoară Halcombe – remarcă ea pe un ton modest şi umil.

— V-aţi plimbat cu lady Glyde? se interesă contele în timp ce mă uitam în bibliotecă după o carte, ca să nu dau de bănuit.

— Da, am stat puţin la aer.

— Mi-aţi putea spune pe unde aţi luat-o?

— Da, spre lac… până la colibă!

— Aşa deci, până la colibă!

Altădată m-ar fi scos din sărite întrebările lui, dar acum mă bucurasem în sinea mea constatând că nu avuseseră într-adevăr nici un amestec în presupusa noastră urmărire.

— Sper că nu s-a mai întâmplat nimic astă-seară! insistă el. N-aţi mai dat peste nimic neplăcut, cum am păţit eu!

Îşi aţinti privirile metalice, de nepătruns asupra mea, obligându-mă să-l privesc deşi îmi crea o senzaţie neplăcută. În acele momente, aveam impresia, nu-mi dau seama de ce, că-mi citeşte gândurile. Aceeaşi senzaţie o aveam şi acum.

— Nu, nu s-a întâmplat nimic – i-am spus eu laconică. N-am găsit nimic neplăcut.

Am vrut să-mi desprind privirea dintr-a lui şi să ies din bibliotecă. Poate n-o să mă credeţi, dar n-aş fi reuşit, dacă doamna Fosco nu i-ar fi distras atenţia.

— Conte, observ că n-ai poftit-o să ia loc pe domnişoara Halcombe.

Profitând de ocazie că el era ocupat să-mi ofere un scaun, l-am rugat să nu se deranjeze şi le-am spus noapte bună.

Peste o oră, când camerista Laurei a apărut în cameră, am căutat s-o trag de limbă, pomenind de căldura sufocantă. Voiam să aflu dacă servitorii ieşiseră sau nu din casă.

— Ah, domnişoară, nici n-am observat că-i atât de cald – a zis fata.

— V-aţi dus probabil în pădure.

— Unii dintre noi aşa au vrut să facă, dar bucătăreasa a zis că-şi pune scaunul în faţa bucătăriei, aşa că ne-am gândit şi noi că-i mai comod aşa şi am imitat-o.

Îmi rămăsese doar menajera.

— Doamna Michelson s-a culcat deja? m-am interesat eu.

— Nu cred, domnişoară – spuse fata zâmbitoare. După părerea mea, cred că de-abia se scoală.

— Cum adică, nu înţeleg! m-am mirat eu. Dar ce, doamna Michelson nu s-a mişcat din pat?

— Ei, nu, domnişoară, n-am vrut să spun aşa ceva. A aţipit pe canapeaua ei astă seară, atâta tot.

În concluzie, apariţia din pădure nu putea fi nici doamna Fosco sau contele şi nici servitorii. Deci paşii care ne băgaseră în sperieţi nu aparţineau persoanelor din această casă.

Cine era atunci? N-avea rost să mă frământ. Nici măcar nu ştiam dacă fusese un bărbat sau o femeie. Tot ce pot afirma este că am avut impresia că-i femeie.

6.

18 iunie

Vocea conştiinţei care mi s-a trezit în colibă, stârnită de povestea Laurei, mi-a răsunat din nou în urechi în timpul nopţii şi m-a torturat ore în şir, ţinându-mă trează până târziu.

Ca să-mi treacă timpul, am aprins lumânarea şi am cercetat cu atenţie jurnalul meu, ca să citesc cât de mult susţinusem această căsătorie nefericită şi cu ce aş fi putut s-o împiedic. Am ajuns la concluzia că n-am avut încotro, pentru că nu exista altă cale atunci. De obicei mi se face rău când plâng, dar azi-noapte m-am simţit uşurată. De dimineaţă îmi limpezisem gândurile deja şi ştiam ce am de făcut. Voi rămâne insensibilă şi nepăsătoare faţă de vorbele lui sir Percival, oricât de jignitoare şi de umilitoare ar fi. Voi suporta orice ca s-o am alături pe Laura şi să pot s-o protejez.

Presupunerile pe care mi le făceam în legătură cu misterioasa apariţie de lângă lac care ne urmărise tot drumul au fost tulburate de o întâmplare nedorită, care a întristat-o pe Laura. Nu-şi mai găsea broşa dăruită de mine înainte de căsătorie. O avea la ea aseară când am plecat la plimbare, aşa că o pierduse probabil în colibă sau undeva pe plantaţie. Servitorilor li s-a poruncit să cerceteze toată zona, dar s-au întors cu mâna goală. Laura a plecat acum de una singură în căutarea ei. Este foarte înţelept, pentru că în acest fel poate explica de ce lipseşte, în cazul în care sir Percival revine îna-inte să primesc scrisoarea de la avocatul nostru (de fapt de la asociatul lui).

Este deja ora unu. Nu ştiu ce să fac. Să-l întâmpin pe curier aici în casă sau să plec pe furiş şi să mă duc la ieşirea din parc.

Suspiciunea cu care-i privesc pe toţi din casă îmi şopteşte că este mai înţelept să-l întâmpin afară. Contele nu bănuieşte nimic. Este în sufragerie. Se ocupă de canarii săi, aşa cum am remarcat acum zece minute, trecând prin dreptul uşii sale. Le vorbea cam aşa: „Unu, doi, trei, sus! Trei, doi, unu, jos! Un, doi, trei, cip-cip-cip-cirip!” Păsările îl îngânau înălţând triluri, iar el fluiera, amestecându-şi glasul cu

ciripitul lor. Şi acum răsună triluri de veselie la parter. Trebuie să profit de gălăgie şi să mă fac nevăzută.

Ora patru

În trei ore câte au trecut de când n-am mai deschis jurnalul, s-au petrecut multe lucruri care au modificat cursul evenimentelor la Blackwater Park. Nu-mi dau seama şi nici nu mă încumet să afirm că schimbările sunt în bine sau în rău.

Să continuu însă firul povestirii şi să nu-mi răvăşesc gândurile, şi aşa zdruncinate destul de rău.

M-am dus, aşa cum hotărâsem, să-l pândesc pe curierul de la Londra, în dreptul intrării din parc. Nu m-am întâlnit cu nimeni. Contele îşi vedea de treabă, domesticindu-şi canarii. Iată însă că am dat de doamna Fosco (proptită în locul ei favorit) lângă havuz. M-am stăpânit, ca să nu-i trezesc suspiciunea şi am invitat-o la plimbare. Nu voiam să creadă că mă grăbesc undeva anume. A surâs foarte amabil şi s-a scuzat spunând că vrea să stea lângă casă. Cu aceste vorbe, m-a salutat şi s-a dus înăuntru. Mi-am întors capul şi am observat că a închis uşa şi deci nu m-a văzut deschizând portiţa de la grădină.

După nici un sfert de oră de mers, eram în faţa porţilor parcului.

Drumul o lua la stânga, înainta vreo sută de metri, se ondula către dreapta şi ieşea în şosea. Acolo, între cele două cotituri m-am ascuns şi eu. Eram la adăpost, ferită de privirile celor care veneau dinspre casă sau de la gară. Cărarea era străjuită de tufişuri înalte.

Am aşteptat vreo douăzeci de minute fără să apară cineva. Deodată, am auzit uruitul unei trăsuri şi după a doua cotitură a apărut un cupeu, venind din direcţia gării. I-am făcut cu mâna vizitiului să oprească. În acel moment, a apărut la fereastră un om cu o figură serioasă, care întrebă ce se întâmplase.

— Scuzaţi-mă – am exclamat eu, cred că vă îndreptaţi către Blackwater Park, nu?

— Exact, doamnă.

— Aveţi o scrisoare, nu?

— Da, este adresată domnişoarei Halcombe, doamnă.

— Atunci puteţi să mi-o înmânaţi, pentru că eu sunt domnişoara Halcombe.

Omul mă salută respectuos, se dădu jos din trăsură şi scoase scrisoarea.

M-am grăbit s-o citesc. O reproduc în jurnalul meu pentru că am considerat că-i mai înţelept să ard originalul.

*

„Stimată doamnă,

Scrisoarea d-voastră care a sosit azi dimineaţă, m-a îngrijorat foarte mult. O să vă lămuresc foarte desluşit.

Cercetând cu atenţie spusele dumneavoastră şi starea financiară a lady-ei Glyde, aşa cum rezultă din contractul de căsătorie, am constatat cu părere de rău, că se are în vedere un împrumut în beneficiul lui sir Percival din banii încredinţaţi soţiei (adică o sustragere din depozitul bancar de douăzeci de mii de lire al lady-ei Glyde) şi că se urmăreşte să fie implicată, obligând-o să semneze, pentru a înlătura orice plângere viitoare care s-ar ivi din partea ei. Este singura explicaţie, aşa cum stau lucrurile, în ceea ce priveşte nevoia urgentă de a-i obţine iscălitura.

Dacă lady Glyde va accepta să-şi pună semnătura pe un asemenea act, aşa cum intuiesc eu că se încearcă, cei care administrează averea, vor fi îndreptăţiţi să-i avanseze lui sir Percival o parte din cele 20 de mii de lire.

Dacă banii nu vor fi puşi la loc, şi în cazul când lady Glyde va avea copii, ei vor moşteni o sumă mai mică (din cauza împrumutului acordat şi nerestituit). Cu alte cuvinte, prin acest document, lady Glyde ar prejudicia interesele viitorilor ei copii.

În această situaţie deosebit de gravă, o sfătuiesc pe lady Glyde să declare că nu semnează până nu se sfătuieşte cu mine asupra termenilor acestui document, în calitatea mea de avocat al familiei sale (în lipsa asociatului meu, domnul Gilmore). Nu va putea nimeni să ridice piedici în calea acestei propuneri onorabile, deoarece, dacă este vorba de o afacere corectă, se va obţine foarte uşor acordul meu.

Încredinţându-vă din inimă că-mi ofer serviciile cu cea mai mare plăcere şi că este o onoare să vă fiu de folos, rămân, al dumneavoastră prea plecat.

William Kyrle."

*

Am parcurs încântată aceste rânduri înţelepte şi pline de bun simţ. Ne oferea o posibilitate de a ieşi din încurcătură, invocând argumente de necombătut.

Curierul nu se urnise din loc, în aşteptarea răspunsului meu.

— Transmiteţi-i vă rog că am priceput îndrumările sa-le şi că-i mulţumesc foarte mult – am spus eu. Nu mai am altceva de comunicat.

Tocmai când îmi ieşiseră din gură aceste vorbe, ţinând scrisoarea deschisă între degete, l-am zărit pe contele Fosco dând colţul aleii dinspre şosea. Se înfiinţă dinaintea mea de parcă ţâşnise din pământ.

Apariţia lui neaşteptată, exact unde mă aşteptam mai puţin să-l văd, m-a găsit complet nepregătită. Curierul se despărţise de mine şi se sui la loc în trăsură. Eram atât de uimită încât am uitat să-i răspund la salut. Constatarea că fusesem prinsă asupra faptului şi încă de cine…

de contele Fosco… mă lăsase fără grai.

— Mergi spre casă, domnişoară Halcombe? mă întrebă natural, de parcă nici n-ar fi văzut scrisoarea din mâna mea, sau trăsura care se îndepărtase.

Mi-am adunat puterile, dar n-am reuşit decât să dau din cap afirmativ.

— Şi eu la fel – a spus contele. Permite-mi te rog să te acompaniez. Nu vrei să mă iei de braţ? Cred că nu te aşteptai să mă întâlneşti!

Am acceptat braţul său. M-am gândit că trebuie să încerc orice, numai să nu se întoarcă împotriva mea.

— Cred că nu te aşteptai să mă întâlneşti! insistă el liniştit.

— Da, conte, într-adevăr. Am avut impresia că erai în sufragerie şi discutai cu canarii – am zis eu pe un ton mai stăpânit.

— Aşa este. Dar odraslele mele cântătoare, scumpă doamnă, sunt la fel de năzuroase ca orice odrasle. Sunt zile când au toane, iar azi-dimineaţă s-a întâmplat să fie una din ele. Pe urmă, soţia mea a venit în cameră exact când îi închideam în colivie şi uite aşa am aflat că te-ai dus la plimbare. Parcă dumneata i-ai spus, nu?

— Sigur!

— Şi iată, domnişoară Halcombe, n-am rezistat ispitei să-ţi ţin de urât. Sunt om bătrân şi pot să-mi permit să fiu sincer în astfel de cazuri. Aşa că mi-am pus pălăria şi am alergat să te găsesc. Mi se pare că tot e mai bine să mergi alături de un bătrânel obez ca Fosco decât de una singură, nu-i aşa? Am apucat însă pe altă cărare şi, agitat că nu te vedeam, am schimbat direcţia şi am răsuflat uşurat când mi-ai apărut în faţa ochilor (o spun cu mâna pe inimă). Îi dădu îna-inte, înşirând o grămadă de politeţuri care-mi dădeaua ocazia să-mi ordonez gândurile şi să mă reculeg. Nu deschise discuţia despre episodul de la intrarea în parc şi nici despre scrisoarea care mai era încă în mâna mea. Tăcerea

lui inexplicabilă mă îngrijoră de-a binelea şi mă făcu să-mi dau seama că aflase, nu se ştie cum, de conţinutul scrisorii trimise avocatului, şi după ce constatase nemijlocit că obţinusem răspunsul aşteptat, îşi văzu mai departe de treabă, străduindu-se să-mi spulbere orice îndoială. În această situaţie am avut suficient fler să nu-i împui urechile cu explicaţii care de care mai credibile şi am resimţit cu oroare, strânsoarea braţului său uriaş.

Pe poteca din faţa casei trăsese trăsura lui sir Percival. Deci venise! Ieşi să ne primească în pragul uşii. Indiferent cum îi merseseră treburile, se pare că această călătorie nu reuşise să-l calmeze.

— Aşa, bine că aţi apărut măcar voi! exclamă el îmbufnat. Ce-i cu pustietatea asta? Lady Glyde unde s-a dus?

I-am explicat că-şi pierduse broşa şi că plecase pe plantaţie în căutarea ei.

— Ce-mi pasă mie de broşă – se răţoi el – o poftesc să-şi amintească de faptul că după-amiază este aşteptată în bibliotecă. Să nu întârzie mai mult de o jumătate de oră.

M-am desprins de braţul contelui şi m-am îndreptat agale către scări. Fosco îmi făcu o plecăciune adâncă, după care îl abordă foarte bine dispus pe îmbufnatul său prieten.

— Ia zi, Percival – îl întrebă el – ţi-a priit călătoria? Brown Molly cea săltăreaţă a rezistat la galop?

— Dracu' s-o ia de Brown Molly şi de călătorie! Mi-e foame!

— Trebuie să rabzi cinci minute. Zău, Percival, trebuie să discutăm neapărat, uite, chiar aici, pe iarbă!

— Ce anume?

— Ceva care este de mare importanţă pentru tine.

Am stat doar atât cât să sesizez acest scurt dialog şi să-l observ pe sir Percival îndesându-şi mâinile în buzunare, posomorât.

— Dacă ai de gând să mă scoţi din sărite cu presupunerile tale enervante – spuse el – află că nu vreau să le aud. Mi-e foame!

— Ai răbdare să isprăvesc ce am de spus – se încăpăţână contele Fosco, complet indiferent la nepoliteţea prietenului său.

Sir Percival ieşi în curte la braţ cu contele. Discuţia atât de importantă era desigur în legătură cu semnătura. Precis că acum pomeneau de Laura şi de mine. Eram dezamăgită şi agitată. Ce bine ar fi fost dacă aş fi putut să trag cu urechea la dialogul lor din secunda asta. Ne-ar fi salvat poate şi pe Laura şi pe mine.

M-am fâţâit prin casă ieşind şi intrând dintr-o încăpere într-alta, cu scrisoarea avocatului ascunsă în sân – mi-era frică s-o păstrez acum fie şi într-un sertar închis. Simţeam că sunt măcinată de îndoieli. Laura nu apăruse încă şi eram gata să plec după ea. Eram însă mult prea obosită de întâmplările prin care trecusem de dimineaţă şi de căldura înăbuşitoare, aşa că am renunţat şi m-am întins pe sofa.

Aproape că mă liniştisem, când uşa se dădu la o parte încetişor descoperindu-l pe conte.

— Scuzaţi-mă, domnişoară Halcombe – începu el. M-am încumetat să vă deranjez pentru a vă aduce o veste bună. Percival, care este un om sucit – cum bine ştii – s-a răzgândit pe neaşteptate şi a amânat semnarea documentului, spre bucuria tuturor, aşa cum se oglindeşte şi pe chipul dumitale. Fii atât de amabilă şi adresează-i urările mele de bine lady-ei Glyde când o s-o anunţi.

Mă părăsi până să apuc să-i răspund. Era clar că hotărârea de moment a lui sir Percival era rodul strădaniilor contelui, iar intervenţia acestuia se bazase pe scrisoarea mea, pe care o deschisese, mai mult ca sigur.

Aşa gândeam, dar eram atât de istovită fizic şi psihic, încât nu îndrăzneam să întrevăd ce va urma. M-am străduit din nou să plec în căutarea Laurei, dar se învârtea casa cu mine şi de-abia mă mai ţineam pe picioare. A trebuit deci să-mi reiau locul pe sofa.

Liniştea încăperii mele şi bâzâitul înăbuşit al gâzelor care răzbătea prin fereastra deschisă mă liniştiră. Am aţipit dintr-o dată, plutind între veghe şi somn, pentru că-mi dădeam seama ce se petrece cu mine. Treptat, mintea mea încinsă s-a eliberat parcă de trupul meu extenuat şi l-am zărit ca în vis pe Walter Hartright. Nici nu mă gândisem la el în ziua aceea şi nici Laura nu-mi mai pomenise nimic despre el. Iată însă că-mi apăruse dinaintea ochilor ca şi când m-aş fi întors în timp, în vremurile fericite de la Limmeridge House.

Se afla într-o mare adunare de oameni, pe care nu-i vedeam prea clar. Eram întinsă pe treptele măcinate ale unui imens templu părăginit. Tristul şi impresionantul grup de oameni era dominat de uriaşi arbori tropicali, îmbrăţişaţi de liane nesfârşite, de figuri oribile de piatră care rânjeau ameninţător din frunzişul des şi de o puzderie de crengi şi tulpini care năpădiseră templul întunecând cerul şi feţele jalnice ale oamenilor. Pământul răsufla risipind în jur aburi albicioşi care se răsuceau în fuioare de fum. Când se atingeau de corpurile oamenilor, îi omorau pe loc. Groaza şi neliniştea pentru viaţa lui Walter mi-au slobozit limba şi am ţipat la el îndemnându-l s-o ia la goană. „Vino, hai, vino!” l-am implorat eu. „Vino lângă noi, să scapi de suflarea ucigătoare a molimei!”

Mă privi impasibil ca un strigoi. „Ai răbdare!” glăsui el. „Am să vin. Noaptea care mi-a scos în cale femeia în alb m-a transformat în apărătorul unei cauze drepte. Indiferent unde m-aş afla, în inima junglei sau la mine în ţară, străbat calea înnegurată care ne conduce pe mine, pe tine şi pe Laura, pe care o îndrăgim amândoi, la deznodământul final şi la încununarea glorioasă a speranţelor noastre. Ai răbdare şi vei vedea. Eu sunt ferit de suflul otrăvit al molimei.”

M-am uitat mai bine. Se afla tot acolo, înconjurat de puţini oameni. Nu mai rămăsese nici urmă de templu şi figuri de piatră. În schimb, am zărit trupurile negricioase ale unor pitici care îi urmăreau cu ochi duşmănoşi printre copaci, cu arcurile pregătite gata să tragă. Mi s-a

făcut din nou frică pentru Walter şi l-am atenţionat din nou. M-a privit impasibil şi netulburat. „Am mai înaintat puţin pe cărarea înnegurată. Ai răbdare şi vei vedea. Săgeţile care-i ucid pe ceilalţi vor trece inofensive pe lângă mine.”

L-am zărit iarăşi pe un vapor care se scufunda, înfipt într-un ţărm nisipos şi golaş. Bărcile pline până la refuz vâsleau către uscat, iar el stătea acolo, părăsit de toţi pe epava care se afunda în apă în mod vizibil. I-am strigat să se repeadă către cea mai apropiată barcă şi să se agite să scape cu viaţă. M-a privit la fel de calm şi indiferent ca şi până acum şi a glăsuit ca un ecou: „M-am apropiat şi mai mult de ţintă. Va-lurile necruţătoare ale mării care-i trag în abis pe ceilalţi, pe mine mă vor purta pe coama lor.”

În sfârşit l-am zărit pentru ultima oară. Stătea în genunchi în faţa unui mormânt acoperit cu o lespede albă, de marmură. Din el se înalţă umbra unei femei cu faţa ascunsă sub văl. Calmul său imperturbabil se transformase într-o durere la fel de neclintită. Îşi păstră însă neschimbat refrenul său patetic: „Din ce în ce mai întunecat, din ce în ce mai departe. Moartea îi seceră pe oamenii cumsecade, chipeşi şi tineri şi pe mine mă ocoleşte. Molima care ucide, săgeata care străpunge inima, marea care te trage în adâncuri, mormântul care astupă iubirea şi nădejdea, sunt tot atâtea trepte ale drumului meu care mă duce tot mai aproape de sfârşit.”

Simţeam că înnebunesc de groază şi de durere. Pelerinul de lângă piatra funerară, femeia cu văl care zăcea sub ea fură înghiţiţi de o pâclă neagră şi deasă; în momentul ace-la privirile lui s-au întunecat şi urechile mi s-au astupat definitiv. Se sfârşise totul.

M-am trezit la atingerea uşoară a unei mâini. Venise Laura.

Stătea în genunchi lângă mine. Era roşie în obraji şi neliniştită. Ochii îi luceau neastâmpăraţi. Am sărit în sus, îngrijorată.

— Ce-i cu tine? am întrebat-o eu. De ce te-ai speriat în halul ăsta?

Se uită prevăzătoare la uşa întredeschisă şi îmi şopti la ureche:

— Marian!… Apariţia de aseară… fiinţa aceea care ne-a urmărit. Am întâlnit-o! Am discutat cu ea!

— Despre cine vorbeşti, Doamne Sfinte!

— Despre Anne Catherick.

Eram atât de buimăcită de visul meu şi atât de îngrijorată de agitaţia Laurei încât, la început n-am realizat despre ce era vorba când a pronunţat acest nume. M-am uitat uluită, incapabilă să deschid gura.

Ea era mult prea preocupată de veştile pe care le adusese, aşa că nu remarcă starea în care mă aflam.

— Da, am întâlnit-o pe Anne Catherick! Am discutat cu Anne Catherick! zise ea de nu ştiu câte ori, de parcă n-aş fi priceput. Ah, Marian, am aflat atâtea noutăţi! Hai, urmează-mă, aici nu suntem în siguranţă. Mai bine la mine în cameră.

Zicând acestea, mă apucă de mână şi mă duse prin bibliotecă în încăperea din capătul opus al casei, care fusese pregătită pentru ea. Acolo nu intra nimeni în afară de camerista ei. Mă grăbi să intru mai repede, închise uşa cu cheia şi lăsă perdelele de creton la fereastră.

Încă nu-mi revenisem complet din buimăceală. Mi se întipărise în minte ideea că ameninţările din jurul nostru se strâng tot mai mult, prinzându-ne ca într-o plasă. N-o puteam exprima în cuvinte, mi se conturase doar în minte. „Anne Catherick!” mi-am spus eu în gând, „Anne Catherick!”

Laura îmi făcu semn să ne aşezăm pe o sofa în centrul camerei.

— Uită-te! mă îndemnă ea. Uită-te aici! spuse din nou arătând spre rochie.

Aşa am observat că îşi regăsise broşa. Această surpriză reuşi să mă bine-dispună şi să-mi redea siguranţa şi stăpânirea de sine.

— Unde ai dat de ea? a fost singura frază care mi-a ieşit de pe buze.

— Ea mi-a prins-o la piept, Marian!

— Unde, unde anume?

— Lângă lac, în colibă. Of, nu ştiu cum să-ţi explic. Mi s-a adresat pe un ton ciudat… avea o faţă atât de răvăşită şi de suferindă… a dispărut aşa ca din senin… Vorbea din ce în ce mai tare, în timp ce amintirile prindeau contur. Suspiciunea pe care o resimţeam faţă de locatarii acestei case, m-a îndemnat să-i atrag atenţia.

— Sst! Ai grijă! Fereastra este deschisă şi dă spre grădină. Hai, povesteşte-mi, Laura. Redă-mi cât mai exact întâlnirea dintre tine şi această femeie.

— Nu vrei să închid fereastra?

— Nu, lasă, dar coboară glasul. Nu uita că Anne Catherick este un subiect incendiar pentru soţul tău. Unde v-aţi întâlnit?

— În colibă, Marian. M-am dus, aşa cum ţi-am spus să caut broşa şi am luat-o pe drumeagul care taie plantaţia, uitându-mă cu atenţie pe jos. Aşa, m-am trezit după câteva ore lângă colibă. Am intrat înăuntru şi m-am aplecat s-o caut. Preocupată s-o găsesc, am tresărit când m-a strigat cineva pe nume din spate: Domnişoară Fairlie… ”

— Cum, aşa ţi-a spus, „domnişoară Fairlie?”

— Da, a folosit numele meu de fată, care-mi este atât de drag şi pe care nu credeam că am să-l mai aud vreodată. M-am mirat, fără să mă sperii, pentru că mi se adresase foarte blând şi drăgăstos. În cadrul uşii stătea o femeie pe care n-o mai văzusem niciodată, cel puţin aşa îmi

făcea impresia.

— Cum arăta?

— Era înveşmântată într-o rochie albă, îngrijită şi bine croită, acoperită cu un şal ponosit, închis la culoare. Părul era strâns într-o pălărie cafenie de pai, în aceeaşi stare ca şi şalul. Am rămas nedumerită de discrepanţa dintre rochia destul de elegantă şi accesoriile atât de uzate, iar ea a remarcat privirile mele insistente. „Nu lua în seamă pălăria şi şalul – spuse ea grăbită. Nu mă interesează cum arată atâta timp cât nu sunt albe. Mai bine admiră-mi rochia. Cu ea mă mândresc, într-adevăr. Curios lucru, nu?” Îmi tăie vorba şi îmi arătă broşa pe care o ţinea în mână. Am sărit în sus de bucurie şi m-am repezit la ea să-i mulţumesc. „Dacă eşti atât de fericită, aş putea să-ţi cer să-mi faci şi mie o plăcere?” mă întrebă ea. „Sigur!” am exclamat eu. „Sunt gata să-ţi îndeplinesc orice dorinţă care depinde de mine. „Bine, atunci dă-mi voie să-ţi pun eu broşa, pentru că eu ţi-am găsit-o.” Dorinţa ei mi-a sunat foarte ciudat, Marian, şi fără să-mi dau seama ce se întâmplă cu mine, m-am dat înapoi aiurită. „Of!” suspină ea. „Mama dumitale mi-ar fi dat voie.” Glasul ei, lumina ochilor săi blânzi, reproşul de-abia şoptit prin care trezise memoria mamei, m-au ruşinat până în adâncul sufletului. I-am prins mâna care ascundea broşa şi am atins-o de pieptul meu. „Ah, mama te cunoştea cumva? am întrebat-o eu. Când s-a întâmplat asta, spune-mi! Dar eu, eu te cunosc oare?” Încearcă să-mi prindă broşa dar se opri şi mă apăsă pe piept. „Nu mai ţii minte ziua aceea minunată de primăvară, la Limmeridge, continuă ea, când mama dumitale se îndrepta pe aleea unduioasă care ducea spre şcoală ducând de fiecare mână câte o fetiţă? Eu n-am uitat niciodată. Una din fetiţe erai dumneata, iar cealaltă eram eu. Da, eram alături, eu, Anne Catherick cea săracă cu duhul şi săracă şi în adevăratul sens al cuvântului, şi frumoasa şi inteligenta domnişoară Fairlie!… ”

— Ei, ţi-ai adus aminte, Laura când i-ai auzit numele?

— Da, mi-am adus aminte că ai pomenit de Anne Catherick la Limmeridge şi ai afirmat că seamănă cu tine.

— Şi ce te-a făcut să-ţi aminteşti de vorbele mele, Laura?

— Chiar ea. Am privit-o mai atent şi am observat că semănăm într-adevăr. Era trasă la faţă şi suferindă, dar m-au cuprins fiorii, fiindcă aveam impresia că mă oglindeam în ochii ei, după o grea şi îndelungată suferinţă. Când am înţeles acest lucru, am rămas uimită şi n-am fost în stare să deschid gura.

— Nu s-a supărat că ai tăcut aşa, deodată?

— Cred că da, fiindcă mi-a spus: „Nu eşti la fel ca mama dumitale, nici la chip şi nici la suflet. Dânsa era negricioasă la faţă dar cu sufletul neprihănit, ca un înger, domnişoară Fairlie.” „Te asigur că te simpatizez foarte mult, deşi nu prea ştiu cum să-ţi demonstrez acest lucru. De ce mă numeşti domnişoara Fairlie?… ” „Pentru că iubesc acest nume şi-l urăsc pe cel de Glyde” exclamă ea turbată de furie. Până atunci nu dăduse semne de nebunie, dar în acel moment era foarte aproape. „Eu am crezut că nu ştiai de căsătoria mea”, i-am răspuns eu cu gândul la misterioasa scrisoare pe care mi-o trimisese la Limmeridge. Suspină din adâncul sufletului şi îşi feri privirile de mine. „Cum să nu ştiu că te-ai căsătorit! Păi, tocmai de aceea am venit până aici. Vreau să îndrept răul pe care ţi l-am făcut, ca să pot da ochii liniştită cu mama dumitale pe lumea cealaltă.” Plecă de lângă mine, ieşi din colibă şi se opri în loc să asculte. Când mi se adresă, nu se apropie de mine şi vorbi din prag, cu mâinile rezemate de pervaz. „M-ai zărit aseară, în preajma lacului? zise ea. Ai simţit că te urmăream? Te pândeam de mult timp ca să putem discuta între patru ochi. Am neglijat-o pe unica mea protectoare şi prietenă, am lăsat-o să se frământe de grijă din cauza mea, am înfruntat primejdia de a fi dusă din nou la ospiciu, numai ca să te ajut pe dumneata!” M-a îngrozit, Marian, dar în acelaşi timp o compătimeam. Ştiu că îmi părea rău pentru ea din tot sufletul, pentru că mi-am luat inima-n dinţi şi am poftit-o în colibă.

— Şi cum a reacţionat?

— M-a refuzat. Mi-a explicat că nu se putea mişca de acolo, pentru că trebuia să fie cu ochii-n patru, să n-o surprindă cineva. Şi uite aşa, a înţepenit în locul acela, sprijinită de tocul uşii. Câteodată se întindea spre mine să-mi vorbească, iar altădată îşi rotea privirile în jur. „Aici mă aflam şi ieri când ai discutat cu doamna aceea despre soţul dumitale. Te-am surprins când îi mărturiseai că n-ai ce-i face şi că nu poţi să i te împotriveşti. Oh, ce mult te înţelegeam. Mă mustra

conştiinţa că n-am împiedicat această căsătorie. Eu sunt de vină că nu mi-am învins frica asta afurisită!… Îşi ascunse faţa în şalul ei zdrenţăros suspinând şi gemând. Ce frică îmi era să nu o apuce vreo criză, pentru că nici una nici alta n-am fi ştiut ce-i de făcut. „Hai, calmează-te, am rugat-o eu. Mai bine explică-mi ce-ai fi făcut ca să împiedici această căsătorie." Îşi descoperi faţa şi se uită la mine cu o privire pierdută. „Nu trebuia să plec de la Limmeridge, ah, nu trebuia să intru în panică şi să dispar când am aflat de sosirea lui. Dimpotrivă, trebuia să te pun în gardă şi să te scap de această nenorocire. De ce m-am mulţumit să-ţi trimit doar scrisoarea aceea anonimă? De ce am semănat numai rău când gândurile mele erau atât de bune şi curate? Numai teama, teama mea nenorocită m-a învins!" Continuă să şoptească aceste cuvinte, înăbuşindu-şi suspinele în şalul ponosit. Ce cumplit era s-o vezi şi s-o asculţi!

— Bine, Laura, dar nu ai rugat-o să te lămurească ce o îngrozea în asemenea hal?

— Sigur că am rugat-o!

— Ei, şi ce-ai aflat?

— Mi-a întors întrebarea, spunându-mi dacă nu m-aş teme şi eu de omul care m-a aruncat în ospiciu şi care n-ar ezita s-o facă din nou dacă m-ar prinde. Eu m-am mirat şi am chestionat-o din nou. „Cum, nu ţi-ai învins frica până acum? Imposibil, altfel n-ai fi venit până aici."

„Într-adevăr, recunoscu ea, nu mă mai tem de nimic acum!". Voiam să ştiu de ce. „Nu-ţi dai seama?" Am dat din cap că nu. „Priveşte-mă!" m-a îndemnat ea. I-am explicat că, din păcate mi se pare abătută şi suferindă. Atunci, faţa i se lumină pentru prima oară de un zâmbet. „Suferindă?" mă îngână ea. Sunt cu un picior în groapă. Acum înţelegi de ce nu mă mai tem? Ce spui, o să mă întâlnesc cu mama ta acolo, sus? Şi dacă da, crezi că o să mă ierte?" Eram mult prea uimită ca să mai zic ceva. „Am stat şi am reflectat la toate acestea în timp ce mă feream din calea soţului dumitale şi zăceam la pat, bolnavă. M-am hotărât să vin aici… să îndrept răul pe care l-am făcut mai demult." Am implorat-o să-mi explice mai desluşit. Mă privea mai departe cu ochii ei pierduţi. „Chiar este nevoie să îndrept răul? glăsui ea parcă

numai pentru sine. Pe dumneata are cine să te ajute. Dacă ai afla taina lui nu ar renunţa să te bage într-un ospiciu, aşa cum a făcut cu mine. O să se poarte frumos ca să nu-l dai de gol faţă de prietenii dumitale. Ei şi, dacă o să se poarte frumos? Dacă acesta ar fi meritul meu… ” Eram numai ochi şi urechi, dar se opri brusc.

— Şi n-ai îmboldit-o să povestească mai departe?

— Ba da, însă a plecat de lângă mine şi s-a sprijinit din nou de colibă. „Ah! au răsunat suspinele ei sfâşietoare, ah! dacă m-ar îngropa lângă mama dumitale! Ce bine ar fi să ne trezim una lângă alta când va veni ziua judecăţii de apoi, când mormintele vor fi deschise şi morţii vor învia!” Vai, Marian, mi se zbârlise părul de frică s-o aud vorbind aşa. „Da, sunt pierdută, da, sunt pierdută! N-o să am parte de odihnă sub crucea de marmură pe care am frecat-o cu mâinile mele şi am făcut-o să lucească în amintirea ei. Ah! Numai bunătatea lui Dumnezeu o să mă conducă în lumea drepţilor alături de ea, şi nu oamenii, glăsui calmă şi îngândurată, oftând dezamăgită, apoi avu o clipă de ezitare. Pe faţa ei se aşternuse tulburarea şi agitaţia. Parcă încerca să-şi aducă aminte ceva şi nu reuşea.

„Ah, am uitat despre ce vorbeam! zise ea deodată. Când vorbesc despre mama dumitale nu pot să mă mai concentrez asupra altor lucruri. Despre ce vorbeam?” I-am explicat cât de calm şi de liniştit am putut. „Aşa deci, zise ea la fel de rătăcită şi de tristă. Nu ştii cum să te împotriveşti soţului dumitale care este un nemernic. Exact. Iar eu trebuie să-mi duc la capăt sarcina pe care mi-am luat-o venind aici, pentru că m-am temut să mărturisesc secretul când ar fi fost nevoie.” „Care secret?” am insistat eu. „Secretul de care este atât de îngrozit soţul dumitale cel rău şi ticălos. Mai demult am spus că o să dau totul în vileag şi s-a speriat. O să faci şi dumneata la fel şi o să-l sperii de moarte.” Chipul ei se schimonosi de ură. Se apucă să-mi facă semne cu mâna într-un mod straniu. „Şi mama ştie acest secret, spuse ea. Mama şi-a distrus viaţa din pricina acestui secret. Odată, când m-am făcut mare, mi-a mărturisit şi mie câte ceva. A doua zi însă, soţul dumitale… ”

— Ei, zi mai departe, Laura, ce-a făcut soţul tău?

— Nu ştiu, Marian, pentru că în clipa aceea s-a speriat din nou.

— Şi, n-a continuat după aceea?

— Nu, a devenit foarte atentă la ce se petrecea în jur. Mi-a spus să tac, s-a dat înapoi încet-încet şi a dispărut dina-intea ochilor mei.

— Şi, nu te-ai luat după ea?

— Cum să nu. Curiozitatea m-a împins de la spate s-o urmăresc. Când eram în faţa uşii, s-a ivit din nou, ca din senin. „Nu pleca, vreau să aud secretul de care pomeneai”. Îmi prinse mâinile şi-mi aruncă o uitătură de fiară hăituită. „Acum nu se poate, şopti ea, ne pândeşte cineva… Te aştept mâine aici, la aceeaşi oră, dar singură… bagă de seamă… singură”. Mă îmbrânci înăuntru şi se făcu nevăzută.

— Ah, Laura, ai ratat ocazia! Ce bine era să fiu şi eu acolo, n-am fi pierdut-o, în mod sigur. Şi pe unde a luat-o?

— La stânga, în partea de jos a malului, unde copacii se îndesesc.

— N-ai fugit după ea, n-ai chemat-o înapoi?

— N-am fost în stare. Eram atât de îngrozită şi emoţi-onată!

— Bine, dar ai plecat până la urmă de acolo, nu?

— Da, şi am venit direct aici, să-ţi povestesc.

— N-ai zărit pe nimeni pe plantaţie?

— Nu, domnea peste tot o tăcere mormântală.

Am stat şi m-am gândit: teama Annei Catherick fusese reală sau

izvorâse din tenebrele minţii ei bolnave? Nu eram sigură. Singurul lucru evident era că dădusem greş din nou şi o pierdusem pe Anne Catherick exact când era gata să ne mărturisească taina ei. Nu puteam decât să sperăm că îşi va ţine promisiunea pentru a doua zi.

— Eşti convinsă că mi-ai povestit tot ce s-a petrecut între voi? N-ai omis nimic? am întrebat-o eu pe Laura.

— Presupun că da – zise ea. Eu nu ţin minte totul la fel de bine ca tine, Marian, dar lucrurile acestea cumplite mi s-au întipărit exact în minte.

— Scumpa mea Laura, în cazul Annei Catherick până şi cele mai neînsemnate amănunte pot avea o importanţă de-osebită. Concentrează-te! De exemplu, n-a pomenit cumva unde locuieşte?

— Nu, nu cred!

— Nici de protectoarea ei, doamna Clements?

— Ah, ai dreptate! Mi-a zis că doamna Clements se ocupă de ea şi este foarte îngrijorată că se avântă de una singură pe toate coclaurile.

— Doar atât?

— Da, doar atât!

— N-a povestit pe unde a umblat după ce a fugit de la Idd's Corner?

— Nu!

— Nici unde a stat şi nici de ce a fost bolnavă?

— Nu, n-a amintit nimic din toate acestea. Tu ce zici, Marian? Eu nu

înţeleg mai nimic.

— O să-ţi explic imediat, scumpa mea. În primul rând trebuie să fii prezentă mâine la ora şi locul pe care le-a stabi-lit ea. Poate ai mai mult noroc. Eu o să mă ţin după tine, fără să mă observe cineva, dar o să vin în ajutor în caz de ceva. Şi tu şi Walter Hartright aţi pierdut-o pe Anne Catherick. Indiferent de ce se întâmplă, eu n-am s-o pierd.

Laura mă urmărea cu atenţie.

— Deci, tu eşti convinsă că soţul meu ascunde un mare mister. Nu bănuieşti că este o halucinaţie a creierului ei bolnav? Poate a găsit un motiv să mă vadă şi să discutăm după atâţia ani! S-a comportat atât de ciudat, încât nu-mi vine s-o iau în serios. Tu o crezi?

— Eu nu cred pe nimeni, Laura, dar atitudinea soţului tău îi întăreşte afirmaţiile. Aşa că înclin să-i dau dreptate.

Am tăcut din gură şi m-am sculat în picioare gata să plec din cameră. Eram obsedată de unele lucruri pe care i le-aş fi împărtăşit dacă mai rămâneam acolo, deşi n-ar fi fost înţelept. Aveam o presimţire cumplită în privinţa viitorului. Mi-am amintit de Hartright şi de figura lui când ne-am despărţit, apoi de imaginea sa din vis şi m-am gândit dacă nu cumva vorbele pe care mi le repetase el erau adevărate: oare nu ne apropiam pas cu pas de un deznodământ tragic?

Am părăsit-o pe Laura care s-a retras în odaia ei şi am plecat la plimbare să-mi adun gândurile. Fuga bruscă a Annei Catherick şi bănuiala ei că ar fi urmărită m-au îndemnat să cercetez cu ce se îndeletnicea contele Fosco după ce lua prânzul. Mă întrebam ce veşti obţinuse sir Percival în urma călătoriei sale!

Am colindat peste tot, dar în zadar. Nu erau nicăieri. Am intrat apoi în casă şi m-am uitat în toate camerele de la parter. Nimic. M-am hotărât atunci să urc în odaia Laurei. Doamna Fosco mi-a apărut exact când eram în faţa uşii sale şi am profitat de ocazie să mă interesez pe unde umblau soţul ei şi sir Percival. Îi zărise de la fereastră acum o oră şi ceva. Contele privise în sus, amabil şi curtenitor, ca de obicei şi o

anunţase că-l însoţeşte pe prietenul său într-o lungă promenadă.

O lungă promenadă! Parcă nu aveau asemenea obiceiuri. Sir Percival nu iubea mersul pe jos, iar contele nici atât (în afară de momentele când îmi propunea să fie însoţitorul meu). Când am intrat în odaia Laurei, am constatat că-şi a-mintise de neplăcuta chestiune a semnării documentului, dată uitării din pricina evenimentelor neaşteptate stârnite de apariţia Annei Catherick. Se mira că sir Percival n-o chemase până acum în bibliotecă.

— N-ai de ce să-ţi faci griji – am liniştit-o eu. O să ne lase în pace o perioadă. Sir Percival s-a răzgândit şi a amânat discuţia.

— Cum aşa? se miră Laura. De unde ştii?

— De la contele Fosco. Cred că el a aranjat totul.

— Este incredibil, Marian! Dacă sir Percival urma să primească banii care îi sunt atât de vitali numai în urma semnăturii mele, cum de-a renunţat atât de uşor?

— Nu-i deloc incredibil, Laura! Ţi-am explicat doar ce au discutat împreună cu avocatul când i-am surprins pe culoar!

— Nu, nu mai ştiu acum!

— Păi, uite, problema se putea rezolva în două feluri! Ori semnai tu ori oferea poliţe scadente în trei luni. În cazul acesta, s-a folosit de poliţe, aşa că n-o să ne mai bată capul un timp.

— Vai, Marian, ce bine ar fi să fie adevărat!

— Cum, nu crezi?! Parcă spuneai că am memorie bună. Nu-i nimic, am să-ţi aduc jurnalul meu, să te convingi şi singură.

Am răsfoit paginile şi am găsit paragraful care mă interesa, descoperind amândouă cu mare bucurie, că avusesem dreptate şi memoria nu-mi jucase nici o festă. În situaţia atât de nesigură şi de ameninţătoare în care trăim, este foarte important să notez în fiecare zi tot ce se întâmplă şi să fiu cât mai exactă în redactarea evenimentelor. În acest fel, jurnalul meu poate deveni singurul sprijin şi prieten în viitor.

Am plecat când clopoţelul a răsunat să ne cheme la cină. Nici nu se stinsese bine clinchetul lui cristalin, că cei doi prieteni intrară în casă. Am auzit cum sir Percival zbiera la servitorii care întârziaseră cu masa cinci minute, iar contele încerca să-l tempereze ca de obicei.

Nu am remarcat nimic deosebit în timpul serii. Atâta doar că baronetul şi contele mi-au trezit prin atitudinea lor misterioasă unele suspiciuni în legătură cu siguranţa sărmanei Anne Catherick.

Am ajuns să-l cunosc destul de bine pe sir Percival, ca să-mi dau seama că este mult mai periculos când îşi pune masca politeţii. După misterioasa promenadă în compania contelui, devenise brusc foarte îndatoritor faţă de soţia lui. Laura cel puţin rămase mută de uimire când i se adresă pe numele mic şi o întrebă când urmează să sosească doamna Vessey la Blackwater Park. Eram îngrozită să văd cum reînvie atmosfera destinsă şi prietenoasă de la Limmeridge House. Mai mult decât atât, după cină, a vrut să dea impresia că aţipise ca să ne poată urmări şi mai atent, atât pe Laura cât şi pe mine. Eram convinsă că plecase la Welmingham s-o ia la rost pe doamna Catherick şi se pare că deranjul său nu fusese în zadar. Ah, dacă aş afla unde se ascunde Anne Catherick, m-aş trezi cu noaptea în cap mâine dimineaţă şi aş alerga s-o previn.

Spre deosebire de voioşia pe care o afişa sir Percival, contele părea cu totul alt om. Mi-am dat seama din atitudinea lui că este o fiinţă capabilă de sentimente umane pe care ştia să le exteriorizeze cu sinceritate.

Contrar stilului său obişnuit, era sobru şi tăcut. Ne privea din când în când şi vorbea cu tact şi demnitate. Era îmbrăcat de parcă ar fi vrut să pună în evidenţă sentimentele sale cele mai profunde prin îmbrăcămintea cea mai fistichie, cu o vestă superbă pe care nu o mai

văzusem până acum, din mătase bleuvert, împodobită cu fireturi argintii. Vocea sa era blândă şi caldă, iar surâsul pe care i-l adresa Laurei şi mie degaja admiraţie neţărmurită şi grijă părintească. Strângea afectuos mâna soţiei sale sub masă ori de câte ori ea se arăta recunoscătoare faţă de el în timpul mesei. Îi închina câte un pahar cu vin. „Pentru fericirea şi sănătatea ta, îngerul meu!”, exclama el topit de iubire. Nu se omora cu mâncarea şi ofta: „Dragul meu Percival!” când prietenul său îl lua peste picior.

Când se termină cina, o cuprinse pe Laura de umeri şi o rugă să se îndure de el şi să cânte ceva la pian. Ea îl ascultă uluită. Atunci, el îşi trase un scaun lângă ea, instalân-du-şi pântecul voluminos acoperit de mătasea albastră-verzuie a vestei, pe care se odihnea lanţul de la ceas, ca un şarpe auriu. Iubea muzica şi aprecia interpretarea Laurei – nu la fel ca bietul Hartright care se arăta vrăjit de sunetele melodioase, ci ca un cunoscător rafinat al tainelor muzicii. Se înserase, dar el ne rugă să nu stricăm farmecul apusului de soare care se cernea prin fereastră aprinzând lumânările. Se apropie de mine ager şi tăcut ca o felină, în timp ce mă retrăsesem lângă cea mai îndepărtată fereastră şi mă rugă să-i susţin părerea şi să mă opun cu hotărâre lumânărilor profanatoare. Ah, dacă aş fi ştiut că ar lua foc m-aş fi dus personal la bucătărie şi aş fi luat lămpile cu mâna mea.

— Nu te încântă amurgul acesta tipic englezesc? şopti el. Ah, eu sunt înnebunit, crede-mă! Sunt un mare admirator a tot ce este înălţător, sublim şi purificat de suflul sfânt al cerului, ca acum. Mă închin în faţa naturii şi a minunăţiilor ei! Eu sunt doar un bătrânel obez. Aceste cuvinte ar suna frumos din gura dumitale, domnişoară Halcombe, pe când la mine sună dogit şi fals. Sunt tare îndurerat că sunt în râs tocmai când îmi deschid şi eu sufletul de parcă şi inima mi-ar fi la fel de hidoasă ca trupul meu bătrân şi voluminos. Priveşte, iubită domnişoară. cum se răreşte lumina peste vârfurile copacilor. Nu te impresionează la fel ca pe mine?

Se întrerupse, mă privi şi dădu glas vestitelor versuri ale lui Dante despre înserare, atât de înflăcărat şi duios încât oferi o impresionantă măreţie operei nemuritorului scriitor.

— Ah! exclamă el deodată când rostirea înaripatelor rime italieneşti se stinse pe buzele sale. Mă dau în spectacol şi vă enervez! Să închidem poarta spiritului şi să revenim la treburi mai lumeşti. Percival, poţi să

poruncești să vină cu lămpile! Lady Glyde, domnișoară Halcombe, Eleanor, draga mea soție, cine dintre dumneavoastră mă onorează să joace cu mine o partidă de domino?

Ne rugase pe toate, dar îl interesa mai ales Laura.

Îi atrăsesem atenția să se poarte frumos cu el. Laura își amintise probabil de sfatul meu și-l acceptă. Eu însă nu eram capabilă să mă concentrez la nimic. Îmi era peste puteri să mă așez lângă el. Privirile lui îmi pătrundeau până în cele mai adânci tainițe ale sufletului.

Vocea lui îmi răscolea simțirea și mă umplea de fiori. Îmi revenise din nou dinaintea ochilor visul obsedant din timpul nopții, torturându-mă îngrozitor. Vedeam cu ochii minții mormântul alb și femeia cu văl pe față care se ridica din adâncul pământului lângă Hartright. Imaginea Laurei, îmi cuprinsese toată ființa cu o senzație dureroasă și sfâșietoare. Am apucat-o de mână când a venit în dreptul meu și am sărutat-o pătimaș ca și când a doua zi n-aveam s-o mai văd vreodată. Gestul meu a trezit mirarea tuturor iar eu am alergat afară din cameră în grădină, la adăpostul întunericului, departe de ei și de propria mea persoană.

În seara aceea, am zăbovit cu toții până târziu. Aproape de miezul nopții, neclintirea văzduhului a fost tulburată de o boare blândă, care a înfiorat crengile copacilor. Am sesizat cu toții aerul rece, iar contele a remarcat primul prezența răcoritoare a vântului. Se întrerupse în timp ce aprindea lumânarea pentru mine și-mi atrase atenția.

— Uită-te! exclamă el. De mâine se schimbă vremea.

7.

19 iunie

Ziua de ieri prevestea evenimente neplăcute. Iată că nici nu s-a terminat cea de azi și nenorocirile n-au întârziat să apară.

Stând şi judecând împreună cu Laura, am tras concluzia că Anne Catherick apăruse în dreptul colibei ieri după-amiază, în jur de două şi jumătate. Deci, am stabilit ca astăzi Laura să se ridice cât mai repede cu putinţă de la masa de prânz şi să se ducă la întâlnire. Rămânea să-i duc eu cu vorba pe ceilalţi iar apoi să plec după ea de îndată ce reuşeam să mă strecor neobservată. Dacă ne ţineam de planul nostru, ea va ajunge la colibă mai devreme de două şi jumătate şi eu, la rândul meu (după ce voi scăpa de ceilalţi, voi fi pe aproape, ascunsă pe plantaţie, mai devreme de ora trei.

Vremea se schimbase de dimineaţă, aşa cum se aşteptase contele. Când m-am trezit, ploua torenţial şi nu s-a oprit până la ora douăsprezece, când s-a înseninat şi soarele s-a înălţat din nou, vestind o zi caldă şi luminoasă.

De-abia aşteptam să aflu ce vor sir Percival şi contele de dimineaţă. Baronetul nu mi-a dat posibilitatea să mă lămuresc, pentru că a dispărut după micul dejun, în ciuda rafalelor de ploaie. Nu ne-a informat încotro pleacă sau când vine. L-am zărit defilând prin dreptul ferestrelor de la sufragerie, încălţat cu cizmele sale şi înveşmântat în pelerină.

Contele a stat liniştit, delectându-se în bibliotecă şi apoi în salonaş, interpretând câteva cântece la pian şi fluierând de unul singur. Urmărindu-i atitudinea, am observat că era la fel de sentimental, retras şi melancolic ca în seara trecută. Ofta din tot adâncul sufletului (aşa cum nu-i poţi auzi decât pe cei graşi) la cea mai mică ironie sau observaţie.

Sir Percival n-a apărut nici măcar la prânz. Contele luă locul prietenului său şi înghiţi văitându-se, mai mult de jumătate dintr-o tartă de fructe, inundată în frişcă şi ne explică de ce o înghiţise aşa de repede. „Dorinţa nestăvilită de a savura dulciurile, spuse el pe un ton blând şi nevinovat, a caracterizat dintotdeauna femeile şi copiii. Mă bucur că şi eu sunt la fel, scumpe doamne, şi că, prin acest lucru mă apropii şi mai mult de dumneavoastră."

Laura se sculă de la masă după zece minute. Ce n-aş fi dat să mă iau după ea. Nu riscam însă, pentru că aş fi trezit mai mult ca sigur suspiciuni. Putea să iasă chiar foarte prost. Anne Catherick ar fi

dispărut definitiv dacă ar fi constatat că Laura îşi călcase promisiunea şi nu venise singură la întâlnire.

Aşa că m-am resemnat şi am stat la locul meu până când soţii Fosco s-au ridicat de la masă. Când am plecat din cameră, nu era nici urmă de sir Percival. I-am părăsit pe cei doi soţi, care se delectau de minune! Contele ţinea un cub de zahăr între dinţi, în timp ce nesuferitul său papagal se cocoţase pe vestă ca să-l înşface, iar doamna Fosco instalată dinaintea soţului ei, îl privea admirativ, ca şi când vedea pentru prima oară această scenă. Când am pornit la drum, am căutat să nu mă zărească nimeni de la fereastra sufrageriei. Sunt sigură că nu m-a observat nimeni şi nici nu m-a urmărit. Se făcuse ora trei fără un sfert după ceasul meu.

Când m-am văzut pe plantaţie, am luat-o la fugă cam jumătate din drum. Pe urmă, m-am furişat atentă la orice zgomot, dar n-am surprins nimic.

Strecurându-mă cu grijă, m-am trezit în spatele colibei. Am stat şi am tras cu urechea, am mai înaintat câţiva paşi, până aproape, unde era foarte uşor să aud dacă ar fi vorbit într-adevăr cineva. Era pustiu; nu se simţea nici un suflet nici pe-aproape şi nici prin jur.

Am mers pe lângă colibă, dar în zadar. Mi-am luat inima-n dinţi, am apărut în cadrul uşii şi am aruncat o privire înăuntru. Nu era nimeni.

Am chemat-o pe Laura, la început în şoaptă, apoi cât m-a ţinut gura de tare. Vocea mea a răsunat în liniştea atotcuprinzătoare. Se pare că eram singura prezenţă prin acele locuri pustii.

Mi s-a făcut dintr-odată frică dar m-am abţinut şi m-am uitat în colibă şi pe lângă lac să văd dacă Laura trecuse sau nu pe acolo. În colibă n-am găsit nimic; doar afară se zăreau câteva urme pe nisip.

Am stat şi le-am cercetat, descoperind piciorul unui bărbat întipărit pe nisip, alături de cel al unei femei, care, din câte mi-am dat seama, aparţinea Laurei.

În faţa colibei, erau o mulţime de urme de acest fel. Jos, la baza unuia din pereţii laterali, cineva săpase o mică groapă. Am zărit-o imediat şi am început s-o iau de-a lungul acestor urme.

Începând din partea stângă a colibei, continuau printre copaci vreo două-trei sute de metri, dar, pe nisip nu se mai zărea nimic. Era evident că cei care le făcuseră au luat-o spre plantaţie, aşa că le-am urmat exemplul. Nu ştiam pe unde şerpuieşte drumul, dar până la urmă l-am văzut cotind printre copaci. Am mers câteva sute de metri în direcţia satului, apoi cărarea s-a încrucişat şi cu privirile în pământ, gândindu-mă pe unde s-o iau, am zărit prins într-o ramură spinoasă un ciucure. L-am privit mai de-aproape şi mi-am dat seama că era de la şalul Laurei. Am ştiut în acel moment pe unde s-o iau şi, urmând tot drumul bătătorit, m-am trezit, din fericire, în spatele casei. De ce din fericire? Pentru că am presupus că Laura, nu se ştie de ce, venise înaintea mea, alegând această cale ocolită. Am intrat pe uşa de serviciu şi am dat nas în nas cu doamna Michelson, menajera.

— Ştii cumva dacă lady Glyde a venit acasă?

— Da, a venit împreună cu sir Percival – mă lămuri femeia. Am impresia, domnişoară Halcombe, că s-a întâmplat o nenorocire.

Am simţit că mi se taie picioarele.

— Ce fel de nenorocire, nu cumva un accident? am întrebat-o eu de-abia şoptit.

— Ah, nu, Doamne Sfinte! Atâta doar că lady Glyde s-a închis la ea în odaie, hohotind de plâns, iar sir Percival mi-a spus s-o concediez pe Fanny şi să dispară din casă într-o oră.

Biata Fanny era camerista Laurei. Era o fiinţă blândă, prietenoasă şi devotată faţă de stăpâna ei, pe care o servea de mai mulţi ani.

— Unde-i acum sărmana fată?

— La mine în cameră, domnişoară Halcombe. Este distrusă, zău aşa! Am pus-o să se odihnească puţin şi să se străduiască să-şi vină în fire.

Am intrat în odaia doamnei Michelson şi am văzut-o pe Fanny ghemuită într-un colţ, lângă valiză, zguduindu-se de plâns.

Nu ştia de ce fusese concediată. Sir Percival dăduse ordine să primească salariul pe o lună şi să nu mai audă de ea. Nu i se precizase dacă avea vreo vină şi nici nu i se făcuse vreo observaţie. A fost prevenită să nu îndrăznească să ceară ajutorul stăpânei sale şi nici să nu-şi ia adio de la ea. Trebuia să dispară cât mai repede fără să pună întrebări.

Am încercat s-o calmez pe această sărmană făptură şi s-o încurajez cum mă pricepeam mai bine. Apoi m-am interesat încotro avea de gând să se ducă. Mi-a explicat că intenţiona să tragă la hanul din sat, proprietatea unei femei onorabile, preţuită de servitorii de la Blackwater Park. Va pleca a doua zi în zori, direct la Cumberland, de unde erau părinţii ei şi nu va zăbovi la Londra, pentru că n-avea nici o rudă acolo.

Mi-a trecut imediat prin minte că aşa aveam posibilitatea să luăm legătura cu Londra şi cu Limmeridge House. Aşa că am anunţat-o că-i voi da de ştire chiar în această seară, fie eu, fie stăpâna ei, promiţându-i că o s-o ajutăm cum vom putea mai bine. După aceea, am dat mâna cu ea şi am suit la etaj.

Odaia Laurei continua cu un mic culoar care dădea în holul principal. Am pus mâna pe clanţă, dar uşa era încuiată.

Am zgâlţâit-o şi am fost întâmpinată de slujnica aceea solidă şi imbecilă, care mă scosese din sărite când o întrebasem cine rănise câinele. De atunci, mă informasem că se numea Margaret Porcher şi că era cea mai greoaie, cea mai dezordonată şi mai proastă servitoare de la Blackwater Park.

Stătea în cadrul uşii şi se uita la mine cu privirea ei tâmpă.

— N-ai de gând să te dai la o parte? o apostrofai eu. Cum vrei să intru dacă îmi blochezi calea?

— Păi da, asta şi fac! zise ea rânjind prosteşte.

— Ce, ai înnebunit, ai uitat cu cine vorbeşti? Pleacă de aici!

Se postă şi mai bine în faţa uşii, clătinând din cap ca o idioată.

— Aşa a poruncit stăpânul – spuse ea, continuând să bâţâie din cap.

Mi-a trebuit mult timp şi stăpânire de sine ca să n-o reped, gândindu-mă că trebuia de fapt să-l iau la rost pe stăpânul ei şi nu pe ea. Uitasem de promisiunea pe care mi-o făcusem mie însămi să înghit toate persecuţiile lui sir Percival, dar la aşa ceva nu mă aşteptasem. Mă simţeam foarte bine, da, foarte bine, după cât înghiţisem în această casă ca să fiu turbată de mânie.

Salonul şi sufrageria erau pustii. Am intrat în bibli-otecă, unde am dat peste sir Percival, contele Fosco şi soţia lui. Erau în picioare, unul lângă altul şi mi se pare că studiau un mic petic de hârtie din mâna lui sir Percival. Tocmai îl surprinsesem pe conte exclamând:

— Nu, categoric nu!

M-am îndreptat către soţul Laurei şi mi-am pironit privirile asupra lui, cu îndrăzneală.

— Este adevărat, sir Percival, că ai sechestrat-o pe soţia dumitale ca într-o temniţă şi i-ai pus deja şi paznic? am explodat eu furioasă.

— Da, este foarte adevărat – zise el. Şi ai grijă să nu împărtăşeşti şi dumneata aceeaşi soartă.

— Zău, te-aş sfătui totuşi să ai dumneata grijă cum te porţi cu soţia

dumitale şi cum îmi vorbeşti – am ţipat eu turbată de mânie. Ai uitat cumva că în ţara asta sunt legi făcute să protejeze femeile de tirani şi de jigniri? Dacă te încumeţi să-i faci vreun rău Laurei sau să mă sechestrezi pe mine, vei cunoaşte greutatea acestor legi, îţi promit!

În loc de răspuns, se uită la conte.

— Ei vezi? exclamă el. Ce mai ai de spus acum?

— Exact ce ţi-am spus şi cu câteva clipe mai devreme. Nu!

Deşi clocoteam de furie, simţeam cum contele Fosco mă măsoară cu ochii lui cenuşii şi reci. Când termină ce avea de spus, îşi întoarse capul şi-i făcu un semn imperceptibil soţiei lui. Doamna Fosco se postă alături de mine şi îi vorbi lui sir Percival, lăsându-ne pe toţi cu gura căscată de uimire.

— Fii te rog atent un moment – zise ea pe un ton clar, demn şi sobru. Îţi sunt îndatorată, sir Percival pentru ospita-litatea pe care mi-ai oferit-o şi te anunţ că nu mai am nevoie de ea. Nu pot sta într-un loc în care doamnele nu se bucură de respectul cuvenit aşa cum s-a întâmplat azi cu soţia dumitale şi cu domnişoara Halcombe.

Sir Percival rămase perplex şi o privi tăcut şi posomorât. Vorbele care fuseseră rostite – şi despre care ştia foarte bine, la fel ca şi mine de altfel, că n-ar fi fost rostite de doamna Fosco, fără acordul soţului ei – îl zguduiseră şi îl descumpăniseră în acelaşi timp. Contele jubilă, sorbind-o din ochi pe soţia lui.

„A fost grozavă!” îşi şoptea el probabil în gând. Veni lângă ea şi o luă de braţ.

— Ai dreptate, Eleanor – declară el cu o voce stăpânită şi demnă, pe care nu i-o mai auzisem până acum. O susţin pe domnişoara Halcombe şi-i ofer ajutorul meu, dacă îmi face plăcerea să-l accepte.

— Ei aş! Cum adică? se stropşi sir Percival în timp ce contele şi soţia

lui înaintau impasibili spre uşă.

— De obicei, îmi exprim propria mea opinie, dar acum mă alătur voinţei soţiei mele – zise misteriosul italian. Da, Percival, se mai întâmplă, deşi destul de rar. De data aceasta, eu sunt cel care ascult de doamna Fosco.

Sir Percival făcu hârtia ghemotoc, îl depăşi pe conte şi se înfiinţă în faţa uşii, scrâşnind din dinţi.

— N-ai decât! mormăi el cu o mânie mocnită. N-ai decât şi vedem noi la urmă cum o să fie!

Zicând acestea, ieşi din odaie.

Doamna Fosco îl privi mirată pe soţul ei, remarcând:

— Grăbită retragere. Ce-o mai fi şi asta?

— Ce să fie, nimic, doar că noi amândoi l-am convins pe cel mai încăpăţânat baronet englez să-şi bage minţile-n cap – declară contele. Şi că lady Glyde va fi iarăşi liberă iar dumneata, domnişoară Halcombe, vei scăpa de alte jigniri. Permite-mi să-mi arăt adânca admiraţie pentru comportamentul dumitale impecabil şi pentru demnitatea de care ai dat dovadă în astfel de împrejurări.

— Te admir din tot sufletul – îl completă doamna Fosco.

— Te admir din tot sufletul – o îngână contele.

Tăria cu care îl înfruntasem furioasă pe sir Percival mă părăsise. De-abia aşteptam s-o văd pe Laura şi mă frământa gândul că nu ştiam ce se petrecuse în coliba de lângă lac.

M-am străduit să fac faţă discuţiei cu familia Fosco. Dar se vedea cât

eram de agitată şi cum trăgeam cu ochiul înspre uşă. Contele îmi citi gândurile şi ieşi înaintea mea. În acel moment, paşii apăsaţi ai lui sir Percival răsunară pe scară. Am ascultat atentă şi i-am surprins discutând pe şoptite, în timp ce doamna Fosco îi dădea înainte liniştită şi reţinută că nici ea şi nici soţul ei nu mai puteau rămâne la Blackwater Park, din pricina lui sir Percival. Până să-şi isprăvească discursul, murmurul de pe culoar încetă, iar contele deschise uşa.

— Domnişoară Halcombe – declară el – sunt încântat să te anunţ că lady Glyde a fost repusă în drepturile sale. Am considerat că o să-ţi facă mai multă plăcere să fii anunţată de mine, decât de sir Percival, aşa că am venit special să-ţi spun vestea cea bună.

— Ce gest frumos! îl lăudă doamna Fosco, imitându-l pe conte până şi în aprecieri.

El surâse şi-i făcu o plecăciune de parcă ar fi primit aprecierile din partea unui străin şi-mi făcu loc să trec.

Sir Percival nu se mişcase de pe coridor. Eram tare grăbită să ajung la Laura, dar tot am reuşit să-l surprind pe baronet chemându-şi prietenul.

— Ce faci acolo? Hai să discutăm!

— Ce să fac, vreau să cuget un timp de unul singur – zise contele. Ai răbdare Percival, ai răbdare!

Amândoi au rămas tăcuţi. Am urcat la etaj şi m-am năpustit pe coridor. Grăbită şi neliniştită cum eram, am uitat deschisă uşa de la antreu, dar am închis după mine uşa de la dormitor.

Laura era părăsită în fundul camerei. Stătea cu capul pe masă, ascuns între braţe. Când a dat cu ochii de mine, s-a luminat la faţă de bucurie.

— Cum ai reuşit să intri? a exclamat ea. Cine te-a lăsat? Să nu-mi spui

că sir Percival?

Eram mult prea nerăbdătoare să aflu ce se petrecuse cu ea, aşa că nu-mi ardea să-i povestesc prin ce situaţie trecusem eu. A insistat însă aşa de mult, încât m-am dat bătută.

— Contele, cine altul – am exclamat eu agitată. Doar ştii foarte bine cât este de influent…

Mi-a făcut semn să tac, schimbată la faţă.

— Nu-mi pomeni de el! ţipă ea.Contele este cel mai mare ticălos pe care l-am întâlnit vreodată. Este un spion nemernic!…

Până să apucăm să deschidem gura din nou, am tresărit amândouă, auzind un ciocănit în uşă.

Eu nu mă aşezasem încă, aşa că m-am repezit la uşă. Am deschis-o şi m-am trezit faţă-n faţă cu doamna Fosco, care-mi adusese batista.

— Ţi-a căzut pe scară, domnişoară Halcombe – zise ea. Am considerat că ar fi bine să ţi-o las înainte să mă retrag la mine în cameră.

Se făcuse şi mai albă la faţă ca de obicei, de parcă ar fi fost o stafie.

Mâinile ei ferme şi hotărâte întotdeauna, fuseseră cuprinse de un tremurat necontrolat iar privirile ei păreau s-o sfâşie pe Laura.

Trăsese cu urechea la uşă, era clar! Se vedea pe chipul ei de ceară şi în ochii duşmănoşi care se aţintiseră asupra Laurei.

După ce zăbovi un moment, se întoarse şi plecă.

Am închis uşa iarăşi.

— Of, Laura, Laura! O să ne căim amarnic amândouă că l-ai făcut pe conte „spion” în gura mare!

— Aşa ai fi făcut şi tu Marian, dacă ai fi fost în locul meu. Anne Catherick nu minte. Ieri, pe plantaţie, n-am fost singure. Mai era cineva cu noi…

— Vrei să spui – contele? Eşti convinsă?

— Mai mult decât convinsă. El îl ajută pe sir Percival, el l-a sfătuit să mă pândească pe mine şi pe Anne Catherick toată dimineaţa!

— A prins-o pe Anne? Te-ai întâlnit cu ea?

— Nu. S-a furişat, îndepărtându-se de lac. N-am mai găsit-o la colibă când am ajuns eu acolo.

— Da? De unde ştii atât de sigur?

— Am intrat şi am stat pe bancă câteva clipe. Văzând că nu vine, am început să mă fâţâi de colo-colo. Afară, în faţa colibei, am zărit urme pe nisip. M-am uitat atent şi am văzut un cuvânt desenat cu litere de-o şchioapă: CAUTĂ.

— Şi ai dat nisipul la o parte, săpând o mică groapă, nu-i aşa?

— Exact, Marian, dar cum ţi-ai dat seama?

— Pentru că am descoperit-o când am plecat să te caut. Hai, povesteşte, nu te opri.

— Deci, după ce am săpat puţin, am găsit un petic de hârtie, semnat cu iniţialele Annei Catherick.

— Unde l-ai pus?

— Este la sir Percival, îţi poţi imagina.

— Îţi aduci aminte ce ţi-a scris? Poţi să reproduci conţinutul?

— În mare pot, Marian. Erau doar câteva cuvinte. Tu l-ai fi ştiut în întregime.

— Spune-mi măcar despre ce era vorba şi vedem noi după aceea.

Laura mă ascultă. Notez şi eu ce am aflat de la ea, cât mai exact. Suna cam aşa:

„Ieri am fost surprinsă în timp ce discutam cu dumneata de un om în vârstă, gras şi înalt şi am luat-o la fugă ca să nu mă prindă. Din fericire, bărbatul era prea greoi ca să se ţină după mine, aşa că am reuşit să scap printre copaci. N-am curajul să vin azi la întâlnire. De aceea ţi-am scris aceste rânduri şi o să ascund hârtia în nisip (acum este ora şase dimineaţa). Când va fi să-ţi împărtăşesc secretul ticălosului dumitale soţ, o să trebuiască să ne luăm toate măsurile de siguranţă, altfel va fi imposibil să ne vedem. Te rog să nu te nelinişteşti. Crede-mă pe cuvânt că nu te-am uitat şi o să ne întâlnim cât de curând. A.C.”

Descrierea omului în vârstă, înalt şi gras (pe care sunt convinsă că Laura mi-a redat-o exact), spulbera orice dubii. Mi-am adus aminte între timp că ieri îi răspunsesem lui sir Percival de faţă cu contele că Laura este la colibă şi îşi căuta broşa. Se pare deci că Fosco o urmărise (intenţionând să-i comunice cu satisfacţie că soţul ei amânase semnarea documentului după ce mă anunţase mai întâi pe mine, în salon). Probabil că venise în preajma colibei exact când a fost surprins de Anne Catherick. Intrigat de fuga acesteia, s-a apucat s-o urmărească, dar a dat greş. Prin urmare, nu aflaseră ce au discutat cele două femei. Socotisem distanţa dintre colibă şi lac, precum şi momentul în care se ridicase de la masă, ţinând cont de ora întâlnirii dintre Laura şi Anne Catherick. Rezultatul era foarte clar, n-avusese cum să le audă.

Ceva mai liniştită, am încercat să deduc acţiunile lui sir Percival după ce fusese informat de conte în legătură cu aceste evenimente.

— De ce nu ai scrisoarea la tine? am întrebat eu. Ce s-a întâmplat după ce ai dezgropat-o din nisip?

— Am parcurs-o foarte curioasă – mi-a explicat Laura – după care am intrat în colibă să mă aşez şi s-o citesc mai cu atenţie. Concentrată asupra scrisorii, am zărit o umbră peste foaie. M-am uitat în sus şi am dat cu ochii de sir Percival postat în pragul uşii.

— Nu ai făcut un gest s-o ascunzi?

— Ba da, dar degeaba. „N-are rost să te agiţi, a zis el, pentru că am citit-o deja.” Am rămas mută de uimire. „Pricepi? a insistat el. Am citit-o deja. Am scos-o din nisip cu mâinile mele, acum două ore şi am pus-o la loc desenând pe nisip cuvântul CAUTĂ ca să văd ce faci. Nu te obosi să scorneşti cine ştie ce minciună. Ieri, te-ai întâlnit pe ascuns cu Anne Catherick, iar acum ţii în mână scrisoarea ei. N-am reuşit încă să dau de ea, dar cu tine am avut mai mult noroc.” S-a apropiat de mine. Eram numai noi doi, Marian, nu puteam să mă împotrivesc, aşa că i-am întins scrisoarea.

— A zis ceva când a luat-o?

— Nu, pe moment, nu. M-a apucat de braţ şi m-a împins afară din colibă, privind cu grijă în jur de parcă se temea să nu fim surprinşi. După aceea, şi-a înfipt degetele în braţul meu şi mi-a spus răspicat: „Ce ai discutat ieri cu Anne Catherick? Să mărturiseşti tot, nu cumva să-ţi scape vreun cuvânt.”

— Şi l-ai ascultat?

— N-aveam încotro, Marian, eram numai noi doi şi mă strângea de braţ cu o forţă nemiloasă.

— Nu ţi-a lăsat vânătăi? Dă-mi voie să mă uit!

— De ce ţii neapărat?

— Uite aşa, pentru că s-a terminat cu relaţiile bune dintre noi. Este timpul să începem să luptăm împotriva lui. Urmele pe care ţi le-a lăsat pe braţ sunt cea mai bună dovadă cu care-l putem înfrunta. Hai, dă-mi voie să mă uit – mi-am repetat eu rugămintea. Cine ştie, poate o să depun mărturie vreodată.

— Ah, Marian, nu privi în felul ăsta şi nu spune asemenea vorbe. Mi-a trecut acum, nu mai am nimic!

— Dă-mi voie să mă uit! am insistat eu.

M-a ascultat. Îmi întărisem sufletul şi nu mai eram atât de distrusă în faţa răutăţilor şi a brutalităţii. Părerile sunt împărţite, unii spun că femeile sunt mai bune decât bărbaţii, alţii că sunt mai rele. Dacă prin nu ştiu ce împrejurare o femeie ar deveni mai rea, i-ar veni foarte uşor să-şi ascundă adevăratele sentimente, or mie mi se întâmplase exact acest lucru. Laura nu bănuia ce se petrecea în sufletul meu. Draga de ea, îşi închipuia că sunt îngrozită şi că o compătimesc – atâta tot.

— Nu te îngrijora prea mult, Marian – zise ea liniştită, aranjându-şi mâneca. Mi-a trecut, nu mă mai doare.

— O să caut să reflectez în linişte, scumpa mea, ca să găsesc o cale de scăpare. Bun. Deci i-ai relatat cuvânt cu cuvânt discuţia ta cu Anne Catherick, nu-i aşa?

— Da, aşa am făcut. A insistat să nu-mi scape nici cel mai mic amănunt. Ţi-am explicat doar că eram numai noi doi şi nu îndrăzneam să-l mint.

— Şi după ce ai terminat, ce-a spus?

— M-a privit şi a rânjit cumplit. „Să ştii că nu-s mulţumit. Tot ai mai tăinuit câte ceva. Pricepi! Vreau să aud până la capăt!” M-am jurat că nu mai ştiam nimic, dar degeaba. „Taci! m-a repezit el. Nu-i doar atât, degeaba încerci să te ascunzi de mine. O să-ţi dai tu drumul la gură acasă, dacă acum te încăpăţânezi!” M-a dus de braţ prin plantaţie pe un drum pe unde nu mai fusesem niciodată şi deci n-aveam cum să dăm de tine şi a tăcut până ne-am văzut ajunşi aproape de casă. Acolo a stat şi m-a întrebat din nou ameninţător. „N-ai de gând să mă asculţi? Nu vrei să fii înţelegătoare şi să-mi mărturiseşti tot?” I-am răspuns la fel ca prima oară. El a înjurat printre dinţi şi ne-am continuat drumul. „Nu mă duci tu pe mine – a zis el. Ai aflat mai multe decât mi-ai povestit. O să te oblig eu până la urmă să-ţi dezvălui secretele şi la fel o să păţească şi sora ta. S-a isprăvit cu confidenţele dintre voi. N-o s-o mai vezi până nu-ţi dezlegi limba. Vei sta la tine în cameră şi vei fi păzită tot timpul până scot şi ultima mărturisire de la tine.” Nici nu voia să audă ce-i explicam. M-a târât la mine în odaie. Când a deschis uşa, a dat de Fanny, ocupată c-o broderie şi a dat-o afară, spunându-i foarte răspicat: „N-o să-ţi dau ocazia să te bagi între mine şi stăpâna ta. Aşa că fă-ţi bagajul şi pleacă de pe domeniul meu chiar acum. O să-i aleg eu o cameristă stăpânei tale.” M-a îmbrâncit în cameră şi a zăvorât uşa. Ah, Marian, a pus-o pe femeia aceea oribilă să-mi fie temnicer! Dacă l-ai fi văzut, Marian, parcă înnebunise. Poate nu mă crezi, dar acesta este adevărul.

— Te cred, Laura, cum să nu te cred! A înnebunit din pricina fărădelegilor pe care le-a făptuit. Din atitudinea lui îmi dau seama că ieri, dacă Anne Catherick nu dispărea atât de brusc, ai fi aflat o mare taină care l-ar fi distrus pe nelegiuitul tău soţ, iar acum el are impresia că ai aflat-o deja. Degeaba încerci să-l convingi de contrariu, sufletul lui negru şi plin de păcate nu va înceta să te bănuiască. Să nu crezi că vreau să te înspăimânt. Vreau doar să fii conştientă de pericolul în care te afli şi să-mi dai voie să acţionez aşa cum cred de cuviinţă ca să te apăr. Scena pe care a făcut-o contele Fosco azi, ne-a permis să ne vedem, dar mâine, lucrurile pot lua altă întorsătură. Uite, sir Percival s-a dispensat de Fanny, pentru că este o fată deşteaptă şi îţi este credincioasă şi a adus în locul ei o brută, care n-are mai mult creier decât un câine de pază. Nu-mi dau seama ce mai pune la cale, aşa că trebuie să ne folosim de fiecare clipă pe care o avem la dispoziţie.

— Ce-i de făcut, Marian? Of, cât aş vrea să scăpăm de aici şi să nu mai venim niciodată!

— Ai încredere în mine, scumpa mea şi gândeşte-te că nu ţi se poate întâmpla nimic rău, atâta timp cât mă ai alături.

— Cum să nu mă gândesc, Marian! Nu uita însă nici de sărmana Fanny! Şi ea se află într-o situaţie foarte dificilă.

— Bine, o să fac ce pot! Am discutat deja cu ea şi am stabilit să ne revedem pe seară. Nu mai am încredere să las scrisorile în cutia poştală de la Blackwater Park, aşa că o să trimit două depeşe foarte urgente, prin Fanny.

— Şi la cine vrei să apelezi?

— M-am gândit mai întâi la asociatul domnului Gilmore care şi-a oferit serviciile oricând vom dori. Deşi nu mă pricep prea bine la legi, sunt sigură că există o opreliştе împotriva brutalităţilor. N-am cum să-l informez despre Anne Catherick, pentru că n-am nici o dovadă. Trebuie să-l informez însă de urgenţă în legătură cu vânătăile pe care le ai pe braţ.

— Vai, Marian, dar îţi dai seama ce scandal o să iasă?!

— Tocmai asta şi vreau. Sir Percival doreşte să evite scandalul mai mult ca tine. Dacă ceea ce se întâmplă aici ar deveni de notorietate publică, ar fi obligat să facă anumite concesii.

Zicând acestea am dat semne că vreau să plec, dar Laura m-a rugat să rămân lângă ea.

— O să-l împingi să facă lucruri necugetate – zise ea – şi atunci o să fie şi mai rău de noi.

Ştiam că are dreptate, din păcate, dar n-aveam curajul să recunosc faţă de ea. N-aveam ce face, decât să ne asumăm toate riscurile. I-am dat şi ei să înţeleagă şi, în loc de răspuns, a oftat din adâncul sufletului. S-a interesat cui mă gândisem să trimit a doua scrisoare.

— Unchiului tău, domnul Fairlie – am exclamat eu. Este cea mai apropiată rudă de sex masculin pe care o ai şi în calitatea lui de cap al familiei trebuie să-şi asume răspunderea.

Laura dădu din cap neîncrezătoare.

— Ba, nu, n-ai dreptate, am contrazis-o eu. Ştiu că este indiferent şi egoist, dar nu se poate compara cu sir Percival Glyde şi nici nu are un prieten ca acest „onorabil" conte Fosco. Nu-mi fac speranţe că o să fie interesat de soarta mea sau a ta. Dar o să lupte pentru propria sa linişte şi siguranţă. Dă-mi voie să-l lămuresc că, dacă va lua atitudine acum, va scăpa de alte neplăceri şi mai incomode pe viitor şi îşi va apăra propriile sale interese. Las' pe mine Laura, mă pricep să discut cu o fiinţă ca el!

— Of, Marian, dacă ai reuşi să-l faci să ne permită să stăm un timp la Limmeridge împreună. Ah, ar însemna să reînviem vremurile de altădată, când ne duceam zilele în linişte şi mulţumire sufletească.

Vorbele ei m-au dus cu gândul la o nouă posibilitate. N-aş putea să-i propun lui sir Percival această alternativă: ori înfruntă scandalul care s-ar dezlănţui dacă soţia sa ar apela la avocaţi, ori salvează aparenţele şi îi permite să se retragă un timp în casa părintească de la Limmeridge, motivând că îl vizitează pe unchiul ei? Oare o să fie de acord? Nu prea îmi venea a crede. Oricum, ce aveam de pierdut dacă-i prezentam această propunere îndrăzneaţă? În lipsa unei rezolvări mai înţelepte, m-am hotărât disperată s-o pun în aplicare.

— O să-i comunic unchiului tău dorinţa pe care ai exprimat-o – am zis eu – şi o să mă consult şi cu avocatul. Poate avem noroc, cine ştie?!

După ce am terminat ce aveam de spus, am încercat din nou să plec şi din nou m-a oprit rugătoare:

— Nu vreau să stau singură. Uite, găseşti aici tot ce-ţi trebuie ca să te apuci de scris.

Mă durea inima s-o părăsesc, dar era spre binele ei. Deja, puteam da

de gândit, pentru că discutam de mult timp. Altfel, puteam risca să fim separate pentru totdeauna. Trebuia să-mi iau o figură cât mai indiferentă şi calmă, faţă de ticăloşii care ne pândeau în fiecare clipă şi plănuiau cum să ne distrugă. I-am amintit şi Laurei de toate acestea.

— Stai liniştită, scumpa mea, peste o oră–două sunt îndărăt – i-am promis eu. Cred că s-a sfârşit cu necazurile pe ziua de azi. Vino-ţi în fire şi nu te lăsa înfricoşată.

— Marian, ai lăsat cheia în uşă? Pot să închid pe dinăuntru?

— Da, bineînţeles! Aşa să faci şi să nu dai drumul la nimeni până nu apar eu.

Am îmbrăţişat-o şi am plecat. Am oftat uşurată auzind cum răsuceşte cheia în broască. Puteam fi liniştită că este stăpână pe propria ei cameră.

8.

19 iunie

Nici nu mă depărtasem bine de uşa Laurei, când mi-a trecut prin minte că-i mai înţelept s-o imit şi să-mi încui şi eu camera, când plecam. Jurnalul mi-l încuiam întotdeauna, alături de alte acte, în sertarul mesei, dar materialele de scris erau la vedere. Mă îngrijora mai ales sigiliul reprezentând doi porumbei adăpându-se din aceeaşi cupă şi unele coli de sugativă, care aveau imprimate, mai mult ca sigur, ultimele cuvinte pe care le notasem cu o seară înainte. Obsedată de primejdii, aşa cum eram de când intrasem în această casă, am considerat că nu puteam risca nici măcar în această privinţă. Ba mai mult, ajunsesem să nu am încredere nici măcar în sertarul mesei şi voiam să iau toate măsurile de precauţie, zăvorându-mi uşa.

Nu am descoperit vreo urmă a unei prezenţe nedorite la mine în odaie, după ce m-am despărţit de Laura. Pana, că-limara şi hârtiile, zăceau în dezordine pe masă ca întotdeauna (deoarece îi atrăsesem

atenţia servitoarei să nu pună mâna pe ele). M-a frapat doar că sigiliul era în cutie, lângă pene şi ceară. Eram mult prea dezordonată ca să-l aşez acolo după ce nu-l mai foloseam (din păcate). De fapt eram convinsă că nu-l pusesem. Oricum, habar n-aveam ce făcusem ultima dată cu el şi nu puteam jura că nu-l pusesem acolo, aşa că n-avea rost să-mi amărăsc şi mai rău gândurile în acea zi. Am închis uşa cu cheia pe care am luat-o cu mine şi m-am dus la parter.

Doamna Fosco stătea singură pe coridor, cercetând barometrul.

— Presiunea este în continuă scădere – zise ea. Cred că o să avem parte de vreme urâtă.

Îşi mai revenise, deşi degetul cu care arăta înspre barometru, îi tremura.

Mă întreb dacă îi destăinuise soţului ei că Laura îl insultase, denumindu-l „spion”. Mă rodea gândul că îi mărturisise şi mă îngrozeam ce consecinţe puteau decurge de aici (mai ales că nu avem nici un indiciu). Îmi dădusem seama din atitudinea ei, că doamna Fosco, deşi se controla extraordinar de bine, nu-i iertase nepoatei sale că o privase fără să vrea de moştenirea celor zece mii de lire, şi toate acestea mă făceau să devin foarte volubilă şi să încerc s-o îmbunez.

— Îmi permiteţi să vă cer o favoare, doamnă Fosco, şi să abordez o temă destul de spinoasă?

Îşi strânse mâinile şi se plecă sobră şi calmă, urmărindu-mă cu atenţie.

— Când ai avut amabilitatea să-mi dai batista – am continuat eu – am impresia că ai surprins-o din păcate pe Laura pronunţând un cuvânt pe care nu pot să-l repet şi pe care l-aş putea motiva într-un fel. Sper din toată inima că nu i-ai dat prea mare importanţă şi nu l-ai necăjit pe conte, pomenindu-i despre acest incident neînsemnat.

— A fost într-adevăr neînsemnat – zise doamna Fosco foarte acră şi băţoasă. Dar – zise ea şi mai glacială – eu nu-i ascund nimic soţului meu, nici măcar incidentele neînsemnate. Acum câteva clipe s-a

interesat de ce sunt supărată, aşa că a trebuit să-i mărturisesc.

Mă aşteptam s-o aud vorbind în acest fel şi, cu toate acestea, am încremenit de uimire.

— Permite-mi, doamnă Fosco – permite-mi să vă implor, atât pe dumneata cât mai ales pe conte, să judecaţi cu indulgenţă şi să ţineţi cont de starea în care se găseşte sora mea. Când a pronunţat acestă jignire era atât de agitată şi de mâhnită de tratamentul la care o supusese sir Percival, încât n-a ştiut ce vorbeşte, pur şi simplu. Îmi îngăduiţi să nădăjduiesc că va fi iertată?

— Nici nu încape discuţie, bineînţeles – exclamă glasul liniştit al contelui din spatele meu. Se strecurase pe nesimţite din bibliotecă, ţinând o carte în mână. Când am auzit vorbele pe care lady Glyde mi le-a adresat atât de nesăbuit – îmi explică contele – m-am supărat crunt, dar am şi iertat-o deja. N-are rost să mai discutăm despre acest subiect, domnişoară Halcombe! Este bine să-l considerăm toţi trei închis pentru totdeauna.

— Eşti nespus de drăguţ – i-am mulţumit eu – m-ai ajutat…

Am vrut să-i vorbesc mai departe, dar mă ardea cu privirile lui. Îşi întipărise pe buze rânjetul acela crud şi impenetrabil care putea fi interpretat în diverse feluri. Îmi era imposibil să mai deschid gura când mă gândeam cât este de perfid şi nemernic şi cât de fraieră fusesem că mă coborâsem până într-atât încât să cerşesc înţelegera lui şi a soţiei sale.

— Te implor să încetezi, domnişoară Halcombe… mă simt prost că te-am făcut să-ţi ceri scuze.

Zicând acestea, m-a luat de mână. Of, cât de greu îi suportam atingerea, cu toate că o făceam pentru Laura! Da, m-a luat de mână şi şi-a aşternut buzele lui veninoase pe degetele mele. Până în acel moment, nu simţisem un dezgust atât de puternic faţă de persoana lui. Atenţia care mi-o acorda mă umplea de scârbă, mai rău decât cea mai adâncă jignire. Am încercat totuşi să-mi înfrânez sentimentele şi să-i

surâd, tocmai eu care mă lăudam cu sinceritatea şi francheţea mea şi care le acuzam de făţărnicie pe celelalte femei.

Nu ştiu însă dacă aş fi răbdat prea mult timp – afurisită răbdare (îmi dau seama şi mă consolez cu acest gând) – dacă contele m-ar fi onorat în continuare cu atenţiile sale. Noroc cu geloasa lui soţie care i-a distras atenţia în momentul în care m-a apucat de mână. Se holbase la mine, roşie în obraji ca focul iar furia o făcuse să pară mult mai tânără decât vârsta pe care o avea.

— Ah, conte! sări ea. Felul italienesc în care-ţi manifeşti consideraţia este greu de înţeles pentru femeile engleze.

— Scuză-mă, îngerul meu! Dar cea mai apreciată şi mai îndrăgită dintre toate femeile engleze mă înţelege, mai mult ca sigur.

Zicând acestea, mi-a dat drumul la mână şi a sărutat solemn degetele soţiei sale.

M-am grăbit să mă retrag în camera mea. Dacă mi-ar fi rămas vreme să meditez, mi-aş fi umplut sufletul de amărăciune. Noroc că n-aveam timp şi nu eram în primejdie să mă întristez şi să cad pe gânduri. Trebuia să trec la treabă.

Mă aşteptau scrisorile pe care trebuia să le trimit avocatului şi domnului Fairlie. M-am apucat imediat să le compun.

Nu prea aveam de ales – nu mă puteam sfătui cu nimeni în afară de propria mea persoană. Sir Percival era singur pe lume, aş putea spune: fără prieteni sau rude apropiate, care să mă poată îndruma. Nu se întreţinea de loc – ba chiar deloc – cu cei de aceeaşi poziţie socială din împrejurimi. Cât despre noi două, n-aveam nici tată şi nici frate care să ne ia apărarea. Trebuia deci să trimit cele două scrisori care n-aveau prea mari şanse de reuşită. Altfel, atât eu cât şi Laura, am fi putut fi acuzate mai târziu dacă am fi părăsit pe ascuns Blackwater Park. Desigur, asta numai în cazul în care am fi fost ameninţate fizic. Deci, scrisorile erau deocamdată singura speranţă.

N-am amintit avocatului de Anne Catherick, gândindu-mă (după cum îi spusesem şi Laurei) că ştiam prea puţine lucruri despre ea şi n-avea rost să-l plictisesc pe un om de afaceri cu temerile mele. I-am dat să înţeleagă avocatului că ticăloşia lui sir Percival provenea dintr-o acută lipsă financiară şi l-am rugat să ne explice cum trebuia să procedăm dacă soţul Laurei îi interzicea să plece pentru o vreme de la Blackwater Park şi să mă însoţească la Limmeridge. L-am informat că trebuia să ia legătura cu domnul Fairlie pentru această ultimă problemă şi i-am declarat că îi scriam în numele Laurei, rugându-l să ia toate măsurile ca s-o protejeze.

M-am apucat apoi să-i scriu domnului Fairlie. Am încercat să-i trezesc interesul exact cum îi povestisem Laurei despre planul meu. Am alăturat la depeşa trimisă lui copia scrisorii mele către avocat, pentru a se lămuri că nu era de glumă. I-am dat să înţeleagă cât de important era să ne întoarcem cât mai curând la Limmeridge atât pentru siguranţa Laurei, cât şi pentru liniştea lui personală.

La sfârşit, am pus adresele pe plicuri, le-am sigilat şi am plecat cu ele la Laura să le vadă şi ea.

— A încercat cineva să intre? m-am interesat eu de cum am văzut-o.

— Nu, nimeni, doar că am simţit o persoană foindu-se în antreu.

— Ce fel de persoană – un bărbat sau o femeie?

— O femeie, după foşnetul rochiei.

— Era un foşnet mătăsos?

— Exact, mătăsos.

Deci, doamna Fosco o spionase. Nu mă temeam de ea, ci de influenţa fără limite pe care soţul ei o exercita asupra ei.

— Şi, când foşnetul s-a îndepărtat de antreu, încotro l-ai auzit? am chestionat-o eu. Nu cumva mai în jos, pe coridor?

— Ba da. Am ascultat foarte atent şi mi-a răsunat foarte clar în urechi.

— Şi apoi, unde s-a dus?

— Către camera ta.

Am căzut pe gânduri. Eu nu sesizasem nimic. Poate fiindcă mă concentrasem asupra scrisului, mai ales că obişnuiesc să apăs cu pana pe hârtie şi să fac zgomot. Era posibil mai degrabă ca doamna Fosco să fi auzit scârţâitul penei mele decât zgomotul cu foşnetul rochiei sale. Iată un alt argument (la fel de evident ca şi celelalte) care mă îndreptăţea să nu am încredere în cutia de scrisori de pe coridor.

Laura a observat că meditam la ceva.

— Ce s-a mai întâmplat? oftă ea dezamăgită. Ce ne mai aşteaptă acum?

— Nu s-a întâmplat nimic – am liniştit-o eu. Atâta doar că mă gândeam cum să fac ca cele două scrisori să ajungă în mâna lui Fanny.

— Deci, te-ai ţinut de planul tău! Of, Marian, n-aş vrea să păţeşti ceva, zău!

— Nu, nu te îngrijora! Stai să mă uit la ceas!

Se făcuse şase fără un sfert. Aveam timp să mă reped până la hanul din sat şi să revin la timp la cină. Dacă se lăsa întunericul mi-ar fi venit mult mai greu.

— Încuie uşa, da, încuie uşa cu cheia, Laura şi nu-ţi fă probleme. Dacă te întreabă cineva unde sunt, spune-le fără să deschizi că am plecat la

plimbare.

— Şi când să te aştept?

— Până la cină, bineînţeles! Hai, nu-ţi pierde încrederea! Deja, începând de mâine, un om onest şi versat în astfel de probleme va face tot ce-i stă în putinţă să te servească. Doar ştii că asociatul domnului Gilmore ne stă la dispoziţie.

De îndată ce m-am văzut singură, am ajuns la concluzia că nu era înţelept să apar îmbrăcată de plecare fără să mă lămuresc mai întâi ce atmosferă domnea la parter. Trebuia să aflu dacă sir Percival era sau nu acasă.

Pe conte l-am găsit uşor, după ciripitul canarilor din bibliotecă şi după mirosul dulce de tutun care se strecura pe uşa deschisă. Trecând pe acolo, am aruncat o privire înăuntru şi am observat plină de uimire că, îi arăta menajerei, foarte vesel şi îndatoritor, ce păsări ascultătoare are. Mai mult ca sigur că o invitase acolo chiar el ca să asiste la această demonstraţie, pentru că femeia nu intra nechemată în bibliotecă. Mă întrebam dacă şi cele mai banale gesturi ale sale puteau fi interpretate într-un anume fel şi deci, ce semnificaţie avea spectacolul de acum.

Din păcate, n-aveam timp de speculaţii. M-am dus după doamna Fosco şi am dat de ea la locul preferat, lângă havuz.

Nu-mi închipuiam cum va reacţiona după scena de gelozie pe care o făcuse acum câteva clipe. Am constatat că, din fericire, soţul ei o domolise, pentru că mi se adresă la fel de amabil ca până atunci. Nu voiam decât să aflu unde era sir Percival. Am căutat s-o trag de limbă şi din câteva cuvinte m-am lămurit că sir Percival plecase.

— Ce cal a ales? am întrebat eu aşa, într-o doară.

— Nici un cal – zise ea. A luat-o pe jos, cam acum două ore. Am dedus că are de gând să umble din nou după femeia aceea, Anne Catherick. Am observat că ţinea foarte mult să pună mâna pe ea. Domnişoară

Halcombe, ai cumva idee dacă este primejdioasă?

— Nu, contesă!

— Te întorci în casă?

— Da, pentru că va trebui să mă îmbrac pentru cină peste puţin timp.

Ne-am dus împreună în casă. Doamna Fosco a intrat în bibliotecă. Am alergat să-mi pun pălăria şi şalul. Trebuia să mă mişc foarte repede, ca să am timp s-o vizitez pe Fanny la han şi să ajung la timp pentru cină.

În hol era pustiu iar trilurile din bibliotecă se stinseseră. Era prea târziu să mai zăbovesc să văd ce se întâmplă. Constatând din câteva priviri că nu mă urmăreşte nimeni, am deschis uşa de la intrare, cu cele două scrisori puse la loc sigur, în buzunar.

Mergând spre sat mi-am făcut un plan referitor la cum ar trebui să mă comport dacă voi da nas în nas cu sir Percival. Faţă de el nu mă intimidam eu aşa de uşor. O femeie stăpână pe sine poate înfrunta cu uşurinţă un bărbat agitat. Mai rău mă îngrijora prezenţa contelui. Faptul că o urmărea pe Anne Catherick nu mă speriase, ci, dimpotrivă mă făcuse să respir uşurată. Dacă era atât de obsedat să dea de Anne Catherick, înseamnă că nu mai putea urzi intrigi împotriva Laurei şi a mea. Oricum, pentru noi era foarte bine să nu dea de biata fată.

Am grăbit pasul atât cât puteam pe căldura aceea insuportabilă până când am văzut răscrucea de drumuri care indica poteca înspre sat. Câteodată îmi întorceam privirile îndărăt, ca să mă asigur că nu sunt urmărită.

Nu era nimic, cu excepţia unei căruţe goale. Zăngănitul roţilor şubrede mă călca pe nervi, aşa că, observând că mergea tot spre sat, am stat în loc, aşteptând să mi-o ia îna-inte. Am avut impresia la un moment dat că în spate atârnau picioarele unui bărbat în timp ce vizitiul mâna caii de pe capră. Cărarea îngustă şi căruţa destul de lată care se atingea şi aşa de copacii şi mărăcinişul de pe margine m-au obligat să stau în loc până trece. Cu ocazia aceasta, am privit şi mai atentă în spate să văd

dacă bănuiala mea se confirmă, dar nici pomeneală.

Când am intrat în han, eram mulţumită că nu mă întâlnisem cu sir Percival şi că nu mi se întâmplase cine ştie ce. M-am bucurat de asemenea că hangiţa era o femeie de suflet care o găzduise cu plăcere pe Fanny. Îi dăduse o cameră pentru a fi, adăpostită de agitaţia şi zgomotul din sufragerie iar pentru noapte avea o odaie bună, la etaj. Când dădu cu ochii de mine bufni în plâns, văitându-se ce distrusă era să fie dată afară din slujbă de parcă era o ticăloasă. În realitate, nu i se reproşase nimic, nici măcar de către stăpânul ei.

— Vezi-ţi de tine, Fanny, am sfătuit-o eu. Stăpâna şi cu mine nu te vom uita şi-ţi vom da toate recomandările de care ai nevoie. Vreau să te rog ceva, aşa că fii atentă! N-am timp de discuţii şi trebuie să-ţi dau nişte documente foarte importante. Da, este vorba de fapt de două scrisori. Cea cu timbru o vei pune la poştă mâine, la Londra. Pe cealaltă, i-o vei înmâna personal domnului Fairlie când te vei întoarce la Limmeridge. Ai mare grijă de scrisori şi nu le încredinţa nimănui. De ele atârnă soarta stăpânei tale.

Fanny vârî scrisorile în sân.

— N-o să le scot de aici domnişoară, până nu ajung acolo unde trebuie.

— Vezi să nu întârzii mâine dimineaţă la gară – i-am zis eu. La Limmeridge, discută cu menajera şi explică-i că eşti angajata mea, până când lady Glyde te va solicita din nou. Poate o să ne vedem mai repede decât bănuieşti. Deci, fii tare şi nu cumva să pierzi trenul de ora şapte.

— Vai domnişoară, vă rămân recunoscătoare! M-aţi îmbărbătat foarte mult. Spuneţi-i vă rog stăpânei mele că n-o să o uit şi că mi-am terminat aproape toate treburile pe care mi le-a dat. Ah, Doamne Sfinte, cine o s-o ajute azi să se gătească pentru cină? Domnişoară, simt că înnebunesc, zău aşa!

M-am întors la conac cu un sfert de oră înainte de cină, şi de-abia am

putut să mă îmbrac şi s-o anunţ pe Laura de reuşita expediţiei mele.

— I-am dat scrisorile lui Fanny – am murmurat eu lângă uşă. Nu vii la cină?

— Nu, nici gând!

— De ce, ai păţit ceva? Te-a deranjat cineva în absenţa mea?

— Da, sir Percival…

— A venit la tine în odaie?

— Nu, atâta doar că m-a îngrozit, izbind cu pumnul în uşă. Am strigat: „Cine-i acolo?” „Las' c-o să vezi tu!” a exclamat el. „N-ai de gând să-ţi bagi minţile-n cap şi să mărturiseşti tot? Oricum, nu contează! Până la urmă o să-ţi dezleg eu limba. Ştii prea bine unde se ascunde Anne Catherick!” „Ba nu – am protestat eu, nu ştiu nimic!” „Ştii!” a urlat el ameninţător. „O să frâng împotrivirea asta, bagă de seamă! O să aflu tot ce vreau de la tine!” Zicând acestea s-a îndepărtat, Marian, cam acum cinci minute.

Deci nu dăduse de Anne. Puteam sta liniştite cel puţin pentru moment.

— Pleci la cină Marian? După aceea te întorci la mine?

— Da, sigur. Să nu te sperii dacă mai zăbovesc la parter, dar vreau să am grijă să nu-i jignesc, ridicându-mă prea de vreme de la masă.

S-a auzit clinchetul clopoţelului aşa că m-am grăbit să cobor la parter.

Sir Percival o însoţi pe doamna Fosco în sufragerie, în timp ce contele mă conduse pe mine la braţ. Îşi pierduse calmul său obişnuit şi am remarcat că nu se mai dichisise ca înainte. Ce se întâmplase – făcuse şi el o plimbare înainte de cină sau era mult prea copleşit de căldură?

Indiferent ce era, îmi era clar că nu se simţea în largul lui şi era preocupat de o mare îngrijorare, deşi îşi dădea toată silinţa să se prefacă. În timpul cinei, nu scoase o vorbă, la fel ca şi sir Percival.

Îşi privea soţia foarte îngrijorat, aşa cum n-o mai făcuse până acum. Singurele aparenţe pe care reuşise să le salveze constau în atenţia grijulie pe care mi-o acorda. Nu puteam bănui ce idei ticăloase îi clocoteau în minte dar îşi păstra cu fermitate aceeaşi atitudine înşelătoare de când pătrunsese în această casă – mă îndatora cu politeţuri, o respecta pe Laura şi se împotrivea mitocăniei şi acceselor de furie ale lui sir Percival. Mi-am dat seama că plănuieşte ceva de când ne-a luat apărarea în mod surprinzător în momentul în care Laura era obligată să iscălească documentele în bibliotecă.

Când m-am ridicat de la masă împreună cu doamna Fosco, contele ne-a urmat exemplul, intenţionând să se retragă cu noi în salon.

— Ce-i cu tine? exclamă sir Percival. Adică, ce-ţi veni să pleci şi tu, Fosco?

— M-am îmbuibat suficient – zise contele. Aşa că permite-mi te rog să fac aşa cum sunt învăţat şi să le petrec pe doamne atât la intrare cât şi la ieşire.

— Aiureli! Hai, stai să serveşti un pahar de Bordeaux, comportă-te ca un englez. Trebuie să stăm de vorbă liniştiţi, înţelegi?

— Oricând, sir Percival, cu multă plăcere, dar mai târziu şi fără vin. Da, mai târziu!

— Potoleşte-te! îl apostrofă sir Percival. Comportă-te civilizat cu stăpânul acestei case!

Observasem de mai multe ori că sir Percival îi căuta agitat privirile contelui în timpul cinei şi că el se încăpăţâna să le evite.

Situaţia de faţă, şi în plus dorinţa baronetului de a discuta confidenţial cu contele în ciuda încăpăţânării acestuia de a-l evita semăna cu situaţia de azi după-amiază, când sir Percival îl rugase degeaba pe prietenul său să stea de vorbă. Deci contele îl refuzase şi atunci ca şi acum, fără să înţeleg de ce. Indiferent ce problemă aveau de rezolvat, era probabil de o importanţă deosebită pentru sir Percival.

Cam aşa gândeam când ieşeam din sufragerie şi mă duceam în salon. Cu toate că sir Percival era plin de nervi în faţa încăpăţânării prietenului său, trebui să se resemneze. Contele veni după noi să servească ceaiul, zăbovi câteva clipe, după care plecă din cameră şi reveni cu cutia de scrisori în braţe. Bătuse de opt – moment în care se lua corespondenţa de la Blackwater Park.

— Nu vrei să trimiţi o scrisoare, domnişoară Halcombe? mă întrebă el oferindu-mi cutia.

Am remarcat că doamna Fosco, ocupată cu pregătirea ceaiului, se întrerupse cu cleştişorul în mână să tragă cu urechea la dialogul nostru.

— Nu, mulţumesc pentru amabilitate, conte – i-am răspuns eu. N-am nici o scrisoare pentru azi. Contele dădu cutia servitoarei care apăruse tocmai atunci în odaie, după care se instală la pian şi interpretă de două ori săltăreaţa canţonetă napolitană „La mia Carolina". Între timp, soţia lui, o femeie harnică şi ordonată terminase pregătirea ceaiului la fel de repede de parcă l-aş fi pregătit cu mâna mea şi îşi dădu pe gât ceaşca, grăbindu-se să iasă din cameră.

Am vrut s-o imit – în primul rând pentru că mă temeam să nu urce la etaj şi s-o spioneze pe Laura şi în al doi-lea rând pentru că nu doream să rămân între patru ochi cu perfidul conte.

N-am apucat să ajung însă la uşă, că am fost chemată de conte care m-a rugat să-l servesc cu o ceaşcă de ceai. L-am servit şi m-am îndreptat din nou spre ieşire. Degeaba, m-a chemat din nou – acum inventând alt motiv şi anume să-l lămuresc în materie de muzică, spunând că salvez onoarea ţării sale.

Degeaba am încercat să-i explic că nu mă pricep câtuşi de puţin. Contele a stăruit cu atâta insistenţă încât era imposibil să mă opun. Ah, – a oftat el revoltat – englezii şi germanii i-au privit întotdeauna de sus pe italieni, considerând că nu se pricep să abordeze genurile muzicale superi-oare. Noi ne referim la celebrele noastre oratorii, iar ei la simfonii. Bine, dar cum puteam să nu-l luăm în considerare pe vestitul lui compatriot, Rossini? De fapt, dacă ne gândeam, oare „Moise în Egipt" nu era tot un oratoriu înălţător interpretat pe scenă în loc să fie cântat cu austeritate într-o sală de concerte? Sau uvertura la Wilhelm Tell, nu era tot un fel de simfonie? Audiasem Moise în Egipt? Nu eram atât de amabilă să ascult şi această operă şi apoi şi pe cealaltă şi tot aşa şi să declar cu mâna pe inimă dacă mai există vreun muritor care să fi compus ceva mai grandios şi mai impresionant? Nu mai aşteptă să-i răspund, ci fixându-mă cu privirea, se apucă să zdrăngăne la pian, cântând şi din voce cât îl ţinea gura şi oprindu-se doar pentru a-mi spune titlurile operelor pe care le interpreta: Corul egiptenilor din Puterea Întunericului, stimată domnişoară! „Recitativul lui Moise, cu tablele legii", „Rugăciunea Evreilor, străbătând Marea Roşie". „Of, Doamne Sfinte, ce sublim!" Pianul luase parcă avânt sub loviturile zguduitoare ale degetelor sale iar vesela de pe masă se cutremură când glasul lui puternic de bas se înălţă până la tavan şi izbi cu piciorul în parchet ca să ţină ritmul.

Of, era îngrozitor şi în acelaşi timp înfricoşător să asculţi această sălbatică revărsare de entuziasm şi să observi cât de concentrat mă urmărea în timp ce mă străduiam să mă strecor către uşă. Până la urmă am fost salvaţi nu de iscusinţa mea, ci de apariţia lui sir Percival. Baronetul trânti de perete uşa de la sufragerie şi zbieră enervat: „Ce se întâmplă cu noi de urlăm în halul ăla?" Contele se opri.

— Of! Când ne trezim cu sir Percival – exclamă el – s-a terminat cu încântarea şi farmecul muzicii. Da, domnişoară Halcombe, muza gingaşă a cântului dispare speriată, în timp ce eu, umilul ei interpret gras şi bătrân, mă retrag învins ca să-mi revărs entuziasmul – atât cât mi-a mai rămas – în aer liber.

Plecă pe verandă, păşind pompos, cu mâinile vârâte în buzunare şi fredonând în grădină sotto voce [în lb. italiană, = „cu glas scăzut"] „Recitativul lui Moise".

Am văzut cum sir Percival îl chema disperat de la fereastră. Contele nici nu l-a băgat în seamă. Deci, nu era încă dispus să discute cu baronetul între patru ochi.

Fosco mă oprise în salon timp de o jumătate de oră şi mai bine după ce se retrăsese soţia sa. Cu ce treburi se ocupase oare doamna Fosco, profitând de acest răgaz?

M-am dus la etaj să cercetez, dar fără nici un rezultat. Nici Laura n-a putut să mă lămurească. Nu auzise nici un zgomot ciudat, nici foşnet de rochie în antreu şi nici altceva suspect pe hol.

Se făcuse deja nouă fără douăzeci.

Am intrat la mine în odaie să-mi aduc jurnalul şi apoi m-am dus la Laura. Ne-am petrecut vremea discutând în timp ce eu îmi completam însemnările. Nu ne-a deranjat nimeni. Am stat până în jur de ora zece. Apoi am plecat după ce i-am urat somn uşor şi am mai îmbărbătat-o. Laura s-a zăvorât pe dinăuntru, stabilind ca a doua zi dimineaţă să trec mai întâi pe la ea s-o văd.

Până să mă bag în pat, voiam să mai notez câte ceva în jurnal. M-am gândit să mai trec odată prin salon, să văd ce se întâmplă, să mă scuz şi să plec la mine în odaie, ceva mai devreme decât de obicei.

I-am găsit pe toţi trei, pe sir Percival, pe conte şi pe contesă. Sir Percival se plictisea instalat în fotoliu, Fosco îşi băgase nasul într-o carte iar doamna Fosco se răcorea cu evantaiul. Spre mirarea mea, era foarte aprinsă la faţă, tocmai ea care se lăudase că suportă atât de bine căldura.

— Vai, contesă, am impresia că nu eşti în apele dumitale! am exclamat eu.

— Of, scumpa mea, mi-ai luat vorba din gură. Mă pregăteam să-ţi spun că eşti tare palidă.

„Scumpa mea”! – foarte ciudat. Nu-mi mai vorbise până acum atât de afectuos. Pe chipul ei se citea însă o umbră de zeflemea.

— Mă chinuie o migrenă insuportabilă – m-am scuzat eu pe un ton reţinut.

— Ah, da? Probabil că nu te-ai plimbat suficient. Mai bine ieşeai un pic înainte de cină. Apăsase într-un anume fel pe cuvinte. Nu cumva mă surprinsese când plecasem? Nu mai conta, oricum. Dădusem scrisorile lui Fanny şi n-aveam de ce să mă îngrijorez.

— Nu vrei să fumăm, Fosco – îi propuse sir Percival contelui, la fel de agitat.

— Sigur, Percival, imediat ce doamnele ne vor părăsi.

— Scuză-mă contesă dar cred că o să vă părăsesc prima. Cred că este mai înţelept să mă odihnesc. Poate scap de această infernală durere de cap.

M-am retras. Doamna Fosco mă privea la fel de dispreţuitoare şi insinuantă când i-am spus noapte bună. Sir Percival nu m-a băgat în seamă. Se uita insistent la doamna Fosco, care nu avea de gând să-mi urmeze exemplul. Iată deci că nici acum nu putea discuta între patru ochi, cu prietenul său.

11.

19 iunie

Cum m-am văzut în intimitatea camerei mele, am deschis jurnalul şi m-am apucat să-l completez cu ultimele evenimente ale zilei.

Mai mult de zece minute n-am fost în stare să scriu ceva, meditând la ce se întâmplase în partea a doua a zilei. Când m-am hotărât să pun pana pe hârtie în sfârşit, eram atât de aiurită încât m-am concentrat

cu greu. Toate gândurile mele erau bântuite de imaginea lui sir Percival şi în special a contelui, de discuţia lor atât de urgentă care fusese amânată de atâtea ori de misteriosul italian şi care va avea loc mai mult ca sigur chiar în aceste clipe tihnite şi singuratice.

Tot frământându-mă în acest fel, îmi venea foarte greu să-mi amintesc ce făcusem de dimineaţă, aşa că am preferat să renunţ şi să-mi pun jurnalul de-o parte pentru moment.

Am intrat în salonaşul meu şi am închis uşa după mine ca nu cumva să dau foc la noptiera pe care aşezasem lumânarea. Fereastra camerei era dată de perete. M-am uitat indiferentă în negura nopţii.

Afară domnea o linişte apăsătoare. Nici urmă de lună sau stele. Bătea o boare rece, prevestitoare de ploaie. Deocamdată nu am simţit nici un strop când am întins mâna afară.

Am stat aşa sprijinită de pervaz cam un sfert de oră, uitându-mă indiferentă în noapte. N-am sesizat nici un zgomot în afară de murmurul îndepărtat al servitorilor şi trosnetul uşilor de la parter.

Când m-am hotărât să mă desprind de la fereastră şi să intru în dormitor ca să-mi termin odată însemnările, mi-a venit un miros dulce de tutun. Privind mai atent am zărit un punct roşiatic înaintând în beznă din colţul cel mai dosnic al casei. Nu sesizasem nici un zgomot de paşi şi nu distingeam nimic în afară de licărirea roşiatică. Se deplasa mai departe, defilând prin faţa ferestrei mele unde pusesem lumânarea aprinsă pe noptieră.

Punctul se opri şi se întoarse îndărăt de unde apăruse. Tot urmărindu-i direcţia, am zărit un al doilea punct, mai strălucitor decât primul, venind din direcţie opusă. La un moment dat, se întâlniră în noapte. Stând şi judecând cine era fumător de ţigarete şi cine de trabuc, mi-am dat seama că prima licărire pe care o observasem era de la ţigara contelui, iar cea de-a doua a lui sir Percival. Mai mult ca sigur că se plimbau prin iarbă, înăbuşind zgomotul paşilor apăsaţi ai lui sir Percival. Contele, agil ca o felină, era greu de remarcat, chiar dacă ar fi păşit şi pe pietrişul aleii.

Îmi concentrasem atenţia, convinsă că n-aveau cum să mă vadă.

— Ce-i cu tine? exclamă sir Percival în şoaptă. De ce te plimbi de unul singur?

— Ţin neapărat să surprind momentul când se stinge lumina la fereastra aceea – îl lămuri contele, de-abia murmurând.

— Şi cu ce te deranjează, mă rog?

— Mă deranjează că ea mai este încă trează. Are destulă minte ca să ne suspecteze şi destul curaj ca să se avânte până aici şi să tragă cu urechea, dacă i se oferă ocazia s-o facă. Nu te pripi, Percival, nu te pripi!

— Aiureli! Mă pisezi mereu la cap să aştept.

— Da, bunul meu prieten, o să te lămuresc imediat. Află că te paşte o mare primejdie în privinţa căsătoriei tale. Dacă le mai stârneşti pe cele două femei, nu te văd deloc bine, zău!

— Cum adică?

— Ai răbdare, că o să-ţi explic, după ce fereastra nu va mai fi luminată şi după ce voi controla încăperile de lângă bibliotecă şi de lângă scară.

Se îndepărtară în linişte; n-am mai auzit ce-au discutat, pentru că vorbeau pe un ton foarte scăzut. Oricum, nu mai conta. Aflasem destul pentru a-i oferi contelui ocazia să nu se îndoiască de agerimea şi curajul meu. Nici nu dispăruseră bine cele două puncte roşietice din faţa ochilor mei când mă hotărâsem deja că-i voi spiona pe cei doi bărbaţi şi că-l voi duce de nas pe conte, deşi încerca să se pună în siguranţă. Trebuia să găsesc o motivaţie faptelor mele atât de îndrăzneţe, ca să mă îmbărbăteze să nu şovăi. Or această motivaţie exista şi se numea Laura. Întreaga ei existenţă şi fericire atârnau de isteţimea cu care aveam să-i surprind şi de exactitatea cu care voi fi în

stare să memorez discuţia dintre ei.

L-am surprins pe conte când afirma că va controla odăile de la parter şi scara, înainte să-l lămurească pe sir Percival. Asta însemna că dialogul dintre ei va avea loc în bibli-otecă. Iar în clipa în care am înţeles acest lucru, mi-am imaginat şi cum aş putea învinge precauţiile contelui Fosco. Mai bine-zis, găsisem un mod de a trage cu urechea, fără să fie nevoie să mă aventurez la parter.

Tot pomenind despre camerele de jos, mi-a venit în minte deodată galeria exterioară spre care se deschideau toate odăile, comunicând prin nişte glasvanduri. Galeria avea un acoperiş drept, iar ploaia se scurgea de-a lungul unor burlane în nişte căldări, întrebuinţate apoi pentru nevoilor zilnice. Aici, pe această porţiune îngustă care trecea pe lângă dormitoare cam la trei picioare sub pervazul ferestrelor erau puse ghivece cu flori. Nişte gheare de fier forjat fixate de marginea acoperişului le ţineau să nu alunece când se înteţea vântul.

Intenţionam să mă strecor pe fereastra salonaşului meu pe acoperişul galeriei, să păşesc tiptil până în dreptul bibliotecii şi să mă vâr între ghivecele cu flori, atentă la ce se discuta. Dacă aveam noroc şi sir Percival şi contele se vor delecta fumând şi de această dată aşa cum obişnuiau, cu scaunele în dreptul geamului deschis şi cu picioarele sprijinite de băncile de curte puse sub galerie, aş fi surprins fiecare vorbă rostită pe un ton obişnuit (mai ales că un dialog mai îndelungat nu se poate desfăşura pe şoptite). Dacă însă aveam ghinionul să se vâre în odaie, nu aş fi auzit mare lucru, şi ar fi trebuit să-mi iau inima-n dinţi şi să mă furişez la parter.

Deşi nu voiam să abandonez cu nici un chip, mă rugam în gând la Dumnezeu să se împlinească prima variantă. De fapt, femeia tot femeie rămâne şi nu prea îmi venea să mă aventurez la miez de noapte în imediata apropiere a lui sir Percival şi a contelui Fosco.

Am intrat în dormitor, păşind grijulie să-mi pun în aplicare planul cu galeria.

În primul rând, trebuia să mă îmbrac altfel, din diverse motive. De exemplu, trebuia să renunţ la rochia de mătase, pentru că m-ar fi dat

de gol cu foşnetele ei în liniştea nopţii. Pe urmă m-am dispensat de lenjeria albă şi incomodă şi m-am îmbrăcat cu un jupon de bumbac de culoare închisă. Pe deasupra, mi-am pus pelerina de călătorie şi mi-am tras şi gluga peste cap. Gătită în haine de seară aş fi fost de trei ori mai voluminoasă decât acum. Dar aşa, mă puteam vâri foarte bine prin cele mai dosnice unghere. Acest aspect nu era de neglijat, pentru că rămânea un spaţiu foarte îngust între ghivece şi zidul casei.

Doamne fereşte să fi atins ceva şi să fi făcut cel mai mic zgomot.

N-am stins lumânarea până n-am pus la îndemână chibriturile şi m-am întors pe dibuite în salonaş. Am închis uşa cu cheia şi aici şi la dormitor şi m-am strecurat în linişte pe fereastră, păşind tiptil pe acoperişul galeriei.

Camerele mele erau situate în capătul aripii noi a locuinţei, unde stăteam cu toţii. Prin urmare, trebuia să străbat porţiunea ce mărginea cinci ferestre înainte să ajung unde-mi propusesem, deasupra bibliotecii. Prima fereastră dădea într-o cameră de oaspeţi nelocuită. A doua şi a treia erau de la apartamentul Laurei. A patra se deschidea în odaia lui sir Percival, iar a cincea în dormitorul contesei. Restul aparţineau salonaşului contelui, camerei de baie şi celeilalte camere de oaspeţi tot goală ca şi prima.

Nu distingeam nici cel mai mic zgomot. Eram învăluită în beznă, iar singurele raze de lumină veneau de la fereastra doamnei Fosco. Deci contesa nu adormise!

Nu mai puteam renunţa acum. Trebuia să merg mai departe şi să mă bazez pe norocul meu şi agilitatea mişcărilor mele, ferite de bezna nopţii. „Este pentru Laura!”, îmi repetam eu când am păşit pe acoperiş, strângându-mi cu o mână pelerina şi cu cealaltă bâjbâind, pe zidul casei. Preferam să stau cât mai aproape de perete decât să risc să răstorn ghivecele cu piciorul.

Am trecut de fereastra afundată în întuneric a camerei de oaspeţi, întinzându-mi de fiecare dată piciorul înainte să pipăi balustrada. Am depăşit şi ferestrele la fel de întunecate de la odaia Laurei („Să dea Dumnezeu să fie sănătoasă”). Am trecut şi de apartamentul lui sir

Percival. Pe urmă m-am oprit în loc şi m-am lăsat pe genunchi, proptindu-mă în mâini. În această poziţie, am înaintat încet, pe lângă peretele dintre fereastra luminată şi acoperiş.

Când mi-am luat inima-n dinţi şi m-am uitat pe fereastră, am remarcat că era deschisă doar jumătatea de sus iar jaluzelele erau trase. Am văzut-o pe doamna Fosco în dreptul storului, după care s-a întors înapoi. Deci, nu mă simţise fiindcă nu s-ar fi îndepărtat. Ar fi rămas acolo, chiar dacă nu s-ar fi încumentat să deschidă fereastra.

M-am rezemat de balustrada galeriei, având grijă să nu dau peste ghivecele cu flori. De-abia încăpeam între ele. Floarea din stânga răspândea un miros îmbătător şi mi-am înfundat capul între frunze.

Mai întâi am auzit scârţâitul a trei uşi care se tot închideau sau se deschideau (nu ştiu, probabil că se închideau). Era vorba mai mult ca sigur de cele care comunicau cu odăile alăturate bibliotecii, pe care contele voia să le cerceteze. După aceea, am zărit sclipirea roşiatică sub galerie, înaintând către mine, oprindu-se un moment şi întorcându-se de unde venise.

— Fir-ar să fie! exclamă sir Percival. De ce nu te potoleşti odată?

— Ah, mă sufoc de căldură! zise contele sâcâit.

Vorbele sale fură urmate de scârţâitul băncilor pe podea, ceea ce însemna, spre bucuria mea, că urmau să se instaleze lângă fereastră, aşa cum bănuisem.

Deci, până în prezent, lucrurile decurgeau conform planului meu. Am surprins-o pe doamna Fosco, căscând plictisită în camera ei şi am zărit-o din nou defilând prin faţa jaluzelelor.

Deodată, sir Percival şi contele se apucară să vorbească. Câteodată glasurile lor răsunau mai încet, fără să fie însă prea în surdină pentru urechile mele.

Poziţia incomodă în care stăteam, primejdia care mă pândea din toate părţile, groaza de prezenţa doamnei Fosco, pe care cu greu o puteam stăpâni, mă împiedicau pentru moment să-mi îndrept atenţia către dialogul celor doi. La început, am distins doar foarte puţin din ce discutau. Am răsuflat uşurată când contele a remarcat că fereastra luminată este a soţiei sale, că nu-i nici o primejdie să fie spionaţi şi că puteau sta de vorbă nestingheriţi. Sir Percival îi reproşă prietenului său că-l amânase toată ziua şi se arătase nepăsător faţă de dorinţele sale. Contele îi replică calm, explicându-i că nu avusese chef de discuţie şi că abia acum se ivise momentul prielnic, când scăpase de îngrijorările care-l măcinau şi de alte prezenţe nedorite.

— Să ştii că avem mari probleme, sir Percival zise el – şi cred că este timpul să stabilim acum ce vom face de aici înainte.

Aceste vorbe au fost de ajuns pentru a-mi trezi atenţia de aici înainte. Aşa că am ascultat concentrată, sorbind fiecare cuvinţel pe care l-au rostit.

— Zici că avem probleme mari – îl îngână sir Percival. Ei bine află că-i mult mai rău decât atât!

— Mi-am dat seama după atitudinea ta din ultima vreme – îi răspunse contele distant. Ai puţină răbdare, te rog. Vreau mai întâi să mă lămuresc definitiv. Să recapitulăm trecutul pentru a putea angaja viitorul.

— Stai un moment să iau nişte brandy şi apă. Nu vrei să bei şi tu?

— Eşti drăguţ, Percival, dar nu vreau nimic în afară de apă rece şi zahăr. Da, scumpul meu, „eau sucrée” [din lb. franceză = apă îndulcită] şi atât.

— Auzi, apă cu zahăr, pentru un bărbat în toată firea! Ia te rog. Hai, prepară-ţi băutura ta scârboasă. Ah, ce ţi-e şi cu străinii ăştia!

— Ei, Percival, a venit timpul să afli ce gândesc. O să fiu deschis şi o să-ţi povestesc ce părere mi-am făcut, iar tu va trebui să-mi spui ce

crezi. Deci, şi tu şi eu am venit aici, din călătorie, înglodaţi în datorii.

— Mai clar! Mie îmi trebuia o sumă care să se ridice la câteva mii, iar ţie doar câteva sute şi eram cât pe ce s-o sfârşim prost. Acesta-i adevărul! Ai grijă deci cum ne scoţi din această încurcătură!

— Deci, Percival – repetă contele, ţie îţi trebuiau câteva mii şi mie câteva sute, iar singura persoană care putea curma propriile tale necazuri (ei, sigur, ţinând cont şi de bietele mele sute) era soţia ta. Îţi aminteşti ce ţi-am declarat eu în privinţa soţiei tale în timpul călătoriei şi ce ţi-am spus despre domnişoara Halcombe după ce am făcut cunoştinţă cu ea?

— De unde să-mi amintesc? Ai trăncănit atâtea…

— Ei, uite ce ziceam: „Până acum dragul meu, mintea omenească a descoperit doar două modalităţi de a supune o femeie voinţei tale. Una ar fi s-o calci în picioare, aşa cum procedează de obicei păturile sociale de jos. Nu se poate aplica însă unei doamne din înalta societate. Cea de-a doua (mai îndelungată şi mai dificilă, dar la fel de eficientă) este să nu te laşi provocat. Se poate folosi cu succes în cazul animalelor, copiilor şi femeilor, care sunt tot un fel de copii, ceva mai mari. Calmul imperturbabil este zdrobitor faţă de animale, copii şi femei. Dacă reuşesc să te tulbure în hotărârea de neclintit pe care ai luat-o, vei fi nevoit să abandonezi. Însă, dacă nu reuşesc, ele vor fi cele care se vor pleca. Te-am pisat tot timpul la cap şi te-am rugat să ţii cont de sfatul meu, dacă intenţionezi să-ţi câştigi soţia de partea ta în privinţa banilor. Ei, ai ţinut cont de el? Nici vorbă, deşi ai avut de înfruntat atâtea situaţii dificile. Te-ai aprins imediat ce soţia ta şi sora ei te-au provocat. Tu eşti de vină că nu s-a semnat documentul şi ţi-au scăpat printre degete banii şi tot tu eşti de vină că domnişoara Halcombe a scris prima dată avocatului…

— Ce vrei să spui? Cum prima dată?

— Da, prima dată, pentru că i-a mai trimis şi azi o scrisoare.

Răsună un zgomot infernal. Sir Percival izbise cu scaunul de podea,

spre norocul meu. Înţelegând că mă prinsese din nou, m-am speriat şi m-am apăsat pe balustradă, făcând-o să scârţâie. Oare s-a luat după mine la han? Sau şi-a dat seama că-mi trimisesem scrisorile prin biata Fanny când constatase că nu am vrut să pun nimic în cutia poştală. Oricum, era imposibil să fi citit scrisorile pentru că le înmânasem direct sărmanei Fanny?!

— Închină-te la Dumnezeu să mă ţină sănătos ca să pot veghea mereu asupra ta şi să te scot din încurcătură. Închină-te la Dumnezeu că mi-a luminat minţile şi nu te-am lăsat s-o sechestrezi pe domnişoara Halcombe, aşa cum ai făcut cuprins de turbare cu soţia ta. Eşti chiar inconştient? N-ai remarcat până acum că domnişoara Halcombe este înzestrată cu tăria de caracter şi spiritul practic al unui bărbat? Dacă ar fi de partea mea, aş înfrunta până şi pe Cel de sus. Aşa însă, fiind în tabăra adversă, chiar şi eu, inteligentul şi experimentatul Fosco, şiret ca diavolul, aşa cum mă alintaţi voi, sunt adesea pus în încurcătură. Tocmai de această fiinţă extraordinară care o apără cu toată forţa iubirii şi devotamentului ei pe biata ta soţie supusă, gingaşă şi nevinovată, tocmai pe această femeie deosebită pe care o apreciez mai mult decât orice pe lume, deşi suntem duşmani, te-ai găsit tu să o înfrunţi şi s-o îngrozeşti, de parcă n-ar fi oricum cea mai dotată şi mai curajoasă întruchipare feminină care s-a născut vreodată? Ah, Percival, Percival! Eşti vinovat şi trebuie să plăteşti.

Se opri. Consemnez toată această pledoarie pe care nemernicul a făcut-o la adresa mea, pentru că vreau să n-o uit niciodată în speranţa că voi avea vreodată ocazia să-l încolţesc şi să-i amintesc de toate fărădelegile sale.

Sir Percival nu mai rezistă şi izbucni:

— Bine, bine n-ai decât să-mi reproşezi cum m-am comportat! ţipă el îmbufnat. Aici nu-i vorba de bani. Dacă ai fi fost în locul meu, ai fi procedat la fel, fiindcă pe mine mă apasă şi alte griji!

— O să le luăm în seamă pe toate, nici o grijă – îl linişti contele. Ai răbdare. Ştiu că-n mintea ta este un talmeş-balmeş Percival, dar eu nu sunt ca tine. Trebuie să lămurim mai întâi chestiunea financiară. Ei, te-am convins? Ai constatat doar pe propria ta piele că agitaţia şi violenţa nu duc la nimic bun! Sau vrei s-o iau de la început şi (aşa

cum te-ai exprimat atât de dulce şi direct în limba ta maternă) să-ţi aduc noi reproşuri?

— Hâm! Asta-i lesne de făcut. Mai greu este să mă scoţi din încurcătură.

— Zău? Da’ de unde! Iată cum trebuie să procedăm: te dai bătut începând cu acest moment şi laşi totul pe seama mea. Ţine cont că vorbesc unui englez adevărat, înzestrat cu spirit practic. Ei, ce părere ai?

— Şi, ce-ai de gând să faci dacă sunt de acord?

— În primul rând vreau să aud din gura ta, dacă laşi toată răspunderea pe umerii mei.

— Bine, să spunem că o să te ascult. Ce-o să se întâmple atunci?

— Deocamdată aş vrea să mă lămureşti în anumite privinţe. Mai ai răbdare să văd de unde bate vântul şi te încredinţez că mă străduiesc din răsputeri. Ne apropiem de deznodământ. Ţi-am explicat doar că domnişoara Halcombe i-a scris din nou avocatului.

— De unde ştii? Şi ce anume îi cerea?

— Dacă aş încerca să-ţi povestesc, Percival, ne-am întoarce de unde am plecat. Contează că am prins de veste şi tocmai de aceea am fost incapabil toată ziua de azi să scot vreo vorbă. Şi acum să recapitulăm cum stăm în ceea ce priveşte situaţia ta financiară! N-am mai amintit cam de mult timp despre aceste lucruri! Deoarece n-ai obţinut semnătura soţiei tale, ai făcut rost de bani, oferind poliţe scadente în trei luni, oferind un preţ, care pe mine cel puţin mă îngrozeşte. Ştiu că sunt un biet străin sărac, dar oricum este vorba de o sumă uriaşă. Deci, când va trebui să achiţi poliţele, unica ta sursă de bani rămâne soţia, nu?

— Exact.

— Chiar aşa? Tu nu ai nici un fel de venit?

— Ba da, am câteva sute şi am nevoie de câteva mii.

— Nu există alt mijloc de a obţine bani din contul ei?

— Nu!

— În realitate, ce-ţi revine în momentul de faţă din partea soţiei tale?

— Doar dobânda la cele 20 de mii de lire cu care de-abia reuşesc să achit obligaţiile zilnice.

— Ce speranţe ai pentru viitor din partea soţiei tale?

— Trei mii de lire pe an, la moartea unchiului ei.

— Ah, nu-i rău deloc, Percival! Şi cum este acest om? Este în vârstă?

— Da, fără să fie foarte bătrân.

— Este un bărbat la locul lui care-şi vede în tihnă de moşie, nu? Este însurat?

— Nu, parcă n-am auzit aşa ceva!

— Sigur că nu este . Dacă ar fi avut nevastă sau fiu, lady Glyde n-ar fi putut moşteni nimic. Să-ţi explic eu care-i situaţia cu acest unchi! Este un neputincios, lipsit de voinţă şi egoist, care se vaită la toată lumea cât este de bolnav!

— Of, Percival, oamenii de acest fel au zile multe şi se însoară doar

aşa ca să facă în ciudă exact când nici prin cap nu-ţi trece. Vai, prietene, nu-ţi fă prea mari iluzii în legătură cu cele trei mii pe an. La alte bunuri sau bani din partea soţiei nu ai dreptul?

— Nu!

— Chiar la nimic?

— La nimic, decât după moartea ei.

— Aşa deci, după moartea ei!

Se opri din nou. Contele ieşi de pe terasă şi înaintă puţin de-a lungul aleii. Simţeam că se îndepărtase, pentru că vocea lui răsuna mai înfundat.

— Iată că plouă totuşi – a exclamat el.

Da, aşa era. Mantaua mea era udată de stropii grei de ploaie.

Contele reveni pe terasă şi îşi ocupă locul pe scaun, care scrâşni şi gemu sub povara lui.

— Deci, Percival – continuă el – ce-ţi rămâne după moartea lady-ei Glyde?

— În caz că nu are copii…

— Şi crezi că o să aibă?

— Nu, nici pomeneală…

— Ei… şi?

— Îmi rămân cele 20 de mii de lire din contul ei.

— În numerar?

— Da, în numerar.

Încetară discuţia. Tocmai atunci, doamna Fosco apăru iarăşi în faţa geamului. Acum se propti acolo, din păcate. Am observat cum dă uşor la o parte jaluzeaua şi cum faţa ei albă şi ştearsă se profilează în cadrul ferestrei la mică distanţă deasupra mea. Am stat înţepenită sub pelerina mea neagră. Ploaia care-mi pătrunsese prin manta, aburise geamul şi o împiedica să distingă ceva. „Of, plouă şi iar plouă!” exclamă ea, după care plecă de la fereastră, spre marea mea bucurie.

La parter, începuseră din nou să vorbească. Acum, cel care deschise discuţia fu contele.

— Percival, tu ţii la soţia ta?

— Nu crezi că mergi prea departe, Fosco?

— Ba da, vreau să merg până la capăt, aşa că te rog să-mi răspunzi!

— Ce dracu’ te-a apucat să te holbezi aşa la mine?

— Deci te încăpăţânezi să taci. Bun! Să presupunem totuşi că nevasta ta se prăpădeşte până la sfârşitul verii…

— Încetează, Fosco…

— Ba nu, să presupunem că se prăpădeşte…

— N-auzi să încetezi?

— Atunci ţi-ar intra în buzunar 20 de mii de lire şi ai pierde…

— Trei mii pe an!

— Pe care le poţi pierde oricum, Percival iar ţie îţi trebuie banii acum şi nu peste zeci de ani! În cazul tău, n-ai timp de aşteptat!

— Lasă că nici tu nu stai mai bine. Nu uita că m-am împrumutat şi pentru tine. Ba mai mult, dacă soţia mea moare, a ta moşteneşte zece mii de lire. Şmecher cum te ştiu, ai omis tocmai suma de care se va bucura doamna Fosco. Hai, nu mă privi în felul ăsta! Crezi că sunt fraier? Zău, m-ai băgat în sperieţi, cu presupunerile tale!

— Adică, mai bine-zis pe englezeşte, ţi-am trezit conştiinţa, nu? Mă refer la dispariţia soţiei tale ca la un posibil eveniment. Şi de ce n-aş face-o, mă rog? Ce, avocaţii care vă redactează hârtiile oficiale şi testamentele nu iau în calcul şi această nenorocire? Ori avocaţii nu te bagă în sperieţi, nu-i aşa? Trebuie neapărat să-ţi deschid ochii ca să vezi lucrurile aşa cum sunt. Dacă soţia ta rămâne în viaţă, vei scăpa numai dacă se învoieşte să semneze. În schimb, dacă moare, eşti salvat.

Între timp, camera doamnei Fosco fu înghiţită de întuneric, la fel ca întregul etaj.

— Vorbe goale! bombăni sir Percival. Vorbeşti ca şi când soţia mea ar fi semnat deja.

— Mi-ai promis că laşi toată răspunderea pe umerii mei – zise contele – şi ţi-am explicat doar că în două luni o scot eu la capăt. Hai să renunţăm la acest subiect, da? O să te lămureşti dacă am avut sau nu dreptate când va trebui să achiţi poliţele. Ei Percival, şi acum fiindcă am isprăvit cu problemele financiare, sunt gata să te ascult cu atenţie în privinţa celorlalte chestiuni, la fel de arzătoare, care au agravat situaţia şi te-au adus în ultimul hal. Hai, deschide-ţi inima, dragul meu şi scuză-mă că te enervez cu obiceiurile mele ita-lieneşti, dar te rog să-

mi mai oferi încă un pahar cu apă îndulcită.

— Grozav îndemn – exclamă sir Percival ceva mai calm şi mai amabil decât la început – dar nu prea ştiu ce doreşti.

— Îţi dau eu o mână de ajutor! îi propuse contele. Ştiu cum se numeşte necazul tău! Nu cumva Anne Catherick?

— Uite Fosco, noi suntem prieteni vechi. Am răspuns serviciilor pe care mi le-ai făcut, ajutându-te de fiecare dată cu orice, în afară de bani. Ne-am împărtăşit, bineînţeles, multe lucruri dar am avut şi taine, nu?

— Nu „am avut" ci „ai avut" Percival. Este mai mult decât evident că locuinţa de la Blackwater Park ascunde între zidurile sale un mare mister şi să ştii că nu sunt singurul care a observat acest fapt.

— Da, să zicem că ai dreptate. Dar, cum nu-i treaba ta, n-ai de ce să mă descoşi.

— Am încercat eu să te descos?

— Da, ai încercat.

— Zău? Deci susţii că poţi să citeşti pe faţa mea, nu? Vai, ce compliment mi-ai făcut! Serios Glyde, hai să dăm cărţile pe faţă! Misterul în care te-ai învăluit este mult prea transparent. Dacă aş recunoaşte că mă interesează, ai fi în stare să mă rogi pe mine, prietenul tău intim să nu te mai chesti-onez în această privinţă?

— Da, aş fi, de fapt asta a fost şi intenţia mea.

— Bine, aşa voi face. N-o să mai abordez niciodată această temă.

— Chiar vorbeşti serios?

— De ce, nu mă crezi?

— Uite ce este Fosco, nu te cunosc de azi de ieri şi bănuiesc că o să-ţi dai toată silinţa să afli ce mă preocupă.

Deodată, scaunul pe care stătea se zgâlţâi, transmiţând vibraţia stâlpului de fier pe care mă sprijineam. Contele ţâşnise de la locul lui şi îl trântise cu furie.

— Ah, Percival! zbieră el înfuriat. N-ai ajuns să mă cunoşti? N-ai înţeles deloc firea mea? Sunt un om cu maniere învechite. Sunt gata să-mi etalez virtutea oricând este cazul. Din păcate nu prea mi s-a oferit ocazia. Dau dovadă de un devotament sublim în prietenie! Ce vină am eu dacă secretul tău sare în ochi? Mă întrebi de ce sunt curios! Nu-ţi dai seama, englez indiferent şi rece ce eşti, că vreau să-mi călesc stăpânirea de sine? Dacă aş vrea într-adevăr aş afla tot ce doresc de la tine. Nu îndrăznesc însă pentru că ai pomenit de prietenia dintre noi, aşa că trebuie să renunţ. Gata, mi-am sugrumat curiozitatea pe altarul amiciţiei. Hai, Percival, apreciază-mă cum se cuvine şi încearcă să-mi urmezi exemplul! Întinde-mi mâna, că te-am iertat!

Vorbi pe-un glas tremurat, de parcă era gata să izbucnească în plâns.

Sir Percival, pus într-o situaţie penibilă, mormăi nişte scuze, dar contele era mult prea volubil şi iertător ca să le ia în seamă.

— Nu! îl opri el. Sunt în stare să iert un prieten, chiar dacă m-a rănit. Mai bine, recunoaşte sincer dacă ai nevoie de mine

— Da, am şi încă cum!

— Şi crezi că poţi apela la mine fără să-ţi ştirbeşti mândria?

— Eu ştiu, aş putea face o încercare!

— Aştept!

— Iată despre ce este vorba: ţi-am explicat doar că m-am străduit toată ziua să dau de urma Annei Catherick, dar în zadar.

— Mi-ai explicat într-adevăr!

— Ah, Fosco sunt un om distrus dacă nu pun mâna pe ea.

— Zău? Este chiar aşa de primejdioasă?

O rază de lumină se strecură pe sub galerie şi mângâie aleea cu pietriş. Contele ridicase lampa din cameră ca să cerceteze mai bine chipul prietenului său.

— Da, este! exclamă el. Nu mă minţi! Deci este o problemă la fel de urgentă şi importantă ca şi poliţele scadente.

— Ba este mult mai importantă.

Raza de lumină se stinse şi cei doi bărbaţi îşi văzură mai departe de discuţie.

— Ai văzut scrisoarea adresată soţiei mele, pe care Anne Catherick a vârât-o în nisip – zise sir Percival. Are dreptate, Fosco, este în posesia secretului meu.

— Te rog să pomeneşti cât mai rar despre secretul tău de faţă cu mine. Cine i l-a transmis, tu?

— Nu, mama ei.

— Deci, două femei sunt stăpâne pe cele mai mari taine ale sufletului tău. Foarte grav, dragul meu! Vreau să mai aflu un lucru înainte să-mi formez o părere. Este uşor de înţeles de ce ai băgat-o pe fată în ospiciu, dar este mai greu să pricep cum a evadat de acolo. Crezi cumva că personalul însărcinat s-o păzească a fost mituit c-o sumă însemnată de vreun inamic de-al tău?

— Nici vorbă. Atâta doar că era foarte blândă şi supusă şi n-au bănuit că ar fi capabilă de aşa ceva. Fata nu-i în toate minţile şi am toate motivele s-o ţin în ospiciu, dar, pe de altă parte, dacă este în libertate, mă poate distruge oricând, pricepi?

— Sigur că pricep! Mai bine, vorbeşte mai desluşit, Percival. De ce eşti atât de îngrijorat acum?

— Pentru că Anne Catherick dă târcoale pe aici şi s-a băgat deja pe sub pielea lady-ei Glyde. Dacă citeşti cu atenţie scrisoarea îngropată în nisip, îţi dai seama că soţia mea a aflat deja secretul, deşi nu vrea să recunoască.

— Stai puţin, Percival. Păi dacă-i aşa, atunci este perfect conştientă că te-ar nenoroci pentru totdeauna. Or, fiind soţia ta, n-are nici un interes să dea în vileag secretul!

— Crezi? Un moment şi vei vedea că te înşeli. Ceea ce ai spus tu, ar fi valabil dacă ar ţine cât de cât la mine. De fapt eu o despart de bărbatul iubit. S-a îndrăgostit înainte să ne căsătorim şi nu i-a trecut nici acum. Îl visează încă pe amărâtul ăla de profesor de desen, pe Hartright.

— Şi ce-i cu asta, scumpul meu? Se întâmplă adeseori. Toate nevestele au avut o primă iubire. Câţi crezi că au fost în stare să fie primii care au deschis inima soţiei lor? Eu cel puţin n-am cunoscut nici un bărbat de acest fel. Poate există, dar eu nu-l cunosc. Am întâlnit în schimb destui care se pot mândri că au fost a doua iubire şi încă şi mai mulţi, care au fost a treia, a patra sau a cincea!

— Stai puţin, că n-am isprăvit! Acum e acum! Nu bănuieşti cine a

înlesnit fuga Annei Catherick după ce a scăpat din ospiciu şi era cât pe-aici să cadă în mâinile urmăritorilor ei? Hartright! Şi cine oare a revăzut-o în Cumberland? Acelaşi Hartright! De fiecare dată, au discutat confidenţial. Un moment, te rog! Nemernicul împărtăşeşte dragostea soţiei mele în aceeaşi măsură ca şi ea. Amândoi mi-au aflat taina. Dacă reuşesc să se vadă, vor trage concluzia că este mult mai bine pentru ei să mă distrugă!

— Ei, nu exagera, Percival! Văd că nu ţii cont deloc de virtutea lady-ei Glyde.

— Ah, ce să spun! În ceea ce-o priveşte, nu ţin cont decât de banii ei. Chiar n-ai priceput ce ţi-am explicat? Ea, n-are prea multă putere, dar mă tem de influenţa ticălosului ăluia de Hartright.

— Da, da, sigur! Unde se află acum domnul Hartright?

— În străinătate! Ar fi foarte înţelept din partea lui să nu mai calce în Anglia.

— De unde ştii că este în străinătate?

— Fiindcă am poruncit să fie urmărit de când a plecat din Cumberland şi până s-a urcat pe vas. Da, am avut mare grijă, pot să mă laud. Anne Catherick locuia la nişte prieteni, la o fermă în apropiere de Limmeridge. M-am deplasat personal până acolo şi m-am convins că oamenii aceia habar n-aveau de problemele mele. Am expediat un model de scrisoare mamei ei, ca să ştie cum să-i răspundă domnişoarei Halcombe şi să-i declare că nu eu o închisesem în ospiciu. N-am curajul să-ţi mărturisesc cât m-a costat punerea ei sub urmărire. Dar iată că nu-mi dă pace şi mă duce de nas chiar aici, pe moşia mea. Cum să aflu cu cine o să se vadă şi ce o să trăncănească? Ca să nu-ţi spun că nemernicul ăla de Hartright, care se vâră unde nu-i fierbe oala, ar putea reveni oricând în ţară şi ar manevra-o cum doreşte.

— Nu te îngrijora, Percival! Dacă femeia este pe-aproape, îţi garantez că o să-i dăm de urmă. Da, o s-o prindem până să apară domnul Hartright, dacă intenţionează într-adevăr să apară. Acum am priceput!

Mai întâi, trebuie să ne preocupăm de Anne Catherick. În rest, n-ai de ce să-ţi faci probleme! Lady Glyde este sub acoperişul tău, la fel ca şi domnişoara Halcombe, care nu şi-ar părăsi pentru nimic în lume sora. Aşa că ne rămâne doar misterioasa Anne. Ai încercat s-o găseşti?

— Sigur! Am vizitat-o pe maică-sa şi am făcut cercetări în tot satul, dar în zadar!

— Ai încredere în maică-sa?

— Da.

— Bine, dar a trădat o dată secretul.

— N-o să mai îndrăznească a doua oară.

— Şi de ce eşti atât de sigur? O pândeşte şi pe ea aceeaşi primejdie ca şi pe tine dacă se află?

— Da!

— Bravo, Percival! Înseamnă că poţi fi liniştit, dragul meu! Problemele băneşti îmi dau răgazul să mă ocup şi de alte lucruri, aşa că mâine, când voi porni în căutarea Annei Catherick, voi avea poate mai mult noroc decât tine. Încă un amănunt, te rog, înainte să ne retragem în camerele noastre!

— Ce este?

— Fii atent! Când am plecat spre colibă s-o anunţ pe lady Glyde că nu trebuia să mai fie îngrijorată în privinţa semnăturii, am zărit-o din întâmplare pe această necunoscută, părăsind-o grăbită pe soţia ta. Însă n-am putut să-i văd chipul prea bine. Nu pot să umblu după invizibila Anne dacă nu ştiu cum arată.

— Bine, o să afli de îndată. Seamănă foarte bine, deşi se deosebeşte în multe privinţe, cu soţia mea.

Scaunul fu izbit din nou de pământ şi cutremură stâlpul de care mă sprijineam, iar contele sări în sus – acum de uimire.

— Ah! strigă el agitat.

— Da, gândeşte-te cum ar arăta lady Glyde după o îndelungată suferinţă şi puţin şocată şi vei obţine imaginea exactă a Annei Catherick! îi explică sir Percival.

— Oare sunt rude?

— Nu, nici vorbă.

— Cu toate acestea, seamănă atât de bine!

— Da, şi de ce zâmbeşti mă rog?

Nu primi nici un răspuns. Contele rânjea mai departe, satisfăcut.

— N-auzi, ce te-a apucat? insistă sir Percival.

— Ei, îmi imaginez şi eu fel de fel de lucruri. Nu fi atât de dur cu spiritul meu italienesc. Doar noi am inventat teatrul de păpuşi, nu? Ei, hai, fii liniştit, că o să-mi dau seama care este Anne Catherick dacă dau de ea. Ah, Percival, ai scăpat de toate grijile. Poţi să dormi liniştit ca un prunc. Vei vedea cum voi ieşi din încurcătură imediat ce se luminează. Am născocit nişte planuri trăsnet. Vei putea să-ţi onorezi poliţele şi vei pune mâna şi pe Anne Catherick, da, îţi jur că aşa se va întâmpla. Vei vedea cât de mult te-am ajutat şi câtă recunoştinţă ar trebui să-mi porţi. Vei constata, cu această ocazie că a meritat să mă împrumuţi cu bani şi că n-a fost frumos din partea ta să-mi reaminteşti. Aşa că bagă de seamă să nu mă mai jigneşti de aici înainte! Apreciază-mă la justa mea valoare, Percival! Încearcă să mă

imiţi, prietene! Eu unul ţi-am trecut totul cu vederea şi-ţi întind mâna din toată inima. Somn uşor!

*

Zicând acestea, discuţia se încheie. Am sesizat când contele a închis uşa în urma lui. Apoi am auzit cum sir Percival trăgea jaluzelele de la geam. Ploaia continua să cadă. Înţepenisem în poziţia incomodă în care fusesem obligată să stau şi îngheţasem bocnă. Când am vrut să mă ridic mi-a fost imposibil şi am renunţat pentru moment. Mi-am luat inima în dinţi şi, învingându-mi durerea m-am sculat în picioare, păstrându-mi cu greu echilibrul pe acoperişul lunecos.

Am ajuns până lângă zid, m-am rezemat de el şi m-am uitat înapoi, observând că odiosul Fosco îşi aprinsese lumânarea în salonaş. Cu ultimele forţe şi rămăşiţe de curaj am înaintat tiptil, ţinându-mă cu mâinile de perete.

Tocmai bătuse de unu fără un sfert când am ajuns în dreptul ferestrei mele. Nu era nici un semn că prezenţa mea ar fi fost remarcată.

20 iunie

Ora opt. Soarele s-a ridicat de două suliţe pe bolta albastră. Nu mă odihnisem nici o clipă şi nu clipisem niciodată din ochii uscaţi de nesomn. Admir strălucirea zilei de la fereastra de unde am scrutat negurile noaptea trecută.

Socotesc orele care au trecut de când m-am furişat în cameră, aşa cum mi se pare. Ah, am impresia că s-au scurs săptămâni întregi.

N-a trecut prea multă vreme, deşi mie mi se pare un veac de când m-am întins pe podea, în beznă, înmuiată de ploaie, înţepenită şi rebegită de frig, o sărmană femeie lipsită de apărare şi îngrozită.

Nu-mi dau seama când m-am sculat de jos, când am reuşit să ajung târându-mă în dormitor, când am făcut lumină şi am scotocit (deşi nu

prea ştiam unde) după schimburi uscate, să-mi revin un pic. Sunt conştientă că aşa am făcut, dar am uitat cum…

Nu mai ştiu nici când oasele mele îngheţate s-au încălzit din nou! Presupun că înainte să răsară soarele. Orologiul bătuse de trei. Da, am reţinut acel moment pentru că m-a cuprins deodată o ciudată agerime şi claritate. Ţin minte că-mi pusesem în gând să mă calmez şi să aştept venirea zi-lei, până voi avea ocazia s-o smulg pe Laura din bârlogul acesta nenorocit, fără să prindă de veste ceilalţi.

Ţin minte cât de convinsă eram că discuţia dintre cei doi ne îndreptăţea să plecăm şi, că în acelaşi timp puteam să-i şantajăm. Ţin minte că voiam neapărat să consemnez în jurnalul meu ce se vorbise şi că trebuia să mă grăbesc ca nu cumva să-mi scape ceva. Da, da, ţin minte cu multă precizie!

Parcă mă văd cum am adus din dormitor uneltele de scris, până să apară soarele… cum m-am instalat dinaintea ferestrei deschise, dornică să inspir aerul răcoros… cum nu m-am oprit din scris, tot mai repede, tot mai agitată, zorită să termin până să se trezească ceilalţi. Îmi revenea foarte clar în memorie clipa când m-am apucat de scris la lumina lumânării şi momentul în care am terminat această pagină sub razele blânde ale soarelui.

Dar ce caut eu aici? De ce-mi chinuiesc ochii secaţi de oboseală şi creierul clocotitor completând jurnalul? De ce nu mă bag în pat să-mi revin şi să-mi domolesc febra care mă arde?

Nu mă încumet. Mă ţintuieşte locului o groază vecină cu nebunia. Mă tem de frigurile care mă zguduie şi de zumzetul care-mi vâjâie în cap. Ah, dacă adorm poate n-o să mai fiu în stare să mă trezesc. Ah, ploaia cea crudă, ploaia care mi-a pătruns în oase azi noapte!

*

Ora nouă. Cât este oare, nouă sau opt? Mai mult ca sigur, nouă! Ah, mi-e frig, mi-e frig deşi afară este vară şi frumos. Ce s-a întâmplat, m-am odihnit? Nu-mi dau seama.

Of, Doamne Sfinte? Ce mă fac dacă o să cad la pat?

Ah, ce ghinion, să mă îmbolnăvesc într-un moment ca acesta!

Ce rău mă doare capul! Pot ţine pana în mână, dar nu mai văd ce scriu. Disting cuvintele Laura… sunt în stare să notez numele ei şi să-l citesc. Cât s-a făcut ceasul, opt sau nouă?

Dârdâi din ce în ce mai rău! Blestemată ploaie!… Orologiul îmi toacă nervii… of… nu pot urmări bătăile.

NOTĂ

Scrisul din jurnal devine tot mai neclar.

Ultimele rânduri sunt doar cuvinte fără şir, pete de cerneală şi linii întrerupte. Parcă mâzgălelile de la sfârşit voiau să contureze primele două litere ale numelui lady-ei Glyde (L şi A).

În continuare, jurnalul este completat de altă mână, mai fermă şi mai hotărâtă data de „21 iunie”. Începe în felul următor:

Post-scriptum-ul unicului prieten cu inima deschisă

Suferinţa extraordinarei domnişoare Halcombe mi-a dat ocazia să mă desfăt mai mult decât oricând.

Am în vedere parcurgerea acestui superb jurnal (pe care l-am terminat de curând).

Este destul de voluminos; cuprinde sute de file. Pot spune cu sinceritate că m-a vrăjit şi că am sorbit fiecare cuvânt.

Sunt un om în toată firea şi mă las greu impresionat.

Grozavă femeie!

Vreau să spun, domnişoara Halcombe.

Uimitoare povestire.

Vreau să spun, jurnalul.

Da, este incredibil! Remarc plin de încântare cât de curajoasă şi inteligentă este, cât de just a relatat evenimentele şi a descris personajele, ce năvalnică este în exprimarea sentimentelor. Ce mai, n-am cuvinte să-mi exprim preţuirea faţă de sublima, minunata Marian. Cel puţin pe mine m-a prezentat extraordinar! A dat dovadă de o mare precizie. Îmi închipui ce mult am impresionat-o dacă m-a înfăţişat în asemenea culori vii şi aprinse. Îmi pare rău că soarta ne-a hărăzit să fim duşmani. Dacă am fi avut puţin noroc, m-aş fi mândrit tare mult cu domnişoara Halcombe şi ea cu mine!

Suflul cald care mi-a învăluit inima mă îndreptăţeşte să cred că am exprimat cel mai ADÂNC ADEVĂR.

Da, am spus adevărul, reuşind să trec peste interesele mele pur personale. Sunt impresionat de curajul cu care această femeie s-a aventurat să tragă cu urechea la discuţia dintre Percival şi mine şi de precizia cu care a relatat toate amănuntele.

Insufleţit de aceste sentimente, am fost gata să-i ofer limitatului medic care o tratează bogatele mele cunoştinţe în domeniul medicamentelor şi uluitoarele mele rezultate în medicină şi spiritism. Din păcate, n-a vrut să mă bage în seamă ticălosul!

Aceleaşi sentimente mă obligă să-mi exprim nestăvilita admiraţie, recunoştinţă şi solicitudine faţă de autoarea acestor uluitoare pagini. Închid caietul şi îl restitui proprietarului prin intermediul soţiei mele. Derularea faptelor mă obligă să mă grăbesc să acţionez cu hotărâre.

Mi se profilează un viitor surâzător. Soarta îmi călăuzeşte paşii în linişte şi câteodată mă îngrozesc de unul singur. Nu pot să nu ofer adâncul meu respect şi neţărmurita mea recunoştinţă domnişoarei Halcombe.

Îi urez din tot sufletul să se însănătoşească cât mai grabnic.

O înţeleg cât de îndurerată este, văzând că toată urzeala pe care o ţesuse ca să-şi protejeze sora este acum destrămată. Pe de altă parte, o încredinţez pe domnişoara Halcombe că citirea jurnalului ei nu mi-a fost de nici un sprijin în planurile mele. Atâta doar că m-a convins de justeţea hotărârilor mele şi mi-a oferit câteva clipe de desfătare.

O fiinţă la fel de sensibilă şi simţitoare ca mine va şti să mă înţeleagă şi să mă ierte. Or domnişoara Halcombe este o astfel de fiinţă.

Convins de acest adevăr, mă iscălesc:

FOSCO

Istorisirea este continuată de Frederick Fairlie, Esq., de la Limmeridge House.

Tragedia existenţei mele este că nimeni nu pricepe să nu mă mai deranjeze.

„Ce aveţi cu mine – mă plâng eu tuturor – de ce nu-mi daţi pace?” Dar nimeni nu este în stare să mă lămurească şi să mă asculte. Ah, când este vorba să mă bată la cap cu ceva, nu contează dacă sunt rude, prieteni sau necunoscuţi. Cu ce am greşit? Îmi repet zilnic această întrebare şi-l pisez cu ea de nu ştiu câte ori şi pe valetul meu Louis: „Cu ce am greşit?” Degeaba, toţi rămân muţi. Ce, mai, este incredibil!

De curând mi-a căzut o altă belea pe cap şi anume să redactez această declaraţie. Credeţi că un om care o duce atât de prost cu nervii ca mine este în stare să realizeze aşa ceva? Drept răspuns, mi se aminteşte că am fost martor la anumite situaţii în care a fost implicată nepoata mea şi deci, îmi revine sarcina să le precizez. Ba mai mult, am fost pus în gardă că, dacă mă împotrivesc voi fi confruntat cu probleme spinoase, şi cu încurcături din care cu greu voi putea ieşi. Aşa că, bolnav cum sunt şi supărat de aceste nefericite evenimente în familie, trebuie să mă supun. Aşa se întâmplă întotdeauna. Dacă sunt împins de la spate cu insistenţă, n-am ce face şi cedez. O să încerc să-mi aduc aminte tot ce-a fost (protestând în continuare) şi voi consemna în scris cât mai exact (înteţindu-mi protestele). Cât despre lucrurile pe care nu mi le amintesc şi pe care nu le pot povesti, voi apela la Louis. El este un dobitoc, iar eu sunt o epavă umană, aşa că vă daţi seama ce-o să iasă. Îngrozitor!

Sunt pus în situaţia să furnizez date. Doamne sfinte! N-am mai încercat niciodată aşa ceva şi nu cred că o să reuşesc acum.

M-am consultat cu Louis. Totuşi, nu este atât de dobitoc pe cât m-am aşteptat. El a ţinut minte date, cu o aproximaţie de o săptămână-două iar eu numele persoanei respective. S-a petrecut pe la sfârşitul lui iunie – începutul lui iulie, cât despre nume (ah, îngrozitor de vulgar, de altfel) era cu siguranţă Fanny.

Deci, pe la sfârşitul lui iunie şi începutul lui iulie eram întins aşa cum obişnuiam pe canapeaua mea, având în jur diverse comori artistice pe care le colecţionasem pentru a-i civiliza cât de cât pe barbarii mei vecini. Cu alte cuvinte, mă delectam cu reproducerile după tablourile, gravurile, modelele mele şi alte minunăţii pe care vreau să le dăruiesc cât de curând (mă refer la reproducerile după tablourile, gravurile, monedele mele şi alte minunăţii) Institutului din Carlisle (groaznică localitate) pentru a trezi gustul artistic al locuitori-lor săi (triburi migratoare barbare ce sunt). Este posibil să se deducă de aici că un gentleman atât de darnic şi grijuliu faţă de compatrioţii săi, nu se poate arăta indiferent şi nemilos faţă de greutăţile şi necazurile din familia sa. Ei bine, vă asigur că această teorie este complet falsă.

Dar să nu mă îndepărtez de la subiect. Eram deci întins pe sofa, înconjurat de nepreţuitele mele valori, visând să-mi petrec dimineaţa în linişte şi pace. Când, deodată, mă trezesc cu Louis în odaie. L-am întrebat iritat ce dracu' vrea, mai ales că nu-l chemasem. Nu prea înjur, fiindcă nu se potriveşte cu un gentleman, dar mi-am ieşit complet din fire când l-am văzut rânjind.

Această violenţă de limbaj, am remarcat adesea, îi aduce cu picioarele pe pământ pe cei de felul lui. Nici nu s-a dovedit o excepţie. Renunţă la rânjetul lui enervant şi îmi comunică foarte serios că o Fată Tânără îşi exprimase dorinţa să mă vadă. Mă lămuri (trăncănind prea mult ca orice slugă) că se numea Fanny.

— Care Fanny?

— Ah, camerista lady-ei Glyde, sir.

— Şi ce are cu mine camerista lady-ei Glyde?

— Trebuie să vă înmânez o scrisoare, sir.

— Hai, dă-mi-o, ce mai stai!

— Fata se încăpăţânează s-o predea numai în mâini-le dumneavoastră sir.

— Cine este autorul scrisorii?

— Domnişoara Halcombe.

Această veste m-a dezarmat complet, aşa cum păţeam întotdeauna când auzeam de această persoană. Am învăţat, din proprie experienţă să mă feresc de neplăceri. Deci, trebuia să mă feresc de neplăceri. Deci, trebuia să mă supun. Scumpa mea Marian!

— Permite-i cameristei lady-ei Glyde să intre, Louis! Un moment! Nu cumva îi scârţâie pantofii?

Trebuia să-l întreb. Nu suport să-i scârţâie pantofii. Eram de acord să o întâlnesc pe Tânăra Fată, dar nu toleram să mă tortureze cu scârţâituri. Sunt şi eu un om suferind, ce Dumnezeu?!

Louis mă linişti că nu era nici o problemă cu pantofii ei. I-am dat voie s-o aducă.

Fata apăru în sfârşit. Nici nu vreau să-mi amintesc ce stânjenită era şi cum stătea cu gura căscată, pufnind pe nas! Este o atitudine tipică femeilor din clasele de jos.

Ei, dar să n-o nedreptăţesc. Pantofii erau în ordine. Nu pricep totuşi de ce servitoarele au mâinile umede de transpiraţie, de ce au nasul umflat, ca din topor şi obrajii scorţoşi? Şi, mai ales de ce faţa lor este lătăreaţă şi prost conturată în jurul ochilor. Nu mă ţin puterile să trag o concluzie, îi las pe specialişti s-o facă. Ah, de ce toate Tinerele Fete sunt la fel?

— Vrei să-mi dai o scrisoare din partea domnişoarei Halcombe? Aşaz-o aici, pe măsuţă şi bagă de seamă să nu faci zgomot. Cum o mai duce domnişoara Halcombe?

— Bine, mulţumesc, domnule.

— Şi lady Glyde?

A tăcut. Chipul Tinerei Fete era mai alungit şi mai diform decât la început şi am impresia că s-a pus pe bocit. Da, da, îi licăreau ochii. Nu ştiu sigur dacă de lacrimi sau de transpiraţie. Louis (căruia i-am cerut părerea) spune că de lacrimi. Cum aparţine aceleiaşi clase inferioare ca şi ea, trebuie să aibă dreptate. Deci, erau lacrimi.

Cu excepţia momentului în care sublimul rafinament al Artei, le scoate din tiparul pur uman, nu suport lacrimile. Din punct de vedere ştiinţific sunt o secreţie. Sigur, sunt în stare să pricep dacă o secreţie este folositoare sau dăunătoare, dar nu pricep ce valoare sentimentală ar putea avea. Da, cred că nu le suport pentru că sunt dăunătoare. Oricum, nu contează. În situaţia de faţă, m-am comportat extraordinar de grijuliu şi blând. Am dat ochii peste cap şi l-am rugat pe Louis.

— Ocupă-te tu de ea.

Louis m-a ascultat, iar Tânăra Fată s-a supus. S-au bâlbâit şi s-au încurcat în explicaţii în aşa măsură încât au reuşit să mă distreze copios, trebuie să recunosc. Mi-a trecut prin cap să-i chem de fiecare dată când sunt în toane proaste. I-am şi propus de fapt lui Louis. Curios, am avut impresia că nu i-a convenit. Bietul de el!

Sper că nu credeţi că voi reproduce aici vorbele şoptite printre sughiţuri de camerista nepoatei mele, traduse în engleza vorbită de valetul meu elveţian. Vă închipuiţi doar că n-am cum. Nu pot decât să consemnez părerile şi sentimentele mele personale. Nu-i aşa că va fi în ordine? Vă implor, daţi-mi dreptate!

Mi se pare că fata ne-a declarat (eu am aflat prin intermediul lui Louis) că stăpânul a izgonit-o (Remarcaţi vă rog, pe tot parcursul dialogului cât de ciudat se exprimă Tânăra Fată. Cu ce eram eu vinovat că fusese dată afară? După aceea, s-a refugiat la han (dar, ce, eu sunt proprietarul hanului ca să-mi pomenească de el?). În jur de orele şase–şapte, a fost vizitată de domnişoara Halcombe care s-a despărţit de ea şi i-a înmânat două scrisori, una pentru mine, iar cea-

laltă pentru o persoană din Londra (de parcă eu aş fi o persoană din Londra, lua-le-ar dracu' pe toate persoanele din Londra!). A vârât grijulie scrisorile în sânul ei (ce mă interesează pe mine sânul ei?); a fost distrusă după plecarea domnişoarei Halcombe; n-a mâncat nimic până seara târziu; şi în jur de ora nouă, a apucat-o cheful să bea o ceaşcă de ceai (şi ce am eu de a face cu hachiţele ei care se manifestă la început prin lacrimi şi sfârşesc în faţa unei ceşti cu ceai?). Exact când punea ibricul pe foc (consemnez aceste lucruri pe baza declaraţiilor lui Louis, care susţine că pricepe şi încearcă să mă lămurească şi pe mine, dar eu îl pun la punct), deci când punea ibricul pe foc, s-a deschis uşa, iar ea s-a prăbuşit grămadă (acum chiar că n-am înţeles-o nici eu şi nici Louis), trezindu-se în salonaşul de la han cu însăşi contesa. O numesc aşa pe sora mea, pentru că vreau să respect cuvintele cameristei, spre hazul meu. Săraca mea soră, este o femeie imposibilă, care s-a căsătorit cu un străin. Mă rog, prin urmare s-a deschis uşa, şi-a făcut apariţia contesa în salonul hanului iar Tânăra Persoană s-a prăbuşit grămadă. Grozav, ce mai!

Trebuie să-mi trag sufletul înainte să continuu. O să mă întind puţin cu ochii închişi şi o să-i poruncesc lui Louis să-mi frece tâmplele cu apă de colonie. Poate aşa o să fiu în stare să reiau firul povestirii.

Deci, contesa…

Nu! Sunt capabil să vorbesc mai departe dar nu pot sta în capul oaselor. Aşa că o să rămân culcat şi-i voi dicta servitorului. Louis vorbeşte oribil englezeşte, dar ştie să scrie foarte bine. Extraordinar aranjament!

Contesa a motivat vizita ei surprinzătoare la han, explicându-i lui Fanny că dorea să-i transmită unele mesaje de care domnişoara Halcombe uitase pe moment. Tânăra Fată era nerăbdătoare să afle ce voia să-i comunice, dar contesa nu se grăbea deloc (atitudine tipică surorii mele) şi i-a spus lui Fanny că o aşteaptă să-şi servească ceaiul în linişte. Excelenţa sa era foarte bine dispusă şi amabilă (foarte curios în ceea ce-o priveşte pe sora mea), zicând: „Am impresia, sărmana făptură, că o să-ţi prindă foarte bine să bei o ceaşcă cu ceai. Avem tot timpul să discutăm. Ei şi ca nu cumva să te simţi stânjenită, poţi să-mi oferi şi mie nişte ceai". Cam aşa a vorbit din câte am înţeles de la Tânăra Fată. Oricum, contesa a insistat să prepare ceaiul cu mâna ei şi extraordinar de modestă şi drăguţă, a ridicat prima ceaşcă de ceai şi a

îndemnat-o pe fată. Fanny i-a urmat exemplul, aşa cum ne-a declarat şi peste câteva minute a leşinat pentru prima oară în viaţă, pierzându-şi complet cunoştinţa. Redau chiar vorbele ei,care au fost acompaniate conform spuselor lui Louis de un potop de lacrimi. Eu cel puţin, n-am nici o părere. Mă căzneam destul să-mi concentrez atenţia şi s-o ascult, aşa că eram incapabilă de altceva.

— Ei, deci unde rămăsesem? Da, fata s-a lungit pe jos după ce a înghiţit ceaiul, lucru foarte interesant de altfel dacă ar fi fost pacienta mea. Aşa însă, era complet lipsit de importanţă pentru mine. După ce şi-a venit în fire peste o jumătate de oră, era aşezată pe canapea, cu hangiţa la cap. Contesa considerase că era mult prea târziu şi se retrăsese după ce fata se trezise puţin, chemând-o pe hangiţă în ajutor. Aceasta o susţinuse să urce până în dormitor.

Cum s-a văzut singură, fata îşi vârâse mâna în sân (îmi pare rău că amintesc din nou despre acest amănunt) şi scoase cele două scrisori, care erau totuşi mototolite în mod suspect. În timpul nopţii avusese ameţeli, dar dimineaţa se simţise iarăşi în puteri şi o porni la drum. Pusese la poştă, când ajunsese la Londra, scrisoarea pentru persoana aceea nesuferită, după care se prezentase aici să-mi înmâneze cealaltă scrisoare, după cum fusese instruită. Acestea erau faptele şi cu toate că nu-şi găsea vreo vină, era tare mâhnită şi derutată şi dorea să o sfătuim cum e mai bine. Conform părerii lui Louis, şi-a dezlănţuit din nou glandele lacrimale. Probabil că aşa s-a întâmplat, dar cel mai important lucru este că atunci, mi-am ieşit din fire, m-am sculat în capul oaselor şi am luat-o la întrebări.

— Şi ce am eu de-a face în toată povestea asta? am exclamat eu.

Camerista cea tâmpită a nepoatei mele se uită la mine uimită. Amuţise complet.

— Te rog, fii bun şi lămureşte-o – i-am zis eu lui Louis. Explică-i ce am întrebat-o!

Louis mă ascultă. De fapt se apucară să discute între ei la fel de aiurit ca şi mai-nainte, stârnindu-mi din nou hazul. Când mi-am potolit amuzamentul şi mi-am recăpătat cugetarea înţeleaptă, le-am poruncit

să înceteze.

N-are rost să precizez că în felul acesta m-am lămurit până la urmă ce intenţiona să-mi comunice Tânăra Fată.

Am aflat că era îngrijorată că nu putuse să primească mesajele pe care domnişoara Halcombe le încredinţase contesei. Îi era frică şi se mustra pe ea însăşi, că aceste mesaje puteau fi foarte importante pentru stăpâna ei. Groaza pe care i-o inspira sir Percival o ţinuse în loc, lăsând-o incapabilă să se aventureze până la Blackwater Park în noaptea aceea pentru a afla despre ce era vorba şi pe de altă parte, nici nu se încumetase să mai zăbovească la han a doua zi dimineaţă, pentru că domnişoara Halcombe îi poruncise să se suie în primul tren. Ah, ce speriată era să nu fi primejduit prin leşinul ei soarta stăpânei sale. De aceea, voia să se ştie dacă n-ar fi trebuit să-i scrie domnişoarei Halcombe, să se scuze şi s-o roage să-i transmisă mesajele printr-o scrisoare dacă mai era cazul. Nu o să vă rog să mă iertaţi pentru aceste precizări sâcâitoare. Nici mie nu mi-a făcut plăcere să le notez. Sunt însă anumite persoane, deşi ştiu că pare incredibil, pe care le preocupă mai mult ce mi-a povestit mie camerista nepoatei mele decât ce am discutat eu cu ea. Caraghioasă perversitate!

— V-aş rămâne îndatorată, domnule, dacă aţi fi atât de amabil să mă sfătuiţi cum să procedez! exclamă Tânăra Fată în final.

— Nu trebuie să procedezi în nici un fel – i-am zis eu, încercând să mă cobor cât mai mult posibil la nivelul înţelegerii ei. Asta cred eu că-i mai bine şi cu asta basta!

— Domnule, dacă consideraţi că nu se cade să-i scriu, o să vă ascult, bineînţeles. Dar nu ştiu cum să fac să-mi slujesc stăpâna cu tot devotamentul de care sunt capabilă.

Persoanele aparţinând claselor de jos nu se pricep cum să părăsească o cameră. Trebuie să fie îndrumaţi de stăpânii lor. Am simţit deci că trebuia să intervin, aşa că i-am adresat doar două vorbe, deosebit de expresive:

— Bună ziua!

Deodată, această ciudată creatură emise un scârţâit supărător. Louis, care o urmărea (spre deosebire de mine) mi-a explicat că a scârţâit când şi-a făcut plecăciunea. Foarte interesant, în orice caz! Ce-o fi cauzat acest zgomot, pantofii, corsetul sau oasele? După părerea lui Louis, corsetul. Foarte interesant, într-adevăr!

*

Cum m-am văzut singur, m-am culcat – trebuia neapărat să mă odihnesc.

Când am deschis ochii, am dat de scrisoarea de la scumpa mea Marian. Dacă aş fi bănuit ce-mi comunica, nu m-aş fi obosit s-o deschid. Eu însă, sunt complet lipsit de intuiţie, aşa că am parcurs scrisoarea. A fost de-ajuns ca să-mi strice cheful pentru toată ziua.

Sunt cea mai blândă creatură care s-a născut vreodată pe acest pământ – îi înţeleg pe toţi şi nu reproşez nimic, nimănui. Totuşi, vă amintesc că am şi eu limitele mele. Cum am terminat de citit depeşa lui Marian am rămas nespus de indignat.

Este nevoie să precizez un lucru. Este de mare importanţă pentru problema de faţă, fiindcă altfel nu m-aş fi obosit să-l scot în evidenţă.

Cumplitul egoism uman îşi găseşte cea mai perfectă întruchipare în atitudinea pe care o abordează cei căsătoriţi faţă de celibatari, indiferent de condiţia lor socială. Dacă ai avut destul de mult bun simţ să nu mai sporeşti populaţia şi aşa prea numeroasă, întemeindu-ţi o familie, eşti condangat de toţi amicii tăi mai puţin înţelepţi care s-au aventurat să se însoare, considerându-i pe celibatari confidenţii de drept ai neplăcerilor lor conjugale şi prietenii odraslelor lor. Cei căsătoriţi se lamentează, iar ceilalţi, indiferent dacă sunt bărbaţi sau femei trebuie să le înghită toate văicărelile. Iată de pildă ce păţesc eu! Eu, bărbat cu capul pe umeri, nu mă însor, în schimb sărmanul meu frate, bunul Philip, bărbat fără pic de înţelepciune, se însoară. Ce se întâmplă după moartea lui? Fiica lui este lăsată în grija mea. Este o

persoană încântătoare dar în acelaşi timp o mare belea. Ce vină am eu să-i port de grijă? Iată că am, da! Sunt holtei şi deci obligat să mă ocup de descendenţii rudelor mele căsătorite. O ajut pe cât pot pe nepoata mea; o căsătoresc după o groază de necazuri şi încurcături cu omul pe care l-a recomandat chiar răposatul ei părinte. Până la urmă, ea nu se împacă cu soţul ei şi întâmpină dificultăţi. Ei şi ce credeţi că face cu aceste dificultăţi? Le aruncă pe capul meu. Şi de ce, mă rog? Pentru că, poziţia mea de burlac mă îndreptăţeşte să le soluţionez. Bieţii burlaci! Odioasă fire omenească!

Nu-i nevoie să precizez că scrisoarea lui Marian era plină de ameninţări. Sunt ameninţat din toate părţile. Urmau să mi se întâmple o groază de nenorociri dacă refuzam să fac din Limmeridge House un adăpost pentru nepoata mea şi dificultăţile ei. Şi totuşi, am refuzat!

Am precizat că de obicei, preferam să mă dau bătut în faţa scumpei mele Marian, ca să mă scutesc de alte necazuri. Acum însă nu puteam proceda în acest fel. Dacă acceptam cererea ei, cine îmi garanta mie că n-o să mă trezesc cu sir Percival pe cap, reproşându-mi şi zbierând la mine că-i cocoloşesc nevasta? Eram confruntat cu atâtea variante, la fel de dezastruoase, încât am fost nevoit să stau şi să gândesc puţin. I-am trimis mai întâi o scrisoare dragei mele Mari-an, prin care o rugam să vină singură (nu era căsătorită şi deci era stăpână pe propria ei persoană) ca să stăm de vorbă şi să hotărâm cum să procedăm. Dacă va fi în stare să-mi spulbere îndoielile, voi fi de acord s-o găzduiesc pe drăgălaşa Laura – dar numai în cazul în care mă voi declara satisfăcut de argumentele sale.

Sigur, mă aşteptam ca răspunsul meu s-o aducă pe Marian aici cu viteza fulgerului, spumegând de furie şi izbind uşile de pereţi. Cealaltă alternativă însă, de a-l vedea pe sir Percival, la fel de furios şi izbind la fel uşile, mi se părea mult mai neplăcută. Cel puţin cu Marian eram obişnuit. Aşa că i-am expediat scrisoarea. Îmi lăsam oarecare timp la dispoziţie – or acest lucru era esenţial pentru mine.

Când sunt îngrijorat şi neliniştit (am precizat până acum că scrisoarea lui Marian îmi trezise aceste sentimente?), îmi trebuie cel puţin trei zile să-mi vin în fire. Mi-am făcut iluzii, închipuindu-mi că voi profita de trei zile tihnite. Da’ de unde!

După două zile, am primit o depeşă urgentă de la un om de care nu auzisem în viaţa mea. Declara că este asociatul avocatului familiei noastre, dragul şi prostuţul nostru Gilmore – şi mă anunţa că era în posesia unei scrisori din partea domnişoarei Halcombe. Cel puţin aşa scria pe plic. Dar în loc de scrisoare, nu descoperise decât o foaie albă de hârtie. Acest fapt îl îngrijorase (ca om al legii, bănuise imediat că se furase conţinutul plicului) şi apelase la domnişoara Halcombe, dar, până în prezent nu i-a parvenit nici un răspuns. Deci, în loc să-şi vadă de treabă, ca un om înţelept, îi trecuse prin minte să mă tortureze pe mine, cerându-mi sfatul în această privinţă. Ce să-l sfătuiesc când habar n-aveam ce se petrecea?! De ce trebuia oare să mă pună şi pe mine pe jăratic dacă el era îngrijorat? I-am trimis o scrisoare cam în aceşti termeni. N-am mai scris în viaţa mea nişte rânduri atât de muşcătoare şi virulente, de când îl concediasem pe impertinentul domn Hartright.

Am obţinut ce-am dorit. De atunci n-am mai auzit de acest avocat.

Ar fi trebuit să mă arăt mirat pentru că nici Marian nu mi-a răspuns şi nici nu şi-a făcut remarcată prezenţa, în vreun fel. M-am bucurat din suflet. Îmi plăcea atât de mult să presupun (aşa cum am şi făcut de altfel) că cei doi soţi s-au împăcat! După cinci zile de pace şi tihnă, mi-am revenit complet. Cea de-a şasea zi a fost inaugurată de apariţia fotografului meu, pe care-l chemasem din nou să-şi continue reproducerile după operele mele de artă, pe care doream, aşa cum am arătat, să le folosesc pentru a-i civiliza pe vecinii mei lipsiţi de rafinament. De-abia se apucase de treabă iar eu mă adâncisem în studiul monedelor mele, când se ivi Louis şi-mi înmână o carte de vizită:

— Ce, iar mă caută o Tânără Fată? Nu mă interesează! Mă simt rău şi nu pot discuta cu Tinerele Fete. Nu pot şi gata!

— Dar, domnule, acum este un gentleman!

Ei, se schimbau lucrurile. Am privit cartea de vizită. Doamne Sfinte, nu era altul decât soţul de altă naţionalitate al enervantei mele surori, contele Fosco în persoană!

Nici nu trebuie să precizez ce mi-a trecut prin minte când i-am văzut cartea de vizită. Din moment ce sora mea se căsătorise cu un străin, exista o singură posibilitate. Contele intenţiona să împrumute bani de la mine.

— Louis – l-am întrebat eu – ce zici, mă lasă-n pace dacă-i dau cinci şilingi?

Louis rămase cu gura căscată de uimire. Mă lăsă şi pe mine în aceeaşi stare, explicându-mi că persoana era foarte elegant îmbrăcată şi degaja bună-stare şi bogăţie prin toţi porii. Deci, trebuia să-mi îndrept gândurile în altă direcţie. Nu se înţelegea nici el cu soţia şi venise ca şi toţi ceilalţi pe capul meu să mă plictisească.

— N-a precizat ce doreşte? m-am interesat eu.

— Ba da. A declarat că s-a deplasat până aici, deoarece domnişoara Halcombe nu are cum să părăsească Blackwater Park.

Of, altă belea! Deci, nu el este în dificultate, ci draga de Marian. Ah, iar o să mă enervez!

— Pofteşte-l aici – am zis eu, neputincios.

Când am dat cu ochii de el, nu mi-a venit a crede. Era atât de colosal şi voluminos încât am încremenit pur şi simplu. Mă temeam că o să se clatine podeaua şi o să-mi distrugă operele de artă. Din fericire, m-am îngrijorat degeaba! Purta haine de vară. Se comporta impecabil şi zâmbea liniştit şi încântător. Mi-a câştigat încrederea de la început. Da, aşa s-a întâmplat, pentru că sunt destul de credul şi blând ca să mă iau după aparenţe.

— Permiteţi-mi să mă prezint, domnule Fairlie – zise el. Locuiesc deocamdată la Blackwater Park şi am marea plăcere şi bucurie de a fi soţul doamnei Fosco. De aceea, vă rog să ţineţi cont de calitatea mea şi să mă trataţi ca pe o rudă. Vă implor să vă liniştiţi şi să nu vă schimbaţi poziţia.

— Drăguţ din partea dumitale i-am zis eu: V-aş fi întâmpinat în picioare dacă mi-ar fi permis sănătatea. Bucuros să vă cunosc. Luaţi loc!

— Ah, îmi pare rău că vă găsesc bolnav – exclamă contele.

— Aşa sunt mereu – l-am liniştit eu. Am nervii foarte slăbiţi.

— M-am ocupat în timpul liber de medicină, iar nervii m-au interesat în mod deosebit. Îmi permiteţi să vă dau un sfat? Pot schimba orientarea şi intensitatea luminii în odaia aceasta?

— Da, chiar vă rog, îmi bate în ochi.

Înaintă către fereastră. Ce deosebire între el şi scumpa mea Marian. Îşi stăpâneşte atât de bine mişcările, este atât de grijuliu să nu facă zgomot.

— Lumina – continuă el la fel de calm şi binevoitor, e o adevărată binecuvântare pentru un om suferind ca mine, – este foarte importantă. Lumina este însăşi viaţa. Nimeni nu supravieţuieşte fără lumină, domnule Fairlie, nici plantele! Daţi-mi voie. Voi trage oblonul în partea aceasta unde staţi, ca să nu vă deranjeze soarele şi-l voi deschide în cealaltă. Daţi voie luminii să vă pătrundă în locuinţă, şi feriţi-vă s-o priviţi în ochi dacă nu puteţi. Domnul meu, lumina a fost dată de Dumnezeu. Îl ascultaţi pe creator cu anumite reticenţe. Procedaţi la fel şi cu lumina!

Vorbele erau cât se poate de adevărate. Intuise că nu suport lumina şi voia să mă protejeze.

— Mă simt nevoit să mărturisesc că mă impresionează prezenţa dumneavoastră – exclamă el răsucindu-se înspre mine.

— Nu mă aşteptam la aşa ceva. Aş putea afla de ce?

— Domnule – exclamă el – cum aş putea oare să pătrund în această cameră unde vă alinaţi suferinţa, în mijlocul acestor remarcabile şi nepreţuite comori artistice, fără să-mi dau seama cât de sensibil şi rafinat sunteţi?

Ah, aş fi vrut să am forţa necesară să-i fac o plecăciune. M-am mulţumit în schimb să-i zâmbesc. Oricum, ne înţelegeam de minune.

— Fiţi vă rog atent la vorbele mele spuse contele. Sunt cu atât mai impresionat cu cât şi eu sunt, la rândul meu, un mare admirator al artei. Tocmai de aceea îmi vine atât de greu să tulbur puritatea şi perfecţiunea rafinamentului cu lucruri prozaice, de genul celor pe care sunt nevoit să vi le aduc la cunoştinţă. Iată de ce nu mă simt în largul meu.

Cred că de atunci am intuit că o să mă plictisească.

— Chiar trebuie să-mi comunicaţi aceste lucruri prozaice cum le-aţi numit dumneavoastră? Cu alte cuvinte, domnule Fosco, nu mă puteţi scuti de această neplăcere?

Sobru şi neclintit, contele oftă din adâncul sufletului şi dădu din cap.

— Deci, trebuie să mă resemnez.

Înălţă din umeri (prima mişcare străină de firea englezească pe care o remarcasem de când apăruse în odaie) şi mă privi cu insistenţă. N-am rezistat şi am preferat să închid ochii.

— Vă implor să vă alegeţi cu grijă cuvintele. Nu cumva este vorba de moarte?

— De moarte? se miră contele, tresărind afectat (altă mişcare tipică străinilor). Vai, domnule Fairlie, celebrul calm englezesc de care daţi dovadă mă îngrozeşte. De ce bănuiţi că aş fi purtătorul unei veşti atât de cumplite?

— Scuzaţi-mă, vă rog. Nu este vina dumneavoastră. Aşa-mi stă în fire să mă aştept întotdeauna la ceea ce este mai rău. Îmi călesc nervii în felul acesta, pentru a nu suporta şocul din plin. Mă bucur, bineînţeles să aud că nu s-a întâmplat nimic atât de grav. Este vorba de vreo boală?

Am prins curaj şi l-am privit în ochi. Nu-mi dau seama, nu cumva se schimbase la faţă când auzise ce-l întrebasem? N-am cum să aflu, pentru că Louis nu se afla acolo.

— Mă auziţi, s-a îmbolnăvit cineva? am insistat eu, constatând că se afla încă sub vraja calmului meu imperturbabil.

— Da, domnule Fairlie, am ghinionul să vă aduc şi această veste proastă.

— Îmi pare rău. Despre cine este vorba?

— Din păcate, despre domnişoara Halcombe. Am impresia că nu este prea surprinzător pentru dumneavoastră. Cred că aţi bănuit ceva, văzând că nu v-a răspuns la scrisoare şi nu s-a prezentat aici.

Presupun că aşa se întâmplase, deşi nu puteam băga mâna-n foc. I-am confirmat totuşi temerile. Nu-mi venea să cred! Foarte curios să aflu că Marian cea solidă şi rezistentă se îmbolnăvise. Probabil că era vorba de un accident. Căzuse de pe cal, alunecase pe scară, mă rog, cam aşa ceva.

— Cât de grav? am întrebat eu.

— Destul de grav – zise el – dar nădăjduiesc din toată inima că o să-şi revină. Domnişoara Halcombe a fost surprinsă de o ploaie torenţială. A înţepenit de frig şi de atunci a apucat-o febra. Când a pronunţat acest cuvânt, mi-am dat seama că bărbatul din faţa mea venea direct de la Blackwater Park, aşa că m-am îngrozit de-a binelea.

— Doamne Sfinte! am exclamat eu. Nu se ia?

— Nu cred – spuse el la fel de liniştit. Există şi această posibilitate, dar, până să plec de la Blackwater Park, nu se pusese problema. Mi-am dat tot interesul, domnule Fairlie să-l ajut pe doctorul care o îngrijea şi vă asigur că puteţi sta liniştit pentru că, din câte am constatat, febra nu este molipsitoare.

Ce să stau liniştit? Nu-mi ardea chiar deloc! N-avea decât să jure pe ce avea mai sfânt că tot nu mă amăgea. Oare nu vedeam ce galben era la faţă? Parcă se întorsese din Indiile Occidentale şi nu de la Blackwater Park. Pe cât era de gras, te puteai aştepta să fie plin de tifos sau friguri galbene, gata să ţi le trântească în mijlocul odăii. Nu era timp de pierdut! Trebuia să scap de el.

— Nu mi-o luaţi în nume de rău, dar nu suport discuţiile prelungite, aşa că v-aş fi recunoscător să-mi comunicaţi cu ce vă pot fi de folos de fapt?

Nădăjduiam că în felul acesta o să rămână trăsnit de intervenţia mea. O să se simtă stânjenit şi o să se grăbească să-şi ia rămas bun. S-a întâmplat însă exact invers. S-a proptit mai bine în scaun şi a abordat un aer solemn, ferm şi afectat. A înălţat două din degetele sale cât un cârnat şi m-a ţintuit cu privirile sale diavoleşti. N-aveam încotro! Nu mă ţineau nervii să-l iau la rost. Eram pus într-o situaţie foarte dificilă, pe care îmi vine greu să v-o explic în cuvinte.

— Am venit aici din două motive. Mai întâi pentru a vă anunţa cu tot regretul, în calitate de martor, că sir Percival şi lady Glyde nu se înţeleg deloc. Sunt prieten intim cu sir Percival, lady Glyde este ruda mea prin alianţă şi în plus, locuim împreună la Blackwater Park. Vă rog să ţineţi cont de toate acestea şi să fiţi încredinţat că am tot dreptul să vă informez. Da, domnule! Trebuie să ştiţi, pentru că sunteţi capul familiei că domnişoara Halcombe a avut perfectă dreptate când v-a scris. Mă alătur părerii sale şi consider că ar trebui s-o ascultaţi şi dumneavoastră dacă nu vreţi să regretaţi mai târziu. Deocamdată, este absolut necesar să stea departe unul de celălalt. Între timp, eu, aici de faţă, mă angajez să-i bag minţi-le în cap lui sir Percival şi să-l înduplec. Lady Glyde este nevinovată, a fost rănită în sentimentele sale, dar – fiţi vă rog atent – simpla ei prezenţă – îmi pare rău că trebuie s-o recunosc – îl scoate din sărite pe soţul ei. Nu

poate fi în siguranţă decât sub acoperişul dumneavoastră. Aşa că vă implor să nu-i refuzaţi ajutorul!

Se impunea să mă abţin. Deci se stârnise un uragan în sudul Angliei şi îmi revenea mie sarcina să mă deplasez din nordul Angliei, la rugămintea unui bărbat contaminat de febră, pentru a-l potoli, şi pentru a limpezi corul familial, riscând să mă molipsesc. M-am străduit să fiu cât mai explicit, ca de obicei. Contele însă, nu m-a băgat în seamă, ci îndoindu-şi unul din cârnaţii lui de degete, a continuat fără să-i pese de mine, nici măcar cât i-ar fi păsat de-o slugă.

— Fiţi vă rog atent – a exclamat el. V-am comunicat deocamdată primul motiv al vizitei mele. Al doilea este cel de a duce la îndeplinire ceea ce ar fi făcut domnişoara Halcombe dacă nu s-ar fi îmbolnăvit. Sunt de mare folos la Blackwater Park. O spun fără modestie. Tocmai de aceea am fost consultat în privinţa scrisorii pe care aţi trimis-o domnişoarei Halcombe. Am intuit imediat, pentru că ne asemănăm în multe privinţe de ce aţi chemat-o aici mai întâi pe domnişoara Halcombe. Aţi avut perfectă dreptate, domnul meu să n-o primiţi pe soţie până nu sunteţi sigur că nu veţi avea neplăceri din partea soţului. Mai ales că din scrisori, nu vă puteaţi lămuri prea bine. Faptul că am venit până aici (ceea ce a fost mai mare deranj pentru mine) vă poate încredinţa cât sunt de sincer. În ceea ce priveşte îngrijorarea dumneavoatră faţă de reacţiile lui sir Percival, vă asigur în calitate de prieten nedespărţit al acestuia că n-o să vă deranjeze în nici un fel atâta timp cât o veţi găzdui pe soţia lui. N-aveţi de ce să vă îndoiţi de spusele mele, pentru că îl cunosc mult mai bine decât domnişoara Halcombe. Sir Percival are în prezent unele dificultăţi financiare. Lăsaţi-l să le rezolve în linişte, scăpându-l de prezenţa lady-ei Glyde. Vă garantez că nu va pregeta să se întoarcă pe continent. Aţi înţeles? Sper că da! Doriţi să mă întrebaţi ceva? Vă stau la dispoziţie.

— Da, domnule Fairlie, sunt gata să vă lămuresc în orice privinţă.

Trăncănise şi aşa prea mult în ciuda voinţei mele şi cred că nici n-avea de gând să se oprească, aşa că n-avea rost să mai insist.

— Eşti foarte amabil – i-am zis eu. M-au părăsit puterile. Nervii mei şubrezi mă obligă să accept lucrurile aşa cum sunt. Cred că voi proceda la fel şi în acest caz. Aţi afirmat că mă înţelegeţi. Bun. Rămân

recunoscător pentru interesul pe care l-aţi manifestat pentru familia mea. Dacă o să-mi revin cumva pe parcurs şi dacă o să mă onoraţi cu altă vizită…

S-a sculat în picioare. Am răsuflat uşurat, crezând că pleacă. Da' de unde! S-a apucat iar să trăncăne – aici, în nasul meu în odaia mea – grozav prilej să mă molipsească.

— Un moment, vă rog – zise el – încă un moment îna-inte să ne despărţim. Trebuie neapărat să vă prezint lucrurile cât mai clar. Ar fi o mare greşeală dacă aveţi de gând să-i oferiţi adăpost lady-ei Glyde abia după ce domnişoara Halcombe o să se pună pe picioare. În prezent, domnişoara Halcombe se află sub supravegherea medicului, a menajerei de la Blackwater Park şi a unei infirmiere experimentate – cele trei femei sunt sub directa mea îndrumare. Vă atrag atenţia, de asemenea, că boala surorii ei a fost un adevărat şoc pentru lady Glyde, care, sensibilă cum este, a cedat nervos şi n-a mai fost în stare s-o vegheze pe domnişoara Halcombe. În plus, discuţiile pe care le poartă cu soţul ei sunt din ce în ce mai violente şi mai aprige. Deci, ţineţi cont că dacă nu părăseşte de urgenţă Blackwater Park, va afecta starea surorii sale şi ne va implica pe toţi, inclusiv pe dumneavoastră într-un ruşinos scandal public. Vă daţi seama deci că ne-am face de râs şi am prejudicia interesele de familie. De aceea vă implor să nu vă asumaţi această grea răspundere, ci să-i comunicaţi lady-ei Glyde că se poate întoarce oricând în vechiul ei că-min. Fiţi înţelegător cu rudele dumneavoastră de sânge, fiindcă, indiferent, cum vor evolua lucrurile, nimeni n-o să vă poată reproşa nimic dumneavoastră. Vorbesc ca urmare a vastei mele experienţe şi credeţi-mă că nu mă înşel. Ei, ce spuneţi, sunteţi de acord?

Îl priveam – nici nu eram în stare să fac mai mult – şi întreaga mea fiinţă se revolta în faţa îndrăznelii sale şi eram din ce în ce mai hotărât să pun mâna pe clopoţel şi să-l chem pe Louis să-l dea pe uşă afară. Cu toate acestea, nu se lăsă deloc impresionat de figura pe care o luasem. Era clar, omul era complet insensibil.

— Şovăiţi, nu-i aşa? exclamă el. Domnule Fairlie, încerc să vă înţeleg. Consideraţi – sper că aţi remarcat cât de mult mă preocupă persoana dumneavoastră – deci consideraţi probabil că lady Glyde este prea bolnavă să se aventureze de una singură din Hampshire până la Limmeridge. Ştiţi doar că servitoarea ei de încredere a fost izgonită şi

că, prin urmare nu are cine să o însoţească într-o călătorie atât de lungă. Veţi obiecta desigur că nu ar avea posibilitatea să înnopteze la Londra, pentru că nu se cade să intre singură într-un hotel. Aveţi perfectă dreptate, cu toate că, veţi constata că nu trebuie să vă îngrijoraţi. Vă rog să-mi acordaţi încă o dată atenţia. Promit că este pentru ultima oară. Când am venit în Anglia cu sir Percival, doream să-mi iau o locuinţă pe lângă Londra. Noroc că am închiriat pentru şase luni o casă mobilată în St. John's Wood. Aţi înţeles deci ce v-am explicat până acum! Iată ce vă propun în continuare: lady Glyde pleacă la Londra (n-are prea mult de mers), acolo, o iau chiar eu de la gară, o aduc la mine acasă, fiindcă sunt doar unchiul ei, nu, apoi o conduc a doua zi la gară de unde ia trenul spre Cumberland. Aici în casa ei părintească, va fi primită de devotata ei cameristă. Iată cum soluţionăm în felul acesta temerile dumneavoastră în legătură cu drumul prea lung şi decenţa care se impune în ochii lumii. Aşa veţi fi absolvit de orice grijă şi veţi avea satisfacţia că aţi acordat sprijin şi înţelegere unei femei nefericite. Vă implor din tot sufletul să fiţi de acord cu planurile mele. În acest sens, ar fi bine să-i scrieţi un bilet în care s-o anunţaţi că-i oferiţi găzduire şi dragoste. Eu mă angajez să-l înmânez personal acestei sărmane femei pe care vreau s-o salvez.

Dădea din mâna lui cât un baros. Se izbea în pieptul lui uriaş, înţesat de microbi şi declama de parcă ţinea un discurs în Camera Comunelor. Trebuia să iau o hotărâre, într-un sens sau altul. Trebuia să-l sun pe Louis şi să-l pun să dezinfecteze camera.

Deodată, mi s-a întrezărit o scăpare din această situaţie imposibilă. M-am gândit să astup gura contelui şi să rezolv neplăcerile lady-ei Glyde, supunându-mă rugăminţii acestui străin enervat şi acceptând să-i scriu biletul. Era imposibil ca Laura să admită vreodată s-o părăsească pe Marian pe patul de suferinţă. Nu pricep, cum de omisese acest aspect, tocmai acest om atât de pătrunzător. Din fericire pentru mine, îl omisese. Îngrozit să nu-şi dea seama până la urmă mi-am adunat forţele, m-am sculat cu chiu cu vai în picioare şi am smuls pana, sigiliul şi colile de hârtie de la locul lor, da, pur şi simplu le-am smuls şi am compus scrisoarea în cea mai mare viteză, ca un funcţionăraş experimentat.

„Scumpa mea Laura, poţi să te întorci când doreşti. Odihneşte-te peste noapte la locuinţa mătuşii tale din Londra. Îmi pare foarte rău că Marian este bolnavă. Din toată inima, unchiul tău, Frederick Fairlie". I-am dat scrisoarea contelui, apucând-o cu vârful degetelor m-am lăsat istovit pe

fotoliu şi i-am spus:

— Scuzaţi-mă, vă rog, dar sunt terminat. Nu mai rezist! Vă invit să vă odihniţi şi să serviţi micul dejun la parter, da? Comunicaţi-le celor dragi că mă gândesc tot timpul la ei şi toate celelalte urări. Bună ziua!

Contele a mai trântit un discurs, la fel de nesfârşit. Mi-am închis ochii răbdător, străduindu-mă să nu-mi ies de-a binelea din sărite. Cu toate acestea am avut destule de înghiţit. Extraordinarul soţ al surorii mele a tras concluzia că dialogul nostru a fost deosebit de fructuos, s-a arătat încântat că ne asemănăm în multe privinţe, şi-a exprimat tristeţea că mă simt atât de rău, a vrut să-mi dea o reţetă, a insistat să respect sfaturile lui în privinţa luminii, s-a grăbit să-mi mulţumească pentru invitaţia de a se odihni şi de a servi masa la Limmeridge, mi-a spus că lady Glyde va sosi probabil peste două–trei zile, m-a rugat să-i promit că o să ne mai revedem, pentru că nu voia să ne întristăm spunându-ne adio, a înşirat multe vrute şi nevrute, pe care, mă mândresc s-o recunosc, nu le-am băgat deloc în seamă. Am sesizat cum glasul său afectat se îndepărta treptat dar n-am simţit în schimb când a ieşit din cameră. deşi era ditamai namila. Se mişca foarte uşor, ca o felină, în ciuda staturii sale. Nu mi-am dat seama când s-a strecurat pe uşă. După un timp, m-am încumetat să deschid ochii. Dispăruse.

L-am chemat pe Louis şi am intrat direct în camera de baie. M-am clătit cu apă călduţă, dezinfectată cu oţet aromatic, iar biroul meu a fost afumat pentru orice eventualitate. Am fost prudent iar măsurile luate s-au dovedit eficace. Am aţipit după aceea ca de obicei, iar când m-am trezit mă simţeam înviorat.

Am întrebat mai întâi de conte. Voiam să aflu dacă-l mai aveam oaspete sau nu. Ei bine, nu-l mai aveam. Se suise în trenul de după-amiază. Servise masa de prânz oare? Şi în caz că o servise, ce consumase? Da, şi doar tarte cu fructe îmbibate în munţi de frişcă. Ah ce fiinţă! Ce stomac de canibal!

*

Este nevoie să mai adaug ceva? Sper că nu. M-am supus aşa cum mi s-

a indicat. La restul evenimentelor care s-au desfăşurat în mod tragic nu am fost martor din fericire. Îi implor pe toţi să aibă milă de mine şi să nu mă acuze de nimic. Am procedat cum am crezut mai înţelept. Ce vină am dacă s-au petrecut lucruri imposibil de imaginat? Sunt cutremurat şi mâhnit până în adâncul sufletului. Louis, valetul meu (care, aşa cum ştie el s-o arate, îmi este credincios) spune că n-o să mă mai refac după acest şoc. Chiar acum se uită la mine cum îi dictez acoperindu-mi ochii cu batista. Vreau să precizez că nu sunt cu nimic vinovat şi că sunt cu nervii la pământ şi cu inima sfâşiată de durere. Oare nu-i de-ajuns cât am povestit?

Istorisirea este continuată de Eliza Michelson, menajeră la Blackwater Park

1.

Trebuie să mărturisesc ce cunosc despre boala domnişoarei Halcombe, cum s-a desfăşurat şi mai ales cum a plecat lady Glyde de la Blackwater Park la Londra.

Am fost informată că trebuia să depun mărturie pentru a limpezi lucrurile. În calitatea mea de văduvă a unui preot anglican (obligată de o soartă nemiloasă să mă angajez la stăpân pentru a-mi câştiga existenţa), am fost obişnuită să nu mint niciodată. De aceea, accept să vorbesc, deşi nu-mi place să mă amestec în problemele de familie ale oamenilor.

Deoarece nu am ţinut un jurnal, nu-mi pot aminti cu precizie datele. Totuşi, mi se pare că domnişoara Halcombe a căzut la pat în ultimele 10 – 15 zile ale lunii iunie. De obicei, masa de dimineaţă se servea după ora nouă şi jumătate la Blackwater Park.

În ziua de care vă povestesc, domnişoara Halcombe (care apărea întotdeauna prima) nu s-a prezentat la micul dejun. După ce am aşteptat-o toţi timp de vreun sfert de oră, s-a trimis o slujnică în camera ei. Fata s-a înapoiat îngrozitor de speriată. Am dat de ea pe scări şi am alergat în odaia domnişoarei Halcombe să văd ce era. Sărmana nu putea scoate o vorbă. Se fâţâia prin cameră, cu pana în mână, încinsă la faţă şi vorbind aiurea.

Lady Glyde (deoarece nu mai lucrez pentru sir Percival, o pot numi în acest fel cu tot respectul pe fosta mea stăpână în loc de My Lady) a fost prima din toată familia care s-a repezit s-o vadă. Se emoţionase atât de rău, încât nu ne-a putut ajuta cu nimic. În schimb, contele Fosco şi soţia lui pe care am urmat-o imediat mi-au fost de mare folos. Doamna contesă a fost atât de amabilă încât mi-a dat o mână de ajutor s-o băgăm în pat pe domnişoara Halcombe. Domnul conte s-a instalat

în salonaşul de lângă dormitorul bolnavei, a cerut coşul meu cu medicamente şi a preparat un medicament pentru bolnavă, împreună cu o frecţie răcoritoare cu care să fie tamponată pe tâmple, ca să nu i se agraveze simptomele până la venirea medicului. Am tamponat-o aşa cum mi s-a spus, dar a fost imposibil s-o fac să înghită medicamentul. Sir Percival s-a îngrijit să cheme doctorul. A ordonat unui valet să încalece şi să alerge până la Oak Lodge, după domnul Dawson, cel mai apropiat medic din împrejurimi.

Acest domn s-a înfiinţat în mai puţin de o oră. Este un om în etate, onorabil şi vestit prin părţile noastre. Tocmai de aceea, am fost foarte îngrijoraţi când ne-a declarat că boala i se părea deosebit de gravă.

Domnul conte a început să dialogheze foarte volubil cu domnul Dawson în materie de medicină. Domnul Dawson s-a interesat dacă excelenţa sa este medic, iar după ce s-a lămurit că este doar pasionat de această ştiinţă, i-a explicat că n-are obiceiul să primească sfaturi de la amatori.Contele nu s-a arătat deloc supărat ci s-a retras în linişte, surâzând. M-a anunţat înainte să plece că, dacă doream să ne consultăm cu el, trebuia să-l căutăm la coliba de lângă lac. Nu-mi dau seama ce treabă avea acolo. Realitatea este că a stat acolo cât e ziua de lungă şi a revenit de-abia pe înserate, pentru cină. Probabil că n-a vrut să ne tulbure cu prezenţa lui. Mi-a făcut impresia că se schimbase însă – de obicei contele era foarte atent şi amabil.

Domnişoara Halcombe a petrecut o noapte de coşmar, zbătându-se în fierbinţeală. Când s-a luminat de ziuă, se simţea şi mai rău, în loc să-şi revină. Deoarece nu puteam apela la o infirmieră, pentru că n-aveam de unde s-o luăm, a trebuit ca bolnava să fie îngrijită pe rând, când de mine, când de doamna contesă. Lady Glyde insista să se învârtă pe lângă noi. Pot să spun că mai mult ne încurca şi îşi agrava starea şi aşa destul de îngrijorătoare. Boala surorii sale o făcuse foarte irascibilă şi-i zdruncinase sănătatea. Era o femeie din cale-afară de cumsecade şi devotată, dar izbucnea tot timpul în plâns şi se temea de orice – aşa că nu putea fi de folos unei bolnave.

Sir Percival şi contele au venit în zori să afle cum se mai simţea domnişoara Halcombe.

Sir Percival (supărat probabil din pricina îngrijorării soţiei sale şi a

suferinţei domnişoarei Halcombe) arăta prost şi nu părea că este în apele lui. În schimb, contele afişa un calm şi o stăpânire de sine demne de invidiat. Era cu pălăria de pai într-o mână şi cu cartea în cealaltă. L-am surprins când îi comunica prietenului său că se întoarce pe malul lacului să cerceteze.

— Trebuie să fim liniştiţi, dragul meu şi să nu facem gălăgie în casă. De asemenea, trebuie să ne abţinem şi de la fumat până îşi revine domnişoara Halcombe. Tu du-te unde crezi, iar eu o să mă duc unde am chef. Nu-mi place să fiu deranjat când studiez. Bună ziua, doamnă Michelson.

Sir Percival a fost mai puţin amabil – de fapt nu a fost la fel de liniştit şi senin ca prietenul său pentru a-mi adresa acelaşi salut politicos. Ca să fiu sinceră, singurul om de la Blackwater Park, care mi-a acordat mai multă atenţie decât cea cuvenită unei slugi, a fost contele. Se comporta ca un gentleman veritabil. Se interesa de toată lumea. N-o dispreţuia nici pe fata (Fanny se numea) care se ocupa de lady Glyde. Când sir Percival a izgonit-o, excelenţa sa (prezentându-mi între timp canarii săi năzdrăvani şi papagalul zurbagiu) m-a chestionat foarte preocupat, ce s-a întâmplat cu ea, unde s-a adăpostit după ce a părăsit Blackwater Park şi tot aşa. Atitudinea lui îi sporeşte prestanţa şi nobleţea rangului. N-are rost să mă scuz pentru aceste precizări. Le-am făcut tocmai pentru a scoate în evidenţă calităţile acestui om deosebit, despre care am aflat că este tratat cu suspiciune în unele cercuri. Un bărbat din lumea bună care acordă respectul cuvenit unei doamne nedreptăţite de destin şi care îşi manifestă atât de sincer grija pentru o biată servitoare lipsită de apărare nu poate fi judecat cu asprime. Vorbele mele se bazează pe fapte reale, aşa că nu pot fi puse la îndoială. Caut să nu-i critic pe ceilalţi ca să nu mi se aducă nici mie învinuiri. Este cel mai bun sfat pe care l-am primit de la răposatul meu soţ. Face parte din una din predicile sale pe care o citesc din prima zi de singurătate şi care mă susţine când îmi pierd liniştea.

Domnişoara Halcombe era din ce în ce mai rău; a doua noapte a fost şi mai cumplită decât prima. Domnul Dawson şi-a continuat tratamentul. Contesa şi cu mine o îngrijeam de fapt, secondate de lady Glyde, cu toate că o rugasem să stea să se odihnească.

— Nu mă mişc de la căpătâiul lui Marian – ne-a replicat ea. Chiar dacă mă simt bine sau nu, n-am de gând s-o părăsesc.

După-amiază, am coborât să mă ocup şi de alte treburi. Cam la o oră, când mă îndreptam din nou către odaia bolnavei l-am zărit pe conte (care o pornise iar la drum, pentru a treia oară) venind în hol radiind de veselie. Exact în clipa aceea, sir Percival a deschis uşa de la bibliotecă şi s-a adresat foarte agitat prietenului său:

— Ai dat de ea?

Excelenţa sa a zâmbit liniştit, dar n-a scos nici un cuvânt. Tot atunci, sir Percival s-a uitat înspre mine şi, remarcând că veneam spre scară, m-a străfulgerat cu duşmănie şi iritare.

— Hai, vino să-mi explici – l-a rugat pe conte. Când stai în casă cu femei, trebuie să te aştepţi să se fâţâie pe scări.

— Scumpul meu Percival – zise excelenţa sa plină de bunăvoinţă – doamna Michelson trebuie să-şi vadă de treabă. Sper că eşti de acord cu mine că este o gospodină admirabilă. Ce mai face bolnava, doamnă Michelson?

— Din păcate nu prea bine, domnule conte!

— Ce păcat! exclamă contele. Pari obosită, doamnă Michelson. Ar fi cazul ca dumneata şi soţia mea să fiţi ajutate de forţe noi. Aşa că uite cum vom proceda. Din anumite motive, doamna Fosco va pleca la Londra mâine sau poimâine. Se va întoarce chiar în aceeaşi zi, împreună cu o infirmieră destoinică, cu recomandări foarte bune, care este disponibilă spre norocul nostru. Soţia mea garantează pentru ea. Te-aş ruga să nu-l informezi pe doctor până nu vine infirmiera, deoarece s-ar împotrivi mai mult ca sigur numai fiindcă este protejata mea. O să demonstrez de ce este în stare când va sosi aici, aşa că domnul Dawson va trebui să admită că este o femeie destoinică. Cred că şi lady Glyde va fi de aceeaşi părere. Spune-i lady-ei Glyde că-i transmit complimentele mele.

I-am mulţumit excelenţei sale pentru amabilitatea şi bunăvoinţa sa. Sir Percival mă repezi, rugându-l din nou pe prietenul său (pe un ton

destul de vulgar – din păcate) să intre în bibliotecă şi să nu-l mai fiarbă atât.

Am plecat la etaj. Oamenii sunt toţi nişte fiinţe păcătoase. O femeie, cât ar fi ea de serioasă nu-şi poate înfrânge întotdeauna curiozitatea. Mă ruşinez să recunosc că am fost cuprinsă şi eu de această slăbiciune tipică suratelor mele şi m-am întrebat de ce era atât de agitat sir Percival. De cine trebuia să dea contele în timpul promenadei sale? Mai mult ca sigur de o femeie, după tonul cu care-l întrebase pe prietenul său. Nu-l credeam în stare de nimic reprobabil pe conte. Eram convinsă de adânca lui moralitate. Mă frământa totuşi să aflu dacă o găsise într-adevăr.

Să vă spun mai departe ce s-a întâmplat. Domnişoara Halcombe suferi la fel de mult şi în noaptea aceasta. De dimineaţă însă, dădu semne că ar fi mai bine. A doua zi, doamna contesă s-a suit dis-de-dimineaţă în trenul spre Londra, fără să precizeze cuiva cu ce scop, condusă bineînţeles până la gară de îndatoritorul ei soţ.

Eram acum doar eu singură care trebuia să mă ocup de bolnavă şi, văzând că sora ei nu se urnea de la căpătâiul bietei domnişoare Halcombe, mă temeam să nu-mi cadă şi ea în îngrijire.

Singurul lucru demn de menţionat în acea zi a fost repetarea întrevederii neplăcute dintre doctor şi conte.

Imediat cum a venit de la gară, excelenţa sa a intrat în salonaşul domnişoarei Halcombe să întrebe ce mai face. Am plecat din dormitor ca să pot discuta cu dânsul, pentru că bolnava era în siguranţă, alături de domnul Dawson şi lady Glyde. Contele s-a interesat foarte amănunţit cum decurge boala şi în ce consta tratamentul. I-am explicat că medicaţia era de natură „salină” şi că atunci când se mai răcorea, bolnava era extraordinar de slăbită. Când eram în toiul discuţiei, a apărut şi domnul Dawson.

— Bună ziua, domnule – îl salută excelenţa sa pe doctor, deosebit de politicos, insistând la fel de politicos să stea de vorbă cu el. Mă tem că azi nu sunt semne bune.

— Ba nu, eu sunt de cu totul altă părere – îl contrazise domnul Dawson.

— Continuaţi să acordaţi la fel de puţină importanţă acestei febre persistente? întrebă excelenţa sa.

— Continuu să-mi urmez tratamentul dictat de vasta mea experienţă profesională – zise domnul Dawson.

— Permiteţi-mi vă rog să vă întreb un singur lucru, apelând la bogata dumneavoastră experienţă. Nu-mi permit să vă dau sfaturi, îmi permit doar să vă adresez o întrebare. Dumneavoastră domnule, vă desfăşuraţi activitatea destul de departe de marile metropole: Londra şi Paris. Aţi aflat până acum că accesele devastatoare de febră pot fi compensate în mod raţional şi cu măsură, întărind bolnavul cu brandy, vin, amoniac şi chinină? V-a trecut vreodată pe lângă ureche această uluitoare descoperire a celor mai luminate minţi din domeniul medicinii? Hai, spuneţi-mi!

— V-aş lămuri cu plăcere dacă aţi avea aceeaşi profesie cu mine, zise doctorul îndreptându-se către uşă. Nu profesaţi medicina şi-mi iau libertatea să nu vă răspund.

Insultat grosolan şi brutal, contele nu i-a răspuns cu aceeaşi monedă, ci i-a zis deosebit de amabil şi liniştit:

— Bună ziua, domnule Dawson.

Dacă scumpul meu soţ ar mai fi fost în viaţă şi ar fi avut şansa de a fi prezentat excelenţei sale, s-ar fi înţeles de minune.

*

Doamna contesă a revenit spre seară împreună cu infirmiera de la Londra. Am aflat că se numea doamna Rubelle. După înfăţişare şi după felul imperfect în care articula cuvintele, mi-am dat seama că nu este englezoaică.

I-am compătimit întotdeauna pe străini. Ei nu sunt înzestraţi cu calităţile şi seninătatea noastră şi sunt educaţi în dogmatismul îngust al catolicismului.

M-am străduit şi cred că am reuşit de cele mai multe ori, aşa cum a făcut şi iubitul meu soţ (conform Predicii XXIX din Colecţia răposatului Reverend Samuel Michelson) să-i tratez pe ceilalţi oameni la fel cum aş dori să mă trateze şi ei pe mine. Iată de ce o să mă abţin să afirm că doamna Rubelle mi-a făcut impresia unei femei scunde, agitate şi şmechere, în jur de 50 de ani, cu faţa măslinie şi ochi pătrunzători de culoare cenuşie. O să mă abţin din aceleaşi motive să spun că purta o rochie mult prea rafinată şi ornamentată pentru calitatea ei, deşi era confecţionată din mătase simplă, neagră. N-aş vrea să fiu caracterizată în acest fel şi de aceea mă abţin şi eu la rândul meu să o descriu în aceste culori pe doamna Rubelle. Trebuie totuşi să precizez că se purta – destul de frumos, pentru că se arăta foarte rezervată – cu un calm ieşit din comun, că-i urmărea pe toţi cu luare-aminte şi că nu era prea vorbăreaţă, fie prin natura firii sale, fie că se simţea nesigură şi foarte atent observată la Blackwater Park. Mai mult decât atât, a refuzat invitaţia mea cât se poate de amabilă la cină (lucru ciudat, fără să pot afirma că-i suspect) pe care i-am adresat-o chiar la mine în odaie.

Conform părerii contelui (care este în deplină concordanţă cu caracterul lui), s-a stabilit ca doamna Rubelle să nu-şi exercite autoritatea de infirmieră până a doua zi de dimineaţă când va fi prezentată doctorului. Aşa că în noaptea aceea, am rămas eu la căpătâiul bolnavei. Lady Glyde nu era deloc mulţumită de prezenţa infirmierei. M-am mirat să constat că o doamnă atât de educată şi rafinată poate manifesta atâtea reticenţe faţă de o biată străină. Am considerat că-i de datoria mea să-i atrag atenţia:

— My lady, ar trebui să ţinem cont că nu-i bine să-i dispreţuim pe cei din clasele de jos, în special când aparţin unor alte naţionalităţi.

Stăpâna mea a rămas însă surdă la vorbele mele. A oftat şi a dus la buze mâna domnişoarei Halcombe care se odihnea inertă pe plapumă. Nu se cădea să se poarte aşa cu o bolnavă care trebuie să stea cât mai liniştită şi ferită de emoţii. Biata lady Glyde, nu se pricepea deloc să

vadă de bolnavi – chiar deloc, din păcate.

A doua zi de dimineaţă, doamna Rubelle a fost poftită în salonaş pentru a fi văzută de doctor şi pentru a primi încuviinţarea lady-ei Glyde aşa că m-am dus în camera unde se afla doamna Rubelle, socotind că era bine să-i ţin de urât, ca să nu aibă impresia că este abandonată până la primirea răspunsului medicului. Doamna Rubelle însă, nu dădea impresia că are nevoie de compania mea. Stătea foarte calmă, fiind convinsă că domnul Dawson nu va avea nici o obiecţie împotriva ei, uitându-se nepăsătoare pe fereastră şi sorbind cu nesaţ aerul de ţară. S-ar fi putut interpreta că era mult prea îngâmfată şi sigură pe propria-i persoană. Eu însă mi-am explicat această atitudine semeaţă prin firea ei hotărâtă.

De această dată, doctorul n-a urcat la etaj, ci m-a solicitat pe mine să cobor. Nu mă aşteptasem la aşa ceva, dar doamna Rubelle rămase la fel de indiferentă. Nu se mişca de lângă fereastră, sorbind mai departe aerul curat.

Pe domnul Dawson l-am găsit singur în sufrageria mică.

— Doresc să discutăm despre această infirmieră, doamnă Michelson, începu doctorul.

— Vă stau la dispoziţie, domnule.

— Am înţeles că a fost adusă de la Londra de soţia străinului acela umflat şi bătrân care se vâră tot timpul unde nu-i fierbe oala. Doamnă Michelson, să ştii că acest om este un escroc.

Ce insultă. Am reacţionat imediat.

— Omiteţi domnule – i-am atras eu atenţia – că vă referiţi la un nobil!

— Ha! sunt o mulţime de escroci şi printre nobili, fir-ar să fie ei de conţi şi mai ştiu eu ce!

— Nu cred că sir Percival Glyde s-ar fi împrietenit cu dânsul, domnule, dacă n-ar fi făcut parte din lumea bună, fireşte nu din cea engleză, în cazul dânsului.

— Bine, doamnă Michelson, n-ai decât să crezi ce vrei, să nu ne îndepărtăm totuşi de la subiect. N-am de gând să accept infirmiera!

— Cum, dar nici n-aţi cunoscut-o, domnule!

— Nici n-am nevoie s-o cunosc. O fi capabilă, nu zic nu, dar nu accept persoane care nu au fost recomandate de mine. L-am informat şi pe sir Percival, în calitatea sa de stăpân al acestei case. N-a fost de acord cu mine. Mi-a declarat că şi infirmiera adusă de mine ar fi la fel de necunoscută pentru domnia sa şi că îmi recomandă să văd de ce este în stare această persoană, deoarece a fost adusă de la Londra prin grija mătuşii soţiei sale. Aici n-am putut să-l contrazic. I-am spus însă că mă voi dispensa imediat de serviciile ei dacă n-o să-mi fie pe plac. Deoarece sunt îndreptăţit să impun aceste condiţii ca medic al familiei, sir Percival le-a acceptat. Iată de ce, doamnă Michelson, am nevoie de sprijinul dumitale. Trebuie s-o urmăreşti foarte atent şi să o împiedici în caz că vrea să-i administreze domnişoarei Halcombe, alte medicamente decât cele recomandate de mine. Nobilul ăsta străin al dumitale ţine neapărat să-şi experimenteze doctoriile lui de şarlatan pe bolnava mea (ca să nu mai vorbim de hipnotism), aşa că o infirmieră recomandată de soţia lui l-ar putea ajuta. Asta este, pricepi? Deci, putem urca. Infirmiera ne aşteaptă? Vreau să discut cu ea înainte să se apuce de treabă.

Doamna Rubelle nu-şi schimbase poziţia din dreptul ferestrei. Când a făcut cunoştinţă cu domnul Dawson, s-a arătat foarte stăpână pe sine, înfruntând privirile lui pătrunzătoare şi răspunzând cu seninătate la întrebările lui insistente, în engleza ei stâlcită. Cu toate că doctorul a pus-o în fel de fel de situaţii neplăcute, s-a descurcat admirabil, dovedind o excelentă pregătire profesională. Cred că era o persoană foarte hotărâtă, aşa cum am afirmat de la început şi în nici un caz încrezută.

Am intrat împreună în dormitor.

Doamna Rubelle se uită cu mult interes la bolnavă, se plecă în faţa lady-ei Glyde, aranjă pe ici pe colo şi se instală într-un colţ, pregătită să răspundă la orice solicitare. Lady Glyde era mirată şi enervată de prezenţa infirmierei străine. Toţi am rămas tăcuţi, ca nu cumva s-o trezim pe domnişoara Halcombe care se odihnea încă, în afară de doctor, care a vrut să ştie cum s-a simţit bolnava noaptea trecută. I-am explicat că nu s-a produs nici o schimbare. Apoi, domnul Dawson a plecat, urmat de lady Glyde care voia probabil să se intereseze în legătură cu doamna Rubelle. În ceea ce mă priveşte, eram de părere că străina se va achita onorabil de obligaţiile sale. Părea pricepută şi foarte stăpână pe ea. Nici eu nu cred că aş fi făcut mai multe decât ea.

Timp de două-trei zile, am ascultat de sfatul domnului Dawson şi am încercat s-o urmăresc pe doamna Rubelle. Am apărut de multe ori în cameră pe neaşteptate dar n-am remarcat nimic deosebit. Nici măcar lady Glyde, care o ţinea şi mai mult sub observaţie nu putu să-i reproşeze nimic. Nu exista nici un semn că ar fi umblat la sticlele cu medicamente, nu am surprins nici o discuţie între ea sau conte. Îi acorda cea mai mare atenţie domnişoarei Halcombe. Bolnava trecea de la febră la epuizare adâncă şi somn prelungit. Doamna Rubelle era foarte grijulie să n-o deranjeze şi să nu-i provoace vreun şoc. Nu povestea nimic despre propria ei persoană şi nici nu urma îndrumările oamenilor experimentaţi în îngrijirea bolnavilor. Totuşi era, infirmieră devotată care n-a oferit lady-ei Glyde şi nici domnului Dawson ocazia să o critice.

Un alt eveniment deosebit care trebuie amintit este plecarea contelui la Londra. Mi se pare că s-a despărţit de noi la patru zile de la venirea doamnei Rubelle, nu înainte de a discuta foarte serios cu lady Glyde despre boala domnişoarei Halcombe.

— Te implor să nu mai ai încredere în domnul Dawson mai mult de câteva zile. Dacă până atunci, bolnava se simte la fel de rău, apelează la un doctor londonez, indiferent dacă răneşti mândria încăpăţânatului doctor. Cred că viaţa domnişoarei Halcombe preţuieşte mai mult decât prestigiul domnului Dawson. Zău, ascultă-mă, te sfătuiesc din tot sufletul.

Excelenţa sa se exprima cu multă sensibilitate şi înţelegere. Însă, lady Glyde era mult prea iritată şi se arăta îngrozită de el. Corpul îi tremura şi s-a despărţit de conte fără să răspundă la salutul său de

rămas bun. Când excelenţa sa a ieşit din cameră, s-a uitat la mine şi mi-a zis:

— Of, doamnă Michelson, sunt atât de îngrijorată pentru soarta mea şi a surorii mele şi nu ştiu cine m-ar putea îndruma. Dumneata eşti de părere că domnul Dawson n-o îngrijeşte bine? De dimineaţă mi-a declarat că nu trebuie să-mi fac probleme şi că n-are rost să apelăm la alt medic.

— N-aş vrea să-l jignesc pe domnul Dawson – am zis eu – dar vă recomand să urmaţi sfatul contelui.

Lady Glyde mi-a întors spatele deodată, îngrozitor de dezamăgită.

— Ah, toţi mă îndeamnă să-l ascult! Doamne Sfinte, păzeşte-ne de aşa ceva! şopti ea.

*

Din câte ţin minte, contele n-a apărut la Blackwater Park o săptămână întreagă.

Sir Percival era foarte afectat de plecarea prietenului său. Eu puneam supărarea şi agitaţia sa pe seama bolii şi necazurilor care se abătuseră asupra familiei sale. Se enerva adesea foarte rău şi nu era în stare să stea liniştit nici măcar câteva clipe. Prefera să colinde de dimineaţă şi până seara pe lângă casă. Întreba mereu cum se simt domnişoara Halcombe şi soţia sa (care o ducea destul de prost cu nervii în ultima vreme). Am impresia că devenise cu totul alt om, mult mai blând şi înţelegător. Dacă ar fi fost îndrumat de un om bisericii – ca defunctul meu soţ – ar fi evoluat în bine. Sunt convinsă că am dreptate, dacă socotesc experienţa care m-a susţinut de-a lungul fericitei mele căsnicii.

Sir Percival rămăsese în compania doamnei contese, care nu-l prea băga în seamă. Cel puţin aşa aveam impresia, sau nu se băgau în seamă reciproc. Dacă priveai din exterior, ai fi putut crede foarte bine că se fereau unul de celălalt. Sigur, era o simplă părere. Contesa se

încăpăţâna să mănânce la prânz când trebuia să ia dejunul, ca nu cumva să se întâlnească şi se retrăgea seara, deşi acum, doamna Rubelle o înlocuise complet la căpătâiul bolnavei. Sir Percival era deci nevoit să ia masa de unul singur şi, din câte am aflat de la William, grăjdarul, mânca din ce în ce mai puţin şi bea din ce în ce mai mult. Eu însă nu mă uit în gura slugilor mai ales când îşi critică stăpânii. N-am fost de acord cu aşa ceva nici atunci şi nici acum.

Domnişoara Halcombe dădu semne de ameliorare după câtva timp. Acţiunile domnului Dawson crescuseră. Era foarte vesel şi-i declarase lady-ei Glyde care îl întreba mereu cum evoluează boala că, dacă ar fi vreo primejdie, ar trimite din proprie iniţiativă după alt doctor.

Doar contesa era la fel de nemulţumită de el. Mi-a mărturisit cu gura ei că se temea pentru domnişoara Halcombe şi că nu avea încredere în domnul Dawson, fierbând de nerăbdare până la venirea soţului ei, care trebuia consultat de urgenţă în această privinţă. Aşa cum ne anunţase prin scrisori, va sosi peste trei zile. În perioada aceasta, când excelenţa sa a fost plecat, cei doi soţi au purtau o corespondenţă asiduă. Ce frumos exemplu pentru ceilalţi oameni căsătoriţi!

A treia zi, pe seară, boala domnişoarei Halcombe a cunoscut din nou o evoluţie negativă. A remarcat şi doamna Rubelle acelaşi lucru. N-am informat-o pe lady Glyde care aţipise, frântă de oboseală pe canapeaua din salonaş.

Domnul Dawson şi-a vizitat bolnava puţin mai târziu decât de obicei. Când a consultat-o, am observat că s-a albit la faţă. A vrut să se prefacă faţă de noi, dar n-a reuşit să-şi ascundă mirarea şi panica. A poruncit unui băiat să-i aducă de acasă trusa medicală, a dat ordin să se dezinfecteze camera şi ne-a rugat din proprie iniţiativă să-i găsim un culcuş în casă, pentru că nu putea lăsa pacienta nesupravegheată.

— Are un nou acces de febră? m-am interesat eu de-abia murmurând.

— Aşa mi se pare – a recunoscut el. Ne vom lămuri mai bine mâine dimineaţă.

Conform recomandărilor doctorului Dawson, lady Glyde n-a aflat nimic despre agravarea bolii surorii sale. Ba mai mult, a obligat-o să stea la ea în odaie, împiedicând-o să vină în camera domnişoarei Glyde. A invocat diverse pretexte, printre care şi epuizarea stăpânei mele. Lady Glyde n-a vrut să-l asculte – am asistat la o scenă tragică – dar domnul Dawson în calitatea sa de medic a triumfat până la urmă.

A doua zi dimineaţă, pe la unsprezece, a plecat unul din servitori cu o scrisoare la Londra, pentru un doctor de acolo, cu ordinul expres de a veni înapoi cu medic cu tot, cât mai urgent posibil. La nici o jumătate de oră după ce curierul nostru se suia deja în tren, a sosit şi contele.

Fără să întrebe pe cineva, contesa şi-a luat libertatea de a-l conduce direct în camera bolnavei. Nu mi s-a părut un gest exagerat: Contele era om însurat şi destul de bătrân pentru a-i fi tată domnişoarei Halcombe şi, în plus, era alături de soţia sa, care era doar rudă directă cu lady Glyde. Totuşi, domnul Dawson a ridicat o mulţime de obiecţii în legătură cu venirea lui în odaia pacientei, dar s-a dat repede bătut, pentru că era mult prea speriat de starea bolnavei.

Biata domnişoară îşi pierduse complet luciditatea. Delira şi i se părea că toţi îi suntem duşmani. Când a dat cu ochii de conte după ce până atunci îşi plimbase privirile prin dormitor, s-a desfigurat la faţă de spaimă, aşa cum nu mai văzusem pe cineva până atunci. Ah, Doamne, nu voi uita chipul ei răvăşit de groază nici în pragul mormântului. Contele a luat loc aproape de ea, i-a controlat pulsul, i-a luat temperatura pipăind-o pe frunte, s-a uitat foarte atent la ea, după care l-a înfruntat pe doctor atât de înfuriat şi dispreţuitor, încât domnul Dawson s-a enervat la rândul lui şi a rămas mut de uimire.

Apoi, excelenţa sa, şi-a îndreptat privirile către mine:

— De când este în starea aceasta? a întrebat el.

L-am informat de când.

— Lady Glyde a mai vizitat-o între timp?

I-am explicat că nu, pentru că nu-i dăduse voie medicul nici cu o seară înainte şi nici azi dimineaţă.

— Dumneata şi doamna Rubelle aţi aflat despre ce boală gravă este vorba? m-a chestionat el mai departe.

— Am aflat doar că este deosebit de gravă – i-am spus eu.

Contele nu m-a lăsat să-mi termin vorbele şi a exclamat:

— Are febră tifoidă!

În tot timpul acestui dialog, domnul Dawson a avut destulă vreme să se reculeagă şi să-şi găsească forţa necesară să-l înfrunte pe conte.

— Nici vorbă de febră tifoidă – zise el înţepat. Şi vă rog să nu vă băgaţi, domnule. Doar eu sunt îndreptăţit să-mi expun părerea. Am îngrijit-o aşa cum am crezut de cuviinţă…

Contele îl făcu să-şi înghită vorbele, indicând cu degetul către patul bolnavei. Domnul Dawson, înţelegând subti-la ironie a excelenţei sale s-a înfuriat şi mai rău.

— Vă repet că am îngrijit-o cum am ştiut mai bine – exclamă el. Am chemat un doctor din Londra. Voi discuta cu el în privinţa febrei şi numai cu el. Iar acum vă rog să ieşiţi imediat din cameră.

— Am venit aici, domnule, pentru că sunt un om milos şi caritabil – zise contele. Şi din acelaşi motiv voi veni din nou dacă doctorul londonez nu-şi face de îndată apariţia. Vă atrag atenţia în mod serios că boala a evoluat în tifos şi că numai medicaţia dumitale greşită este vinovată de această înrăutăţire. Dacă, Doamne fereşte, biata bolnavă se prăpădeşte, vă voi da în judecată domnule şi voi declara că lipsa de profesionalism şi încăpăţânarea dumitale de catâr i-au pus capăt vieţii.

Domnul Dawson nu apucă să deschidă gura şi nici domnul conte să

părăsească încăperea pentru că ne-am trezit deodată cu lady Glyde în pragul uşii.

— Vreau să intru şi aşa voi face – a zis ea neclintită.

Contele nu se împotrivi deloc, dimpotrivă, îi ieşi în întâmpinare şi o invită degrabă în dormitor. De obicei, era un om foarte grijuliu, dar acum, supărat şi ameţit de discuţie, a pierdut complet din vedere faptul că lady Glyde se putea contamina de tifos şi că nici ea însăşi nu se simţea prea bine.

Am rămas mirată să constat că domnul Dawson a avut mai multă prezenţă de spirit şi a rugat-o pe lady Glyde să rămână pe loc.

— Scuzaţi-mă, sunt obosit – zise el – dar am impresia că febra poate fi molipsitoare. Lăsaţi-mă să mă conving şi vom vedea mai târziu.

Ea dădu din mâini, se agită, după care braţele îi căzură pe lângă corp şi leşină. Contesa şi cu mine am sprijinit-o şi am dus-o la ea în odaie. Contele ne-a luat-o înainte şi a rămas pe hol până am apărut eu şi l-am liniştit că-şi revenise din leşin.

M-am grăbit apoi să-i comunic doctorului că lady Glyde dorea să discute cu el. El a ascultat şi a intrat în camera ei să-i explice că n-avea de ce să se îngrijoreze, pentru că va veni în curând celălalt doctor. Timpul se scurgea prea încet. Sir Percival şi contele se instalaseră la parter şi se interesau cum evolua boala, trimiţând mereu câte un servitor la etaj. Până la urmă, pe la cinci-şase, am răsuflat uşurată şi l-am întâmpinat pe noul medic din Londra.

Era mai tânăr decât domnul Dawson, sobru şi stăpân pe el. Nu-mi dau seama dacă aprecia sau nu medicaţia administrată bolnavei, dar mi s-a părut foarte curios că discuta numai cu mine şi doamna Rubelle, evitând să-l întrebe câte ceva pe domnul Dawson şi acordându-i prea puţină atenţie în timp ce consulta pacienta. Mi-a venit în minte gândul că domnul conte a apreciat just. După un timp mi se risipise orice îndoială, pentru că domnul Dawson şi-a luat inima-n dinţi şi l-a întrebat pe mai tânărul său confrate:

— Ce credeţi că este cu febra aceasta atât de ridicată?

— Ce să fie, tifos – spuse hotărât doctorul. Este evident febră tifoidă.

Doamna Rubelle şi-a împreunat mâinile uscăţive şi măslinii şi mi-a aruncat o privire cu subînţeles. Era la fel de încântată de parcă ea ghicise diagnosticul şi nu contele.

Noul medic ne-a instruit cum să îngrijim pacienta şi a promis că se întoarce peste cinci zile. Apoi l-a însoţit pe domnul Dawson pentru a schimba câteva păreri între ei. A refuzat să se pronunţe în privinţa şanselor de supravieţuire ale domnişoarei Halcombe, declarând că era prea devreme ca să facă presupuneri.

Această perioadă de cinci zile a fost agitată şi plină de spaimă.

Domnişoara Halcombe care se simţea din ce în ce mai rău, era vegheată pe rând de toate cele patru femei din casă: contesa Fosco, doamna Rubelle, eu şi lady Glyde. Da, stăpâna mea (oţelită, conform părerii domnului Dawson, de îngrijorarea faţă de starea surorii sale) ne-a ajutat mult de data aceasta, demonstrând o înverşunare şi o tărie de caracter uimitoare. A insistat să-şi viziteze sora de două-trei ori pe zi pentru a se încredinţa cum îi mai merge domnişoarei Halcombe, declarând că n-o să vină lângă patul bolnavei, dacă doctorul nu îi dă voie. Domnul Dawson a fost nevoit să admită prezenţa ei. Probabil că şi-a dat seama că nu se poate împotrivi. Lady Glyde intra zilnic în odaia surorii sale, respectând ordinele doctorului. Mi se rupea sufletul s-o văd cât se chinuieşte şi se frământă (mă gândeam cât de mult suferisem şi eu când îl vegheam pe soţul meu pe patul de moarte şi tocmai de aceea îmi este neplăcut să povestesc despre aceste evenimente).

Mă bucur să precizez că relaţiile dintre conte şi domnul Dawson nu s-au înăsprit, deorece excelenţa sa a evitat să mai dea ochii cu doctorul şi s-a interesat indirect, la fel ca şi sir Percival de evoluţia bolii.

La sfârşitul celei de-a cincea zile, s-a prezentat noul medic din Londra,

care ne-a mai liniştit puţin. Ne-a explicat că abia în a zecea zi de boală, tifosul poate fi considerat vindecat sau fatal, aşa că şi-a fixat următoarea vizită, tocmai atunci. Între timp, nu s-a mai întâmplat nimic deosebit. Doar contele a mai făcut un drum scurt la Londra, plecând cu trenul de dimineaţă şi întorcându-se cu cel de seară.

După zece zile, am putut respira în sfârşit uşurată. Doctorul a declarat că domnişoara Halcombe intrase în convalescenţă. „Nu-i mai trebuie nici un medic. Are nevoie de îngrijire atentă o anumită perioadă şi văd că nu-i nici o problemă în acest sens.” Cam aşa s-a exprimat. După plecarea doctorului, m-am retras la mine în cameră şi am citit predica „Însănătoşirea după Boală” – cu sufletul plin de încântare, ca niciodată.

Din păcate, lady Glyde n-a rezistat să primească aceste veşti atât de îmbucurătoare. Era complet epuizată şi nu putea reacţiona aşa cum ar fi trebuit.

După vreo două zile, a cedat nervos, obosită şi dezolată şi n-a ieşit din camera ei. Domnul Dawson i-a recomandat să se odihnească şi apoi să plece în altă regiune pentru a-şi reveni complet.

Din fericire, nu se îmbolnăvise prea grav, pentru că exact în ziua în care nu s-a putut urni din pat, contele şi doctorul au avut din nou o discuţie violentă. Acum însă, schimbul de cuvinte dintre ei a fost mult mai furtunos decât de obicei şi drept urmare, domnul Dawson a plecat definitiv de la Blackwater Park.

Nu am asistat la acest episod neplăcut, dar mi s-a explicat că scandalul a fost stârnit când au încercat să stabi-lească cum trebuia să se hrănească domnişoara Halcombe, în timpul convalescenţei. Văzându-şi pacienta în afară de orice pericol, domnul Dawson admisese intervenţia contelui, iar acesta (inexplicabil pentru mine) şi-a ieşit din fire ca niciodată şi l-a luat peste picior pe doctor, ironizându-l pentru faptul că n-a fost în stare să stabilească diagnosticul. În final, domnul Dawson s-a adresat lui sir Percival, declarându-i (pentru că oricum domnişoara Halcombe se putea lipsi de serviciile sa-le) că nu va mai călca la Blackwater Park dacă nu-i interzice prietenului său să se amestece. Sir Percival nu l-a încurajat deloc şi, drept urmare, domnul Dawson a plecat înfuriat şi revoltat de atitudinea contelui Fosco, iar a

doua zi de dimineaţă i-a trimis nota de plată.

Din clipa aceea, am fost privaţi de prezenţa unui medic. Cu toate că nu era un fapt prea grav – pentru că domnişoara Halcombe trebuia doar îngrijită şi supravegheată, conform instrucţiunilor medicului londonez – ar fi fost mai înţelept să nu se renunţe atât de uşor la serviciile unei persoane de specialitate.

Lui sir Percival nu-i prea păsa. El considera că nu era nici o problemă să apeleze la alt medic dacă domnişoara Halcombe ar fi avut nevoie. Deocamdată ne puteam folosi de cunoştinţele contelui, mai ales că bolnava s-ar fi putut simţi stânjenită de prezenţa inutilă a unui om străin în odaia ei. Deşi avea dreptate în mare măsură, eu nu eram prea liniştită. Nu-mi plăcea că eram obligată s-o mint pe lady Glyde în legătură cu plecarea doctorului. Sigur, trebuia protejată în starea în care era, dar pentru mine era tot minciună şi era în totală contradicţie cu educaţia mea.

Al doilea eveniment neaşteptat, care m-a lăsat pur şi simplu cu gura căscată, accentuând presimţirile rele care-mi încolţiseră în suflet, s-a desfăşurat chiar în ziua aceea.

Sir Percival m-a solicitat la o discuţie confidenţială în bibliotecă. Era împreună cu contele, care ne-a părăsit imediat când am intrat eu. Sir Percival m-a invitat foarte amabil să stau jos şi mi s-a adresat în felul următor:

— Trebuie să te înştiinţez, doamnă Michelson în legătură cu o hotărâre foarte importantă, pe care am luat-o mai demult, dar am întârziat să ţi-o comunic din pricina bolii şi neplăcerilor care au intervenit în casă. Cu alte cuvinte, doresc să concediezi de îndată toţi servitorii. Vei rămâne doar dumneata şi atât. Când vor fi capabile să călătorească, lady Glyde şi domnişoara Halcombe vor pleca de aici să se refacă. Familia Fosco se va duce înaintea lor pentru a-şi găsi o casă în apropierea Londrei. Voi închide casa şi voi restrânge cheltuielile. Nu este vina dumitale, dar această gospodărie mă costă mai mult decât îmi pot permite. În concluzie, am de gând să vând caii şi să renunţ la serviciile întregului personal. Ştii foarte bine că sunt un om hotărât şi dacă mi-am propus ceva merg până la capăt. Deci, mâine, această casă se va dispensa de o mulţime de trântori.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor.

— Va să zică, sir Percival îmi porunciţi să concediez servitorii de care răspund fără să-i anunţ, aşa cum se obişnuieşte, cu o lună înainte? – I-am întrebat eu uluită.

— Bineînţeles! Este posibil să părăsim această casă cu toţii în nici o lună şi nu intenţionez să-mi las în urmă servitorii să-şi facă de cap în lipsa stăpânului.

— Şi cine se va ocupa de mâncare, sir Percival, până plecaţi?

— Margaret Poncher, pe ea poţi s-o păstrezi. Nu-mi trebuie bucătar dacă nu intenţionez să întind mese bogate.

— Bine, dar această servitoare este cea mai îngustă la minte dintre toţi, sir Percival.

— Ţi-am spus doar s-o păstrezi şi să pui o femeie din sat să cureţe prin casă şi apoi să se întoarcă de unde a venit. Este necesar să-mi reduc sensibil cheltuielile mele săptămânale şi aşa voi face. N-am de gând să-ţi fac nici o observaţie, doamnă Michelson, vreau doar să-mi respecţi dorinţele. Deci debarasează-te mâine de toţi servitorii, cu excepţia lui Porcher. Este solidă şi puternică, aşa că o s-o punem la muncă.

— Prea bine domnule, dar permiteţi-mi să vă atrag atenţia că, dacă servitorii sunt goniţi începând de mâine vor trebui plătiţi pentru o lună în plus, fiindcă n-au fost anunţaţi.

— Foarte bine! Banii aceştia vor compensa dezmăţul şi îmbuibarea de la masa servitorilor.

Vorbele sale mă răniseră direct, acuzându-mă că nu mă ocupasem cum trebuie de administrarea casei. Nu mă coboram la josnicia lui ca să-i

răspund. Am ţinut cont, ca o bună creştină ce sunt, de convalescenţa domnişoarei Halcombe şi de suferinţa lady-ei Glyde, pentru că altfel aş fi demisionat imediat. M-am sculat în picioare. Nu era de demnitatea mea să mai stau la discuţie.

— Dacă aşa consideraţi, sir Percival, nu-mi rămâne decât să vă ascult. Voi respecta întocmai dorinţele dumneavoastră.

Zicând acestea, i-am făcut o plecăciune foarte rezervată şi am plecat.

Am concediat servitorii a doua zi, aşa cum rămăsese stabilit. Sir Percival s-a dispensat el însuşi de serviciile valeţilor şi grăjdarilor pe care i-a trimis la Londra să vândă toţi ca-ii, cu o singură excepţie. Deci în afară de stăpânii casei, singurii oameni de serviciu eram eu, Margaret Porcher şi grădinarul, care oricum nu locuia la Blackwater Park şi care trebuia să se îngrijească de ultimul cal.

Simţeam că-mi pierd firea, văzându-mă de una singură într-o casă goală, cu două femei ţintuite la pat fără supravegherea medicului, pe care nu speram să-l mai văd. Eram tare agitată şi speriată. Mă rugam la Dumnezeu ca cele două doamne să se însănătoşească şi să pot părăsi pentru totdeauna Blackwater Park.

2.

Cel de-al doilea eveniment a fost şi mai surprinzător decât primul şi m-ar fi putut duce cu gândul că ne pândeşte o mare nenorocire dacă n-aş fi o femeie religioasă. Până la urmă, gândurile negre care-mi chinuiau mintea şi care mă îmboldeau să fug cât mai departe de Blackwater s-au adeverit după plecarea mea din casă. Sigur, n-am lipsit mult timp, dar, era foarte ciudat că neplăcerile s-au ivit chiar atunci.

La câteva zile după ce servitorii au eliberat casa, am fost solicitată din nou de sir Percival. Jignirea nedreaptă pe care mi-o aruncase în faţă în legătură cu proasta administrare a reşedinţei sale nu mă îndemna să-i răspund cu aceeaşi monedă. Dimpotrivă, căutam să-l servesc la fel de conştiincios ca şi până acum. Ca să-mi înving dispreţul, a fost nevoie

să-mi înfrâng resentimentele. Aşa că am strâns din dinţi şi m-am supus.

Când am intrat, sir Percival şi contele Fosco se întreţineau împreună ca şi prima dată. De data aceasta, excelenţa sa n-a mai părăsit camera, ci l-a susţinut pe sir Percival.

Era vorba despre apropiata plecare a domnişoarei Halcombe şi a lady-ei Glyde. Sir Percival m-a informat că ce-le două femei îşi vor petrece probabil toată toamna la Limmeridge House, în Cumberland, la reşedinţa domnului Frederick Fairlie, care le invitase. Mai întâi însă, considera, la fel ca şi contele Fosco (care din această clipă a pledat de la începutul până la sfârşitul discuţiei) că ar fi bine să se oprească pentru o vreme la Torquay şi să profite de clima blândă de acolo. Pentru aceasta urma să se închirieze o locuinţă adecvată acestui scop. Această sarcină trebuia să revină unei persoane descurcăreţe şi de bună-credinţă, or contele, la fel ca şi sir Percival, se gândise la mine. Mă întrebă cu tot respectul dacă accept să dau o mână de ajutor doamnelor, deplasându-mă până acolo.

Situaţia în care mă aflam nu-mi permitea să refuz categoric o propunere atât de amabilă şi politicoasă.

Am amintit totuşi ce greu ar fi pentru cei de la Blackwater să se descurce în absenţa mea fără servitori, doar cu toanta de Margaret Porcher. Sir Percival şi excelenţa sa s-au grăbit să mă asigure că vor veghea cu toată grija asupra ce-lor două bolnave. Am îndrăznit să-i sfătuiesc să ia legătura în scris cu un agent imobiliar din Torquay, dar mi s-a obiectat că nu puteau risca să închirieze o locuinţă fără s-o vadă mai întâi. Mi s-a explicat că doamna contesă (care s-ar fi ocupat ea de această problemă) trebuia să-şi vegheze nepoata, iar sir Percival şi contele erau obligaţi să stea la Blackwater Park pentru a pune în ordine nişte afaceri. Cu alte cuvinte mi s-a dat a înţelege că nu puteam refuza, aşa că am acceptat, declarându-i lui sir Percival că voi servi cu mult devotament interesele domnişoarei Halcombe şi a lady-ei Glyde.

S-a hotărât să plec a doua zi de dimineaţă, să zăbovesc vreo două zile şi să vizitez toate casele disponibile din Torquai, urmând să revin cât mai curând. Excelenţa sa contele mi-a notat ce fel de casă trebuia să mă intereseze, iar sir Percival a trecut suma în care trebuia să mă

încadrez.

Eu consideram că o astfel de locuinţă era imposibil de găsit în oricare din staţiunile balneare engleze şi, chiar dacă ar fi găsit una care să corespundă cerinţelor, n-ar fi reuşit s-o închirieze în condiţiile care-mi fuseseră impuse. Le-am exprimat aceste dubii şi celor doi domni, dar sir Percival (care îşi asumase obligaţia să-mi răspundă) mi-a spulberat toate îndoielile. N-aveam ce face. Eram totuşi convinsă că voi face drumul degeaba.

Înainte să plec am vrut să văd dacă starea domnişoarei Halcombe evolua în bine.

Chipul ei oglindea o profundă îngrijorare care n-o mai părăsise de când îşi venise în simţiri. De fapt, din punct de vedere fizic se refăcea mulţumitor, mai iute decât aş fi bănuit şi putea chiar să transmită calde mesaje surorii ei, prin care o informa că se simte bine şi o implora să-şi cruţe puterile. Am încredinţat-o doamnei Rubelle, care reuşea întotdeauna să nu depindă de nimeni din casă. Am vrut să intru şi la lady Glyde, dar doamna contesă care-i ţinea companie m-a oprit spunând că era istovită şi foarte îngândurată. Când eram în trăsură, îndreptându-mă către poartă, i-am zărit pe sir Percival şi pe conte, care mergeau în aceeaşi direcţie ca şi mine. Le-am făcut o plecăciune şi am lăsat în urmă casa, unde se afla o singură servitoare, Margaret Porcher.

Era evident pentru oricine ar fi stat să judece că această situaţie era din cale-afară de ciudată, ca să nu spun suspectă. Vreau să subliniez totuşi că mie nu-mi rămăsese altă alternativă decât să mă supun dorinţelor stăpânului meu.

Drumul meu la Torquay a fost inutil, aşa cum prevăzusem. N-am găsit nicăieri o locuinţă aşa cum mi se indicase şi în orice caz, chiar dacă aş fi găsit nu mi-ar fi ajuns banii. Aşa că m-am prezentat la Blackwater Park şi l-am anunţat pe sir Percival, care mă aştepta în uşă, că dădusem greş. Stăpânul meu s-a arătat destul de nepăsător şi s-a grăbit să-mi spună că la Blackwater Park erau şi mai puţini locatari.

Familia Fosco plecase la noua locuinţă din St. John’s Wood.

Nu m-a informat de ce, ci mi-a transmis doar din partea contelui cele mai respectuoase salutări. Când m-am încumetat să mă interesez cine se va ocupa de lady Glyde în lipsa contesei, mi-a amintit de Margaret Porcher, spunând că angajase şi o femeie din sat care să facă curăţenie la parter.

Aceste veşti m-au umplut de mânie. Cum îngăduise oare ca mătuşa soţiei sale să fie înlocuită de o slujnică atât de netrebnică? Am alergat în camera stăpânei mele şi am întâlnit-o pe Margaret în antreu. Lady Glyde nu apelase la ajutorul ei (nici nu mă miram de fapt) pentru că îşi revenise şi se dăduse jos din pat. M-am interesat apoi dacă domnişoara Halcombe se mai întremase dar n-am putut pricepe nimic din bodogănelile servitoarei. Am renunţat s-o întreb din nou ca să nu-mi trântească vreo obrăznicie. Cel mai bun lucru era să intru în dormitorul lady-ei Glyde.

Am observat că stăpâna mea arăta ceva mai bine. Era totuşi slăbită şi agitată dar putea să se descurce singură cu mari eforturi. Se tot frământa încă de dimineaţă că nu ştia cum se mai simţea sora ei. M-am gândit imediat că nu era frumos din partea doamnei Rubelle că nu trecuse s-o anunţe, dar mi-am păstrat părerea pentru mine şi am ajutat-o pe lady Glyde să se îmbrace. După aceea a plecat din cameră la braţul meu spre apartamentul domnişoarei Halcombe.

Pe coridor, am dat nas în nas cu sir Percival care dădea impresia că ne pândise.

— Încotro? s-a adresat el soţiei sale.

— Vreau s-o văd pe Marian – a exclamat ea.

— Doresc să-ţi alin dezamăgirea – spuse el – informându-te că nu se află în camera ei.

— Dar unde?

— Nicăieri. A părăsit casa ieri dimineaţă în compania lui Fosco şi a soţiei sale.

Lady Glyde nu-şi revenise suficient, pentru a suporta acest şoc. S-a albit la faţă şi s-a sprijinit de perete, privindu-l înmărmurită pe soţul ei.

Nici eu nu prea eram în apele mele şi am preferat să tac. Nu m-am putut abţine totuşi şi l-am rugat pe sir Percival să-mi spună dacă vorbise serios.

— Chiar foarte serios! mi-a replicat el.

— Cum, domnişoara Halcombe a fost în stare să că-lătorească? Şi de ce n-a anunţat-o şi pe lady Glyde?

Până să primesc un răspuns din partea lui, lady Glyde şi-a venit în fire şi i-a zis:

— Imposibil! a strigat ea îngrozită, dându-se un pas înapoi. Bine, dar domnul Dawson cum i-a dat voie lui Marian să plece?

— N-aveam nevoie de doctor, aşa că nu l-am mai solicitat – i-a explicat sir Percival. De fapt, domnul Dawson a renunţat de bună-voie să ne viziteze, considerând că nu mai era necesar. Deci, convalescenta noastră putea călători fără nici o primejdie. Ce te holbezi la mine? N-ai decât să te convingi, personal! Hai controlează prin toată casa dacă pofteşti.

Lady Glyde l-a ascultat iar eu i-am urmat exemplul. În camera domnişoarei Halcombe era doar Margaret Porcher care deretica pe ici-pe colo. La fel de pustii erau şi celelalte încăperi de la etaj în care am intrat pe rând. Sir Percival se proptise satisfăcut pe hol. Înainte să ieşim din ultima cameră, lady Glyde a murmurat rugător: „Te implor să nu mă laşi singură, doamnă Michelson! Să nu pleci, orice ar fi!” Nu-mi lăsă timp să-i răspund, ci se repezi pe coridor, adresându-i-se soţului ei:

— Ce s-a întâmplat, sir Percival? Insist şi te rog din tot sufletul să mă lămureşti!

— Nu s-a întâmplat nimic – îi spuse el – atâta doar că domnişoara Halcombe a fost destul de în puteri ieri dimineaţă pentru a se da jos din pat. S-a îmbrăcat şi a considerat că-i mai bine să plece cu familia Fosco până la Londra.

— La Londra?

— Da, va face un popas în capitală, înainte să pornească spre Limmeridge.

Lady Glyde s-a uitat înspre mine.

— Dumneata eşti singura persoană care a văzut-o pe domnişoara Halcombe cel mai recent – a zis ea. Ce părere ai, doamnă Michelson, sora mea putea să călătorească?

— Nu cred, my lady.

Sir Percival s-a uitat şi el la mine şi m-a întrebat:

— Bine, dar ai afirmat, de faţă cu infirmiera, chiar îna-inte să pleci, că domnişoara Halcombe îşi revenea pe zi ce trece, nu-i aşa?

— Ba da, sir Percival.

Auzind răspunsul meu, s-a întors din nou către soţia lui:

— Judecă şi tu ce a spus doamna Michelson şi încearcă să tragi o concluzie. Dacă n-ar fi fost în stare să călătorească, cine crezi că i-ar fi dat voie? Era înconjurată doar de trei oameni de nădejde: Fosco, mătuşa ta şi infirmiera, care i-a însoţit în special ca să n-o scape din ochi. Au avut rezervat un compartiment întreg şi li s-a aranjat şi un

pat pe una din canapele dacă va fi nevoie să se întindă. Azi, va pleca spre Cumberland în compania lui Fosco şi a doamnei Rubelle…

— Bine, dar cum a acceptat Marian să plece la Limmeridge fără mine? a exclamat lady Glyde, tăindu-i vorba.

— Fiindcă unchiul tău n-a acceptat să te primească până nu discută mai întâi cu sora ta – îi explică el. Sper că-ţi aminteşti ce ţi-a scris când s-a îmbolnăvit domnişoara Halcombe. Ai ţinut în mână scrisoarea, nu, ai parcurs-o cu ochii tăi şi ar fi cazul să-ţi aduci aminte.

— Da, da, îmi aduc aminte!

— Atunci de ce te miri că a plecat? Tu doreşti să stai la Limmeridge aşa că ea se străduieşte să-l convingă pe unchiul tău.

Lady Glyde a izbucnit în lacrimi.

— Ah, Marian nu m-ar fi lăsat singură fără să-mi fi spus despre ce este vorba – suspină ea.

— Sigur, spuse sir Percival, dar n-a vrut să te supere. Îşi închipuia că n-o să-i dai voie şi o să începi să plângi. Ei, ce mai ai de obiectat acum? Dacă vrei să continui, te poftesc în sufragerie. Ai reuşit să mă enervezi şi vreau să beau nişte vin.

Zicând acestea, a coborât la parter.

Atâta timp cât a durat acest dialog neobişnuit, sir Percival s-a comportat destul de straniu. Îmi făcea impresia că este la fel de zdruncinat nervos ca şi soţia lui. N-aş fi crezut că-i atât de agitat şi greu de stăpânit.

Am rugat-o pe lady Glyde să se retragă la ea în odaie, dar a fost inutil. Stătea pe hol şi mă privea îngrozită.

— Marian este în primejdie! exclamă ea.

— Vai, my lady, aţi uitat ce fire energică are domnişoara Halcombe! am încercat eu s-o liniştesc. Era capabilă să se refacă mult mai repede decât alte femei. Sunt convinsă că n-a păţit nimic!

— Vreau să plec după ea! zise lady Glyde la fel de îngrozită. Vreau să mă conving că este în viaţă şi n-o ameninţă nici o primejdie. Hai, doamnă Michelson! Hai să mergem la sir Percival!

Nu ştiam ce să fac. Mă temeam să nu-l scot din sărite pe stăpânul meu fiindcă îndrăzneam să asist la discuţiile lor familiale. M-am străduit s-o fac să înţeleagă acest lucru şi pe lady Glyde, dar în zadar! Mă apucase de braţ şi mă târa după ea cu ultimele puteri, obligându-mă s-o însoţeasc în sufragerie.

Sir Percival stătea la masă cu o cană de vin dinainte. Când ne-a văzut, a dat paharul peste cap. Remarcând că m-a străfulgerat cu privirile, am căutat să-mi motivez prezenţa.

— Dumneata îţi imaginezi că am ceva de ascuns? pufni el. Nu am secrete faţă de nimeni, aşa să ştii!

Aproape zbierând această declaraţie nepotrivită, şi-a turnat din nou vin în pahar şi s-a interesat ce vrea de la el lady Glyde.

— Dacă sora mea este destul de zdravănă ca să că-lătorească, de ce n-aş fi şi eu? a exclamat cu o hotărâre de nezdruncinat. Te implor să mă înţelegi că mă preocupă soarta lui Marian şi să-mi permiţi s-o urmez, chiar acum.

— Mai devreme de mâine nu se poate – a spus sir Percival – dacă insişti neapărat. Şi cum am impresia că o să insişti, va trebui să-i scriu lui Fosco.

Zicând acestea, n-a avut curajul s-o privească în ochi pe lady Glyde, ci s-a mulţumit să se uite la paharul cu vin. Ca să fiu sinceră, nici nu s-a

uitat la ea cât timp am discutat. M-a surprins că un gentleman ca dânsul putea fi atât de necioplit!

— Ce nevoie ai să-i scrii contelui Fosco? a exclamat lady Glyde mirată.

— Ca să ştie cu ce tren vii şi să te ia de la gară când ajungi la Londra. O să înnoptezi în casa mătuşii tale din St. John's Wood.

Lady Glyde a fost cuprinsă de un tremur necontrolat. Nu-mi imaginez de ce, dar se zgâlţâia din toate încheieturile la braţul meu.

— N-am nevoie de serviciile contelui Fosco şi nu doresc să înnoptez la Londra.

— Nu se poate. Nu poţi ajunge la Cumberland în aceeaşi zi. Va trebui să stai o noapte la Londra şi nu sunt de acord să tragi la hotel. Fosco s-a angajat faţă de unchiul tău să te găzduiască în drum spre Limmeridge, iar domnul Fairlie a fost de acord. Uite ce-ţi transmite. Trebuia să-ţi dau scrisoarea încă de dimineaţă, dar am uitat. Hai, deschide-o şi vezi ce-ţi scrie.

Lady Glyde a aruncat o privire către plic şi mi l-a dat mie.

— Te rog citeşte-o tu – murmură ea. Îmi este rău. Parcă îmi fug rândurile din faţa ochilor.

Era un bilet care cuprindea patru rânduri aşternute a-iurea pe foaia albă, spre marea mea mirare. Dacă nu mă înşel, suna cam aşa: „Scumpa mea Laura, vino oricând la mine. Înnoptează la Londra, la reşedinţa mătuşii tale. Îmi pare rău că Marian s-a îmbolnăvit. Din tot sufletul, unchiul tău, Frederick Fairlie.”

— Nu, n-o să plec acolo! N-o să înnoptez la Londra! ţipă lady Glyde agitată până să isprăvesc de citit biletul. Nu-i trimite nici o scrisoare contelui Fosco! Te implor să nu-i trimiţi nici un rând!

Sir Percival a încercat să ridice cana şi să-şi toarne vin, dar n-a reuşit şi a răsturnat paharul, răspândind vinul pe masă. „Ah, te pomeneşti că nu mai văd bine!” a murmurat el pe un ton ciudat, gâtuit. A luat uşor paharul în mână, l-a umplut şi după aceea l-a dat peste cap cât ai clipi.

Mi se făcuse frică, observându-i privirile şi atitudinea schimbată că se îmbătase deja.

— Te implor să nu-i trimiţi nici o scrisoare contelui Fosco! îl pisă lady Glyde.

— Şi mă rog de ce? a zbierat sir Percival, înfuriat la culme, de ne-a băgat în sperieţi pe amândouă. Unde crezi că poţi fi mai în siguranţă decât sub acoperişul unchiului şi mătu-şii tale? Uite, să-ţi spună şi doamna Michelson!

Era o propunere foarte onorabilă, aşa că n-aveam de ce să protestez. Deşi o înţelegeam pe lady Glyde şi o compătimeam în acelaşi timp, nu eram de acord cu duşmănia pe care o arăta faţă de contele Fosco. Nu mai pomenisem până acum o doamnă din înalta societate care să fie atât de înverşunată împotriva străinilor. Nu putea fi convinsă nici de încrederea unchiului ei şi nici de furia lui sir Percival. Îi dădea înainte că nu vrea să înnopteze la Londra şi îl ruga încontinuu pe soţul ei să nu-i trimită vreo scrisoare contelui.

— Isprăveşte! o repezi sir Percival întorcându-se cu spatele la noi, turbat de mânie. Dacă nu eşti în stare să-ţi porţi singură de grijă, lasă-i pe alţii s-o facă. Lucrurile sunt deja aranjate şi cu asta basta. Trebuie doar să urmezi exemplul domnişoarei Halcombe.

— Cum, Marian? s-a mirat lady Glyde. Marian s-a încumetat să înnopteze sub acoperişul contelui Fosco?

— Da, uite că s-a încumetat. A înnoptat acolo şi atâta tot. Şi tu o să faci la fel ca ea şi o să urmezi indicaţiile unchiului tău. Deci, o să înnoptezi în casa lui Fosco, la Londra, ca şi domnişoara Halcombe. N-are rost să protestezi atât. Ai grijă să nu mă răzgândesc până la urmă!

Când termină ce avea de spus, sir Percival se sculă în picioare şi ieşi pe balcon, dând la o parte glasvandul.

— Scuzaţi-mă, m-am adresat eu de-abia murmurând lady-ei Glyde – vă sfătuiesc să plecăm de aici ca să nu mai dăm ochii cu sir Percival când se întoarce. Am impresia că vinul i-a iritat nervii.

Indiferentă şi epuizată, lady Glyde s-a hotărât să mă urmeze.

Cum m-am văzut la etaj, departe de stăpânul meu, am încercat s-o calmez. I-am pomenit de mesajele domnului Fairlie, trimise domnişoarei Halcombe şi ei personal, care încuviinţau şi recomandau expres ceea ce fusese deja stabilit. Lady Glyde mă aprobă, declarând că biletele erau scrise în stilul caracteristic unchiului ei, dar rămase la fel de speriată de ideea de a înnopta la Londra în casa contelui Fosco şi la fel de îngrijorată de soarta surorii ei. M-am gândit că ar fi necesar s-o conving de bunătatea şi mărinimia excelenţei sale contele cât mai stăruitor cu putinţă.

— Iertaţi-mă că mă amestec, – am zis eu – dar cartea sfântă ne învaţă că „oamenii sunt măsura faptelor lor”. De aceea, sunt convinsă că felul în care s-a comportat contele, grija pe care a arătat-o faţă de domnişoara Halcombe risipeşte orice bănuieli. Până şi discuţia mai aprinsă pe care a purtat-o cu domnul Dawson se poate explica în acelaşi fel!

— Care discuţie? sări lady Glyde deodată.

I-am explicat de ce domnul Dawson se supărase şi ne părăsise, insistând, mai ales pentru că nu mi se părea normal ca sir Percival s-o mintă până acum în această privinţă (la fel cum procedase şi faţă de mine).

Lady Glyde s-a speriat şi mai rău auzind vorbele mele.

— Îngrozitor! Este mult mai grav decât aş fi crezut! spuse ea fâţâindu-se agitată prin odaie. Contele era perfect conştient că domnul Dawson nu-i va permite să plece lui Marian, aşa că l-a provocat pentru a scăpa

de o prezenţă incomodă.

— Vai, my lady, my lady! m-am opus eu categoric.

— Doamnă Michelson – a continuat ea pornită – nimeni n-o să-mi poată băga în cap că sora mea a admis să înnopteze sub acoperişul acestui bărbat şi să se încredinţeze din proprie voinţă în mâinile lui. Îmi este atât de silă de el încât n-aş putea accepta să mă hrănesc, să beau sau să mă odihnesc în casa lui, indifererent cât m-ar pisa sir Percival sau unchiul meu. O să-mi înfrâng totuşi sentimentele şi o să înfrunt orice de dragul lui Marian.

M-am gândit să-i atrag atenţia că oricum, domnişoara Halcombe era în drum spre Cumberland, aşa cum îi explicase sir Percival.

— Ba nu! m-a contrazis lady Glyde. Eu am impresia că n-a plecat încă din casa lui Fosco. Dacă mă înşel şi dacă este într-adevăr la Limmeridge, n-o să înnopteze în casa contelui Fosco. Mai am pe cineva la Londra – este vorba despre o femeie care-mi este foarte devotată. Ai aflat cumva de la mine sau de la domnişoara Halcombe despre doamna Vessey? Trebuie să-i trimit o scrisoare, s-o rog să mă găzdu-iască peste noapte. Nu-mi dau seama cum o să ajung la ea, cum o să scap de conte, dar o să mă descurc eu, dacă sora mea este în siguranţă la Limmeridge. Îţi cer un singur lucru: să mă ajuţi ca scrisoarea mea să ajungă la destinaţie, la fel ca şi cea adresată contelui. Sunt sigură că nu pot avea încredere în cutia de scrisori. Ce zici, îmi promiţi? Gândeşte-te că este poate ultimul lucru pe care-l poţi face pentru mine.

Am stat pe gânduri – nu ştiam ce să mai cred – şi mă întrebam dacă nu cumva lady Glyde începuse să aiureze, zdruncinată de atâtea necazuri. Până la urmă, m-am hotărât să accept scrisoarea de care urma să am grijă să ajungă în mâinile unei doamne de care auzisem numai lucruri bune şi nicidecum în mâinile unui bărbat. Deci n-aveam de ce să-mi fac probleme. Slavă Domnului că nu mi-am refuzat stăpâna nici atunci şi nici în alte împrejurări. Altfel, m-aş fi căit amarnic acum şi mi-aş fi încărcat conştiinţa până la sfârşitul vieţii.

Lady Glyde a terminat scrisoarea şi mi-a dat-o. Am plecat în seara

accea, fără să zăbovesc nici o clipă şi am pus-o cu mâna mea la cutia poştală din sat.

Până ne-am retras la culcare, nu ne-am mai întâlnit cu sir Percival.

Am ascultat-o pe lady Glyde şi m-am culcat în salonaşul de lângă dormitorul stăpânei mele, lăsând uşa deschisă. Mă îngrozeam să stau în atmosfera aceea apăsătoare şi înfricoşătoare care domnea în casă, aşa că mi-a părut bine să nu fiu singură. Lady Glyde n-a închis ochii toată noaptea, răsfoind scrisori, punându-le pe foc, deschizând sertarele şi dulăpioarele şi adunând tot, de parcă era convinsă că n-o să revină niciodată la Blackwater Park. Când a aţipit puţin, a avut un somn foarte agitat. S-a zbătut şi a strigat iar odată, a ţipat atât de ascuţit, încât m-am trezit. N-am aflat ce visuri au chinuit-o în aşa hal. De fapt nici n-am îndrăznit s-o întreb. Oricum, nu mai contează. O compătimeam din toată inima şi atâta tot.

Ziua următoare s-a arătat senină şi însorită. Sir Percival a urcat în camera soţiei sale ca s-o anunţe că trăsura va trage la scară la douăsprezece fără un sfert iar trenul va ajunge la Londra la 12 şi 20. I-a spus lady-ei Glyde că avea de făcut un drum, dar că va încerca să vină la timp.

Dacă cumva îi va fi imposibil, eu eram cea care trebuia s-o conduc la gară şi s-o urc în tren. Sir Percival a vorbit pe un ton repezit, fâţâindu-se tot timpul prin cameră. Lady Glyde nu l-a scăpat nici o clipă din ochi. El, în schimb, n-a ştiut cum să-i evite privirile.

Când sir Percival s-a oprit din vorbă îndreptându-se către uşă, soţia lui i-a făcut semn să stea.

— N-o să ne mai revedem niciodată – a zis ea răspicat. Acum ne despărţim pentru vecie. Percival, încearcă să mă ierţi la fel cum voi încerca şi eu!

S-a albit brusc la faţă, iar fruntea bombată i s-a acoperit de broboane uriaşe de transpiraţie.

— O să vin la timp! a exclamat el gâtuit de emoţie, a-lergând spre uşă ca şi cum vorbele soţiei sale l-ar fi băgat în sperieţi, gonindu-l din odaie.

Nu l-am apreciat niciodată pe sir Percival, dar acum, văzând că fuge ca un laş dinaintea soţiei sale, am regretat că l-am slujit şi că mi-am primit simbria din mâna lui. Am vrut s-o îmbărbătez pe lady Glyde, dar expresia care se întipărise pe chipul ei, în timp ce îl privea pe soţul ei cum se grăbeşte să iasă din cameră, m-a amuţit.

Trăsura a apărut exact cum fusese stabilit. Cuvintele lady-ei Glyde s-au adeverit – sir Percival n-a venit s-o conducă. Eu am crezut că o să apară din clipă-n clipă, dar nici gând!

Deşi nu aveam nici un amestec, nu mă simţeam în largul meu.

— Chiar vreţi să plecaţi la Londra? i-am şoptit eu când eram deja în trăsură.

— Aş pleca încotro văd cu ochii – mi-a spus ea – ca să scap de bănuielile care-mi pârjolesc sufletul.

Nici eu nu aveam presimţiri bune în privinţa domnişoarei Halcombe. Am rugat-o cu umilinţă să-mi trimită câteva rânduri dacă lucrurile se vor aranja când va ajunge la Londra. Mi-a spus:

— Da, cu multă plăcere, doamnă Michelson.

— Toţi trebuie să ne supunem sorţii, my lady – am consolat-o eu, observând că-i îngândurată şi tristă de când i-am pomenit de Londra.

A rămas la fel de tăcută. Era mult prea preocupată de necazurile care o frământau ca să mă poată urmări.

— Am impresia că n-aţi dormit prea bine azi noapte – i-am spus eu, după un timp.

— Aşa este – a recunoscut ea. Am visat urât.

— Cum adică, my lady?

Speram că o să-mi destăinuie ce a visat. Dar când a deschis din nou gura a schimbat subiectul.

— Ai dus personal scrisoarea la cutie?

— Da, my lady.

— A precizat oare sir Percival că o să fiu aşteptată la gară de contele Fosco?

— Exact, my lady.

Răspunsul meu se pare că a mâhnit-o şi a preferat să tacă.

Când am ajuns la gară, trenul era gata de plecare. Grădinarul (care fusese pe post de vizitiu) s-a ocupat de bagaje până ce eu am cumpărat biletul. Când m-am întors pe peron, lângă lady Glyde, am auzit şuieratul locomotivei. Stăpâna mea era foarte emoţionată şi se ţinea cu mâna de inimă, ca şi când ar fi vrut să-şi înăbuşe o durere sau o sperietură.

— Ah, mi-aş fi dorit să mă însoţeşti! a exclamat ea, apucându-mă de braţ, îngrijorată, când i-am înmânat biletul.

Dacă s-ar fi putut, dacă aş fi fost în aceeaşi stare de spirit ca acum şi în ziua precedentă, aş fi renunţat la tot, inclusiv la slujbă şi aş fi plecat împreună cu ea. În momentul de faţă era însă imposibil s-o mai ajut. Chiar şi lady Glyde îşi dădu seama de această situaţie şi nu-mi mai spuse nimic. Trenul trase în faţa peronului. Îi dărui grădinarului o atenţie pentru copiii, îmi strânse mâna simplu şi din tot sufletul şi se

urcă în vagon, nu înainte de a-mi spune următoarele:

— Te-ai purtat foarte frumos şi cu mine şi cu sora mea – când toţi ceilalţi ne duşmăneau. N-o să uit niciodată cât de devotată ai fost. Cu bine şi Dumnezeu să te aibă în pază.

Vorbele ei, rostite pe un glas tremurat, m-au făcut să izbucnesc în lacrimi – suna ca şi cum n-o să ne mai întâlnim pe lumea aceasta.

— Cu bine my lady – am răspuns eu, susţinând-o să se urce în vagon şi îmbărbătând-o cât îmi stătea în putinţă – şi sper să ne revedem sănătoase. Îţi urez fericire şi mult noroc!

Ea dădu tristă din cap, şi fu cuprinsă de un tremur uşor când se aşeză în vagon. Conducătorul trânti uşile.

— Doamnă Michelson – mă strigă ea de la fereastră – dumneata ştii să interpretezi visele? Noaptea trecută am fost torturată de nişte imagini îngrozitoare, nu mi-am revenit nici până acum.

N-am apucat să-i răspund, pentru că trenul a luat-o din loc. I-am zărit pentru ultima oară chipul ei palid şi trist, măcinat de gânduri negre. A fluturat mâna la geam în semn de adio şi a dispărut dinaintea ochilor mei.

*

Pe la cinci după-amiază, după ce am reuşit să mă despovărez de treburile gospodăreşti care căzuseră numai asupra mea, m-am retras la mine în odaie, străduindu-mă să-mi calmez agitaţia, răsfoind „Predicile” răposatului meu soţ. Insă, cu toată hotărârea mea, am simţit că pur şi simplu nu sunt în stare să mă concentrez asupra acestor pilde sfinte şi încurajatoare! Nu mi se mai întâmplase aşa ceva până atunci! Gândindu-mă că eram mai afectată decât bănuiam de plecarea lady-ei Glyde, am închis cartea şi am ieşit la o mică plimbare prin grădină. Sir Percival nu revenise deocamdată, aşa că n-avea cine să mă tulbure.

Pe când treceam de colţul casei, luând-o spre grădină, am zărit spre surprinderea mea un străin care se fâţâia pe alee. Era de statura unei femei. Se plimba nestingherită, cu spatele la mine şi se apleca din când în când să culeagă flori.

Venind mai aproape de ea, a sesizat paşii mei şi s-a întors cu faţa.

Am simţit că înţepenesc. Femeia nu era alta decât doamna Rubelle!

Eram incapabilă să fac vreo mişcare sau să deschid gura. În schimb, ea s-a îndreptat către mine senină şi nepăsătoare ca de obicei, cu florile în mână.

— Aţi păţit ceva doamnă? mi s-a adresat ea calmă.

— Cum, ce cauţi aici? am exclamat eu gâtuită de emoţie. Nu eşti la Londra? Nu trebuia să fii deja la Cumberland?

Doamna Rubelle se delecta mirosind florile, privindu-mă cu un fel de milă amestecată cu dispreţ.

— Nici vorbă – mi-a răspuns ea. N-am părăsit nici o clipă Blackwater Park.

Mi-am luat inima-n dinţi şi am continuat:

— Dar domnişoara Halcombe, ce s-a întâmplat cu dânsa?

Nu mă lăsă să-mi termin întrebarea pentru că pufni în râs, spunându-mi pe un ton zeflemitor:

— Nici domnişoara Halcombe n-a părăsit Blackwater Park!

*

Nu-mi venea să cred pur şi simplu şi m-am gândit la plecarea atât de grăbită a lady-ei Glyde. N-aveam ce să-mi reproşez, dar sunt convinsă că atunci eram în stare să renunţ la economiile mele adunate cu trudă de-a lungul anilor, dacă ar fi fost posibil să fi fost informată cu patru ore mai devreme de aceste lucruri.

Doamna Rubelle se oprise netulburată, strângând florile într-un buchet, aşteptând probabil să continuu.

Mi se strânseseră toate vorbele în gât. Mi-am adus a-minte de slăbiciunea şi nervii zdruncinaţi ai lady-ei Glyde. Mă gândeam cu groază cum o să reacţioneze când o să fie pusă în faţa faptului împlinit. Aşa că mai mult timp n-am fost în stare să-i dau o replică, copleşită de tragedia celor două femei.

La un moment dat, doamna Rubelle îşi mută privirile de la flori, se uită într-o parte şi zise:

— Priviţi-l pe sir Percival, doamnă. Vine călare de la plimbare.

Îl observasem şi eu. Se îndrepta către noi, lovind florile cu biciul ca un turbat. Când dădu cu ochii de mine, stătu în loc, îşi plesni cizma cu biciul şi hohoti atât de sălbatic şi răsunător încât goni păsările cuibărite în copacul de lângă el.

— Va să zică aşa, doamnă Michelson – exclamă el – te-ai lămurit, nu?

Am tăcut. Sir Percival se adresă doamnei Rubelle:

— Când ai apărut în grădină?

— Acum o jumătate de oră, domnule. Mi-aţi precizat că pot să mă plimb după ce lady Glyde va fi în drum spre Londra.

— Da, într-adevăr. Nu vreau să te acuz, m-am interesat doar aşa. Se opri, după care îmi vorbi din nou: Ai rămas uimită, nu? mă întrebă el zeflemitor. Urmează-mă! O să te convingi singură.

M-a condus spre intrarea principală. M-am luat după el, iar doamna Rubelle după mine. Când depăşi porţile grădinii, indică cu biciul aripa centrală a clădirii, complet nelocuită.

— Iată! exclamă el. Uită-te mai sus, la primul etaj. Ai vizitat vreodată vechile dormitoare elisabetane? Chiar acum domnişoara Halcombe se odihneşte regeşte în cea mai confortabilă încăpere. Te rog s-o pofteşti înăuntru, doamnă Rubelle (ai cheia nu?) da, pofteşte-o să vadă că nu-i nici o escrocherie la mijloc.

Între timp am reuşit să mă reculeg şi să încerc să mă stăpânesc. Nu-mi dau seama ce atitudine aş fi avut dacă aş fi fost o biată slujnică de când mă ştiam. Eu eram însă o femeie cu principii sănătoase, care avusesem familia mea şi ştiam prea bine ce se cuvine să fac. Respectul faţă de propria-mi persoană şi recunoştinţa faţă de lady Glyde mă obligau să părăsesc imediat casa omului care îşi bătuse joc de buna noastră credinţă.

— Aş dori, sir Percival să vă adresez câteva vorbe confidenţial – am zis eu. Pe urmă, voi însoţi această persoană în dormitorul domnişoarei Halcombe.

Doamna Rubelle la care de-abia catadicsisem să mă uit, mirosi florile, la fel de nepăsătoare şi plecă în casă.

— Poftim – exclamă sir Percival iritat – ce-ai de spus?

— Trebuie să vă informez, domnule, că-mi dau demisia din slujba pe care o am la Blackwater Park.

Exact aşa i-am spus. Am simţit o mare satisfacţie să încep discuţia cu această veste.

Se uită fioros la mine şi îşi vârî mâinile în buzunarele hainei.

— Pot să ştiu şi eu motivul? spuse el. Da, ce motiv ai?

— Nu-mi permit, sir Percival, să apreciez evenimentele care au avut loc sub acest acoperiş. N-am de gând să rănesc sentimentele nimănui. Vă precizez doar că loialitatea faţă de lady Glyde şi respectul faţă de propria-mi persoană nu-mi permit să-mi continuu slujba.

— Da, dar ce te faci cu loialitatea faţă de mine? Cum îţi permiţi să mă bănuieşti pe mine? tună el. Las'că ştiu eu ce vrei să insinuezi! Ai tras concluzii pripite asupra încercării mele perfect justificate de a o îndepărta pe lady Glyde. Trebuia să recurg la o mică înşelătorie pentru binele ei. Era foarte important să schimbe aerul şi doar eşti perfect conştientă că nu ar fi admis să părăsească Blackwater Park atâta timp cât domnişoara Halcombe se află aici. Minciuna a fost absolut necesară.

Ei şi ce dacă ai aflat abia acum?! N-ai decât să-ţi dai demisia. Pot să găsesc oricând o sută de menajere, la fel de capabile ca şi dumneata! Din partea mea poţi să pleci, dar ai grijă să nu trăncăneşti cine ştie ce aiureli despre ce ai văzut aici! Îţi cer să spui doar adevărul, că de nu, o să ai de-a face cu mine! Mai bine vezi cum arată domnişoara Halcombe! O să fii nevoită să recunoşti că i-a mers la fel de bine ca şi în apartamentul ei din aripa modernă. Sper că-ţi aminteşti vorbele doctorului, sper că-ţi aminteşti că i-a recomandat lady-ei Glyde să schimbe aerul. Ai grijă şi nu uita!

Vorbi agitat, rostogolind cuvintele şi fâţâindu-se de colo în colo, fluturând biciul.

Rămâneam la părerea mea că se comportase cum nu se poate mai josnic, îndepărtând-o pe lady Glyde de sora ei, prin minciună şi înşelătorie, când era atât de îngrijorată de soarta domnişoarei Halcombe. M-am ferit să-i spun ceva care să-l scoată din sărite şi mai rău, dar nu intenţionasem să mă abat de la hotărârea pe care o luasem. Am preferat să-i răspund liniştit, înfrânându-mi sentimentele şi pornirile fireşti.

— Atâta timp cât sunt menajeră în casa dumneavoastră, nu voi îndrăzni să mă amestec în treburi care nu mă privesc, iar după ce voi pleca îmi voi vedea de treaba mea şi nu voi aminti nimic din ce-am văzut aici…

— Când ai de gând să ne părăseşti? îmi tăie vorba stăpânul meu. Să nu crezi că o să te rog să mai stai sau că o să-mi pară rău. Vreau să-ţi fie clar! Aşa că, anunţă-mă când intenţionezi să ne părăseşti.

— Când doriţi, sir Percival!

— Ce contează când doresc eu. În ceea ce mă priveşte, plec din casa asta definitiv şi sunt gata să-ţi plătesc astă seară tot ce-ţi datorez. Dacă vrei să fii omenoasă, gândeşte-te la domnişoara Halcombe. Doamna Rubelle şi-a încheiat misiunea şi şi-a exprimat dorinţa să ajungă la Londra până la noapte. Aşa că, dacă pleci şi dumneata, domnişoara Halcombe rămâne complet singură.

Vă daţi seama că nu aveam inima s-o las pe domnişoara Halcombe slăbită şi neajutorată în toată casa aceea pustie.

În primul rând m-am interesat dacă doamna Rubelle pleca într-adevăr, dacă eu acceptam să mă ocup de bolnavă, iar apoi am obţinut permisiunea de a-l solicita din nou pe domnul Dawson, în caz că domnişoara Halcombe se va simţi rău. Am aranjat să-l înştiinţez pe avocatul lui sir Percival cu o săptămână în avans ca să aibă timp să angajeze pe altcineva în locul meu. Am stabilit totul foarte repede. Când am terminat, sir Percival s-a retras, iar eu am plecat după doamna Rubelle. Atât cât a durat discuţia, misterioasa străină a înţepenit imperturbabilă în pragul uşii până când am apărut.

Nici nu ajunsesem bine lângă casă, că sir Percival, care o apucase exact în partea cealaltă, se întoarse şi mă strigă:

— De ce mă rog ţi-ai dat demisia? a izbucnit el ca din senin.

Nu mă aşteptasem la asemenea reacţie după ce pusesem totul la punct, aşa că am preferat să tac.

— Ai mare grijă! Nu-mi dau seama ce motiv ai – continuă el. În orice caz va trebui să explici într-un fel de ce ai renunţat la slujbă când va trebui să te angajezi din nou? Ei, bine, ce ai să spui? Uite, te învăţ eu… O să declari că stăpânul şi stăpâna s-au despărţit, ne-am înţeles?

— Da, este o idee bună, sir Percival şi cred că n-o să se mire nimeni…

— Bine! Acum ne-am lămurit! Dacă voi fi întrebat la rândul meu de ce ai plecat, voi explica în acelaşi fel.

Se răsuci şi îşi continuă drumul spre parc. Se comporta mai mult decât straniu şi vorbea din cale-afară de ciudat. Cuvintele sale îmi creaseră o agitaţie inexplicabilă.

Se dovedi că nici doamna Rubelle, atât de calmă şi nepăsătoare, nu avea nervii de oţel, pentru că atunci când m-am apropiat de ea, a exclamat:

— În sfârşit! înălţând umerii ei înguşti.

Mă conduse, traversând aripa modernă a locuinţei, sui la etaj şi deschise uşa din capătul holului care dădea în partea veche, construită în stil elisabetan – nu mai intrase nimeni acolo din câte ştiam eu. Vizitasem adeseori aceste încăperi, venind dinspre aripa cealaltă a clădirii. Doamna Rubelle mi-a făcut semn cu mâna către a treia uşă, în rând cu vechea galerie, mi-a dat cheia, inclusiv pe cea de la uşa pe unde intrasem şi m-a anunţat că acolo se afla domnişoara Halcombe. Am considerat că era timpul să-i comunic că urma s-o înlocuiesc. Aşa că i-am spus direct că responsabilitatea îngrijirii bolnavei era numai de competenţa mea de aici înainte.

— Sunt încântată – exclamă doamna Rubelle. Mă grăbesc să plec.

— Când? m-am interesat eu, ca să nu mai existe nici un dubiu.

— Dacă din momentul acesta te ocupi dumneata de bolnavă, nu zăbovesc mai mult de o jumătate de oră. Sir Percival a fost aşa de amabil să-mi ofere trăsura şi grădinarul când voi dori să plec. Deci, îmi trebuie vreo jumătate de oră să ajung la gară. Mi-am făcut deja bagajul. La revedere, doamnă!

Ea plecă dinaintea mea şi se întoarse pe acelaşi drum pe care venise, îngânând un cântec şi mişcând buchetul în ritmul melodiei. Mă bucur din tot sufletul că am scăpat de această doamnă Rubelle.

Am deschis uşa de la dormitorul domnişoarei Halcombe şi am găsit-o dormind. M-am uitat îngrijorată şi neplăcut impresionată cum stătea întinsă pe patul înalt, întunecat şi demodat.

Nu mi s-a părut că se schimbase în rău.

Am impresia că fusese totuşi bine îngrijită. Odaia era mohorâtă şi plină de praf, dar fusese lăsată deschisă una din ferestre care se deschidea într-o curte pustie, în dosul casei şi pe unde pătrundea aer curat. Camera fusese adaptată cerinţelor unei convalescenţe. Mi-am dat seama atunci că această farsă de prost gust a fost menită s-o prindă-n laţ pe lady Glyde iar domnişoara Halcombe a fost doar momeala.

M-am retras în linişte, ca nu cumva s-o trezesc pe bolnavă şi l-am căutat pe grădinar. I-am spus să treacă pe la doctor după ce o lăsa la gară pe doamna Rubelle şi să-l roage să vină pentru că aveam nevoie de el. Eram sigură că n-o să mă refuze pe mine şi că o să se învoiască să rămână văzând că excelenţa sa contele plecase.

Grădinarul s-a înapoiat mai târziu şi m-a anunţat că îi comunicase doctorului rugămintea mea după ce o condusese la gară cu trăsura pe doamna Rubelle. Domnul Dawson îmi transmitea la rândul lui că era obosit dar că, dacă se va simţi în puteri, o să mă viziteze a doua zi dimineaţă.

Apoi, grădinarul se întoarse să plece, dar nu l-am lăsat. L-am rugat să înnopteze în aripa veche a casei ca să-l am alături în caz că se

întâmplă ceva. Era un om înţelegător, aşa că îşi dădu seama că nu puteam rămâne de una singură peste noapte în cea mai sinistră parte a acestei case goale. Aşa că, mi-a promis că o să se prezinte în jur de opt-nouă.

S-a ţinut de cuvânt şi m-am felicitat că apelasem la el. Înainte să bată de miezul nopţii, sir Percival fu cuprins de o agitaţie zgomotoasă şi noroc cu grădinarul care-l mai domoli puţin, fiindcă altfel mă îngrozesc să-mi imaginez ce ar fi ieşit.

Se fâţâise prin casă şi prin parc cât era ziua de lungă şi bănuiesc că înghiţise cam mult vin în timpul prânzului, când îşi ţinuse singur companie. Oricum, l-am auzit deodată zbierând ca un turbat în aripa modernă a clădirii, când mă plimbam de-a lungul galeriei până să mă culc. L-am trimis pe grădinar să vadă ce se întâmplă şi am alergat să închid uşa care lega cele două părţi ale casei, de frică să nu se trezească domnişoara Halcombe. Peste o jumătate de oră, grădinarul se întoarse şi-mi explică speriat că stăpânul său înnebunise de-a binelea, iar cauza nu era în nici un caz băutura. Îl văzuse agitându-se pe coridor şi declarând în gura mare turbat de mânie că refuză să locuiască între pereţii acestei case şi că va fugi de aici în plină noapte. Când a dat cu ochii de grădinar l-a gonit suduind şi a zbierat să înhame calul la trăsură. După un sfert de oră, s-a trezit în curte cu însuşi sir Percival, care s-a băgat în trăsură şi a dat bice calului furios. Razele lunii îi luminau chipul desfigurat de groază. Grădinarului i-au mai ajuns la urechi înjurăturile cu care l-a trezit pe portar, grăbindu-l să deschidă poarta şi hurducăitul roţilor pe caldarâm. În rest, nimic…

A doua zi – sau peste două–trei, nu mai ştiu precis – ne-am trezit cu grăjdarul de la vechiul han care ne adusese trăsura tocmai de la Knowlesbury, cel mai apropiat orăşel de Blackwater Park. Acolo înnoptase sir Percival, iar apoi se suise în tren, cu o destinaţie necunoscută – omul nu putea să ne lămurească. Nu m-a informat nimeni atunci şi nici mai târziu, ce a făcut sir Percival, iar acum, când scriu aceste rânduri, habar n-am pe unde umblă. Poate este în Anglia, poate e plecat în străinătate, nu ştiu! N-am mai dat ochii cu el de când s-a furişat din locuinţa lui ca un nelegiuit scăpat din închisoare şi sper din tot sufletul să-mi ajute Dumnezeu să nu-l mai întâlnesc vreodată.

*

Nu mai am mult de istorisit.

Mi s-a spus că nu era important să precizez când s-a trezit domnişoara Halcombe şi ce reacţie a avut când m-a zărit alături de ea. Este de ajuns să declar că nu-şi dăduse seama cum fusese mutată din cameră. Se cufundase într-un somn adânc, nu se ştie dacă în mod natural sau în urma unei intervenţii. Când plecasem la Tourquai, casa se golise de servitori, cu excepţia lui Margaret Porcher (care, atunci când n-avea nimic de făcut se îndopa, bea sau stătea tolănită în pat), aşa că am profitat de acest prilej, ducând-o pe domnişoara Halcombe în aripa veche a casei. Atâta timp cât se închisese cu bolnava, doamna Rubelle (am remarcat mai târziu cercetând camera) se înconjurase cu tot ce trebuie. Avea cu ce să încălzească supa sau apa fără să scoată fum. Rămăsese mută în faţa întrebărilor justificate ale domnişoarei Halcombe, dar o îngrijise ca la carte.

Aşa că, după părerea mea, doamna Rubelle este vinovată doar că s-a pretat la jocul murdar al lui sir Percival.

Din fericire, nu trebuie să amintesc despre atitudinea domnişoarei Halcombe în faţa uluitoarei veşti a plecării surorii ei şi nici despre reacţiile ei când am fost informaţi despre o altă nenorocire mult mai mare. Oricum, eu am încercat să-i previn şocul şi cum domnul Dawson s-a simţit rău şi nu m-a vizitat decât peste câteva zile, nu m-am putut baza decât pe propria mea persoană. Am trecut prin împrejurări foarte dificile, care mă întristează chiar şi acum când încerc să-mi amintesc. Religia care mă liniştea întotdeauna cu învăţăturile ei, părea să nu aibă nici un efect asupra domnişoarei Halcombe. Sper şi am convingerea că până la urmă a reuşit să ducă la bun sfârşit ce şi-a propus. Am vegheat-o clipă de clipă, până s-a înzdrăvenit. Ne-am suit amândouă în acelaşi tren, fugind cât mai departe de această casă blestemată. La Londra, ne-am despărţit. Eu am poposit la o rudă din Islingtown, în timp ce domnişoara Halcombe şi-a continuat drumul spre Cumberland.

Înainte să pun pana jos, ţin să precizez două lucruri, foarte importante pe viitor.

Mai întâi, vreau să scot în evidenţă faptul că excelenţa sa contele Fosco n-a fost cu nimic implicat în evoluţia acestor evenimente. Cel

puţin aceasta este părerea mea, deşi alţii îl critică şi-l acuză de lucruri odioase. A insistat să plec la Torquay, la fel ca şi sir Percival, fiindcă n-avea cum să bănu-iască mârşăvia prietenului său. În privinţa doamnei Rubelle recomandată tot prin bunăvoinţa lui, cu ce este oare vinovat că femeia s-a coborât până într-atât încât să se alieze cu stăpânul casei? Nu sunt de acord, în numele dreptăţii, să i se aducă reproşuri contelui.

Pe de altă parte, îmi pare nespus de rău că nu pot spune data exactă când lady Glyde a părăsit Blackwater Park în drum spre Londra. Am fost informată că tocmai această dată era de-o importanţă deosebită dar n-am ce face, nu-mi aduc aminte şi gata… atâta doar că era pe la sfârşitul lunii iulie. Vă daţi seama că este practic imposibil să-ţi reîmprospătezi datele din trecut, dacă n-ai ţinut un jurnal. Dau de bănuit, mai ales că am fost martoră la evenimentele desfăşurate până la plecarea lady-ei Glyde. Ce bine era dacă aş fi avut un caieţel intim în care să-mi notez cu exactitate toate amănuntele. Of, ce n-aş da acum ca data mult solicitată să-mi revină la fel de clar în memorie ca şi imaginea lady-ei Glyde, când s-a uitat la mine distrusă şi îngândurată, dispărând pentru totdeauna din viaţa mea odată cu şuieratul trenului.

Istorisirea este dusă mai departe prin declaraţiile mai multor persoane

1. CE POVESTEŞTE HESTER PINHORN

[Bucătăreasa contelui Fosco (conform declaraţiei ei verbale)]

Mi-e ruşine să recunosc, dar nu ştiu nici să scriu, nici să citesc. De când sunt, n-am făcut decât să muncesc din greu şi să-mi văd de treabă.

Sunt o femeie corectă şi cu frica lui Dumnezeu, aşa că n-aş îndrăzni să spun minciuni. O să declar exact ce am văzut cu ochii mei, de aceea, mă adresez domnului care transcrie tot ce spun să ţină cont că sunt analfabetă.

Anul trecut, în vară, am rămas fără slujbă (nu din vina mea) şi am auzit că undeva în St. John's Wood, Forest Road, la numărul cinci, au nevoie de o bucătăreasă. Am reuşit să fiu angajată după ce am demonstrat de ce sunt în stare. Pe stăpânul meu îl chema Fosco, iar soţia lui era englezoaică. Erau conte şi respectiv, contesă. Când am intrat în serviciul lor, am mai găsit o singură fată care era cameristă. Nu se prea omora cu curăţenia şi ordinea, dar era o fată cumsecade. În orice caz, alte servitoare nu mai existau în toată casa.

Cei doi stăpâni au apărut după ce am fost angajate noi două. Nici nu s-au instalat bine că ne-au şi chemat în sufragerie, ca să ne anunţe că aşteptăm un musafir de la ţară.

Era nepoata stăpânei, căreia i se pregătise dormitorul din spate, de la primul etaj. Stăpâna mi-a atras atenţia că lady Glyde (aşa o chema pe nepoata ei) era suferindă şi trebuia să gătesc cum trebuie. Doamna urma să vină chiar atunci din câte ţin minte – deşi nu este cazul să vă bazaţi pe memoria mea. Regret din suflet că nu pot să vă ajut, dar habar n-am ce zi sau ce lună era. Pentru mine nu contează decât duminicile, pentru că în rest trudesc toată săptămâna şi nu-mi dau

seama când trece timpul pe lângă mine. Deci, pot să vă spun doar că lady Glyde a sosit şi ne-a băgat pe toţi în sperieţi. O să vedeţi de ce. Nu am observat când a venit acasă cu stăpânul pentru că eram ocupată cu treburile mele. Mi se pare însă că era spre după-amiază, iar camerista i-a întâmpinat şi i-a condus în salon. Nici nu ajunsese bine la mine în bucătărie, când a răsunat mare zarvă de la etaj; clopoţelul a începutul să sune fără încetare, iar stăpâna a ţipat înnebunită după noi.

Ne-am grăbit să urcăm la etaj şi am dat cu ochii de doamna nou venită, întinsă pe canapea, palidă la faţă, cu pumnii strânşi şi cu capul bălăngănindu-se. Stăpâna ne-a explicat că fusese cuprinsă de un tremur iar stăpânul ne-a spus că erau spasme. Am alergat după un doctor fiindcă cunoşteam cartierul cel mai bine. Cel mai aproape era cabinetul medicilor Goodricke şi Garth, care erau vestiţi din câte ştiam în tot St. John's Wood. L-am găsit pe domnul Goodricke şi m-a urmat îndată.

A durat mult până a putut s-o ajute în vreun fel. Biata doamnă trecea dintr-un leşin într-altul şi nu s-a oprit până n-au părăsit-o de tot puterile. După aceea, am culcat-o în pat. Domnul Goodricke a plecat după doctorii şi a revenit cam într-un sfert de oră. În afară de doctorii, a venit şi cu un fel de băţ de lemn scobit ca o trompetă. A stat un moment, l-a aşezat cu unul din capete în dreptul inimii doamnei şi s-a aplecat ascultând cu atenţie.

Apoi s-a adresat stăpânei care se afla în odaie: „Este deosebit de grav – a exclamat – vă sfătuiesc să-i anunţaţi de urgenţă pe prietenii lady-ei Glyde". Stăpâna l-a chestionat: „Suferă cumva de inimă?". „Exact" a spus el „şi este foarte serios".

I-a explicat despre ce boală era vorba, dar eu n-am priceput. Ţin minte doar că a declarat în final că nu mai era nici o speranţă şi că nici un doctor n-o mai putea ajuta în această situaţie.

Stăpâna s-a agitat mai puţin decât stăpânul. El era un om bătrân, solid şi tare ciudat din fire. Ţine pe lângă el o mulţime de păsărele şi şoricei albi şi se purta cu ei de parcă ar fi fost copiii lui. S-a arătat tare distrus de această veste. „Vai, sărmana lady Glyde! Sărmana lady Glyde!" se văicărea el, fâţâindu-se prin cameră şi frângându-şi mâinile grase de

parcă s-ar fi aflat pe scenă şi nu într-o casă de oameni. Când stăpâna l-a întrebat pe doctor dacă ruda ei va fi salvată, el a sărit în sus şi nu l-a mai slăbit pe doctor. L-a pisat la cap încontinuu. Pot să vă spun că ne scosese pe toţi din sărite dar, până la urmă, s-a potolit, a ieşit în mica grădină din spatele casei, a adunat câteva flori prăpădite şi m-a pus să le duc sus în odaia bolnavei, de parcă ar fi ajutat la ceva. Presupun că nu prea era în minţile lui. Totuşi, nu era un om rău. Era deosebit de amabil, vesel, grijuliu şi liniştit. Eu îl preferam stăpânei care era foarte dură, cum nu mai întâlnisem până acum.

Spre seară, doamna şi-a mai venit în simţiri. Era atât de istovită în urma spasmelor, încât nu se mişcase de la locul ei şi rămăsese mută, tot timpul. Acum se ridica în pat, încet, privind mirată când la feţele noastre, când la obiectele din cameră.

Bănuiesc că a fost o femeie frumoasă înainte să se îmbolnăvească. Avea părul blond, ochii albaştri şi trăsături regulate. N-a reuşit să doarmă liniştită – aşa ne-a anunţat stăpâna, care stătuse lângă ea toată noaptea. Eu am vizitat-o doar o dată, înainte să mă retrag în camera mea, ca să-i dau o mână de ajutor dacă era necesar. Am surprins-o spunând vorbe fără şir de una singură. Mi se părea că dorea neapărat să destăinuiască nu ştiu ce unei persoane care nu era lângă ea. La început, n-am reuşit să disting prea clar numele iar apoi a apărut stăpânul cu alte flori prăpădite în mână, curios să vadă cum se simţea.

Când am venit din nou, în dimineaţa următoare, era istovită şi zăcea în pat aproape fără suflare. Domnul Goodricke a venit împreună cu domnul Garth, să se consulte ce-i de făcut. Ne-au atras atenţia să n-o trezim cumva din somn, pentru nimic în lume. A chestionat-o foarte amănunţit pe stăpână, interesându-se cum se simţise doamna înainte, cine o tratase, dacă suferise vreun şoc. Mi se pare că stăpâna a recunoscut că trecuse prin multe necazuri în ultima vreme.

Domnul Goodricke a schimbat câteva priviri cu domnul Garth şi a dat din cap la fel ca şi confratele său. Erau probabil de părere că necazurile îi provocaseră această boală de inimă. Vai sărmana, ţi se făcea mai mare mila când o priveai. Era o mână de femeie, istovită de puteri.

Apoi, ceva mai târziu, tot în acea dimineaţă, s-a trezit, dând semne de

înviorare. Nici mie şi nici cameristei nu ni s-a mai permis să intrăm, sub motivul că avea nevoie de linişte. Stăpânul ne-a spus că era ceva mai bine. Se bucura foarte mult şi a trecut pe la bucătărie, traversând curtea şi s-a aplecat la fereastră cu pălăria lui albă cu boruri mari, răsfrânte, zicându-mi următoarele, înainte să plece în oraş:

— Draga mea bucătăreasă, lady Glyde s-a mai întremat. Mi s-a luat o povară de pe inimă, iar acum vreau să fac o mică plimbare şi să mă las desfătat de razele soarelui de vară. Doreşti să cumpăr ceva anume, draga mea bucătăreasă? Ce preferi acum? Nu cumva o prăjitură delicioasă pentru prânz? Coace-o bine, te rog; îmi place să fie crocantă, să se topească în gură de bună ce e.

Cam aşa se comporta mereu. Avea mai mult de şaizeci de ani şi era mort după prăjituri. Imaginaţi-vă numai.

Doctorul a vizitat-o din nou pe lady Glyde înainte de masă şi a remarcat schimbarea în bine care se petrecuse. Ne-a sfătuit să nu discutăm cu ea şi să n-o încurajăm dacă începe ea să ne vorbească. A declarat că cel mai important lucru era să se odihnească cât mai mult. Oricum doamna nu a încercat să vorbească atunci când am intrat la dânsa, cu excepţia nopţii trecute, când n-am priceput ce bolborosea. Domnul Goodrick nu-şi făcea prea mari speranţe, spre deosebire de stăpân. S-a abţinut să ne încurajeze şi s-a mulţumit să spună doar că se va întoarce la ora cinci.

Cam pe-atunci (stăpânul nu venise încă de la plimbare), clopoţelul din dormitor a răsunat asurzitor, iar stăpâna s-a ivit în capul scărilor, ţipând să-l aduc de urgenţă pe domnul Goodricke, pentru că doamna leşinase din nou. Nici nu apucasem bine să-mi pun boneta şi şalul, că doctorul se prezentă, aşa cum promisese.

L-am poftit să intre şi l-am însoţit la etaj.

— Lady Glyde era în starea ei obişnuită – a zis stăpâna, deschizând uşa. Se trezise şi se uita neliniştită şi întristată în jur, când a suspinat deodată adânc şi imediat şi-a pierdut cunoştinţa.

Doctorul s-a îndreptat către pat şi a examinat bolnava. A tresărit şi i-a controlat inima. Stăpâna îl urmărea cu mare atenţie pe domnul Goodricke.

— Sper că n-a murit! am exclamat eu, murmurând emoţionată.

— Din păcate, este adevărat – a zis doctorul calm. Este moartă. Am bănuit că o să se întâmple, de ieri, când i-am ascultat inima.

Între timp, stăpâna, uluită, s-a dat înapoi îngrozită.

— Ah, a murit! repetă ea. Cum, aşa, dintr-odată, la vârsta ei? Ce-o să zică contele când o afla?

Domnul Goodricke a rugat-o să coboare în salon şi să încerce să-şi revină.

— Aţi vegheat-o toată noaptea – a spus el – şi sunteţi cu nervii la pământ. Femeia aceasta – a continuat arătând spre mine – deci femeia aceasta va sta aici până voi pregăti tot ce trebuie.

Stăpâna l-a ascultat.

— Vai, trebuie să am grijă de conte – a exclamat ea – nici nu ştiu cum să-l anunţ!

Apoi deschise uşa şi plecă, tremurând din tot corpul.

— Stăpânul dumitale nu este englez, nu-i aşa? – m-a întrebat domnul Goodricke când am rămas între patru ochi. Oare ştie cum se procedează în cazul declarării unui deces?

— Nu sunt sigură domnule – am răspuns eu – dar bănuiesc că nu.

Doctorul a stat şi a cugetat:

— În general nu mă ocup de aşa ceva, dar acum, aş evita multe neplăceri acestei familii dacă m-aş ocupa eu de formalităţile necesare. În jur de-o jumătate de oră, am treabă în oraş, aşa că o să trec şi pe la primărie să înregistrez decesul. Poţi să le comunici deci că mi-am asumat eu această sarcină.

— Prea bine, domnule – am spus eu – şi vă mulţumesc că sunteţi atât de amabil.

— Te învoieşti să rămâi aici până chem o femeie să ia în primire moarta? m-a întrebat el.

— Da, domnule, voi sta aici. Sunt sigură că n-aveam cum s-o ajutăm mai mult decât atât.

— Bineînţeles. Cred că suferă de mult timp de această boală. Era pierdută oricum, de când am văzut-o.

— Ah, Doamne Dumnezeule, pe toţi ne aşteaptă până la urmă acelaşi lucru, nu domnule? am exclamat eu.

A tăcut. Nu era prea bine dispus. Mi-a dat bună ziua şi a plecat.

Nu m-am mişcat de lângă pat până când a sosit persoana de care pomenise domnul Goodricke. Era o femeie onorabilă. N-a spus prea multe lucruri, în afară de faptul că ştie pentru ce a fost chemată şi că are destulă experienţă în ceea ce priveşte spălatul şi îmbrăcatul morţilor.

Nu pot declara cum a reacţionat stăpânul când a aflat, pentru că nu eram acolo. Mai târziu, când am dat ochii cu el părea distrus. Se vârâse într-un colţ, mut şi surd la tot ce se întâmpla în jur, cu mâinile lui grăsune sprijinite de genunchii săi uriaşi, cu capul înclinat şi cu ochii pierduţi. Nu-mi dau seama dacă era mâhnit; arăta mai degrabă îngrozit şi descumpănit de acest trist eveniment. Stăpâna s-a ocupat în

întregime de înmormântare. Presupun că a cheltuit o mulţime de bani. Am aflat că soţul răposatei doamne era departe, în ţări străine. Oricum, stăpâna (care îi era mătuşă) a luat legătură cu rudele ei de la ţară (mi se pare din Cumberland) să fie îngropată acolo, în acelaşi cavou cu mama ei. Ţin să subliniez că s-au făcut toate pregătirile necesare, pentru înmormântare. Stăpânul a plecat şi el la ţară să asiste la ceremonie. Îi stătea bine, înveşmântat de sus până jos în negru, aşa voluminos cum era, păşind agale, cu doliu lat la pălărie.

În final, iată care sunt răspunsurile mele la întrebările care mi s-au pus:

I. N-am observat nici eu, nici camerista ca stăpânul să fi dat vreodată medicamente lady-ei Glyde.

II. Nu ştiu să fi rămas vreodată de unul singur în prezenţa lady-ei Glyde.

III. Nu cunosc ce a îngrozit-o atât de rău pe doamnă, aşa cum mi-a spus stăpâna, când a trecut pragul casei. N-am primit niciodată explicaţii, nici eu şi nici camerista în această privinţă.

Această declaraţie mi-a fost citită de la început şi până la sfârşit şi o consider completă. Jur că acesta este adevărul, exact cum l-am prezentat aici.

Semnătura lui Hester Pinhorn, prin amprenta degetului.

2. CE POVESTEŞTE DOCTORUL

Către registratura cartierului unde s-a petrecut decesul menţionat după cum urmează:

Declar că am avut-o pacientă pe lady Glyde, în vârstă de 21 de ani împliniţi; că am întâlnit-o ultima oară joi 25 iulie 1850; că a decedat în decursul aceleiaşi zile, la St. John’s Wood, Forest Road, la nr. 5,

cauza decesului fiind un anevrism. Nu ştiu de când datează boala.

Semnătura lui Alfred Goodricke

Membru al Colegiului Regal al Chirurgilor din Anglia

Adresa: St. John's Wood, Croydon Gardens, nr. 12

3. CE POVESTEŞTE JANE GOULD

Am fost solicitată de domnul Goodricke să mă ocup de rămăşiţele pământeşti ale unei persoane care a sucombat la adresa precizată în certificatul anexat la această declaraţie. Când am intrat, am găsit corpul neînsufleţit, vegheat de servitoarea Hester Pinhorn. Am stat şi am pregătit tot ce trebuia pentru înmormântare. Cadavrul a fost aşezat în sicriu în prezenţa mea, iar apoi, capacul a fost bătut în cuie de faţă cu mine. Când sicriul a fost scos din casă, am primit banii cuveniţi şi am plecat. Cine va dori să cerceteze dacă sunt o persoană de încredere, se poate adresa domnului Goodricke. El va confirma că am spus adevărul.

Semnătura lui Jane Gould

4. CE SCRIE PE PIATRA DE MORMÂNT

În memoria Laurei, lady Glyde, căsătorită cu sir Percival Glyde, baronet, proprietar al moşiei Blackwater Park din Hampshire, fiică a defunctului Philip Fairlie Esq. de la Limmeridge House, din această parohie. Născută: 27 martie; căsătorită: 22 decembrie 1849; decedată: 25 iulie 1850.

5. CE POVESTEŞTE WALTER HARTRIGHT

Împreună cu tovarăşii mei de expediţie, atâţia câţi rămăseseră, am plecat din jungla tropicală a Americii Centrale şi ne-am îndreptat spre patrie, pe la începutul verii lui 1850. Când am atins coasta, ne-am îmbarcat cu direcţia Anglia. Vasul s-a scufundat în apropiere de Golful

Mexic şi am scăpat ca prin urechile acului, alături de alţi doi–trei norocoşi. Soarta mă luase sub protecţia ei pentru a treia oară. Moartea mi s-a arătat sub trei chipuri: boala, suliţele otrăvite ale indienilor şi înecul, care s-au îndepărtat de mine tot aşa cum veniseră.

Cei care am reuşit să ne salvăm din naufragiu, am fost pescuiţi de un vas american care mergea către Liverpool. Vaporul a ancorat în cea de-a 13-a zi a lunii octombrie 1850. Am sosit pe seară şi am ajuns la Londra chiar în noaptea aceea.

În rândurile care urmează n-am de gând să descriu expediţia la care am luat parte sau pericolele pe care le-am avut de înfruntat în străinătate. Se ştie foarte bine ce m-a îndemnat să mă aventurez departe de ţară şi de prieteni, pe meleaguri necunoscute. Călătoria a avut pentru mine rezultatele pe care le-am sperat, adică m-a făcut un alt om, mai aspru şi mai stăpân pe mine.

M-am şlefuit, izbindu-mă de valurile noii mele existenţe. Biruind violenţa şi primejdiile care mă pândeau la tot pasul, mi-am întărit voinţa, mi-am oţelit inima şi mi-am ascuţit mintea. Când am plecat, am încercat să fug de viitorul care mi se profila înainte. Când am venit, m-am simţit destul de bărbat ca să-i pot ţine piept.

Eram capabil acum să înfrunt orice provocări. Mi-am înghiţit amărăciunea trecutului, dar n-am putut da uitării nostalgia şi tihna acelor timpuri minunate. Într-adevăr, nu mi-am smuls din suflet ghimpele dezamăgirii – m-am deprins doar să-l îndur cu curaj şi răbdare. Laura Fairlie era stăpâna gândurilor mele când m-am îmbarcat pentru tărâmuri necunoscute. Laura Fairlie rămăsese stăpâna gîndurilor mele şi când am zărit din nou, profilându-se la orizont, ţărmul dantelat al Angliei.

În timp ce scriu, înşirând pe hârtie cuvinte, sufletul meu se umple de fiorii primei iubiri. Când amintesc de ea, o pomenesc tot cu numele de Laura Fairlie. Nu pot să mi-o imaginez, nu pot să povestesc despre ea; folosind numele soţului ei.

Nu este necesar să lungesc introducerea pentru a motiva prezenţa mea în cadrul acestei istorisiri, pentru a doua oară. Această istorisire, dacă

voi fi în stare s-o duc la bun sfârşit, va fi continuată până la capăt de aici înainte.

*

Mai întâi, cum m-am văzut pe pământul Angliei, m-am gândit cu emoţie la mama şi la sora mea. Am considerat că era mai bine să le dau de ştire înainte să apar după o absenţă atât de îndelungată, în timpul căreia primiseră, prea puţine veşti despre mine. Aşa că, a doua zi, cu noaptea-n cap, le-am trimis o scrisoare din Hampshire Cottage, care a sosit cu o oră înainte să mă înfăţişez în persoană.

Când momentele zguduitoare ale revederii au trecut şi atmosfera liniştită şi tihnită de odinioară a început să pună stăpânire asupra casei, am remarcat că mama este întristată de un gând ascuns, care nu-i dă pace. Privirile ei tandre, care mă învăluiau drăgăstos, trădau aceeaşi amărăciune, la fel ca şi atingerea mâinii ei gingaşe care parcă mă alinta, parcă mă compătimea. Ne-am mărturisit întotdeauna cu sinceritate ce ne frământa. Aşa că îmi cunoştea durerea şi ştia motivul plecării mele. De-abia mă puteam abţine s-o întreb ce veşti mai avea de la domnişoara Halcombe, ce-i mai scrisese despre sora ei. Dar, privind faţa întunecată de mâhnire a mamei mele, cuvintele mi-au murit pe buze. Am murmurat doar, chinuit de îndoieli:

— Vrei să-mi mărturiseşti ceva…

Când m-a auzit, sora mea, care stătea lângă noi, s-a sculat în picioare, fără să scoată vreo vorbă şi s-a retras în grabă din odaie.

Mama s-a apropiat de mine pe canapea şi m-a îmbrăţişat. Mâinile ei iubitoare fură cuprinse de-un tremur uşor, iar chipul ei drag se acoperi de lacrimi.

— Walter – a exclamat ea de-abia şoptit – scumpul meu! Mă doare sufletul pentru tine! Of, dragul meu fiu! Nu uita, că sunt bătrână şi nu mai am mult de trăit.

M-am ascuns la pieptul ei. Nu mai era nevoie s-o întreb, înţelesesem

totul.

*

Era dimineaţa de 16 octombrie, la trei zile după ce venisem acasă.

Stăteam la Cottage, împreună cu mama şi sora mea şi mă străduiam să nu le întristez, aşa cum eram eu. Încercasem din răsputeri să-mi revin după şocul suferit, să privesc durerea mea cu înţelepciune şi nu cu deznădejde, dar degeaba. Lacrimile nu-mi mai udaseră de mult ochii şi nu mă puteam alina cu compătimirea surorii mele şi nici cu iubirea mamei.

Am hotărât prin urmare să le vorbesc sincer. Aşa că am spus ceea ce aş fi dorit să spun de când sosisem şi mama îmi amintise că nu mai avea mult de trăit.

— Daţi-mi voie să plec pentru o perioadă – le-am rugat eu. Poate o să mă liniştesc dacă voi revedea meleagurile unde am zărit-o pentru întâia oară, dacă voi sta în umbra mormântului şi voi rosti o rugăciune.

Am pornit la drum – spre mormântul Laurei Fairlie.

Era o atmosferă blândă de toamnă când am coborât din tren în gara pustie. Am luat-o pe jos, pe cărarea bine-ştiută. Norii alburii şi străvezii ca un abur erau poleiţi de razele soarelui care aluneca înspre apus. Domnea o atmosferă blândă şi călduroasă. Liniştea naturii solitare era întristată de venirea iernii.

Paşii mei s-au strecurat prin buruieni. M-am urcat din nou pe culmea dealului, m-am uitat în zare şi am recunoscut copacii din grădină, unduirea bine-conturată a potecii, ziduri-le albe şi maiestuoase de la Limmeridge House. În acel moment am simţit că mi s-au şters complet din memorie necazurile şi aventurile tragice din ultimele luni. Mi se părea că de-abia mă despărţisem de tărâmul acela, aşternut cu buruieni plăcut mirositoare. Parcă o zăream dinainte cu pălăriuţa ei de pai ascunzându-i chipul, cu rochia-i modestă învolburată de vânt şi

cu caietul de desen în mână.

Ah, moarte, de ce mi-ai răpit-o în negurile tale? Ah, mormânt blestemat, m-ai învins!

Mi-am îndreptat privirea în altă parte. Mi-au apărut dinaintea ochilor capela solitară şi întunecată, veranda unde mă ascundeam, pândind venirea femeii în alb, dealurile care străjuiau cimitirul, izvorul cristalin, rostogolindu-se peste pietre. Acolo, dăinuia crucea de marmură, netedă şi albă ca zăpada, împodobind lespedea care ascundea două trupuri: al mamei şi al fiicei.

Am luat-o spre cimitir. Am păşit din nou peste pragul de piatră şi mi-am scos pălăria când am pus piciorul pe pământul sfinţit, prin pioşenie şi duioşie, prin chin şi veneraţie.

Am stat în loc dinaintea soclului pe care se înălţa crucea. Pe o latură, exact pe cea de lângă mine, fuseseră gravate de curând literele dure, citeţe, nemiloase şi negre care consemnau istoria vieţii şi morţii ei. M-am străduit să le desluşesc. Am silabisit doar numele. „În memoria Laurei… ”. Lumina blândă ce se răsfrângea din adâncul ochilor ei albaştri umbriţi de lacrimi, gingaşul ei căpşor înclinându-se dezamăgit; vorbele îngereşti care mi le adresase la plecare, rugându-mă să n-o părăsesc – ah! Îmi amintesc de momentele acelea ca să mi se întipărească în minte altă imagine decât cea dezolantă, care mi se înfăţişează acum. Este imaginea pe care am purtat-o în suflet când m-am despărţit de ea şi pe care vreau s-o reînviu acum lângă mormântul ei.

M-am străduit din nou să desluşesc literele. Am distins la sfârşit data morţii şi peste ea…

Altă inscripţie dăltuită în marmură, care conţinea un nume, un nume care-mi răvăşea minţile. M-am dus în partea cealaltă, unde nu fusese gravat nimic – absolut nimic din spiritul josnic ce se impunea silnic gândirii mele.

M-am aşezat în genunchi lângă mormânt. M-am sprijinit cu mâinile de

lespede, mi-am pus capul pe marmura albă şi am închis ochii istovit. Nu voiam să mai privesc nici peisajul din jur, nici albastrul azuriu de deasupra. Am implorat-o să revină alături de mine: „Of, dragostea mea! Dragostea mea! Sufletul meu, te doreşte acum, chiar în momentul acesta! Ne-am întors în trecut, când ne plimbam mână în mână, atunci când ţi-am zărit pentru ultima oară chipul. Dragostea mea! Dragostea mea!”

Stăteam încremenit iar timpul se scurgea pe lângă mine ca o apă.

Am fost surprins de un foşnet de-abia auzit, ca o boare care a înfiorat iarba cimitirului şi a tulburat neclintirea în care mă cufundasem.

M-am uitat în sus.

Soarele alunecase deja înspre asfinţit. Cerul se înseninase. Ultimele raze aureau coamele dealurilor. Ziua se încheia într-o atmosferă austeră, cristalină şi tăcută în această vale a morţii.

Dinaintea mea, au apărut în lumina rece a amurgului, siluetele a două femei. Priveau către mormânt; priveau către propria mea persoană.

Amândouă au înaintat încet, după care s-au oprit în loc. Feţele lor erau ascunse sub văluri. Deodată, una din ele şi-a dat vălul la o parte. În semiîntunericul nopţii care se lăsa, am distins trăsăturile lui Marian Halcombe

Era de nerecunoscut, de parcă n-o mai văzusem de ani în şir. Ochii ei mari şi ageri mă fixau cu spaimă. Faţa ei era răvăşită şi distrusă. Se putea citi ca într-o oglindă durerea, frica şi tristeţea.

M-am îndreptat către ea. Marian n-a schiţat nici un gest. Femeia învăluită din dreptul ei tresări şi scoase un strigăt de uimire.Am înţepenit în loc. Tumultul vieţii m-a invadat prin toţi porii şi tremurul unei groaze nefireşti mi-a zguduit tot trupul.

Femeia învăluită se desprinse de însoţitoarea ei şi veni către mine.

Marian Halcombe, solitară, deschise gura şi rosti primele cuvinte. Acelaşi glas – acelaşi glas pe care-l mai auzisem. Era neschimbat, spre deosebire de ochii înspăimântaţi şi chipul răvăşit.

„S-a împlinit visul meu, da, visul meu!” a exclamat ea rupând tăcerea apăsătoare. A căzut în genunchi şi a înălţat o rugă fierbinte către cer: „Doamne Sfinte, întăreşte-i sufletul în acest moment de răscruce!”.

Femeia învăluită înainta în linişte, pas cu pas. Privirile mele erau aţintite doar asupra ei.

Glasul care îl implora pe Dumnezeu să mă ajute se transformă în şoaptă, după care se ridică brusc într-un strigăt disperat, îndemnându-mă să fug.

Eram incapabil s-o ascult. Mă aflam trup şi suflet sub vraja femeii învăluite. Ajunsese de partea cealaltă a lespezii de mormânt care stătea între noi doi. Literele negre ale inscripţiei funerare erau acoperite de faldurile rochiei ei.

Glasul se înălţase înfricoşător.

— Fereşte-ţi privirile! Nu te uita la ea! Ah, Doamne Sfinte, ai milă de el!…

Femeia îndepărtă vălul.

„În memoria Laurei, lady Glyde…”

Laura, lady Glyde se aşezase lângă inscripţie şi mă privea de partea cealaltă a mormântului.

Cea de-a doua parte a istorisirii ia sfârşit aici

A TREIA EPOCĂ

Istorisirea este continuată de Walter Hartright

1.

Laura, lady Glyde se aşezase lângă înscripţie şi mă privea de partea cealaltă a mormântului.

Încep un nou capitol din această istorisire. Întâmplările de care voi aminti în continuare au avut loc peste o săptămână. Amintirea perioadei de timp peste care am sărit va rămâne neconsemnată. Dacă m-aş încumeta s-o aştern pe hârtie, n-aş putea să fiu obiectiv faţă de tine, cititorule. N-aş fi în stare să găsesc calea cea dreaptă în labirintul acestor evenimente emoţionante.

Parcă mă născusem a doua oară – cursul vieţii mele se schimbase din temelii, visele, spaimele, strădaniile, rostul şi sacrificiile mele aveau un nou sens – mi se profila un alt viitor neaşteptat şi plin de neprevăzut, aşa cum ţi se deschide dinaintea ochilor un peisaj uluitor de pe piscul unui munte. Firul istorisirii s-a rupt în pragul bisericii din Limmeridge. Îl înnod peste o săptămână în zumzetul şi forfota unei străzi londoneze.

*

Strada aparţinea unui district populat cu oameni nevoiaşi. Una dintre case avea la parter prăvălia mizeră a unui negustor de ziare, iar cele două etaje erau de închiriat: camere mobilate modeste şi sărăcăcioase.

Am închiriat cele două apartamente situate unul la primul iar celălalt la al doilea etaj, sub alt nume. Eu m-am stabilit la etajul al doilea, unde deţin un mic atelier şi un dormitor. La primul etaj, de asemenea sub alt nume, locuiesc două femei, care trec drept surorile mele. Îmi susţin existenţa desenând pentru ziarele de mâna a treia şi cioplind în lemn.

Se ştie că surorile mele muncesc şi ele cât pot, îndeletnicindu-se cu lucrul de mână. Lăcaşul nostru modest, îndeletnicirile modeste, legăturile de rudenie şi numele de împrumut ne ajută să ne facem nevăzuţi şi neştiuţi în puzderia de locuinţe din marele oraş. Am renunţat de bună voie la viaţa publică. Eu eram un om obişnuit, lipsit de importanţă, care mă bazam numai pe puterile mele. Marian Halcombe era sora mea mai mare, care trudea din greu, văzând de casă şi de treburile gospodăreşti. Dacă s-ar afla adevărul, ceilalţi din jurul nostru, ne-ar putea considera victimele şi în acelaşi timp autorii unei grave nelegiuri. Am fi acuzaţi că o sprijinim pe nebuna Anne Catherick, care se crede lady Glyde, dorind să-i obţină numele, titlul şi personalitatea.

Iată ce primejdie ne pândea. Aşa vom trece de aici înainte, toţi trei, în această istorie, care mai are încă multe de spus.

În faţa legii şi a bunei credinţe, potrivit părerii rudelor şi prietenilor şi a regulilor impuse de o societate civilizată. „Laura, lady Glyde” zace sub lespedea de piatră, alături de mama ei, în curtea cimitirului din Limmeridge. Este pe veci dispărută din lumea celor vii, ea, fiica lui Philip Fairlie şi soţia lui Percival Glyde.

Este vie doar pentru sora ei şi pentru mine şi moartă pentru restul lumii. Pentru unchiul ei care n-a vrut s-o recunoască, pentru servitorii de la Limmeridge care au privit-o ca pe o străină, pentru oamenii legii care au transferat averea soţului şi mătuşii ei, pentru mama şi sora mea care consideră că sunt prins în mrejele unei impostoare. Îngropată definitiv, conform dogmelor morale, sociale şi juridice.

Dar ea a supravieţuit în ciuda tuturor, cufundându-se în sărăcie. Iar bietul profesor de desen se zbate să-i deschidă calea către viaţă, către locul ei de drept în societate.

Nu m-am gândit şi eu oare când am zărit-o în cimitir, că ar putea fi totuşi Anne Catherick? Categoric nu! Nu mi-a trecut prin cap nici un moment această idee din clipa în care şi-a descoperit chipul în faţa inscripţiei care o declara moartă.

Nici nu se înserase bine, nici nu pierduse încă din ochi imaginea casei

părinteşti din care fusese izgonită, când ne-au venit în minte vorbele de adio pe care i le adresasem la Limmeridge House şi ne-am grăbit să ni le mărturisim.

„Însă, când inima dumitale va avea nevoie devotamentul meu nemărginit pentru a-ţi alina necazurile, o să te gândeşti oare la bietul dumitale profesor de desen?” Ea, care uitase durerea şi spaima prin care trecuse nu de mult, a ţinut minte în schimb cuvintele mele şi şi-a aşezat candidă şi încrezătoare ca un copil bietul ei căpşor pe pieptul bărbatului care îi oferise sprijin. Atunci, când mi s-a adresat pe nume şi mi-a declarat: „S-au străduit să-mi şteargă totul din memorie, Walter, dar eu am recunoscut-o pe Marian şi te recunosc şi pe tine!” am simţit că trebuie să-i aştern la picioare nu numai iubirea, ci şi viaţa mea şi i-am fost recunoscător lui Dumnezeu că mă ferise de primejdii şi mă scosese din nou în calea ei! Da, pentru că exact aşa se întâmplase. Simţisem prezenţa îngerului meu păzitor, când străbăteam pe alte meridiane jungle sălbatice care curmaseră viaţa altora, mult mai zdraveni decât mine, precum şi în cele trei momente de cumpănă când am atârnat între viaţă şi moarte. Omagiul şi devotamentul meu nemărginit putea fi dăruit acum celei pe care o găseam abandonată şi deposedată de toate bunurile, năpăstuită de soartă, cu frumuseţea ofilită, cu mintea chinuită de imaginea trecutului, cu titlul şi dreptul la viaţă anulate. Era în sfârşit a mea şi trebuia s-o susţin, s-o protejez şi s-o repun în drepturi. Era a mea ca s-o pot venera ca un părinte şi ca un frate. Era a mea, ca să-i înfrâng duşmanii, trecând prin foc, zdruncinând din temelii rangul şi puterea şi primejduindu-mi reputaţia, preţuirea prietenilor şi însăşi viaţa.

2.

Ştiam deci ce aveam de făcut şi cu ce scop. Acum îmi rămâne doar să duc mai departe istorisirea lui Marian şi a Laurei.

Nu voi prezenta firul naraţiunii folosind vorbele (de cele mai multe ori confuze şi întrerupte) ale celor două femei. Voi oferi în schimb rezumatul scurt şi concis pe care mi l-am schiţat ca să mă fac mai bine înţeles de propria mea persoană, precum şi de avocatul meu.

În acest fel, desfăşurarea încâlcită a evenimentelor va fi lămurită mai bine şi mai clar.

Istorisirea lui Marian reînnoadă firul de acolo de unde fusese lăsat de declaraţia menajerei de la Blackwater Park.

*

Domnişoara Halcombe a fost informată de menajeră în legătură cu plecarea lady-ei Glyde de la locuinţa soţului ei şi cu celelalte întâmplări ciudate care s-au produs în acest răstimp. Au trecut câteva zile (nu se poate preciza câte anume, deoarece doamna Michelson nu ţinea nici un fel de jurnal) până când doamna Fosco a anunţat printr-o scrisoare decesul neaşteptat al lady-ei Glyde la locuinţa contelui Fosco. În scrisoare nu se preciza data decesului şi i se permitea doamnei Michelson să hotărască de una singură dacă să-i aducă imediat la cunoştinţă domnişoarei Halcombe acest trist eveniment sau să aştepte până îşi va reveni complet.

După ce s-a sfătuit cu domnul Dawson (care, după un timp, începuse să frecventeze din nou Blackwater Park, când se făcuse mai bine), doamna Michelson, cu încuviinţarea doctorului şi numai faţă de acesta, i-a transmis vestea. Nu-şi mai aducea aminte dacă a făcut-o chiar în ziua primirii scrisorii sau a doua zi. Nu este important acum să scot în evidenţă reacţiile domnişoarei Halcombe la aflarea cumplitului şi neaşteptatului mesaj. Precizez că şocul mult prea puternic pe care l-a resimţit a împiedicat-o să călătorească timp de trei săptămâni. După această perioadă, a plecat la Londra, împreună cu menajera. Odată ajunse, drumurile lor s-au despărţit, nu înainte ca doamna Michelson să-i dea adresa, pentru a comunica în caz de nevoie.

Primul drum al domnişoarei Halcombe a fost la biroul de avocatură al domnilor Gilmore şi Kyrle, pentru a discuta cu cel din urmă, deoarece domnul Gilmore era în continuare plecat. I-a împărtăşit domnului Kyrle toate temerile pe care se ferea să le mărturisească celorlalţi (până şi doamnei Michelson) în legătură cu moartea suspectă a lady-ei Glyde. Domnul Kyrle care se arătase amabil şi înainte, a acceptat s-o ajute pe domnişoara Halcombe şi să conducă ancheta deosebit de grea şi de periculoasă pe care o impuneau aceste evenimente.

Ca să încheiem acest capitol al istorisirii, vom preciza că, solicitându-l pe contele Fosco şi explicându-i că fusese însărcinat de domnişoara Halcombe să obţină detalii suplimentare în legătură cu moartea lady-ei Glyde, care nu-i parveniseră, până atunci, a fost primit cu cea mai mare bună-voinţă de acesta. I s-a făcut imediat cunoştinţă cu doctorul Goodricke şi i-au fost prezentate cele două servitoare. Această amabilitate fără cusur, prin care avocatul a obţinut declaraţiile medicului, ale celor două servitoare, precum şi ale domnului conte şi ale doamnei contese au spulberat orice fel de dubii în ceea ce-l priveşte pe domnul Kyrle. Prin urmare, a tras concluzia că şocul şi suferinţa pe care le resimţise domnişoara Halcombe îi întunecaseră minţile, aşa că i-a trimis o scrisoare, informând-o că temerile ei erau complet nejustificate. Iată deci care a fost rezultatul anchetei asociatului domnului Gilmore.

Domnişoara Halcombe, n-a pierdut însă timpul de pomană, ci s-a întors la Limmeridge House şi a făcut cercetări amănunţite.

Domnul Fairlie aflase de decesul nepoatei sale printr-o scrisoare trimisă de sora lui, doamna Fosco, care nu preciza în nici un fel data morţii. El se învoise s-o asculte pe sora lui în privinţa înmormântării, aşa că Laura fusese chipurile îngropată în curtea capelei din Limmeridge, sub aceeaşi lespede ca şi mama ei. Contele Fosco venise, odată cu sicriul şi asistase la ceremonia religioasă care a avut loc pe data de 30 iulie. Au participat de asemenea şi toţi localnicii din împrejurimi, în semn de stimă şi omagiu. În ziua următoare, inscripţia (alcătuită, din câte se povestea, de mătuşa moartei şi încuviinţată de domnul Fairlie) a fost bătută pe piatra de mormânt.

Atât timp cât a durat înmormântarea, cât şi a doua zi, contele Fosco a locuit la Limmeridge House, dar domnul Fairlie nu l-a băgat în seamă şi s-a ferit să discute cu el. Se informaseră reciproc numai în scris. Astfel, contele Fosco îl înştiinţase pe domnul Fairlie cum decursese boala şi cum se produsese moartea nepoatei sale. Nu era nimic interesant în spusele lui trecute pe hârtie, în afară de rândurile notate în posts-criptum, referitoare la Anne Catherick, care sunau cam aşa:

Domnului Fairlie i se comunică faptul că Anne Catherick (despre care putea să se intereseze la domnişoara Halcombe când va veni la Limmeridge) fusese prinsă lângă Blackwater Park, iar apoi fusese din nou internată în ospiciul de unde reuşise să evadeze prima oară.

Pe de altă parte, domnul Fairlie era pus în gardă că Anne Catherick îşi pierduse complet minţile în perioada în care fusese lipsită de supraveghere medicală şi că duşmănia faţă de persoana lui sir Percival Glyde (ceea ce caracteriza boala ei mintală) se adâncise şi se manifesta sub o nouă faţă. Biata femeie pretindea de la un timp încoace că este nici mai mult, nici mai puţin decât răposata soţie a inamicului său închipuit, pentru a-i crea necazuri baronetului şi, probabil, pentru a se înnobila faţă de ceilalţi bolnavi şi infirmiere. Sigur, această nesăbuită idee îi încolţise în minte, după ce avusese mai demult o discuţie cu lady Glyde, remarcând cu această ocazie extraordinara asemănare dintre ele. Nu era nici o primejdie să mai evadeze încă o dată din ospiciu, dar, exista posibilitatea să piseze cu scrisori pe cei din familia răposatei lady Glyde. Iată de ce domnul Fairlie era prevenit, pentru a şti cum să acţioneze în acest caz.

Domnişoara Halcombe citise acest post-scriptum, când s-a întors la Limmeridge. Tot atunci, i-a fost arătată garderoba lady-ei Glyde, precum şi celelalte mărunţişuri cu care venise la mătuşa sa. Doamna Fosco se dovedise foarte grijulie şi le trimisese pe toate la Cumberland.

Cam aşa se prezenta situaţia la începutul lui septembrie, când domnişoara Halcombe s-a înfăţişat la Limmeridge.

Puţin timp după aceea, a căzut la pat din cauza unei noi crize a vechii ei boli, fiind complet lipsită de forţe şi vlăguită fizic şi psihic. Peste o lună, şi-a venit în fire, dar nu-i ieşise din minte ideea că moartea lady-ei Glyde era din cale-afară de misterioasă. În toată această perioadă, nu primiseră nici o veste din partea lui sir Percival. Fusese în schimb copleşită de scrisori afectuoase şi compătimitoare, din partea doamnei Fosco şi a contelui. Domnişoarei Halcombe nu i-a trecut nici un moment prin minte să răspundă la această „sinceră" manifestare de bunăvoinţă, ci a dat ordin să fie cercetată discret casa din St. John's Wood, urmărindu-se cu atenţie obiceiurile locatarilor.

N-a avut însă nici un rost şi a rămas la fel de dezamăgită ca şi în cazul supravegherii doamnei Rubelle. Această femeie se stabilise la Londra cu şase luni în urmă, împreună cu soţul ei. Proveneau din Lyon şi închiriaseră o casă lângă Leicester Square, intenţionând să înfiinţeze o

pensiune pentru străinii care se presupunea că vor participa la Expoziţia din 1851 din Anglia. Vecinii îi considerau oameni cumsecade. Îşi vedeau de treabă şi îşi achitau prompt datoriile. În cele din urmă, îşi îndreptă cercetările în direcţia lui sir Percival. Trăia la Paris, netulburat, petrecând în compania unor prieteni englezi şi francezi.

Deşi a dat greş în toate strădaniile ei, domnişoara Halcombe a refuzat să se dea bătută şi s-a gândit să supravegheze ospiciul unde bănuia că fusese internată a doua oară Anne Catherick.

Această femeie o preocupase de la început, dovedindu-se acum şi mai interesantă. Mai întâi, era esenţial să se lămurească dacă Anne Catherick dorea într-adevăr să treacă drept lady Glyde, iar apoi, dacă declaraţiile lui Fosco se dovedeau întemeiate, trebuia să vadă de ce biata făptură bătută de soartă insistă să susţină acest lucru.

Cu toate că şiretul conte nu precizase în depeşa adresată domnului Fairlie la care ospiciu fusese dusă, domnişoara Halcombe a reuşit să se descurce. Când domnul Hartright o revăzuse pe Anne Catherick la Limmeridge aceasta îi povestise unde se afla ospiciul, iar domnişoara Halcombe consemnase adresa în jurnalul ei, la fel ca şi întreaga convorbire pe care domnul Hartright o purtase cu nefericita persoană. Aşa că, a răsfoit jurnalul şi a dat de adresă. A luat pentru orice eventualitate scrisoarea contelui trimisă domnului Fairlie, în caz că va fi chestionată şi a pornit de una singură spre ospiciu, pe data de 11 octombrie.

În ziua de 11 octombrie, a înnoptat la Londra. A intenţionat la început să-i ceară găzduire fostei guvernante a surorii ei, dar doamna Vessey a fost atât de răvăşită să dea cu ochii de fiinţa care fusese cea mai apropiată de sufletul dragei ei Laura, încât a determinat-o pe domnişoara Halcombe să renunţe la această idee şi să tragă la o pensiune onorabi-lă din apropiere recomandată de sora căsătorită a doamnei Vessey. Când s-a luminat de ziuă, s-a îndreptat către ospiciu, aflat în apropierea Londrei, către nord.

A fost poftită imediat la director. Pe moment, omul nu voia în ruptul capului să-i permită să vadă bolnava. Însă, când l-a rugat să citească post-scriptumul de la scrisoarea contelui Fosco, precizându-i că ea era

„domnişoara Halcombe”, de care se pomenea în scrisoare, soră dinspre mamă a răposatei lady Glyde şi prin urmare direct preocupată de starea Annei Catherick – în ceea ce-o privea desigur pe răposata ei soră – directorul a devenit mult mai amabil şi i-a dat voie să discute cu nefericita femeie. A intuit probabil că, dacă insista s-o refuze ar fi trecut drept prost crescut în ochii acestei persoane, ba mai mult, ar fi trezit bănuieli. S-ar fi putut interpreta că nu se pricepe să conducă cum trebuie instituţia, dacă se teme de cercetări din partea unei doamne din lumea bună.

Domnişoarei Halcombe i s-a părut că directorul ospiciului era o persoană de bună credinţă şi nu cunoştea maşinaţiile lui sir Percival sau ale contelui. Se arătase destul de uşor de convins de argumentele domnişoarei Halcombe şi în plus, îi furnizase anumite informaţii pe care nu le-ar fi oferit mai mult ca sigur dacă ar fost în slujba baronetului.

De exemplu, îi precizase de la început domnişoarei Halcombe că Anne Catherick fusese predată de contele Fosco, pe data de 27 iulie, cu toate actele necesare internării şi în plus cu o scrisoare din partea lui sir Percival, în care i se preciza ce se întâmplase şi cum trebuie să acţioneze. Directorul ospiciului a afirmat că de această dată, Anne Catherick i se păruse schimbată, lucru de altfel, destul de obişnuit în cazul persoanelor cu mintea rătăcită. Se întâmpla de multe ori ca alienaţii să-şi modifice în bine sau în rău aspectul lor exterior în funcţie de starea şi evoluţia bolii lor psihice. Iată deci ce a declarat directorul în legătură cu noul aspect al afecţiunii mentale a pacientei sale, care se comporta şi vorbea cu totul altfel decât până acum. Cu toate acestea, îşi manifestase nedumerirea în ceea ce priveşte deosebirea dintre fiinţa pe care o cunoscuse înainte de evadare şi cea care îi fusese redată în grijă acum. Desigur, erau diferenţe practic insesizabile şi greu de transpus în cuvinte. Nu putea afirma că avea altă statură, alt ten sau altă culoare la păr sau la ochi: mai degrabă era vorba de propriile sale păreri şi sentimente. În concluzie, misterul care plutise de la început asupra bolnavei se adâncise.

Nu ştiu dacă acest dialog a avut darul s-o întărească pe domnişoara Halcombe pentru evenimentele la care urma să fie martoră. Oricum, pot afirma că a influenţat-o în mare măsură. A fost atât de impresionată, încât a avut nevoie de câteva clipe de reculegere înainte să se lase condusă de director în pavilionul pacienţilor. Informându-se în legătură cu Anne Catherick, li s-a comunicat că se plimba prin

grădina instituţiei. Domnişoara Halcombe a fost încredinţată unei infirmiere, iar directorul s-a întors în biroul lui pentru a rezolva unele probleme urgente, spunându-i că i se va alătura mai târziu.

Infirmiera a însoţit-o pe domnişoara Halcombe până în capătul grădinii, care părea destul de frumoasă şi după ce a cercetat din priviri zona, a luat-o pe un drum acoperit cu gazon, străjuit de-o parte şi de alta de copaci umbroşi. Din partea opusă, înaintau agale două femei. Înfirmiera i-a făcut semn către ele, spunând: „Priviţi, doamnă, aceasta este Anne Catherick, la braţ cu însoţitoarea ei, care o să vă lămurească în orice privinţă". Zicând acestea, a plecat grăbită la treburile ei.

Domnişoara Halcombe s-a îndreptat către cele două femei, care mergeau oricum înspre ea. Când le mai despărţeau doar câţiva paşi, una din ele a stat în loc, s-a uitat atent la noua venită, s-a desprins brutal de însoţitoarea ei şi s-a aruncat la pieptul domnişoarei Halcombe, căreia i-a fost de ajuns ca să-şi recunoască sora pe care toţi o credeau îngropată.

A avut noroc că n-au fost surprinse de nimeni în afară de însoţitoare. Această femeie era foarte tânără şi a rămas atât de uimită de atitudinea celorlalte două, încât pe moment n-a fost în stare să reacţioneze. Apoi, când şi-a veni în fire, a trebuit s-o ajute în primul rând pe domnişoara Halcombe, care, cu toate că era o persoană tare şi reţinută, îşi pierduse de tot cumpătul şi era cât pe ce să leşine. Aerul plăcut şi umbra copacilor i-au redat forţa şi hotărârea şi au ajutat-o să se pună pe picioare. Era absolut necesar să se stăpânească pentru a-i fi de ajutor bietei sale surori.

A reuşit s-o convingă pe însoţitoare să-i permită să discute între patru ochi cu pacienta, promiţând să nu se îndepărteze prea mult de lângă aceasta. Nu era vreme de discuţii – domnişoara Halcombe s-a grăbit s-o asigure pe sărmana bolnavă că o s-o scoată din ospiciu, dacă îşi păstrează calmul şi o ascultă. Promisiunile lui Marian au făcut să încolţească din nou speranţa în sufletul lady-ei Glyde, care i-a făgăduit surorii ei să facă ce i se va cere. Apoi, domnişoara Halcombe s-a îndreptat către însoţitoare, i-a dăruit toţi banii pe care-i avea la ea (trei lire de aur) şi a rugat-o să-i acorde câteva clipe pentru a sta de vorbă confidenţial.

Pe moment fata s-a arătat speriată şi bănuitoare. Însă, domnişoara Halcombe i-a explicat că voia doar s-o întrebe câteva lucruri pe care nu era în stare să le formuleze acum şi-a liniştit-o, declarându-i că nu-i va cere nimic ilegal. Fata a acceptat banii şi i-a fixat întâlnirea pentru a doua zi la ora trei. Se va furişa afară, după ce va servi masa bolnavilor, în colţul dinspre nord, lângă zidul masiv care înconjura grădina. Tocmai terminaseră de discutat, iar domnişoara Halcombe îi murmurase surorii sale să nu se îngrijoreze, când apăru deodată şi directorul spitalului.

El a remarcat imediat starea de spirit a domnişoarei Halcombe, care s-a grăbit să-i explice că se simţea tulburată de întâlnirea cu Anne Catherick. N-a mai zăbovit mult şi de îndată ce şi-a oţelit inima ca să se poată desprinde de lângă biata ei soră, a plecat.

N-a avut nevoie de prea mult timp de gândire, după ce a reuşit să se calmeze, ca să-şi dea seama că era inutil să apeleze la lege pentru a demonstra adevărul în cazul nefericitei lady Glyde. Oricum, chiar dacă ar fi reuşit până la urmă, procedurile legale erau lungi şi anevoioase, iar sora ei, care era şi aşa cu nervii zdruncinaţi, nu ar fi suportat să mai stea închisă printre nebuni. Deci, domnişoara Halcombe luase deja decizia să-şi salveze sora din ospiciu, înainte să ajungă la Londra în acea zi.

A alergat la agentul ei de schimb şi şi-a dat umila ei avere în schimbul a şapte sute de lire. Era gata să-şi sacrifice până şi ultimul ban pentru a-şi scoate sora din mediul acela de fiinţe pierdute. De aceea, s-a prezentat a doua zi la locul stabilit lângă ospiciu, cu banii pregătiţi.

Însoţitoarea se ţinuse de cuvânt. Domnişoara Halcombe a fost destul de diplomată ca să nu-i destăinuiască de la început intenţiile ei. Fata i-a povestit printre altele că fosta însoţitoare a bolnavei Anne Catherick fusese dată afară din serviciu când pacienta evadase şi la fel va păţi şi ea dacă cumva incidentul se va repeta. Pe de altă parte, fata ţinea neapărat să-şi vadă de treabă, pentru că era logodită şi atât ea cât şi viitorul ei soţ erau nerăbdători să adune două–trei sute de lire pentru a-şi putea înjgheba o mică negustorie. Aici era bine plătită şi, dacă se restrângea, putea să contribuie în doi ani cu ceva bani.

Atâta îi trebui să audă domnişoarei Halcombe. I-a explicat că aşa-zisa

Anne Catherick era rudă de departe cu ea, că o aruncaseră forţat în ospiciu şi că însoţitoarea ei ar fi binecuvântată de Dumnezeu dacă le-ar ajuta să stea din nou împreună. Fata nu apucă să-i răspundă, pentru că domnişoara Halcombe scoase la iveală patru sute de lire şi-i promise că i le va oferi din toată inima dacă va accepta.

Însoţitoarea ezită totuşi, mai ales pentru că nu ştia ce să creadă. Domnişoara Halcombe nu s-a dat bătută, ci a continuat cu încăpăţânare:

— Vei fi răsplătită de Dumnezeu – insistă ea – vei întinde mâna unei femei nefericite, bătută de soartă. Uite, îţi dau această sumă ca dar de nuntă! Dacă te înfiinţezi cu ea în acest loc, vei primi cele patru sute de lire.

— Vă rog să scrieţi un bileţel pe care să-l pot prezenta logodnicului meu în caz că o să-mi ceară socoteală de unde am banii! zise fata.

— Bine, o să-ţi dau o scrisoare cu semnătura mea – i-a promis domnişoara Halcombe.

— Atunci, o să fac cum doriţi – a spus însoţitoarea.

— Când?

— Mâine.

Au hotărât ca domnişoara Halcombe să revină a doua zi cu noaptea-n cap şi să pândească între pomi, în extremitatea nordică a grădinii. Însoţitoarea nu era sigură asupra orei, pentru că nu ştia cum o să se descurce ca să nu fie observată. După ce au stabilit toate amănuntele, au plecat.

A doua zi de dimineaţă, înainte de ora zece, domnişoara Halcombe ajunsese în ascunzătoarea ei, având la îndemână biletul şi banii, aşa cum promisese. Abia după o oră şi jumătate, însoţitoarea a adus-o de braţ pe lady Glyde. Când s-au apropiat, domnişoara Halcombe i-a dat

banii şi scrisoarea – de acum cele două surori erau nedespărţite.

Însoţitoarea, înţeleaptă, adusese un văl şi un şal pentru lady Glyde. Domnişoara Halcombe, a mai discutat cu ea doar câteva cuvinte, explicându-i cum să abată cercetările într-o direcţie falsă când se va observa lipsa pacientei. Însoţitoarea trebuia să intre în clădire şi să spună cu glas tare, având grijă să fie remarcată de celelalte însoţitoare că Anne Catherick se interesase câte mile erau de la Londra la Hampshire. Apoi, va trebui să prelungească cât mai mult posibil anunţarea dispariţiei pacientei. Când directorul spitalului va fi informat de fuga bolnavei, i se va transmite că se interesase de Hampshire şi va bănui că revenise la Blackwater Park, potrivit obsesiei ei că este lady Glyde. Aşa că, mai mult ca sigur, vor porni într-acolo în căutarea ei.

Însoţitoarea a fost de acord, mai ales că planul domnişoarei Halcombe o disculpa în mare măsură şi îndepărta bănuielile care ar fi putut plana asupra ei. Aşa că a plecat să-şi vadă de treabă, iar domnişoara Halcombe s-a grăbit să-şi ia sora din vecinătatea ospiciului. Cum au ajuns la Londra, s-au suit în trenul spre Carlisle şi pe seară au coborât în gara de la Limmeridge. Călătoria s-a desfăşurat fără nici un fel de peripeţii.

În ultima parte a drumului au rămas singure în compartiment. Domnişoara Halcombe a profitat de ocazie pentru a afla de la sora ei puţinele fapte de care îşi mai amintea Laura, după necazurile şi durerea prin care trecuse. Diabolica uneltire a fost povestită în fragmente disparate, care întrerupeau adesea legătura dintre evenimente. Deşi mărturisirea a fost departe de a fi cursivă este important s-o redăm în continuare, înainte să istorisim cum a decurs scurta şedere la Limmeridge.

*

Din momentul plecării ei de la Blackwater Park, lady Glyde îşi amintea mai întâi de sosirea ei la Londra. Deoarece nu consemnase niciodată întâmplările într-un jurnal, era imposibil să precizeze data exactă. Nu-şi mai amintea nici ea, nici doamna Michelson.

A fost aşteptată în gară de contele Fosco. A apărut dinaintea vagonului imediat ce hamalul a deschis uşa. În ziua aceea era foarte multă aglomeraţie şi toată lumea forfotea în jurul bagajelor. Fosco venise însoţit de un bărbat care a luat în primire bagajele lady-ei Glyde, inscripţionate cu numele ei. Ea l-a însoţit pe conte într-o trăsură pe care nu era în stare s-o descrie.

Cum l-a văzut pe conte, l-a întrebat de domnişoara Halcombe. Fosco i-a explicat că sora ei îi ascultase sfatul şi nu plecase la Cumberland, deoarece nu se simţea refăcută încă.

Lady Glyde s-a interesat după aceea dacă domnişoara Halcombe locuia în casa contelui. Acesta – din câte îşi aminteşte – a ezitat să-i răspundă, promiţându-i doar că o va vedea în curând pe sora ei. Lady Glyde nu era familiarizată cu marele oraş şi nu putea indica pe ce străzi o luaseră. Ştia doar că străbătuseră o zonă populată cu multe case şi nu văzuse pe nicăieri parcuri sau pomi.

Trăsura a tras pe o străduţă, în spatele unei piaţete – cu multe magazine, instituţii de stat şi o groază de oameni. Din spusele lady-ei Glyde (de care oricum nu garantează), se poate deduce că Fosco n-o dusese la reşedinţa lui din St. John’s Wood.

A fost poftită într-o casă şi au suit pe o scară dosnică la primul sau al doilea etaj. Au fost primiţi de o servitoare şi de un bărbat cu barbă neagră, care nu părea englez şi care le-a arătat foarte amabil pe unde s-o ia. La insistenţele lui lady Glyde, contele i-a declarat că domnişoara Halcombe locuia sub acelaşi acoperiş şi va afla imediat de venirea surorii ei. După aceea, atât el, cât şi străinul s-au retras şi a rămas singură în odaie. Era un apartament modest, prost mobilat, cu un mic salonaş şi cu ferestre care se deschideau în spatele casei.

Casa era cufundată în tăcere. Nu se distingea nici un sunet în afară de glasurile înfundate ale unor bărbaţi care discutau la parter. N-a avut prea mult timp să se gândească, deoarece contele a revenit, comunicându-i că domnişoara Halcombe nu se trezise încă. Alături de el se afla un domn (englez, mai mult ca sigur) pe care l-a prezentat foarte ceremonios drept prietenul său.

Apoi, când prezentările au fost încheiate, deşi lady Glyde era sigură că nu i se spusese cum îl cheamă pe necunoscut, a fost lăsată în prezenţa acestuia.

Bărbatul se comporta foarte amabil şi politicos, dar avea ceva straniu în priviri şi în tonul în care îi punea anumite întrebări fără rost. A zăbovit foarte puţin şi a ieşit din cameră, introducând altă persoană – de asemenea englez. Acesta a afirmat la fel ca şi primul că este prieten cu contele Fosco şi i-a aplicat acelaşi tratament ciudat – priviri pătrunzătoare, întrebări indiscrete, dispărând la fel de repede ca primul. Era îngrozită şi speriată, tremurând pentru soarta surorii sale. Tocmai îşi pusese în gând să se strecoare la parter şi să ceară ajutorul servitoarei, singura fiinţă de sex feminin pe care o întâlnise în case, când contele apăru în cameră.

În momentul acela, ea l-a chestionat agitată, cerând să-şi vadă sora. Contele a încercat s-o ducă cu vorba, dar văzând că insistă, i-a spus pe un ton indiferent că domnişoara Halcombe era bolnavă şi că se ferise să-i mărturisească până acum acest lucru. Glasul lui şi vestea pe care o adu-sese au îngrozit-o şi mai rău, pe lady Glyde sau, mai bine zis i-au accentuat, agitaţia pe care o simţise faţă de cei doi bărbaţi, încât a început să tremure şi a cerut puţină apă.

Contele a strigat din prag să se aducă un pahar cu apă şi sticluţa cu săruri. Bărbatul cu barbă, cu înfăţişare de străin a răspuns imediat la cerinţa contelui. Când a încercat să bea, lady Glyde a simţit că apa are un gust ciudat şi observând că se simte din ce în ce mai rău, a înşfăcat sticluţa cu săruri din mâna contelui şi a dus-o la nas. A fost cuprinsă de ameţeală. Contele a luat sticluţa care era gata să cadă pe jos. Îşi mai amintea doar că el a fost cel care i-a apropiat-o din nou de nas.

De atunci pierduse şirul evenimentelor care se succedau halucinant în mintea ei, fiind greu de înţeles.

Spune că şi-a revenit după un timp, pe înserate şi a plecat (aşa cum stabilise la Blacwater Park) la doamna Vessey, că a servit ceaiul în compania fostei ei guvernante şi că a înnoptat la ea în casă. Nu-şi mai amintea în ce condiţii plecase din casa unde o dusese contele Fosco. Insista însă să susţină că o vizitase pe doamna Vessey şi, că – asta chiar că le întrecea pe toate – doamna Rubelle îi servise drept

cameristă. Nu putea preciza ce vorbise cu doamna Vessey, cu cine se întâlnise acolo sau ce amestec avea doamna Rubelle în toate acestea.

Ceea ce-şi amintea în legătură cu evenimentele celei de-a doua zi era şi mai neclar şi incredibil.

Parcă se urcase în trăsură (nu ştia când anume), însoţită de contele Fosco şi de doamna Rubelle în calitate de infirmieră. Nu înţelegea de ce plecase de la doamna Vessey şi nu-şi aducea aminte la ce oră şi nici pe unde o luase trăsura, unde coborâseră şi ce se întâmplase cu contele şi cu doamna Rubelle.

Aici istorisirea ei se întrerupe. Nu avea idee cât timp se scursese până când şi-a venit în simţiri într-o casă străină, în mijlocul unor feţe necunoscute.

Acolo era ospiciul. Acolo a aflat prima oară că se numeşte Anne Catherick şi tot acolo – fapt important de precizat pentru explicarea diabolicei uneltiri – a remarcat că poartă haina Annei Catherick. În prima seară petrecută în ospiciu, infirmiera îi prezentase cu răbdare fiecare articol de îmbrăcăminte, îi atrăsese atenţia că avea cusute iniţialele numelui ei şi îi repetase calmă:

— Priveşte-ţi lucrurile şi nu mai pisa la cap pe toată lumea că eşti lady Glyde. Această doamnă a murit şi îşi doarme acum somnul de veci, în timp ce tu eşti vie şi zdravănă. Hai, priveşte-ţi hainele, uită-te ce scrie peste tot: Anne Catherick!

Chiar aşa se întâmplase, pentru că, atunci când domnişoara Halcombe i-a examinat rufăria în care era îmbrăcată sora ei când au înnoptat la Limmeridge House, a observat aceleaşi iniţiale: A.C.

*

Iată deci cât a putut să-şi amintească lady Glyde – destul de confuz şi adesea fără logică – la insistenţele surorii sale în drum spre Cumberland. Domnişoara Halcombe s-a ferit să-i pună întrebări despre viaţa ei în ospiciu, de frică să nu zdruncine şi mai rău psihicul

sărmanei lady Glyde. Aflase de la directorul ospiciului că fusese adusă pe data de 27 iulie. De atunci şi până la 15 octombrie (când fusese salvată) a fost ţinută necontenit sub supraveghere şi i s-a spus zi de zi că este Anne Catherick şi că are mintea rătăcită. Chiar şi persoane mult mai rezistente decât ea ar fi cedat nervos în această situaţie. Oricine ar fi ieşit cu nervii distruşi din această tragică experienţă.

Pe data de 15 octombire, când au ajuns la Limmeridge House, domnişoara Halcombe s-a gândit că este mai înţelept să amâne recunoaşterea lady-ei Glyde pentru a doua zi.

Cum s-a trezit de dimineaţă, s-a prezentat în odaia domnului Fairlie şi, pregătindu-l cu câteva fraze de introducere, i-a explicat pentru ce venise. Când şi-a revenit după acest şoc, domnul Fairlie s-a înfuriat şi a susţinut cu tărie că domnişoara Halcombe căzuse victimă elucubraţiilor unei nebune.

Drept argument, i-a citat scrisoarea contelui Fosco şi i-a amintit de propriile ei vorbe prin care recunoscuse mai de mult cât de bine semănau cele două femei şi s-a opus cu îndârjire să vadă o alienată mintal, a cărei prezenţă n-o tolera nici o clipă sub acoperişul lui.

Domnişoara Halcombe s-a retras, aşteptând să se potolească. A stat şi s-a gândit, considerând că domnul Fairlie va încuviinţa până la urmă să-şi vadă nepoata, înainte s-o izgonească din casa părintească. Aşa că, fără să-l anunţe, a condus-o pe lady Glyde până în faţa unchiului ei. A învins şi rezistenţa servitorului pus de pază în pragul uşii şi au intrat în cameră.

N-are rost să mai redau scandalul care a izbucnit. Este mult prea dureros şi nici domnişoara Halcombe n-a vrut să povestească exact ce s-a întâmplat. Este suficient să precizez că domnul Fairlie a declarat că femeia din faţa lui nu-i este rudă, că nepoata lui adevărată zace alături de mama ei în cavoul familiei şi că va apela la lege dacă nu părăseşte imediat casa în care este stăpân.

Ştiind cât de egoist, de leneş şi de indiferent era domnul Fairlie, îţi puteai imagina cu greu că i-ar trece prin minte să-şi repudieze voit ruda sa de sânge. Domnişoara Halcombe, pe de altă parte îşi închipuia

că acest om era prea sugrumat de frică şi de prejudecăţi ca să-şi deschidă sufletul şi să o privească cu atenţie pe biata ei soră. A fost şi mai dezamăgită să constate că nici servitorii nu erau convinşi că doamna pe care o priveau era fosta lor stăpână sau Anne Catherick despre care ştiau că seamănă foarte bine cu domnişoara Fairlie. Se desprindea deci concluzia că perioada petrecută în ospiciu marcase, mai rău decât ar fi crezut domnişoara Halcombe, chipul şi atitudinea surorii sale. Iată că se vedea pusă în situaţia de a nu putea destrăma urzelile lui Fosco nici măcar în casa părintească, în mijlocul celor lângă care crescuse.

Dacă lucrurile nu ar fi fost atât de grave, ar fi insistat să facă lumină în acest caz.

Putea, de exemplu, să mai zăbovească două zile şi s-o aştepte pe Fanny, camerista lady-ei Glyde, care lipsea momentan de la Limmeridge şi care stătuse mai mult timp lângă stăpâna ei, fiindu-i mult mai devotată decât ceilalţi servitori. Ba chiar ar fi putut încerca să-şi ascundă sora în casă sau în sat până îi revenea complet memoria şi se întrema. Atunci ar fi putut preciza tot felul de amănunte din copilăria ei, pe care Anne Catherick n-ar fi avut cum să le cunoască. Ar fi reuşit probabil să se facă recunoscută deci prin adevărul spuselor sale, dacă nu prin înfăţişare.

Teama că urmăritorii ei sunt pe-aproape o împiedica însă pe domnişoara Halcombe să-şi asume acest risc. După ce oamenii de la ospiciu trimişi în căutarea ei se vor convinge că nu călcase în Hampshire, nu vor întârzia să apară la Limmeridge House. Or aici, domnul Fairlie, i-ar fi ajutat cu siguranţă s-o prindă. Primejdia care o pândea pe sora ei, o obliga pe domnişoara Halcombe să renunţe la planurile ei şi să fugă cât mai departe împreună cu sărmana lady Glyde – cât mai departe de casa părintească.

Singurul loc unde se puteau simţi cât de cât în siguranţă era Londra. Forfota şi agitaţia marelui oraş, înghiţeau repede orice urmă. Nu era nevoie să-şi pregătească dinainte călătoria – nici măcar nu aveau de la cine să-şi ia rămas bun. Atunci, în după amiaza memorabilei zile de 16 octombrie, domnişoara Halcombe a rugat-o pe sora ei să-şi ia inima-n dinţi şi să plece definitiv de la reşedinţa de la Limmeridge House.

Se depărtaseră de dealul care împrejmuia curtea cimitirului, când lady Glyde îşi exprimă dorinţa să se întoarcă pentru a mai privi pentru ultima oară mormântul mamei ei. Domnişoara Halcombe a încercat să se împotrivească, dar degeaba. Lady Glyde se înverşunase în hotărârea ei. Privirea din ochii ei uscaţi s-a aprins vie şi strălucitoare, străbătând prin vălul sub care îşi ascundea chipul, iar mâinile ei tremurânde au cuprins strâns braţul care le susţinuse cu credinţă şi blândeţe.

Au mers îndărăt către cimitir. Iată cum s-a împletit destinul a trei existenţe.

3.

Acesta a fost trecutul – conţinând puţinele fapte pe care le ştiam la vremea aceea.

Se desprindeau prin urmare două concluzii logice. Mai întâi, mi-am dat seama ce a stat la baza întregii înşelătorii. Am înţeles cum se profitase de fiecare moment prielnic şi cum fuseseră regizate evenimentele pentru a trece sub tăcere o fărădelege bine pregătită şi minuţios desfăşurată. De-ocamdată, strategia nevăzută a succesiunii acţiunilor nu apăruse la lumină, dar, se contura foarte desluşit cum se profitase de pe urma asemănării fizice dintre femeia în alb şi lady Glyde. Se deducea, fără nici un fel de dubiu că Anne Catherick fusese găzduită de contele Fosco în locul rudei sale, lady Glyde. Se deducea la fel de clar că lady Glyde fusese prezentată la ospiciu drept Anne Catherick, care murise într-adevăr. Planul fusese atât de diabolic, încât până şi oamenii de bună credinţă (cum erau de exemplu doctorul şi cele două servitoare şi mai mult ca sigur directorul ospiciului) se lăsaseră induşi în eroare de această plăsmuire.

În al doilea rând, au rezultat o serie de fapte, ca urmare a celor prezentate mai-nainte. Nici eu şi nici cele două femei nu ne puteam închipui că sir Percival sau contele Fosco au stat să se gândească la soarta celor două fiinţe nefericite când erau în joc 30 de mii de lire: 20 de mii pentru baronet şi 10 mii de lire pentru soţia intrigantului italian. Erau deci foarte preocupaţi să nu fie daţi în vileag şi traşi la răspundere. Au făcut tot ce le-a stat în putinţă să descopere ascunzişul bietei nebune şi s-o despartă de cealaltă victimă – care, la rândul ei, fusese izolată de cei dragi – de Marian Halcombe şi de mine.

Înţelegând consecinţele acestei primejdii care ne pândea în fiecare clipă, ne-am izolat în cel mai dosnic ungher al marelui oraş. Ne-am instalat în extremitatea estică a Londrei, unde locuiau oameni nevoiaşi, care munceau toată ziua şi n-aveau timp să-şi spioneze vecinii. Locuinţa noastră se afla într-un cartier sărman şi înţesat cu indivizi care trudeau din zori şi până-n noapte şi cărora nu le trecea prin minte să tragă cu ochiul la ceilalţi oameni nevoiaşi din jurul lor. Iată de ce ne retrăsesem aici, dar există şi altă motivaţie, la fel de importantă.

Felul de trai care ni se oferea aici, deşi greu şi anevoios, ne lăsa posibilitatea să trăim modest şi să agonisim tot venitul nostru sărman pentru a ne atinge scopul – şi anume repunerea în drepturi a Laurei.

Timp de o săptămână, cumpăneam foarte grijuliu situaţia noastră şi stabilisem cum trebuia să trăim de aici înainte.

Eram singurii locatari ai casei şi ne puteam deplasa nestingheriţi. Deocamdată, am hotărât ca Marian şi Laura să iasă doar împreună cu mine şi să nu primească pe nimeni înăuntru, indiferent de cine ar fi fost vorba. După ce am stabilit toate aceste amănunte, am apelat la un vechi prieten care făcea gravuri în lemn şi avea un atelier mare. L-am rugat să-mi dea de lucru, explicându-i că doream să rămân necunoscut.

El a înţeles din atitudinea mea că mă înglodasem în datorii şi mi-a sărit imediat în ajutor. Mă cunoştea foarte bine ca profesionist şi-mi aprecia talentul. Cu toate că nu câştigam prea mult, era suficient ca să ne ducem zilele. Când mi-am găsit în sfârşit acest serviciu stabil, atât eu, cât şi Marian ne-am pus veniturile laolaltă. Ea mai avea vreo două–trei sute de lire din toţi banii, iar eu aveam cam tot atât din suma pe care o căpătasem, vânzând atelierul de desen la plecarea mea în expediţie. Deci dispuneam în jur de patru sute de lire.

Am încredinţat aceşti bani unei bănci, pentru a fi folosiţi în caz de nevoie, precum şi pentru cercetările pe care intenţionam să le întreprind fie şi de unul singur, dacă altfel nu se putea. Ne-am rezumat cheltuielile zilnice la banii pe care-i câştigam şi nu ne-am

atins de mica sumă decât pentru binele Laurei, pentru repunerea ei în drepturi.

Munca în casă – n-am îndrăznit să angajăm o servitoare, de frică să nu fim descoperiţi – a intrat în sarcina lui Marian Halcombe. S-a oferit cu devotament să-şi ajute sora, zicând: „Nu mă voi da înlături de la nimic”. Mâinile pe care nu se gândea să şi le cruţe au început să tremure când şi-a suflecat mânecile rochiei modeste în care era îmbrăcată – ca să nu dea de bănuit – dar sufletul ei n-a şovăit nici un moment. A izbucnit în lacrimi, plină de amărăciune. Le-a şters de pe obraji cu o mişcare energică, amintind de femeia pe care o cunoscusem altădată, a surâs şi mi-a spus:

„Walter, să nu pui niciodată la îndoială curajul meu. Neputinţa femeiască plânge în adâncul fiinţei mele, nu eu.” Seara am constatat că nu minţise. S-a uitat la mine cu ochii ei adânci, negri şi liniştiţi. „Nu m-am lăsat copleşită de muncă – a zis ea cu toată seriozitatea. Pot să-mi văd de treabă”. Apoi, fără să-mi lase timp să-i răspund, a adăugat: „Pot să îmi asum la fel ca şi tine orice risc şi pericol. Nu uita toate acestea când vei avea nevoie de mine!”

Într-adevăr, n-am uitat!

*

Viaţa noastră ajunsese să se desfăşoare aşa cum o planificasem pe la sfârşitul lui octombrie. Stăteam ascunşi în casă şi eram total desprinşi de tumultul vieţii de afară. Nu prea aveam timp să stau să mă gândesc şi trebuia să-mi iau toate măsurile de precauţie pentru a mă arunca în lupta împotriva lui sir Percival şi a contelui.

Posibilitatea de a o repune în drepturi pe Laura prin declaraţiile mele şi ale lui Marian, am respins-o drept imposibilă. Dacă nu am fi fost atât de ataşaţi de ea, dacă inima noastră nu i-ar fi păstrat veşnică imaginea, cu greu am fi putut să învingem îndoielile care ni s-au strecurat în suflet când am văzut-o prima dată.

Nenorocirile la care fusese martoră şi spaima pe care o îndurase

adâncise în mod fatal şi înnebunitor asemănarea ei cu Anne Catherick. Amintindu-mi de întâlnirea mea de la Limmeridge House cu biata alienată, am recunoscut că, pe atunci, chipurile celor două femei păstrau destule deosebiri.

Pe atunci, dacă le zăreai mergând alături nu te-ai fi gândit nici o clipă că ar putea fi gemene. Însă, nefericirea, grija şi supărarea le apropiaseră şi amestecaseră trăsăturile ce-lor două femei, făcându-le practic aidoma. Dacă te uitai la Laura de azi, îţi era imposibil să recunoşti chipul Laurei Fairlie de altădată. Da, era foarte greu pentru oricine; fie el străin, rudă sau cunoştinţă. Ce vină puteai să le găseşti?

Speranţa pe care ne bazasem la început – şi anume că Laurei i-ar putea reveni memoria şi în acest fel ar putea reconstitui evenimente din trecut s-a dovedit falsă. Deşi, atât eu cât şi Marian ne străduiam din răsputeri să o readucem cu picioarele pe pământ, amintirile crude ale trecutului planau ameninţătoare asupra psihicului ei slăbit.

Nu ne permiteam decât să-i aducem aminte de anumite momente vesele şi lipsite de importanţă din timpul peri-oadei fericite petrecute la Limmeridge, când ne plimbam prin parc şi desenam. Din clipa în care i-am amintit aceste lucruri, punându-i dinainte schiţa pavilionului de vară pe care mi-o făcuse cadou la despărţire, speranţa a început să licărească din nou în sufletul meu. Treptat, a început să zărească cu ochii minţii, aleea pe care ne plimbam cu trăsura şi de atunci, ne privea parcă altfel pe Marian şi pe mine, mai veselă, mai plină de viaţă. Am căutat s-o încurajăm şi s-o susţinem. I-am adus un bloc de desen şi o cutie de creioane colorate, aidoma celor pe care le avea în dimineaţa când am dat pentru prima oară ochii cu ea. Am vrut să retrăim clipele fericite de atunci şi, de aceea, când mă întorceam de la lucru, sub razele palide ale soarelui care se filtrau prin fereastra modestei noastre camere, o vegheam cu răbdare şi-i îndrumam mâna şovăitoare pe coala albă. Am insistat s-o ajut în fiecare zi şi am reuşit în cele din urmă să-i trezesc interesul şi s-o fac să-şi reia vechile îndeletniciri. Treptat, mai cu teamă, mai cu încredere, a răspuns îndemnurilor mele şi a început să găsească aceeaşi plăcere ca şi altădată în desen.

Aşa ne străduiam noi s-o readucem la viaţă. Când era timp frumos, o însoţeam la plimbare într-o mică piaţetă liniştită din apropierea casei, unde nu era nici o primejdie să fie văzută. Am luat câteva lire din

suma depusă la bancă pentru a-i asigura hrana de care avea nevoie ca să se întărească. Pe seară, îi aduceam de la prietenul meu unde munceam, cărţi de copii şi încântătoare albume cu poze colorate. Aşa mai reuşeam să o facem să uite grijile şi necazurile şi să-şi îndrepte gândurile spre lucruri mai plăcute. Indiferent cât trebuia să ne chinuim, indiferent cât ar fi durat, trebuia să încercăm totul pentru a-i salva spiritul chinuit.

După ce ne hotărâsem deci ce trebuia să facem, urma să stabilesc cu ce urma să încep.

Discutând cu Marian, ne-am gândit să strângem mai multe dovezi şi să ne sfătuim apoi cu domnul Kyrle (pe care ne puteam baza) şi să-i cer să ne explice dacă legea ne putea face dreptate sau nu. Interesele Laurei impuneau să judecăm bine înainte de a ne arunca într-o acţiune care-i putea periclita viitorul. Cel mai bine era să obţinem mai întâi un sprijin exterior.

În primul rând, ne-am folosit de jurnalul lui Marian Halcombe şi mai ales de însemnările făcute la Blackwater Park. Ea a refuzat însă să mi-l dea să-l parcurg în întregime, motivând că nu voia să citesc ce scrisese despre mine. Aşa că îmi citea ea, iar eu îmi însemnam amănuntele importante. Aşa ne-am petrecut trei nopţi în care am aflat cam tot ce se întâmplase în perioada în care lipsisem din ţară.

Apoi, am încercat să trag de limbă unele persoane direct implicate în aceste evenimente, fără să semăn suspiciuni.

Am vizitat-o pe doamna Vessey ca să mă conving dacă Laura fusese găzduită o noapte sub acoperişul ei. Oricum, ca nu cumva s-o înspăimânt pe biata doamnă Vessey, ţinând cont de vârsta ei înaintată, m-am referit la draga noastră Laura ca la „răposata lady Glyde”.

Spusele fostei guvernante mi-au adâncit bănuielile pe care le aveam. Sigur, primise scrisoarea din partea Laurei în care o ruga să-i permită să înnopteze în casa ei, dar nu-şi ţinuse niciodată promisiunea.

Deci, ei i se întipărise în minte ceea ce încercaseră ceilalţi s-o facă să

creadă prin hipnoză. Exista desigur o explicaţie în toate acestea, dar ne îngreuna foarte mult cercetările şi ne micşora credibilitatea.

Am rugat-o să-mi arate scrisoarea pe care o primise de la Laura, înainte să plece de la Blackwater Park. Am văzut-o fără plic – fiindcă nu mai exista demult. Laura nu preciza exact când o să vină şi suna cam aşa:

„Scumpă doamnă Vessey, sunt tristă şi supărată şi doresc să trec pe la dumneata mâine şi să zăbovesc şi peste noapte. Nu îndrăznesc să-ţi explic în aceste rânduri ce s-a întâmplat, ca să nu se afle. Te rog să mă primeşti fiindcă voi veni negreşit. Îţi transmit mii de sărutări.

Cu toată dragostea, Laura”.

Ceea ce aflasem până acum nu ne era de nici un folos.

Dezamăgit de întrevederea cu doamna Vessey, ne-am gândit ca Marian să apeleze la doamna Michelson în acelaşi scop. Trebuia să-i trimită o scrisoare în care să-şi exprime îndoiala în legătură cu contele Fosco şi să-i ceară menajerei să-i relateze faptele pentru a se descoperi adevărul. În aşteptarea răspunsului, care ne-a parvenit peste o săptămână, l-am vizitat pe doctorul din St. John’s Wood. Am pretextat că vin din partea domnişoarei Halcombe pentru a afla cum se produsese exact ultima criză a surorii sale, pentru că domnul Kyrle nu reuşise s-o lămurească. Domnul Goodricke m-a ajutat să scot o copie după actul de deces şi m-a pus în legătură cu femeia (Jane Gould) care luase în primire corpul neînsufleţit al celei despre care se ştia că este lady Glyde. Apoi, am aflat cum puteam da de Hester Pinthorn. Bucătăreasa rămăsese fără slujbă, din pricina stăpânei şi trăia în casa unor oameni pe care îi recomandase doamna Gould. Aşa am reuşit să iau o declaraţie menajerei doctorului, Janei Gould şi lui Hester Pinhorn. Cuvintele lor au fost consemnate în scris şi le-aţi citit chiar dumneavoastră.

Fiind în posesia acestor dovezi destul de elocvente, am considerat că eram în măsură să mă prezint dinaintea domnului Kyrle. Marian m-a ajutat să fiu primit de acesta, trimiţând un bilet în care-i preciza cine sunt şi că doresc să-l consult într-o problemă strict personală.

În ziua aceea, de dimineaţă am dus-o la plimbare pe Laura, ca de obicei şi am vegheat-o cum desena. Când m-am ridicat s-o părăsesc, s-a uitat la mine îngrijorată şi a luat în mână pensulele şi creioanele, răsucindu-le între degete ca altădată.

— Nu ţi-ai pierdut răbdarea cu mine? m-a întrebat ea. Oare nu te grăbeşti acum să mă părăseşti pentru că te-ai săturat? O să mă străduiesc să desenez mai frumos şi să-mi revin. Walter, mă iubeşti la fel de mult acum, când chipul meu nu mai arată ca în trecut şi nu mai pictez la fel de bine?

Parcă era un copil. Îmi mărturisea temerile ei ascunse, aidoma unui copil. Am mai zăbovit câteva clipe ca s-o liniştesc, mărturisindu-i că o îndrăgeam la fel de mult.

— Străduieşte-te să te refaci – am sfătuit-o eu, dân-du-i speranţe. Da, Laura, străduieşte-te de dragul lui Marian şi al meu.

— Bine – mi-a promis ea, concentrându-se din nou asupra desenului. O să fac aşa cum vreţi voi fiindcă ştiu cât de mult mă iubiţi.

Deodată, şi-a înălţat privirile către mine şi m-a rugat:

— Să nu întârzii prea mult, Walter! Nu sunt în stare să pictez când nu te simt lângă mine!

— Sigur, iubita mea, n-o să întârzii. O să vin din nou alături de tine şi o să te îndrum.

Mă abţineam cu greu să nu izbucnesc în plâns. M-am desprins de lângă ea şi am ieşit. Trebuia să-mi păstrez cumpătul, mai ales în ziua aceea.

Înainte să ies, am chemat-o pe Marian. Era necesar să o pun în gardă că aş putea fi văzut tot fâţâindu-mă prin Londra.

— Sper că n-o să zăbovesc mult – am zis eu – te rog să nu dai drumul nimănui înăuntru. Şi, în caz că se iveşte vre-un incident…

— Ce fel de incident? a sărit ea. Walter, nu mă minţi, explică-mi dacă te temi de ceva.

— Mă tem de un singur lucru – i-am mărturisit eu. Ca sir Percival să nu revină la Londra după ce a aflat de fuga Laurei. Sper să-ţi aminteşti că am fost urmărit îndeaproape din ordinul lui până să plec din Anglia şi este posibil să mă ştie, cu toate că eu habar n-am cum arată.

Marian m-a bătut pe umăr în semn de înţelegere. Îşi dădea seama de pericolul care ne pândea.

— Sper – am liniştit-o eu – să nu fiu remarcat nici de sir Percival, nici de cei angajaţi de el să mă spioneze. Nu-i exclus nici să am ghinion. De aceea, te rog să nu te îngrijorezi dacă nu mă întorc acasă în noaptea aceasta şi încearcă să-i explici într-un fel Laurei. Dacă voi simţi că sunt urmărit, nu-i voi lăsa să afle unde locuim. Fii tare!

— Aşa voi face – m-a încredinţat ea. Walter, n-o să-ţi pară rău că te bizui doar pe o biată femeie. Mi-a făcut semn să mai zăbovesc un pic. Vezi cum te descurci. N-aş suporta să ţi se întâmple nimic rău!

Am plecat să bâjbâi pe drumul încâlcit al cercetărilor mele, care pornea din biroul avocatului.

4.

N-am avut nici un incident neplăcut până am ajuns la firma de avocatură a domnilor Gilmore şi Kyrle, din Chancery Lane.

După ce mi-am dat cartea de vizită, aşteptând să fiu primit de domnul Kyrle, m-a străfulgerat o idee care trebuia să-mi fi venit de la început. În jurnalul lui Marian se preciza clar cum contele Fosco îi umblase în

corespondenţa ei cu domnul Kyrle. Deci, cunoştea adresa avocatului şi, îşi va da seama că prima persoană la care va apela Marian după ce-şi va salva sora din ospiciu, va fi domnul Kyrle în persoană.

Deci, biroul de avocatură din Chancery Lane va fi urmărit îndeaproape de sir Percival şi de el. Se deducea că se vor folosi de aceiaşi oameni care mă spionaseră şi până să plec în expediţie. Aceste persoane mă cunoşteau foarte bine şi se vor grăbi să le dea de ştire celor doi că azi mă prezentasem la domnul Kyrle. Mă temusem desigur că aş putea fi surprins pe stradă, dar nu-mi dădusem seama până atunci că riscul era mult mai mare decât bănuiam. Ce să mai fac, venisem deja la domnul Kyrle, aşa că îmi asumasem răspunderea. Trebuia măcar să fiu cu ochii în patru la plecare şi să nu mă duc acasă, indiferent ce-ar fi.

După un timp, am fost primit chiar de domnul Kyrle. Era un om tras la faţă, slab, liniştit, nu prea vorbăreţ. Se purta foarte rezervat faţă de străini. Ce mai, era persoana ideală pentru interesele mele. Dacă hotăra să ne ajute, nu mai aveam de ce să ne facem probleme.

— Înainte să precizez de ce v-am deranjat – am început eu – vă previn, domnule Kyrle, că explicarea motivelor mele, mă obligă să vă răpesc câteva ore bune.

— Sunt gata să ascult motivele pe care doreşte să mi le împărtăşească domnişoara Halcombe. Trebuie să-l înlocuiesc pe asociatul meu şi vreau s-o fac cât mai conştiincios cu putinţă. M-a rugat expres să am grijă de dânsa, înainte să se retragă.

— Puteţi fi atât de amabil să-mi spuneţi dacă domnul Gilmore s-a întors în Anglia?

— Nu, locuieşte în Germania, la nişte rude. Nu se simte încă destul de refăcut ca să revină.

Între timp, avocatul cotrobăi prin hârtii şi luă o scrisoare sigilată. Am avut impresia că, la început, intenţiona să mi-o înmâneze dar a ezitat şi a băgat-o la loc în sertar. S-a instalat mai comod în fotoliu şi mi-a acordat toată atenţia.

N-am stat pe gânduri şi i-am redat cât mai amănunţit, tot ce se întâmplase, exact cum am istorisit şi până acum.

Cu toate că era un om cumpătat şi calm, vorbele mele l-au făcut să-şi piardă stăpânirea de sine. M-am oprit de multe ori din pricina exclamaţiilor sale de uimire. Până la urmă i-am împărtăşit toate faptele şi, în final, l-am întrebat:

— Ei, ce credeţi, domnule Kyrle?

S-a ferit să-şi exprime deschis părerea înainte să-şi adune gândurile.

— Mai întâi – a spus el – o să vă rog să-mi daţi voie să vă adresez câteva întrebări, ca să-mi risipesc orice dubiu.

M-a chestionat cu cea mai mare atenţie, bănuitor şi uluit – din atitudinea sa reieşea clar că nu m-ar fi luat în seamă dacă n-aş fi venit din partea domnişoarei Halcombe. Ba mai mult, ar fi putut să-şi închipuie fie că sunt un fraier, fie că sunt un escroc.

— Domnule Kyrle, fiţi încredinţat că n-am minţit cu ceva! am exclamat eu.

— Desigur – mi-a răspuns. O respect foarte mult pe domnişoara Halcombe, aşa că nu îndrăznesc să pun la îndoială, cuvintele pe care mi le-a adresat omul ei de încredere. Dacă doriţi, pot chiar să afirm că atât dumneata, cât şi domnişoara Halcombe sunteţi convinşi că cea pe care o adăpostiţi este lady Glyde. Dumneavoastră aveţi nevoie însă de o confirmare juridică. De aceea, în calitatea mea de avocat, vă previn, domnule Hartright, că legea nu este de partea dumneavoastră.

— Sunteţi foarte direct, domnule Kyrle.

— Mă voi strădui să vă lămuresc cât mai explicit. Decesul lady-ei Glyde, este un fapt confirmat prin documente legale. Mătuşa ei a

declarat că a adăpostit-o în casa contelui Fosco, unde a căzut la pat şi s-a prăpădit. Doctorul însuşi confirmă acest lucru şi declară că moartea doamnei nu prezintă nimic suspect. În plus, a fost înmormântată la Limmeridge, de faţă cu toţi cunoscuţii, iar piatra de mormânt confirmă acest lucru. Acum, să luăm în considerare argumentele dumneavoastră şi să vedem dacă pot fi luate în seamă. Domnişoara Halcombe vizitează un ospiciu particular şi întâlneşte acolo o anumită pacientă. Se ştie că o bolnavă, pe nume Anne Catherick, este copia fidelă a lady-ei Glyde, care a fugit din ospiciu. Se ştie de asemenea că fiinţa internată în iulie a fost prezentată drept Anne Catherick, motivându-se că a fost găsită şi adusă înapoi. În plus, persoana care a predat-o la ospiciu, i-a atras atenţia domnului Fairlie că nebuna se dă drept răposata lui nepoată. Ba mai mult, femeia a afirmat la ospiciu (întărind vorbele contelui Fosco) că este lady Glyde. Iată cum stau lucrurile. Acum să vedem şi motivaţiile dumneavoastră! Domnişoara Halcombe afirmă că femeia este sora ei, fapt lipsit de importanţă, pentru că este infirmat de toţi ceilalţi. Domnişoara Halcombe, pe de altă parte nu are curajul să-i declare directorului ospiciului că aceea era sora ei şi să întreprindă măsuri imediate pentru a o pune în libertate. Dimpotrivă, apelează la o cale nelegală, mituind infirmiera şi strecurându-se pe furiş. Apoi, aleargă cu presupusa ei soră şi o înfăţişează dinaintea domnului Fairlie. Cu ce rezultat? Bătrânul o respinge categoric. La fel reacţionează şi servitorii. În disperare, fug împreună la Londra, unde este recunoscută de dumneavoastră, care nu sunteţi nici rudă, nici vechi prieten de familie. Împotriva dumneavoastră, se ridică declaraţiile celorlalţi. Nici măcar spusele lady-ei Glyde nu se adeveresc. Aţi constatat de unul singur că n-a înnoptat, aşa cum afirmă, în casa fostei sale guvernante şi tot dumneavoastră susţineţi că starea de spirit în care se află nu-i permite să depună mărturie în faţa unui juriu sau tribunal. Deci, s-au prăbuşit toate argumentele pe care credeţi că le aveţi.

Am stat un moment să judec, înainte să-i ofer un răspuns. Mă confruntam pentru prima oară cu părerea obiectivă a unui străin.

— Desigur – am zis eu – după spusele dumneavoastră nu avem nici o şansă, însă…

— Speraţi să câştigaţi oferind mai multe explicaţii – m-a întrerupt domnul Kyrle. Lăsaţi-mă vă rog să vă sfătuiesc din experienţa mea de om al legii. Dacă un tribunal englezesc este confruntat cu nişte fapte şi altele anevoioase şi greu de demonstrat, nu se complică niciodată.

Gândiţi-vă că lady Glyde (să zicem că aceasta ar fi doamna pe care o susţineţi) afirmă că a înnoptat într-o casă, dar în realitate nu este adevărat. Dumneavoastră argumentaţi acest fapt printr-o explicaţie supranaturală. Poate aveţi dreptate, dar juriul n-o să reuşească să se lămurească, aşa că o să vă contrazică.

— Bine – am stăruit eu – dar, dacă insistăm să găsim şi alte argumente? Domnişoara Halcombe şi cu mine avem ceva bani…

Domnul Kyrle m-a privit compătimitor şi a dat din cap.

— Domnule Hartright, să luăm în considerare şi părerea dumitale – a zis el. Dacă i-aţi descoperi într-adevăr pe sir Percival şi contele Fosco (deşi eu nu vă împărtăşesc convingerea), veţi fi confruntat cu o groază de greutăţi care o să vă împiedice să-i demascaţi. Toate argumentele dumneavoastră vor fi combătute de contraargumente şi, după ce veţi arunca pe apa sâmbetei o mulţime de bani, veţi ieşi mai păgubit decât înainte. Stabilirea identităţii în situaţia unei asemănări fizice atât de izbitoare este oricum foarte dificilă, chiar dacă lucrurile sunt clare. Pentru noi însă ar fi mult mai complicat, deoarece există atâtea semne de întrebare la care nu se poate răspunde. Serios, eu nu văd nici o ieşire din această situaţie. Să zicem că femeia care zace sub piatra de mormânt din cimitirul din Limmeridge nu este lady Glyde. Ce am rezolva însă dacă am exhuma cadavrul, dacă cele două persoane seamănă atât de bine între ele? În concluzie, domnule Hartright, nu există nici o şansă, aşa cum v-am mai spus.

Eu mă încăpăţânam să cred că avem totuşi o şansă, fie ea cât de mică. Aşa că am continuat să-l pisez:

— N-am mai putea apela însă şi la alte argumente în afară de stabilirea identităţii? – m-am interesat eu.

— Din păcate nu, în cazul dumneavoastră! Cel mai uşor lucru ar fi să faceţi o confruntare, dar ar fi prea dezavantajos pentru dumneavoastră din câte pot constata. Dacă aţi demonstra că decesul s-a produs înaintea plecării lady-ei Glyde la Londra, aţi avea toate şansele şi v-aş oferi tot sprijinul meu.

— Dar, domnule Kyrle, s-ar putea să reuşim până la urmă. O să mă străduiesc să aflu data exactă.

— Da, domnule Hartright, abia atunci veţi avea ceea ce se cheamă o dovadă. Dacă ştiţi cum aveţi de gând s-o obţineţi, vă rog să vă sfătuiţi cu mine.

Am stat şi m-am gândit. Menajera nu ne era de nici un folos şi nici Laura. Marian, de asemenea nu ştia nimic. Mai mult ca sigur că doar Sir Percival şi contele ne puteau furniza ziua exactă.

— Deocamdată, n-am nici o idee – am recunoscut eu – pentru că nu ştiu dacă există altcineva, cu excepţia lui sir Percival şi a contelui, iar de la ei, nici o speranţă!

Domnul Kyrle, de obicei întunecat şi atent, a zâmbit pentru prima oară.

— Da, într-adevăr nu este nici o speranţă din partea lor. Din moment ce au urmărit să se îmbogăţească, n-o să fie atât de fraieri să se dea singuri în vileag.

— Dar, ar putea fi obligaţi s-o facă, domnule Kyrle.

— Şi cine mă rog să-i oblige?

— Eu!

Ne-am sculat în picioare. S-a uitat la mine cu luare-aminte, mult mai interesat decât până acum. Observasem că-l uimisem în mare măsură.

— Văd că nu vreţi să daţi înapoi. Bănuiesc că vă că-lăuzesc şi motive personale, dar nu-i treaba mea să mă amestec. Dacă aveţi nişte argumente hotărâtoare, apelaţi cu încredere la mine. Pe de altă parte, vă atrag atenţia că nu veţi câştiga banii de care a fost păgubită lady Glyde, chiar dacă veţi dovedi că ea este, în realitate. Contele va fugi

imediat în străinătate. Cât despre sir Percival, este atât de înglodat în datorii, încât, indiferent de ce bani ar dispune, vor fi acaparaţi de îndată de creditorii săi. Doar aţi aflat că…

L-am întrerupt.

— Aş dori să nu luăm în discuţie finanţele lady-ei Glyde – l-am rugat eu. Nu am ştiut prea multe amănunte nici până acum şi deocamdată, constat că a rămas săracă. N-aţi greşit când aţi presupus că sunt mânat de motive personale. Şi aş vrea să fiu la fel de dezinteresat ca şi până acum…

Domnul Kyrle a vrut să mă oprească şi să argumenteze într-un fel spusele lui. Eu îmi dădusem însă drumul la gură mai ales fiindcă aveam impresia că nu mă credea.

— Nu mă preocupă banii ei – am spus eu – nu averea mă îndeamnă s-o susţin pe lady Glyde. A trebuit să plece ca o străină din casa părintească – pe piatra de pe mormântul mamei sale a fost săpat cu neruşinare numele ei – iar duşmanii ei, care au nenorocit-o sunt nestingheriţi. Vreau să se reîntoarcă cu fruntea sus la locuinţa din copilărie, sub priviri-le celor care au asistat la falsa ei înmormântare. Eroarea va fi înlăturată de pe piatra funerară, la porunca unchiului ei iar cei doi oameni vor fi nevoiţi să se justifice în faţa mea, dacă legea nu este în stare să facă dreptate. N-o să-mi găsesc liniştea până nu reuşesc!

Domnul Kyrle s-a îndreptat către biroul lui în linişte. Pe faţa lui se citea foarte clar că mă considera victima unei iluzii deşarte şi deci, n-avea rost să-mi mai dea vreo explicaţie.

— Domnule Kyrle – am spus eu – timpul ne va arăta cine s-a înşelat şi cine a avut dreptate. Acum, permiteţi-mi să vă mulţumesc că aţi avut răbdare să mă ascultaţi. M-aţi făcut să înţeleg că legea este neputincioasă în cazul nostru. Nu dispunem de argumente hotărâtoare şi n-avem destui bani pentru a suporta cheltuielile de judecată. Este mulţumitor că ne-am lămurit cel puţin în această privinţă.

Am făcut o plecăciune şi am vrut să ies. Avocatul m-a oprit şi mi-a înmânat scrisoarea pe care ezitase să mi-o dea la început.

— Am primit-o acum câteva zile – a zis el. Sunteţi de acord s-o duceţi la destinaţie? De asemenea, vă rog să-i transmiteţi domnişoarei Halcombe că n-am cum să-i fiu de folos în mod practic, iar sfaturile mele nu cred că o vor ajuta mai mult decât pe dumneavoastră.

Am aruncat o privire către scrisoare.

Pe plic era trecut numele domnişoarei Halcombe, cu precizarea „Graţie amabilităţii domnilor Gilmore şi Kyrle, Chancery Lane”. Parcă mai văzusem undeva acest scris.

Înainte să plec, l-am mai întrebat un singur lucru:

— Mă puteţi lămuri dacă sir Percival este tot la Paris?

— Nu mai este. A venit la Londra – mi-a spus domnul Kyrle. Am aflat ieri, de la avocatul lui.

Aflând acestea, am deschis uşa şi am ieşit.

Acum, trebuia să am mare grijă să nu fiu urmărit şi să mă dau de gol, trăgând cu ochiul în spate. Am luat-o către cel mai izolat scuar, la nord de Hallorn, după care am stat în loc şi m-am răsucit deodată. Nu dădeam de bănuit pentru că mă aflam într-un loc deschis.

Aproape de mine, se aflau doi bărbaţi care m-au imitat întocmai, după care au început să discute între ei. M-am gândit şi am hotărât să merg îndărăt, ca să trec prin dreptul lor. În acel moment, unul dintre ei a plecat grăbit, dând colţul unei străzi. Al doilea nu s-a mişcat din loc. L-am studiat cu atenţie şi mi-am dat seama că făcea parte dintre foştii mei urmăritori, care se ţinuseră pas cu pas după mine înainte să plec din Anglia.

Dacă ar fi trebuit să mă iau după glasul inimii, l-aş fi luat la întrebări şi i-aş fi cărat câţiva pumni. Nu riscam însă un asemenea gest care i-ar fi fost pe plac lui sir Percival. Trebuia deci să fiu la fel de isteţ şi şmecher ca şi ei. M-am îndreptat pe strada unde cotise primul individ şi l-am zărit în pragul unei case. Nu-l mai văzusem până acum şi eram încântat să-l cercetez cu luare-aminte, în caz că se mai ţine şi cu altă ocazie după mine. Mi-am continuat drumul spre nord, până la New-Road. De acolo, am luat-o spre vest (urmărit în permanenţă de cei doi indivizi) şi m-am oprit în dreptul unei staţii de trăsuri, gata să mă arunc într-o cabrioletă rapidă, dintre acelea cu două roţi. După un timp am reuşit şi i-am poruncit birjarului să zboare către Hyde Park. Urmăritorii mei nu aveau în ce să se suie. I-am remarcat cum au traversat ca fulgerul pe trotuarul celălalt, în căutarea unei trăsuri. Aveam totuşi mare avans faţă de ei şi când m-am dat jos nu se zăreau prin apropiere. Am intrat în Hyde Park, străbătându-l transversal şi constatând că puteam fi liniştit. M-am întors acasă abia mai târziu, când se înnoptase.

*

Marian mă aşteptase de una singură în salonaş. Reuşise s-o facă pe Laura să se ducă la culcare făgăduindu-i că-mi va arăta desenul pe care-l făcuse. Sărmana schiţă, nereuşită şi strâmbă, dar deosebit de emoţionantă pentru sufletul meu – era pe masă, sprijinită de două cărţi, luminată de flacăra plăpândă a singurei lumânări pe care ne permiteam s-o ţinem. Mi-am tras un scaun ca să privesc desenul mai de-aproape şi să-i spun lui Marian ce se petrecuse în ziua aceea. Laura era în camera cealaltă, foarte aproape de noi, iar prin peretele ca o foiţă de ceapă, răzbătea răsuflarea ei. Trebuia să coborâm glasul, ca să n-o trezim.

Marian a stat liniştită până am terminat ce aveam de spus. S-a îngrijorat când i-am explicat că fusesem urmărit şi că sir Percival era la Londra.

— Vai, Walter, ce veşti îngrijorătoare mi-ai adus! Da, nespus de îngrijorătoare! şi, ce altceva s-a mai întâmplat?

— Nimic, doar că ai primit o scrisoare pe adresa biroului de avocatură al domnului Kyrle – am spus eu înmânându-i depeşa.

Ea a privit adresa şi a tresărit.

— Bănuieşti cine ţi-a scris? am exclamat eu.

— Da, contele Fosco!

S-a grăbit s-o deschidă. În timp ce-o parcurgea, s-a aprins la faţă. Privirile îi aruncau fulgere de furie când mi-a oferit-o şi mie s-o citesc.

Spunea cam aşa:

„Din respect pentru dumneata – fapt care este o onoare pentru amândoi – îţi adresez aceste rânduri, scumpă Marian, în interesul dumitale. Sunt dornic să-ţi recapeţi liniştea, aşa că nu te rog decât „să nu-ţi fie frică de nimic!”

Bazează-te pe bunul dumitale simţ înnăscut şi pe inteligenţa dumitale sclipitoare şi nu ieşi din ascunzătoare! Scumpa mea Marian, nu te arunca orbeşte înainte! Hrăneşte-te mai bine cu roadele dulci ale resemnării! Viaţa are şi suişuri şi coborâşuri, dar cel mai bine este să te izolezi în valea solitudinii.

Ascultă-mă şi n-o să ai nici un fel de necazuri. Sufletul tău care-mi este la fel de scump ca şi al meu, nu va fi rănit de nici un spin. N-o să te mai tulbure nimeni, nici pe dumneata şi nici pe prietena dumitale dragă, pe care o preţuieşti atât. Fiţi amândouă mulţumite că sunteţi împreună.

În încheiere, îţi ofer nişte sfaturi deosebit de sincere, pe care te implor din toată inima să le accepţi.

Întoarce-te din drumul pe care l-ai ales. Nu răscoli lucrurile, nu ataca pe nimeni. Te rog, nu mă obliga să arăt ce pot – tocmai pe mine – când mă abţin din toate puterile să-mi înfrânez energia mea devastatoare. Sfătuieşte-i pe prietenii dumitale atât de porniţi să se

domolească. În caz că domnul Hartright se înapoiază în Anglia, stai deoparte. Atât eu cât şi Percival ne urmăm calea pe care am apucat. Dacă domnul Hartright îndrăzneşte să ne oprească, trebuie să-ţi iei adio de la el”.

Se semnase cu o singură literă „F”, desenată în mijlocul unor înflorituri migăloase. Am trântit scrisoarea pe masă dezgustat.

— Vrea să te îngrozească. Drept dovadă, şi-a pierdut din siguranţă – am remarcat eu.

Marian era femeie şi prin urmare nu putea gândi ca mine. Tonul sfidător al cuvintelor lui Fosco o scosese din sărite. Mă privi cu pumnii strânşi în poală şi îmi spuse cu glasul acela hotărât şi mânios de pe vremuri:

— Walter! Dacă aceşti indivizi vor ajunge vreodată la mila ta şi dacă vei fi nevoit să-i ierţi pe unul din ei, să nu-l alegi pe conte!

— Bine Marian, atunci n-o să arunc scrisoarea, ca să-ţi aduc aminte dacă se va ivi ocazia!

Ea mi-a aruncat o privire agitată în timp ce împătuream scrisoarea.

— Când se va ivi ocazia! m-a îngânat ea. Cine ştie ce surprize ne rezervă viitorul! Ce speranţe să-mi fac după discuţia pe care ai avut-o azi cu domnul Kyrle?

— Nu mă refer la momentul de faţă, Marian. Deocamdată am cerut ajutorul altui om, dar, de aici înainte ştiu ce am de făcut.

— Ce vrei să spui?

— Că o să mă descurc de unul singur!

— Cum anume?

— Mâine voi lua primul tren spre Blackwater şi voi reveni, sper, în aceeaşi zi.

— Spre Blackwater?

— Exact. Am stat şi am cugetat după ce am plecat din biroul domnului Kyrle. De fapt, are dreptate. Vom insista până vom şti exact pe ce dată a plecat Laura. Este singura speranţă care ne-a mai rămas!

— Cu alte cuvinte, crezi că este posibil să demonstrăm că Laura a părăsit reşedinţa de la Blackwater înainte de data care figurează în certificatul ei de deces?

— Sigur!

— Şi de unde ştii că a plecat după… ? Laura nu are nici cea mai vagă idee despre călătoria ei la Londra.

— Directorul ospiciului a precizat că a fost adusă pe 27 iulie. Nu cred că contele Fosco a ţinut-o la Londra mai mult de o noapte. Deci a sosit pe 26, adică la o zi după decesul ei consemnat în actul de deces. Dacă aducem argumente şi motivaţii în sprijinul acestei idei, sir Percival şi contele sunt pierduţi!

— Da, aşa este, dar cum să reuşim?

— Din declaraţia doamnei Michelson, se întrevăd două posibilităţi. Mai întâi să mă interesez la domnul Dawson când a revenit la Blackwater Park după plecarea Laurei. O altă cale ar fi să întreb pe proprietarul hanului unde a alergat ca un turbat sir Percival în acea noapte. Reiese că a fugit imediat după ce Laura s-a suit în tren. Oricum, este o chestiune de ore! Trebuie să obţin această informaţie şi n-o să mă dau în lături de la nimc.

— Şi ce-o să faci dacă nu reuşeşti… dacă cei de la Blackwater nu-ţi vor fi de nici un ajutor?

— Atunci îmi mai rămân două persoane pe care o să le oblig să mă ajute: sir Percival şi contele. S-ar putea ca cei nevinovaţi să nu fi ţinut minte acea dată dar ei în schimb, erau cei mai interesaţi s-o cunoască. Dacă nimeni n-o să mă poată lămuri, o să-l oblig cel puţin pe unul din ei să mă ajute, aşa cum voi stabili eu.

Spiritul ei feminin s-a manifestat în stăruinţa cu care m-a implorat:

— Chinuieşte-l pe conte! a exclamat ea pătimaşă. Te rog eu, distruge-l pe el!

— Spre binele Laurei, va trebui să mă orientez în direcţia care-mi oferă cele mai multe şanse de reuşită – i-am spus eu.

S-a albit la faţă şi a dat din cap îndurerată.

— Da, aşa este. Ah, cât de egoistă sunt! O să fiu răbdătoare, Walter. Ai văzut doar că sunt mai resemnată decât la început. N-am renunţat însă de tot la firea mea aprigă. Nu pot să mă abţin când îmi aduc aminte de conte!

— O să fie şi el pedepsit, n-ai nici o grijă! Din păcate, însă nu-l cunoaştem prea bine şi n-avem cu ce să-l şantajăm. M-am oprit, aşteptând-o să se reculeagă, după care mi-am luat inima-n dinţi şi am exclamat: Marian, sir Percival are cu ce să fie şantajat. O ştii şi tu la fel de bine ca şi mine…

— Te referi cumva la taina lui?

— Da, doar aşa putem lupta împotriva lui. Este singurul mijloc prin care putem să-i smulgem adevărul şi să-l prăbuşim. Indiferent de maşinaţiile contelui, sir Percival s-a amestecat în acest complot şi din alt motiv în afară de cel financiar. Doar ai surprins tu singură discuţia dintre ei doi, în care baronetul îi declara lui Fosco, că este perfect

convins că Laura a dezlegat misterul şi poate să-l distrugă oricând. Ai auzit personal când a spus că s-a nenorocit dacă taina Annei Catherick va fi făcută publică.

— Da, aşa este!

— Deci, Marian, când nu vom mai avea nici o speranţă, voi încerca să-i smulg taina. Obsesia mea de demult continuă să nu-mi dea pace. Destinele noastre au fost marcate de femeia în alb. Ne apropiem de deznodământ, sub îndrumarea Annei Catherick, care ne veghează de dincolo de mormânt.

5.

Istorisirea călătoriei mele în Hampshire va fi cât se poate de scurtă. Am luat primul tren spre Blackwater Park şi l-am vizitat pe domnul Dawson până la prânz. Din păcate, n-am reuşit să aflu ce mă interesa.

Desigur, doctorul consemnase în registrele sale când îşi reluase sarcina de a o îngriji pe domnişoara Halcombe la Blackwater Park, dar nu puteam stabili exact data la care plecase Laura, fără precizările doamnei Michelson, care nu era în măsură să ni le ofere.

Îi era imposibil (lucru foarte normal de altfel) să spună exact cât timp se scursese de la plecarea stăpânei sale şi vizitele domnului Dawson în scopul îngrijirii domnişoarei Halcombe. Era convinsă că-i povestise bietei femei convalescente cum decurseseră evenimentele care o obligaseră pe lady Glyde să părăsească locuinţa. Mai mult, nu ştia câte zile trecuseră de la plecarea stăpânei ei şi primirea scrisorii nedatate din partea doamnei contese. Şi, ca ghinioanele să se ţină lanţ, domnul Dawson, care zăcuse la pat pe atunci, uitase să noteze data când grădinarul de la Blackwater Park îi dăduse bileţelul doamnei Michelson.

Constatând că domnul Dawson nu era de nici un ajutor, am încercat să mă lămuresc când ajunsese sir Percival la Knowlesbury.

Soarta potrivnică m-a urmărit şi aici! Hanul era închis şi oferit spre vânzare, aşa cum se putea citi pe cartoanele atârnate pe pereţi. Nu mai câştigau bine, din pricina construcţiei căii ferate. Clientela a fost înghiţită de noul hotel din apropierea gării, aşa că hanul (unde bănuiam că trăsese sir Percival) se închisese acum două luni. Proprietarul eliberase clădirea şi n-am reuşit să aflu încotro se îndreptase. M-am interesat la patru oameni diferiţi şi am obţinut patru păreri diferite, care se băteau cap în cap.

Mai aveam câteva ore până la plecarea trenului, aşa că am revenit la Blackwater Park cu o trăsură închiriată de la gara Knowlesbury ca să discut puţin şi cu portarul. Dacă şi această încercare se dovedea la fel de inutilă ca şi celelalte, nu-mi rămânea decât să mă întorc dezamăgit la Londra.

Am coborât din trăsură la o milă depărtare de parc şi mi-am continuat drumul de unul singur după ce am aflat de la birjar pe unde s-o iau.

Când am dat în alee, am zărit un bărbat cu o valiză în mână, mergând repede spre ghereta portarului. Era mic de statură, prost îmbrăcat, în haine de culoare neagră, iar pe cap purta o pălărie cu boruri exagerat de mari. M-am gândit că lucrează la un birou de avocaţi şi mi-am încetinit pasul ca să nu dau peste el. Nu m-a observat şi şi-a continuat drumul liniştit până l-am pierdut din ochi.

Când, peste câteva clipe, am trecut de poarta parcului, nu l-am mai văzut. Probabil că era deja în casă.

În gheretă se aflau două femei. Una în vârstă şi gârbovită, iar cealaltă nu putea fi alta decât Margaret Porcher, m-am gândit eu, amintindu-mi de descrierea lui Marian.

M-am interesat dacă îl pot găsi pe sir Percival. Aflând că nu, am întrebat de când lipsea. Femeile mi-au spus doar că plecase de astă vară. Cel puţin Margaret Porcher n-a făcut decât să rânjească şi să dea prosteşte din cap. Bătrâna avea mai multă judecată şi s-a apucat să-mi explice cât de grabnic îşi părăsise sir Percival locuinţa, de le îngrozise pe amândouă. Ţinea minte că se trezise în zbieretele stăpânului ei, dar mai mult decât atât nu ştia şi nici nu putea spune când anume, adică

în ce zi.

Am ieşit din ghereta portarului şi am dat de grădinar. La început, m-a privit cu suspiciune, dar, când am pomenit de doamna Michelson şi i-am făcut un compliment, s-a înveselit şi s-a băgat în vorbă cu mine.

Nu contează ce am discutat. Esenţialul este că nici el nu m-a putut lămuri. Îşi amintea doar că stăpânul lui fugise de unul singur cu trăsura, în miez de noapte, „cam prin iulie, în ultima parte a lunii sau, mai precis în ultimele zece zile”.

Între timp, l-am zărit din nou pe bărbatul înveşmântat în negru ieşind din casă şi venind aproape de noi ca să ne urmărească mai bine.

Intuiam ceva în privinţa prezenţei sale la Blackwater Park. În plus, grădinarul nu-l cunoştea (sau, poate se ferea să mă lămurească). De aceea, am vrut să obţin singur răspunsul la întrebare antrenându-l în discuţie. Cel mai obişnuit mod de a intra în vorbă era să mă interesez dacă puteam vizita casa, aşa că m-am dus spre el şi am deschis gura.

Am citit pe faţa lui că-şi dăduse seama cu cine are de-a face şi, prin urmare, intenţiona să mă scoată din sărite şi să mă provoace. Mi-a răspuns foarte înţepat, şi, dacă era să mă pun la mintea lui, ar fi trebuit să reacţionez. În schimb, eu am continuat să mă adresez amabil, m-am scuzat pentru îndrăzneala mea, fără voie (pe care el o calificase drept „violare a dreptului de proprietate”) şi am ieşit din parc. Se întâmplase exact ce intuisem. Am fost reperat când am ieşit din biroul domnului Kyrle, iar sir Percival şi-a trimis emisarul la Blackwater Park, bănuind că voi veni acolo sau prin zonă. Dacă i-aş fi oferit prilejul să facă o plângere împotriva mea, procurorul din regiune m-ar fi reţinut, întrerupându-mi pentru câteva zile cercetările şi despărţindu-mă nu se ştie cât de Marian şi de Laura.

Eram convins că voi fi supravegheat în drum spre gară, la fel cum se întâmplase cu o zi înainte la Londra.

Nu mi-am dat seama însă dacă am fost sau nu. S-ar putea ca persoana înveşmântată în negru să dispună de procedee mai sofisticate, pe care

nu le observasem; în orice caz, nu l-am mai văzut nici la gară şi nici când am ajuns la Londra pe seară. M-am întors pe jos acasă, ocolind pe nişte străzi lăturalnice şi uitându-mă mereu înapoi. Mă deprinsesem cu acest mod de viaţă în jungla Americii Centrale, unde sălbăticia mă făcuse să nu mă încred în nimeni şi acum, procedam la fel în civilizata şi pustia Londră.

Marian n-avea nimic îngrijorător să-mi comunice. De-abia aştepta veştile mele. După ce a aflat, s-a mirat cum de puteam fi atât de liniştit.

În realitate, mă aşteptasem la acest rezultat. Am vrut doar să nu renunţ la nici o posibilitate. În sufletul meu eram fericit că bătălia se limita la confruntarea dintre mine şi sir Percival. Răzbunarea mă mâna de la spate şi, alături de celelalte imbolduri de ordin practic mă făcea să aştept cu nerăbdare momentul în care să-l văd pus în dificultate pe nefericitul care o distrusese pe Laura.

Deşi dorul răzbunării era mai puternic, nu m-am gândit niciodată să sper la mâna Laurei sau la avantajele pe care le-aş putea obţine de la sir Percival, dacă ar fi depins de mine. Nu mi-am pus niciodată problema că „Dacă ies triumfător, sir Percival o va pierde pe Laura şi va fi a mea”. Nu îndrăzneam să o privesc şi să-mi zugrăvesc viitorul în asemenea culori. Era atât de schimbată, încât afecţiunea mea se transformase mai degrabă în duioşie şi compătimire, ca la un frate sau la un tată, pot să jur asta în faţa lui Dumnezeu. Nu doream decât s-o văd sănătoasă. Îmi puneam toate speranţele în clipa când o voi vedea din nou veselă şi doream să se uite la mine ca atunci.

Nu intenţionez să mă disculp, dar rândurile care vor urma, îmi vor pune poate încrederea la îndoială. De aceea vreau să judecaţi cât mai obiectiv comportarea mea.

*

La două zile după vizita mea în Hampshire, am chemat-o pe Marian la mine în odaie şi i-am împărtăşit ce intenţionam să fac pentru a dezlega misterul care-l învăluia pe sir Percival Glyde.

Trebuia mai întâi să pătrundem taina femeii în alb care rămăsese un mare semn de întrebare în mâinile noastre. Puteam să mă lămuresc doar dacă aş fi apelat la mama Annei Catherick. Oricum n-aveam nici o şansă s-o conving să-mi mărturisească ceva dacă nu-i făceam anumite aluzii legate de familia ei şi de legăturile lui sir Percival, iar pentru aceasta trebuia să dau de doamna Clements. Deci, singurul meu sprijin deocamdată era devotata prietenă a Annei Catherick.

Cum puteam oare să dau de doamna Clements?

Tot Marian a fost cea care mi-a oferit o soluţie, cât se poate de logică. Ea mi-a propus să trimită o scrisoare la ferma din apropierea Limmeridgeului (Todd's Corner) şi să se intereseze dacă doamna Clements mai dăduse de veste în ultimul timp. Nu ne imaginam cum fusese smulsă Anne Catherick de lângă ea, dar se presupunea că doamna Clements o va căuta acolo unde ştia că biata făptură tânjeşte cel mai mult: la Limmeridge. Ideea isteţei Marian era foarte bună, aşa că i-a scris doamnei Todd chiar atunci.

În aşteptarea răspunsului am adunat tot ce ştia Mari-an despre rudele lui sir Percival şi ce făcuse până să se căsătorească. Nu ştia prea multe, iar informaţiile erau culese prin intermediul altor persoane. Totuşi garanta pentru veridicitatea lor.

Sir Percival era singurul copil al defunctului sir Felix Glyde. Acesta se născuse cu un defect monstruos şi jenant şi de aceea trăia foarte retras. Cea mai mare pasiune a vieţii sale era muzica. Luase în căsătorie o doamnă care împărtăşea aceleaşi gusturi cu el şi despre care se ştia că era o mare muziciană. Intrase din tinereţe în posesia proprietăţii de la Blackwater Park. Vecinii nu au încercat să lege prietenii nici cu el şi nici cu soţia lui, cu excepţia pastorului parohiei.

Acesta era o persoană foarte încăpăţânată, dotată cu mare perseverenţă. Aflase că sir Felix fusese caracterizat în colegiu drept un revoluţionar în materie de politică şi un ateist convins. Prin urmare, s-a gândit că trebuia să-şi îndrume stăpânul pe calea cea dreaptă. Sir Felix şi-a ieşit din fire şi l-a jignit atât de revoltător pe preot de faţă cu toată lumea, încât familiile de vază din împrejurimi, s-au simţit ofensate şi i-au adresat scrisori pline de mustrări. Chiar şi arendaşii de pe moşia Blackwater Park şi-au exprimat indignarea. Baronetul care

nu aprecia viaţa la ţară şi căruia puţin îi păsa de domeniu şi de ceilalţi oameni, a afirmat că n-o să se mai lase tulburat de cei de la Blackwater Park şi, de atunci n-a mai călcat pe acolo.

A stat o vreme la Londra, împreună cu soţia lui, după care a plecat pe continent şi n-a mai pus piciorul în Anglia. A locuit în Franţa şi apoi în Germania, fiind la fel de retras şi solitar din pricina lui sir Felix, care ajunsese să fie obsedat de diformitatea sa. Unicul lor fiu, Percival, văzuse lumina zilei în străinătate şi studiase sub îndrumarea unor profesori particulari. Mama lui a murit prima, urmată la scurt timp de tatăl său, care s-a stins prin 1825 – 1826. Sir Percival văzuse Anglia de vreo două sau trei ori înainte de decesul părintelui său, dar, cu răposatul domn Fairlie nu făcuse cunoştinţă decât după moartea lui sir Felix.

Au pus bazele unei strânse prietenii, cu toate că sir Percival nu prea trecea pe la Limmeridge House (s-ar fi putut să nu fi trecut deloc). Poate că domnul Frederick Fairlie l-a văzut alături de fratele său, Philip Fairlie. În orice caz, sir Percival era prieten doar cu tatăl Laurei.

Acestea erau singurele lucruri pe care le cunoştea Marian. Nu mă ajutau practic cu nimic, dar, le-am însemnat cu atenţie, în caz că îmi vor fi de folos mai târziu.

Scrisoarea doamnei Todd (pe care i-am precizat s-o trimită unui oficiu poştal, destul de departe de noi) n-a întârziat să sosească. Din acel moment, norocul a început să ne surâdă. Doamna Todd ne oferea prima veste însemnată.

Doamna Clements adresase o depeşă la Todd's Corner, aşa cum am presupus, scuzându-se pentru plecarea ei pripită (imediat după ce discutasem cu femeia în alb în curtea cimitirului din Limmeridge), anunţând-o pe doamna Todd că a pierdut-o pe Anne. O ruga să-i dea imediat de ştire dacă o zărea prin împrejurimi, la Limmeridge. În acest scop, îşi dăduse adresa la care putea lua legătura cu ea, iar doamna Todd îi transmisese această adresă lui Marian. Locuia la Londra, la o distanţă de o jumătate de oră de mers pe jos de noi.

Cu alte cuvinte, mă conduceam şi eu după proverbul: „bate fierul cât e

cald”, aşa că, a doua zi, cu noaptea-n cap m-am dus s-o vizitez pe doamna Clements. Planul meu începea să se contureze. Istorisirea eforturilor mele disperate continuă în rândurile care vor urma.

6.

Doamna Todd locuia într-un cartier respectabil, în apropiere de Gray Inn’s Road.

Când am sunat a apărut în prag chiar doamna Clements. Nu m-a recunoscut şi s-a interesat ce treabă aveam cu ea. I-am amintit de discuţia noastră din cimitirul de la Limmeridge, când vorbisem cu femeia în alb, scoţând în evidenţă că eu eram cel care o ajutase pe Anne Catherick (aşa cum afirmase şi ea) să se salveze şi să-şi piardă urma. Acest fapt a făcut ca doamna Clements să mă privească cu alţi ochi. Şi-a adus aminte imediat şi m-a invitat în salonaş, dornică să audă ce doream să-i spun despre biata Anne.

Înainte să-i mărturisesc adevărul, ar fi trebuit să-i expun urzeala intrigilor în care fusese prinsă şi protejata ei, or, n-aveam curajul să mă destăinui în faţa unei necunoscute. Aşa că, i-am dat să înţeleagă că doream să-i găsesc pe cei care o răpiseră pe Anne. M-am grăbit să precizez, ca să nu mă acuze mai târziu că am indus-o în eroare, că nu credeam să mai trăiască. Tocmai de aceea, ţineam neapărat să-i fac să plătească pentru faptele lor pe cei doi bărbaţi, pe care-i suspectăm a fi răspunzători de dispariţia ei şi de răul pricinuit mie şi unor persoane apropiate mie. Spunând acestea, i-am permis doamnei Clements să aprecieze dacă meritam sau nu încrederea ei (indiferent de scopul pe care-l urmăream) şi dacă dorea să-mi destăinuie ce ştia.

Pentru moment, sărmana femeie nu se lămurise ce doream de la ea. Mi-a declarat că îmi va răspunde la întrebări, în amintirea Annei. M-a rugat s-o ajut pentru că nu prea se pricepea să-şi redea în cuvinte gândurile.

Experienţa mă învăţase că oamenii de acest gen trebuiau luaţi tare de la început, aşa că i-am sugerat doamnei Clements să-mi explice mai întâi de ce fugise din Limmeridge. Apoi, din aproape în aproape, am adus în discuţie şi dispariţia Annei.

Iată ce mi-a comunicat:

După ce au părăsit ferma Todd's Corner, doamna Clements şi Anne s-au suit în trenul cu direcţia Derby, zăbovind o săptămână, deoarece starea bietei fete se înrăutăţise. Pe urmă, au plecat la Londra şi au stat împreună în apartamentul mobilat închiriat de doamna Clements. Mai târziu, au fost nevoite să se mute din pricina unor neînţelegeri cu proprietarul. Spaima pe care o resimţise Anne de câte ori voiau să iasă la plimbare, s-a transmis treptat şi doamnei Clements… În cele din urmă, s-au dus în cel mai retras colţ din Anglia, în oraşul Grinsby din Lincolnshire, unde copilărise răposatul ei soţ. Rudele din partea lui erau persoane onorabile, care-i acordaseră de fiecare dată multă înţelegere doamnei Clements aşa că ea considera că era bine să le ceară sfatul. Anne nu dorea să revină alături de mama ei, în Welmingham, pentru că o aruncase în ospiciu şi se temea că acolo, sir Percival ar fi dat imediat de ea. Doamna Clements îi dăduse dreptate.

Boala Annei s-a agravat la Grinsby, mai ales după ce a citit în ziare despre căsătoria lady-ei Glyde.

Medicul la care s-a apelat, a declarat că era grav bolnavă de inimă. Anne a zăcut la pat vreme îndelungată şi a rămas vlăguită de puteri. Mai avea crize câteodată, dar nu la fel de violente. Starea ei gravă, a obligat-o să-şi petreacă la Grinsby prima jumătate a anului ce a urmat. Se pare că n-ar fi plecat de acolo, dacă nu i-ar fi venit deodată ideea să plece în Hampshire şi să încerce să discute între patru ochi cu lady Glyde.

Doamna Clements s-a străduit din răsputeri să-i schimbe gândurile, dar Anne a insistat, fără nici o explicaţie, să-şi pună în aplicare planul, declarând că simte că n-o să mai trăiască mult şi trebuie să-şi descarce sufletul faţă de lady Glyde, indiferent ce-ar fi. Era atât de pornită, încât a afirmat că se va duce de una singură, dacă doamna Clements se împotriveşte. S-a apelat din nou la doctor, care a spus că nu era indicat să fie oprită pentru că ar fi cuprinsă de altă criză, la care n-ar mai fi reuşit să facă faţă. Doamna Clements a fost deci nevoită să se supună voinţei ei. Cu sufletul strâns de presimţiri negre, au pornit împreună la drum.

În trenul de la Londra la Hampshire, doamna Clements a remarcat că unul din călători era bine informat în legătură cu Blackwater Park. Aşa au aflat că cel mai nimerit loc unde se puteau adăposti fără să se afle în imediata apropiere a moşiei lui sir Percival era satul Sandon – o aşezare destul de însemnată. Erau doar patru mile de acolo şi până la Blackwater Park – iar Anne străbătea drumul pe jos şi la venire şi la înapoiere de când începuse să spioneze pe lângă lac.

În timpul celor câteva zile pe care le petrecuseră la Sandon, au stat în gazdă la o văduvă de bună-credinţă, tocmai în marginea satului, iar doamna Clements a încercat încă de la început să-i intre în voie femeii şi să se asigure de discreţia ei. Se străduise de asemenea, s-o împiedice pe Anne să-i scrie lady-ei Glyde. Anne, însă, văzând că scrisoarea anonimă pe care o trimisese la Limmeridge nu-şi atinsese scopul, îşi luase inima-n dinţi să i se adreseze personal.

Doamna Clements a stat în permanenţă în preajma ei, ţinându-se mai departe de ea, ca să nu fie remarcată. Bătrâna nu s-a încumetat niciodată să vină lângă coliba de lângă lac şi să spioneze. După ce Anne a revenit din ultima ei incursiune atât de primejdioasă, drumul lung pe care-l parcursese şi teama pe care o resimţise i-au cauzat o nouă criză, aşa cum bănuise doamna Clements, aşa că nu s-a putut ridica din pat.

Doamna Clements a înţeles că singurul mod în care ar fi putut s-o calmeze pe Anne şi s-o facă să-şi revină ar fi fost să se întâlnească chiar ea cu lady Glyde (care urma, conform spuselor Annei să vină la baraca de lângă lac) şi s-o roage s-o însoţească până la căpătâiul Annei. Când s-a văzut însă la marginea plantaţiei, doamna Clements nu a dat nas în nas cu lady Glyde, ci cu un domn înalt, solid, nu prea tânăr, care se plimba cu o carte în mână – adică a dat peste contele Fosco.

Contele a studiat-o cu mare atenţie şi apoi, s-a interesat dacă trebuia să se întâlnească cu cineva, pentru că el urma să transmită un mesaj şi nu era lămurit.

Atâta i-a trebuit doamnei Clements. I-a mărturisit tot şi l-a rugat să transmită el mesajul mai departe, pentru că ea era preocupată de sănătatea Annei. Contele s-a arătat deosebit de amabil, precizând că

mesajul său era de mare importanţă. Lady Glyde le implora pe Anne şi pe protectoarea ei să plece de urgenţă la Londra, pentru că sir Percival era pe urmele lor. În câteva zile, va sosi şi ea la Londra şi, dacă Clements dorea să-i dea adresa la care puteau fi găsite, se vor întâlni peste vreo două săptămâni. Contele a precizat că a alergat după Anne să-i comunice toate acestea, dar vederea lui a băgat-o în sperieţi şi i-a fost imposibil să discute.

Doamna Clements, i-a explicat foarte întristată şi agitată că dorea din toată inima s-o ştie pe Anne la Londra, departe de orice primejdii, dar deocamdată îi era imposibil, pentru că Anne se îmbolnăvise. Contele s-a interesat dacă doamna Clements chemase medicul şi aflând că se temuse să nu fie descoperite, i-a explicat că şi el era medic şi, dacă doreşte, va merge împreună cu ea să dea o mână de ajutor bolnavei. Doamna Clements i-a acceptat cu recunoştinţă ajutorul contelui Fosco (convinsă fiind că spusese adevărul pentru că era mesagerul lady-ei Glyde).

Când au ajuns, au găsit-o pe Anne dormind. Contele a fost surprins s-o vadă (desigur, din pricina asemănării ei izbitoare cu lady Glyde). Sărmana doamnă Clements a pus zăpăceala lui pe seama bolii atât de grave a Annei. A lăsat-o să doarmă şi s-a mulţumit doar să-i controleze pulsul cu atenţie. Sandon era o aşezare importantă, astfel încât contele s-a dus la spiţer, înmânându-i un bileţel cu scrisul său. După ce a luat medicamentul, i-a explicat doamnei Clements că era vorba de un stimulent care-i va permite Annei Catherick să se ridice din pat şi să îndure oboseala drumului până la Londra. Doctoria trebuia dată la anumite intervale, chiar din ziua următoare. După trei zile abia se va simţi destul de în puteri ca să călătorească.

Au căzut de acord ca s-o aştepte pe doamna Clements în gara Blackwater şi să le urce în trenul de amiază. Dacă nu le găsea pe peron, va trage concluzia că starea Annei se agravase şi va trece pe la ele.

Dar evenimentele care s-au petrecut au făcut-o să nu mai apeleze la ajutorul lui.

Medicamentul parcă a înviat-o pe Anne. S-a liniştit complet, mai ales când a aflat că se va întâlni peste puţin timp la Londra cu lady Glyde.

Exact cum stabiliseră (zăboviseră mai puţin de-o săptămână în Hampshire) au plecat la gară. Acolo, erau aşteptate de conte şi de o doamnă în etate care le va însoţi, din câte înţelesese, până la Londra. Bărbatul s-a purtat deosebit de amabil şi le-a instalat personal în compartiment amintindu-i doamnei Clements să-i transmită lady-ei Glyde adresa ei. Femeia mai în vârstă nu a intrat în acelaşi compartiment cu ele şi nu a remarcat încotro a luat-o după ce au sosit la Londra. Doamna Clements a găsit o casă respectabilă într-o zonă liniştită şi a închiriat-o. Apoi, a transmis adresa lady-ei Glyde aşa cum promisese.

Timp de două săptămâni, n-au primit nici o veste.

Apoi, a apărut o doamnă (aceeaşi pe care o observase la gară) într-o trăsură explicându-le că fusese trimisă de lady Glyde, care trăsese la un hotel din Londra şi care, era nerăbdătoare să se întâlnească cu doamna Clements, pentru a stabili când putea s-o vadă pe Anne. Doamna Clements s-a învoit (mai ales că a rugat-o şi Anne care era de faţă) pentru că nu urma să întârzie mai mult de o jumătate de oră. După aceea, s-a suit în trăsura doamnei mai în vârstă (care nu putea fi alta decât doamna Fosco) şi au pornit împreună. Parcurseseră deja o bucată de drum când doamna a făcut semn vizitiului să oprească în faţa unei prăvălii, până să ajungă la hotel şi s-a făcut nevăzută.

După o vreme, doamna Clements s-a impacientat şi a spus vizitiului s-o ia îndărăt spre casa ei. Când a deschis uşa apartamentului, n-a mai zărit nici urmă de Anne.

N-a aflat decât un mic amănunt de la o servitoare care deretica prin vecini. Ei îi fusese înmânată o scrisoare, de către un băiat de stradă, precizându-i că trebuia s-o dea de urgenţă „domnişoarei de la etajul doi” (deci la apartamentul ocupat de doamna Clements). Nici nu ajunsese bine la parter, când a observat că Anne a plecat, înveşmântată în şal şi cu boneta pe cap. N-am găsit nici urmă de scrisoare, aşa că îmi este imposibil să ştiu ce veşti primise Anne ca să-i dea curajul să plece de una singură. Era cu atât mai incredibil, cu cât ea nu îndrăznea să se plimbe prin Londra, decât la braţul meu. Dacă doamna Clements şi-ar fi închipuit acest lucru, ar fi refuzat s-o părăsească, fie şi pentru o jumătate de oră.

Imediat cum şi-a revenit, s-a gândit să plece la ospiciu, bănuind că Anne fusese încredinţată din nou acestei instituţii.

A doua zi, când a ajuns acolo – ştia unde, de la Anne – a fost informată că nu exista nici o persoană cu un astfel de nume acolo. Se trage concluzia că ea s-a dus cu o zi sau două înainte de internarea lady-ei Glyde. Trimisese apoi o scrisoare doamnei Catherick, la Welmingham, interesându-se dacă o putea lămuri în legătură cu fiica ei, dar fără nici un rezultat. Aici s-au oprit cercetările doamnei Clements, neştiind încotro să-şi îndrepte căutările. Până în ziua de azi, n-a reuşit să afle cum a dispărut sărmana Anne şi care este deznodământul acestor întâmplări nefericite.

7.

Pentru moment, spusele doamnei Clements – cu toate că reprezentau noutăţi pentru mine – nu erau de mare importanţă.

Se desluşea foarte clar că maşinaţiile diabolice, prin care Anne Catherick fusese obligată să plece la Londra şi prin care fusese răpită de lângă protectoarea ei, fuseseră regizate de contele Fosco şi de soţia lui care meritau să fie daţi pe mâna legii. Pe mine mă interesa deocamdată cu totul altceva. Prin vizita mea la doamna Clements urmăream să luminez calea care trebuia să mă ducă cât mai aproape de taina lui sir Percival, or eu nu realizasem nimic în acest sens. M-am gândit atunci să o stârnesc, făcând aluzii la fapte şi la persoane din trecut, la care nu se referise până acum.

— Ţin foarte mult să-ţi fiu de ajutor – am zis eu. Să ştii că-mi pare foarte rău pentru ce ţi s-a întâmplat. Dumneata, doamnă Clements, te-ai purtat cu Anne ca şi când ar fi fost propriul dumitale copil, n-ai ce să-ţi reproşezi.

— Trebuia să am grijă de ea domnule – mi-a răspuns ea cu modestie. Am avut grijă de ea când era doar un bebeluş. Eu i-am dat de mâncare şi, vă rog să mă credeţi, mi-a venit destul de greu. Vă închipuiţi că mi-ar păsa atât de mult de ea, dacă nu i-aş fi vegheat primii paşi şi nu i-aş fi făcut primele rochiţe? Am considerat întotdeauna că Dumnezeu m-a binecuvântat cu prezenţa ei fiindcă nu mi-a dăruit copii. Acum, când

n-o mai am, mă întorc cu gândul în trecut şi izbucnesc adesea în plâns.

Am stat să-şi mai revină. Poate că femeia mă putea ajuta să descopăr secretul care mă obseda de luni şi luni de zile!

— Pe doamna Catherick o ştiai cu mult înainte să se nască Anne? m-am interesat eu.

— Nu chiar, domnule. Să fi fost vreo patru luni. Pe atunci, ne întâlneam mereu, fără să fim însă prietene.

Mi-a vorbit pe un ton mai hotărât când mi-a oferit această explicaţie. Deşi întoarcerea în lumea trecutului o întrista, retrăirea faptelor şi întâmplărilor de atunci, îi aducea o oarecare uşurare acum, când nenorocirile prezentului o copleşiseră.

— Erai vecină cu doamna Catherick? am întrebat-o eu încurajând-o tot mai stăruitor.

— Exact domnule. Locuiam în Old Welmingham.

— Old Welmingham? Deci există două sate cu ace-laşi nume în Hampshire?

— Nu, domnule. Acum nu mai sunt. Erau acum mai bine de 23 de ani. S-a construit o nouă aşezare, cam la două mile de râu, şi Old Welmingham a rămas părăsit. Oraşul actual se numeşte Welmingham şi n-a mai păstrat din vechiul sat decât casa parohială, care stă solitară, în mijlocul unor clădiri dărăpănate, pe jumătate prăbuşite. Ah, domnule, de când sunt, am asistat la multe transformări jalnice. În tinereţea mea, era o aşezare veselă şi arătoasă.

— Ai locuit acolo înainte de căsătorie, doamnă Clements?

— Nu, eu m-am născut în Norfolk, iar bărbatul meu era din Grinsby,

cum v-am explicat mai-nainte şi tot acolo a deprins şi meseria. A aflat însă, de la prietenii săi din sud că în Southampton se putea înjgheba un negoţ bun, aşa că a pornit într-acolo. Nu s-a îmbogăţit cine ştie ce, dar şi-a asigurat un venit onorabil pentru a se retrage apoi în Old Welmingham. Pe urmă, după ce m-am căsătorit cu el, m-am stabilit şi eu acolo. Nu eram la tinereţe, dar am dus-o foarte bine împreună, în orice caz, mult mai bine decât vecinii noştri, fa-milia Catherick, care au sosit la Old Welmingham, la un an sau doi după mine.

Soţul meu îl cunoştea doar pe el, nu şi pe nevasta lui. Pe dânsa n-am mai văzut-o nici unul din noi. Graţie protecţiei unui domn, Catherick a fost numit în postul de secretar la biserica din Welmingham şi s-a mutat lângă noi. A venit împreună cu soţia lui, erau proaspăt căsătoriţi. După câtva timp, am aflat că fusese cameristă la o familie din Varneck Hall, în apropiere de Southampton. Catherick de-abia reuşise să-i obţină mâna, pentru că era tare încrezută. El insistase de multe ori şi în cele din urmă se dăduse bătut, văzând că nici nu-l bagă în seamă. Însă, când s-a retras, ea s-a răzgândit şi l-a acceptat fără să-i explice de ce. Sărmanul meu soţ mi-a spus că el n-ar fi trebuit s-o accepte ca s-o înveţe minte. Dar Catherick o iubea nebuneşte şi nu i-a reproşat nimic, niciodată. Avea o fire pătimaşă şi aprigă. Eu cred că ar fi stricat chiar şi o nevastă cumsecade, nu numai una năzuroasă ca doamna Catherick. Zău, domnule, ştiu că nu-i frumos să critici, dar era egoistă şi rea din cale-afară. Îi ardea doar de lux şi-l trata cu indiferenţă pe Catherick, deşi el nu ştia ce să-i mai facă. Soţul meu mi-a zis de când i-a văzut că n-or s-o ducă mult timp împreună şi a avut dreptate. Nici nu se scurseseră patru luni de când se stabiliseră lângă noi, că a izbucnit între ei o ceartă furtunoasă, care i-a obligat să se despartă. Nici unul, nici altul nu era mai breaz; erau imposibili, ce mai!

— Adică şi soţul?

— Ah, nu domnule! Bietul Catherick eram demn de compătimit. Mă refeream la nevasta lui şi la bărbatul…

— La bărbatul care a declanşat cearta?

— Exact, domnule. Era o persoană de neam mare, cu educaţie înaltă care ar fi trebuit să ştie cum să se comporte. Şi dumneavoastră aţi avut

ocazia să-l cunoaşteţi domnule, la fel ca şi sărmana Anne, din nefericire.

— Vreţi să spuneţi, sir Percival Glyde?

— Da, sir Percival Glyde.

Mi se accelerase pulsul – credeam că descoperisem în sfârşit secretul. Nu-mi închipuiam ce alte amănunte uimitoare aveam să aflu şi cât de rău aveau să se încâlcească toate!

— Sir Percival locuia şi el pe-aproape? m-am interesat eu.

— Nu domnule. Nu-l mai văzusem până atunci. Tatăl său murise nu de mult prin ţări străine. Ţin minte că umbla în doliu. S-a adăpostit la hanul de pe malul râului (care nu mai exista acum) unde veneau de obicei la pescuit bărbaţii de fa-milie. La început, nu l-a băgat nimeni în seamă. Nu era mare mirare ca domnii să vină la pescuit în această regiune din toate colţurile Angliei.

— A venit în sat înainte de naşterea copilei?

— Da, domnule. Anne a văzut lumina zilei în iunie 1827, iar el şi-a făcut apariţia la sfârşitul lui aprilie sau începutul lui mai.

— La început nu l-a recunoscut nimeni nu? N-aţi remarcat că l-ar fi cunoscut cineva? Nici doamna Catherick şi nici altcineva, nu-i aşa?

— Să vedeţi domnule, aceasta a fost şi părerea noastră la început. Dar, când s-a declanşat cearta, am bănuit că se cunoşteau mai de mult. Ţin minte cum s-au petrecut lucrurile, de parcă s-ar fi întâmplat de-abia ieri. O dată, pe înserate, Catherick a intrat la noi în curte şi ne-a sculat din somn zvârlind cu pietricele în geam. Îl striga agitat pe soţul meu, zbierând că voia să-i spună ceva. Au discutat mult timp. Când soţul meu s-a întors, se schimbase la faţă şi îl apucase tremuratul. S-a aşezat pe pat şi a exclamat: „Lizzie! Ţi-am spus că femeia asta este diavolul în persoană. Am intuit eu că s-a apropiat sfârşitul. Catherick a dat

peste mai multe batiste dantelate, două inele de aur cu pietre preţioase, un ceas de aur cu lanţ, ascunse în sertarul soţiei sale, iar ea n-a vrut să-i mărturisească cine i le-a dăruit”. Şi ce bănuieşte, „nu cumva îşi închipuie că le-a furat?” l-am întrebat eu. „Nu, mi-a răspuns el, era destul de grav şi aşa, dar n-avea de unde să le fure şi nici n-ar fi făcut aşa ceva. Nu Lizzie, i-au fost dăruite. Catherick a observat că pe obiecte sunt gravate iniţialele ei şi a surprins-o discutând foarte prietenos cu bărbatul în doliu, aşa cum nu se cuvine unei femei măritate. Mă refer la sir Percival Glyde. Să-ţi ţii gura, ai grijă, pentru că, deocamdată, l-am potolit pe Catherick. L-am rugat să se abţină şi să stea să aştepte câteva zile ca să se convingă”. „Eu zic că n-ai dreptate. Este imposibil ca doamna Catherick căreia nu-i lipseşte nimic şi este o femeie respectabilă să se facă de râs cu un necunoscut ca sir Percival Glyde!” „Bine, dar dacă se ştiu mai dinainte? spuse soţul meu. Aşa s-ar putea explica şi faptul că a acceptat să se mărite cu Catherick. S-a răzgândit după ce refuzase de nu ştiu câte ori. Lizzy, aşa procedează în mod obişnuit femeile neserioase. Îşi iau bărbaţi corecţi, care sunt îndrăgostiţi de ele, ca să-i ducă de nas. Oricum, doamna Catherick este cea mai păcătoasă din toate, o să ne lămurim noi. Vei vedea!” Vorbele soţului meu s-au adeverit peste două zile.

Doamna Clements s-a oprit o clipă, după care a continuat. Însă, aveam impresia că mă depărtez tot mai mult de problema care mă preocupa pe mine. Era imposibil ca istorisirea aceasta banală despre necinstea unei femei şi neruşinarea unui bărbat să reprezinte misterul păzit cu atâta străşnicie de sir Percival Glyde!

— Aşa că domnul, a urmat sfatul bărbatului meu şi a avut răbdare – a continuat doamna Clements. Şi, după cum am amintit mai-nainte s-a convins foarte repede. În ziua următoare, a surprins-o pe nevasta lui şi pe sir Percival, vorbind în şoaptă, în sacristia bisericii. Consideraseră probabil că acolo n-o să-i descopere nimeni. Sir Percival, s-a înroşit la faţă şi s-a străduit să se disculpe, dar vorbele sale îl acuzau şi mai mult, aşa că, bietul Catherick (despre care v-am explicat că era pătimaş) s-a înfuriat şi l-a lovit. Din păcate, blestematul nobil era mult mai puternic şi l-a snopit în bătaie. Nici măcar n-a putut fi ajutat de vecini sau de cunoscuţi. Aceste evenimente au avut loc pe înserat şi, când soţul meu l-a căutat mai târziu pe Catherick, acesta dispăruse, fără să-i lase vorbă cuiva. Omul îşi dăduse seama probabil de ce fusese luat în căsătorie şi, copleşit de mâhnire şi ruşine, bătut şi înjosit de amantul soţiei sale, preferase să se facă nevăzut. Preotul la care slujea, a dat un anunţ în ziar, implorându-l să revină şi promiţându-i că se va bucura de respectul tuturor. Dar Catherick era prea mândru şi

ambiţios ca să se lase convins. Soţul meu a aflat mai târziu că s-a stabilit în America şi că-i mergea foarte bine. Mi se pare şi că acum se află tot acolo, dar nici prietenii lui şi nici neruşinata de nevastă-sa nu speră să-l mai revadă.

— Dar sir Percival ce-a făcut? m-am interesat eu. I-a purtat de grijă?

— Nu, domnule. De-abia aştepta s-o şteargă. Când a izbucnit cearta a jignit-o pe doamna Catherick, iar a doua zi a dispărut şi el.

— Şi doamna Catherick ce-a făcut? Presupun că n-a avut obrazul să mai rămână în sat.

— Da' de unde, domnule. Puţin i-a păsat de toţi. A declarat faţă de preot şi restul lumii că soţul ei s-a pripit şi a judecat-o greşit, pentru că ea era femeie cinstită. Până să plec eu, a stat la Old Welmingham, iar apoi, când s-a extins noul oraş şi oameni onorabili s-au mutat acolo, a ţinut neapărat să le urmeze exemplul. Şi la ora actuală, se află tot acolo şi presupun că nici nu intenţionează să plece vreodată de acolo. Ţine neapărat să-i calce pe nervi şi să sfideze bunul simţ până când va închide ochii definitiv.

— Bine, dar cum a supravieţuit în acest răstimp? am întrebat eu. A ajutat-o cumva soţul ei?

— Păi să vedeţi cum a fost domnule – mi-a explicat doamna Catherick. A doua oară, când i-a scris bunul meu bărbat, preciza că ea nu trebuia să renunţe la numele de Catherick şi că putea să locuiască în casa lui, pentru că n-avea nici un motiv să o părăsească şi să cerşească la colţ de stradă. Ba mai mult îi stabilise o mică rentă şi pentru a intra în posesia ei, trebuia să se deplaseze o dată la trei luni la o bancă din Londra.

— Şi ea a luat banii?

— Nu, domnule. A declarat că nu admite să-i rămână datoare lui Catherick şi s-a ţinut de cuvânt. La moartea dragului meu soţ, care m-a lăsat pe mine, singura lui moştenitoare, am dat de scrisoarea lui

Catherick şi am rugat-o pe soţia lui să mă anunţe dacă va fi vreodată strâmtorată. „Prefer să apelez la oricine, fie el un străin, mi-a spus ea, decât să ajung la mâna lui Catherick sau a prietenilor săi. Asta-i tot ce vă pot spune şi ar fi bine să-i comunicaţi şi lui dacă vă mai trimite vreo scrisoare”.

— Bănuieşti că avea propriul ei venit?

— Ah, domnule, da’ de unde. Nu era o sumă importantă. Tocmai de aceea cred că era ajutată pe ascuns de sir Percival Glyde.

*

Am rămas pe gânduri, răsucind pe toate părţile vorbele doamnei Clements. Era evident că povestirea ei nu mă du-sese mai aproape de mister. Dimpotrivă, apucasem pe o cărare care se afunda la un moment dat.

Erau totuşi unele amănunte care trebuiau cântărite cu chibzuinţă şi cercetate mai cu atenţie.

Astfel, nu înţelegeam de ce doamna Catherick se încăpăţânase să nu părăsească satul unde se făcuse de râs. Explicaţia ei era superficială. Mai degrabă, bănuiam că nu era în măsură să-şi stabilească de una singură ce avea de făcut, iar unica persoană care-i poruncea, nu putea fi decât cel care o întreţinea. Nu se folosea de banii soţului ei, n-avea altă sursă de venit, nu avea prieteni şi toţi o priveau cu dispreţ. Cine altul putea deci s-o ajute, decât sir Percival Glyde?

Stând şi judecând şi ajungând la concluzia că doamna Catherick cunoştea misterul baronetului, era perfect faptul că sir Percival a obligat-o să rămână la Welmingham, pentru că acolo, nu se uita nimeni la ea şi n-avea cum şi cui să trăncănească despre taina care îl ardea atât de mult. Dar ce trebuia oare păstrat cu atâta grijă? În orice caz nu legătura ei cu sir Percival de care aflaseră toţi. Dacă admitem, la fel ca doamna Clements şi ceilalţi vecini că sir Percival se ruşina din pricina dezonoarei pe care o aruncase pe capul doamnei Catherick, atunci unde era misterul de care se temea baronetul?

Dezlegarea tainei stătea în întâlnirile lor pe ascuns, în şuşotelile dintre nevasta dascălului şi „domnul în haine negre”. Nu cumva realitatea era cu totul alta decât voia să pară? Dacă vorbele doamnei Catherick, care afirmase că era victima unei erori se dovedeau adevărate? Şi dacă nu, poate că sir Percival nu era vinovatul căutat de soţul încornorat! Ba mai mult, era posibil ca sir Percival să fi admis bucuros această postură de amorez, pentru a distrage atenţia de la alt fapt, mult mai grav. Iată punctul în care trebuia să insist dacă voiam să fac lumină în această încurcătură de fapte şi amănunte aparent uşor de explicat.

Am continuat s-o descos pe doamna Clements, ca să mă lămuresc dacă domnul Catherick era convins că fusese înşelat. Într-adevăr aşa era! Oamenii trăseseră concluzia că doamna Catherick fusese sedusă de un om bogat şi se măritase după aceea, de nevoie. Ba mai mult, garantau că fetiţa, sărmana Anne, nu era copilul lui.

Continuând cu presupunerile, am vrut să aflu dacă bănuiau că sir Percival ar fi tatăl ei adevărat. Aici lucrurile erau mai neclare. Trebuia să întreb dacă semănau.

— Cred că l-aţi remarcat pe sir Percival când venea în sat, nu? am zis eu.

— Desigur domnule, de nu ştiu câte ori – mi-a răspuns doamna Clements.

— Ţi se pare că Anne are trăsăturile lui?

— Nu, domnule, nici vorbă.

— Atunci ale mamei sale?

— Nici atât, domnule. Doamna Catherick este o femeie brunetă, rotundă şi bucălată la faţă.

Deci, nu semăna cu mama, nici cu presupusul ei părinte. Nu mă bazam numai pe aspectul fizic. S-ar fi putut descoperi că cei doi se cunoscuseră înainte ca femeia să se stabilească la Old Welmingham. De aceea, mi-am îndreptat cercetările în această privinţă.

— Când ai dat prima oară ochii cu sir Percival, n-ai aflat ce făcuse şi de unde venea?

— Nu, domnule. Părerile erau împărţite. Unii susţineau că de la Blackwater Park, alţii din Scoţia.

— Până să se mărite, doamna Catherick a fost cameristă la Verneck Hall?

— Exact, domnule.

— Şi a muncit mult timp acolo?

— Da, mi se pare că vreo trei–patru ani.

— Ai aflat cumva cum se numea stăpânul ei?

— Da domnule. Era maiorul Donthorne.

— Ţi-a ajuns vreodată la urechi, ţie sau domnului Catherick, că sir Percival îl cunoştea pe acest domn sau îl vizita la Varneck Hall?

— Nu, din câte ştiu eu, nu!

Mi-am trecut în carneţel numele şi adresa maiorului. Poate aş fi încercat să-i vorbesc dacă mai trăia. Eu nu aveam impresia că sir Percival era tatăl Annei şi nici că ar fi fost iubitul mamei acesteia. Dimpotrivă eram din ce în ce mai sigur că dezonoarea doamnei Catherick nu avea nici o legătură cu taina baronetului. Nu ştiam ce s-o mai întreb pe doamna Clements ca să mă lămuresc mai bine. M-am

gândit la un moment dat să orientez discuţia înspre copilăria Annei şi să fiu atent la cel mai mic amănunt care mi-ar fi putut sugera ceva interesant.

— Nu mi-ai spus, doamnă Clements, – am continuat eu – cum de te-ai îngrijit tocmai dumneata de biata copilă zămislită în păcat şi sărăcie?

— Ah, domnule, n-avea cine să se ocupe de sărmana făptură – mi-a răspuns doamna Clements. Nemernica de maică-sa o ura, de parcă pruncul acela nevinovat ar fi fost răspunzător de păcatele ei. Îmi plângea inima de mila ei şi am hotărât s-o iau sub protecţia mea.

— Deci, Anne a rămas în seama dumitale, nu?

— Of, domnule, nu întotdeauna. Doamna Catherick avea toanele ei şi avea câteodată chef să mă irite pentru că mă ocupam de odrasla ei. Noroc că-i trecea repede. Mi-o aducea înapoi de fiecare dată şi biata de ea, de-abia aştepta să-mi sară în braţe, deşi la mine nu avea cu cine să se joace. Cel mai mult am stat separate când a plecat cu mama ei la Limmeridge. Era în anul când mi-a murit soţul şi am considerat că era de preferat s-o încredinţez mamei ei. Anne era în jur de 10 – 11 ani. Era înapoiată mintal pentru vârsta ei, dar era drăgălaşă şi plăcută la înfăţişare. Am stat să se întoarcă în sat, după care i-am propus mamei ei s-o duc la Londra – pentru că acolo voiam să mă stabilesc. Eram prea îndurerată ca să mai rabd să locuiesc la Old Welmingham. Totul era pustiu pentru mine acolo!

— Ei, şi doamna Catherick a fost de acord, nu?

— Da’ de unde, domnule! De când se înapoiase, era parcă şi mai pornită împotriva tuturor. Se spunea că fusese obligată să-i ceară permisiunea lui sir Percival să călătorească şi plecase la Limmeridge pentru a-şi veghea sora în ultimele clipe. Presupun că avea bani, dar, până la urmă se dovedi că suma lăsată a acoperit de-abia cheltuielile de înmormântare. Probabil că această constatare a scos-o din sărite, aşa că a refuzat să-mi încredinţeze fetiţa. Aveam impresia că este satisfăcută să ne vadă suferind pe amândouă. N-am putut decât să-i strecor pe furiş bietei copile adresa mea şi s-o sfătuiesc să mă caute dacă o să aibă nevoie de sprijin. Ah, s-a scurs multă vreme până am

dat din nou ochii cu ea. S-a întâmplat abia în noaptea când a fugit de la ospiciu.

— Doamnă Clements, ai aflat cumva pentru ce a izolat-o sir Percival?

— Nu pot să vă spun decât ce mi-a mărturisit Anne, domnule. Biata de ea, povestea cam aiurea şi fără logică când vorbea despre acest subiect. Îmi explicase că mama ei cunoştea taina lui sir Percival şi la un moment dat, după plecarea mea din Hampshire, o împărtăşise şi ei. Sir Percival a prins de veste şi a aruncat-o în ospiciu. N-a vrut să-mi încredinţeze secretul oricât am insistat. Mi-a declarat doar că mama ei l-ar fi putut nenoroci pe sir Percival. Poate că doamna Catherick nici nu i-a spus mai mult de atât. Eu cel puţin sunt convinsă că sărmana fată şi-ar fi deschis sufletul faţă de mine dacă ar fi ştiut taina, aşa cum îşi imagina.

Şi eu mă gândisem de multe ori la acest lucru. Discutasem adesea şi cu Marian şi îi împărtăşisem convingerea mea că Laura n-ar fi aflat oricum ceva important de la Anne Catherick, chiar dacă n-ar fi fost surprinse de Fosco la baraca de lângă lac. În mintea ei deranjată credea că ştie totul. În realitate i se întipăriseră doar crâmpeie din vorbele mamei ei. Sir Percival, la rândul lui şi-a luat toate măsurile de precauţie şi n-a vrut să rişte lăsând-o în libertate pe sărmana Anne.

Petrecusem destule ore în compania doamnei Clements. Era inutil să mai insist. Aflasem cam tot ce se putea de la binevoitoarea femeie şi mă lămurisem în multe privinţe. M-am sculat în picioare, gata să mă despart de doamna Clements după ce i-am mulţumit că mi-a acordat atâta timp.

— Mi-e frică să nu mă consideri prea curios – am zis eu. Te-am pisat cu nu ştiu câte întrebări şi dumneata ai fost aşa de amabilă şi mi-ai răspuns.

— Am făcut-o cu mare plăcere, domnule – a spus doamna Clements. S-a oprit un moment şi m-a studiat foarte serios. Aş fi vrut – continuă ea – să-mi fi spus mai multe lucruri despre Anne. Când v-am văzut, am sperat că o să-mi daţi veşti importante. Aş dori măcar să aflu dacă mai este în viaţă sau nu. Dumneavoastră mi-aţi mărturisit că nu credeţi să

mai fie printre cei vii. Zău, domnule, oare aşa a vrut Dumnezeu?

Mi s-a strâns inima de durere când am auzit-o vorbind în felul acesta.

— Mă tem că n-are rost să vă mai faceţi speranţe – am exclamat eu. Ştiu că sufletul ei s-a liniştit pentru totdeauna.

A fost prea mult pentru sărmana femeie. S-a lăsat să cadă pe scaun, îngropându-şi faţa în mâini.

— Ah, domnule – de unde aţi aflat? Cine v-a spus?

— Nu, doamnă Clements, n-am aflat de la nimeni. Sunt totuşi încredinţat că acesta este adevărul şi-ţi promit că o să te lămuresc atunci când va fi cazul. Deocamdată sunt şi eu în primejdie. Pot să-ţi spun doar că n-a suferit când şi-a dat sufletul. Boala de inimă a răpus-o, asta este. Ar trebui să te linişteşti şi să fii încredinţată că se odihneşte în cimitirul singuratic şi liniştit al unei biserici de la ţară. Este numai pace în jur şi cred că dumneata ai fi dorit s-o ştii într-un loc atât de tihnit.

— Deci a murit! spuse doamna Clements. A murit, atât de tânără şi nevinovată, iar eu am rămas să-mi târăsc anii după mine. Eu care i-am vegheat primii paşi, care am gătit-o cu primele rochiţe. Când a deschis gura să strige „mamă”, pe mine m-a chemat. Ah, iată-mă singură, fără draga mea Anne! Of, domnule – a insistat sărmana bătrână – oare a avut parte de o înmormântare frumoasă, aşa cum i-aş fi făcut-o eu?

M-am grăbit s-o liniştesc. Se pare că vorbele mele au avut darul s-o calmeze şi s-o ajute să se reculeagă.

— Domnule, aş fi suferit ca un câine dacă Anne n-ar fi fost înmormântată aşa cum se cuvine. Spuneţi-mi domnule, sunteţi sigur că aşa a fost?

I-am explicat că trebuia să aibă răbdare până când voi fi în măsură să-i mărturisesc tot adevărul.

— Îţi promit că o să mai trec pe la dumneata – am zis eu – fiindcă aş vrea să-mi faci un serviciu peste câteva zile când o să te mai linişteşti.

— Nu domnule – a exclamat doamna Clements – nu vă gândiţi la mine. Nu băgaţi în seamă, plânsetele şi văicărelile mele. Dacă vreţi să-mi cereţi ceva, eu vă ascult.

— Te rog să-mi răspunzi la încă o întrebare, am zis eu. Dă-mi te rog adresa doamnei Catherick din Welmingham.

Doamna Clements a rămas atât de uimită, încât, pe moment, a uitat parcă şi de moartea scumpei ei Anne. S-a oprit din plâns şi m-a privit uluită.

— Doamne Sfinte, domnule! Ce treabă aveţi cu doamna Catherick?

— Uite ce anume – am început eu. Doresc să aflu de ce se întâlnea pe ascuns cu sir Percival Glyde. Motivele sunt mult mai complicate decât bănuieşti dumneata sau vecinii ei. Pe ei doi îi leagă un mister, care n-a fost dezlegat de nimeni până acum… iar eu intenţionez s-o fac pe doamna Catherick să-mi mărturisească.

— Vai domnule, aveţi mare grijă! m-a avertizat doamna Clements speriată. Este o femeie foarte rea şi vicleană, nici nu vă daţi seama. Mai bine n-aţi încerca să vorbiţi cu ea!

— Ştiu că-mi vrei binele, doamnă Clements, dar eu am de gând să înfrunt orice primejdie.

Doamna Clements mi-a aruncat o privire îngrijorată.

— Observ domnule, că nu pot să vă conving, aşa că o să vă spun unde locuieşte.

Mi-am notat adresa, după care ne-am despărţit.

— O să mă ţin de promisiune – i-am zis eu – şi o să afli tot, aşa cum ţi-am explicat de la început.

Doamna Clements a suspinat şi a dat din cap neîncrezătoare.

— Domnule, ţineţi cont de vorbele înţelepte ale unei bătrâne! Staţi şi cugetaţi în linişte înainte să vă aventuraţi la Welmingham.

8.

Când m-am întors acasă după vizita pe care o făcusem doamnei Clements am remarcat că Laura era schimbată.

Aerul ei blând şi răbdător, pe care nici nenorocirile prin care trecuse nu reuşiseră să-l tulbure, dispăruse dintr-o dată. Indiferentă la rugăminţile lui Marian, stătea la masă, fără să se uite la desen, cu privirile înfipte în podea şi cu degetele agitate în poală. Când a dat cu ochii de mine, Marian s-a sculat imediat în picioare, îngrijorată. A stat o clipă să vadă dacă Laura reacţionează la venirea mea, după care mi-a murmurat la ureche: „Străduieşte-te şi tu s-o aduci la realitate” şi a ieşit din cameră.

Mi-am tras un scaun lângă ea, i-am luat mâinile într-ale mele şi am întrebat-o:

— Ce te preocupă, Laura? Hai, draga mea, spune-mi ce te frământă!

Agitată, s-a uitat la mine şi i-am spus:

— Mă simt atât de nefericită – a zis ea. Gândurile mele se îndreaptă mereu…

A tăcut şi şi-a înclinat capul pe umărul meu, atât de dezamăgită încât m-a impresionat până în adâncul sufletului.

— Nu sunt bună de nimic, vă fac numai necazuri la amândoi – a continuat ea suspinând disperată. Walter, tu trudeşti toată ziua, împreună cu Marian ca să ne ducem zilele; iar eu sunt complet inutilă. Până la urmă, o s-o îndrăgeşti pe Marian mai mult decât pe mine.

Văzându-mă mereu atât de pasivă şi nefolositoare. Of, te rog să nu-mi vorbeşti ca unui copil!

I-am cuprins bărbia, i-am dat la o parte părul încâlcit care-i acoperea faţa şi am sărutat biata mea floare ofilită, întristata mea soră pierdută.

— O să fii şi tu de folos, Laura – am liniştit-o eu – mai devreme decât îţi închipui, draga mea. O să începem chiar de acum:

S-a uitat la mine cu ochii mari nerăbdători şi m-a cuprins tremuratul gândindu-mă la speranţa pe care o sădisem în sufletul ei prin aceste vorbe.

M-am sculat în picioare, am aranjat ustensilele ei de desen şi i le-am aşezat dinainte.

— Ştii, foarte bine că banii pe care-i aduc, îi obţin desenând nu? Este timpul să te apuci şi tu de lucru, pentru că sunt de părere că ai studiat suficient până acum. Străduieşte-te să faci cât mai bine schiţa aceasta. Când o să fie gata, o s-o vând acolo unde încasez bani şi pentru desenele mele. Ceea ce reuşeşti să câştigi o să pui deoparte şi când Marian o să aibă nevoie de ajutor o să apeleze la tine, aşa cum face şi cu mine. Ah, Laura, sper că-ţi dai seama că în felul acesta, vei putea fi utilă pentru amândoi!

Faţa ei încordată s-a destins într-un zâmbet. Din momentul în care a pus mâna pe pensulă, pe care o abandonase într-un colţ, a redevenit aproape Laura pe care o ştiam eu.

Intuiam că începea să-şi revină, deoarece se arăta preocupată de eforturile surorii ei şi ale mele. Când a aflat de la mine ce se întâmplase, Marian mi-a dat dreptate şi am hotărât împreună s-o ajutăm pe Laura să se simtă importantă, indiferent cât de mică era contribuţia ei. De atunci am sprijinit-o să se simtă altfel atât faţă de noi cât şi faţă de ea, sperând să avem parte de-un crâmpei de fericire pe viitor. După ce considera că a terminat un desen, mi-l dădea mie, iar eu, la rândul meu îl încredinţam lui Marian care-l ascundea de privirile ei. Aveam grijă să opresc o mică sumă din ceea ce câştigam în

fiecare săptămână şi i-o dăruiam ei. În felul acesta, era convinsă că reuşisem să vând sărmanele ei încercări nereuşite. Câteodată eram gata să renunţăm la această nevinovată înşelătorie când se oferea plină de importanţă să achite facturile, întrebându-ne foarte serioasă cine obţinuse mai mulţi bani în săptămâna aceea. Mai am încă toate schiţele adunate în vremea aceea. Mă uit la ele înduioşat şi-mi aduc aminte cu dragoste şi pasiune de timpurile acelea triste şi nemiloase.

Însă n-aş vrea să mă abat prea mult de la firul istorisirii mele şi să-mi îndrept privirile spre un viitor fericit, care nu se întrezăreşte încă.

Să revin deci la momentele de chin şi îndoială când mă zbăteam din răsputeri pentru existenţa noastră atât de primejduită. Mi-am tras sufletul o clipă înainte de a continua. Sper că cititorii acestor rânduri au răsuflat şi ei în voie, odată cu mine.

M-am folosit de prima ocazie pentru a discuta confidenţial cu Marian, povestindu-i ce aflasem în ziua aceea. Ea era de aceeaşi părere cu doamna Clements în ceea ce priveşte intenţia mea de a pleca la Welmingham.

— Cum, Walter – a exclamat ea – îţi închipui oare că poţi obţine vreo informaţie de la doamna Catherick? Crezi că merită să te hazardezi atât de mult înainte să te foloseşti de toate celelalte căi mai puţin primejdioase? Când ai declarat că există doar două persoane care ştiu când a plecat Laura de la Blackwater, adică sir Percival şi contele, eu mi-am dat seama că ar mai fi cineva, la fel de interesat, ca ceilalţi: doamna Rubelle. Oare n-ar fi mai simplu şi mai normal s-o iei pe ea la întrebări în locul lui sir Percival?

— S-ar putea să ai dreptate – am zis eu – dar nu-mi dau seama cât de implicată a fost doamna Rubelle în maşinaţiile contelui. De aceea, nu se poate garanta că a reţinut cu exactitate data, la fel ca sir Percival şi contele. N-are rost să-mi irosesc vremea cu doamna Rubelle, când mă aflu atât de aproape de dezlegarea tainei de-o viaţă a lui sir Percival. Zău, Marian cred că exagerezi pericolul care presupui că m-ar pândi în Hampshire! Nu cumva ai impresia că nu voi fi în stare să-i ţin piept lui sir Percival?

— Nu, n-am avut nici un moment această impresie – a exclamat ea – pentru că, fără conte, nu este atât de puternic.

— Cum adică? m-am mirat eu nedumerit.

— Sir Percival este ca un catâr îndărătnic şi din nefericire pentru el, de-abia aşteaptă să scape de sub controlul contelui – mi-a explicat ea. Presupun că se va avânta să ţi se împotrivească, la fel de imprudent ca atunci când a acţionat de unul singur la Blackwater Park. Va trebui să te temi de puterea contelui abia după ce-l vei încolţi pe prietenul său. Atunci se va simţi în pericol şi răspunsul tău, Water va fi îngrozitor de violent şi neaşteptat.

— Poate, între timp reuşim să-l facem inofensiv – am remarcat eu. Unele lucruri pe care mi le-a mărturisit doamna Clements îl acuză direct şi mai există şi alte posibilităţi ca să ne atingem scopul. Din declaraţia doamnei Michelson, rezultă că Fosco a luat legătura cu domnul Fairlie – poate găsim vreun amănunt care să-l dea de gol. Cât timp lipsesc, Marian, trimite-i o scrisoare domnului Fairlie şi roagă-l să-ţi redea exact discuţia dintre conte şi el, precum şi orice altă ştire pe care a primit-o în legătură cu nepoata lui. Atrage-i atenţia că până la urmă tot va fi obligat să dea o asemenea declaraţie, dacă acum refuză s-o facă.

— Bine, Walter, o să fac cum spui. Constat că vrei cu tot dinadinsul să pleci la Welmingham.

— Bineînţeles. O să muncesc timp de două zile ca să agonisesc banii necesari pentru săptămâna viitoare şi, de azi în trei zile voi fi în Hampshire.

S-a întâmplat exact cum plănuisem.

Deoarece era posibil să zăbovesc mai mult timp, am hotărât să corespondez cu Marian, desigur, sub alt nume, ca să nu riscăm nimic. Scrisorile ei îmi vor confirma că nu era nici o primejdie, dar în momentul în care nu voi primi răspunsul ei, voi alerga la Londra cu primul tren. Laurei, i-am explicat că plecam într-o călătorie, în căutare

de noi cumpărători pentru desenele noastre.

M-a crezut şi s-a apucat bucuroasă de treabă. Marian m-a condus până la intrarea dinspre stradă.

— Nu uita, Walter, că de tine depind două femei neajutorate. Ai grijă şi nu-ţi primejdui viaţa – m-a rugat ea. Dacă dai de vreun necaz, dacă îţi apare în faţă sir Percival…

— De ce vorbeşti aşa? am exclamat eu.

— Nu-mi dau seama, am avut o presimţire ciudată. Poţi să nu ţii seama de ea, Walter, dar te implor să te păzeşti, şi să-ţi controlezi nervii dacă dai de el!

— Nu te îngrijora, Marian! Ai încredere în calmul şi judecata mea.

Zicând acestea, ne-am luat rămas bun.

M-am grăbit să ajung la gară. În suflet îmi încolţise timid floarea speranţei. Simţeam parcă un imbold lăuntric, să-mi continuu cercetările în această direcţie. Afară era o vreme frumoasă şi rece. Toate simţurile mi se treziseră şi mă simţeam întărit şi gata de luptă.

Înaintând pe peron şi uitându-mă în jur să văd dacă nu zăresc vreun cunoscut, m-am gândit ce-ar fi să mă fi deghizat, înainte să plec în Hampshire. Nu mă puteam preta însă la aşa ceva. Eu eram o persoană onorabilă şi nu un bandit sau un ticălos. Oricum era foarte grav să recurg la un asemenea procedeu. Acasă era imposibil să mă deghizez, pentru că aş fi atras atenţia proprietarului şi nici în altă parte nu se putea. Dacă eram remarcat de cineva şi cu şi fără deghizare, n-aş fi stârnit suspiciuni?! Mă folosisem întotdeauna numai de metode cinstite şi n-aveam de gând să mă abat de la calea mea.

Pe la prânz, am coborât în gara de la Welmingham.

*

Nu cred că mai poţi găsi pe lumea asta, nici în deşertul Arabiei şi nici printre ruinele Palestinei un spectacol mai deprimant pentru suflet şi gândire decât un oraş englezesc de-abia înfiripat! Făceam această constatare în timp ce mergeam pe străzile urâte, monotone şi serbede din Welmingham. Negustorii care se uitau la mine întrebători din pragul prăvăliilor lor pustii, copacii care tremurau singuratici, părăsirea în care zăceau piaţetele şi scuarurile construite pe jumătate, casele goale şi moarte, lipsite de suflul vieţii, oamenii care se mişcau ca nişte fantome, nu făceau decât să-mi confirme părerea că „nici deşerturile Arabiei şi nici ruinele Palestinei nu degajau atâta tristeţe şi dezamăgire!”

M-am interesat pe unde s-o iau ca să dau de locuinţa doamnei Catherick. Casa se afla în apropierea unei piaţete, înconjurate de case cu un singur etaj.

În centru, crescuseră câteva fire de iarbă, încadrate cu un gard de sârmă. Într-un colţ se instalase o guvernantă bătrână cu doi copii, care se uitau la o capră schiloadă, aninată de un stâlp. Bietul animal se străduia să pască iarba rară. Pe unul din trotuare, discutau doi oameni, iar pe partea cealaltă, un băieţel trăgea agale după el un căţeluş legat cu sfoară. Se distingea sunetul unui pian în depărtare, acoperit de izbituri răsunătoare de ciocan. Iată micile pulsaţii slabe ale vieţii care ajunseseră până la urechile şi ochii mei uimiţi.

Am ajuns în faţa uşii cu numărul 13 – unde locuia doamna Catherick – şi am ciocănit fără să-mi pregătesc câteva fraze cu care s-o întâmpin. Mă preocupa în primul rând gândul să dau de doamna Catherick. Abia după aceea, voi avea timp să stabilesc cum trebuia să-mi încep explicaţiile.

S-a ivit în prag o servitoare între două vârste, cu o figură posomorâtă. I-am înmânat cartea de vizită, interesându-mă dacă puteam discuta cu doamna Catherick. Servitoarea a luat cartea de vizită şi a revenit să afle în ce problemă venisem.

— Anunţă te rog, că aş dori să vorbim despre fiica doamnei Catherick

– i-am spus eu.

Nu găsisem pe moment o explicaţie mai potrivită.

Servitoarea a intrat din nou şi când a revenit m-a poftit înăuntru, la fel de îmbufnată.

Am păşit într-o cameră mică, împodobită cu tapet strident, cu model mare. Mobila era ieftină şi de prost gust. Masa din mijlocul camerei era acoperită de o scoarţă de lână roşie şi galbenă, pe care trona o biblie elegantă. Lângă fereastră, se afla o femeie în vârstă, îmbrăcată în rochie neagră de mătase, cu bonetă neagră pe cap, care lăsa să-i atârne două cozi cenuşii. În poală ţinea un coşuleţ de lucru şi era păzită de un prepelicar ramolit, care de-abia mai vedea şi respira. Chipul ei era încadrat de părul cenuşiu. Privirile pe care le arunca din ochii ei negri mă scrutau sfidătoare. Avea o figură pătrăţoasă terminată cu o bărbie hotărâtă, ieşită în afară. Buzele cărnoase, nefardate îi completau aspectul general. Era o femeie solidă, grasă. Se vedea cât de colo că era impulsivă, dar ştia să se abţină. În concluzie, aşa arăta doamna Catherick.

— Înţeleg că vrei să-mi comunici ceva despre fiica mea – a exclamat ea, fără să-mi lase timp să deschid gura. Te rog să începi!

Glasul suna la fel de dur şi agresiv ca şi întreaga ei înfăţişare. Mi-a făcut semn să mă aşez şi m-a cercetat cu cea mai mare atenţie. Mi-am dat seama că trebuia să adopt un ton la fel de arţăgos şi să o provoc de la început.

— Ai aflat, doamnă Catherick, că fiica dumitale este de negăsit? am întrebat-o eu.

— Da, am aflat.

— N-ai bănuit niciodată că s-ar putea să fie moartă?

— Ba da. De asta te-ai deranjat, ca să mă anunţi că a murit?

— Da.

— Şi de ce mă rog?

Mi-a adresat această întrebare neobişnuită la fel de nepăsătoare ca şi la începutul conversaţiei.

— De ce? Vrei să ştii de ce m-am deranjat să te anunţ? m-am mirat eu.

— Exact? Ce te interesează pe dumneata ce se întâmplă cu mine sau cu fiica mea?

— Uite de ce. Am dat de ea când a evadat din ospiciu şi i-am dat o mână de ajutor să-şi piardă urma.

— Foarte prost, din partea dumitale!

— Îmi pare rău că tocmai mama ei gândeşte în felul acesta.

— Ei, da, tocmai mama ei gândeşte în felul acesta. Cum ai aflat că a murit?

— Nu pot să-ţi mărturisesc cum, dar te asigur că este adevărat.

— În schimb poţi să-mi mărturiseşti cine ţi-a dat adresa mea?

— Da, doamna Clements.

— Ah, doamna Clements este o femeie stupidă. Ea te-a pus să mă cauţi, nu?

— Nu, nici gând!

— Bun, atunci explică-mi ce vrei de la mine!

— Uite ce vreau – am crezut că mama Annei Catherick este interesată să afle ce s-a întâmplat cu fiica ei.

— Zău – a exclamat doamna Catherick parcă şi mai liniştită. Nu ai urmărit nimic altceva?

Am ezitat. Era greu să-i dau un răspuns potrivit.

— Dacă te-ai deranjat doar pentru atât – spuse ea, învârtindu-şi cozile între degete – nu-mi rămâne decât să-ţi mulţumesc şi să ne luăm rămas bun. Bănuiesc că va trebui să mă îmbrac în negru, dar, după cum observi, m-am conformat deja. Nu-mi mai rămâne decât să-mi împletesc şi cozile cu panglici negre.

A scos din buzunarul rochiei, la fel de imperturbabilă nişte dantele negre şi le-a fixat în păr şi apoi şi-a aşezat mâinile calmă în poală.

— La revedere – mi-a spus ea.

Atitudinea ei sfidătoare m-a scos din sărite şi a trebuit să admit că venisem şi eu cu alt scop.

— Aşa! Am bănuit eu – a spus doamna Catherick.

— Fiica dumitale a murit…

— Din ce cauză?

— De inimă.

— Bun! Te ascult.

— Decesul ei a servit drept sprijin unor fiinţe abjecte, care au cauzat o mare nedreptate unei femei la care ţin foarte mult. Este vorba de două persoane, dintre care una este sir Percival Glyde.

— Serios?

O urmăream cu nervii încordaţi, doar-doar voi observa că a tresărit la auzul acestui nume. Degeaba, figura ei nu s-a clintit nici o clipă şi şi-a păstrat atitudinea dură, zeflemitoare şi hotărâtă.

— Te gândeşti probabil – am insistat eu – cum a putut face rău moartea fiicei tale unei alte femei!

— Ba nu mă gândesc de loc – m-a repezit doamna Catherick. Dumneata eşti preocupat de problemele mele, în timp ce eu nu sunt preocupată de problemele dumitale.

— În cazul acesta, te gândeşti poate de ce te pisez pe dumneata în această privinţă – am continuat eu.

— Într-adevăr, aşa este!

— O fac pentru că intenţionez să-l demasc pe sir Percival.

— Şi ce treabă am eu cu intenţiile dumitale?

— Vei vedea imediat. Trebuie neapărat să aflu unele lucruri în legătură cu sir Percival, or numai dumneata eşti în măsură să-mi oferi aceste informaţii şi tocmai de aceea te-am vizitat.

— Ce fel de informaţii?

— Este vorba de unele evenimente care au avut loc în perioada în care soţul dumitale lucra la parohie, iar Anne nu se născuse încă.

Îi trezisem, în sfârşit, interesul şi reuşisem să-i smulg masca de nepăsare. S-a aprins la faţă, ochii i-au sclipit mânioşi şi a început să-şi frângă mâinile în poală, agitată.

— Şi ce ai aflat despre aceste evenimente? s-a interesat ea.

— Atât cât ştia doamna Clements – i-am zis eu.

Chipul ei pătrăţos şi impasibil s-a făcut roşu ca focul şi şi-a încleştat mâinile gata să izbucnească. A trecut însă peste această stare, s-a sprijinit de spătarul scaunului, şi-a aşezat braţele cruciş peste pieptul ei impunător şi, întinzându-şi buzele groase într-un zâmbet zeflemitor, s-a uitat la mine la fel de hotărâtă ca prima oară.

— Va să zică aşa! Stai că pricep unde baţi – exclamă ea, batjocoritoare. Eşti împotriva lui sir Percival Glyde şi ţi-ai pus în gând să te foloseşti de mine ca să-ţi atingi scopul. Vrei să scoţi tot de la mine, nu-i aşa? Ba da! Te-ai amestecat în lucruri care nu te privesc. Ţi-ai făcut socoteala că o să te descurci uşor cu o femeie stigmatizată şi o s-o ameninţi că o vei face de râs în faţa întregii comunităţi dacă nu-ţi destăinuieşte tot. Ţi-am citit perfect gândurile şi îmi vine să pufnesc în râs, zău aşa! Ha, ha!

S-a oprit un moment, şi-a lipit braţele de corp, a râs arţăgos şi a continuat pe un ton şi mai batjocoritor şi pătimaş:

— Dumneata habar n-ai cum am supravieţuit eu printre oamenii aceştia. Dar ai răbdare, că o să-ţi povestesc îna-inte să chem servitoarea să te poftească să ieşi.

M-am mutat aici cu stigmatul în frunte şi am ţinut neapărat să-mi salvez reputaţia, despre care toţi spuneau că este pe veci compromisă. M-am chinuit ani în şir şi în final am izbândit. Am demonstrat celor respectabili şi nepătaţi că am dreptate. Poate mai bârfesc şi acum, dar pe ascuns. N-au curajul să mă jignească. Am devenit o femeie

onorabilă, aşa că vorbele dumitale n-or să aibă nici un efect. Mă salută până şi preotul, da, da! Nu te-ai gândit la asta, nu-i aşa? N-ai decât să te duci la biserică şi să te interesezi de mine. Vei constata că doamna Catherick are locul ei ca şi ceilalţi şi îşi achită taxele cu conştiinciozitate. Pe urmă poţi să mergi şi la Primărie. O să găseşti o petiţie, semnată de toate persoanele amabile, care se pronunţă împotriva sosirii unui circ, motivând că ar fi un afront adus bunelor moravuri, da, bunele moravuri. Află că printre celelalte nume se află şi al meu. Mergi apoi la bibliotecă. Vei vedea că predicile pe care le ţine preotul în ziua de miercuri seara despre Iertarea Păcatelor prin credinţă sunt publicate prin contribuţie publică, iar eu nu uit niciodată să-mi aduc contribuţia. La ultima predică ţinută pentru săraci, soţia doctorului a aruncat un singur şiling în farfurie, în timp ce eu am oferit jumătate de coroană. Farfuria era ţinută de domnul „efor" (slujbaş bisericesc) Saward care s-a înclinat dinaintea mea. Tot el, cu zece ani în urmă, îi spunea mâniat farmacistului Pigrum că ar fi bine să fiu aruncată din oraş legată fedeleş în spatele unei căruţe şi, biciuită la sânge. Ai mamă, este în viaţă? Biblia ei este mai frumoasă ca a mea? Cumpără de la magazine mai răsărite decât cumpăr eu? Se întreţine numai din propriul ei venit? Eu una aşa fac. Ah, îl văd pe preot înaintând spre piaţetă. Hai, domnule, cum îţi zice, uită-te cu atenţie la mine!

S-a sculat în picioare, ageră ca o fată tânără şi a alergat la fereastră. Când preotul a ajuns în dreptul ei, i-a făcut o plecăciune adâncă. Preotul, la rândul lui a salutat-o foarte politicos şi a mers mai departe. Pe urmă, doamna Catherick s-a aşezat din nou pe scaun şi m-a privit triumfătoare.

— Ei, te-ai convins? a exclamat ea. Ce zici, îmbucurător pentru o femeie stigmatizată, nu-i aşa? Crezi că te mai poţi baza pe planul dumitale?

Dorinţa ei nestăvilită de a mă domina, parada pe care o făcuse în ceea ce priveşte trecerea de care se bucura printre concetăţenii ei, mă puseseră atât de mult pe gânduri, încât am uitat să-i răspund. Totuşi, nu abandonasem. Mă încăpăţânam s-o provoc din nou. Dacă îi zgâriam din nou spoiala de indiferenţă şi siguranţă s-ar fi putut să-i dea drumul la gură şi să-mi dezvăluie misterul.

— Ei, ce zici, te mai poţi baza pe planul dumitale? a repetat ea

întrebarea.

— Bineînţeles – i-am spus eu. Sunt convins că ai devenit o persoană respectabilă şi în orice caz, nu intenţionam să-ţi stric reputaţia. Am vrut să te văd, deoarece ştiu în mod sigur că sir Percival Glyde este duşmanul nostru comun. Dacă doresc să-l dobor ştiu că împărtăşim acelaşi sentiment. N-ai decât să mă contrazici, să te superi, să reacţionezi cum vrei, dar rămâi singura femeie din Anglia care-mi poţi da o mână de ajutor dacă eşti un om cinstit.

— Distruge-l de unul singur – m-a îndemnat ea, şi vei auzi apoi ce am de spus.

A rostit această frază pe un ton schimbat, agitată şi întristată de răzbunare. Iată că aprinsesem pentru o clipă în sufletul ei scânteia duşmăniei care mocnea de ani de zile. Vâlvătaia s-a înălţat un timp, după care s-a stins la fel de repede cum se stârnise.

— Nu vrei să te încrezi în mine?

— Nu.

— Ţi-e frică?

— Aşa îţi face impresia?

— Ţi-e frică, de sir Percival Glyde.

— Aşa crezi?

Se împurpură la faţă şi începu din nou să-şi frângă mâinile în poală. Am încolţit-o insistent.

— Sir Percival este nobil – am zis eu – aşa că ar fi normal să-ţi fie frică de el. Sir Percival este un bărbat cu relaţii, cu blazon, dispune de o

moşie mare, este descendentul unei familii de vază…

Am rămas uimit s-o văd hohotind de râs aşa ca din senin.

— Da – m-a îngânat ea, cu amărăciune şi dispreţ. Are blazon, dispune de o moşie mare, este descendentul unei familii de vază, în special pe linie maternă.

Nu era vreme să-i cântăresc vorbele.

Mi-am dat seama însă că trebuia să le acord cea mai mare atenţie după ce voi rămâne singur.

— Nu intenţionez să te enervez cu probleme de familie – am exclamat eu. Habar n-am cine este mama lui sir Percival…

— Habar n-ai, în general, de viaţa lui sir Percival – m-a repezit ea veninoasă.

— Ar fi cazul să nu bagi mâna-n foc. Am unele informaţii în ceea ce-l priveşte şi pot deduce destule.

— Ce anume poţi deduce?

— Prefer să-ţi explic mai întâi ce nu pot! De exemplu, nu cred că este tatăl bietei Anne.

A ţâşnit în picioare, repezindu-se, la mine turbată de mânie:

— Cum de ai tupeul să-mi pomeneşti de tatăl Annei? Cum te încumeţi să stabileşti cine anume a fost tatăl ei? zbieră ea desfigurată la faţă, cu glasul vibrând de furie.

— Nu problema paternităţii reprezintă misterul care vă leagă – am

pisat-o eu. Taina care chinuieşte sufletul lui sir Percival nu are nici o legătură cu existenţa fiicei dumitale şi nu s-a îngropat odată cu ea.

Ea s-a dat înapoi câţiva paşi.

— Pleacă! a ţipat făcându-mi semn către uşă.

— Voi doi eraţi îngrijoraţi din pricina copilului – am insistat eu, încăpăţânându-mă s-o provoc în continuare. Nu au existat nici un fel de sentimente de iubire, iar ceea ce vă şopteaţi în sacristia bisericii nu erau vorbe de dragoste.

În timp ce mă asculta, mâna pe care o ridicase pentru a mă da pe uşă afară s-a lăsat moale de-a lungul corpului şi culoarea de purpură din obraji a început să pălească. Observam cum această femeie dură, hotărât nepăsătoare, care putea să ţină piept oricui, s-a cutremurat când am pomenit de „sacristia bisericii”.

Am păstrat tăcerea în jur de un minut. Eu am reluat primul discuţia.

— Te încăpăţânezi şi acum să nu te încrezi în mine? i-am zis eu.

Nu-şi revenise definitiv, dar glasul îi devenise hotărât şi neînduplecat:

— Bineînţeles.

— Vrei să plec?

— Da, şi cât mai repede. Să nu te mai văd niciodată!

M-am îndreptat spre uşă şi am zăbovit câteva clipe înainte s-o deschid.

— Poate că am să fiu în măsură să-ţi ofer odată unele informaţii despre sir Percival, care te interesează direct. Nici atunci, n-ai vrea să

te vizitez?

— Singura informaţie în privinţa lui sir Percival care m-ar putea interesa direct ar fi să-mi comunici că…

N-a apucat să-şi ducă vorba până la capăt. Chipul i s-a întunecat din nou şi s-a dus la locul ei, tăcută şi liniştită.

— … Să-mi comunici că a murit – a spus ea după ce s-a instalat pe scaun, surâzând zeflemitor din buzele-i groase şi cu ochii sclipind de ură.

Când mă pregăteam să ies, s-a uitat din nou la mine, la fel de zâmbitoare şi crudă. Mă urmărea foarte curioasă de parcă îşi pusese cine ştie ce speranţe în mine. Nu cumva, nădăjduia că tinereţea, robusteţea şi dreptatea care mă că-lăuzeau îmi vor fi de mare ajutor?! Nu se gândea oare dacă voi fi sau nu în stare să-i ţin piept lui sir Percival dacă voi da ochii cu el? Presimţirea pe care o aveam, m-a făcut să-mi grăbesc plecarea, fără să-mi iau rămas bun de la ea aşa cum se cuvenea. Ne-am despărţit amândoi în cea mai adâncă tăcere.

Când am ieşit în stradă, am dat de preot care se întorcea probabil îndărăt. M-am oprit în pragul uşii până a trecut şi mi-am înălţat privirile către fereastra salonului.

Doamna Catherick îi simţise prezenţa şi alergase din nou la fereastră. Era uimitor că nici după şocul pe care-l avusese, nu uitase să se ţină de ritualurile sociale care-i asigurau locul atât de râvnit timp de ani şi ani printre semenii ei. Se postase din nou la geam, obligându-l pe preot să-i facă din nou o plecăciune. În acel moment, faţă dură şi palidă din fereastră se îmbună, radiind de fericire că fusese salutată de două ori de preot, de faţă cu mine.

10.

Când am ieşit din casă, am simţit fără să vreau, că doamna Catherick îmi oferise un indiciu în ciuda hotărârii sa-le de nezdruncinat. Nici nu

mă apropiasem bine de răscrucea care mă ducea dincolo de piaţetă, când am fost surprins de zgomotul unei uşi care se trântise în spatele meu.

M-am uitat cu atenţie şi am zărit un om mic de statură, înveşmântat în negru, lângă o locuinţă foarte apropiată de cea a doamnei Catherick – din câte am remarcat. N-a stat prea mult pe gânduri încotro s-o ia. S-a grăbit să ajungă la răscrucea unde zăbovisem. Am observat atunci că nu era altul decât omul pe care-l întâlnisem la Blackwater Park şi care a intenţionat să mă stârnească atunci când m-am interesat dacă se putea vizita reşedinţa.

Nu m-am mişcat din loc, curios să văd ce voia să facă. Am rămas tare mirat să constat că a trecut pe lângă mine fără să scoată nici o vorbă şi fără să mă onoreze măcar cu o privire. Acţionase atât de neaşteptat, contrazicând presupunerile mele, încât am devenit foarte curios. Mi-am propus să-l urmăresc, fără să mă pun în primejdie, pentru a înţelege ce căuta aici. Îmi era indiferent dacă mă observa sau nu, aşa că m-am ţinut strâns de el. Nu s-a uitat înapoi nici măcar o singură dată şi s-a îndreptat direct către gară.

Trenul urma să plece peste puţin timp iar la ghişeul de bilete se strânseseră doi–trei oameni sosiţi în ultimul moment.

M-am aşezat şi eu la rând, la timp ca să-l aud pe omuleţul în negru solicitând un bilet pentru Blackwater. N-am ieşit din gară până ce nu m-am asigurat că bărbatul se suise în tren. Prezenţa sa se explica într-un singur fel. Remarcasem că omul plecase dintr-o locuinţă învecinată cu cea a doamnei Catherick. Este posibilul să fi închiriat o cameră la porunca lui sir Percival, care intuise că cercetările mele mă vor purta până la urmă la Anne Catherick. Aşa că mă zărise şi la plecare şi la venire şi alergase la Blackwater Park – unde se afla mai mult ca sigur sir Percival Glyde – să-i dea de ştire stăpânului său ca să mă poată întâmpina aşa cum obişnuia el, dacă m-aş fi aventurat în Hampshire. Drumurile noastre tindeau să se încrucişeze, oricât am fi evitat amândoi acest lucru. Indiferent de urmări, doream să nu mă abat de la calea care-mi stătea înainte, nici de frica lui sir Percival, nici a altuia. Grija cu care eram confruntat zi de zi la Londra – frica de a nu cauza prin acţiunile şi faptele mele găsirea Laurei – se spulberase acum când eram în Hampshire.

N-aveam decât să părăsesc Welminghamul când doream. Nu mai era necesar să-mi iau atâtea măsuri de precauţie pentru că era vorba doar de propria mea persoană.

Abia pe înserate am plecat din gară. Era destul de dificil să-mi conduc ancheta pe întuneric într-un oraş pe care nu-l cunoşteam. De aceea, am tras la cel mai apropiat hotel, am luat o cameră şi am comandat cina. Apoi, m-am apucat să-i scriu lui Marian, pentru a-i da de ştire că nu mi se întâmplase nimic şi că speram să reuşesc. Hotărâsem să-mi răspundă la prima scrisoare (pe care speram s-o primesc în dimineaţa următoare) la „Oficiul Poştal Welmingham" şi doream să-i comunic să-mi trimită şi cealaltă scrisoare la aceeaşi adresă. Dacă trebuia să părăsesc oraşul pentru un timp, era foarte uşor să mă adresez dirigintelui poştei.

Se făcuse târziu, iar cafeneaua din hotel era aproape pustie. Am stat să meditez asupra evenimentelor prin care trecusem în ziua aceea, la fel de destins, de parcă aş fi fost la mine acasă. Înainte să mă retrag la culcare, am analizat discuţia mea cu doamna Catherick de la cap la coadă şi, mi-am trecut în revistă concluziile pe care mă grăbisem să le trag.

Singurul lucru care reieşea obsedant din spusele doamnei Catherick şi mai ales din reacţiile pe care le avusese la aluziile mele era sacristia bisericii din Old Welmingham.

Când am auzit prima oară de la doamna Clements despre întâlnirile pe furiş ale celor doi în acest loc, mi s-a părut foarte ciudat, atât din partea lui sir Percival cât şi a nevestei secretarului de la parohie. Tocmai de aceea pomenisem de sacristie şi faţă de doamna Catherick.

Mi-a scăpat pur şi simplu, pentru că în general, remarcasem importanţa acestui cuvânt. Credeam că o să se înfurie sau o să mă repeadă. Când colo, am constatat cu uimire că s-a înspăimântat. Groaza care se cuibărise în sufletul femeii, mă făcea să bănuiesc că această sacristie putea să-mi ofere cheia misterului. Bănuisem de la început că doamna Catherick tăinuia probabil vreo faptă oribilă comisă de sir Percival. Acum însă, agitaţia care o cuprinsese şi patima cu care vorbise despre baronet, m-au încredinţat că era de fapt complicea lui.

Ce faptă comisese oare? Era, mai mult ca sigur un lucru ruşinos şi periculos, dacă doamna Catherick s-a referit atât de batjocoritor la originea lui nobilă. Prin urmare, în sacristia bisericii se comisese o nelegiuire odioasă, cu ajutorul acestei femei.

Mergând pe firul concluziilor, am judecat mai departe, aşa cum era logic să fac.

Dispreţul manifestat de doamna Catherick la adresa lui sir Percival se răsfrângea în special asupra mamei lui. Făcuse mare haz de aşa-zisa nobleţe a familiei dinspre mamă. De ce oare? Se desprindeau doar două motive. Ori că mama lui nu era de neam mare, ori că se făcuse vinovată de cine ştie ce faptă pe care o cunoşteau doar fiului ei şi doamna Catherick. La prima întrebare puteam răspunde cu uşurinţă, cercetând registrul de căsătorii, din care puteam afla pentru început numele ei dinaintea căsătoriei.

Însă, în privinţa faptei pe care s-ar fi putut s-o comită, îmi era greu să mă pronunţ.

Mi-am adus aminte deodată de vorbele lui Marian care-mi descrisese viaţa retrasă şi ascunsă pe care au dus-o părinţii lui sir Percival şi m-am gândit dacă nu cumva nici nu se căsătoriseră de fapt. Ca să mă lămuresc, trebuia să apelez la acelaşi registru al bisericii, unde ar fi trebuit să fie consemnată căsătoria dacă a avut într-adevăr loc. Ei, dar unde se găsea acest registru? Această întrebare mă făcea să mă întorc la acelaşi punct obsedant în concluziile mele şi anume, „sacristia bisericii”. Da, acolo era singurul loc unde se ţineau astfel de acte.

În cele din urmă, dialogul purtat cu doamna Catherick şi concluziile care se desprinseseră din discuţie, mă îndrumau către aceeaşi direcţie, pe care trebuia s-o urmez chiar de a doua zi.

*

Dimineaţa se arăta întunecată şi posomorâtă, dar nu începuse încă să plouă.

După ce mi-am făcut bagajul şi l-am lăsat la hotel până mă înapoiam, m-am interesat încotro era biserica din Old Welmingham şi am pornit-o pe jos într-acolo.

Am parcurs mai bine de două mile, tot urcând pe terenul în pantă.

În porţiunea cea mai înaltă, se ridica biserica – o construcţie veche, coşcovită, cu contraforturi solide în părţi şi un turn masiv de piatră în faţă. Sacristia se afla în spate, era separată de biserică şi data cam din aceeaşi vreme. Capela era înconjurată de ruinele vechiului sat, aşa cum îmi povestise doamna Clements, care fusese părăsit de oamenii cu stare pentru a se muta în oraşul cel nou. Casele erau într-o stare jalnică, dărăpănate şi cu pereţii căzuţi şi părăsite. Unele din ele erau populate de localnici nevoiaşi care nu şi-au permis să plece la oraş. Era o imagine dezolantă, care nu o întrecea însă pe cea din New Welmingham. Cel puţin, aici te puteai delecta privind câmpul maroniu, proaspăt arat şi copacii descărnaţi care îţi sădeau în suflet mireasma verii.

În drum spre biserică, pe lângă cocioabele în ruină, mă tot uitam doar-doar voi zări pe cineva care să-mi explice unde îl puteam găsi pe secretarul parohiei, când, deodată, am observat doi oameni care au apărut de după un zid şi au început să mă urmărească. Pe unul dintre ei – un om solid şi înalt, în costum de pădurar nu-l mai văzusem în viaţa mea, în schimb, al doilea era în mod sigur cel care mă supraveghease la Londra când îl vizitasem pe domnul Kyrle. Eram convins că nu greşeam, deoarece atunci îl privisem cu luare-aminte. Amândoi s-au ţinut la o distanţă apreciabilă în spatele meu şi nu s-au băgat în vorbă, dar intenţia lor era cât se poate de evidentă. Se întâmpla exact cum intuisem de la început: sir Percival era gata să mă înfrunte. Aflase de convorbirea mea cu doamna Catherick şi poruncise celor doi bărbaţi să mă urmărească, bănuind că voi porni către Old Welmingham.

Era deci o dovadă în plus că mă aflam pe calea cea bună care mă ducea la dezlegarea misterului.

Am mers liniştit mai departe, înaintând spre biserică, până am dat de

o casă locuită, în faţa căreia trudea un ţăran pe un mic petic de grădină. Omul mi-a arătat pe unde s-o iau ca să ajung la secretarul parohiei – acesta locuia tocmai în marginea satului. Era un bărbat în vârstă, ager şi vorbăreţ. Declara în gura mare că nu dă doi bani pe satul în care trăieşte şi se considera superior faţă de vecinii săi mai ales fiindcă făcuse o călătorie o dată la Londra.

— Aţi fost înţelept că v-aţi grăbit să mă găsiţi, domnu-le; a zis el, după ce i-am explicat care era scopul vizitei mele. În zece minute plecam oricum, pentru că trebuie să mă ocup de parohie şi am de făcut o mulţime de drumuri, cam lungi pentru un om bătrân. Mulţumesc lui Dumnezeu că mă ţine în putere! Nu mă plâng de dureri de picioare, aşa că, deocamdată, n-am de ce să mă îngrijorez. Nu-i aşa, domnule? Tot vorbind, a săltat cheile prinse într-un cârlig în spatele sobei şi a zăvorât uşa în urma noastră. N-are cine să-mi vadă de gospodărie – mi-a spus el senin şi fericit că nu are nici o obligaţie familială. Soţia mea se odihneşte în curtea cimitirului iar copiii sunt toţi la casele lor. Oribilă zonă, spune şi dumneata, domnule! Oricum este ditamai parohia şi nu s-ar încumeta oricine să se îngrijească de ea aşa ca mine. Este foarte important să ştiu carte, iar eu n-am motive să mă plâng în această privinţă. Sunt în stare să mă exprim în engleza reginei (Dumnezeu s-o aibă în pază!) în timp ce toţi ceilalţi vecini ai mei nu sunt în stare. Locuiţi la Londra, nu-i aşa, domnule? Ehe, am trecut şi eu pe la Londra cu 25 de ani în urmă. Sunteţi atât de amabil să-mi povestiţi cum mai merg lucrurile pe acolo?

Tot vorbind aşa, ne-am îndreptat spre sacristie. Mi-am rotit privirile în jur să văd dacă urmăritorii mei mă supravegheau şi acum. N-am reuşit să-i observ. Când văzuseră că am intrat în casa secretarului, se ascunseseră probabil undeva de unde să mă poată urmări în voie.

Uşa sacristiei, făcută din stejar masiv şi ţintuită cu piroane uriaşe îşi arăta vârsta. Când a băgat în broască cheia uriaşă şi grea, pe faţa secretarului se citea că urmează să facă un efort însemnat ca să pătrundă înăuntru.

— Sunt obligat să mergem prin altă parte, domnule – a zis el – pentru că uşa care desparte sacristia de biserică este zăvorâtă dinspre sacristie. Dacă n-ar fi fost, am fi intrat prin biserică, dar broasca asta te scoate din sărite, ce mai! S-ar potrivi la o temniţă, zău, aşa! Se blochează tot timpul şi ar fi trebuit schimbată demult. L-am bătut la

cap de nu ştiu câteva ori pe „efor” dar se mulţumeşte să spună „bine, bine” şi nu rezolvă niciodată nimic. Ah, ce sat părăsit! Nici nu se poate compara cu Londra! Of, suntem toţi nişte neputincioşi. Nu putem să ne adaptăm vremurilor noi.

După ce s-a chinuit câtva timp, cheia s-a răsucit şi uşa s-a deschis în sfârşit.

Sacristia era mai spaţioasă decât mi-am imaginat, privind-o din afară. Era o cameră întunecată, plină de mucegai şi tristă, cu tavanul jos, bătut în grinzi. De-a lungul celor doi pereţi se sprijineau dulapuri solide de lemn, măcinate de carii şi distruse de trecerea anilor. Într-un colţ al unui dulap atârnau un fel de draperii umflate în partea de jos. Sub ele, pe jos, erau înşirate trei lăzi cu capacele scoase, la fel de dărăpănate ca şi restul mobilierului. În spatele acestora zăceau o mulţime de hârtii, unele făcute sul ca planşele arhitecţilor, iar restul atârnate în cârlige ca documentele de plată sau corespondenţa. Mai demult, camera fusese luminată de o ferestruică. Acum însă, fusese astupată, iar în locul ei se construise un chepeng din sticlă. Era greu de respirat. Mirosul de praf şi mucegai te îneca mai ales că uşa dinspre biserică era zăvorâtă. Era făcută ca şi cealaltă, tot din stejar iar drugii mari de fier erau traşi şi sus şi jos înspre sacristie.

— Ar trebui să nu fie atâta mizerie, nu-i aşa domnule? a exclamat zglobiul secretar. Dar ce să faci aici în pustietatea asta? Priviţi numai lăzile astea! Stau de mai bine de un an când trebuiau transportate la Londra şi sunt convins că n-o să fie urnite din loc în loc până când n-o să se aleagă praful de ele. Dar, domnule, ţineţi minte: noi nu suntem la Londra! Vai de capul nostru! Nu suntem în stare să ne adaptăm vremurilor!

— Dar ce aţi depozitat în lăzi?

— Fragmente vechi de sculptură în lemn, de la amvon, părţi de altar, icoane – mi-a explicat secretarul. O mulţime de icoane din lemn reprezentând pe cei 12 apostoli, dar nici una nu a rămas întreagă. Sunt putregaiuri domnule. Se fărâmă imediat. Datează de când a fost construită biserica, dacă nu mai de mult!

— Şi de ce voiaţi să le trimiteţi la Londra, pentru restaurare?

— Exact, domnule, pentru restaurare şi eventual, dacă unele din ele sunt chiar de aruncat, trebuiau copiate pe lemn nou. Of, dar ce să-i faci dacă n-aveam fonduri. Am avea nevoie de o subscripţie dar n-are cine s-o facă. Anul trecut se stabilise totul. Au apărut şase domni care s-au cazat la hotelul din oraşul cel nou şi au petrecut până n-au mai putut. Au ţinut discursuri, au dat rezoluţii, le-au iscălit şi au dat la tipărit o mulţime de prospecte. Erau tare arătoase, domnule, ornate cu motive gotice, cu cerneală roşie, care arată cât de necesară este refacerea bisericii şi a tezaurelor ei. Până la urmă, prospectele zac aruncate într-un colţ, la fel ca şi proiectele arhitecţilor şi planurile lor. A ieşit scandal şi singura dovadă a strădaniei lor sunt aceste lăzi pline. Pe atunci se adunaseră câţiva bănuţi, dar ce să-i faci dacă nu trăieşti în Londra? S-a achitat devizul şi datoria la tipograf, s-au împachetat gravurile şi cu asta basta – s-a isprăvit şi suma. După cum vedeţi, acum zac aici, fără speranţă. Unde să le ducem? Celor din oraşul nou puţin le pasă să ne bage în seamă. Ce mai, stăm în pustietatea asta, iar sacristia este şi ea vai de capul ei!

Dorinţa mea arzătoare de a consulta mai repede registrul mă făcea să temperez vorbăria bătrânelului. L-am aprobat că totul se afla într-o stare deplorabilă, rugându-l după aceea să rezolvăm problema care mă interesa.

— Ah, sigur, aşa este, registrul de căsătorii! a exclamat secretarul scoţând un rând de chei din buzunar. Ce vă interesează domnule?

Aflasem de la Marian ce vârstă avea sir Percival când vorbisem despre apropiata lui căsătorie cu Laura. Deci, atunci, avea 45 de ani. Luând în considerare timpul care se scursese de atunci, am tras concluzia că se născuse în 1804 şi că trebuia să urmăresc în registru acest an.

— Să începem cu 1804 – i-am zis eu.

— Şi apoi cum mergem, înainte sau înapoi, domnule? s-a interesat secretarul.

— Înapoi, de la 1804.

A dat la o parte uşa unuia din dulapuri de care erau atârnate draperiile şi a luat un registru voluminos cu coperţi slinoase, maronii. Nu-mi venea să cred că nişte acte atât de importante nu erau păzite mai bine. Uşa dulapului de-abia se mai ţinea în balamale, iar broasca ceda la cea mai mică scuturătură. Se deschidea cu cea mai mare uşurinţă.

— Credeţi că registrul este bine păzit aici? N-ar fi mai potrivit să fie păstrat într-un dulap solid, eventual din fier, care să se închidă cu o broască masivă?

— Ciudat! a murmurat secretarul, închizând dosarul şi izbind bine dispus cu degetele în coperta murdară. La fel gândea şi maestrul meu acum zeci de ani, când eram şi eu tânăr. „De ce nu ţineţi registrul” (se referea exact la cel pe care-l am acum în mână) „de ce nu ţineţi registrul într-un dulap de fier?” Zău dacă nu mă bătea tot timpul la cap cu vorbele acestea! Da domnule, dânsul era avocat şi econom al acestei parohii. Era un om cumsecade, sufletist, dar foarte curios din fire. Avea o copie a acestui registru la biroul său din Knowlesbury şi coresponda prin poştă cu mine ca să-l ţin la curent cu noile înregistrări. Poate n-o să mă credeţi, dar se deplasa aici la biserică pe poneiul său alb cam o dată sau de două ori pe trimestru pentru a verifica dacă actele sale corespund cu cele de aici. „Cum să fiu sigur că registrul nu este înlocuit sau distrus? De ce nu-l ţineţi într-un dulap de fier? De ce nu sunt toţi oamenii la fel de prudenţi ca mine? Până la urmă o să se întâmple un necaz şi atunci o să-mi daţi dreptate şi o să aveţi nevoie de copia pe care o păstrez eu!” Apoi, trăgea nişte tutun pe nas şi privea în jur mândru ca un lord. Of! Unde mai găseşti în ziua de azi, nişte funcţionari atât de conştiincioşi?! Eu cred că nici la Londra nu mai există astfel de oameni. Ce mai ziceaţi domnule? 180… cât?

— 1804 – i-am repetat eu, nerăbdător să curm torentul verbal al bătrânelului şi să mă concentrez asupra registrului.

Secretarul şi-a aşezat ochelarii pe nas, udându-şi cu salivă arătătorul şi degetul mare din trei în trei file.

— Uite domnule! exclamă el încântat, izbind cu palma peste registrul deschis. Am găsit anul care vă interesa!

Deoarece nu cunoşteam luna în care se născuse sir Percival, am luat-o de la sfârşitul anului. Registrul era completat ca pe vremuri cu scris de mână, pe pagini neliniate, cu linii trase cu cerneală după fiecare înregistrare.

Nu găsisem căsătoria pe care o căutam în anul 1804. Am trecut la 1803, m-am uitat la luna decembrie, noiembrie, octombrie…

La septembrie m-am oprit! Aici era înregistrată căsătoria.

Am privit cu atenţie această însemnare. Se înghesuise în partea de jos a paginii, într-un loc mult mai mic decât cel ocupat în mod obişnuit de înregistrarea celorlalte căsătorii. Era urmată de o însemnare mult mai bogată, care consemna la aceeaşi dată căsătoriile a doi fraţi. În schimb înregistrarea căsătoriei lui sir Felix Glyde era mult mai modestă. Preciza doar strictul necesar şi anume că: „Cecilia Jane Elster, din Park-View Cottages, Knowlesbury, era singura fiică a răposatului Patrick Elster Esq., originar din Bath”.

Am notat cu grijă aceste amănunte, pierzându-mi în acelaşi timp încrederea în cercetările mele viitoare. Această însemnare mă descumpănise complet. Dezlegarea misterului se îndepărtase şi mai mult de mine.

Ce semnificaţie aveau întâlnirile lui sir Percival şi ale doamnei Catherick în sacristie? Nu era deloc lămurită agitaţia baronetului. Ce taină ascundea mama lui sir Percival? Dimpotrivă, se vedea foarte clar că se căsătorise! Mă confruntam cu alte semne de întrebare şi nu ştiam ce răspuns să le dau. Încotro să mă îndrept? Nu-mi rămânea decât să cercetez datele referitoare la „domnişoara Elster din Knowlesbury” pentru a afla de ce doamna Catherick o dispreţuia atât de mult pe mama lui sir Percival.

— V-aţi lămurit domnule? M-a întrebat secretarul când am dat la o parte registrul.

— Da – i-am zis eu – însă trebuie să-mi continuu cercetările. Presupun că preotul care a funcţionat în această biserică la 1804 nu mai trăieşte, nu?

— Nu, domnule, a murit cu 3 sau 4 ani înainte să mă stabilesc eu aici, iar asta a fost cam acum 27 de ani. Am fost angajat aici pentru că cel dinaintea mea a dispărut. Da! Se spune că l-ar fi dat afară din casă iar ea locuieşte acum în noul oraş. Nu ştiu exact ce s-a întâmplat, doar că am venit în locul lui. Am fost recomandat de domnul Wansborough, fiul maestrului meu de care v-am amintit. Acest bărbat ştie să profite de viaţă, zău aşa! Merge la vânătoare cu propriii lui câini, iar acum după moartea lui taică-său este econom la parohia din sat.

— Parcă ziceaţi că maestrul dumneavoastră locuia la Knowlesbury? m-am interesat eu, aducându-mi aminte de descrierea amănunţită pe care mi-o făcuse în legătură cu avocatul cel grijuliu şi meticulos care se preocupa atâta de registru.

— Bineînţeles, domnule – mi-a confirmat secretarul. Domnul Wansborough locuia acolo iar fiul lui i-a urmat exemplul.

— Ai spus acum câteva clipe că a devenit economul parohiei în locul tatălui său; ca să fiu cinstit, eu nu prea ştiu cu ce se ocupă un econom.

— Vai domnule, cum se poate aşa ceva, doar staţi la Londra! Să ştiţi că orice parohie are economul şi secretarul ei. Secretarul este o persoană umilă, la fel ca mine (numai că eu sunt mult mai învăţat decât mulţi dintre ei, deşi nu mă fălesc). Economul parohial trebuie să fie însă avocat, pentru a veghea asupra problemelor financiare ale parohiei. Şi la Londra se practică acelaşi sistem. Bisericile parohiale au propriul lor econom care trebuie să fie neapărat avocat.

— Deci, tânărul Wansborough este şi el tot avocat! am spus eu.

— Desigur, domnule! Este avocat în High Street, în Knowlesbury şi lucrează la biroul care a aparţinut tatălui său. Ah, numai eu ştiu de câte ori am făcut curăţenie acolo şi l-am admirat pe bătrânul domn

venind pe poneiul său alb, şi uitându-se pe stradă în dreapta şi-n stânga să-i salute pe toţi! Era tare iubit, să ştiţi. S-ar fi descurcat de minune la Londra!

— Ce distanţă este până la Knowlesbury?

— Ah, domnule, aveţi mult de mers – a exclamat el cu exagerarea specifică oamenilor de la ţară, neobişnuiţi cu distanţele lungi. Zău, să tot fie vreo cinci mile!

Rămăsese destul timp până la prânz. Puteam foarte bine să merg la Knowlesbury şi să mă întorc apoi îndărăt. Cred că cea mai indicată persoană care îmi putea furniza amănunte în privinţa reputaţiei şi poziţiei sociale a mamei lui sir Percival era avocatul din regiune. Grăbit să ajung la Knowlesbury, am ieşit primul din sacristie.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, domnule – a zis secretarul când i-am dăruit câteva monede. Vreţi să mergeţi pe jos dus-întors la Knowlesbury? Ei, dar ştiţi că aveţi picioare zdravene, nu glumă. Ţineţi-o aşa cum vă arăt eu şi o să ieşiţi exact pe drumul bun. Of, ce n-aş fi dat să vă pot însoţi. Îmi place tare mult să discut cu oamenii din Londra, mai ales că în pustietatea asta, ţi se oferă foarte rar ocazia. Vreau să ştiu şi eu ce se mai întâmplă prin lume. La revedere, domnule şi drum bun!

Am plecat. După ce m-am îndepărtat de biserică, m-am uitat înapoi şi i-am zărit din nou pe cei doi, întăriţi acum de un al treilea bărbat în urma mea. Noul venit nu era altul decât omul în haine negre pe care-l văzusem cu o seară îna-inte suindu-se în tren.

Cei trei au stat în loc, şi-au schimbat câteva cuvinte, după care s-au despărţit. Bărbatul în haine negre a luat-o spre Welmingham iar ceilalţi doi nu s-au urnit încă, gata pregătiţi să mă urmărească de îndată ce-mi voi continua drumul.

Mi-am văzut de treabă mai departe, dând impresia că nu-i băgam în seamă. În realitate nu mă deranja că sunt urmărit, dimpotrivă mă făcea să cred că sunt pe drumul cel bun. Supărarea pe care o

resimţisem găsind însemnarea căsătoriei mi-a spulberat gândurile care mă frământau când îi zărisem la început pe cei doi bărbaţi în apropierea sacristiei. Văzându-i din nou, mi-am dat seama că sir Percival intuise că voi merge la biserica din Old Welmingham după discuţia cu doamna Catherick. Ceea ce remarcasem în sacristie nu-mi oferea nici un motiv de îndoială, dar presimţeam că firul misterului se afla în acel registru, deşi nu reuşisem să-l prind.

11.

Văzând că am ajuns destul de departe de biserică, am început să mă grăbesc. Voiam să mă văd odată în Knowlesbury.

Cărarea era monotonă şi dreaptă. Urmăritorii mei nu mă slăbeau deloc. Căutau să se menţină destul de departe în spatele meu. Au încercat o dată sau de două ori să mă ajungă dar au renunţat după ce s-au sfătuit între ei.

Era clar că puseseră ceva la cale, dar se vede că nu căzuseră încă de acord cum să procedeze. Nu ştiam ce au de gând, însă mă temeam că aş putea fi atacat în drum spre Knowlesbury. Temerile mele s-au dovedit cât se poate de adevărate.

Intrasem într-o zonă pustie, pe o cărare care cotea la un moment dat şi tocmai când voiam să răsuflu uşurat că ajunsesem în oraş (trecuse deja destul de mult timp) am fost surprins de paşi grăbiţi în spatele meu.

N-am avut vreme să mă întorc, pentru că, unul din ei (cel din Londra) a venit lângă mine şi m-a izbit cu umărul. Probabil că supravegherea celor doi mă scosese de-a binelea din răbdări, pentru că nu m-am putut abţine şi l-am atins cu braţul. Atâta i-a trebuit! A zbierat după ajutor. Celălalt, în costum de pădurar, a venit în dreapta mea şi, din acel moment cele două haimanale m-au prins la mijloc.

Mi-am dat seama că mi se întinsese o cursă, aşa că am considerat că este mai înţelept să-mi păstrez calmul pentru că oricum n-aveam încotro. Cei doi bărbaţi m-ar fi răpus imediat dacă aş fi încercat să mă împotrivesc. Am strâns din dinţi şi mi-am rotit privirile, să văd dacă

nu zăream pe cineva care să mă ajute.

Am dat de un ţăran care muncea pe ogor în apropiere şi care fusese mai mult ca sigur martor la acest incident.

I-am strigat să vină cu noi la oraş dar s-a încăpăţânat să nu ne dea atenţie şi a luat-o spre casă. Între timp, haimanalele m-au anunţat că intenţionau să depună plângere că i-am atacat. Mi-am păstrat calmul şi le-am vorbit cu blândeţe: „Daţi-mi drumul la braţe şi vă promit că o să vă însoţesc la oraş." Omul în haine de pădurar n-a vrut să mă asculte dar tovarăşul său a fost mult mai înţelept şi i-a dat să înţeleagă ce trebuie făcut, aşa că mi s-a permis să merg nestingherit între ei.

Când am trecut de cotitura drumului, am văzut primele case din Knowlesbury.

Înaintea noastră se afla un poliţist. Oamenii l-au chemat, iar acesta ne-a sfătuit să mergem la primărie, pentru că acolo se afla şi judecătorul.

Aşa am făcut. Secretarul primăriei a consemnat plângerea împotriva mea, care a fost primită, cu exagerările şi minciunile care se practică în asemenea cazuri. Judecătorul (un bărbat posomorât care de-abia aşteaptă să găsească un motiv de a-şi demonstra autoritatea) s-a interesat dacă există vreun martor. Am fost uluit să constat că haimanalele au indicat prezenţa ţăranului de pe ogor.

Am intuit însă ce urmăriseră: judecătorul a amânat pronunţarea până la apariţia martorului, spunând că era de acord să mă elibereze pe cauţiune dacă găseam pe cineva care să-i garanteze că mă voi înfăţişa la proces. Or acest lucru îmi era imposibil, deoarece mă aflam într-un oraş necunoscut şi n-aveam pe cine să găsesc.

Maşinaţia se desluşea clar în mintea mea. Urmăriseră de fapt să obţină această amânare, ştiind că nu voi reuşi să fiu eliberat pe cauţiune. În cele trei zile, până la proces, sir Percival putea foarte bine să-mi bage beţe-n roate, ba chiar să se salveze definitiv. Probabil că la sfârşitul celor trei zile, vor renunţa la plângere şi deci nu va mai fi necesar să se apeleze la martor.

Revolta care mă cuprinsese la început, furia care mă sugruma văzându-mi zădărnicite toate planurile într-un mod atât de stupid şi grosolan m-a împiedicat pe moment să gândesc logic şi să caut să descurc urzeala în care fusesem prins. Ba, chiar, mi-a trecut prin cap să mă adresez în scris judecătorului şi să-i povestesc întreaga istorie. Am dat hârtia la o parte, şi, spre ruşinea mea, era cât pe ce să abandonez. Dumnezeu mi-a luminat însă minţile şi mi-a arătat calea prin care puteam să scap de uneltirile lui sir Percival. Trebuia să-i cer ajutor domnului Dawson, din Oak Lodge.

Am precizat că îl vizitasem pe domnul Dawson când începusem cercetările la Blackwater Park şi-i înmânasem o scrisoare de recomandare din partea domnişoarei Halcombe, explicându-i în ce situaţie dificilă ne aflam. M-am gândit deci să-i trimit o scrisoare, în care să-i amintesc de recomandarea domnişoarei Halcombe şi de dificultatea situaţiei noastre. Nu-i mărturisisem ce se întâmplase cu Laura, precizând doar că acţiunile erau din cale-afară de importante pentru a susţine interesele domnişoarei Halcombe. Păstrând aceiaşi termeni i-am descris încurcătura în care intrasem în Knowlesbury, implorându-i sprijinul, aşa cum mi-l acordase atunci când mă primise sub acoperişul său, fiind singurul care mă putea salva în acest oraş unde nu cunoşteam nici un suflet.

Mi s-a permis să trimit un curier cu depeşa mea. I-am poruncit să ia o trăsură, aşa încât să-l poată aduce pe doctorul Dawson, de la Oak Lodge, care se află între Knowlesbury şi Blackwater. Curierul a spus că va sosi acolo în vreo 40 de minute. I-am spus să-l caute pe doctor dacă nu-l găseşte acasă şi apoi, înarmat cu răbdare şi speranţă, am început să aştept.

Nu bătuse de unu şi jumătate când curierul a pornit la drum. La nici trei şi jumătate, se înapoiase împreună cu doctorul. M-a impresionat atitudinea îndatoritoare a doctorului care n-a ştiut cum să mă ajute mai bine.

I s-a acordat imediat dreptul de a depune garanţie în favoarea mea şi am fost eliberat pe cauţiune. Nu se făcuse încă patru când, liber, în sfârşit îi mulţumeam din toată inima blândului şi amabilului doctor pentru bunăvoinţa sa.

Domnul Dawson m-a poftit să înnoptez la Oak Lodge, în locuinţa sa. M-am scuzat cât mai politicos posibil, explicându-i că mă aflam în criză de timp şi promiţându-i că-i voi face o vizită peste câteva zile, când voi fi în măsură să-i ofer toate amănuntele pe care era îndreptăţit să le cunoască. Ne-am luat rămas bun ca doi buni prieteni şi am pornit de îndată spre biroul de avocatură al domnului Wansborough din High Street.

Nu mai aveam nici o clipă de pierdut.

Sir Percival va afla cât de curând că am fost eliberat pe cauţiune. Dacă nu aflam cât mai repede cu putinţă care era taina lui cea mare, ca să-l am la mână, era posibil să-mi zădărnicesc definitiv planurile. Josnicia acestei persoane, trecerea de care se bucura în regiune, cercetările mele care îl înspăimântau atât, mă grăbeau să-mi ating scopul. Cugetasem adânc înainte de sosirea domnului Dawson şi ştiam ce aveam de făcut. Vorbele aruncate la întâmplare de voiosul şi limbutul secretar căpătau un nou sens în mintea mea şi mă făceau să trag o concluzie care nu-mi trecuse niciodată prin minte. Când m-am îndreptat către Knowlesbury, mă gândeam doar să-i cer domnului Wansborough să-mi povestească unele lucruri despre mama lui sir Percival. Acum, doream însă să cercetez personal copia registrului bisericii din Welmingham.

L-am găsit pe domnul Wansborough în biroul său.

Era un om vesel, aprins la faţă, foarte politicos – ai fi putut crede mai degrabă că este moşier şi nu avocat. S-a mirat de dorinţa mea şi în acelaşi timp s-a distrat copios. Ştia că tatăl lui avea o copie după registru, dar el personal n-o văzuse niciodată. Nu i-o solicitase nimeni până acum aşa că era probabil în seif, alături de celelalte acte rămase după moartea tatălui său. Îmi pare rău (a zis domnul Wansborough) că bătrânul nu mai este în viaţă să vadă că iubita lui operă este în sfârşit de folos. Probabil că s-ar fi bucurat tare mult. Cum aflasem de existenţa ei? Îmi povestise vreo persoană de la oraş? Am evitat să-i răspund direct. Aşa cum stăteau lucruri-le, ar fi fost imprudent din partea mea să-i mărturisesc că cercetasem mai întâi originalul. De aceea, m-am mulţumit să-i spun că doream să rezolv anumite chestiuni familiale şi nu prea aveam timp de pierdut. Trebuia să trimit

chiar în ziua aceea la Londra, anumite informaţii prin poştă, aşa că dacă ar fi amabil să-mi arate copia (calculând desigur taxa necesară), mi-ar scuti drumul până la Old Welmingham. Am precizat de asemenea, că în cazul în care îmi va fi necesară o copie după registrul original, îl voi ruga tot pe domnul Wansborough să-mi obţină actul respectiv.

Avocatul s-a declarat mulţumit de explicaţiile mele şi a poruncit unuia din funcţionari să aducă registrul din seif. După un timp, a apărut cu voluminosul dosar. Semăna leit cu cel din sacristie, cu excepţia coperţii curate şi îngrijite! L-am răsfoit pe un birou liber. Mă cuprinsese agitaţia şi simţeam că clocotesc de emoţie dar trebuia să mă stăpânesc ca să nu fiu observat de ceilalţi înainte să găsesc ce mă interesa.

Pe prima pagină erau notate câteva rânduri cu cerneală albită de vreme. Se precizau următoarele:

„Copie după registrul de căsătorii al parohiei din Welmingham. Întocmită din ordinul meu şi confruntată de mine cu originalul, însemnare cu însemnare.

Semnătura lui Robert Wansborough, econom al parohiei”

[Dedesubt, cu alt scris, era notat:]

„Cuprinzând perioada de la 1 ianuarie 1800 la 30 iunie 1815”.

Am dat paginile până în dreptul lunii septembrie 1803. Am dat de căsătoria bărbatului care purta acelaşi nume cu mine. Am dat de însemnarea căsătoriilor celor doi fraţi. Dar… între ele, în josul paginii… nimic…

Gol! Însemnarea din registrul bisericii care înregistra căsătoria lui sir Felix Glyde cu Cecilia Jane Elster lipsea cu desăvârşire.

Inima a început să-mi palpite nebuneşte, gata să-mi sară din piept.

M-am uitat mai atent – nu-mi venea să cred, pur şi simplu. Asta era, ce mai! Căsătoria nu era însemnată. Copia urmărea cu fidelitate originalul. Pagina se termina cu însemnarea căsătoriei cu acelaşi nume de familie ca al meu. După aceea – nimic – desigur, locul era prea mic pentru a cuprinde însemnarea căsătoriilor celor doi fraţi, care se aflau în aceea-şi poziţie şi în copie şi în original.

Marginea liberă reprezenta cheia misterului.

Nu fusese deci completată în registrul bisericii, în anul 1827 când sir Percival şi-a făcut apariţia la Old Welmingham. Copia din Knowlesbury stătea mărturie pentru falsul săvârşit în registrul original din sacristia bisericii.

Îmi venea ameţeală şi trebui să mă sprijin de birou ca să nu mă prăbuşesc. Nici nu-mi trecuse vreodată prin minte o asemenea grozăvie. Cum să-mi pot închipui că el îşi luase fără nici un drept numele de Glyde şi titlul de „sir" şi că devenise proprietarul moşiei Blackwater Park prin asemenea ticăloşie. La un moment dat, am bănuit că era tatăl sau soţul Annei Catherick, dar această faptă întrecea până şi cea mai avântată imaginaţie.

Nu eram în stare să mă reculeg când mă gândisem ce curaj avusese să recurgă la asemenea mijloace odioase şi josnice. Se explica acum de ce se comporta ca un ticălos, de ce avea o fire atât de schimbătoare, de ce insistase s-o arunce în ospiciu pe sărmana Anne Catherick şi de ce încuviinţase maşinaţiile diabolice îndreptate împotriva soţiei sale de care se temea să nu-i fi aflat taina. Demascarea lui l-ar fi condus altădată direct la eşafod. Acum putea fi deportat pe viaţă. Oricum, chiar dacă ar fi scăpat de puterea legii ar fi rămas pe drumuri, fără nume, fără avere, fără prieteni. Iată cât de însemnată era taina pe care o descoperisem. Puteam să şoptesc o singură vorbă şi ar fi pierdut pentru totdeauna casa, domeniile sale întinse, titlul de baronet! Puteam să rostesc o singură vorbă şi ar fi fost zvârlit ca un prăpădit, departe de lumea civilizată. Existenţa acestui individ se afla în mâinile mele – şi el îşi dădea seama de acest lucru la fel de bine ca şi mine.

Când am înţeles toate acestea, am reuşit să mă liniştesc. Trebuia să ţin

cont că de faptele şi acţiunile mele atârna soarta unor fiinţe dragi. Trebuia să fiu conştient că sir Percival mă va înfrunta ca o fiară încolţită. Oricum nu mai avea nimic de pierdut, aşa că va încerca să se salveze călcând peste cadavre.

Am stat şi m-am gândit câteva clipe. Mai întâi trebuia să obţin un document scris care să certifice uluitoarea mea descoperire şi să mă îngrijesc să nu cadă cumva în mâna lui sir Percival. Copia registrului era bine adăpostită în seif, dar originalul din sacristie era la îndemâna oricui, după cum observasem.

Prin urmare, era neapărat necesar să mă duc în vechiul sat, să-l rog din nou pe secretar să mă conducă în sacristie şi să copiez înregistrarea falsei căsătorii până să se înnopteze.

Atunci nu aveam de unde să ştiu că actul copiat de mâna mea nu era valabil, ci trebuia neapărat să fie legalizat.

Deci, n-aveam de unde să ştiu şi dorinţa mea de a mărturisi cât mai puţine lucruri în legătură cu cercetările mele mă obliga să mă abţin de la întrebări. Mă grăbeam să ajung la Old Welmingham. Am motivat cât mai credibil cu putinţă emoţia care mă învăluise şi care fusese remarcată imediat de domnul Wansborough.

Am plătit taxa, i-am promis să-i dau de ştire peste câteva zile şi am plecat din birou ameţit şi agitat.

Se întunecase deja. Era posibil ca urmăritorii mei să încerce o altă ticăloşie.

Bastonul meu uşor nu-mi folosea la nimic în cazul unui atac din partea lor. De aceea, m-am oprit în Knowlesbury şi am cumpărat o bâtă groasă şi scurtă, terminată cu o măciulie. Unealta aceasta rudimentară mă ajuta să-mi apăr pielea. În caz că agresorii mei vor veni în număr mare, mă puteam baza pe iuţeala picioarelor mele. În copilărie fusesem bun la fugă şi între timp avusesem parte de destul antrenament, mai cu seamă în perioada expediţiei în America Centrală.

Am părăsit oraşul, urmărind mijlocul drumului. Ploua des ca la munte, aşa că n-aveam cum să observ dacă eram urmărit sau nu.

Însă, când socoteam că mai îmi rămăseseră doar vreo două mile până la biserică, am fost depăşit de un bărbat, după care mi-a ajuns la urechi zgomotul unei porţi izbite cu putere la marginea drumului. Am mers mai departe, încleştându-mi bâta în mână, ciulind urechile şi mijindu-mi ochii în beznă şi în ceaţă. N-am înaintat mai mult de o sută de paşi când am surprins un foşnet în tufişul din dreapta şi am văzut trei bărbaţi năpustindu-se asupra mea.

M-am apropiat de marginea drumului. Primii doi, au sărit dincolo de mine, dar al treilea a fost mai perspicace. A stat în loc, s-a întors şi m-a pocnit cu bastonul. Mă izbise fără o ţintă precisă, aşa că m-a atins doar uşor la umărul stâng. Eu, în schimb, l-am trăsnit cu bâta în moalele capului. S-a dat înapoi ameţit şi s-a izbit de ceilalţi doi care se grupaseră din nou. N-am mai stat pe gânduri şi am luat-o la fugă. M-am furişat pe lângă ei alergând cât puteam de tare prin mijlocul drumului.

Cei doi bărbaţi au început să mă urmărească. Erau şi ei foarte buni la fugă, iar drumul lin, fără suişuri şi coborâşuri m-a împiedicat să-mi iau avans în primele cinci minute. În afară de asta, nu prea vedeam pe unde călcam. Întrezăream cu greu pomii care străjuiau cărarea şi sunt convins că m-aş fi prăbuşit dacă întâlneam fie şi cel mai mic obstacol. Pe urmă, am observat că drumul se lasă în jos şi se ridică din nou, mai departe. Între timp, urmăritorii mei erau cât pe ce să mă ajungă, dar la deal m-am depărtat mulţumitor. Auzeam tot mai stins ritmul paşilor lor, aşa că m-am gândit că mă distanţasem destul ca să încerc să fug peste câmp fără să fiu zărit în întuneric. Am sărit peste marginea drumului şi am trecut pe bâjbâite prin golul dintre tufişuri. Am constatat că era de fapt o poartă. I-am simţit pe cei doi alergând mai departe iar apoi, unul din ei le-a strigat celorlalţi să se întoarcă. Nu mă mai interesa ce aveau de gând să facă. Oricum n-aveau cum să mă surprindă. Am tăiat-o peste câmp şi când m-am văzut la marginea arăturii am stat în loc să mă odihnesc.

Era primejdios să trec pe cărarea bătătorită, dar n-aveam încotro. Până pe seară trebuia să fiu la Old Welmingham.

Nu apăruse luna iar cerul era întunecat, fără nici o stea. Îmi dădeam seama că atunci când plecasem din Knowlesbury, vântul şi ploaia îmi băteau în spate – deci speram că nu mergeam îndărăt, pentru că şi acum îmi băteau tot din spate.

Aşa am mers de-a lungul câmpului fără să dau de porţiuni dificile, în afară de tufişuri, şanţuri sau lăstărişuri care mă obligau să mă abat uneori de la drum, până am dat de o coamă de deal cu urcuş pieziş. M-am lăsat în jos până în va-le, m-am furişat printre tufişuri şi am ajuns pe o cărare îngustă. Când o luasem peste câmp, mă orientasem către dreapta, aşa că acum trebuia să o cotesc la stânga. După vreo zece minute de mers prin glodul drumeagului, am dat de o casă luminată. Am găsit deschisă poarta de la grădină şi m-am dus înăuntru să mă interesez cum să ajung la parohie.

Nici n-am apucat să bat la uşă, pentru că a fost deschisă deodată şi mi-a apărut dinainte un bărbat alergând grăbit cu felinarul în mână. Când m-a zărit a înălţat felinarul. Am rămas tare surprins când am dat cu ochii unul cu altul. Orbecăind pe câmp, îl străbătusem în cele din urmă până la capăt şi ajunsesem la Old Welmingham. Şi, ceea ce este şi mai uimitor, bărbatul dinaintea mea nu era altul decât amabilul bătrânel cu care discutasem de dimineaţă, adică secretarul parohiei.

Arăta schimbat la faţă. Mă privea pieziş şi încruntat. Se înroşise în obraji şi când mi s-a adresat, am crezut că aiurează:

— Unde aţi pus cheile? m-a întrebat el. Le-aţi luat cu dumneavoastră nu-i aşa?

— La ce chei vă referiţi?! m-am mirat eu. Tocmai m-am întors de la Knowlesbury.

— Cheile de la sacristie – mi-a explicat el. Să ne ajute Dumnezeu să le găsim! Vai de mine! Au dispărut! Pricepeţi, au dispărut! a zbierat bătrânelul agitat, clătinând felinarul.

— Cum aşa? Dar, ce s-a întâmplat?

— Nu-mi dau seama – a zis secretarul uitându-se ca un turbat prin întunericul de nepătruns. Venisem acasă de puţin timp. Doar v-am povestit azi dimineaţă că aveam o mulţime de treburi. Am închis uşa şi fereastra, dar priviţi, este deschisă. Cineva s-a strecurat şi mi-a furat cheile.

Mi-a făcut semn către fereastră, care era dată de perete. În acel moment, geamul de la felinar s-a dat în lături şi o pală de vânt ne-a lăsat în beznă.

— Repede, daţi-mi chibritul să-l aprind din nou şi haideţi să ne grăbim la sacristie.

L-am băgat în casă agitat. Îndrăzneala fără de seamă şi nemernicia lui sir Percival îl făcuseră să încerce şi această ultimă nebunie, care-mi putea distruge marea descoperire pe care o făcusem de curând. Îmi venea să alerg într-un suflet la biserică şi am stat ca pe ghimpi până ce secretarul şi-a aprins felinarul. Pe urmă, am plecat în grabă pe cărarea din grădină.

N-am înaintat nici zece paşi, când m-am trezit faţă-n faţă cu un bărbat care venea dinspre biserică. Când m-a zărit, mi-a vorbit foarte politicos. Nu-i distingeam chipul, dar glasul pe care mi se adresase nu-l mai auzisem până acum.

— Scuzaţi-mă vă rog, sir Percival… – a zis el.

I-am tăiat vorba:

— Te-ai înşelat din păcate. Nu sunt sir Percival.

Omul s-a retras.

— Am crezut că sunteţi stăpânul meu – a bâiguit el şovăitor.

— Îl aşteptai aici pe stăpânul dumitale?

— Da, aşa cum mi-a poruncit.

N-a mai continuat să răspundă ci s-a întors şi a plecat înapoi. Secretarul tocmai ieşise din casă cu felinarul. I-am oferit braţul bătrânului pentru a-l obliga să-mi ţină pasul. După ce ne-am grăbit un pic, am ajuns aproape de omul care mă confundase cu odiosul baronet. Mi-am dat seama la lumina felinarului că era un servitor îmbrăcat în haine obişnuite.

— Ce mai e şi cu ăsta? s-a interesat secretarul. Poate să ne spună ce-i cu cheile?

— Să nu ne pierdem vremea cu el – i-am propus eu. Mai bine să ne vedem odată ajunşi la sacristie!

Nici în miezul zilei, biserica nu se zărea decât la capătul drumului. Când suiam cărarea către biserică, a venit lângă noi un copil din sat, mirat să vadă lumină pe stradă şi l-a recunoscut pe secretar.

— Ascultă domnule – a zis băieţelul, agăţându-se de haina secretarului. Cred că a intrat cineva în biserică. Am observat că a încuiat după el şi a aprins lumânarea.

Bietul bătrânel a fost cuprins de un tremurat şi s-a lăsat cu toată greutatea pe mine.

— Lasă! l-am îndemnat eu. Nu-i nimic. O să punem mâna pe el, n-aveţi grijă. Aveţi un felinar şi ţineţi-vă după mine!

Am fugit disperat pe deal. Mai întâi mi-a apărut dina-intea ochilor conturul negricios al turnului bisericii – , proiectat pe cerul plumburiu. Când înconjuram biserica pentru a intra în sacristie, am simţit nişte paşi greoi în apropierea mea. Servitorul se luase după noi.

— Nu vreau să vă fac nici un rău – a zis el când i-am aruncat o privire – trebuie să dau de stăpânul meu, atâta tot.

Se simţea în vibraţia glasului său că este stăpânit de teamă. Am preferat să nu-i răspund.

Când am cotit după biserică şi am zărit sacristia, am remarcat că luminatorul din tavan era de un roşu incandescent şi deodată a plesnit zgomotos. M-am repezit la uşă şi am zgâlţâit-o. Sacristia ardea!

Până să mă dezmeticesc, am auzit îngrozit nişte bătăi disperate în uşă, care răsunau dinspre interior. Am văzut cum cheia era smucită cu violenţă în broască şi am auzit un bărbat zbierând cât îl ţineau plămânii:

— Ajutor!

Servitorul care mă urmărise s-a înspăimântat şi s-a prăbuşit în genunchi, tânguindu-se:

— Ah, Doamne Sfinte! Sir Percival!

Exact când a rostit aceste vorbe, a apărut şi secretarul care a auzit la rîndul său cum cheia s-a mai smucit în broască lugubru pentru ultima oară.

— Fie ca Dumnezeu să-l primească în împărăţia Lui! a exclamat bătrânul. Nu mai are nici o şansă. S-a blocat broasca.

Am tras de uşă. În acele momente uitasem complet pentru ce mă aflam acolo. Indiferent de nelegiuirile pe care le înfăptuise acest om, de sentimentele pe care le călcase nemilos în picioare, de legământul pe care-l făcusem de a-l nimici, acum nu mă gândeam decât că este o fiinţă neajutorată, care implora milă şi înţelegere.

— Du-te la uşa cealaltă! i-am spus eu. Du-te la uşa dinspre biserică! S-

a blocat broasca. N-ai nici o şansă dacă nu faci cum ţi-am spus.

După o timidă încercare de a răsuci din nou cheia, nu se mai auzi nimic, nici un semn că omul mai era în viaţă.

Răsunau doar pârâiturile focului şi zgomotele cioburilor de sticlă care săreau din luminator.

I-am privit pe cei de lângă mine. Servitorul se sculase de jos, pusese mâna pe felinar şi îl ridicase într-un gest inutil, luminând uşa. Era împietrit de groază – stătea în spatele meu şi mă urmărea ori de câte ori mă mişcam, ca un câine credincios. Secretarul se lăsase pe o lespede de mormânt, distrus. Am înţeles imediat că nu-mi mai erau de nici un folos.

În disperare de cauză, acţionând mai mult din instinct decât din spirit raţional, l-am tras pe servitor lângă zidul sacristiei:

— Ajută-mă să mă caţăr pe zid! i-am spus eu. Vreau să mă sui pe acoperiş şi să sparg luminatorul ca să las aerul să iasă.

Omul era foarte derutat, dar s-a supus ascultător. M-am suit în spatele lui, ţinând bâta în dinţi; m-am apucat cu mâinile de streaşină şi m-am săltat pe acoperiş. Dornic să-l salvez, nu mi-am dat seama că în loc de aer, puteau bufni în afară limbile roşiatice ale flăcărilor. Am izbit luminatorul făcând ţăndări geamul deja spart. Focul a ţâşnit înnebunit ca un leu din cuşcă. Dacă aş fi avut ghinionul ca vântul să bată înspre mine, n-aş mai fi apucat să scriu aceste rânduri.

M-am lăsat în genunchi, înconjurat de fum şi flăcări. Trombele de foc luminau chipul inert al servitorului care privea prostit înspre mine şi statura secretarului care se tânguia pe mormânt alături de un grup de bărbaţi stafidiţi şi femei îngrozite, adunaţi în curtea bisericii – toţi erau învăluiţi în fumul gros, cu feţele mute de uimire. Dar ce se întâmpla oare cu cel dinăuntru? Se sufoca, se perpelea în flăcări, îşi dădea sufletul în timp ce noi stăteam impasibili.

Sentimentul acesta mă înnebunea. M-am dat jos de pe acoperiş,

sprijinindu-mă de streaşină.

— Daţi-mi cheia bisericii! i-am spus eu secretarului. Poate reuşim să intrăm pe acolo şi să dărâmăm uşa despărţitoare.

— Nu, nu se poate! a exclamat bătrânul. Cheia de la biserică şi cea de la sacristie erau în aceeaşi legătură, domnule! Ah, credeţi-mă, n-are nici o şansă! Eu cred că s-a făcut deja cenuşă!

— Cei de la oraş vor zări focul – a zis unul din oameni. Acolo au cu ce să-l stingă. Vor veni cel puţin să salveze biserica!

Am zbierat furios la el să-l trezesc – pentru că era singurul care venise cu o idee – şi i-am atras atenţia că va dura cel puţin un sfert de oră până vom primi ajutoare. Nu puteam răbda să asist nepăsător la acest spectacol. În ciuda sentimentelor din adâncul sufletului speram ca ticălosul din sacristie să nu fi fost mistuit de limbile de foc. Poate viaţa lui atârna de puterea noastră, poate ar fi trebuit să dărâmăm uşa. Îmi dădeam seama că broasca nu ceda uşor, că uşa masivă de stejar era de neclintit şi că aveam nevoie de nişte unelte speciale. Nu se puteau găsi oare nişte bârne de la dărâmăturile din jur? S-ar putea folosi în loc de berbece pentru a sfărâma uşa.

Am întrevăzut această posibilitate la fel de brusc ca şi focul care izbucnise din luminatorul spart. M-am apropiat de bărbatul care pomenise de ajutorul de la oraş. „Pe aici se găsesc târnăcoape?” Da, se găseau. „Dar topoare, un fierăstrău şi nişte frânghii? Erau de toate. M-am repezit în mijlocul ţăranilor, cu felinarul în mână şi le-am promis: „Dau cinci şilingi fiecărui om care-mi dă o mână de ajutor!” Banii le-au trezit imediat interesul. Speranţa câştigului le-a surâs tuturor şi s-au pus pe treabă. „Îmi mai trebuie nişte felinare, să plece doi dintre voi după ele! Alţii să-mi aducă târnăcoape şi scule! Restul, haideţi să căutăm bârne!” Oamenii furnicau de colo-colo, şi glăsuiau cu vocile lor aţâţate de foame. Femeile şi copiii ne-au făcut loc şi ne-am năpustit pe aleea din curtea bisericii, îndreptându-ne spre prima ruină care ne-a ieşit în cale. Toţi bărbaţii erau după mine, în afară de secretar care nu se mişcase bietul de el de pe piatra de mormânt, oftând şi bocind biserica. Servitorul nu mă părăsise nici o clipă. Chipul lui desfigurat de spaimă îmi atingea aproape umărul când am pătruns în casa dărăpănată. Pe podea erau o mulţime de grinzi căzute din

tavan, dar nu foloseau la nimic, pentru că erau uşoare şi subţiri. Mi-a atras atenţia o bârnă mare care era fixată deasupra noastră în acoperişul găurit. Am încercat s-o urnim din loc. Era tare greu! Cărămizile pereţilor laterali o prindeau ca într-o chingă. O loveam, o smuceam şi o zguduiam cu toată puterea. Până la urmă, unul din capete s-a prăbuşit pe podea, antrenând o porţiune de zidărie. Femeile strânse în pragul uşii au strigat îngrozite, împreună cu doi dintre bărbaţi, care s-au împiedicat. Din fericire nu erau răniţi. Am smucit-o încă o dată cu toţii şi am reuşit să desprindem şi celălalt capăt. Am pus-o pe umeri şi am strigat să ne facă loc. Nu mai era timp de pierdut! Să ne repezim la uşă. Flăcările hămesite se înălţau către cer, mai ameninţătoare ca la început, luminând ca ziua. Haideţi s-o luăm pe cărarea din curtea bisericii; haideţi să izbim uşa cu bârna! Un, doi, trei, gata! Chiuiturile noastre s-au auzit din nou şi mai răsunător. O clintisem puţin. Până la urmă vor cădea balamalele, dacă broasca se ţinea tare. Haideţi, încă odată! Un, doi, trei, şi! Au căzut! Limbile de foc se strecurau furioase prin uşorii uşii. Încă o izbitură! Uşa s-a prăbuşit înăuntru cu un zgomot surd. Am rămas neclintiţi şi încordaţi o clipă. Căutam cadavrul. Dogoarea focului ne alungă câţiva paşi îndărăt. Nu zăream nimic în afară de un rug de flăcări cumplite.

*

— Unde o fi? murmură servitorul, mijindu-şi ochii prostiţi.

— Unde să fie, s-a transformat în cenuşă – a exclamat secretarul – la fel ca şi registrele şi în curând şi biserica!

Glasurile lor erau singurele care se auzeau. Toţi cei-lalţi păstrau cea mai adâncă tăcere, tulburată doar de trosnetul flăcărilor.

Dar ce se întâmplă?

Zarea s-a umplut de freamăt, clinchet de copite şi vacarmul a sute de oameni care ţipau pe toate glasurile. Sosise în sfârşit ajutorul de la oraş.

Cei adunaţi în jurul meu s-au năpustit pe coama dea-lului. Bătrânul

secretar a vrut să-i urmeze, dar nu se simţea în stare. S-a rezemat până la urmă de altă lespede.

— Biserica! ţipa el cu glas pierit, de parcă s-ar fi putut face auzit de ceilalţi. Aveţi grijă de biserică!

Doar servitorul a rămas impasibil. Înţepenise cu ochii pironiţi asupra focului, cu faţa lui tâmpă, lipsită de expresivitate. L-am strigat, l-am zgâlţâit, degeaba! A murmurat încă o dată aceeaşi întrebare: „Unde o fi?”

În zece minute, pompierii de la oraş trăseseră pompa lângă intrarea în sacristie şi o legaseră la un puţ care o alimenta cu apă. Dacă m-ar fi pus cineva să dau o mână de ajutor, n-aş fi fost în stare. Mă părăsiseră forţele şi mi se limpeziseră toate gândurile, acum când era evident că nu mai exista printre cei vii. Mă holbam vlăguit la încăperea mistuită de limbile roşietice.

Observam cum focul se stinge încetul cu încetul. Flăcările mureau, degajând aburi albicioşi, iar jăraticul imens sclipea roşiatic. Pompierii şi poliţaii s-au oprit o clipă după care au înaintat acoperind intrarea – au discutat pe şoptite şi, după câteva minute, doi oameni s-au desprins din rândurile lor şi au luat-o prin mulţime. Li s-a făcut loc în linişte.

Apoi, oamenii au fost cuprinşi de o agitaţie neobişnu-ită şi culoarul deschis pentru cei doi s-a lărgit. Bărbaţii se înapoiau cu o uşă, luată dintre ruine. Au intrat cu ea în sacristie. Poliţaii s-au grupat din nou în faţa intrării; oamenii se strecurau pe furiş lângă poliţai, ca să vadă de aproape ce se petrece. Alţii, în special femeile şi copiii se ţineau pe lângă ei.

Noutăţile n-au întârziat să se facă auzite, ajungând din om în om până la urechile mele. Distingeam foarte clar întrebările şi răspunsurile care se succedau ca un murmur în jurul meu, repetate de zeci de glasuri şoptite, agitate.

„Au dat de el?” „Unde?” „La uşă; căzut cu faţa la pământ”. „Care uşă?” „Uşa dinspre biserică”. „Cu capul rezemat de ea şi cu faţa la

pământ". „Nu i-a ars faţa?" „Nu, ba parcă da". „Nu, l-au atins un pic limbile de foc", „Doar ţinea faţa în jos, nu ţi-am spus!" „Cine era? Se zice că ar fi fost lord". „Ce lord! Era sir". „Nu ştiu cum, dar sir înseamnă cavaler". „Şi baronet". „Ba nu" „Ba da". „Ce făcea înăuntru". „Lucruri necinstite, fii convins". „Asta o fi intenţionat să facă?" „Adică să-şi dea foc?" „Nu mă refer la el, ci la sacristie". „Este descompus, nu?" „Da, în afară de faţă". „Păi da, nu-i deloc ars la faţă!" „Nu ştie nimeni cine este?" „Parcă era unul pe aici care declarase că îl cunoaşte". „Care anume?" „Un servitor, aşa se zice, dar este izbit în cap şi poliţaii nu iau în seamă ce spune". „Şi altcineva nu poate să-l recunoască?" „Linişte!"…

Timbrul răsunător al unui om al legii risipi zumzetul monoton al şoaptelor din jurul meu.

— Arătaţi-mi omul care s-a străduit să-l salveze! a spus acesta.

— Priviţi-l, domnule!

Feţele tuturor mă cercetau curioase, în timp ce mulţimea era îndepărtată de braţe neobosite. Comandantul pompierilor s-a aşezat dinaintea mea cu felinarul în mână.

— Vă rog să mă urmaţi domnule – a zis el liniştit.

N-am fost în stare să deschid gura şi nici să reacţionez când m-a apucat de braţ. Aş fi vrut să-i mărturisesc că nu-l cunoşteam pe mort şi că nu le eram deci de nici un folos, dar nu puteam să-mi descleştez fălcile. Mă simţeam sleit, cu buzele lipite şi dezorientat.

Eram dus de mai mulţi oameni. În faţa mea, trei bărbaţi ţineau felinare aproape de pământ. Toţi mă fixau cu cea mai mare atenţie. Bănuiam ce se află pe jos în bătaia luminii.

— Îl recunoaşteţi domnule?

Am privit agale spre pământ. Pentru moment, n-am zărit altceva decât

o pânză aspră de cort. În liniştea neclintită care se aşternuse în jur, distingeam, foarte clar stropii de ploaie care se prelingeau pe ea. Mi-am mutat privirile spre unul din capetele bucăţii de pânză şi am dat cu ochii de chipul lui împietrit, sinistru şi înnegrit, stors de viaţă.

Atunci l-am văzut pentru întâia şi ultima oară. Destinul ne-a adus faţă în faţă abia atunci.

12.

Cercetările s-au declanşat urgent, chiar de-a doua zi, conform dorinţei autorităţilor locale. Eu eram implicat direct în desfăşurarea anchetei, fiind considerat martor principal.

De dimineaţă, m-am îndreptat mai întâi către poştă, nerăbdător să găsesc scrisoarea lui Marian. Nici aceste evenimente atât de zguduitoare nu puteau să-mi abată gândul de la primejdia în care se aflau cele două femei, singure în Londra. Ca să-mi risipesc orice temeri, trebuia să găsesc scrisoarea lui Marian, aşa cum ne înţelesesem.

Din fericire, era acolo!

N-aveam nici un motiv de îngrijorare – erau la fel de sănătoase şi nestingherite ca atunci când ne despărţisem. Laura îmi spunea că mă iubeşte şi îşi exprima rugămintea să le dau de ştire cu o zi înainte să vin acasă. Sora ei îmi preciza, ca să înţeleg mai bine cerinţa Laurei că strânsese „în jur de o liră” din banii ei şi dorea să achite din propriile-i economii, masa festivă cu care urma să fiu întâmpinat. Am parcurs în această dimineaţă senină, rândurile liniştitoare de acasă, gândindu-mă la groaznicele evenimente din seara trecută. Şi, am înţeles, după ce am citit scrisoarea că Laurei nu trebuia să-i spunem dintr-o dată ce s-a întâmplat. I-am trimis lui Marian o depeşă în care i-am descris întâmplările din ultima vreme. Am fost foarte prudent, explicându-i că trebuie să vegheze cu mare grijă asupra Laurei ca nu cumva să-i cadă în mână vreun ziar sau revistă până mă întorceam. Dacă n-aş fi ştiut cât de hotărâtă şi fermă este Marian, nu m-aş fi încumetat să-i mărturisesc nici măcar ei întregul adevăr. Însă Marian rămăsese femeia dârză pe care o cunoscusem de prima dată şi pe care puteam să

mă bazez ca pe propria mea persoană.

I-am scris mai multe pagini, străduindu-mă să fiu cât mai explicit şi am terminat cu puţin înainte să fiu chemat pentru continuarea cercetărilor.

Legea era foarte clară şi întâmpina o mulţime de complicaţii şi încurcături în acest caz. În afară de elucidarea morţii victimei, trebuiau stabilite şi alte probleme, cum era de exemplu izbucnirea focului, dispariţia legăturii de chei şi prezenţa străinului în sacristie în clipa izbucnirii incendiului. Nu se rezolvase încă nici identificarea cadavrului. Aiureala servitorului, incapabil să vorbească coerent îi derutase pe poliţai. Încă din seara trecută au plecat mesageri la Knowlesbury pentru a găsi oameni capabili să-l recunoască pe sir Percival Glyde şi se stabilise legătura şi cu cei de la Blackwater Park. Până la urmă, măsurile luate au dus la identificarea rămăşiţelor pământeşti ale baronetului conform declaraţiei servitorului. Adevărul confirmat de martori a fost întărit şi de găsirea ceasului pe care-l purta sir Percival asupra sa; în interiorul capacului erau încrustate emblema şi numele său.

Cercetările ulterioare s-au concentrat asupra incendiului.

Primii martori audiaţi am fost eu, împreună cu servitorul şi băieţelul care ne atrăsese atenţia că se afla cineva în sacristie care aprindea chibrituri. Băiatul s-a exprimat foarte lămurit, spre deosebire de servitor care nu-şi revenise încă din şoc. De aceea, s-a renunţat la explicaţiile lui.

Din fericire nu m-au pisat cu întrebările, deoarece nu-l cunoscusem pe mort, nu-l văzusem în viaţa mea şi nu participasem la descoperirea cadavrului. În plus, nu ştiam ce căuta la Old Welmingham. Au spus doar că trecusem pe la secretar să-mi arate drumul, constatasem că-şi rătăcise cheile şi plecasem împreună la biserică să-l ajut pe cât puteam. Am declarat de asemenea că remarcasem că sacristia era în flăcări şi că cineva ţipa înăuntru după ajutor, aşa că am încercat să-l salvez, ca un bun creştin ce eram.

Martorii care-l cunoşteau pe mort au fost puşi să explice furtul cheilor

şi prezenţa lui sir Percival în timpul incendiului. Eu scăpasem de orice suspiciuni, întrucât conducătorul anchetei mă absolvise de orice vină; nu cunoşteam străinul şi nici localitatea, aşa că nu puteam fi de nici un ajutor.

Mi se conturase foarte clar în minte ce aveam de făcut după încheierea cercetărilor. Nu aveam de gând să dezvălui ce ştiam, în primul rând pentru că era lipsit de sens în această situaţie şi, în al doilea rând pentru că proba materia-lă pe care ar fi trebuit s-o prezint pierise în flăcări împreună cu registrul. De fapt, vorbele mele nesusţinute de dovezi ar fi sunat la fel de fals în urechile autorităţilor locale ca şi în cele ale domnului Kyrle.

Aceste rânduri însă îmi permit să dezvălui nestingherit adevărul acestor întâmplări care s-au produs cu foarte mult timp în urmă. Pentru început, aş vrea să mărturisesc cum îmi imaginam eu că s-au desfăşurat aceste evenimente neobişnuite.

Presupun că sir Percival a hotărât să nu mai ţină cont de nimic când a aflat că am fost eliberat pe cauţiune. Începuse prin a porunci oamenilor săi să mă atace pe drum, după care pătrunsese în sacristie pentru a rupe din registru pagina compromiţătoare, fără de care îmi era imposibil să demonstrez falsul şi să-l demasc. Deci, cel mai important lucru pentru el era să se strecoare pe furiş în sacristie, să rupă foaia şi s-o şteargă la fel de neştiut cum pătrunsese înăuntru.

Judecând aşa, se explica de ce a acţionat după lăsarea întunericului şi a furat cheile în absenţa secretarului. Bezna din sacristie l-a făcut să aprindă lumânarea pentru a găsi registrul şi, din precauţie, s-a zăvorât pe dinăuntru ca să nu-l descopere cineva.

Sunt convins că n-a intenţionat să dea foc sacristiei pentru a distruge registrul. S-a gândit că focul ar fi putut să fie observat la timp pentru a fi stins şi deci, registrul ar fi scăpat neatins. Mi-am dat seama că în sacristie văzusem o mulţime de obiecte uşor inflamabile – paie, hârtii, lăzi, lemne vechi, dulapuri dărăpănate, aşa că incendiul izbucnise mai mult ca sigur pe neaşteptate, în urma unui accident nedorit.

Când a observat că unul din obiecte s-a aprins, a încercat mai întâi să

stingă flăcările, iar apoi, văzând că nu reuşeşte, a vrut să fugă pe uşa pe care intrase. În momentul în care eu ajunsesem la sacristie, incendiul se întinsese deja, cuprinzând probabil intrarea care dădea în biserică unde erau adăpostite lăzile şi dulapurile. Presupun că fumul gros (din cameră) îl sufocase când a vrut să iasă pe uşa interioară. Aşa se explică şi leşinul său din care a trecut direct pe lumea cealaltă. Acestea se întâmplau probabil când eu mă căţărasem să sparg luminatorul. Deci el era pierdut oricum, în ciuda eforturilor mele. Chiar dacă am fi pătruns prin biserică, tot nu am fi putut să-l salvăm. Dimpotrivă aşa s-ar fi distrus şi biserica, pentru că focul s-ar fi extins odată cu dărâmarea uşii. Eu cel puţin sunt sigur şi cred că la fel sunt şi ceilalţi că sir Percival îşi dăduse sufletul în timp ce noi ne agitam să găsim o bârnă printre ruine.

Era singura explicaţie logică la care mă puteam gândi. În rest, ceea ce s-a petrecut în faţa sacristiei, a fost povestit mai-nainte. Cadavrul a fost descoperit după cum am precizat.

Cercetările s-au prelungit, pentru că reprezentanţii legii nu s-au declarat mulţumiţi cu explicaţiile trunchiate pe care le obţinuseră.

Se luase hotărârea să se apeleze şi la alţi martori şi să fie solicitat şi avocatul lui sir Percival din Londra. S-a chemat şi un medic, care să consulte servitorul, prea şocat ca să vorbească coerent. El susţinea că în noaptea izbucnirii focului fusese pus să-şi aştepte stăpânul în drum şi atâta tot.

Presupun că trebuie (bineînţeles, el nu bănuia nimic) să vadă dacă secretarul pleca sau nu de acasă, după care trebuia să pândească pe lângă biserică (fără să poată observa ce se petrece în sacristie) în caz că eu supravieţuiam atacului banditilor tocmiţi de sir Percival şi veneam să-l înfrunt pe stăpânul său. Trebuie să precizez că omul n-a declarat niciodată aşa ceva. Concluzia doctorului a fost că era redus mintal, iar tragedia la care asistase îl terminase complet. A fost imposibil să se obţină vreun amănunt esenţial de la el şi am fost informat că a rămas în aceeaşi stare de prostraţie până în ziua de azi.

Când m-am văzut în sfârşit în hotelul din Welmingham la care trăsesem mă simţeam atât de istovit şi dezamăgit după câte văzusem şi auzisem încât nu ştiam cum să fug de pisălogeala oamenilor, dornici

să culeagă cât mai multe informaţii în legătură cu ancheta. Am servit prânzul în oda-ia mea modestă de la mansardă, încercând să mă liniştesc şi să-mi îndrept gândurile către Laura şi Marian.

Dacă aş fi avut mai mulţi bani, m-aş fi repezit până la Londra să-mi desfăt privirile cu chipurile care-mi erau cele mai dragi din lume. Însă treburile mă obligau să rămân departe de ele. Ancheta nu se terminase şi eram solicitat în faţa judecătorului din Knowlesbury. Nu-mi permiteam să fiu risipitor, mai ales că în ultima vreme cheltuisem destul, iar viitorul nu se întrezărea nici prea bogat, nici prea tihnit. Iată de ce a trebuit să renunţ cu durere în suflet să scot din buzunar modesta sumă a unui bilet dus-întors până la Londra, la clasa a doua.

În cea de-a doua zi după anchetă eram complet liber. Am profitat de ocazie şi am alergat de dimineaţă cu noaptea-n cap la poştă, dornic să iau scrisoarea de la Marian. Am găsit-o ca şi pe cea precedentă şi am parcurs-o cu sufletul la gură. Fericit şi împăcat, am plecat spre Old Welmingham să privesc urmele lăsate de incendiu pe lumină.

Ce spectacol îngrozitor!

Ticăloşia şi oroarea sunt cele mai bune prietene în nebunia care a cuprins lumea noastră de toate zilele. Ironia nu se dă bătută nici în faţa celor mai cumplite catastrofe. Când am dat cu ochii de biserică, am zărit cimitirul distrus, unică mărturie a focului pustiitor. Intrarea în sacristie fusese înconjurată cu scânduri. Mâzgăleli de prost gust începură deja să fie scrijelite cu duşmănie, iar copiii satului se îmbrânceau zgomotoşi să se înalţe dincolo de împrejmuire. Locul de unde auzisem zbieretele deznădăjduite ale omului care se zbătea în flăcări şi unde servitorul căzuse neputincios în genunchi era ocupat de câteva găini râcâind în pământ după viermi. Pe pământul unde fusese aşezată uşa cu teribila ei povară se aflau merindele modeste ale unui muncitor, păzite de vajnicul său dulău, gata să se repeadă la mine. Secretarul, bătrânelul care mă ajutase atât de binevoitor privea reparaţiile care se făceau într-un ritm domol, fiind preocupat de un singur lucru: să scape basma curată din cercetări. Am zărit de asemenea pe una din femeile desfigurate de groază în noaptea trecută, care acum trăncănea voioasă cu altă cumătră, exemplar tipic de prostie, lângă o găleată ruginită.

Când m-am întors de acolo, m-am gândit de nu ştiu câte ori că moartea lui sir Percival anula toate posibilităţile de repunere în drepturi a Laurei. El nu mai era şi dusese dincolo de mormânt năzuinţele şi eforturile noastre.

Aş fi putut totuşi să privesc lucrurile mai realist.

Cum am fi procedat în cazul în care sir Percival ar fi fost în viaţă? Ce aş fi făcut oare? L-aş fi şantajat pe baronet de dragul Laurei când ştiam că nu s-a dat în lături de la nici o nelegiuire pentru a-şi apăra propriile interese? Ar fi acceptat să mărturisească adevărul în privinţa Laurei, în schimbul promisiunii mele de a nu-l demasca, dacă prin această mărturisire ar fi rămas fără bani şi avere? Bineînţeles că nu! Dacă sir Percival ar fi scăpat din incendiu, cheia misterului după care alergasem atât (fără să bănuiesc cât este de cumplită) n-ar fi putut rămâne asupra mea. Drepturile Laurei n-ar fi fost recâştigate decât dacă aş fi declarat în mod public tot ce ştiam.

Orice om cu adevărat cinstit l-ar fi căutat pe acela care fusese deposedat de sir Percival de titlu şi avere şi i-ar fi mărturisit adevărul, renunţând la propriile sale interese, după ce luptase atât de mult. Urma apoi să iau totul de la capăt, aşa cum eram obligat să fac acum.

Când am ajuns la Welmingham, mă simţeam liniştit şi perfect lămurit asupra căii pe care o aveam de urmat.

Îndreptându-mă către hotel, am trecut prin dreptul casei doamnei Catherick. Oare n-ar trebui s-o vizitez din nou? Nu, n-avea rost. Aflase în mod sigur de moartea lui sir Percival, la care se aştepta atât de puţin. Toate demersurile întreprinse de reprezentanţii legii au fost redate cu lux de amănunte în ziarul local. Nu mai aveam nevoie nici de mărturisirea ei. Mi-am amintit de înverşunarea cu care rostise ultimele cuvinte referitoare la baronet. „Mă aştept la orice din partea lui sir Percival, numai să moară nu”. Mi-am amintit de pasiunea pe care o pusese în vorbele sale şi de privirea pe care mi-o aruncase înainte să plec. Exista ceva în sufletul meu care mă trăgea înapoi şi nu mă lăsa să mai intru în casa ei, aşa că am renunţat şi m-am dus către hotel.

Peste câtva timp, când mă aflam în cafenea, un chelner mi-a înmânat o scrisoare cu numele meu pe plic. Mi s-a spus că fusese predată la bar de o femeie, pe înserate. Femeia nu dăduse nici un fel de amănunte şi se grăbise să plece, înainte să apuce cineva să-i pună vreo întrebare.

M-am uitat la scrisoare. Nu avea nici dată, nici semnătură şi se vedea că autorul ei încercase să-şi modifice scrisul. Oricum, imediat ce mi-am aruncat ochii pe ea, mi-am dat seama cine mi-o trimisese.

Doamna Catherick.

Îmi relata următoarele – voi reda în continuare exact ce conţinea scrisoarea:

Istorisirea este continuată de doamna Catherick

Domnule,

Nu te-ai întors, cum mi-ai promis. Nu contează oricum. Am aflat tot şi tocmai de aceea îţi şi scriu. N-ai observat nimic schimbat pe chipul meu când ai plecat? Am presimţit probabil că se apropiase momentul distrugerii lui şi mă întrebam dacă dumneata vei fi acela care îi vei da lovitura de graţie. Deci dumneata ai fost, acela – simţurile mele nu m-au înşelat.

N-ai avut destulă tărie, din câte mi s-a povestit şi ai vrut să-l salvezi. Dacă încercarea dumitale ar fi fost reuşită, ai fi devenit cel mai mare duşman al meu, aşa însă îmi eşti prieten. L-ai zgândărit cu cercetările dumitale, l-ai obligat să pătrundă în puterea nopţii în sacristie, ai servit, deşi n-aveai de unde să ştii, o duşmănie strânsă de 23 de ani şi ai răzbunat-o împotriva voinţei dumitale: Îţi sunt recunoscătoare, domnule, deşi ai făcut-o fără să vrei.

Mă consider datoare faţă de dumneata. Cum să-ţi răsplătesc fapta? Dacă aş fi fost tânără, m-aş fi oferit pe mine. Te-aş fi îndemnat: „Hai! Îmbrăţişează-mă şi sărută-mă”, şi fii sigur domnule că nu m-ai fi refuzat acum 23 de ani. Iată-mă însă, o femeie în etate. M-am gândit deci să-ţi îndeplinesc rugămintea care mi-ai adresat-o când m-ai vizitat. Ţineai neapărat să-ţi povestesc unele lucruri personale – pe care, în ciuda strădaniei dumitale nu le-ai putea înţelege fără sprijinul meu şi care ţi-ar fi rămas pe veci necunoscute.

Vreau să ţi le dezvălui acum. O să mă străduiesc să mă exprim cât mai desluşit, onorabilul şi tânărul meu prieten!

Prin ‘27, erai doar un copilaş. Eu în schimb, eram o femeie tânără şi arătoasă şi locuiam în Old Welmingham. Mă căsătorisem cu un necioplit, cu un om de nimic. În acelaşi timp, mi s-a oferit ocazia să mă împrietenesc (nu contează prin ce împrejurări) cu un anume domn (nu are importanţă care). N-o să-i dezvălui numele pentru că n-are nici un rost. Nu i-am aparţinut niciodată, ştii doar foarte bine.

Mai bine să-ţi explic cum a intrat în graţiile mele. Mi-a plăcut întotdeauna să fiu elegantă, iar el mi-a făcut pe plac. Adică mă admira şi îmi dăruia o mulţime de lucruri scumpe. Femeile aşa sunt făcute de Dumnezeu, cedează când sunt copleşite de cadourile pe care le visează. Era viclean, ca toţi bărbaţii şi simţise că îmi intrase în voie. Dar, repet, ca toţi bărbaţii nu era dezinteresat. Dorea să-l recompensez într-un fel. Cum anume? Nimica toată! Mi-a cerut să-i fac rost de cheia sacristiei şi de cheia dulapului cu registre fără să observe soţul meu. A refuzat să-mi mărturisească de ce avea nevoie de ele. I-am făcut pe plac, păcălindu-l pe soţul meu, dar, m-am apucat să-l spionez pe furiş. L-am urmărit de vreo două – trei ori, iar a patra oară l-am descoperit.

Nu am fost niciodată deosebit de corectă când se puneau în discuţie afacerile altora, aşa că nu mi s-a părut un fapt deosebit că voia să treacă în registru o căsătorie, spre folosul său.

Sigur, mi-am dat seama că nu era corect, dar puţin mă interesa. N-avea rost să fac nazuri, mai ales că nu-mi dăruise încă ceasul cu lanţ de aur – şi mai grozav decât primul. Ba mai mult, îmi făgăduise în ziua precedentă că o să-mi cumpere de la Londra un al treilea, care le întrecea pe toate. Dacă mi-ar fi explicat ce fals cumplit a făcut şi cât de aspru era pedepsit de lege, m-aş fi temut pentru propria mea persoană şi l-aş fi dat în vileag. Eu însă, habar n-aveam de nimic şi în plus, de-abia aşteptam să primesc ceasul de aur.

L-am condiţionat însă că nu-l ajut decât dacă îmi mărturiseşte tot adevărul. Îmi păsa tot atât de puţin de problemele lui cât îţi pasă dumitale de ale mele. S-a supus cererii mele – şi vei înţelege imediat de ce.

Îţi voi relata în câteva cuvinte ce mi-a spus atunci. Nu s-a învoit prea uşor să mă lămurească. A trebuit să insist şi să-l pisez cu o mulţime de întrebări.

Nu aflase nimic despre relaţiile dintre tatăl şi mama lui, decât după ce a murit cea din urmă. În momentul acela, tatăl lui s-a destăinuit, făgăduind că-şi va ajuta fiul cum va putea mai bine. Promisiunile au fost deşarte, pentru că a murit, fără să facă măcar un testament. Fiul

(cum era şi normal de altfel) a trebuit să se descurce de unul singur. S-a întors în Anglia şi şi-a luat în primire moşia. N-a bănuit nimeni nimic. Toţi considerau că tatăl şi mama lui au fost soţ şi soţie – nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să pună la îndoială acest fapt. Moştenitorul de drept (dacă ar fi aflat) era o rudă de departe, care nu-şi pusese problema că ar putea ridica vreo pretenţie asupra domeniului şi care oricum, călătorea pe mare la data morţii tatălui său.

Până în acest moment, a fost foarte simplu – a devenit fără prea mare bătaie de cap proprietarul moşiei. Era însă mult mai dificil să obţină bani, în contul proprietăţii. În acest caz, îi trebuiau două lucruri: certificatul său de naştere şi certificatul de căsătorie al părinţilor. În privinţa certificatului de naştere s-a descurcat imediat – se născuse pe continent şi a intrat foarte repede în posesia lui. Cel de-al doilea însă, l-a pus în dificultate – iar această dificultate l-a trimis la Old Welmingham. Putea să se îndrepte către Knowlesbury, dacă nu ar fi fost împiedicat s-o facă de un alt incident.

Mama lui locuise acolo, înainte să-l cunoască pe tatăl lui – era ştiută pe numele ei de fată. De fapt, era măritată. Se căsătorise în Irlanda, unde fusese terorizată de soţul ei, care-şi găsise apoi, altă femeie. Ştiu sigur toate acestea. Fac parte din motivaţiile pe care sir Felix le-a oferit fiului său pentru a-i explica de ce nu se poate căsători, deoarece căsătoria părinţilor săi nu avusese loc în realitate. De aceea şi-a dorit să se falsifice registrul din Knowlesbury, unde era mai credibilă oficierea acestei căsătorii. Iată de ce: preotul care ofici-ase serviciile religioase în 1803 (dată la care, conform certificatului de naştere, tatăl şi mama lui ar fi trebuit să se căsătorească) nu murise încă în 1827 când a devenit moştenitorul moşiei. Acest fapt l-a obligat să încerce în satul nostru. Aici, norocul îi surâdea, pentru că preotul trecuse de câţiva ani în lumea drepţilor.

Old Welmingham era la fel de potrivit ca şi Knowlesbury. Tatăl lui o făcuse pe mama lui să plece din Knowlesbury şi să se stabilească împreună într-o casă în apropiere de râu, nu departe de satul nostru. Oamenii care ştiau cât de ciudat şi neprimitor este nu au găsit nimic neobişnuit că şi-a continuat existenţa în acest fel şi după căsătorie (care nu avusese loc în realitate). Dacă ar fi fost un bărbat plăcut la înfăţişare, ar fi dat poate de gândit, dar defectul lui fizic îl îndreptăţea să se izoleze de semenii săi. Au stat acolo până a moştenit Blackwater Park.

După mai bine de 23 de ani, cine ar fi putut să contrazică faptul (mai ales că preotul murise) că nunta fusese la fel de retrasă ca şi existenţa sa sau că nu se oficiase la biserica din Old Welmingham?

În această situaţie, fiul a considerat că satul nostru era cel mai potrivit pentru a pune la cale mârşăvia. Poate că n-o să-ţi vină să crezi că însemnarea pe care a trecut-o în registru nu făcea parte din planurile lui şi i-a trecut prin minte în ultimul moment.

Intenţiona să rupă foaia (din anul şi luna respectivă) s-o ardă, să plece la Londra şi să se adreseze avocaţilor, solicitând certificatul de căsătorie al părinţilor săi. În acest scop, ar fi declarat cu nonşalanţă data de pe pagina distrusă. Cine ar mai fi putut garanta în această situaţie că părinţii săi nu fuseseră căsătoriţi, şi, în caz că va fi în continuare dificil să împrumute bani, ştia cum să motiveze şi ce răspunsuri să dea.

Însă, consultând registrul, a văzut că una din filele anului 1803, avea un spaţiu liber în partea de jos, unde nu avuseseră loc probabil să noteze o însemnare mai lungă, trecută pe pagina următoare. A sărit în sus de bucurie. Nu credea să aibă atâta noroc. Conform certificatului de naştere, căsătoria ar fi trebuit să aibă loc în iulie şi nu în septembrie – pentru că aceasta era luna unde găsise loc. Oricum, pentru curioşi, putea motiva că se născuse la şapte luni.

Fraieră cum eram pe vremea aceea, l-am compătimit. El sperase să-mi trezească acest sentiment. Îmi explicase că era o nedreptate a sorţii că nu avea nici o vină că părinţii lui nu s-au putut căsători. Ar fi convins până şi o femeie mai cinstită ca mine şi mai puţin ahtiată după ceasuri de aur. Aşa că am păstrat secretul şi l-am sprijinit.

A durat ceva până a obţinut cerneala potrivită (pritocind soluţiile din sticluţele pe care le avea de la mine şi încă şi mai mult până a reuşit să deprindă scrisul din registru. În cele din urmă treaba era făcută – spălase onoarea mamei sale după moartea ei. Cât despre mine, şi-a respectat cuvântul dat. Mi-a cumpărat ceasul cu lanţ de aur, destul de costisitor. Era superb ce mai! Îl am şi acum şi pot spune că funcţionează perfect.

Ai amintit când ai trecut pe la mine că doamna Clements ţi-a mărturisit ce s-a întâmplat. Deci n-are rost să-ţi descriu cearta care a izbucnit şi să-ţi precizez că am fost complet nevinovată. Îţi imaginezi ce şi-a închipuit soţul meu când m-a surprins întâlnindu-mă pe furiş şi discutând cu chipeşul nobil. Nu ştii însă la ce rezultat am ajuns eu şi acest nobil. Urmăreşte-mă în continuare şi o să te lămureşti ce atitudine a avut faţă de mine.

Imediat cum am dat ochii cu el, i-am vorbit în felul următor: „Trebuie să mă dezvinovăţiţi, să mă reabilitaţi în ochii soţului meu, aşa cum merit.” Nici n-a vrut să audă. Mi-a declarat nepăsător că îi convenea de minune ca soţul meu şi ceilalţi vecini să mă creadă necinstită, pentru că le abătea atenţia de la realitate, mult mai gravă pentru el. Nu suportam să fiu umilită, aşa că l-am ameninţat că o să povestesc tot. Vorbele lui au căzut ca un trăsnet asupra mea: dacă suflam vreun cuvânt, m-ar fi tras după el în mocirlă.

Da, asta era concluzia. Nu mă avertizase ce risc îmi asumasem ajutându-l. Se folosise de neştiinţa mea, mă momise cu cadourile sale generoase, mă impresionase cu istorisirea lui şi mă făcuse până la urmă părtaşă la această fărădelege. Mi-a declarat foarte calm că mă aşteptau lucruri cumplite şi pe mine, nu numai pe el. Pe atunci, legile erau foarte aspre, iar drumul eşafodului nu era luat doar de ucigaşi. Cât despre femeile care zăceau în temniţă, n-aveau nici pe departe un trai bun ca acum. Recunosc că m-a îngrozit – nemernicul şi ticălosul de el! Îţi dai seama acum de ce mă simt atât de recunoscătoare faţă de tânărul şi respectabilul domn care i-a grăbit sfârşitul.

Şi acum să continuu! A fost destul de înţelept să nu mă sperie de tot.

Observase că nu eram femeia care să suporte să fie încolţită, aşa că m-a îmbiat din nou.

Îmi câştigasem dreptul (a avut cel puţin bunul simţ s-o recunoască) pentru binele pe care i-l făcusem să primesc o recompensă, mai ales că avusesem de îndurat de pe urma lui. S-a oferit – generosul escroc – să-mi fixeze o rentă anuală însemnată, pe care o puteam ridica o dată la trei luni. Mi-a pus însă două condiţii. În primul rând, trebuia să

păstrez cea mai mare discreţie – pentru binele meu şi al lui şi, în al doilea rând, nu aveam voie să părăsesc Welminghamul fără să-i cer voie. În sat, nimeni nu s-ar fi înjosit să discute cu mine la o ceaşcă de ceai şi mă avea oricând la îndemână. Era îngrozitor, dar am fost obligată să cad la învoială.

N-aveam încotro! Nu mă puteam baza pe sprijinul nimănui şi în afară de aceasta eram însărcinată. Nici nu voiam să aud să mă milogesc pe lângă neghiobul meu bărbat care stârnise toată cearta împotriva mea şi mă părăsise.

Pe urmă, renta nu era de aruncat. Beneficiam de bani mai mulţi, de o casă mai arătoasă şi de covoare mai de preţ decât femeile care mă dispreţuiau. Pe la noi, cele virtuoase se înveşmântau în stambă. Eu umblam numai în mătase.

Deci, am respectat condiţiile impuse de el şi m-am consolat cu situaţia mea. Pe urmă, m-am străduit să mă fac acceptată de onorabilii mei consăteni, şi, cu timpul, am reuşit – după cum ai observat şi dumneata. Te vei mira poate cum eu care n-am deschis gura atâta timp, m-am lăsat convinsă de Anne, răposata mea fată. Recunoştinţa care o nutresc faţă de dumneata mă obligă să fac lumină şi în această privinţă. Scuză-mă însă, domnule Hartright, dar nu înţeleg de ce te preocupă atât de mult fosta mea fiică. Dacă te interesează să afli mai multe amănunte despre copilăria ei, te sfătuiesc să te adresezi doamnei Clements. A îngrijit-o mai mult decât mine. N-am tupeul să afirm că am ţinut la ea. De când am născut-o am considerat-o o adevărată belea pe capul meu, cu atât mai mult cu cât nu era nici întreagă la minte. Eşti un om sincer şi sper că vei aprecia francheţea mea.

Consider că ţi-am înşirat destule despre acele timpuri triste. Află doar că m-am ţinut de cuvânt primind în schimb frumoasa rentă trimestrială.

Câteodată plecam din sat, cerând mai întâi acordul lui pe care-l primeam fără probleme. Aşa cum am mai explicat, era prea ca înţelept să mă stârnească şi în plus era convins că o să tac măcar ca să-mi apăr propria piele. Cel mai mult am lipsit când am fost la Limmeridge să stau la căpătâiul surorii mele vitrege care trăgea să moară. Auzisem că

are ceva bani strânşi şi am socotit că mi-ar prinde bine în caz că rămân fără rentă.

Dar, mi-am făcut socotelile greşit, pentru că bătrâna n-avea nici o leţcaie.

Plecasem în nord împreună cu Anne. Câteodată mă preocupa şi pe mine propria mea fiică, aşa că mă apuca gelozia împotriva doamnei Clements, de care se simţea foarte ataşată. N-am putut-o suferi niciodată pe această doamnă Clements. Este o femeie simplă, neînsemnată – genul de sclavă – şi mă distram adesea s-o văd îmbufnându-se când o despărţeam de Anne. Pentru că nu prea aveam ce face cu copilul în timp ce mă ocupam de sora mea, în Cumberland, am înscris-o la şcoală în Limmeridge. Stăpâna moşiei, doamna Fairlie (o femeie care n-avea nimic deosebit, dar care ştiuse să se lege de unul dintre cei mai chipeşi bărbaţi din Anglia) mă făcea să mor de râs, văzând cât de mult se preocupa de fata mea. În consecinţă, nu-şi vedea de şcoală, pentru că era alintată şi cocoloşită la Limmeridge House. O altă hachiţă pe care a deprins-o acolo a fost şi stupidul obicei de a se înveşmânta toată în alb. Eu nu pot suferi albul; am preferat întotdeauna culorile aprinse aşa că mi-am pus în minte s-o dezvăţ de obiceiul acesta când mă voi întoarce acasă.

N-o să vă vină să credeţi, dar fiică-mea s-a încăpăţânat cu îndărătnicie. Când o apucau toanele ei, n-o mai puteai scoate la capăt cu ea. Aşa se întâmplă cu toţi care nu-s întregi la minte. Până la urmă a ieşit scandal, iar doamna Clements, care o iubea ca ochii din cap s-a oferit s-o ia la Londra. N-aş fi avut nimic împotrivă dacă aş fi fost sigură că o să-i scoată din cap prostia de a purta numai lucruri albe. Dar, fiindcă mă încăpăţânasem şi eu să-i înfrâng voinţa şi fiindcă doamna Clements mă scotea din sărite pentru că ţinea cu ea, nu i-am dat voie. Drept consecinţă, fiica mea a rămas la mine şi, până la urmă secretul a ieşit la iveală în timpul unei discuţii mai tari.

Incidentul a avut loc după mulţi ani de la cele relatate mai înainte: Mă mutasem la oraş şi câştigasem treptat stima localnicilor. Mai ales prezenţa fiicei mele mi-a fost de mare folos. Puritatea ei şi obiceiul de a se îmbrăca în alb stârneau simpatia celorlalţi. Am renunţat să mă mai împotrivesc dorinţei ei pentru că am înţeles că bunăvoinţa cu care o priveau pe fiica mea mă va ajuta să intru în graţiile lor. Tot atunci, am avut ocazia să închiriez cele mai bune locuri din biserică, în număr

de două şi începând cu acel moment, preotul a început să mă salute.

Cam pe vremea aceea, mi-a sosit o scrisoare de răspuns de la nobilul domn (în prezent decedat), în urma solicitării mele de a părăsi pentru un timp oraşul ca să mă recreez.

Presupun că scrisoarea mea l-a găsit foarte prost dispus, pentru că mi-a răspuns nepoliticos şi obraznic, reuşind să mă scoată din fire. M-am scăpat fără să vreau, de faţă cu fiica mea calificându-l drept „escroc ordinar, pe care l-aş putea distruge pentru totdeauna dacă mi-aş pune în gând să vorbesc şi să mărturisesc taina care-l apasă.” N-am spus mai mult şi m-am abţinut de îndată ce am zărit ochii curioşi ai fiicei mele, care mă priveau cu uimire. Am dat-o afară din cameră ca să-mi vin în fire.

Vă asigur că m-am speriat când am stat să mă gândesc la imprudenţa de care dădusem dovadă. În acel an, Anne o luase razna de tot. M-am temut că s-ar putea să mărturisească şi altor oameni vorbele mele şi să amintească numele lui, stârnind suspiciuni nedorite. Groaza că aş putea fi descoperită m-a obligat să-mi iau anumite măsuri de precauţie. Nu mă aşteptam la evenimentele care urmau să se declanşeze a doua zi.

Atunci, m-am trezit pe nepusă masă tocmai cu el.

Din vorbele lui rostite pe un ton îmbufnat am înţeles că regreta impoliteţea din scrisoare şi venise, destul de morocănos să reglementeze neînţelegerile. Când a dat cu ochii de Anne (o ţineam mereu pe lângă mine după izbucnirea mea din ziua trecută) i-a ordonat să iasă. Oricum nu se înghiţeau deloc, aşa că a profitat de ocazie să-şi verse nervii asupra ei, pentru că n-avea curajul să şi-i verse asupra mea.

„Vreau să rămânem între patru ochi” a exclamat el aruncându-i o privire piezişă Annei. Ea a tăcut, fără să se urnească din loc şi i-a aruncat la rândul ei tot o privire piezişă. „Ce, ai surzit?” a zbierat el. „Ieşi afară din cameră!” a spus ea îmbujorându-se la faţă. „Scoate-o de aici pe tâmpita asta!” a zbierat el din nou. Anne a ţinut întotdeauna să fie respectată, iar jignirea pe care i-a adus-o calificând-o drept

„tâmpită” şi-a făcut efectul imediat. „Cereţi-mi scuze, cât mai repede, pentru că altfel o să regretaţi. Voi mărturisi taina care vă apasă. O să vă distrug dacă mă apuc să-mi dau drumul la gură.”

Îmi repetase cuvânt cu cuvânt vorbele pe care le rostisem cu o zi înainte. El s-a făcut palid la faţă ca un cadavru, iar eu am încercat s-o dau afară din odaie. Când şi-a revenit…

Nu se poate! Sunt o femeie onorabilă şi nu se cuvine să descriu cum s-a comportat. Sunt membră în congregaţia pastorului, sunt cititoare a „Predicilor de Miercuri pentru Iertarea Păcatelor prin Credinţă” aşa că nu îndrăznesc să redau vorbele lui spurcate. Puteţi să vă închipuiţi şi singur ce a putut să-i iasă din gură în furia oarbă care-l cuprinsese. Să vedeţi ce s-a întâmplat după aceea!

Bănuiţi probabil că a hotărât să o arunce pe Anne în ospiciu, pentru a se pune la adăpost.

M-am străduit să-i schimb părerea. I-am explicat că fata rostise doar vorbele pe care le-am spus eu la mânie şi că nu cunoaşte nimic altceva. Am încercat să-l conving că doar enervarea care o cuprinsese o făcuseră să-l ameninţe aiurea, fără nici un argument real, că dorise să se răzbune pentru că o jignise. I-am spus că se purta de multe ori ciudat, ca toţi oamenii cu mintea rătăcită, dar degeaba. Nu mă credea nici dacă mă juram pe ce aveam mai sfânt. Susţinea întruna că dezvăluisem taina. Aşa că a insistat s-o internez.

Văzând cum stau lucrurile, am căutat cel puţin să-i asigur o existenţă onorabilă. „Nu sunt de acord să fie azvârlită într-un ospiciu pentru săraci. Vreau cel puţin să aibă parte de o instituţie particulară. Sunt şi eu mamă şi nu vreau să mă fac de râs în oraş. Nu-mi dau acordul decât pentru o instituţie particulară, la fel cu cele la care s-ar adresa respectabilii mei consăteni pentru rudele lor alienate”. Aşa am vorbit. Mă bucur că m-am ţinut tare pe poziţie. Deşi nu m-am omorât de dorul fiicei mele, aveam şi eu prestigiul meu. Mândria mi-a apărat odrasla de sărăcie.

Hotărârea mea m-a făcut să obţin şi anumite beneficii, care decurgeau din condiţiile de care beneficiau ospiciile particulare. Mai întâi se

bucura de o îngrijire deosebită (aşa cum m-am grăbit să răspândesc zvonul în oraş) şi apoi scăpam de groaza că ar putea repeta şi faţă de oamenii din Welmingham vorbele acelea compromiţătoare.

Trebuia acum s-o fac să pară într-adevăr nebună, aşa că i-am cultivat credinţa ei că-i cunoaşte taina, până s-a transformat într-o obsesie. La început îl înfruntase din furie dar apoi şi-a dat seama că îl speriase şi că acesta era motivul pentru care voia s-o interneze. Aşa că în momentul în care a fost adusă la ospiciu, a apucat-o o criză demenţială şi a mărturisit infirmierelor după ce au liniştit-o că o aruncase în balamuc pentru că îi descoperise taina şi avea de gând să-l distrugă.

Probabil că ţi-a declarat acelaşi lucru şi dumitale când i-ai înlesnit fuga din ospiciu, fără să ţii seama de consecinţe. Sunt convinsă că a vorbit şi faţă de biata femeie care a avut ghinionul să fie soţia nobilului răposat de curând. Dacă dumneata sau acea doamnă aţi fi încercat s-o trageţi de limbă şi să-i solicitaţi mai multe amănunte, ar fi început să se bâlbâie şi v-aţi fi dat seama de adevărul pe care vi-l mărturisesc în aceste rânduri: fiica mea, ştia de existenţa unei taine foarte importante, ştia pe cine ar afecta dezvăluirea ei, dar nu mai mult, indiferent cât s-a lăudat faţă de ceilalţi.

Ei, eşti mulţumit? Oricum, m-am străduit să te lămuresc cât mai bine. Acum, nu mai am nimic important să-ţi spun, nici despre mine, nici despre fiica mea. Mi-am luat mâna de pe ea, de îndată ce a fost internată în ospiciu. Am primit o scrisoare model pe care trebuia s-o copiez ca răspuns către o anumită domnişoară Halcombe care s-a arătat interesată de aceste împrejurări şi care a aflat probabil o mulţime de lucruri neadevărate despre mine, din partea unor oameni răi şi bârfitori. Eu m-am străduit să o găsesc după ce a fugit, deplasându-mă personal în satul unde aflasem că fusese văzută. Din păcate, n-a fost adevărat. Aceste lucruri lipsite de importanţă nu cred că o să cântărească prea mult în ochii du-mitale faţă de ce ai auzit până aici.

În final, deşi te consider în continuare prietenul meu, sunt obligată să-ţi atrag atenţia într-o anumită privinţă asupra atitudinii dumitale.

Când m-ai vizitat, ai încercat să mă provoci, întrebându-mă cu

obrăznicie despre tatăl Annei. Nu se cădea să a-minteşti despre această chestiune! Dacă o să mai treci pe la mine ţine minte că nu permit să-mi pună cineva la îndoială onoarea iar atmosfera sănătoasă a Welminghamului (ca să citez pe respectabilul meu prieten – preotul) nu poate fi tulburată de o discuţie ruşinoasă. Dacă ai îndrăzneala să consideri că tatăl Annei nu a fost soţul meu, mă jigneşti de moarte. Dacă continui să fii interesat de acest lucru te sfătuiesc să-ţi schimbi gândurile, ca să nu dai cumva de necazuri. Domnule Hartright, te încredinţez că cel puţin pe lumea aceasta nu vei primi răspuns la întrebarea dumitale.

S-ar putea să consideri, după ce vei fi parcurs aceste rânduri că îmi datorezi o scrisoare de scuze. Poţi s-o trimiţi liniştit pentru că o voi accepta din toată inima. Apoi, dacă doreşti să-mi soliciţi o altă vizită, voi admite să te primesc. Nu-mi permit mai mult decât să te invit la ceai. Nu din pricina banilor. Nu este vorba de acest lucru. Nu m-am întins niciodată mai mult decât mi-e plapuma şi am agonisit destul în aceşti 20 de ani ca să-mi ajungă până la sfârşitul vieţii. Nu intenţionez să părăsesc Welminghamul. Mi-au rămas doar două dorinţe de satisfăcut. Preotul îmi acordă respectul cuvenit după cum ai observat – dar soţia lui nu este la fel de atentă cu mine. Ţin neapărat să fiu admisă în Asociaţia Doroas. Atunci şi soţia preotului va fi obligată să mă salute ceremonios.

Dacă îmi vei face plăcerea să vii să mă vezi, te avertizez că vom aborda subiecte pur formale. Să nu îndrăzneşti să aduci vorba despre această scrisoare pentru că voi refuza să recunosc că îmi aparţine. Am aflat că registrul compromiţător a pierit în flăcări, dar vreau să-mi iau toate măsurile de siguranţă.

Tocmai de aceea n-am amintit nici un nume şi n-am semnat povestirea mea. Mi-am modificat special scrisul şi voi aduce scrisoarea cu mâna mea la destinaţie, fără să mă remarce sau să mă supravegheze cineva. Dumneata va trebui să mă înţelegi, pentru că aceste precauţii nu afectează cu nimic adevărul pe care ţi l-am mărturisit drept recunoştinţă pentru binele pe care mi l-ai făcut. Ceaiul îl servesc la cinci şi jumătate iar pâinea prăjită cu unt rămâne întotdeauna intactă.

Istorisirea este continuată de Walter Hartright

1.

Când am terminat de citit rândurile trimise de doamna Catherick, mi-a venit să le fac praf. Neruşinarea cu care mărturisea fărădelegea comisă, nemernicia spiritului ei care mă împroşca necontenit cu noroi, punându-mi în cârcă o întâmplare tragică pe care nu o provocasem şi o moarte pe care mă străduisem s-o înlătur cu preţul vieţii mele, m-au scârbit până într-atât încât eram gata să arunc scrisoarea pe foc când mi-am spus că este mai înţelept să n-o distrug deocamdată.

Nu mă gândisem nici un moment la sir Percival. Evenimentele relatate în scrisoare, întăreau concluziile pe care le trăsesem de unul singur.

El era autorul falsului ordinar după cum bănuisem, iar faptul că nici doamna Catherick nu pomenea nimic de copia registrului din Knowlesbury însemna că nu ştia de existenţa lui la fel ca şi sir Percival de altfel. Din acest moment, nu mă mai preocupa fapta baronetului, iar intenţia mea de a păstra scrisoarea avea o singură motivaţie: să aflu până la urmă cine fusese tatăl Annei Catherick. Scrisoarea făcea anumite a-luzii pe care le voi detalia cu altă ocazie, când voi fi obligat să găsesc dovada de care nu dispuneam acum. Mai speram încă s-o descopăr şi să aflu cine era părintele bietei fiinţe care zăcea acum sub piatra de mormânt a doamnei Fairlie.

Aşa că am închis scrisoarea şi am băgat-o în portofel pentru a mă folosi de ea la momentul oportun.

A doua zi urma să plec din Hampshire. După ce mă voi prezenta în faţa judecătorului din Knowlesbury, ca urmare a eliberării pe cauţiune şi după ce voi fi audiat pentru ultima oară la anchetă, puteam să mă îndrept spre Londra cu trenul de după-amiază sau de seară.

Dimineaţa, m-am grăbit ca întotdeauna să ajung la poştă. Am găsit scrisoarea lui Marian, dar când am luat-o în mână, am tresărit,

observând că este foarte uşoară. Am scos-o din plic. Am găsit un petic de hârtie împăturită, pe care fuseseră aşternute la repezeală următoarele cuvinte:

„Vino cât mai repede cu putinţă. A trebuit să ne mutăm. Te aştept în Gower's Wal, Fulham, numărul cinci. Nu te speria. N-am păţit nimic. Dar nu uita să vii de urgenţă, Marian".

Îngrijorarea care răzbătea din scrisoare şi care nu se putea datora decât uneltirilor contelui Fosco – m-a descumpănit îngrozitor. Am stat împietrit de uimire, frământând bileţelul între degete. Ce nenorocire s-o fi abătut asupra lor? Ce ticăloşie pusese la cale contele în absenţa mea? Se scursese deja destul timp de când Marian îmi trimisese aceste rânduri şi va mai dura încă destul de mult până voi ajunge la ele. Cine ştie ce se putea întâmpla între timp, iar eu nu mă puteam mişca de aici ţintuit la mile depărtare de ele.

Poate aş fi făcut un gest necugetat şi mi-aş fi neglijat obligaţiile dacă încrederea mea nestrămutată în înţelepciunea lui Marian nu mi-ar fi liniştit sufletul. În primul rând ancheta mă împiedica să iau primul tren spre Londra. M-am dus imediat ce am fost chemat. Legea cerea ca toţi martorii să fie prezenţi la dezbateri dar n-a fost nevoie să mai dau încă o declaraţie. Stăteam ca pe ghimpi, dar m-am străduit din răsputeri să mă calmez şi să fiu atent la mersul anchetei.

Venise şi avocatul din Londra al lui sir Percival (domnul Merimman) dar nu a furnizat nici un amănunt esenţial. A spus că este din cale-afară de uluit şi după ore în şir de dezbateri, care nu au dus la nici un rezultat, juriul a dat verdictul obişnuit şi anume – deces survenit prin accident. Hotărârea judecătorească a fost completată cu o declaraţie care stipula că nu se ştie cum au dispărut cheile, cum se declanşase focul şi ce căuta sir Percival în sacristie. Cu aceasta, cercetările luau sfârşit. Cel împuternicit cu îngropăciunea a putut să-şi îndeplinească obligaţiile, iar martorilor li s-a permis să plece.

Grăbit să ajung în Knowlesbury, am achitat nota la hotel şi am luat o trăsură până acolo. Un bărbat care asistase la discuţia mea cu vizitiul m-a rugat să-l iau şi pe el pentru că mergea până aproape de Knowlesbury. N-am avut nimic împotrivă şi ne-am suit amândoi.

Pe drum, am vorbit, cum era de aşteptat despre subiectul care era pe buzele tuturor din zona aceea.

Însoţitorul meu se cunoştea cu avocatul lui sir Percival şi se informase în legătură cu situaţia afacerilor lui şi moştenirea proprietăţii. Toată lumea aflase de gravele probleme financiare ale baronetului, aşa că avocatul fusese nevoit să spună adevărul. Sir Percival nu-şi făcuse testamentul şi oricum n-avea nimic de lăsat. Banii moşteniţi de la soţia lui umpluseră buzunarele creditorilor. Cel care urma să moştenească moşia (deoarece sir Percival nu avea copii) era băiatul unui văr de gradul unu al lui sir Felix Glyde – căpitan pe un vas comercial ce naviga înspre Indiile Orientale. El va intra în posesia moştenirii ipotecată de mari datorii şi, dacă va fi un om cu judecată se va îmbogăţi până la sfârşitul vieţii.

Deşi gândul îmi zbura numai la Londra, vestea pe care o primisem (care ulterior şi-a dovedit veridicitatea) merită să-i acord tot interesul. Am considerat că avusesem dreptate să nu dau în vileag falsul comis de sir Percival. Acum, moştenitorul de drept intra în posesia domeniului. Era deposedat de veniturile moşiei, tocate până la ultimul bănuţ de baronet timp de 23 de ani. Dacă aş fi spus adevărul, nu ajutam cu nimic. Dacă tăceam, nu mai ieşea la iveală firea odioasă a celui care o minţise pe Laura şi o convinsese să-l ia de bărbat. Spre binele ei, am păstrat tăcere asupra acestor fapte şi tot spre binele ei am schimbat numele personajelor, care nu corespund cu realitatea.

La Knowlesbury l-am lăsat pe însoţitorul meu şi m-am dus la primărie. Aşa cum bănuisem nu mai continuase nimeni acţiunea judecătorească îndreptată împotriva mea. Conform procedurii, plângerea a fost retrasă automat. Când să ies din clădire, am primit o scrisoare din partea domnului Dawson. Mă anunţa că obligaţiile profesionale îl chemaseră departe de casă, dar mă invita să trec pe la el cu altă ocazie şi se oferea să mă ajute oricând va fi necesar. Mi-am exprimat recunoştinţa într-o scrisoare de răspuns, scuzându-mă că nu am venit personal să-i mulţumesc şi explicând că eram rechemat de urgenţă la Londra.

Peste o jumătate de oră trenul expres mă ducea ca fulgerul spre marele oraş.

2.

Am sosit la Fulham pe la nouă seara şi am luat-o spre Gower's Wal. M-au întâmpinat în prag amândouă: şi Laura şi Marian. Am simţit că până atunci nu ne-am dat seama cât de uniţi eram toţi trei. Eram atât de încântaţi să ne revedem de parcă mă întorceam dintr-o lungă călătorie. Marian se arăta preocupată şi îngrijorată. Când am privit-o, am înţeles imediat cine îndurase nesiguranţa şi apropierea pericolului în timpul absenţei mele. Seninătatea şi veselia Laurei îmi confirmau că nu aflase de năprasnica moarte de la Welmingham şi că nu ştia de ce se mutaseră.

Dimpotrivă, schimbarea de decor o însufleţise şi o înviorase. Bănuia că Marian intenţionase să-mi facă o surpriză ca să mă trezesc la venire în liniştea unei locuinţe apropiate de râu şi pădure în locul celei obositoare şi enervante în care ne adăpostisem până acum. De-abia aştepta să discutăm despre viitor: era gata să finalizeze nişte schiţe, o interesa să afle ce cumpărături făcusem şi se fălea cu monedele de un şiling şi şase pence pe care le economisise şi care-i umpleau geanta. Desigur evoluase pozitiv de când n-o mai văzusem, fapt la care nici nu îndrăznisem să sper. Ştiam că pentru aerul senin şi fericit al Laurei trebuia să-i mulţumesc lui Marian.

Când Laura s-a retras şi am rămas între patru ochi am vrut să-mi exprim adânca mea recunoştinţă şi admiraţie, dar Marian, cu modestia ei caracteristică mi-a tăiat vorba. Dăruirea şi devotamentul cu care sunt înzestrate femeile o făcea să-şi îndrepte toată grija asupra mea.

— Mai rămăseseră câteva minute până se colecta corespondenţa, aşa că biletul meu a fost foarte scurt. Vai Walter, eşti tare tras la faţă. Cred că mesajul meu te-a îngrozit de-a binelea.

— Pentru moment da – am recunoscut eu. Pe urmă m-am liniştit la gândul că tu eşti în stare să ţii piept oricăror situaţii. Dar, explică-mi te rog, nu cumva această mutare se datorează contelui Fosco?

— Ba da! a exclamat ea. Ieri, am dat ochii cu el şi din nenorocire am şi discutat.

— Ai discutat? Cum aşa? Ne-a aflat adresa? Te-a vizitat acasă?

— Da. A venit până în faţa casei, fără să urce la etaj. Laura nu a dat ochii cu el şi nu i-am spus nimic, dar stai să vezi cum a fost. Acum sper că am scăpat. Ieri ne aşezasem în salonaşul din fosta casă. Laura desena la măsuţă iar eu dereticam prin cameră. Când mi-am aruncat privirile pe fereastră l-am zărit pe conte pe trotuarul de vizavi, alături de un bărbat care-i explica nu ştiu ce …

— El te-a observat?

— Nu – oricum eu aşa am crezut. Şocul a fost prea mare ca să mai judec logic.

— Şi cu cine vorbea? Cu un străin?

— Nu, Walter, nu era un străin. Când am privit mai bine, mi-am dat seama că era directorul ospiciului.

— Şi contele ce făcea, i-a indicat casa?

— Nu, discutau de parcă s-ar fi văzut din întâmplare pe stradă. Am continuat să-i observ de după perdea. Ah, dacă m-aş fi uitat la Laura, s-ar fi înspăimântat să citească groaza care mi se întipărise pe chip. Noroc că era preocupată de planşele ei. Peste puţin timp, cei doi şi-au luat rămas bun. Directorul ospiciului a apucat pe o stradă iar contele pe alta. Eram gata să răsuflu uşurată când am remarcat că Fosco a făcut calea-ntoarsă, postându-se în acelaşi loc pe trotuarul de vis-a-vis. A băgat mâna în buzunar, a luat o agendă şi un creion, a notat ceva, după care s-a îndreptat pe partea cealaltă spre prăvălia de sub noi. Am fugit pe lângă Laura ascunzându-mi chipul şi am motivat că trebuia să aduc ceva de jos. Am alergat la primul etaj şi m-am oprit – aş fi făcut orice să-l împiedic să urce. N-a avut această intenţie. Ucenica de la prăvălie l-a poftit înăuntru şi a înaintat pe culoar ţinând în mână cartea de vizită – era mare, cu margini aurite, cu o coroană în dreptul numelui şi câteva cuvinte însemnate cu creionul în partea de jos – „Draga mea (da, nemernicul a avut îndrăzneala să-mi vorbească în felul acesta) draga mea, te deranjez câteva clipe într-o problemă care

ne preocupă pe amândoi”. În situaţii-cheie trebuie să iei decizii rapide. Am considerat că nu era înţelept să n-am răbdare să văd ce doreşte. Mi-am dat seama că aşa singură cum eram, m-ar fi torturat mult mai rău dacă-i întorceam spatele şi nu aflam ce avea de spus. „Roagă-l pe domnul să stea în prăvălie până mă întorc” – i-am zis fetei. „Vin imediat”. Am alergat să-mi pun boneta, repetându-mi în sinea mea că n-o să-i dau voie să intre în casă. Ştiam prea bine cât de apăsat vorbeşte şi mă temeam că timbrul lui răsunător va ajunge la urechile Laurei, chiar de la parter. Nu trecuse nici un minut până m-am întors. El a deschis uşa prăvăliei să mă primească. Era îmbrăcat în mare doliu, dar zâmbetul în colţul gurii şi salutul ceremonios nu-i lipseau. În jurul lui se strânseseră câţiva curioşi care se zgâiau la domnul maiestuos, înveşmântat în negru, extraordinar de elegant, sprijinit într-un baston lung cu mâner de aur. Chinul clipelor petrecute la Blackwater mi s-a retrezit în suflet când am dat cu ochii de el. Toate nenorocirile de atunci, mi-au umplut inima când şi-a ridicat pălăria şi mi s-a adresat atât de prietenos şi familiar de parcă nu ne văzusem decât de câteva zile şi am fost cei mai buni amici.

— Ce a vrut de la tine?

— Nu sunt în stare să-ţi redau exact, Walter. O să-ţi explic imediat ce a zis despre tine dar nu sunt destul de liniştită ca să-ţi povestesc cum mi-a vorbit mie. A depăşit insolenţa amabilă din scrisoare. De-abia mă stăpâneam să nu-l lovesc. Mi-am vârât mâinile sub şal şi am început să toc mărunt cartea lui de vizită. Am plecat din casă fără să scot o vorbă, ca nu cumva să mă observe Laura iar el s-a luat după mine, gesticulând şi bombănind în şoaptă. Când am trecut de primul colţ, am cotit pe una din străduţe, am stat în loc şi m-am interesat ce dorea de fapt de la mine. Iată ce: în primul rând dacă îi permiteam să dea glas sentimentelor sale. Nici n-am vrut să aud. Iar apoi, să-mi aducă aminte de avertismentul din scrisoare. M-am mirat de ce găsea necesar s-o facă. Mi-a făcut o plecăciune mieroasă şi mi-a declarat că îmi va explica îndată. Nu ştiu dacă mai ţii minte, dar ţi-am atras atenţia că sir Percival avea o încăpăţânare de catâr şi nu băga în seamă poveştile contelui în ceea ce te privea şi că la rândul lui contele nu se băga atâta timp cât existenţa sa nu era periclitată.

— Da, aşa este Marian.

— Ei, de data aceasta s-a întâmplat exact cum ţi-am spus. Contele îl

pusese pe sir Percival să acţioneze după planul său, dar el se împotrivise şi se luase după capul lui, dezlănţuindu-şi toată ura împotriva ta. Contele n-a mai avut încotro. Şi-a luat însă propriile sale măsuri de precauţie şi s-a străduit să ne dea de urmă, în caz că ar fi intrat la apă. Da, Walter, oamenii tocmiţi de avocat te-au urmărit când ai venit din Hampshire prima oară iar contele s-a luat după tine personal de la gară. Nu mi-a explicat cum de-a reuşit să nu se facă remarcat, însă este clar că atunci a descoperit unde locuim. A păstrat tăcerea până la moartea lui sir Percival şi de atunci şi-a pus relaţiile şi cunoştinţele în funcţiune, deoarece s-a considerat în primejdie. L-a vizitat de îndată pe directorul ospiciului ademenindu-l până în apropierea casei în care se adăpostea pacienta lui fugară, convins că indiferent de consecinţe te va afunda în îndelungatele proceduri legale şi te va obliga să neglijezi răzbunarea pe care i-o coci. Singurul motiv pentru care a şovăit să-şi pună în aplicare odiosul plan a fost…

— Care anume?

— Vai, Walter, îmi este atât de dificil să-ţi mărturisesc, dar n-am ce face. Eu am fost aceea. Nici nu-ţi imaginezi cât îmi este de scârbă de propria mea persoană când stau şi mă gândesc, dar numai duioşia şi admiraţia care le nutreşte faţă de mine l-au oprit. M-am străduit să mă conving că nu este adevărat, dar felul în care se poartă cu mine este cât se poate de evident. Ochii acestei bestii perfecte s-au aburit de lacrimi când mi s-a adresat. Zău, Walter! Mi-a spus că în clipa în care i-a indicat doctorului casa, şi-a amintit cât de mult aş suferi dacă aş pierde-o pe Laura şi cât aş avea de îndurat dacă aş fi acuzată că i-am înlesnit evadarea, aşa că a renunţat numai de dragul meu, lăsând ca răul să planeze mai departe asupra lui. M-a rugat în schimb să ţin cont de sacrificiul lui şi să te opresc, spre binele meu, pentru că, altădată, nu garantează că se mai poate abţine. Nu i-am promis nimic; n-am fost în stare să-mi calc pe inimă. Dar, indiferent de părerea ta, eu îţi spun că am văzut cum i-a făcut vânt doctorului şi cum a trecut pe lângă casa noastră fără măcar să arunce o singură privire înspre noi sau înspre geamul nostru.

— Da, Marian, nu-i nevoie să-mi explici. Am înţeles. Dacă nici cei buni nu sunt capabili să facă numai bine, atunci nu este de mirare că nici cei răi nu sunt capabili să facă numai rău. Mai mult decât atât am impresia că vrea să te înspăimânte cu un lucru la care de fapt, n-ar recurge niciodată. Nu cred că acum după moartea lui sir Percival, când doamna Catherick a scăpat de orice ameninţare, mai are vreo

şansă în faţa directorului ospiciului. Dar, spune-mi mai departe ce a urmat. Ce ţi-a zis contele în ceea ce mă priveşte?

— Despre tine s-a referit la sfârşitul discuţiei. Atunci s-a întunecat la faţă şi duşmănia i-a apărut pe chip, preschimbându-l în contele Fosco de altădată. Şi-a luat figura lui binecunoscută de şmecher bonom pe care o dispreţuiesc atât. „Pune-l în gardă pe domnul Hartright – a exclamat el trufaş, că are de înfruntat un om deştept, care nu se teme de regulile şi dogmele impuse de societate, aşa că să aibă mare grijă. Dacă bietul meu amic ar fi urmat îndrumările mele, cadavrul din sacristie ar fi fost al domnului Hartright şi nu al lui. Dar bietul meu amic nu voia să asculte. Şi iată-mă înveşmântat în mare doliu din pricina lui. Panglica de mătase neagră la pălărie exprimă sentimente adânci şi îl sfătuiesc pe domnul Hartright să bage de seamă şi să nu le tulbure, dacă nu vrea să cunoască răzbunarea mea fără de margini. Să fie înţelept şi să lase lucrurile aşa cum sunt, de fapt aşa cum le-am lăsat eu să fie din simpatie pentru dumneata. Anunţă-l că-i transmit salutările mele, alături de avertismentul de a nu mă stârni. Spune-i pe şleau, aşa cum se obişnuieşte în ţara asta! „Fosco nu cunoaşte linişte! La revedere, draga mea”. M-a străfulgerat cu privirile sale glaciale, şi-a ridicat respectuos pălăria, mi-a făcut o plecăciune şi s-a îndepărtat.

— Şi, nu ţi-a făcut nici un semn?

— Ba da, când a ajuns la colţul străzii, a fluturat mâna, după care a îndreptat-o la inimă ca un prefăcut ce este. Apoi s-a îndepărtat, iar eu am alergat în casă să văd ce face Laura. Nici nu ajunsesem bine când mi-am pus în gând să ne mutăm. Din moment ce contele ne aflase adresa, era din ce în ce mai primejdios şi nici măcar tu nu erai lângă noi. Dacă aş fi ştiut că vii repede, nu m-aş fi grăbit atât. Dar în momentul acela mă zăpăcisem de tot şi m-am lăsat mânată de sentimentele mele. Doar şi tu ai spus înainte să pleci că ar trebui să ne mutăm undeva mai aproape de natură, ca Laura să se întremeze mai bine. I-am pomenit de dorinţa ta şi i-am explicat că în felul acesta o să-ţi fac o surpriză. A sărit în sus bucuroasă şi m-a îndemnat să plecăm mai repede. Mi-a dat o mână de ajutor la împachetat şi pe urmă a aranjat mai întâi noul tău atelier.

— Cum te-ai gândit să vii tocmai aici?

— Nu cunoşteam altă localitate tot atât de apropiată de Londra. Deabia aşteptam să ies din vechea locuinţă, iar Fulham-ul îl cunoşteam oarecum, pentru că învăţasem aici un timp. Am trimis un mesager la fosta mea şcoală, sperând că nu fusese desfiinţată. Am avut noroc. Şcoala era acum sub patronajul fiicelor vechii mele directoare şi mi-au închiriat această locuinţă respectând rugămintea mea. Când mesagerul a revenit, comunicându-mi noua adresă tocmai trebuia să se ridice corespondenţa. Am plecat după ce s-a lăsat întunericul. Nu ne-a observat nimeni. Am avut dreptate să ne mutăm Walter, nu-i aşa? Sper că nu ţi-am înşelat încrederea!

I-am mulţumit din tot sufletul pentru grija şi înţelepciunea ei, aşa cum merita de altfel. Dar, am citit pe faţa ei cât era de agitată şi primul lucru care m-a întrebat a fost despre contele Fosco.

Mi-am dat seama că îl privea în altă lumină. Nu mai era atât de înverşunată să mă răzbun pe el. Constatarea că era admirată de acest ticălos, îi sporise teama faţă de spiritul său malefic şi forţa lui de nezdruncinat. Când mi-a cerut părerea cum intenţionam să procedez în privinţa contelui după ce auzisem cât mă ameninţase, nu mai era la fel de sigură pe ea şi mă privea frământându-şi mâinile îngrijorată.

— Marian, nu s-a scurs prea mult timp de când l-am vizitat pe domnul Kyrle. Înainte să plec de la el, i-am spus următoarele în ceea ce-o priveşte pe Laura: „Casa părintească va fi gata s-o primească, de faţă cu toţi cei care au asistat la falsa înmormântare. Oroarea inscripţionată pe piatra funerară va dispărea definitiv din porunca unchiului ei, iar cei doi bărbaţi care i-au uzurpat drepturile vor trebui să dea socoteală faţă de mine, dacă legea nu este în stare să facă dreptate”. Unul dintre ei îşi va primi pedeapsa pe lumea cealaltă. În schimb al doilea se află în puterea mea.

S-a luminat la faţă şi s-a îmbujorat din nou. N-a scos o vorbă, dar miam dat seama că mă aproba din tot sufletul.

— Trebuie să-ţi mărturisesc adevărul – am continuat eu – că nu avem prea mari şanse de reuşită. Ceea ce am avut de înfruntat până acum na fost nimic în comparaţie cu ce ne aşteaptă de aici înainte şi, cu toate acestea, nu ne vom da bătuţi, Marian. Dar nu este înţelept să înfrunt o persoană atât de vicleană cum este contele înainte să mă asigur. Ştiu

ce înseamnă să fii răbdător, aşa că am timp să aştept. Mai bine să-şi închipuie că ameninţările lui ne-au speriat. N-o să-l mai deranjăm cu nimic şi, în acest fel o să se simtă satisfăcut de propria-i persoană şi o să-i scadă vigilenţa. În afară de aceasta, mai există şi o altă cauză. Marian, ar fi bine ca înainte să ne aruncăm în luptă să întărim legăturile dintre noi trei.

Ea m-a privit cu ochii mari, vădit uimită.

— Cum adică, ce vrei să spui?

— O să te lămuresc la momentul potrivit. Poate n-o să se ivească niciodată acest moment – nu se ştie. Cred că Laurei nu-i voi pomeni niciodată despre acest lucru. După cum vezi, mă feresc să deschid discuţia şi faţă de tine, pentru că vreau să mă lămuresc, mai întâi pe mine, că-mi pot deschide inima fără să jignesc pe cineva. Dar n-are rost să discutăm despre aşa ceva. Avem lucruri mai importante de dezbătut. Îţi sunt foarte recunoscător că nu i-ai pomenit Laurei de tragica întâmplare în care a pierit sir Percival.

— Vai, Walter, dar cât s-o mai amăgim?

— Ai dreptate, Marian. Prefer să-i comunici tu, chiar acum, decât să afle întâmplător mai târziu. Nu intra în amănunte, ia-ţi toate precauţiile când îi vorbeşti, dar anunţ-o imediat.

— Walter, graba ta de a-i destăinui moartea soţului ei nu mai are şi o altă explicaţie în afară de cea pe care mi-ai oferit-o?

— Ba da!

— O explicaţie în ceea ce priveşte subiectul pe care ai şovăit să-l deschizi deocamdată şi despre care ai afirmat că s-ar putea să nu ajungă niciodată la urechile Laurei?

În timp ce vorbea, a subliniat printr-o intonaţie anume ultimele vorbe. Am aprobat-o subliniindu-mi la fel de apăsat răspunsul.

S-a albit la faţă. Pentru un moment s-a uitat cu luare-aminte la mine, ezitând. Şi-a îndreptat privirile către fotoliul unde se odihnise femeia care ne era atât de dragă amândurora şi pe chipul ei s-a aşternut o duioşie impresionantă, care a făcut să-i licărească ochii ei negri, dând un aer de feminitate conturului ferm al buzelor.

— Presupun că am intuit despre ce este vorba. Ştiu că atât pentru tine cât şi pentru ea este mai bine să-i comunic vestea.

A suspinat, mi-a cuprins mâna cu hotărâre, după care şi-a retras-o grăbită şi a ieşit din odaie. A doua zi, Laura a auzit de la sora sa că sir Percival este mort şi că suferinţele ei luau sfârşit odată cu dispariţia lui.

Din acel moment, numele lui n-a mai fost rostit la noi în casă şi ne-am străduit, şi eu şi Marian să nu discutăm despre incidentele care i-au cauzat moartea. Dacă reuşisem să nu-l pomenim, printr-un efort de voinţă, n-am putut să-l alungăm însă şi din gândurile noastre.

Ne obseda din ce în ce mai rău, mai ales că nu ne puteam răcori, amintind despre el. O priveam amândoi pe Laura şi eram când încrezători, când dezamăgiţi aşteptând să-i pot destăinui vorbele care mă frământau.

Revenisem încet-încet la existenţa noastră obişnuită. M-am întors la preocupările pe care le abandonasem atâta timp cât colindasem prin Hampshire. Noua locuinţă era mai costisitoare decât cealaltă, mult mai modestă, din care plecasem, trebuind să depun mai mult efort, mai ales că viitorul nu se prezenta în lumini prea surâzătoare. Dacă am fi fost confruntaţi cu unele probleme care ne-ar fi obligat să cheltuim mica rezervă de bani din bancă, ar fi trebuit să ne bazăm numai pe venitul meu. Se impunea deci să obţin o slujbă permanentă, mai bine remunerată, decât cea actuală, aşa că mi-am îndreptat toate eforturile în această direcţie.

Să nu vă închipuiţi însă că viaţa retrasă pe care o duceam m-a făcut să uit de îndatorirea pe care mi-o asumasem. Dorinţa de a-mi atinge

scopul m-a preocupat luni de-a rândul. Însă, desfăşurarea treptată a acţiunilor mele mi-a permis să mă asigur împotriva unui eventual atac, să îndeplinesc o veche obligaţie şi să limpezesc o chestiune nelămurită până atunci.

Atacul putea să survină oricând în ceea ce-l privea pe conte. Era necesar să ştiu dacă uneltirile lui îl obligau să stea în Anglia – ca să-l pot observa mai bine. M-am lămurit foarte uşor. Ştiam că locuieşte la St. John's Wood şi mi-am îndreptat cercetările într-acolo. Am întrebat prin vecini şi am dat de agentul imobiliar al clădirii. M-am interesat dacă aş putea închiria casa din Forest Road.

Mi-a explicat că este imposibil, deoarece străinul care locuia în prezent acolo îşi prelungise cu şase luni contractul de închiriere, până la sfârşitul lui iunie, anul următor. Cum ne aflam doar la începutul lui decembrie, am răsuflat uşurat, înţelegând că şiretul conte era în mâna mea.

Vechea obligaţie care-mi rămăsese de îndeplinit era doamna Clements. Îi promisesem când ne-am despărţit că o să-i spun cum decurseseră evenimentele referitoare la moartea şi înmormântarea Annei Catherick, pe care atunci eram obligat să le păstrez sub tăcere. Deoarece lucrurile evoluaseră în bine, puteam să-i mărturisesc inimoasei femei ce se întâmplase în realitate cu protejata ei. Eram îndemnat de bunăvoinţa pe care mi-o arătase de la început să o vizitez cât mai grabnic, aşa că n-am mai stat mult pe gânduri.

Nu vreau să vă plictisesc cu descrierea amănunţită a întrevederii noastre. Trebuie totuşi să precizez că întâlnirea mi-a readus în minte singura chestiune care rămăsese nelămurită: paternitatea Annei Catherick.

Mai multe amănunte aparent lipsite de importanţă, dar uimitor de interesante dacă le puneam cap la cap m-au îndreptat către o idee pe care am ţinut neapărat s-o verific. I-am cerut permisiunea lui Marian să-i trimit o scrisoare ma-iorului Donthorne din Varneck Hall (unde doamna Catherick fusese cameristă înainte să se căsătorească) în care îl rugam să-mi dea unele lămuriri.

Drept explicaţie, declarasem că îi solicit aceste informaţii în numele lui Marian, pentru rezolvarea unor probleme de familie.Când am trimis scrisoarea nu puteam garanta că maiorul Donthorne mai trăieşte sau nu. Eu totuşi am nădăjduit că voi primi răspuns.

Peste două zile, speranţele mele au fost confirmate, iar maiorul se arătase deosebit de binevoitor.

Veţi înţelege din lămuririle pe care mi le-a oferit natura întrebărilor mele. Scrisoarea mă informa prin urmare că:

„Răposatul sir Percival Glyde din Blackwater Park nu călcase niciodată pe la Varneck Hall şi nici gazda, respectiv maiorul Donthorne şi nici familia sa nu auziseră vreodată de el.

În schimb, răposatul domn Philip Fairlie din Limmeridge House fusese pe vremuri foarte bun prieten cu maiorul şi un oaspete nelipsit la reşedinţa acestuia. După ce consultase vechea corespondenţă purtată cu prietenul său din tinereţe, maiorul declara că domnul Philip Fairlie sosise la Varneck Hall în august 1826 şi îşi petrecuse acolo sezonul de vânătoare, până în octombrie. Pe urmă se dusese în Scoţia şi, din câte ştia maiorul se întorsese la Varneck Hall după o lungă perioadă, fiind căsătorit de puţin timp.

La prima vedere, aceste fapte nu erau deloc valoroase, dar, legate de anumite amănunte de al căror adevăr nu ne îndoiam nici eu nici Marian, ne conduceau la o concluzie logică.

Deci, domnul Philip Fairlie se aflase la Varneck Hall în toamna lui 1826 în timp ce doamna Catherick era cameristă la conacul maiorului. Apoi, Anne văzuse lumina zilei în iunie 1827 şi, ca un făcut părea aproape sora geamănă a Laurei, care la rândul ei era imaginea tatălui ei. Pe de altă parte, domnul Fairlie fusese unul dintre cei mai arătoşi bărbaţi în tinereţe. Spre deosebire de fratele său, Frederick, se bucura de mare trecere în societate şi mai ales în faţa femeilor. Era renumit pentru indiferenţa lui, pentru firea lui veselă, nepăsătoare, pentru talentele cu care reuşea totdeauna să cucerească o femeie şi să o abandoneze la fel de repede cum o cucerise. Punând deci, cap la cap toate aceste constatări, vă puteţi imagina ce am înţeles.

Ştiind toate acestea, vagile aluzii făcute de doamna Catherick în scrisoarea ei nu făceau decât să confirme concluziile noastre. Doar ea amintise de doamna Fairlie, drept o femeie „cu nimic deosebită” care, „se pricepuse să-l îmbrobodească pe unul din cei mai chipeşi bărbaţi din Anglia”. Bineînţeles, vorbele ei nu dovedeau decât răutate şi invidie.

Oricum, în această situaţie se punea problema dacă doamna Fairlie se gândise oare cine era tatăl fetiţei pe care o văzuse la Limmeridge.

Marian era categorică în această privinţă. Corespondenţa doamnei Fairlie cu soţul ei – în care îi destăinuia despre izbitoarea asemănare dintre cele două fetiţe şi despre afecţiunea pe care o nutrea faţă de acest copil – confirma inocenţa şi puritatea sufletească a stăpânei de la Limmeridge. Ba mai mult, mă întrebam dacă măcar domnul Fairlie înţelesese adevărul. Repeziciunea cu care doamna Catherick se aruncase în braţele soţului ei pentru a-şi spăla ruşinea au obligat-o probabil să fie discretă din prudenţă sau din orgoliu – deşi ar fi putut probabil să discute cu tatăl pruncului pe care-l purta în pântece.

Mă gândeam de asemenea că, dacă cele două fete nu ar fi semănat atât de perfect, Anne n-ar mai fi fost târâtă în oribilele uneltiri ale contelui menite s-o distrugă pe Laura. Ce soartă crudă şi nemiloasă avusese biata fată, nedreptăţită de tatăl ei adevărat şi chinuită de propria ei mamă.

Aşa mă gândeam în timp ce privirile îmi erau purtate dincolo de spaţiul în care mă aflam, în curtea cimitirului din Cumberland unde zăcea Anne Catherick. Mi-am amintit de vremurile demult trecute când o zărisem pentru ultima oară îngenuncheată lângă mormântul doamnei Fairlie.

Mi-am amintit de sărmanele ei mâini izbind neputincioase lespedea de piatră şi de vorbele ei tremurate adresate dincolo de groapă protectoarei şi prietenei sale: „Ah, dacă ar fi posibil, să mă odihnesc alături de dumneata!” Nu se scursese nici un an şi Dumnezeu îi îndeplinise dorinţa ei arzătoare. Se împliniseră şi vorbele pe care i le şoptise Laurei în coliba de lângă lac: „Ah, ce n-aş da să mă

înmormânteze lângă mama dumneavoastră! Să mă trezesc alături de ea când îngerii apocalipsului vor chema viii şi morţii la judecata de apoi, când pietrele de mormânt se vor da la o parte şi când morţii vor umbla printre cei vii!” Câte dureri şi patimi îndurase această biată făptură, câte atacuri nemiloase fuseseră îndreptate împotriva ei până ce cărarea destinului o dusese către moarte şi odihnă veşnică în locul pe care şi-l dorise! Se liniştise în sfârşit şi nu vreau să-i mai tulbur spiritul de aici înainte.

Iată deci că năluca misterioasă care a vegheat din umbră aceste rânduri, precum şi propria mea existenţă s-a risipit. S-a înfăţişat dinaintea mea ca o umbră în miez de noapte şi s-a destrămat tot ca o umbră pe tărâmul împărăţiei veşnice.

3.

S-au scurs patru luni. Am ajuns în aprilie – a venit primăvara, anotimpul transformărilor.

Peste iarnă, viaţa noastră a fost liniştită şi fericită. Ne priise această perioadă tihnită. Veniturile mele sporiseră şi o duceam din ce în ce mai bine. Eliberată de grijile care o măcinau, Marian redevenea treptat fiinţa energică şi viguroasă din trecut.

Laura a fost şi mai mult influenţată de noua viaţă decât sora ei. Ochii ei altădată uscaţi şi obosiţi se luminaseră şi frumuseţea ei de altădată începea să înflorească. Studiind-o amănunţit, am remarcat o singură rămăşiţă a urmărilor nefaste ale trecutului care-i puseseră în cumpănă viaţa şi gândirea.

Evenimentele petrecute din momentul în care părăsise Blackwater Park şi ne întâlnisem lângă mormântul mamei sale din Limmeridge erau şterse complet din memoria ei. Dacă îndrăzneam să pomenim de acea perioadă, se albea la faţă şi începea să tremure. Devenea incoerentă, i se întunecau minţile şi revenea la starea de la început. În această privinţă nu era nimic de reparat.

În rest, arăta ca un om normal şi se comporta ca Laura pe care o

cunoscusem eu în clipele fericite de la Limmeridge. Această transformare ne-a influenţat pe amândoi. Şi Laura şi eu am simţit cum amintirile din Cumberland reînvie în sufletele noastre şi cum idila care se înfiripase atunci înfloreşte din nou.Cu timpul ne simţeam tot mai încurcaţi şi jenaţi când dădeam ochii unul cu altul. Vorbele dulci cu care o alintam în clipele de cumpănă şi încordare îmi mureau pe buze, fără să-mi explic de ce. Atunci când mă îngrozeam la gândul că ar putea să-mi fie răpită de lângă mine, o sărutam şi dimineaţa şi seara. Acum renunţam până şi la aceste manifestări nevinovate. Mâinile noastre erau nesigure când se întâlneau. Ne feream privirile în prezenţa lui Marian. Nu găseam nici un subiect de conversaţie când rămâneam între patru ochi. Dacă mă atingeam de ea întâmplător, inima îmi bătea să-mi sară din piept ca atunci când eram la Limmeridge House şi se îmbujora de parcă ne aflam din nou pe colinele din Cumberland când o învăţam să picteze. Laura cădea adesea pe gânduri şi când Marian o trezea din visare cu întrebările ei se ferea să-i răspundă. La un moment dat, am remarcat că lăsasem lucrul deoparte şi contemplam cu ochii pierduţi gingaşul ei portret în acuarelă zugrăvit după prima noastră întâlnire în pavilionul de vară – trecusem prin aceeaşi stare la Limmeridge când nu mă puteam concentra asupra schiţelor domnului Fairlie din pricina portretului de-abia început pe atunci. Se făcea că destinul ne purtase pe aripile vremii pe tărâmul atât de binecunoscut din trecut.

În faţa altei femei n-aş fi ezitat să-mi deschid inima şi să dau glas sentimentelor mele. Dar, situaţia în care se găsea şi care o obliga să fie ajutată de mine, mă împiedica să-i vorbesc de frică să n-o jignesc, fără să-mi dau seama. Îmi dădeam seama însă că trebuia să pun capăt acestui chin, că trebuia să lămurim lucrurile între noi şi că eu eram acela care trebuia să deschid discuţia.

Tot gândindu-mă la relaţiile dintre noi doi, am înţeles ce greu îmi era să vorbesc când situaţia noastră din timpul iernii era neschimbată. Nu cred că m-a mânat superstiţia, dar am considerat că o ieşire în altă localitate, o diversiune în monotonia vieţii noastre cotidiene, ne va ajuta să ne uităm cu alţi ochi unii la alţii şi îmi va înlesni apropierea de înţelegerea Laurei şi a lui Marian.

Astfel, ne-am adunat într-o dimineaţă toţi trei şi le-am declarat că după atâta muncă era păcat să nu ne recreem şi noi un timp. După ce ne-am consultat câteva clipe, am stabilit să plecăm la mare vreo două săptămâni.

A doua zi ne îndreptam către un oraş liniştit din sud. Acum nu era sezon, aşa că localitatea era aproape pustie. Faleza, plaja erau goale iar plimbările vizitatorilor lipseau cu desăvârşire, spre bucuria noastră. Era vreme bună, coamele dealurilor şi vârfurile pădurii erau aurite de soarele blând al lui aprilie iar valurile mării se spărgeau jucăuşe chiar sub ferestrele de la camerele noastre, bucuroase să simtă adierea primăverii.

M-am gândit că ar fi mai înţelept să mă sfătuiesc mai întâi cu Marian înainte de a discuta cu Laura.

După trei zile de când eram acolo, am avut ocazia să rămânem câteva clipe singuri. Când ne-am privit a înţeles ce vroiam să-i spun. Sinceră şi ageră ca întotdeauna m-a ajutat deschizând gura înaintea mea.

— Îmi dau seama, te preocupă problema de care ai amintit când ai venit din Hampshire – a zis ea. Credeam că o să pomeneşti mai de mult despre acest lucru. Walter, este imposibil să mai trăim în felul ăsta. Relaţiile dintre noi trebuie să se modifice. Şi eu şi tu şi Laura gândim la fel, ce mai! Parcă ne-am fi întors în timp şi am fi toţi trei în Cumberland! Da, exact ca atunci, noi doi discutăm foarte preocupaţi despre Laura. Da, parcă această odaie este pavilionul din Limmeridge şi parcă valurile izbesc în faleza de lângă casa noastră părintească.

— Atunci ţi-am ascultat sfaturile – i-am zis eu. Iar acum, stau din nou să te ascult, încrezător în înţelepciunea ta.

Ea mi-a luat mâna într-a ei drept răspuns. Am simţit că vorbele mele o impresionează. Stăteam alături la fereastră şi admiram feeria razelor de soare care poleiau coamele valurilor.

— Indiferent ce vom hotărî în urma discuţiei dintre noi, chiar dacă voi fi fericit sau îmi voi înghiţi amarul, nu voi uita nici o clipă s-o apăr pe Laura. După ce mă voi întoarce din vacanţă – nu contează la ce rezultat vom ajunge – voi alerga la Londra ca să-l oblig pe contele Fosco să mărturisească adevărul. Noi n-avem cum să bănuim la ce ar recurge acest om dacă s-ar vedea pus în dificultate. Ai auzit însă din

gura lui că n-ar ezita să o distrugă pe Laura pentru a-mi face rău. Relaţiile actuale dintre noi mă împiedică să intervin în vreun fel în favoarea ei. Dacă va fi să-i ţin piept contelui şi să mă zbat pentru reuşita noastră şi triumful Laurei, va trebui s-o fac în calitate de soţ. Ce părere ai, Marian?

— Sunt de acord cu tot ce-ai spus până acum – a zis ea.

— Nu vreau să amintesc de dragostea mea – i-am explicat eu – nu vreau să pun în balanţă sentimentele mele neclintite, voi preciza doar că vreau să-i apăr drepturile ca soţie şi iubită. Ştim că singura modalitate de a o repune în drepturi pe Laura este de a-l face pe conte să vorbească, aşa că dorinţa mea de a ne căsători pare justificată, după părerea mea. Dar, ce se întâmplă dacă nu am luat în considerare toate posibilităţile, dacă nu cumva ne-am fi putut atinge scopul mult mai lesne? Eu unul m-am gândit neîncetat dar în zadar. Tu ce spui?

— Nu, nici eu nu am descoperit o asemenea cale.

— Poate şi pe tine te-au frământat aceleaşi gânduri reflectând la această problemă. Ce să fac oare? Să plecăm la Limmeridge şi să sperăm că sătenii sau copiii de şcoală o vor recunoaşte acum, când s-a transformat în Laura pe care o ştiau ei? Să solicităm expertiza grafologică a scrisului ei? Să zicem că am solicita acest lucru. Să zicem că am avea câştig de cauză. Ce ar reprezenta oare în faţa legii? Nimic! Doar punctul de plecare pentru declanşarea unui proces? Cu ce l-ar impresiona acest fapt pe domnul Fairlie? Ar primi-o oare la Limmeridge infirmând declaraţia surorii lui şi a mătuşii sale, precum şi actul de deces sau inscripţia de pe piatra de mormânt? Nu, nici vorbă! Am sugera doar că ea nu a murit de fapt, însă confirmarea n-ar putea fi obţinută decât în urma unei anchete judecătoreşti. Să presupunem că am dispune de fonduri (deşi nu este adevărat) pentru a susţine ancheta. Să presupunem de asemnea că domnul Fairlie o să se răzgândească şi că vorbele contelui, ale soţiei sale şi ale celorlalţi martori vor fi declarate false; că Laura n-o să mai fie confundată cu Anne Catherick şi că expertiza grafologică o să fie luată în considerare. Acestea sunt doar simple supoziţii. Ce se întâmplă însă dacă Laura este chestionată în legătură cu evenimentele declanşate de maşinaţiile contelui? Ar fi un dezastru, pentru că, după cum ştii, Laura nu-şi aminteşte nimic despre acea perioadă întunecată. Pusă în faţa tribunalului sau chiar între patru ochi n-ar putea furniza nici cea mai

mică informaţie. Dacă tu Marian, consideri că greşesc, te însoţesc oricând vei dori la Limmeridge să vedem ce se întâmplă.

— Nu, Walter, nu greşeşti deloc. Ar fi imposibil să rezistăm chiar dacă am avea destui bani ca să achităm taxele impuse de proces şi chiar dacă am triumfa, ştiu că n-am avea câştig de cauză la Limmeridge. Nu ştiu însă dacă ai vreo şansă să-l înfrunţi pe conte? Tu pe ce te bazezi, Walter?

— Vreau să aflu data când Laura a plecat spre Londra. N-are rost să-ţi reamintesc ce importanţă ar avea acest fapt pentru că sunt convins că această călătorie a avut loc după data consemnată în actul de deces. Iată unde a greşit contele şi unde trebuie să insistăm. Iar singurul care ne poate oferi cheia rezolvării acestei situaţii este însuşi contele. Dacă îl înving, visul vieţii noastre s-a realizat. Dacă nu, cauza Laurei nu va triumfa niciodată.

— Walter, crezi că vei reuşi?

— Da, din toată inima. De aceea ţi-am vorbit atât de sincer, Marian. Mintea şi judecata logică îmi şoptesc că nu am sorţi de izbândă. Îmi dau seama că a rămas fără avere, că duşmanul ei înverşunat se află în posesia unicei modalităţi care i-ar dovedi identitatea şi că dacă nu-l încolţim acum s-ar putea să nu mai avem ocazia în viitor. Azi, când a rămas fără nici un fel de avere, când şi-a pierdut rangul şi poziţia ei socială, când nu se poate baza decât pe siguranţa unei eventuale căsătorii, umilul profesor de desen poate aspira la mâna ei. Când îmi era superioară Marian, când făceam parte din clase sociale diferite, eram doar cel care o îndrumam în arta picturii, acum însă pot să o rog să-mi devină soţie.

Marian m-a învăluit cu privirile ei afectuoase, dar n-am mai fost capabil să deschid gura. Sufletul îmi clocotea şi tremuram din tot corpul. Deşi aveam mândria mea, eram cât pe ce să-i cad în genunchi s-o implor să-mi dea încuviinţarea. M-am sculat în picioare şi m-am îndreptat către uşă. Marian m-a urmat şi atingându-mă cu mâna pe umăr m-a făcut să mă opresc.

— Walter! a exclamat ea. Mai de mult m-am băgat între voi cu cea

mai bună intenţie. Stai aici, scumpul meu prieten, stai să vezi ce voi face acum pentru voi!

A fost prima oară când m-a sărutat pe frunte de la plecarea de la Limmeridge şi am simţit cum lăcrima. M-a rugat să stau pe scaunul unde eram aşezat mai-nainte şi a plecat.

Mă uitam pe fereastră cu sufletul strâns de emoţie; tremurând şi cu mintea rătăcind aiurea. Simţeam doar ce se petrece în imediata mea apropiere. Mi se părea că soarele strălucea cu intensitate, că pescăruşii care pluteau în zare zburau în faţa mea şi că susurul îndepărtat al valurilor îmi răsună asurzitor în urechi.

Laura a intrat în cameră, la fel cum venise în sufrageria de la Limmeridge House în dimineaţa când ne-am luat rămas bun. Atunci mă privise tristă şi îndurerată.

Acum însă radia de fericire. M-a înlănţuit cu braţele ei şi buzele noastre s-au contopit.

*

— Dragul meu! a murmurat ea. Putem să ne mărturisim iubirea, nu-i aşa? Şi-a pus capul la pieptul meu afectuoasă. Of – a exclamat ea cu puritatea unui copil – simt şi eu că sunt fericită!

După zece zile, fericirea era deplină. Ne unisem destinele prin taina căsătoriei.

4.

Evenimentele acestei istorisiri mă duc dincolo de începuturile căsătoriei noastre şi mă îndreptă către deznodământ.

Peste trei săptămâni plecasem la Londra, gata să ţinem piept duşmanului nostru comun.

Ne-am străduit şi eu şi Marian ca Laura să nu bănu-iască ce aveam de făcut şi anume: să-l urmărim pe conte. Era deja începutul lui mai, iar Fosco închiriase casa doar până în iunie. Dacă mai zăbovea (şi eu aşa presimţeam că o să facă) nu mai avea scăpare. Dar, dacă se hotăra să plece când contractul de închiriere expira, trebuia să acţionăm imediat şi să ne pregătim de înfruntarea decisivă cu acest monstru.

La început, când eu şi Laura ne petreceam luna de miere, erau clipe în care aş fi admis să nu tânjesc după mai mult şi să fiu fericit cu ce-mi oferise soarta – iubirea Laurei. Şovăiam întâia oară, gândindu-mă cât riscam, ce duşman de temut mă aştepta şi ce primejdie îngrozitoare plana asupra fericirii noastre. Trebuie să fiu sincer: pentru un timp, am fost prins în mrejele dragostei şi m-am îndepărtat de obiectivul vieţii mele pe care-l servisem cu atâta credinţă până acum. Laura, curată şi nevinovată mă îndemna fără să-şi dea seama să mă abat de la cărarea spinoasă, dar tot ea a fost cea care m-a împins din nou pe ea.

Câteodată, îmi apăreau în vis imagini de coşmar din vremurile chinuitoare, pe veci dispărute din mintea Laurei. Într-una din nopţi (la nici două săptămâni de când ne căsătorisem) am observat cum plângea în somn şi cum îngâna unele cuvinte din care deduceam că se întorsese în timp la cumplita perioadă ce urmase plecării ei de la Blackwater Park.

Chinul ei impresionant din liniştea sfântă a somnului m-a tulburat până în adâncul fiinţei mele. Când ne-am trezit de dimineaţă, am plecat imediat spre Londra – mai sigur pe mine ca oricând.

Mai întâi trebuia să culeg informaţii despre acest om. Nu ştiam de fapt absolut nimic despre el.

Am adunat cele câteva ştiri pe care le deţineam despre el. Declaraţia domnului Frederick Fairlie (pe care o primise Marian, conform planului nostru din timpul iernii) nu ne-a ajutat deloc să limpezim misterul existenţei contelui. Când am parcurs-o din nou, am comparat-o cu istorisirea doamnei Clements, despre maşinaţiile prin care Anne Catherick fusese atrasă la Londra. Contele era în afară de orice bănuieli. Nu puteam practic să-i reproşăm ceva.

Am recitit apoi paginile notate de Marian în jurnalul ei, în timpul perioadei petrecute la Blackwater Park. Am rugat-o să reia pasajul în care îşi exprima curiozitatea în privinţa contelui, precizând puţinele lucruri pe care le aflase despre el.

Era vorba de descrierea firii şi aspectului său fizic. Marian preciza că „nu şi-a mai vizitat ţara de mult timp” şi că „se interesa foarte insistent dacă se afla vreun italian pe lângă Blackwater” şi mai ales că „avea o corespondenţă foarte ciudată, plină de ştampile deosebite dintre care se remarca una foarte mare, care părea să aparţină unei oficialităţi”. Ea credea că omul fusese exilat din patrie. Dacă era adevărat, atunci, ce putea însemna ştampila oficială – exilaţii politici de pe continent nu aveau parte de asemenea atenţii.

Notaţiile ei din jurnal, împreună cu propriile mele păreri pe care mi le formasem după ce le citisem, mă duceau către o concluzie cât se poate de logică, care ar fi trebuit să-mi sară în ochi de la început. L-am calificat prin urmare exact cum îl caracterizase odată Laura faţă de Marian la Blackwater Park, când fuseseră auzite de doamna Fosco: contele era mai mult ca sigur spion!

Laura aruncase această vorbă fără să-şi dea seama, mânioasă că o urmărea. Eu simţeam însă că meseria lui era exact aceasta. Aşa se explica şi de ce zăbovise în Anglia după ce rezolvase problemele financiare ale prietenului său şi ale sale personal.

Anul acela se ţinea vestita expoziţie de la Palatul de Cristal din Hyde Park.

Anglia era plină de străini şi tot curgeau zilnic din ce în ce mai mulţi. Unii – în număr destul de mare – erau puşi sub urmărire de guvernele lor şi erau supravegheaţi la noi în ţară prin agenţi plătiţi.

Însă contele, dotat cu atâta viclenie şi rafinament, nu putea fi un spion de duzină. Eram convins că este apreciat la justa lui valoare de conducerea ţării sale care îl însărcinase să dirijeze agenţii – bărbaţi sau femei – trimişi cu scopuri precise în Anglia. Aceeaşi idee îmi

sugera că şi doamna Rubelle, aşa-zisa infirmieră de la Blackwater Park, pe care o scosese atât de repede la iveală făcea parte din oamenii care erau în subordinea sa.

În acest caz, contele putea fi mult mai uşor şantajat. Cine mi-ar fi putut furniza mai multe informaţii despre preocupările sale?

M-am gândit, cum era şi normal să apelez la un compatriot de-al său care îmi era foarte devotat. Deci, cea mai potrivită persoană – care era în acelaşi timp şi unicul italian pe care îl cunoşteam – nu putea fi decât trăsnitul meu prieten, profesorul Pesca.

*

Istorisirea noastră nu l-a mai amintit de mult pe profesor, aşa că nu pot decât să sper că nu l-aţi uitat complet.

În această relatare, personajele sunt chemate să ia cuvântul doar atunci când sunt implicate în desfăşurarea acţiunii. Ele apar sau se retrag nu aşa cum vreau eu, ci în funcţie de participarea lor la evenimentele prezentate. De aceea, n-am mai amintit nu numai de Pesca dar nici de mama şi sora mea. N-am mai amintit de vizitele mele în casa părintească, nici de siguranţa cu care mama afirma că Laura era o impostoare sau de strădaniile mele de a o convinge şi pe ea şi pe sora mea care, geloase din prea multă dragoste, m-au obligat să le ascund căsătoria mea până când vor cunoaşte drepturile soţiei mele – pentru că nu le-am considerat importante în povestirea noastră. Nu contează nici faptul că atitudinea lor m-a îndurerat şi mi-a tulburat spiritul. Firul istorisirii s-a depănat nestingherit de influenţa lor.

La fel am omis să descriu afecţiunea cu care m-a înconjurat Pesca după precipitata mea plecare de la Limmeridge House. Mi-am adus aminte de devotamentul micuţului şi sufletistului meu prieten care m-a condus până la vapor când m-am îmbarcat spre America Centrală şi de entuziasmul cu care m-a primit când ne-am revăzut la Londra. Dacă aş fi acceptat ajutorul său oferit din toată inima, n-ar fi lipsit din rândurile acestei istorisiri. L-am evitat însă, nu fiindcă îi puneam la îndoială devotamentul şi curajul, ci pentru că nu-l credeam capabil să

păstreze un secret. De aceea m-am zbătut de unul singur. Cred că v-am explicat destul de lămurit că Pesca nu era un străin pentru mine deşi prezenţa lui nu s-a făcut simţită. L-am considerat ca şi până acum prietenul meu drag pe care mă puteam baza.

*

Înainte să apelez la Pesca voiam să mă conving personal pe cine aveam de înfruntat. Eu nu dădusem încă ochii cu contele Fosco.

După trei zile de când Laura, Marian şi cu mine am revenit la Londra, m-am îndreptat către Forest Road, St. John's Wood de unul singur. Afară era frumos – aveam ceva timp la dispoziţie – aşa că am zăbovit sperând că poate contele o să facă o promenadă. Nu mă îngrijoram că o să mă recunoască pentru că mă zărise doar prin întuneric când se ţinuse pe urmele mele până acasă.

Ferestrele centrale ale casei erau pustii. Am ocolit clădirea şi m-am dus pe o stradă laterală care dădea în spatele casei. Mi-am aruncat privirile peste gardul pitic al grădinii. O fereastră de la parter stătea larg deschisă dar era astupată cu o plasă de sârmă. Nu observasem nici un suflet. Dar la un moment dat, a răsunat un fluierat strident urmat de triluri de păsărele şi timbrul sonor de care îmi vorbise Marian: „Haideţi aici, pe degetul meu, scumpii mei! a exclamat glasul. Haideţi, suiţi pe scăriţă! Un, doi, trei, sus! Trei, doi, unu, jos! Un, doi, trei… cip, cip, cirip!”. Contele îşi dresa canarii la fel ca la Blackwater Park.

Am stat până ce trilurile şi fluierăturile au încetat: „Hai, puteţi să mă sărutaţi, scumpii mei!” a spus glasul. Pe urmă a răsunat un gângurit, un ciripit, un râs gâlgâit şi unsuros şi din nou linişte câteva clipe… şi iată că uşa s-a dat de perete. M-am retras, postându-mă din nou în faţa casei. Pacea Londrei din acel cartier a fost tulburată de splendida arie a rugăciunii din „Moise” de Rossini, intonată cu o voce de bas. Contele a închis în urma sa poarta grădinii.

Am observat că a traversat pe partea cealaltă şi a luat-o spre vest, către Regent Park. Eu am rămas vizavi, deplasându-mă în aceeaşi direcţie, pe urmele lui.

Marian mă pusese în gardă în ceea ce priveşte aspectul său de Goliat şi hainele sale elegante de doliu, dar nu şi în legătură cu odioasa lui prospeţime, vioiciune şi entuziasm. Avea şaizeci de ani, dar nu-i dădeai mai mult de patruzeci. Păşea în voie, cu pălăria înclinată într-o parte, uitându-se din când în când în jur şi surâzând mândru şi bonom. Ai fi putut crede, dacă n-ai fi ştiut, că masivul conte este stăpânul întregului cartier. Nu se uitase niciodată îndărăt. Dădea impresia că nu mă observase, la fel cum nu-i băga în seamă nici pe cei pe care îi depăşea în mers – în afară de guvernante şi copii cărora le surâdea şi-i trata ca pe propriile sale odrasle. L-am urmărit un timp până am dat de nişte magazine în partea de apus a parcului.

Contele s-a uitat atent la vitrinele unor patiserii, a intrat (ca să comande ceva, mai mult ca sigur) şi a plecat peste câteva minute, ţinând în mână o plăcintă. Dinaintea prăvăliei se afla un italian cu o flaşnetă pe care stătea o maimuţică zburlită, demnă de milă. Contele s-a uitat la ea, a muşcat din plăcintă, după care a oferit-o maimuţei foarte solemn. „Sărmane omuleţ, a exclamat el, foarte grijuliu şi caraghios, cred că îţi este foame. Drept recunoştinţă a umanităţii, bucurăte de această gustare”. Flaşnetarul se văicări implorând să-l ajute măcar cu un bănuţ. Contele îi întoarse spatele indiferent şi dispreţuitor.

Şi-a continuat drumul în cartierul cu magazine de lux, situate între New Road şi Oxford Street. Contele şi-a întrerupt din nou drumul şi a intrat într-un atelier micuţ, care-şi făcea reclamă scriind, pe toate geamurile că execută reparaţii calitative bune. A apărut cu un binoclu şi s-a oprit mai încolo, dinaintea unui afiş de operă, în apropiere de o prăvălie cu instrumente muzicale.

L-a privit cu luare-aminte, a cugetat câteva clipe după care a făcut semn unei trăsuri apărute pe neaşteptate. I-a zis birjarului să-l lase la „Casa de bilete a Operei” şi dus a fost.

Am traversat şi eu şi m-am uitat la afiş. Anunţa că spectacolul cu opera „Lucreţia Borgia” se ţinea chiar în acea seară. Binoclul pe care şi-l cumpărase, atenţia pe care o acordase afişului, instrucţiunile adresate birjarului confirmau că intenţiona să meargă la operă. Puteam să găsesc două bilete pentru mine şi poate un prieten printr-o relaţie de-a mea. Aş fi avut ocazia să-l observ mai bine pe conte fie eu sau prietenul meu dacă ar fi venit la spectacol. Deci urma să mă

lămuresc chiar atunci dacă Pesca îşi cunoştea sau nu compatriotul.

Gândul acesta m-a făcut să nu mai stau la îndoială. M-am descurcat cu biletele şi am lăsat un bileţel acasă, la profesor. Pe la opt şi un sfert m-am prezentat la el să mergem la operă. Micuţul profesor se fâţâia de colo-colo agitat, cu o floare rafinată la butonieră şi cu un enorm binoclu la subsuoară.

— Gata? – i-am zis eu.

— Da, este în ordine – mi-a răspuns Pesca.

Ne-am îndreptat împreună către operă.

5.

Când am intrat, se intonau ultimele acorduri ale uverturii şi parterul era plin.

În culoarul care înconjura parterul, am găsit totuşi suficiente locuri, în poziţia din care îl puteam observa de minune pe conte. În primul rând, am venit lângă balustrada care ne separa de fotolii şi l-am căutat cu privirea pe Fosco. Era foarte bine plasat, al 12-lea sau al 14-lea din capătul şirului, la trei rânduri în spatele fotoliilor. Ne-am ocupat locurile în dreptul lui, împreună cu Pesca. Profesorul nu pricepea motivul invitaţiei mele la operă şi era mirat că nu ne-am aşezat mai aproape de scenă.

Opera a început, odată cu ridicarea cortinei.

Cât a durat primul act, am stat pe loc; contele, fascinat de orchestră şi de opera în sine, nu ne-a băgat în seamă nici măcar o singură dată. Sorbea înnebunit de plăcere fiecare notă din opera lui Rossini. Se distingea prin corpolenţa lui dintre toţi vecinii săi, surâzând şi dând din capul lui uriaş mulţumit. Când cei pe care-i avea alături aplaudau la sfârşitul unei arii (aşa cum se întâmplă de obicei cu spectatorii

englezi) fără să acorde atenţie părţii orchestrale care îi succeda, el îi privea revoltat şi compătimitor şi le făcea semn cu mâna să înceteze. În cazul pasajelor vocale magistral interpretate şi al frazelor muzicale sensibile care scăpau înţelegerii celorlalţi, mâinile lui grăsune, în mănuşi negre din piele de ied, admirabil croite, aplaudau în surdină, ca o persoană cu o rafinată cultură muzicală. De fiecare dată, răsuna în sală exclamaţia lui de apreciere, ca torsul unei pisici imense: „Bravo! Bra-a-a-v-o-o-o !” Vecinii de lângă el, oameni serioşi, roşii la faţă care erau de la ţară şi nu erau obişnuiţi cu manierele elegantei Londra, au început să-l imite. În seara aceea, parterul a răsunat de aplauze ori de câte ori mâinile vârâte în mănuşi negre ale contelui se împreunau. Orgoliul său nemăsurat era plăcut gâdilat de această imitaţie respectuoasă. Faţa lui grasă se întindea mereu într-un zâmbet.

În pauzele dintre arii îşi rotea privirile deosebit de încântat de propria-i persoană şi de oamenii de lângă el. „Da! Da! Barbarii ăştia de englezi trebuie să ia exemplu de la mine! Pretutindeni, prezenţa lui Fosco se face remarcată, sunt o fiinţă care îi ţine pe toţi sub ascultare!” Cam aşa se citea pe chipul lui în timp ce-l priveam.

Primul act s-a încheiat, iar spectatorii s-au sculat în picioare, rotindu-şi privirile. Acum trebuia să mă conving dacă Pesca îl cunoştea sau nu.

Contele a urmat exemplul celorlalţi. El se uita cu binoclul în direcţia lojilor, mândru şi superior. Pentru început era cu spatele la noi, dar apoi s-a orientat şi către lojile de deasupra noastră. A continuat un timp să privească cu binoclul şi apoi l-a lăsat în jos scrutând sala cu ochiul liber. Trebuia să profit de ocazie că faţa lui lătăreaţă apărea în toată amploarea ei şi să-l atenţionez pe Pesca.

— L-ai mai văzut pe omul de acolo? i-am spus eu.

— De unde, prietene?

— Bărbatul acela solid şi obez care este în picioare cu faţa către noi.

Pesca s-a săltat în vârful picioarelor, privindu-l foarte atent.

— Nu – a exclamat el. Nu l-am văzut în viaţa mea. De ce te interesează, este o persoană importantă?

— Este foarte important pentru mine să obţin cât mai multe informaţii despre el. Îl cheamă Fosco şi este italian ca şi tine. Ai auzit de el?

— Nu Walter, nici n-am auzit nici nu l-am mai văzut până acum.

— Eşti convins? Te rog să-l urmăreşti cu cea mai mare atenţie! O să-ţi explic de ce mă preocupă atât după ce ieşim de aici. Hai, înalţă-te să-l vezi mai bine.

L-am sprijinit pe omuleţ să se urce pe marginea platformei unde erau înşirate scaunele de la parter. De acolo putea să privească nestingherit peste capetele doamnelor din extremitatea rândului.

Un om suplu, blond, care se învârtea pe lângă noi, deşi nu-l remarcasem până atunci – un om cu o cicatrice pe obrazul stâng – l-a privit cu luare-aminte pe Pesca atunci când l-am săltat pe platformă şi nu l-a scăpat din ochi în timp ce-l studia pe Fosco. Presupun că surprinsese discuţia noastră şi devenise curios.

În acest timp, Pesca cercetase cu atenţie faţa grasă şi zâmbitoare a contelui.

— Nu – a zis el – îţi repet, nu-l cunosc.

Când a spus această vorbă, contele s-a uitat în jos, la lojile din spatele nostru.

Privirile celor doi italieni s-au încrucişat.

Până atunci, am crezut, fără putere de tăgadă că nu există nici o legătură între ei, conform spuselor lui Pesca. Dar, din acel moment am înţeles că Fosco nu era la fel de neştiutor în privinţa lui Pesca.

Nu numai că-l cunoştea, dar, spre uimirea mea, îi era frică de el! Figura pe care o făcuse când dăduse ochii cu el exprima în mod evident acest sentiment. S-a întunecat la faţă, chipul i-a devenit într-o clipă dur şi rigid, privirile i-au rătăcit neliniştite şi a fost incapabil să mai facă vreun gest. Îl apucase o groază de nedescris la vederea lui Pesca.

Omul suplu, cu cicatrice ne observa la fel de atent. Şi el se lămurise de reacţia pe care o avusese asupra contelui recunoaşterea lui Pesca. Era un om fin, liniştit, mai mult ca sigur străin şi cerceta în jur foarte calm.

Eu cel puţin, nu ştiam ce să mai zic; constatarea pe care o făcusem m-a lăsat mut de uimire. Pesca m-a readus cu picioarele pe pământ, apropiindu-se de mine şi deschizând primul discuţia.

— Ah, ce se zgâieşte grăsanul ăla! a zis el. Nu cumva îl interesez chiar eu? Ce, m-a confundat cu vreo personalitate? De unde mă ştie, dacă eu nu l-am văzut niciodată până acum?

Nu-mi dezlipisem privirile de pe faţa contelui. Am remarcat că nu-l scăpa din ochi pe prietenul meu şi nu şi-a schimbat poziţia decât odată cu Pesca. M-am întrebat ce-ar fi să-l interesez pe Pesca în altă direcţie aşa că am vrut să ştiu dacă văzuse pe vreuna din elevele sale în lojă. Pesca şi-a îndreptat binoclul său impresionant în altă parte, scrutând lojile de sus.

În clipa în care contele a observat că omul nu-l mai urmărea, s-a furişat către extremitatea rândului şi s-a făcut nevăzut în pasajul de la parter. L-am înşfăcat grăbit pe Pesca şi l-am smucit către ieşire, să-l prind pe conte. Prietenul meu era prea uluit ca să deschidă gura. Nici eu nu eram departe pentru că am constatat că am fost depăşit de omul cu cicatrice, la fel de grăbit ca noi să dea de urma contelui. Când am intrat în hol, nu l-am mai văzut nici pe conte nici pe ciudatul străin.

— Hai să ne întoarcem acasă – i-am zis eu. Vreau să spun la casa dumitale, Pesca. Trebuie să discutăm neapărat, cât se poate de confidenţial.

— Ei drăcie! a exclamat profesorul agitat. Ce înseamnă toate acestea?

Mi-am văzut de drum fără să-l lămuresc. Brusca dispariţie a contelui, m-a făcut să mă gândesc că Fosco nu se va opri aici. Poate o să fugă din Londra, cine ştie… Nu puteam anticipa viitorul dacă-i lăsam timp să-şi pună planurile în aplicare. Nu ştiam ce să cred nici despre străinul atât de interesat de persoana lui.

Sfâşiat de contradicţii mi-am deschis sufletul faţă de Pesca. Când m-am văzut la el în odaie, l-am lăsat cu gura căscată, explicându-i ce intenţionam.

— Scumpul meu prieten, nu văd cu ce îţi pot fi de ajutor! a zis profesorul iritat, înălţând mâinile spre mine rugător. Zău aşa! Ce să fac, Walter dacă nu-l cunosc?

— Bine, dar el te cunoaşte foarte bine, ba mai mult, se teme de tine, a fugit de la operă când te-a văzut. Pesca, gândeşte-te, este ceva la mijloc, nu se poate! Judecă bine ce ai făcut până să te stabileşti în Anglia. Doar ai spus, nemijlocit, că ai plecat din Italia din motive politice, iar eu nu te-am descusut niciodată. Acum însă, te rog să te gândeşti bine şi să-ţi aminteşti ce motive avea contele să se înspăimânte atât de rău când te-a văzut.

Vorbele mele pe care eu nu le-am considerat cu nimic mai deosebite au produs un veritabil şoc asupra lui Pesca. S-a albit la faţă şi s-a îndepărtat de mine, tremurând din toate încheieturile.

— Walter! a exclamat el. Nu-ţi închipui cât de gravă este rugămintea ta.

Avea un glas răguşit şi mă privea ca şi când i-aş fi comunicat că îl pândeşte o mare primejdie care plana ameninţătoare asupra capetelor noastre. În câteva clipe, Pesca cel vesel şi voios s-a transformat într-aşa hal încât nu cred că l-aş fi recunoscut dacă aş fi dat de el pe stradă.

— Scuză-mă dacă te-am jignit, însă n-am făcut-o cu intenţie – am zis

eu. Îţi amintesc doar de ticăloşia pe care a comis-o contele Fosco împotriva soţiei mele şi de faptul că nu pot îndrepta acest rău decât dacă-l încolţesc. Ah, Pesca, doar pentru ea insist atât de mult să mă ajuţi.

Am dat să plec, dar Pesca nu m-a lăsat.

— Un moment – a exclamat el. Sunt foarte zdruncinat sufleteşte. Dumneata n-ai aflat de ce am plecat din ţară şi în ce condiţii. Vreau să mă calmez un pic dacă o să reuşesc.

M-am întors din drum. Pesca se agita prin cameră, trăncănind în italieneşte, de parcă nu m-aş fi aflat lângă el. După ce s-a fâţâit de colo-colo, s-a îndreptat brusc spre mine, aşezându-şi mânuţele lui delicate pe pieptul meu, cu un gest solemn şi duios în acelaşi timp.

— Walter, eşti în stare să juri – a exclamat el – că nu ai altă soluţie de-a obţine ce doreşti de la acest om decât cu ajutorul meu?

— Da, jur – am spus eu.

Pesca s-a îndreptat din nou, a deschis uşa de la cameră, a privit afară grijuliu, a închis-o şi s-a aşezat la locul lui.

— Walter, din ziua în care m-ai salvat de la înec sunt al tău cu trup şi suflet. Iar acum, iată, mă ofer la picioarele ta-le. Da, acesta este adevărul. Ceea ce vei afla, din gura mea este atât de compromiţător pentru mine, încât mă las definitiv în puterea ta!

Seriozitatea şi emoţia cu care mi-a vorbit, m-au lămurit că nu a exagerat deloc.

— Fii atent! a zis el gesticulând. Eu n-am habar că ar exista vreo legătură între trecutul meu pe care mă străduiesc să-l dezvălui în faţa dumitale şi acest individ pe nume Fosco. Dacă vei descoperi însă că ea există în realitate, te implor din tot sufletul să nu-mi spui nimic şi să mă laşi neştiutor ca şi până acum!

A mai vorbit câtva timp tot aşa fără sens.

Mi-am închipuit că necesitatea de a vorbi în englezeşte într-un astfel de moment crucial când i-ar fi fost atât de necesară limba lui maternă cu toate subtilităţile pe care le cunoştea îi îngreuna exprimarea şi deci mărturisirea adevărului. Deoarece, atunci când ne împrietenisem deprinsesem în oarecare măsură înţelegerea limbii italiene (ştiam să şi citesc dar nu puteam conversa) i-am spus să vorbească în ita-lieneşte iar eu să-l întreb în englezeşte când nu înţelegeam ceva. Limba lui fluentă – pronunţată cu o anumită mimică şi gesticulaţie, precum şi cu o tonalitate deosebită mi-a sugerat primele indicii folositoare pentru înfruntarea finală care mă aştepta.

— Nu ştii de ce am plecat din Italia. Ţi-am spus doar că din motive politice. Dacă ar fi avut de-a face cu guvernul ţării mele, nu aş fi păstrat secret. De fapt, Walter, exilul meu nu a fost impus de conducerea Italiei, nu! Sper că ai aflat, Walter, că în Europa există o mulţime de asociaţii politice secrete. În Italia eram membrul uneia dintre ele, iar aici sunt de asemenea. Am venit aici, la porunca şefului meu. Când eram tânăr, eram mult prea conştiincios şi puteam să mă compromit nu numai pe mine, dar şi pe tovarăşii mei. De aceea, am primit instrucţiuni să emigrez în Anglia şi să aştept. Aşa am făcut după cum vezi şi pot să spun că aştept până în ziua de azi. Poate voi fi chemat ca mâine, poate mai am de stat încă zece ani. Oricum, nu contează pentru mine! M-am stabilit aici, mi-am asigurat un venit dând lecţii. Nu mi-am încălcat jurământul şi nici n-o fac (îţi voi explica de ce) dacă îţi destăinuiesc numele asociaţiei mele. Acum, mi-am încredinţat viaţa dumitale! Dacă vei transmite mai departe ceea ce ştii, este ca şi când m-ai fi omorât cu mâna dumitale.

Restul conversaţiei s-a desfăşurat în şoaptă şi n-are rost să-l redau în aceste pagini. Se cuvine doar să precizez pentru mersul istorisirii că asociaţia de care aparţinea, va fi numită de mine „Frăţia”.

— Deci, obiectivele „Frăţiei” – mi-a spus Pesca – se aseamănă cu cele ale tuturor asociaţiilor politice. „Frăţia” are două principii esenţiale: dacă viaţa unui om este folositoare şi neprimejdioasă, poate trăi în linişte, dar, dacă contravine siguranţei celorlalţi indivizi nu merită să mai supravieţuiască, iar cel care îi curmă viaţa nu este un criminal, ci

un erou. Aici în ţara voastră, unde ecoul războaielor de eliberare este stins demult, nu mai ştiţi cum a fost atunci şi ce sacrificii s-au făcut. Voi nu sunteţi în măsură să apreciaţi ce trebuie să facă fiii unei naţiuni înlănţuite! Dorinţa care ne arde rămâne ascunsă privirilor voastre. Nu-l judecaţi aspru pe exilat! N-aveţi decât să-l batjocorâţi, să nu-l băgaţi în seamă, să priviţi uluiţi spiritul ascuns care zace în el, câteodată sub înfăţişarea unui om obişnuit ca mine, iar altădată sub înfăţişarea unui cerşetor, mai puţin norocos, blând şi răbdător ca mine, dar nu aveţi dreptul să-l condangaţi! Dacă aţi fi trăit în timpul lui Carol I ne-aţi fi înţeles tihna pe care de atunci v-a oferit-o libertatea şi v-a cufundat în nepăsare.

Se pare că îşi deschisese într-adevăr sufletul în faţa mea. Şi-a exprimat cele mai adânci sentimente, păstrând măsura, fără să ridice glasul, la fel de înspăimântat ca la început de mărturisirea pe care îl obligasem s-o facă.

— Deocamdată – a spus el – ai aflat că asociaţia noastră se asemănă cu celelalte. Dacă ar fi să judec după mintea voastră englezească, nu urmăreşte decât să provoace anarhie. Da, anarhie, care ar îndepărta un rege şi un ministru nedorit, a căror viaţă trebuie curmată ca la un animal sălbatic periculos. Da, într-adevăr aşa s-ar întâmpla. Dar legile „Frăţiei” diferă de cele ale tuturor organizaţiilor politice din lume. Membrii ei nu ştiu unul de altul şi nu s-au văzut niciodată.

Este un cap în Italia şi un altul în străinătate. Fiecare are un secretar personal. Preşedinţii şi secretarii au evidenţa membrilor lor dar ei nu au nici o legătură între ei, până ce şefii lor le ordonă să se întâlnească atunci când consideră că este cazul pentru atingerea unui anumit obiectiv. Iată de ce jurământul nu foloseşte la nimic.

Avem un semn secret prin care putem dovedi că aparţinem „Frăţiei” şi de care nu ne despărţim până la moarte. Trebuie să ne ducem existenţa noastră obişnuită şi să raportăm preşedintelui şi secretarului de patru ori pe an, ca să ştie când să ne solicite. Ni se pune în vedere că dacă suntem trădători sau facem joc dublu, vom pieri conform principiilor „Frăţiei”, ucişi de un străin care ar putea fi adus cine ştie de unde ca să ne dea lovitura de graţie sau de prietenul nostru intim, pe care nu l-am bănuit niciodată că ar aparţine asocia-ţiei. Câteodată, pedeapsa nu survine imediat, altădată este concomitentă cu trădarea. Avem două obligaţii principale: să fim răbdători şi să respectăm

ordinele. Poate unii dintre noi nu vor primi nici o misiune. Alţii, dimpotrivă, pot fi solicitaţi imediat ce au intrat în organizaţie. Eu, de exemplu – micuţul, nepăsătorul şi vioiul dumitale prieten pe care-l ai dinainte şi care n-ar ucide nici măcar o gânganie – am devenit în tinereţe membru al „Frăţiei” ca urmare a unui incident atât de îngrozitor încât nu mă încumet să ţi-l povestesc. Ceva m-a îndemnat să mă înscriu în rândurile ei, la fel cum m-ar fi putut îndemna să mă sinucid. Iar acum, voi fi membru al „Frăţiei” până îmi voi da sufletul. Mă aflu în puterea ei, chiar dacă gândurile mele s-ar îndrepta în altă direcţie. Când stăteam în Italia, am fost numit secretar şi am cunoscut toţi membrii care au fost solicitaţi de preşedinte.

Explicaţiile lui prindeau contur în mintea mea. Întrezăream deznodământul incredibilei sale istorisiri. Pesca s-a oprit pentru o clipă, m-a urmărit foarte atent şi şi-a dat seama că mă lămurisem.

— Observ că ai înţeles – a exclamat el. Se vede pe chipul tău. N-are rost să mă dumireşti, aşa cum te-am rugat de la început. Ţi-am închinat doar viaţa mea, iar acum te rog să nu mai revenim asupra acestui subiect.

M-a rugat să păstrez tăcere, s-a sculat în picioare, şi-a dat jos haina şi şi-a tras în sus mâneca stângă a cămăşii.

— Ţi-am promis că n-o să-ţi ascund nimic – mi-a murmurat el la ureche, trăgând cu privirea spre uşă. Indiferent de consecinţe, cel puţin n-o să ai motiv să mă acuzi că nu ţi-am mărturisit totul. Ţi-am explicat că Frăţia îşi recunoaşte membrii după un semn de neşters. Iată-l!

Am zărit pe braţul său, pe partea interioară, în sus o cicatrice roşie care provenea de la un fier înroşit, înfipt în carne. Nu o să vă descriu ce reprezenta. Ajunge să precizez că era de forma unei monede de un şiling.

— Cel care este însemnat în acest fel – a continuat Pesca trăgându-şi mâneca în jos – este membru al „Frăţiei”. Dacă a trădat „Frăţia” preşedinţii sau secretarii îl vor descoperi în cele din urmă. Iar în acest moment, este condamnat. Nimeni, nici o instanţă nu-i mai poate

asigura protecţia. Ţine minte de ce ţi-am spus şi de ce ai observat însemnul şi hotărăşte de unul singur cum ai de gând să procedezi mai departe. Dar te implor să nu-mi spui nimic mie, indiferent ce-ţi vei pune în gând să faci! Nu vreau să port răspunderea care apasă acum pe umerii tăi şi de care mă tem destul de mult şi aşa. Îţi declar pentru ultima oară cu mâna pe inimă: dacă bărbatul care m-a recunoscut la operă mă cunoaşte înseamnă că s-a schimbat foarte mult, între timp, pentru că eu nu l-am recunoscut pe el. Nu bănuiesc ce treburi învârte în Anglia, cu ce scop a venit! Nu l-am văzut în viaţa mea şi n-am auzit de numele lui până în seara aceasta, din câte ţin minte! Gata, am isprăvit! Te rog să mă părăseşti acum, Walter! Mărturisirea m-a zguduit foarte mult! Vreau să mă liniştesc puţin şi când o să-mi vin în fire, ne vom întâlni din nou.

S-a trântit într-un fotoliu şi mi-a evitat privirea, înfundându-se cu capul în palme. Am plecat foarte discret ca să nu-l deranjez, mi-am luat la revedere de-abia murmurând ca să-i fac pe plac.

— N-am să uit niciodată această noapte – am zis eu. N-o să-ţi pară rău că te-ai încrezut în mine. Pot să trec mâine pe la dumneata? Să zicem pe la nouă dimineaţa?

— Sigur, Walter – mi-a spus el, privindu-mă cu duioşie şi adresându-mi-se iarăşi în englezeşte, de parcă ar fi fost dornic să restabilească vechea legătură dintre noi. Te invit la modestul meu dejun înainte să mă apuc de lecţiile mele obişnuite.

— Noapte bună, Pesca!

— Noapte bună, dragul meu prieten!

6.

Cum am plecat de la el, m-am gândit să mă pun pe treabă, folosind informaţiile pe care le obţinusem. Trebuia să-mi asigur dominaţia asupra contelui chiar în noaptea aceasta. A doua zi dimineaţă mi-ar fi putut scăpa pentru totdeauna, ducând cu el ultima şansă a Laurei.

Mi-am consultat ceasul: era ora zece.

Mă lămurisem de ce contele fugise de la operă. Nu mai era mult şi va fugi bineînţeles şi din Londra! Eram convins că şi el fusese marcat cu însemnul „Frăţiei” şi era unul din trădătorii asociaţiei – mi-am dat seama după figura pe care o făcuse când l-a recunoscut pe Pesca.

Era clar de ce Pesca nu-l recunoscuse la rândul lui. Un om de talia contelui era normal să-şi ia toate măsurile de precauţie aşa cum îşi încasase şi galbenii în schimbul odi-oasei sale trădări. Chipul său pe care Pesca îl zărise la operă, fusese acoperit cu ani în urmă de-o barbă, mai mult ca sigur. Pletele castanii puteau fi perucă iar numele de împrumut. Desigur şi trecerea timpului îi desăvârşise deghizarea – grăsimea nu se adunase decât în ani în şir. Iată de ce prietenul meu nu-i acordase nici o atenţie în timp ce Pesca era de neconfundat – mult prea mic ca să nu-ţi sară în ochi.

Am declarat mai înainte că intuisem ce-l făcuse pe conte să plece în grabă de la operă. Nu aveam nici un dubiu după ce îl zărisem schimbându-se la faţă, convins că fusese remarcat de Pesca. Îşi închipuia deci că soarta lui este pecetluită.

Dacă aş fi reuşit să-i smulg adevărul în noaptea aceasta, dacă îl lămuream că ştiam perfect ce primejdie cumplită îl pândeşte, ce aş fi obţinut? Doar faptul că eu eram stăpân pe situaţie iar el trebuia să se supună voinţei mele.

Trebuia să judec bine riscurile la care mă expuneam, atât pentru mine, cât şi pentru soţia mea.

Nu are rost să precizez acum la ce mă expuneam. În orice caz, dacă i-aş fi spus contelui că viaţa lui ar fi fost în siguranţă dacă eu n-aş fi existat, ar fi trecut imediat la fapte, fără cea mai mică reticenţă. Stând şi judecând, am înţeles ce cale trebuia să urmez pentru a diminua riscurile. Până să-i mărturisesc ce aflasem, era necesar să-mi iau măsuri de siguranţă în aşa fel încât să priceapă că nu eram singur. Dacă plasam un explozibil lângă el înainte să vin să discutăm şi dacă puneam pe altcineva să aprindă fitilul la timpul potrivit – doar dacă n-aş fi contramandat totul în scris sau verbal – contele s-ar fi aflat sub

controlul meu şi l-aş fi putut dirija chiar sub acoperişul lui.

Mi-a venit acest gând în timp ce mă întorceam către locuinţa pe care o închiriasem după ce venisem din concediu.

Aveam propria mea cheie, aşa că n-am tulburat pe nimeni. În hol era o lumânare aprinsă. Am luat-o şi m-am strecurat la etaj, în atelierul meu ca să mă concentrez asupra apropiatei mele întâlniri cu contele, fără să le deranjez pe Laura sau Marian.

În primul rând, trebuia să-i scriu lui Pesca. Scrisoarea mea suna cam aşa:

„Omul pe care l-ai văzut la operă face parte din „Frăţie" şi este un trădător. Te rog să verifici de îndată informaţia mea. Ai aflat cum se numeşte; cel puţin aşa este cunoscut în Anglia. Locuieşte la Forest Road nr. 5, St. John's Wood.

Gândeşte-te la prietenia noastră şi acţionează neîntârziat împotriva acestei persoane. Eu mi-am asumat toate riscurile, iar acum nu mai am ce să sper – voi plăti cu viaţa".

Am semnat biletul, am trecut data, le-am vârât într-un plic, l-am sigilat şi am scris următoarea avertizare:

„Să nu desfaci plicul până mâine dimineaţă la ora nouă. Dacă nu sosesc până atunci şi dacă nu-ţi dau de ştire, deschide scrisoarea exact când o să bată de ora nouă şi citeşte-o". M-am semnat din nou cu iniţiale şi am băgat-o în alt plic, pe care am notat adresa lui Pesca.

Acum trebuia doar să mă îngrijesc ca depeşa mea să ajungă în mâna prietenului meu. În felul acesta, mijloacele de siguranţă erau asigurate. Dacă voi păţi ceva în casa contelui, eram convins că şi el va da socoteală cu propria lui viaţă.

Eram convins că Pesca îl putea opri, indiferent de ce ar fi făcut contele, dacă şi-ar fi pus în gând s-o facă. Insistase foarte ciudat să nu-

i spun nimic despre conte – mai ales să nu-i ofer nişte informaţii precise – ca să nu fie nevoit să-şi exercite dreptul de viaţă şi de moarte, aşa cum era în măsură s-o facă. Observasem până acum cât de prompţi şi neînduplecaţi erau membrii asociaţiilor secrete când era vorba să pedepsească un trădător. Tot răsfoind ziarele, citisem o mulţime de relatări despre străini asasinaţi pe străzile Londrei sau Parisului fără să se afle vreodată cine era vinovatul – leşuri sau resturi umane zvârlite în Sena fără să ştie cineva de ele – ciudate crime violente care aveau o singură explicaţie. Pe parcursul istorisirii mele am fost cât se poate de sincer şi n-aş vrea nici acum să ascund faptul că îmi dădeam seama că îl condangasem la moarte cu bună ştiinţă pe Fosco dacă Pesca ar fi apucat să citească mesajul meu.

Am părăsit camera mea, intenţionând să mă duc la parter şi să-l rog pe proprietar să-mi găsească un curier. Din fericire el voia să urce la etaj, aşa că am dat de el pe hol. Văzând ce doresc, mi l-a oferit pe fiul său, un băiat foarte ager şi inteligent. Băiatul s-a prezentat în faţa mea şi l-am instruit aşa cum trebuie. Urma să se suie într-o trăsură, să-i dea scrisoarea lui Pesca, să vină îndărăt cu un bilet de confirmare şi să ia aceeaşi trăsură la întoarcere, ca să pot să mă folosesc şi eu de ea. Se făcuse aproape zece şi jumătate. M-am gândit că băiatul putea să vină în 20 de minute şi apoi aş fi ajuns imediat la St. John’s Wood.

După plecarea băiatului, am intrat din nou la mine în cameră ca să las la îndemână actele trebuincioase dacă mi se întâmplă ceva. Am pus într-un plic cheia biroului meu demodat, l-am sigilat, am trecut pe el numele lui Marian şi l-am aşezat pe masă. După aceea, am coborât în salon unde mă aşteptam să dau de Laura şi Marian, nerăbdătoare să mă întorc de la operă. Când am pus mâna pe clanţă, am început să tremur.

Am găsit-o doar pe Marian, cufundată într-o carte. Când m-a văzut, şi-a cercetat ceasul.

— Ah, e foarte devreme! a exclamat ea. Presupun că nu ai rămas până la sfârşit.

— Aşa este – am recunoscut eu. Am plecat mai devreme, împreună cu Pesca. Ce-i cu Laura?

— Astă-seară a fost chinuită de o migrenă groaznică şi mi-a urmat sfatul să se odihnească.

Am deschis uşa, scuzându-mă că vreau să mă conving dacă se simţea mai bine şi dacă adormise. Privirile cercetătoare ale lui Marian, simţul ei ascuţit de observaţie, au făcut-o să intuiască ce se petrecea cu mine.

În dormitor, am înaintat tiptil către pat şi am zărit la lumina palidă a lămpii chipul soţiei mele cufundat în somn.

Nu trecuse nici o lună de când ne căsătorisem. Veţi înţelege deci şovăirea mea din moment când i-am văzut faţa întoarsă spre perna mea, când am observat mâna ei aşteptând pe cuvertură să fie cuprinsă de mâna mea. Am zăbovit doar câteva clipe şi m-am aplecat înspre ea până ce răsuflarea ei mi-a atins obrajii. I-am mângâiat mâna şi obrazul cu buzele mele. Laura s-a foit şi m-a strigat pe nume, dar nu s-a trezit din somn. Mi-am mai întors odată capul când am ajuns la uşă să-mi întipăresc în minte imaginea ei. „Dumnezeu să te aibă în grijă, scumpa mea!” am şoptit eu şi am plecat din cameră.

Marian m-a întâmpinat pe scară. Ţinea în mână un bileţel.

— Ţi l-a adus băiatul proprietarului – a zis ea. Te aşteaptă trăsura, aşa cum i-ai spus.

— Aşa este, Marian. Îmi trebuie trăsura. Am de făcut un drum.

Între timp, am coborât la parter şi m-am dus în salon să citesc biletul la lumina lumânării. Pesca fusese foarte scurt şi concis:

„Am intrat în posesia mesajului dumitale. Dacă nu apari până la nouă, voi desigila scrisoarea la ultima bătaie a ceasului”.

Mi-am pus biletul în portofel şi am dat să plec. Marian m-a oprit în prag şi mi-a făcut semn să zăbovesc o clipă în salon. Chipul meu era luminat în întregime. M-a cuprins de mâini şi m-a privit cu luare-aminte.

— Ştiu! a exclamat ea. Acum vrei să rişti totul!

— Da, nu cred că voi mai avea altă ocazie mai potrivită s-o repun în drepturi pe Laura! – am murmurat eu.

— Ah, Walter, nu este bine să te aventurezi de unul singur. Walter, ia-mă cu tine, te implor! Nu te gândi că sunt doar o femeie.Vreau să vin neapărat. Uite, mă urc chiar acum în trăsură.

Trebuia neapărat să mă opun din răsputeri. Ea era cât pe ce să se strecoare pe uşă.

— Dacă doreşti cu adevărat să-mi fii de ajutor – am zis eu – urcă în odaia soţiei mele şi dormi în noaptea asta alături de ea. Nu pot să mă concentrez ştiind-o pe Laura singură. Te rog, Marian, hai să ne îmbrăţişăm şi promite-mi că mă asculţi.

N-am aşteptat să-mi răspundă. A vrut din nou să nu-mi dea voie să plec, dar m-am desprins din mâinile ei şi am reuşit să ies din cameră. Băiatul era în faţa intrării, aşa că mi-a deschis uşa când m-a auzit venind. M-am urcat în trăsură atât de repede, încât vizitiul n-a apucat să mai coboare de pe capră.

— Forest Road, St. John's Wood am zbierat eu prin mica fereastră din faţă. Îţi dau dublu dacă eşti acolo într-un sfert de oră.

— O să fiu, domnule.

Mi-am scos ceasul. Se făcuse unsprezece. Trebuia să mă grăbesc.

Fuga nebună a trăsurii, presimţirea că mă apropiam de deznodământul acestei istorisiri, mă aprinseseră într-atât, încât strigam cât mă ţinea gura vizitiului să mâne mai cu foc.

Când m-am văzut afară din oraş, în apropiere de St. John's Wood Road, n-am mai putut sta locului şi m-am sculat în picioare în trăsură, vârându-mi capul pe fereastră nerăbdător să-i zăresc casa. Când orologiul a bătut de unsprezece, ajunsesem deja la Forest Road. Am oprit birjarul la o distanţă considerabilă de locuinţa contelui, i-am dat ce i se cuvenea şi mi-am văzut de drum.

Tocmai când mă aflam în dreptul porţii, am observat un om care venea din partea cealaltă a străzii. Am dat nas în nas sub felinarul de la marginea şoselei şi ne-am uitat unul la altul. Era străinul cu păr blond şi cicatrice. A tăcut şi şi-a continuat drumul. Apăruse întâmplător în Forest Road? Sau se ţinuse după conte?

N-avea rost să dezleg acest mister. După ce m-am asigurat că străinul s-a îndepărtat, am bătut în poartă. Ceasul arăta 12 şi douăzeci, o oră destul de înaintată ca să mi se pretexteze că domnul conte Fosco se retrăsese la culcare.

Ca să evit acest lucru trebuia să anunţ cine-l caută, precizând că am ceva foarte important să-i comunic. Între timp, am luat din buzunar o carte de vizită şi am notat sub numele meu: „Într-o problemă de viaţă şi de moarte". Exact când terminasem de scris, s-a înfăţişat servitoarea care s-a interesat mirată ce treabă aveam.

— Fii amabilă te rog şi înmânează această carte de vizită stăpânului dumitale.

Văzând cât era de încurcată, am înţeles că, dacă i-aş fi spus să mă ducă în faţa contelui, ar fi făcut aşa cum i se poruncise, declarându-mi că nu era acasă. Se mirase însă cât de prompt îi pusesem cartea de vizită în mână. M-a privit din nou fără să se lămurească ce avea de făcut şi în cele din urmă a intrat în casă iar eu am să aştept în grădină.

S-a întors peste un minut. „Urări de bine din partea stăpânului ei care mă ruga să-i comunic în ce problemă venisem".

— „Aceleaşi urări de bine şi din partea mea, am zis eu, dar nu-i pot comunica decât personal stăpânului dumitale". Când a apărut a doua

oară, m-a invitat să intru.

M-am grăbit s-o urmez. Pătrunsesem în sfârşit în casa contelui.

7.

Culoarul era neluminat, dar am zărit la licărirea lumânării din mâna fetei, o doamnă în vârstă ieşind pe nesimţite dintr-o odaie de la parter. Când a dat ochii cu mine, m-a privit duşmănoasă, dar n-a scos nici o vorbă şi a luat-o pe scară fără să catadicsească să-mi întoarcă salutul. Din descrierea făcută de Marian în paginile jurnalului ei mi-am dat seama că era soţia contelui.

Servitoarea mi-a făcut semn să intru în camera de unde apăruse doamna Fosco. Am urmat-o şi m-am trezit în faţa contelui.

Era înveşmântat ca la operă, cu excepţia hainei care zăcea pe un scaun.

Îşi suflecase mânecile mai jos de cot, foarte precaut. Era înconjurat de o valiză şi un cufăr voluminos. Odaia era plină de cărţi, teancuri de hârtie şi obiecte de îmbrăcăminte. Cuşca cu şoricei albi, perfect prezentată de Marian în jurnalul ei stătea pe o masă lângă uşă. Canarii şi papagalii fuseseră duşi probabil în altă cameră. L-am surprins îndesând o groază de obiecte în cufăr. S-a sculat în picioare cu câteva hârtii în mână ca să mă primească. Chipul său mai purta încă semnele spaimei prin care trecuse la operă.

Ochii înfundaţi în grăsime erau pleoştiţi, dar nu-şi pierduseră puterea de pătrundere. Mă pândea agil şi bănuitor ca o felină, poftindu-mă cu o politeţe rece, reţinută, să mă aşez.

— Vreţi să mă consultaţi într-o anumită problemă, domnule? Nu prea văd ce am putea avea în comun?!

Nedumerirea care i se întipărise pe faţă când mă văzuse şi interesul cu

care mă urmărea m-au lămurit că nu mă remarcase la operă. Fusese incapabil să-şi mai concentreze atenţia şi în altă direcţie după ce fusese atât de şocat să dea ochii cu Pesca.

Se gândise probabil că îl vizitam cu gânduri rele, dar nu bănuia ce anume mă adusese în casa lui.

— Mă bucur că v-am prins înainte să plecaţi – am început eu. Mi se pare că veţi face o călătorie, nu?

— Problema dumitale este legată de călătoria mea?

— Într-un fel da.

— Şi în care fel anume? Aţi aflat încotro intenţionez să plec?

— Nu. Sunt sigur însă că părăsiţi Londra.

S-a furişat pe lângă mine fără să-mi dau seama, a închis uşa cu cheia şi a vârât-o în buzunar.

— Noi doi, domnule Hartright am auzit unul de celălalt dar n-am avut ocazia să ne vedem – a zis el. V-aţi gândit oare înainte să păşiţi pragul casei mele că nu vă merge cu mine?

— Da, m-am gândit – am recunoscut eu. Şi n-am de gând să vă întărât doar. Problema pe care o avem de discutat este vitală şi chiar dacă aţi deschide uşa, tot nu m-aş urni de aici.

Am înaintat până în dreptul lui sfidător. Contele a luat un scaun, l-a pus în uşă şi s-a aşezat, sprijinindu-şi braţul stâng de masa pe care se găsea cuşca cu şoareci. Când braţul lui uriaş a cutremurat măsuţa, şoriceii au ieşit din culcuşurile lor şi şi-au vârât boturile printre sârmele viu colorate.

— O problemă vitală? m-a îngânat el. Nici nu vă daţi seama ce afirmaţi. Chiar aţi vorbit serios?

— Da, cât se poate de serios.

A început să transpire abundent. Şi-a vârât mâna stângă sub masă, unde era un sertar cu o cheie în broască. S-a agăţat cu degetele de ea dar nu a rotit-o.

— Deci, aţi aflat ce mă goneşte din Londra? a exclamat el. Aş vrea să aud şi eu dacă nu vă e cu supărare.

Spunând acestea, a descuiat sertarul.

— Bineînţeles, pot chiar să vă arăt o dovadă palpabilă.

— Cum adică o dovadă palpabilă?

— Văd că nu sunteţi îmbrăcat cu haina – i-am zis eu. O să vă fie deci mai uşor să trageţi în sus mâneca stângă ca să vă lămuriţi mai bine.

S-a schimbat la faţă ca atunci la operă. Ochii lui reci, de criminal, se aţintiseră asupra mea, roşii de sânge. A tăcut. Dar, mâna stângă a tras uşor sertarul şi s-a furişat înăuntru. Pentru un moment mi-a ajuns la urechi hârşâitul unui obiect greu. După aceea, s-a instalat o tăcere atât de neclintită, încât distingeam zgomotul şoarecilor care rodeau cuşca.

Viaţa mea se afla în mare cumpănă – îmi dădeam foarte bine seama. În acele clipe de maximă încordare, mă puneam în locul lui şi parcă pipăiam cu mâna mea obiectul din sertar.

— Un moment – am exclamat eu. N-am pe unde să fug şi sunt complet neînarmat. Aveţi răbdare încă puţin. N-am terminat încă ce aveam de spus.

— Ba aţi spus şi aşa prea multe, – mi-a tăiat-o el, pe un ton atât de dur şi de cumplit încât m-a cutremurat. Bănuiţi ce-mi trece prin gând?

— Cred că bănuiesc.

— Stau şi cuget – mi-a explicat el impasibil – dacă aş mări dezordinea din odaie împrăştiindu-vă creierii în jur.

Am înţeles din privirile lui că, dacă aş fi făcut cea mai mică mişcare aş fi fost un om mort.

— Ar fi bine – am spus eu – să parcurgeţi mai întâi acest bileţel pe care-l port asupra mea.

Vorbele mele l-au făcut curios. M-a aprobat. Am deschis portofelul şi am tras biletul care consemna că prietenul meu Pesca a primit mesajul meu. I l-am întins din vârful degetelor şi m-am aşezat din nou pe scaun.

Contele l-a citit cu glas tare: „Am intrat în posesia scrisorii dumitale. Dacă nu apari până la nouă voi desigila scrisoarea la prima bătaie a ceasului".

Altul nu s-ar fi lămurit atât de repede, însă contele era un om de excepţie. Şi-a dat seama de stratagema pe care o pregătisem de parcă el însuşi ar fi plănuit-o. S-a schimbat la faţă şi şi-a tras mâna de sub masă.

N-avea nimic în palmă.

— N-am răsucit încă cheia, domnule Hartright – a zis el – şi nici nu sunt perfect convins că n-o să-ţi risipesc creierii. Eu ştiu însă să-mi respect până şi duşmanii aşa că îţi declar cu sinceritate că sunt nişte creieri mult mai valoroşi decât aş fi crezut. Să ne întoarcem la problema noastră. Aveţi ceva să-mi propuneţi?

— Da… şi sunt sigur că voi reuşi să-mi impun propunerea.

— Care sunt condiţiile?

— Nu veţi accepta necondiţionat.

Şi-a vârât din nou mâna în sertar.

— Observ că nu ne înţelegem – a exclamat el – iar valorosul dumneavoastră creier riscă din nou să fie măcelărit. Nu mi-aţi vorbit aşa cum se cuvine domnule, ar fi mai înţelept să vă controlaţi. Prefer să-mi asum răspunderea şi să vă omor pe loc decât să vă permit să părăsiţi casa mea, fără să fi acceptat în întregime condiţiile mele. Să nu vă închipuiţi că eu sunt la fel ca bietul meu prieten. N-aş pregeta să păşesc peste cadavrele a 20 de Hartright's, cât se poate de nepăsător şi nonşalant dacă aş şti că în acest fel îmi asigur existenţa. Trebuie să vă adresaţi cuviincios dacă vă este dragă viaţa! Deocamdată vreau să îmi daţi trei răspunsuri exacte. Fiţi deci foarte atent. Trebuie să mă lămuriţi, deoarece este esenţial pentru mine. Înălţă un deget de la mâna dreaptă. Iată prima întrebare! Aţi fost informat de cineva în ceea ce mă priveşte, referitor la nişte amănunte adevărate sau nu din viaţa mea. De cine anume?

— Nu am de gând să vă răspund.

— Oricum nu contează. Mă voi lămuri de unul singur. Dacă amănuntele pe care le cunoaşteţi sunt reale – aţi reţinut deci că am precizat dacă – şi intenţionaţi să le oferiţi la schimb în calitate de trădător sau de reprezentant al acestuia? O să am grijă să limpezesc şi această chestiune şi acum să continuu. Înălţă alt deget. A doua întrebare! Rândurile pe care mi le-aţi pus în faţă sunt nesemnate. Cine este autorul lor?

— Un om pe care eu mă bazez din tot sufletul şi pe care dumneavoastră îl evitaţi îngrozit.

Vorbele mele l-au cutremurat. Mâna din sertar i-a şovăit.

— Şi cât am la dispoziţie – a spus el cu un glas stăpânit – până va suna ceasul şi scrisoarea va fi desigilată?

— Suficient de mult pentru a cădea la învoială – i-am răspuns.

— Vreau să vă exprimaţi mai exact, domnule Hartright. Spuneţi-mi care anume este ora! Cea precizată în bilet?

— Da, nouă; mâine dimineaţă!

— Deci aşa! Mda… n-am timp să obţin viza şi să plec din Londra. Nu este mai de dimineaţă? În ordine, pot să aflu cu uşurinţă: vă opresc ostatic şi mă asigur că veţi trimite după scrisoare înainte să vă eliberez. Şi acum să auzim ce aveţi de spus.

— Imediat. Nu am prea mult de explicat. Presupun că v-aţi dat seama în numele cui vorbesc!

— Da, aşa este – mi-a răspuns el zeflemitor. În numele unei doamne, bineînţeles!

— În numele soţiei mele.

Şi-a îndreptat privirile spre mine, din cale-afară de uluit. Am remarcat că se liniştise şi mă considera mai puţin primejdios. A încuiat sertarul şi şi-a aşezat braţele pe piept zâmbind cu o bunăvoinţă ironică.

— Sunteţi foarte bine informat – am continuat eu – în legătură cu cercetările pe care le întreprind pentru a face inutilă negarea amestecului dumneavoastră. V-aţi pretat la o uneltire ordinară, în vederea obţinerii sumei de zece mii de lire.

Contele a tăcut dar s-a îmbufnat vădit îngrijorat.

— N-aveţi decât să vă ţineţi banii.

S-a liniştit într-o clipă când m-a auzit şi s-a holbat la mine.

— N-am venit ca să mă cobor într-atât încât să mă lupt pentru nişte bani pătaţi de fapta dumneavoastră ticăloasă.

— Nu te aprinde aşa, domnule Hartright. Trăncăneala dumitale siropoasă despre ceea ce este drept şi cinstit este foarte potrivită pentru compatrioţii dumitale, nu şi pentru mine. Această sumă a fost lăsată prin testament iubitei mele soţii de răposatul ei frate, domnul Fairlie. Dacă vă menţineţi în limitele acestor considerente sunt gata să merg mai departe. Acum vă rog să vă referiţi numai la ce doriţi de la mine. Spuneţi, vă ascult!

— Mai întâi vreau să-mi daţi o declaraţie amănunţită referitoare la planul pe care l-aţi pus în practică şi s-o iscăliţi de faţă cu mine.

A înălţat din nou un deget. „Mai întâi”! a zis el, concentrat ca un om de afaceri veritabil.

— Apoi vreau să-mi oferiţi o dovadă de necombătut, independentă de mărturisirea dumitale, în legătură cu data când soţia mea a părăsit Blackwater Park şi s-a îndreptat spre Londra.

— Bun! Deci aţi descoperit punctul slab – a observat el foarte liniştit. Mai aveţi ceva să-mi cereţi.

— Nu cred că doar atât!

— În ordine! Eu v-am ascultat cu atenţie, iar acum vă invit să mă ascultaţi şi dumneavoastră la fel de atent. Stând şi judecând, risc mult mai puţin recunoscând ceea ce numiţi „planul meu diabolic” decât dacă v-aş omorî pe loc. Deci, o să aveţi declaraţia, iscălită de mâna mea, la fel ca şi dovada care vă este necesară. Sper că o să consideraţi mulţumitoare scrisoarea prin care răposatul meu prieten îmi anunţa ziua şi ora când soţia lui urma să vină la Londra, întocmită, semnată, parafată şi datată chiar de mâna lui. Veţi intra în posesia acestei

dovezi. Vă pot indica, de asemenea, persoana de la care am închiriat trăsura pentru a o întâmpina la gară pe soţia amicului meu. Veţi găsi, în registrul acestuia data când a sosit, indiferent dacă birjarul îşi mai aminteşte sau nu. Desigur vă pot înlesni aceste lucruri, însă am şi eu obiecţiunile mele. O să le expun în continuare. Să începem. Doamna Fosco şi cu mine vom pleca din această casă când vom dori fără să fim supravegheţi de dumneata. În al doilea rând, veţi rămâne aici, alături de mine până mâine dimineaţă la ora şapte, când va sosi agentul meu, să-mi reglementeze afacerile. Atunci îl veţi împuternici pe agentul meu să ridice scrisoarea sigilată de la omul căruia i-aţi trimis-o. Staţi până îmi parvine acea scrisoare şi-mi puneţi la dispoziţie o jumătate de oră pentru a pleca din casă, iar apoi sunteţi liber să plecaţi unde doriţi. În al treilea rând îmi veţi acorda satisfacţie pentru ameninţarea pe care aţi îndrăznit s-o ridicaţi împotriva mea şi pentru exprimarea jignitoare care aţi folosit-o la adresa mea. Eu voi fi cel care va stabili când ne vom întâlni pe continent. Scrisoarea mea va fi însoţită de o bucată de hârtie de lungimea sabiei mele. Iată deci care sunt obiecţiunile mele. Sunteţi de acord sau nu?

Revărsarea de hotărâre încăpăţânată, viclenie prevăzătoare şi lăudăroşenie de escroc care a răzbătut din vorbele sale m-a uimit pentru moment. Mă gândeam totuşi dacă aveam dreptul să obţin repunerea în drepturi a Laurei acceptând condiţiile impuse de el şi permiţându-i monstrului care-i făcuse atâta rău Laurei să plece senin şi liniştit. Mi-am dat seama că era mult mai important să realizez intrarea soţiei mele cu fruntea sus în casa părintească de unde fusese izgonită ca o escroacă şi să înlătur de faţă cu toţi cei care au cunoscut oroarea înscrisă pe piatra de mormânt, decât să-mi răcoresc inima şi să mă răzbun. Nici acum nu-mi dau seama dacă eram destul de tare ca să rezist la sentimentele contradictorii care mă torturau în acel moment.

Mă chinuiam cu atât mai mult gândindu-mă la moartea lui sir Percival. Şi el scăpase în ultimul moment de mânia răzbunării mele şi fusese pedepsit de mâna Dumnezeului atotputernic. Deci, ce rost avea să cred că eu, un biet muritor puteam hotărî soarta contelui?! Am stat şi am judecat această situaţie – fiind superstiţios din fire dar, în acelaşi timp cu sufletul cinstit şi curat. Mă întrista faptul că trebuia să-i dau drumul exact în clipa când reuşisem să-l înving, dar am acceptat să-mi înghit amarul. Cu alte cuvinte, mi-am propus să servesc numai interesele Laurei şi să mă pun în slujba adevărului.

*

— Da, sunt de acord – am zis. Cu o singură observaţie.

— Care anume? a exclamat contele.

— Referitor la scrisoarea sigilată, doresc să o distrugeţi de faţă cu mine, fără să o deschideţi imediat ce o veţi primi.

În felul acesta, intenţionam să nu-i permit să aibă la mână o dovadă scrisă care să confirme relaţia mea cu Pesca. Desigur, va şti că omuleţul era prietenul meu când agentul său va afla adresa lui în zori. În schimb, nu se va putea folosi de această informaţie fără o probă reală, aşa că nu aveam de ce să fiu îngrijorat din pricina lui Pesca.

— În ordine – a răspuns el după ce a cântărit cu seriozitate cerinţa mea, preţ de vreo două minute. N-are rost să ne contrazicem pentru atâta lucru; voi distruge scrisoarea când o voi primi.

Când a terminat ce-a avut de spus, s-a sculat de la locul lui. Dădea impresia că reuşise să se reculeagă şi să-şi vină în fire.

— Ah! a exclamat el întinzându-se din toate încheieturile. Dar ştiu că a fost o bătălie pe cinste. Vă rog să vă aşezaţi, domnule Hartright. Când ne vom întâlni data viitoare, ne vom înfrunta pe viaţă şi pe moarte, dar, deocamdată se cade să ne comportăm ca nişte adevăraţi gentlemani. Daţi-mi voie s-o invit aici şi pe soţia mea.

A vârât cheia în broască şi a deschis uşa chemând-o cu glasul lui de bas: „Eleanor!” Doamna cea duşmănoasă şi-a făcut apariţia.

— Doamna Fosco… domnul Hartright – a zis el prezentându-ne foarte degajat. Îngeraşule – a spus el vorbind soţiei sale – ai timp să-mi pregăteşti o cafea tare şi gustoasă? Urmează să redactez un document foarte important pentru domnul Hartright şi trebuie să-mi păstrez mintea limpede.

Doamna Fosco a dat doar de două ori din cap – prima oară către mine, cu răutate şi a doua oară către soţul ei, supusă şi ascultătoare – şi a părăsit camera.

Contele s-a apropiat de o măsuţă de scris, lângă fereastră, a tras sertarul şi a luat câteva coli de scris şi mai multe pene. După aceea, a risipit penele pe masă ca să fie aproape de el şi a tăiat foile în pagini înguste, de felul acelora folosite de gazetari.

— O să închei o declaraţie grozavă – a spus el, privindu-mă peste umăr. Sunt foarte talentat la scris. Un adevărat intelectual trebuie să fie capabil să-şi ordoneze ideile. Eu unul, am condei, nu glumă! Dumneavoastră cum staţi în această privinţă?

În timp ce aştepta să i se aducă solicitata cafea, contele s-a fâţâit prin cameră, vorbind de unul singur şi subliniind părţile dificile în desfăşurarea evenimentelor, izbindu-se cu palma peste frunte. Tupeul pe care-l afişa, devenind din odiosul personaj pe care îl demascasem un fel de erou demn de admirat, mă uimea şi mă revolta în acelaşi timp. Deşi îl uram din adâncul sufletului, nu puteam să nu admir extraordinara lui stăpânire de sine, până şi în cele mai dificile momente.

Doamna Fosco a adus cafeaua personal. El i-a pupat mâna cu recunoştinţă şi a condus-o până la uşă. Pe urmă a venit înapoi, şi-a umplut o ceaşcă şi a pus-o pe birou.

— Doriţi o cafea, domnule Hartright? m-a întrebat el înainte să se instaleze pe scaun.

— Nu. (Nu doream nimic de la el.)

— De ce? Sper că nu vă închipuiţi că vrem să vă otrăvim?! a chicotit el. Englezii judecă raţional de obicei – mi-a explicat el aşezându-se la masă – dar suferă de un defect supărător: sunt precauţi când nu este cazul.

A vârât pana în cerneală, şi-a tras o foaie de hârtie dinainte, a izbit cu

palma de birou şi s-a aşternut pe scris. În nici două minute a umplut foaia cu literele sale mari, lăsând spaţii largi între rânduri. Îi mergea mâna foarte repede, iar în liniştea care se lăsase se auzea doar scârţâitul penei pe hârtie.

La sfârşit, înainte să înceapă altă coală, o numerota şi o azvârlea pe jos, peste umăr. Când s-a tocit vârful de la prima pană, a zvârlit-o tot peste umăr. Ploua cu foi de hârtie în jurul lui până s-au adunat o groază de file în jurul scaunului pe care era aşezat. Timpul se scurgea iar eu îl urmăream nemişcat. Făcea scurte pauze pentru a înghiţi câte o gură de cafea şi când n-a mai avut ce, pentru a se izbi câteodată cu palma peste frunte. A bătut de una, de două, de trei, de patru ori – şi ploua mai departe cu foi de hârtie, penele scârţâiau neobosite acoperind colile albe, iar munţii de pagini scrise se înălţau pe lângă scaunul său. La ora patru, mi-a ajuns la urechi un scrijelit ascuţit al penei, semn că se iscălea.

— Excelent! a exclamat el şi a ţâşnit în picioare, sprinţar ca un adolescent, surâzând triumfător. S-a făcut, domnule Hartright! m-a informat el trăgându-şi un pumn în pieptul său voluminos ca să se dezmorţească. Am terminat spre încântarea mea şi uimirea dumneavoastră când veţi parcurge aceste rânduri. Da, s-a terminat cu această problemă, dar nu şi cu Fosco. Acum să ordonez paginile, să le recitesc şi să le intonez cu sublinierile necesare. S-a făcut ora patru! Bun! Deci aranjarea, revizuirea, citirea – cam o oră, până la cinci. Perioadă de odihnă pentru refacerea energiei încă o oră, până la şase. Pregătirile finale – până la şapte. Rezolvarea problemei cu agentul şi scrisoarea – până la opt. Şi de la opt, la drum. Acesta este programul!

S-a întins pe jos, aşezându-se turceşte, îngropat între hârtii. Le-a legat cu un ac gros cu sfoară, le-a revizuit, a notat titulatura completă a propriei sale persoane pe prima pagină şi mi le-a citit gesticulând şi apăsând pe cuvinte. Veţi parcurge cu privirea dumneavoastră acest document, imediat. Deocamdată, vă precizez că satisface cerinţele mele.

După aceea, mi-a dat un bileţel conţinând adresa birjarului şi scrisoarea de la sir Percival. Fusese expediată din Hampshire, pe data de 25 iulie şi-l informa că „lady Glyde” va sosi la Londra pe 26. Deci, pe 25, când, conform actului de deces ar fi trebuit să fie moartă, la St. John’s Wood, ea se afla la Blackwater, conform spuselor lui sir

Percival. Dovada va fi completată de însemnarea din registrul birjarului.

— Este cinci şi un sfert – a zis contele, cercetându-şi ceasul. Trebuie să dorm. Semăn cu Napoleon, nu ştiu dacă ai observat, domnule Hartright. Şi marele bărbat dormea când dorea. Mă iertaţi o clipă. O s-o trimit pe doamna Fosco să vă ţină companie.

Perfect conştient ca şi el de altfel că soţia lui era paznicul meu şi nicidecum gazda politicoasă, aşa cum insinua el, am tăcut şi am pus în ordine hârtiile pe care le obţinusem.

Doamna Fosco şi-a făcut apariţia distantă, trasă la faţă şi duşmănoasă ca de obicei.

— Discută cu domnul Hartright, îngeraşule – i-a zis contele.

I-a tras un scaun, i-a pupat din nou mâna, s-a întins pe canapea şi în trei minute era dus în lumea viselor ca un om cu conştiinţa împăcată.

Doamna Fosco a deschis o carte şi m-a străfulgerat cu privirile, veninoase ale unei femei care nu mă va ierta niciodată.

— Am auzit ce aţi discutat cu soţul meu – a început ea. Dacă eram eu, v-aş fi împrăştiat creierii în faţa căminului.

Zicând acestea, a început să citească şi, de atunci nu m-a mai privit şi nici n-a mai deschis gura până s-a trezit soţul ei.

Contele s-a sculat în picioare la o oră după ce adormise, aşa cum şi-a propus.

— Gata, m-am odihnit – a exclamat el. Eleanor, scumpa mea, ai terminat cu bagajele? Bun. Eu isprăvesc cu ce am de împachetat aici în zece minute şi peste alte zece minute mă îmbrac de drum. Ce trebuie să mai pun la punct până soseşte agentul? Ah, da! zise el

întristat. Trebuie să renunţ la scumpii mei copilaşi nevinovaţi! La şoriceii mei albi. Cui să-i încredinţez? Nu ştiu încotro ne ducem. Avem de făcut un drum lung şi n-avem nevoie să ne încărcăm cu prea mult bagaj. Ah, papagalul, canarii şi şoriceii mei, cine o să-i mai îngrijească după ce tatăl lor n-o să mai fie lângă ei?

Se agita prin cameră, meditând adânc. Nu-l mustrase cugetul când întocmise declaraţia, dar se îngrijora şi se frământa îngrozitor din pricina animalelor sale.

La un moment dat tot stând şi reflectând, s-a instalat din nou la birou.

— Mi-a venit o idee! a zis el. Voi dona canarii şi papagalul acestui oraş însemnat. Da, agentul meu îi va oferi din partea mea grădinii zoologice londoneze. Voi scrie chiar acum actul necesar.

S-a apucat de treabă, pronunţând cu glas tare cuvintele pe care le însemna pe hârtie.

— Numărul unu: O bucată papagal cu pene de vis: punct de atracţie al vizitatorilor rafinaţi. Numărul doi: Canari dotaţi cu o agilitate şi o deşteptăciune de excepţie: care s-ar potrivi să sălăşluiască în grădina Paradisului deci şi în cea din Regent's Park. Cu stimă, zoologiei britanice. Dăruiţi de Fosco.

Peniţa a scârţâit strident, înflorata sa semnătură fusese aşternută pe hârtie.

— Conte, ce facem cu şoriceii? – i-a atras atenţia doamna Fosco.

El s-a sculat în picioare, i-a luat mâna, într-a lui şi i-a aşezat-o în dreptul inimii sale.

— Eleanor, inima omenească nu este de fier. Am suferit destul redactând acest act. Nu rezist să renunţ la şoriceii mei albi. Fii înţelegătoare, îngeraşule şi pune-i în cuşca în care călătoresc de obicei.

— Ce suflet nobil! a exclamat doamna Fosco, venerându-l pe soţul ei şi privindu-mă duşmănos pe mine. Pe urmă a ridicat grijulie cuşca şi a plecat din odaie.

Contele şi-a consultat ceasul. Deşi voia să dea impresia că este liniştit, nu mai avea răbdare până nu apărea agentul. Până la urmă, la şapte şi cinci, agentul s-a înfiinţat la poartă în persoana unui străin cu barbă neagră.

— Domnul Hartright… monsieur Rubelle – ne-a prezentat contele.

L-a tras după aceea pe agent într-un colţ, l-a îndrumat pe şoptite şi a ieşit apoi din odaie. Când ne-am văzut între patru ochi, „monsieur Rubelle” mi s-a adresat politicos, interesându-se ce trebuia să facă. I-am trimis un bilet lui Pesca în care îl rugam să înmâneze „mesagerului” plicul sigilat. Am trecut adresa şi i-am dat hârtia lui monsieur Rubelle.

Agentul a rămas până la venirea patronului său, înveşmântat în costum de voiaj. Mai întâi s-a uitat la adresa de pe biletul meu, a mormăit! „Bănuiam eu” şi i-a permis agentului să-şi îndeplinească misiunea. Din clipa aceea, s-a schimbat la faţă şi i-a scăzut simţitor veselia.

A terminat cu bagajele şi a întins o hartă, notând din când în când într-un carnet şi consultându-şi agitat ceasul.

Nu a mai schimbat nici o vorbă cu mine. Plecarea lui grabnică şi adresa lui Pesca, mărturie a legăturii dintre noi îl obligau să se concentreze asupra măsurilor de precauţie pe care trebuia să şi le asigure.

Mai înainte de opt, monsieur Rubelle s-a întors cu plicul sigilat. Contele s-a uitat atent la ce notasem şi la sigiliu şi i-a dat foc.

— Îmi ţin promisiunea – a zis el – dar, domnul Hartright, socotelile nu

sunt încheiate între noi.

Agentul oprise trăsura cu care se înapoiase şi o ajuta pe servitoare să transporte bagajele. Doamna Fosco a venit la parter cu cuşca de voiaj a şoarecilor în mână. Îşi ascunsese chipul sub un văl des. Nu mi-a adresat nici o vorbă şi nici o privire. Soţul ei a însoţit-o până la trăsură.

— Vă rog să mă urmaţi pe hol – mi-a spus el de-abia murmurând. Poate o să doresc să vă mai spun câte ceva înainte să plec.

Am mers până la intrare. Agentul era în grădină. Contele s-a întors şi m-a obligat să intru.

— Nu uitaţi de a treia obiecţiune pe care am formulat-o! a exclamat el în şoaptă. O să mai avem ocazia să ne întâlnim, domnule Hartright. Este posibil să vă solicit satisfacţie mult mai repede decât credeţi.

Fără să pricep ce intenţiona, mi-a scuturat mâna cu fermitate şi s-a îndreptat spre uşă, dar s-a întors din nou înspre mine.

— O singură vorbă – mi-a zis el cu un aer preocupat. Domnişoara Halcombe era îngrijorată şi palidă când ne-am întâlnit ultima oară. Mă interesează foarte mult starea acestei minunate fiinţe! Ah, domnule, vă rog s-o îngrijiţi aşa cum trebuie! Vă rog din tot sufletul să n-o neglijaţi!

Aşa mi s-a adresat la despărţire, după care s-a vârât cu greu în trăsura care a zburat ca vântul în zare.

Agentul şi cu mine am urmărit-o un timp din prag. La puţin timp de la plecarea contelui, trăsura lui a fost urmată de alta care s-a ivit de după colţul casei. Când a apărut dinaintea casei şi porţii deschise de la grădină, un bărbat şi-a scos capul pe fereastra cupeului. Era bărbatul de la Operă, cel cu obrazul stâng brăzdat de cicatrice.

— Trebuie să mai rămâneţi o jumătate de oră domnule! mi-a spus

monsieur Rubelle.

— Da, bine!

Am intrat în salon. Nu-mi ardea să discut cu agentul sau să-i ofer prilejul să mă atragă în conversaţie. Am preferat să răsfoiesc hârtiile pe care le obţinusem de la conte şi să parcurg îngrozitoarea relatare a intrigilor puse la cale de chiar autorul acestei mărturisiri.

Istorisirea este continuată de Isidor Ottavio, Baltazare Fosco, conte al Sfântului Imperiu Roman, Cavaler al Marii Cruci şi al Ordinului Coroana de Bronz, Membru (cu titlu onorific) al unor Societăţi Muzicale, Medicale, Filozofice şi de Binefacere din întreaga Europă etc., etc.

Declaraţia contelui

În vara lui 1850 am venit în Anglia de pe continent, pentru a îndeplini o delicată misiune politică. De mine depindeau semioficial unele persoane de care mă puteam folosi şi pe care trebuia să le coordonez – unele dintre acestea erau şi monsieur şi madame Rubelle. Mai îmi rămâneau câteva săptămâni tihnite înainte să trec la executarea misiunii, urmând să-mi găsesc o locuinţă în apropierea Londrei. Probabil că cei mai curioşi din fire ar dori să detaliez explicaţiile în legătură cu această misiune. Sunt perfect de acord cu ei, numai că trebuie din păcate să păstrez intact secretul diplomatic.

M-am hotărât să stau în perioada liberă de care am pomenit mainainte la splendida reşedinţă a răposatului meu prieten sir Percival Glyde. El venise de pe continent împreună cu soţia lui iar eu, la rândul meu, venisem tot de pe continent şi tot cu soţia mea. Ah, ce minunată este viaţa patriarhală engleză – ne asemănam atât de mult în aceste privinţe.

Relaţiile prieteneşti care ne legau pe Percival şi pe mine s-au adâncit datorită gravei noastre situaţii financiare. Ne trebuiau bani şi unuia şi celuilalt. Neplăcută situaţie! Ce problemă etern umană! Nu cred că o să se găsească cineva care să nu ne înţeleagă. Ar trebui să fie prea nesimţitor sau din cale-afară de bogat.

N-are rost să intru în amănunte de proastă factură, insistând asupra acestui fapt. Raţiunea mea refuză să continue în acest sens. Cu o demnitate de senator roman, înfăţişez ochilor miraţi ai publicului două pungi goale: a mea şi a lui sir Percival. Să încheiem definitiv cu precizarea acestei situaţii nefericite şi să continuăm istorisirea.

Am fost întâmpinaţi la reşedinţa prietenului meu de extraordinara persoană care s-a întipărit în inima mea „Mari-an” – prezentată conform canoanelor societăţii englezeşti drept „domnişoara Halcombe”.

Doamne Sfinte, cât de puternic mi s-a aprins în suflet iubirea pentru

ea! Aveam şaizeci de ani, dar mă simţeam de 18, atât de pătimaş era sentimentul meu. Am idolatrizat-o din adâncul sufletului meu. Soţia mea – bietul meu îngeraş! – soţia mea care mă divinizează, a trebuit să se mulţumească cu resturile afecţiunii mele. Uite aşa se întâmplă mereu! Uite aşa este iubirea! Oare nu suntem toţi nişte păpuşi dirijate de Cel de Sus?

Ah, destin neîndurător, te implor, fii milostiv cu noi! Fii milostiv când ne arunci pe scena vieţii!

Ceea ce am scris până acum reprezintă propriile mele cugetări filozofice.

Să mă întorc acum la istorisirea noastră.

*

Prezentarea atmosferei la venirea noastră la Blackwater Park a fost realizată impecabil de pana măiastră a lui Marian. (Vă rog să-mi permiteţi să o numesc atât de familiar pe fiinţa care mi-a răpit sufletul). Faptul că am parcurs rândurile notate în jurnalul ei – prin mijloace neortodoxe, rămânând profund impresionat – mă îndeamnă să trec peste evenimentele descrise deja de această persoană deosebit de inteligentă şi perspicace.

Influenţa mea s-a întărit din momentul în care Marian a căzut la pat.

Atunci lucrurile stăteau foarte prost. Percival era dator cu importante sume de bani, care trebuiau returnate la o dată fixă (nici nu mai amintesc despre modesta sumă de care aveam nevoie şi eu, la rândul meu) şi singura scăpare era averea soţiei sale – de care el nu putea beneficia decât la moartea ei. Deci, perspective foarte negre şi, după cum veţi vedea în continuare, ne aşteptau unele şi mai negre. Răposatul meu prieten mai avea pe cap şi alte belele, iar eu, discret din fire, nu mi-am permis să-l descos. Aflasem doar că o femeie, pe nume Anne Catherick dădea târcoale reşedinţei sale şi că reuşise să intre în vorbă cu lady Glyde, fapt deosebit de primejdios, deoarece deţinea un secret care l-ar fi putut distruge pe sir Percival. Mi-a

declarat că nu avea nici o şansă dacă nu reuşea să o facă să tacă pe soţia lui şi să dea de urma Annei Catherick. Or, dacă pe el îl ameninţa o asemenea primejdie, ce urma să se aleagă de dificultăţile noastre financiare? Deşi nu sunt un laş, mă apucase groaza, numai gândindu-mă la consecinţe!

Mi-am concentrat deci întreaga mea capacitate intelectuală pentru a pune mâna pe această Anne Catherick. Problemele noastre băneşti, deşi presante, mai puteau aştepta un timp însă necesitatea de a prinde acea femeie era arzătoare. Mi s-a spus că – fapt foarte curios – semăna perfect cu lady Glyde. Această veste stranie pe care o primisem pentru a şti cum arată persoana pe care o căutam, precum şi informaţia că Anne Catherick evadase dintr-un ospiciu, a declanşat în mintea mea o idee nemaipomenită pe care am pus-o în practică cu succes. Mi-a trecut prin gând să fac pur şi simplu o substituire de persoane. Lady Glyde urma să devină Anne Catherick şi invers nu numai ca nume, dar şi ca poziţie socială, iar beneficiul acestei transformări era de 30 de mii de lire sterline şi implica îngroparea definitivă a secretului lui sir Percival.

Presimţirile mele (atât de juste întotdeauna) îmi şopteau, analizând cu grijă situaţia creată, că misterioasa Anne se va întoarce din nou până la urmă la coliba de lângă lacul Blackwater. M-am apucat să o pândesc, anunţând-o mai întâi pe menajeră, doamna Michelson că, dacă eram căutat, mă aflam acolo, pentru a întocmi un studiu important. Mi-a plăcut întotdeauna să explic acţiunile mele atât cât credeam de cuviinţă, ca să nu fie nevoie să fiu spionat. Doamna Michelson nu a pus niciodată la îndoială vorbele mele! Era o femeie care se comporta ca o lady (văduva unui pastor anglican) şi era foarte cumsecade. Impresionat de naivitatea cu care se încredea în mine, mi-am pus în mişcare talentele şi farmecul meu personal, ca să-i câştig pe deplin simpatia.

După ce am stat nemişcat zile întregi pe malul lacului, am avut satisfacţia să dau nu de Anne Catherick, ci de protectoarea ei. Din fericire, persoana era de asemenea deosebit de naivă şi a fost uşor să o trag pe sfoară. Cred că ar fi mai indicat să zugrăvească ea apariţia mea la capul fiinţei pe care o îngrijea cu devotament (poate că aţi aflat deja din gura ei, cum a decurs întâlnirea).

Când am dat cu ochii de Anne Catherick, am găsit-o odihnindu-se. M-a

uluit chipul ei atât de asemănător cu cel al lady-ei Glyde. Dacă până atunci, planul meu încă nu prinsese contur, în acea clipă, mi s-a cristalizat în minte până în cele mai mici amănunte. Concomitent cu această descoperire, sufletul meu s-a umplut de durere în faţa suferinţei bietei femei. Am început prin a-i da o mână de ajutor. Adică, am preparat un întăritor, care să-i permită Annei Catherick să suporte călătoria până la Londra.

În acest punct al istorisirii, sunt în măsură să contrazic cu vehemenţă o afirmaţie jignitoare la adresa mea.

*

Mi-am închinat mulţi ani din viaţă studiului medicinii şi chimiei. Am fost atras îndeosebi de chimie, pentru că oferă cunoscătorului posibilităţi nebănuite. Pot să declar cu mâna pe inimă că, dacă ar dori, chimiştii ar putea controla soarta omenirii. Vreau în primul rând să vă ofer o explicaţie.

Se ştie, în general că lumea este condusă de creiere alese. Dar pe ele cine le conduce? Corpul uman, iar corpul uman (vă rog să fiţi foarte atenţi acum) depinde de cel mai iscusit vrăjitor – chimistul.

Dacă eu, Fosco, aş pătrunde tainele chimiei, aş putea să tai avântul penei sclipitorului Shakespeare, cu numai câteva bobiţe presărate în hrana lui de zi cu zi şi să-l fac să scrie cele mai degradante rânduri care au fost însemnate vreodată pe hârtie în loc de sublimele versuri din Hamlet. La fel aş putea proceda şi în cazul lui Newton. Sunt sigur că ar înghiţi mărul imediat ce l-ar vedea căzând din pom şi nici prin cap nu i-ar trece de legea gravitaţiei. Pe Nero, în schimb, l-aş putea transforma în cea mai liniştită fiinţă iar dacă aş turna tot câteva bobiţe în licoarea sorbită de dimineaţă de Alexandru cel Mare, ar deveni cel mai mare laş, alergând cu coada între picioare din faţa duşmanului. Zău aşa, lumea noastră poate răsufla uşurată că din anumite motive îmbucurătoare, dar greu de priceput, chimiştii de azi sunt nişte fiinţe paşnice şi blânde. Majoritatea sunt respectabili capi de familie, ţinând câte o mică prăvălioară. Mai există un mic număr dintre ei care visează câte în lună şi în stele şi se îmbată de admiraţie în faţa propriei lor persoane sau năzuiesc să înfăptuiască lucruri imposibile, sau adesea sunt nişte bieţi escroci. Deci societatea este ferită de

primejdie şi chimia îşi pleacă capul, servind unor ţeluri de nimic.

Vă întrebaţi probabil de ce am scris această tiradă? De ce sunt atât de pornit?

Deoarece atitudinea mea a fost interpretată tendenţios, deoarece scopurile mele au primit o justificare falsă. S-a afirmat că am întrebuinţat amplele mele cunoştinţe de chimie ca s-o distrug pe Anne Catherick şi că intenţionam să le întrebuinţez, dacă mi s-ar fi oferit ocazia, şi împotriva sublimei Marian.

Ce acuzaţii ordinare! Eram cel mai interesat ca Anne Catherick să supravieţuiască (veţi înţelege îndată de ce). Pe de altă parte, mă străduiam să o scap pe Marian de aşa-zisele îngrijiri ale tâmpitului care se pretindea medic şi care a auzit de la doctorul adus din Londra că diagnosticul meu a fost cel just, nu al lui. Doar în două cazuri – fără să lezeze cu nimic persoana respectivă, – m-am folosit de cunoştinţele mele de chimie. Primul, s-a impus după ce am urmărit-o pe Marian până la hanul din Blackwater (sorbind din ochi, de sub coviltirul unei căruţe de unde nu puteam fi văzut, unduirea divină a şoldurilor ei). Am rugat-o pe iubita mea soţie să copieze o depeşă şi să dea de urma alteia, înmânată de scumpa mea adversară unei cameriste concediate.

Deoarece scrisorile erau ascunse în sânul fetei, doamna Fosco a dus la îndeplinire instrucţiunile mele, citind scrisorile şi sigilându-le apoi la loc numai datorită tainelor chimiei – încredinţate de mine sub forma unui flacon de o jumătate de uncie.

În cel de-al doilea caz, am apelat la acelaşi ajutor în ziua sosirii lady-ei Glyde la Londra (pe care o voi povesti mai pe larg în continuare). În afară de aceste două situaţii, nu am mai făcut niciodată uz de măiestria mea. În rest, m-am descurcat graţie perspicacităţii şi inteligenţei mele native. Trebuie să scot în evidenţă talentele mele, să-l înalţ pe om în detrimentul chimistului.

Priviţi cu îngăduinţă această revărsare de revoltă din partea mea. Acum îmi simt sufletul mai uşor. La drum! Să depănăm mai departe firul istorisirii.

După ce am convins-o pe doamna Clements (poate Clement's, nu mai reţin exact) să plece la Londra cu Anne Catherick ca s-o ferească de mâna lui sir Percival şi după ce am ce am stabilit data la care urma să le întâmpin la gară şi să le ajut să plece, puteam să mă întorc la reşedinţa prietenului meu şi să rezolv şi celelalte probleme.

Mai întâi trebuia să mă bazez pe dăruirea şi afecţiunea soţiei mele. O rugasem pe doamna Clements s-o anunţe pe lady Glyde unde locuia la Londra, spre binele Annei. Dar nu era suficient. Era posibil, ca, între timp, doamna Clements să intre în legătură cu unele persoane care să pună la îndoială vorbele mele şi să nu-mi mai dea de veste. Deci, se impunea ca cineva să plece odată cu ea la Londra şi să o urmărească până acasă. Cine ar fi putut face acest lucru? Nimeni altcineva decât iubitoarea mea soţie.

După ce a rămas stabilit că doamna Fosco va merge la Londra, m-am gândit să-i dau şi o altă însărcinare. Mai aveam nevoie de o infirmieră, ca s-o vegheze pe Marian şi care să se ocupe de bolnavă, dar, în acelaşi timp să fie sub controlul meu. Am avut-o în vedere pe onorabila doamnă Rubelle, pe care am solicitat-o printr-o scrisoare trimisă prin soţia mea la Londra.

Aşa cum am discutat, le-am întâmpinat la gară, pe doamna Clements şi pe Anne Catherick. Le-am ajutat să se suie în tren şi ne-am luat rămas bun. Apoi mi-am luat rămas bun şi de la soţia mea, care pleca cu acelaşi tren, urându-i călătorie plăcută. Doamna Fosco a revenit la Blackwater în timpul nopţii, după ce dusese la îndeplinire misiunea care îi fusese încredinţată. O adusese pe doamna Rubelle şi obţinuse adresa din Londra a doamnei Clements. Ceea ce a urmat mi-a demonstrat că nu fusese nevoie de atâtea măsuri de precauţie. Doamna Clements i-a comunicat lady-ei Glyde adresa. Am oprit scrisoarea, considerând că s-ar putea să mai am nevoie de ea mai târziu.

Tot în ziua aceea, am discutat cu doctorul, atrăgându-i atenţia foarte hotărât că nu o îngrijea aşa cum se cuvine pe Marian. Mi-a răspuns obraznic, ca un incult ce era. Nu i-am replicat aşa cum merita, ci m-am abţinut, urmând să mă cert cu el altădată când era absolut necesar pentru îndeplinirea planului meu.

Apoi, a trebuit să părăsesc Blackwater Park. Misiunea pentru care venisem în Anglia, mă obliga să închiriez o casă în apropierea Londrei. Se impunea să închei cu domnul Frederick Fairlie o socoteală de familie. Am ales o locuinţă potrivită în St. John's Wood şi m-am întâlnit cu domnul Fairlie, la reşedinţa acestuia din Limmeridge, Cumberland.

Deoarece interceptasem scrisorile lui Marian, aflasem ce-i comunica domnului Fairlie. Îl ruga să se îndure de necazurile conjugale ale lady-ei Glyde şi să-i permită să le primească pe amândouă, pentru o perioadă la Limmeridge. Mă gândisem foarte înţelept să nu opresc acest mesaj, bănuind că l-aş putea folosi în interesul meu. Aşa că am apărut dinaintea domnului Fairlie sprijinind solicitarea lui Marian – cu mici abateri de la rugămintea ei, care spre norocul meu, decurgeau în mod logic, în urma îmbolnăvirii ei. Se impunea ca lady Glyde să plece de una singură de la Blackwater pentru a onora invitaţia unchiului ei şi să-şi întrerupă pentru o noapte călătoria, fiind găzduită sub acoperişul mătuşii ei (în casa pe care o închiriasem în St. John's Wood) conform dorinţei exprimate de unchiul ei. Îl vizitasem pe domnul Fairlie pentru a-i smulge acordul şi pentru a-mi da la mână un bileţel în care să precizeze aceste lucruri şi pe care să-l pot înmâna lady-ei Glyde. În privinţa domnului Fairlie nu am întâmpinat nici un fel de greutăţi. L-am impresionat, de cum m-a văzut, cu prestanţa mea.

Când am sosit la Blackwater Park (cu invitaţia unchiului lady-ei Glyde în buzunar) am constatat că starea lui Mari-an se înrăutăţise în urma tratamentului greşit al doctorului. Boala ei evoluase şi dăduse în tifos. Chiar în acea zi, lady Glyde a căutat să intre împotriva sfatului medicului în camera surorii sale, ca să aibă grijă de ea. Noi doi nu ne înghiţeam nici un pic. Mă jignise grosolan, calificându-mă drept spion, era o piedică atât pentru mine cât şi pentru sir Percival, dar am trecut peste toate acestea şi nu m-a lăsat inima s-o las să rişte. Oricum nu am încercat s-o înlătur categoric din odaie. Dacă s-ar fi contaminat, atunci soarta ar fi rezolvat dintr-o singură lovitură situaţia pe care eu mă străduiam s-o descurc. Doctorul însă a oprit-o foarte vigilent, aşa că a trebuit să se retragă.

Hotărâsem mai demult să chem un doctor de la Londra care s-o examineze pe Marian. Venise timpul s-o fac! Doctorul a stabilit acelaşi diagnostic ca şi mine.

Era foarte serios şi grav. A cincea zi de la declanşarea tifosului, bolnava dădea semne că îşi mai revenise. În această perioadă, am plecat doar o singură dată din Blackwater Park – m-am dus la Londra, cu noaptea-n cap să aranjez casa din St. John's Wood şi să mă conving personal că doamna Clements nu-şi schimbase adresa. Trebuia să discut de asemenea şi anumite probleme cu domnul Rubelle, soţul infirmierei. Am revenit seara, târziu. Peste încă cinci zile, doctorul ne-a informat că draga noastră Marian învinsese criza şi avea nevoie doar de o convalescenţă vegheată cu grijă. Tocmai asta dorisem să aud. Deoarece Marian se putea lipsi de supravegherea medicului de ţară, l-am provocat deschis. Era un martor incomod, de care trebuia să scap neîntârziat.

Ne-am certat furtunos iar sir Percival, pus în gardă de mine mai-nainte, a refuzat să se amestece. Insultele mele, l-au făcut pe dobitoc să părăsească indignat casa.

Mai rămânea să scăpăm de servitori. Am discutat din nou cu sir Percival (care trebuia îmbărbătat mereu) şi doamna Michelson, a fost informată spre marea ei mirare de către stăpânul ei că trebuia să concedieze tot personalul. A fost păstrată o singură servitoare, atât de tâmpă şi delăsătoare încât era imposibil să descopere ceva. La sfârşit, trebuia doar să ne dispensăm şi de serviciile doamnei Michelson – am rezolvat şi această problemă, trimiţând-o pe blânda şi îndatoritoarea doamnă să caute o casă la mare pentru stăpâna ei, căreia i se recomandase să schimbe aerul.

Ne descurcasem de minune. Lady Glyde nu mai părăsise odaia ei, suferind de o pronunţată depresie psihică, fiind vegheată noapte de noapte de servitoarea cea bleagă (am uitat cum o cheamă). Marian, cu toate că mergea spre bine, stătea încă la pat, îngrijită de doamna Rubelle. În rest, casa era pustie, cu excepţia soţiei mele, a mea şi a lui sir Percival. Văzând că până aici înfăptuisem ce ne propusesem, am trecut la etapa următoare din planul nostru.

Acum trebuia să o convingem pe lady Glyde să plece de la Blackwater Park fără sora ei. Pentru aceasta, era necesar s-o lămurim că Marian era deja în drum spre Cumberland. În acest scop, am ascuns-o pe convalescenta noastră dragă în aripa nelocuită a reşedinţei din Blackwater Park.

Operaţiunea s-a desfăşurat în timpul nopţii şi a fost dusă la bun sfârşit de doamna Fosco, doamna Rubelle şi de mine (sir Percival era prea nervos ca să ne fie de vreun ajutor). A fost un moment dramatic, plin de peripeţii. Încă de dimineaţă, ordonasem ca patul să fie prins de nişte suporţi de lemn, ca să poată fi transportat. Noi trebuia să săltăm patul cu grijă, ţinând de cele două capete şi să ducem bolnava oriunde, fără s-o zdruncinăm. N-a fost nevoie să-mi pun în practică cunoştinţele mele de chimie. Scumpa noastră Marian era cufundată într-un somn adânc. Întâi şi întâi am fixat lumânări pe traseul nostru şi am deschis uşile. Eu, care eram cel mai puternic, am ridicat singur partea din faţă, în timp ce soţia mea şi doamna Rubelle au ţinut de mânerele de la picioarele patului. Am dus gingaşa povară cu inima plină de iubire a unui curtezan şi de solicitudinea unui tată. Ah, păcat că nu mai există un al doilea Rembrandt care să zugrăvească magica şi misterioasa noastră procesiune în toiul nopţii! Arta a pierdut un tablou demn de toată admiraţia.

A doua zi de dimineaţă, am luat-o pe soţia mea şi ne-am suit în trenul de Londra. Marian a rămas în partea nelocuită a clădirii, sub supravegherea doamnei Rubelle, care a acceptat să se sechestreze alături de pacienta ei vreo două sau trei zile. Înainte de plecare, i-am dat lui sir Percival bileţelul domnului Fairlie, adresat nepoatei sale (în care o ruga să înnopteze în casa mătuşii ei din Londra şi abia după aceea să-şi continue călătoria spre Cumberland) şi i-am spus să i-l înmâneze lady-ei Glyde doar când o să-i dau eu de ştire. Tot atunci mi-am notat adresa ospiciului de unde evadase Anne Catherick şi i-am solicitat o scrisoare adresată directorului ospiciului prin care să-l informeze că pacienta lui va fi predată în scurt timp.

În timpul ultimei mele călătorii la Londra, stabilisem ca servitorimea angajată în casa luată cu chirie (erau de fapt numai două femei) să fie pregătită pentru venirea noastră matinală. Această înţeleaptă hotărâre mi-a permis să trec la cea de-a treia etapă a planului meu: să o prind pe Anne Catherick.

Din acest moment, datele devin foarte importante. Personalitatea mea reuşeşte să îmbine în mod uimitor spiritul omului practic cu cel al omului sensibil. Am memorat datele cu uşurinţă.

Pe 24 iulie 1850, într-o joi, soţia mea a luat o trăsură ca s-o îndepărteze pe doamna Clements. Ne-am folosit de un mesaj fals,

trimis – aşa cum i-am spus ei – de lady Glyde, din Londra. Doamna Fosco a luat femeia de acasă cu trăsura şi a lăsat-o să aştepte în faţa unui magazin, motivând că are de făcut nişte cumpărături.

După aceea, soţia mea a revenit acasă, în St. John’s Wood, pentru a întâmpina vizitatoarea noastră. Sper că nu trebuie să mai precizez că servitorii fuseseră anunţaţi de sosirea „lady-ei Glyde”.

Eu, la rândul meu, am luat altă trăsură şi m-am îndreptat către casa doamnei Clements, cu un bilet pentru Anne Catherick tot din partea lady-ei Glyde. I se spunea că doamna Clements va mai zăbovi, aşa că era invitată şi ea să li se alăture, urmând să se încredinţeze bunului domn care o aştepta în trăsură şi care o scăpase în Hampshire din mâinile lui sir Percival. „Bunul domn” a făcut să-i parvină acest bilet printr-un curier, pândind în apropierea casei. Când Anne Catherick s-a ivit în prag şi a închis uşa în urma ei, bunul domn a poftit-o în trăsură şi am plecat împreună.

(Vă rog să-mi permiteţi să adaug o mică explicaţie. Foarte ciudată!)

În timp ce ne îndreptam spre Forest Road, tânăra femeie a stat liniştită. Când mă străduiesc, pot să-mi trezesc nişte sentimente paterne de invidiat, aşa că am înconjurat-o cu multă afecţiune. Oricum mă băgasem mai demult pe sub pielea ei.

Îi preparasem medicamentul care o pusese pe picioare, o sprijinisem împotriva lui sir Percival.

S-ar putea să fi fost prea încrezător şi prea indiferent faţă de instinctele primare ale celor reduşi mintal, deoarece s-a dovedit că nu era pregătită să facă faţă şocului care o aştepta odată ce trecea pragul casei mele. Când a intrat în sa-lon şi a dat ochii doar cu doamna Fosco, pe care n-o cunoştea, a reacţionat violent. Era ca şi când ar fi adulmecat primejdia care o pândea, aşa cum un câine adulmecă hoţul furişat în casă.

Degeaba m-am străduit s-o calmez. Poate că i-aş fi potolit spaima, dar nu i-aş fi putut vindeca boala de inimă de care suferea. Sub ochii mei

îngroziţi, trupul ei firav a fost zguduit de convulsii şi ar fi putut oricând să se sfârşească lângă noi.

Am chemat cel mai apropiat doctor, pe care l-am anunţat că „lady Glyde” îi solicita de urgenţă serviciile. Am avut norocul să dau peste un om priceput. I-am explicat că invitata noastră era o fiinţă cu mintea rătăcită căreia i se păreau tot felul de lucruri şi am hotărât să nu fie vegheată de nici o infirmieră, iar soţia mea să vadă singură de ea. Mă frământam totuşi ca nu cumva falsa lady Glyde să-şi dea sfârşitul înainte ca adevărata lady Glyde să sosească la Londra.

De dimineaţă, îi trimisesem un bilet doamnei Rubelle, prin care o anunţasem că ne vom vedea la ea acasă, vineri seara, pe 26. Am trimis un alt bilet şi lui sir Percival, anunţându-l să-i dea cât mai grabnic soţiei sale invitaţia unchiului ei şi s-o suie în trenul de Londra, după-amiază, pe data de 26. Mă gândisem că trebuie să accelerez evenimentele din cauza agravării sănătăţii Annei Catherick şi deci să o am sub control pe lady Glyde mai repede decât planificasem iniţial. Ce puteam să mai fac acum? Nimic, decât să-mi pun speranţele în doctor şi în propria mea soartă. Îmi descărcam sufletul exclamând şi agitându-mă fără să fiu observat însă de cineva. În rest, eu Fosco, am fost pus în inferioritate în ziua aceea de neuitat.

Anne s-a chinuit toată noaptea – s-a trezit sleită de puteri – dar, mai spre prânz şi-a revenit pe neaşteptate. Odată cu ea, parcă am înflorit şi eu. Aşteptam răspunsul lui sir Percival şi al doamnei Rubelle abia a doua zi, pe 26. Eram oricum convins că nu se vor abate de la instrucţiunile mele – doar dacă nu s-o întâmpla cine ştie ce eveniment ieşit din comun – aşa că am plecat să tocmesc o trăsură cu care s-o aduc pe lady Glyde de la gară. Am poruncit ca trăsura să mă ia a doua zi, pe 26, la ora două după amiază, din faţa casei. După ce m-am convins cu ochii mei că birjarul şi-a notat cererea mea în registru, m-am îndreptat către locuinţa doamnei Rubelle, pentru a definitiva ultimele amănunte. Mi-am asigurat obţinerea certificatelor medicale necesare internării lady-ei Glyde în ospiciu. Urmau să-mi fie eliberate de doi domni – unul era un cunoscut de-al meu, iar celălalt de-al domnului Rubelle. Erau persoane de încredere, care intraseră în neplăcute dificultăţi financiare şi care nu ar fi pus în nici un caz la îndoială vorbele mele.

Am luat-o spre casă după ce pusesem totul în ordine – am ajuns după

ora cinci după-amiază. Am găsit-o pe Anne Catherick moartă. Da, decedase în ziua de 25 şi lady Glyde era aşteptată abia pe 26.

Vai ce situaţie! Nu ştiam ce să fac! Ei, da, eu, Fosco, nu ştiam ce să fac!

Nu puteam să mai contramandăm ce aranjasem. În plus doctorul se gândise să-mi facă un serviciu şi se ocupase el de înregistrarea decesului în absenţa mea. Grozava uneltire pusă la cale cu atâta minuţiozitate de mine prezenta o fisură: indiferent de eforturile pe care le-aş fi depus, evenimentele din data de 25 rămâneau un fapt împlinit. Mi-am făcut curaj şi am mers mai departe. Nu-mi puteam risca propriile interese sau pe cele ale prietenului meu, sir Percival. Trebuia deci să mă ţin de planul meu. M-am străduit să mă calmez şi să judec la rece situaţia.

Pe 26 dimineaţa, sir Percival mă înştiinţa printr-o scrisoare că soţia lui venea cu trenul de după-amiază. Madame Rubelle mă informa la rândul ei că va ajunge pe seară. Am luat trăsura, părăsind-o pe falsa lady Glyde, care decedase, pentru a o primi pe adevărata lady Glyde la ora trei. Pusesem sub bancheta trăsurii bocceaua cu hainele în care fusese îmbrăcată Anne Catherick când intrase sub acoperişul meu – îmi vor folosi ca să substitui moarta în trupul viu al soţiei prietenului meu. Ah, ce palpitant! Tinerii romancieri englezi ar trebui să se inspire din acest subiect şi ar face bine să le urmeze exemplul şi colegii lor de breaslă din Franţa, care au epuizat se pare tot ce era interesant şi captivant.

În sfârşit, lady Glyde îşi făcuse apariţia. La gară era o forfotă de nedescris iar căratul bagajelor ne-a luat o groază de timp, spre supărarea mea (mă temeam să nu se întâlnească întâmplător cu vreo cunoştinţă). Când s-a suit în trăsură, lady Glyde m-a rugat din tot sufletul să-i spun în ce stare se afla Marian. Am inventat ceva frumos ca s-o liniştesc şi i-am promis că o să se întâlnească cu sora ei la mine acasă. „La mine acasă” însemna de fapt, la domnul Rubelle acasă, în Leicester Square, unde am fost întâmpinat la intrare chiar de acesta.

Musafira mea a fost condusă la etaj, într-o odaie din spatele casei. La parter, se aflau cei doi medici care trebuiau s-o examineze şi să-mi dea certificatele necesare internării în ospiciu. Mai întâi am liniştit-o din

nou pe lady Glyde în privinţa surorii ei, iar apoi i-am prezentat prietenii mei. Ei s-au achitat foarte prompt de obligaţiile lor. Când au plecat, am vizitat-o din nou pe lady Glyde şi am accelerat mersul lucrurilor, declarându-i că „domnişoara Halcombe” nu se simţea bine.

S-a întâmplat exact ce-am bănuit. Lady Glyde a avut un şoc şi a leşinat.

De data aceasta a fost ultima oară când am făcut uz de cunoştinţele mele de chimie. I-am dat puţină apă şi un flacon cu săruri în care presărasem câteva bobiţe de narcotic şi am calmat-o imediat. Am repetat „tratamentul” mai spre seară şi s-a cufundat într-un somn profund peste noapte. Doamna Rubelle a venit la timp ca s-o ajute la îmbrăcat pe lady Glyde. Înainte de culcare i se scoseseră propriile ei haine, iar de dimineaţă, îndemânatica doamnă Rubelle a îmbrăcat-o în hainele Annei Catherick, îngrijindu-se de tot ce trebuie. A doua zi, pacienta a fost ţinută într-o stare de transă şi datorită ajutorului celor doi doctori am intrat în posesia ordinului de internare mai curând decât mă aşteptasem. Pe data de 27, seara, împreună cu doamna Rubelle, ne-am prezentat la ospiciu cu falsa „Anne Catherick”.

Toţi au rămas foarte uimiţi, dar n-au pus prea multe întrebări pentru că aveam toate actele în regulă – şi în plus am înmânat şi scrisoarea lui sir Percival. În afară de aceasta, pacienta era îmbrăcată în hainele ei obişnuite şi manifesta o puternică stare depresivă. Am plecat acasă pentru a da o mână de ajutor doamnei Fosco la înmormântarea adevăratei Anne, înveşmântată în lucrurile lady-ei Glyde. Bagajele Laurei Glyde au luat drumul Cumberlandului împreună cu rămăşiţele pământeşti ale Annei Catherick. Am participat la ceremonialul înmormântării din cimitirul din Limmeridge aşa cum se cuvine, afişând un mare doliu.

Aceasta este uluitoarea istorisire a nemaiauzitelor evenimente desfăşurate în acea perioadă. Se ştie ce precauţii mi-am luat, prin scrisorile trimise la Limmeridge House, cum a triumfat planul meu şi ce rezultate financiare ne-am rezolvat. Vreau să precizez că partea slabă a complotului pus la cale de mine n-ar fi ieşit la iveală dacă n-aş fi avut şi eu o slăbiciune în sufletul meu.

Numai dragostea şi preţuirea pe care le nutream pentru minunata

Marian m-au făcut să slăbesc vigilenţa în momentul în care şi-a răpit sora din ospiciu. Mi-am asumat riscurile, fiind sigur că oricum, lady Glyde nu mai exista din punct de vedere juridic şi legal. Toate eforturile lui Marian sau ale domnului Hartright n-ar fi dus la nici un rezultat. Dimpotrivă, s-ar fi făcut de râs, fără să reuşească să pericliteze situaţia mea sau taina lui sir Percival. Am greşit când am judecat atât de optimist perspectiva viitoare. Am dat din nou dovadă de slăbiciune, când, după moartea binemeritată a lui sir Percival, care refuzase să-mi asculte sfaturile, am şovăit să o internez pe lady Glyde în ospiciu, deşi îi aflasem adresa. Domnul Hartright a profitat de acest prilej. În concluzie, Fosco şi-a contrazis propria-i persoană. Ah, ah, ce mult regret acum aceste greşeli! Puteţi să-mi cercetaţi inima pentru a afla motivul acţiunilor mele: el se numeşte Marian Halcombe, cea dintâi şi cea din urmă pasiune nimicitoare din existenţa lui Fosco!

Această declaraţie de excepţie o consemnez acum, la respectabila vârstă de 60 de ani.

Tinerilor, revărsaţi asupra mea simpatia voastră şi şuvoiul lacrimilor voastre.

*

Mai am încă ceva de spus (tot despre propria mea persoană), după care cititorul va putea răsufla uşurat.

Simţul meu practic îmi spune că cei curioşi nu vor ezita să-şi pună cel puţin trei întrebări. O să le amintesc tot eu şi o să le lămuresc îndată.

Mai întâi, se vor întreba cum am reuşit să-mi asigur devotamentul de neimaginat al doamnei Fosco în ducerea la bun sfârşit a dorinţelor şi planurilor mele. Răspunsul este foarte simplu şi-l vor formula tot printr-o întrebare: „Aţi mai cunoscut vreodată o fiinţă de valoarea mea care să nu fie slujit cu credinţă şi dăruire de o femeie?” Ţin cont însă de faptul că cei cărora mă adresez sunt englezi şi că şi eu, la rândul meu, m-am căsătorit în Anglia. De aceea aş vrea să ştiu dacă aici părerea femeii este luată în seamă de soţ? Nu, nici vorbă! Ea are o singură îndatorire: să fie iubitoare, cinstită şi supusă. Tocmai aşa s-a comportat şi soţia mea. Eu sunt în măsură să apreciez că s-a achitat cu

cinste de obligaţiile matrimoniale. Of, ţineţi gura, calomnie! Soţii, din Anglia, plecaţivă în faţa doamnei Fosco!

În al doilea rând vor fi curioşi să afle cum aş fi procedat dacă Anne Catherick nu ar fi decedat atât de curând?

Cum să procedez – aş fi grăbit ritmul bolii care o măcina şi aş fi trimis-o mai repede acolo unde este linişte şi pace eternă. Aş fi distrus chingile în care este ţinut sufletul şi i-aş fi dat drumul să zboare în eter.

Şi, în sfârşit în al treilea rând, analizând la rece faptele mele, s-ar putea afirma oare că merit să fiu învinuit? Bineînţeles că nu! Doar eu am fost acela care am cruţat nişte vieţi nu? Bogatele cunoştinţe de chimie mi-ar fi permis s-o ucid pe lady Glyde. Apelând însă la inepuizabilul meu geniu, şi dând dovadă de o neţărmurită omenie, asumându-mi o mulţime de riscuri, i-am schimbat doar identitatea. Aşa că ar trebui să-mi acordaţi înţelegere, ţinând cont de cât rău aş fi fost capabil să fac dacă aş fi vrut.

Deci până la urmă, acţiunile mele se dovedesc a fi ce-le ale unui om milos!

V-am prevenit de la început că declaraţia mea va fi o piesă de excepţie şi am avut dreptate. Vă dedic aceste rânduri captivante şi inedite, ca un ultim prinos adus ţării pe care nu o voi mai revedea niciodată. Cuvintele pe care le-am scris oglindesc cu veridicitate evenimentele care s-au desfăşurat şi mă reprezintă în întregime pe mine.

Fosco

Istorisirea este dusă până la capăt de Walter Hartright

1.

După ce am parcurs ultimele rânduri ale documentului înmânat de Fosco, am constatat că trecuse şi jumătatea de oră, pe care, conform înţelegerii, trebuia să mi-o petrec la Forest Road. Domnul Rubelle şi-a consultat ceasul şi mi-a făcut o plecăciune. M-am sculat în picioare şi am plecat. De atunci, n-am mai dat ochii cu el şi nici n-am aflat nimic despre această persoană sau despre soţia lui. Apăruseră în viaţa noastră târându-se pe cărările nemerniciei şi înşelăciunii şi se retrăseseră pe aceleaşi cărări întunecate.

După un sfert de oră ajunsesem acasă.

Am povestit pe scurt Laurei şi lui Marian ce se întâmplase şi cum va evolua de aici înainte existenţa noastră. Le-am promis că o să le explic mai amănunţit mai târziu şi am alergat în St. John's Wood să dau de birjarul pe care-l solicitase Fosco când se dusese s-o ia de la gară pe Laura.

Mergând după adresă, am dat de un „grajd de închiriat trăsuri" la un sfert de milă de Forest Road. M-am înţeles bine cu proprietarul. A fost foarte amabil şi săritor când i-am spus că trebuie să consult registrele pentru a rezolva o problemă de familie care nu suporta amânare.

Când am deschis registrul, am găsit consemnată data de: „26 iulie 1850" când se făcuse următoarea comandă:

„Cabrioletă cu un cal pentru contele Fosco, Forest Road 5, ora două (John Owen)".

M-am interesat cine era John Owen şi am aflat că era vizitiul. Am spus că doresc să vorbesc cu el, aşa că a fost chemat din curte.

— Îţi aduci aminte că în luna iulie ai dus la gara Warloo Bridge un bărbat care locuia în Forest Road, la numărul 5? l-am întrebat eu.

— Nu ştiu domnule, nu sunt sigur.

— Stai să-ţi explic cum arăta! Era străin, corpolent şi aproape obez!

Omul s-a luminat la faţă.

— Ah, da, aşa este! N-am mai văzut în viaţa mea un om atât de gras aproape că mi-a deşelat trăsura. Sigur, îmi amintesc, domnule! L-am luat din Forest Road şi l-am dus la gară. Avea în geam un papagal, sau mă rog o pasăre care făcea gălăgie. Domnul se agita să ia mai repede din tren bagajele doamnei şi m-a plătit cu bani frumoşi pentru că m-am ocupat de geamantane şi am ajutat la cărat.

Deci aşa! Laura precizase că atunci când a sosit în gară contele Fosco era însoţit de un om care a luat bagajele. El trebuie să fi fost!

— Ai zărit-o pe doamnă? – am continuat eu. Mai ţii minte cum era, tânără, bătrână?

— Zău domnule, era atâta forfotă în gară, încât n-am fost în stare să reţin nici o figură. Nu pot să spun nimic despre dânsa, decât cum o chema.

— Cum adică?

— Păi, da, domnule, se numea lady Glyde.

— Bine, dar cum i-ai reţinut numele dacă nu ştii cum arăta?

Omul a surâs stânjenit, fâţâindu-se pe loc.

— Iată ce se întâmplă, domnule – mi-a explicat el – atunci mă căsătorisem de curând şi pe nevasta mea o chema tot Glyde, domnule. Doamna a rostit şi ea acest nume. Am întrebat-o: „Aveţi numele înscris pe geamantane doamnă?” „Da”, a exclamat ea, este trecut pe geamantane: lady Glyde. „Ca să vezi, m-am gândit eu, de obicei nu reţin numele nobi-lilor, dar acesta mi s-a întipărit în minte”. Nu mai ştiu ce dată era, dar să tot fie vreun an de atunci. Sunt sigur doar de bărbatul obez şi de numele doamnei atâta tot.

N-aveam nevoie de dată din partea lui. Era confirmată în registrul proprietarului. Găsisem dovada care putea dărâma întreg eşafodajul de intrigi ţesut în jurul Laurei. N-am mai stat pe gânduri şi, discutând confidenţial cu patronul, i-am mărturisit de ce aveam nevoie de însemnarea din registrul lui şi de declaraţia birjarului.

I-am spus că-i voi plăti în schimbul timpului pierdut de vizitiu pe care îl solicitam ca martor şi am copiat rândurile din registru, care au fost confirmate de patron cu semnătura lui. Am plecat, aranjând ca Owen să mă ajute de aici înainte, până rezolvăm ce avem de făcut.

Aveam la îndemână toate dovezile necesare: copia după actul de deces, obţinută de la registratura districtului, care se putea confrunta cu scrisoarea în care sir Percival îi comunica lui Fosco data sosirii lady-ei Glyde şi care se afla tot în posesia mea.

Înarmat cu aceste documente şi cu declaraţia verbală a birjarului, m-am dus direct la biroul domnului Kyrle, pe care nu-l mai deranjasem de la ultima întrevedere descrisă în aceste pagini. Intenţionam în primul rând să-i povestesc ce reuşisem să fac între timp, iar apoi, doream să-i comunic că intenţionam să plec la Limmeridge a doua zi cu soţia mea, pentru a fi repusă în drepturi în casa părintească. L-am lăsat pe domnul Kyrle să decidă dacă în absenţa domnului Gilmore nu-i revenea lui sarcina să înlocuiască avocatul fa-miliei şi să ne însoţească la Limmeridge.

N-are rost să redăm ce reacţie a avut domnul Kyrle când a aflat despre ce este vorba. Vă spun doar că mi-a declarat imediat că va porni spre Cumberland împreună cu noi, a doua zi de dimineaţă.

A doua zi, ne-am suit în primul tren cu toţii, adică Laura, Marian, domnul Kyrle şi cu mine într-un compartiment, iar John Owen şi un funcţionar al domnului Kyrle în altul. Când am ajuns la Limmeridge, am tras la Todd's Corner. Nu voiam ca Laura să treacă pragul casei unchiului ei înainte de a fi recunoscută public de acesta. După ce doamna Todd a reuşit să se liniştească, pentru că rămăsese trăsnită când ne văzuse, am aranjat cum urma să fim cazaţi. Marian a stabilit ce era necesar cu doamna Todd, iar eu am aranjat cu soţul doamnei Todd ca John Owen să fie adăpostit în locuinţele servitorilor. Apoi, domnul Kyrle şi cu mine ne-am îndreptat către Limmeridge House.

Nu sunt în stare să redau întâlnirea mea cu domnul Fairlie pentru că îmi trezeşte amintiri foarte neplăcute. Vă spun că am triumfat. La început, domnul Fairlie a adoptat atitudinea lui caracteristică. Ne-am făcut că nu observăm impertinenţa lui mieroasă. Am înghiţit şi dezvinovăţirile lui demne de tot dispreţul şi am asistat în final la văicărelile şi lacrimile sale. Cum să-şi dea seama că nepoata lui este în viaţă dacă toţi i-au declarat că a murit?! Sigur, este gata s-o îmbrăţişeze pe scumpa mea Laura, numai să-i permită să se reculeagă. Ce dorim de la el, să-l băgăm mai repede în mormânt, sau ce? Ne-a pisat la cap cu aceste vorbe rostite pe un ton scâncit ori de câte ori l-am luat mai tare, până când i-am spus răspicat: ori o repunea în drepturi pe nepoata lui aşa cum stabilisem, ori dorea să facă faţă unui proces. Când l-a consultat pe domnul Kyrle a aflat că decizia îi aparţinea. Conform firii sale laşe şi nesuferite, ne-a declarat, cu o explozie nebănuită de energie, că nu mai rezista să-l chinuim şi că, din partea lui n-aveam decât să ne descurcăm de capul nostru.

M-am dus la parter, împreună cu domnul Kyrle şi am hotărât să alcătuim o scrisoare pe care s-o transmitem la toţi arendaşii care participaseră la înmormântarea falsei lady Glyde, invitându-i la Limmeridge House, peste două zile, din partea domnului Fairlie. Am aranjat de asemenea, ca un sculptor din Carlisle să delege un om în acea zi pentru a şterge o inscripţie din cimitirul Limmeridge. Domnul Kyrle care urma să înnopteze la Limmeridge House, va prezenta scrisorile domnului Fairlie şi îl va pune să le iscălească.

A doua zi la fermă m-am ocupat de redactarea discursului, explicând cât mai clar şi desluşit cum se desfăşuraseră evenimentele şi de ce Laura fusese declarată moartă. L-am supus aprobării domnului Kyrle,

înainte de a-l rosti în dimineaţa următoare, în faţa arendaşilor. Am stabilit apoi cum se va desfăşura prezentarea probelor la sfârşitul expunerii mele. Domnul Kyrle a adus după aceea în discuţie problema financiară. Eu nu prea aveam habar de banii care îi reveneau soţiei mele şi i-am declarat foarte sincer avocatului că nu mă interesa de loc moştenirea pe care o încasase pe nedrept doamna Fosco. Ca orice om de afaceri, domnul Kyrle a rămas desigur surprins, dar mie nu-mi stătea capul la aşa ceva şi nu discutam niciodată cu Laura despre acest subiect.

Pe seară, m-am apucat să copiez inscripţia mincinoasă de pe piatra funerară, înainte de a fi distrusă.

*

Iată că a venit ziua în care Laura a păşit în sufrageria casei părinteşti din Limmeridge. Când şi-a făcut apariţia alături de Marian şi de mine, toţi cei adunaţi acolo s-au sculat în picioare. Zărindu-i chipul, s-a stârnit o agitaţie şi un murmur clocotitor. În urma insistenţelor mele se prezentase şi domnul Fairlie, susţinut de avocat. Valetul îl veghea din spate, având la îndemână un flacon cu săruri şi o batistă albă înmuiată în colonie.

Înainte să-mi încep discursul, l-am invitat pe domnul Fairlie să declare dacă eram în măsură să vorbesc şi dacă mă bucuram de acordul lui. Domnul Fairlie s-a lăsat ridicat de domnul Kyrle şi de valetul său şi a glăsuit:

— Daţi-mi voie să vi-l prezint pe domnul Hartright. De-oarece nu mă simt în puteri, dânsul a avut amabilitatea să preia sarcina discuţiilor. Problema pe care urmează să o prezinte este deosebit de importantă. Vă rog să-i acordaţi cea mai mare atenţie şi să păstraţi linişte! Zicând acestea, s-a instalat din nou pe scaun şi s-a înfundat în batista lui aromată.

Mi-am început pledoaria. Am prezentat la început cadrul general al evenimentelor iar apoi am descris în amănunt întâmplările. Am spus că scopul prezenţei mele este în primul rând acela de a demonstra că soţia mea care-mi stă alături, este fiica răposatului domn Fairlie. În al

doilea rând, doream să-i lămuresc cu dovezi palpabile că fuseseră martori la înmormântarea unei străine în cavoul doamnei Fairlie, şi în final, urma să le explic cât mai desluşit cauzele acestei oribile înscenări. Apoi, am trecut direct la citirea discursului, subliniind importanţa care au avut-o banii şi omiţând voit să le mai pomenesc despre taina lui sir Percival, pentru a nu abate atenţia lor în altă direcţie. Le-am precizat că certificatul de deces şi inscripţia din cimitir arătau că lady Glyde decedase pe data de 25 şi le-am citit imediat după aceea scrisoarea lui sir Percival din 25 prin care îşi anunţa prietenul că soţia sa va sosi la Londra pe 26. I-am informat apoi că lady Glyde plecase într-adevăr la Londra la acea dată, confirmată de declara-ţia birjarului şi de înregistrarea din dosarul de evidenţă, al patronului său. Marian mi-a continuat explicaţiile, arătând în ce condiţii aflase de internarea Laurei în ospiciu şi cum îi înlesnise evadarea. În încheiere, le-am comunicat că sir Percival a decedat, iar eu m-am căsătorit cu soţia lui. Domnul Kyrle, în calitate de avocat al familiei, mi-a susţinut declaraţiile, spunând că prezentăm nişte dovezi cât se poate de clare. În acel moment, am îmbrăţişat-o pe Laura şi am îndemnat-o să se ridice în picioare ca să o privească toţi din sufragerie.

— Ce spuneţi, confirmaţi părerea noastră? m-am adresat eu tuturor.

Şocul cuvintelor mele a fost foarte puternic. Cel mai în vârstă arendaş de pe domeniu a ţâşnit în picioare din fundul încăperii, iar ceilalţi s-au grăbit să-i urmeze exemplul. Parcă îl zăresc acum dinaintea ochilor pe moşneag, cu faţa lui de om cinstit, bătătorită de trecerea anilor, cu părul cenuşiu, cocoţat pe o banchetă lângă fereastră, rotindu-şi cravaşa deasupra capului şi agitându-i pe toţi.

— Uitaţi-o, ea este, întreagă şi nevătămată! Dumnezeu s-o aibă în pază. Haideţi băieţi, ce mai staţi! Daţi drumul uralelor!

Urechile noastre au fost desfătate de cele mai plăcute sunete pe care le-am auzit vreodată. Glasurile lor au fost amplificate de strigătele de bucurie ale ţăranilor din sat şi ale băieţilor de şcoală adunaţi în faţa casei.

Nevestele fermierilor nu mai pridideau să o susţină pe Laura şi s-o îndemne să-şi ţină firea şi să nu izbucnească în plâns. Laura însă, de-

abia se mai ţinea pe picioare, aşa că am scos-o din cameră. Am dat-o în grija lui Marian, – cea devotată, care fusese alături de noi acum. Apoi, i-am invitat pe toţi (adresându-le mulţumiri din partea Laurei şi a mea) să mergem împreună la cimitir, pentru a asista la distrugerea odioasei inscripţii.

*

Am luat-o pe cărare, urmaţi de o groază de oameni. Acolo am găsit omul pe care-l solicitasem sculptorului. S-a păstrat o tăcere deplină, până când cele trei cuvinte: „Laura, lady Glyde” au fost şterse definitiv de loviturile necruţătoare ale daltei. Toţi au răsuflat uşuraţi când au văzut că se înlăturaseră până şi ultimele urme ale complotului şi s-au dus apoi încet-încet la casele lor. Sculptorul şi-a continuat însă lucrul, încrustând în piatră o altă inscripţie: „Anne Catherick, 25 iulie 1850”!

Am revenit la Limmeridge cât am putut de repede pentru a-i ura drum bun domnului Kyrle. Se întorcea la Londra împreună cu funcţionarul său şi cu birjarul, cu trenul de noapte. Nici nu plecaseră bine când am primit un mesaj impertinent de la domnul Fairlie – care se retrăsese zdrobit din sufragerie în uralele fermierilor care o aclamau pe Laura. Ne felicita şi se interesa dacă intenţionam să locuim la Limmeridge House. I-am comunicat prin valetul lui că-l deranjasem doar pentru a o repune în drepturi pe nepoata lui şi că nu admiteam să locuim decât în casa mea şi, prin urmare n-avea de ce să-i fie frică că o să ne mai vadă vreodată la faţă. Am plecat la ferma domnului Todd, iar a doua zi de dimineaţă am fost petrecuţi la gară de mulţimea entuziastă din ziua precedentă şi am luat trenul spre Londra.

Privind culmile din Cumberland care defilau pe dina-intea ochilor mei, mi-au venit în minte momentele grele ale bătăliei pe care o dusesem acum la bun sfârşit. Mă gândeam ce ciudată era constatarea că tocmai sărăcia mă mânase de la spate să mă zbat de unul singur. Dacă am fi avut destui bani să ne adresăm tribunalelor, ce am fi realizat? Domnul Kyrle însuşi, îmi declarase de la început că am fi avut puţine şanse de reuşită; eu unul sunt convins că n-am fi avut nici un fel de şansă. Justiţia nu m-ar fi pus faţă-n faţă cu doamna Catherick şi nici nu l-ar fi putut obliga pe Fosco să mă ajute.

2.

Istorisirea noastră se apropie de sfârşit.

Au mai rămas de menţionat doar două evenimente.

De-abia avusesem vreme să respirăm liniştiţi după frământările prin care trecusem, când prietenul meu la care mă angajasem la început, gravorul în lemn m-a solicitat, dovedindu-mi cât de mult mă preţuia. Patronii săi îl însărcinaseră să plece la Paris pentru a cerceta o descoperire a gravorilor francezi în privinţa tehnicii acestei arte. Deoarece nu se putea desprinde de problemele pe care le avea de rezolvat, le propusese să mă solicite pe mine în acest scop. Am acceptat cu multă bucurie propunerea lor, mai ales pentru că, în felul acesta, voi fi angajat permanent la revista ilustrată la care deocamdată eram numai colaborator.

M-am informat ce aveam de făcut şi mi-am pregătit bagajele. Am încredinţat-o din nou pe Laura surorii sale (dar, cu ce inimă uşoară plecam acum) şi m-am gândit iar la o chestie serioasă, care ne obseda de multă vreme şi pe mine şi pe soţia mea.

Ne frământam, pe bună dreptate în privinţa viitorului lui Marian. Nu eram oare prea egoişti acceptând sacrificiul ei?

Nu cumva ar fi trebuit să lăsăm la o parte interesele noastre şi să avem în vedere numai binele ei? Am deschis discuţia de îndată ce am rămas între patru ochi. Ea m-a atins şi m-a făcut să tac, vorbindu-mi în felul următor:

— Am fost atât de strâns legaţi toţi trei, Walter, încât numai moartea ne mai poate despărţi. Eu nu pot trăi fericită decât alături de Laura şi de tine. Stai să vezi cum o să fie când veţi avea copii. O să-i alint şi o să-i pun să vă şoptească primele lor cuvinte: „Vrem să stăm cu mătuşa noastră!”

N-am plecat de unul singur la Paris.

În ultimul moment, Pesca m-a anunţat că merge cu mine. După incidentul de la operă, nu mai era Pesca cel de altădată şi intenţiona tocmai de aceea să plece vreo săptămână ca să se mai recreeze.

La Paris, mi-am văzut de treabă şi după patru zile, am fost în măsură să întocmesc raportul care-mi fusese solicitat referitor la descoperirea gravorilor francezi. Intenţionam ca a doua zi să vizitez oraşul, împreună cu Pesca.

Hotelul la care trăsesem era foarte aglomerat şi n-a fost posibil să obţinem camere la acelaşi etaj. Eu locuiam la doi, iar Pesca la trei. Aşa cum ne propusesem, în cea de-a cincea zi, m-am îndreptat către odaia lui Pesca, să-l iau la plimbare. Când am urcat şi am cotit pe culoar, am zărit ieşind prin uşa întredeschisă a camerei lui o mână subţire şi delicată (în orice caz nu era a prietenului meu) şi am distins glasul lui Pesca, de-abia şoptind în italieneşte: „Ţin minte că se numea aşa, dar nu-l cunosc. Doar ai remarcat şi la operă. S-a schimbat foarte mult şi nu-mi mai amintesc de el. Voi prezenta raportul şi dacă doreşti voi lua şi alte măsuri". „Nu este necesar" – a răspuns străinul. Atunci în pragul uşii, a apărut omul cu cicatrice şi păr blond – cel care se ţinuse după contele Fosco, acum o săptămână. Mi-a făcut o plecăciune, când m-am dat înapoi să-i fac loc – avea un chip ca de ceară şi a coborât treptele sprijinindu-se de balustradă.

Am intrat la Pesca în odaie. Prietenul meu se vârâse într-un colţ pe sofa şi avea o atitudine curioasă. Când a dat cu ochii de mine, am remarcat că a tresărit.

— Te-am deranjat? am spus eu. Scuză-mă, de-abia când am venit am observat că aveai un musafir!

— Ce musafir? – a exclamat Pesca: Nu l-am mai văzut până acum şi nici nu cred că o să-l mai văd.

— Am impresia că te-a întristat!

— Şi încă cum, Walter! Of, vreau să plec mai repede la Londra, nu mai rabd să stau aici nici o clipă. Greşelile din tinereţe s-au abătut asupra

mea, da, s-au abătut nemiloase! Eu credeam că le-am dat uitării, dar ele mi-au năpădit gândurile!

— Nu cred că avem tren decât după-amiază! i-am spus eu. Hai acum să ne plimbăm prin oraş!

— Nu dragul meu, nu sunt în stare. O să stau în cameră şi nu uita că vreau să plecăm chiar azi!

Am ieşit după ce l-am liniştit că o să-i fac pe plac. Seara trecută ne propusesem să ne suim în turnurile catedralei Notre-Dame, purtaţi de amintirile romanului lui Victor Hugo. Nu puteam părăsi capitala Franţei, fără să văd catedrala, aşa că n-am mai stat pe gânduri.

Mergând către Notre-Dame dinspre Sena, am dat de cumplitul edificiu al morţii din Paris – morga. Era mare agita-ţie şi îmbulzeală în faţa ei. Mi-am dat seama că acolo se afla ceva deosebit.

Mi-aş fi continuat drumul dacă n-aş fi rămas surprins auzind întâmplător discuţia dintre un bărbat şi o femeie care se îndepărtaseră de buluceala de la intrare. Se strecuraseră cu chiu cu vai şi povesteau că au zărit cadavrul unui bărbat obez, însemnat la braţul stâng.

M-am băgat imediat printre ceilalţi oameni. Mă cutremurasem când am dat de străinul cu cicatrice şi am ascultat ce vorbea cu Pesca. Ce ciudat să mi se ofere tocmai acum explicaţia dialogului lor. Omul pe care dorisem atât de mult să mă răzbun fusese răpus de altă mână – de mâna celui care îl urmărise de la Operă la St. John’s Wood şi din St. John’s Wood la Paris. Alte păcate mai vechi, îl făcuseră să plătească cu preţul vieţii.

Din momentul în care îi atrăsesem atenţia la Operă lui Pesca asupra lui şi-i rostisem numele în prezenţa străinului, îl condangasem la moarte. Mi-a venit în minte, prima şi ultima noastră întâlnire sub acoperişul casei sale din Londra, când mă durea inima că l-am lăsat să-mi scape şi am simţit cum mă înfior.

Treptat, mă deplasam dus de valul mulţimii înspre uri-aşul perete de

sticlă dincolo de care erau expuşi morţii. M-am înghesuit pe lângă cei care se zgâiau lipiţi de sticlă şi l-am văzut. Era întins pe masă, printre celelalte cadavre, ca un animal ciudat într-un muzeu. Iată pedeapsa existenţei sale ticăloase închinată răului şi uneltirilor. Nemişcat în neclintirea morţii, cu capul lui uriaş şi faţa masivă, avea un aer atât de impozant şi dominator, încât leliţele care se holbau la el gesticulau încântate, scoţând exclamaţii de admiraţie: „Ah, ce bărbat chipeş!” Fusese înjunghiat cu un cuţit sau pumnal direct în inimă. În rest era neatins; doar, deasupra semnului înfierat pe braţul stâng, în acelaşi loc unde-l văzusem şi la Pesca, se observau două crestături late, în formă de T, care înlăturau semnul asociaţiei. După hainele în care era îmbrăcat, se vedea clar că îşi dăduse seama de primejdie deoarece se deghizase în om simplu. L-am privit doar câteva clipe. Nu am reţinut mai multe amănunte, pentru că nu am stat să-l studiez mai atent.

Voi istorisi în continuare puţinele informaţii care mi-au fost furnizate mai târziu (fie de Pesca, fie de alte persoane) pentru a pune capăt acestui subiect.

Cadavrul contelui fusese pescuit din Sena, în deghizarea despre care am pomenit. Nu s-a aflat niciodată cine este autorul crimei şi cum s-a petrecut.

Puteţi să vă imaginaţi ce s-a întâmplat, aşa cum am făcut şi eu. Dacă vă spun că străinul cu cicatricea făcea parte din „Frăţie” (în care intrase după ce Pesca emigrase) şi că cele două crestături care alcătuiau litera T pe braţul stâng al cadavrului semnificau „Trădare”, semn că organizaţia îşi încheiase socotelile cu contele, v-am oferit toate lămuririle necesare.

Soţia lui, anunţată printr-o scrisoare anonimă s-a prezentat a doua zi şi l-a ridicat de la morgă. Doamna Fosco l-a înmormântat cu pioşenie în cimitirul Père Lachaise. Chiar şi în ziua de azi, coroanele funerare sunt reîmprospătate mereu de către contesă. Doamna Fosco s-a stabilit la Versailles, unde duce o viaţă retrasă şi solitară. De curând, a dat la tipar o biografie a veneratului ei soţ. Nu se precizează nimic despre viaţa lui adevărată. Se mulţumeşte să-i ridice osanale şi să-i amintească titlurile şi distincţiile. În ceea ce priveşte moartea sa fulgerătoare, face o singură referire în ultima pagină: „S-a luptat de-a lungul existenţei sale să apere drepturile nobililor şi respectarea ordinii şi s-a sacrificat ca un adevărat erou, pentru cauza sa”.

3.

A mai trecut o vară şi o toamnă după ce am revenit de la Paris, fără să se producă vreun eveniment deosebit. Ne duceam viaţa în linişte şi pace şi ne bucuram de câştigul permanent şi mulţumitor pentru noi, pe care-l aduceam.

Luna februarie a anului următor ne-a încălzit sufletele cu o mare bucurie: Laura mi-a dăruit un băiat – primul nostru copil. Am sărbătorit botezul cu mijloacele noastre şi am avut ca invitaţi pe mama, pe sora mea şi pe doamna Vessey. Am chemat-o şi pe doamna Clements care s-a ocupat de soţia mea. Ca naşi, am avut-o pe Marian, pe prietenul meu Pesca şi pe domnul Gilmore (prin procură). Ţin să precizez că, atunci când domnul Gilmore a revenit în ţară la un an după botez, a ascultat de rugămintea mea şi a completat aceste rânduri cu istorisirea aşezată la începutul cărţii, deşi în ordine cronologică, a fost ultima care mi-a parvenit.

Ultima întâmplare din viaţa noastră care merită menţionată s-a petrecut când micuţul Walter avea şase luni.

Plecasem în Islanda pentru a executa nişte ilustraţii care trebuiau să apară în revista la care lucram. Am stat vreo două săptămâni, timp în care am păstrat o corespondenţă regulată cu soţia mea şi cu Marian, în afară de ultimele trei zile când am fost tot timpul pe drumuri şi n-am avut cum să primesc scrisori.

Drumul spre casă l-am făcut în timpul nopţii, aşa că de dimineaţă eram la Londra. Am rămas uimit să văd casa pustie. În loc de Laura, Marian şi copil, am găsit un bilet din partea soţiei mele, pe care mi l-a dat servitoarea.

M-am mirat şi mai tare, citind că plecaseră la Limmeridge House cu o zi înainte. Marian nu i-a dat voie să-mi ofere mai multe amănunte, insistând să vin după ele imediat ce soseam. Îmi promitea că o să mă lămurească atunci când voi ajunge la Cumberland şi mă ruga să nu-mi fac griji pentru că nu aveam nici un motiv. Cu aceste precizări, biletul

se încheia.

Mai aveam ceva timp până la trenul de dimineaţă, aşa că m-am pregătit de drum, iar după-amiază intram la Limmeridge House.

Am fost anunţată că soţia mea şi Marian se aflau sus. Spre marea mea mirare le-am găsit în odaia care îmi aparţinuse mie când venisem pentru prima oară la Limmeridge, în calitate de profesor de desen.

Marian era aşezată pe scaunul unde stăteam eu când înrămam schiţele domnului Fairlie, ţinând în braţe copilul care sugea din jucăria lui de mărgean. Laura, era în picioare şi se sprijinea de fosta mea masă de lucru, răsfoind albumul pe care i-l dăruisem când o învăţam să picteze.

— Doamne Sfinte, ce-i cu voi? Ce căutaţi aici? am exclamat eu. Domnul Fairlie a aflat că…

Marian mi-a tăiat vorba, anunţându-mă că domnul Fairlie a decedat. Fusese cuprins de un atac fatal de apoplexie.

Domnul Kyrle le dăduse această veste şi le recomandase – să plece fără întârziere la Limmeridge House.

Mi-am dat seama imediat că ne aştepta o nouă viaţă. Laura nu m-a lăsat să-mi exprim gândurile. Mi-a luat-o înainte! A venit lângă mine să soarbă plăcuta uimire care mi se aşternuse pe chip.

— Scumpul meu Walter – a zis ea – oare, n-ai înţeles de ce a trebuit să venim atât de grabnic aici? Ah, dragul meu, nu ştiu cum aş putea să-ţi explic fără să încalc înţelegerea noastră şi să amintesc de trecut!

— Nici nu trebuie să aminteşti – i-a spus Marian. De ce să ne întoarcem numai în trecut când putem privi spre viitor.

Zicând acestea, se ridică de pe scaun, înălţă deasupra capului copilul

care se agita şi gângurea în braţele ei şi mă întrebă, radiind de fericire:

— Walter, spune-mi cine este băieţaşul acesta?

— Nu sunt chiar atât de aiurit încât să nu-mi recunosc odrasla. Cum, este copilul meu, bineînţeles!

— Ce-ai spus, copil?! se miră ea veselă şi zglobie ca odinioară. Cum poţi să-l caracterizezi în felul acesta pe un nobil englez? Ştii tu, cine este acest prunc important? Sigur că nu! Permiteţi-mi atunci să prezint unul altuia pe cele două persoane ilustre aici de faţă: domnul Walter Hartright şi moştenitorul Limmeridge-ului.

*

Acestea au fost vorbele lui Marian şi prin ele s-a spus tot ce trebuia. Pana mea s-a oprit neputincioasă. Truda plăcută de luni de zile s-a încheiat! Marian a vegheat cu devotament şi credinţă asupra noastră, aşa că o las pe ea să aibă ultimul cuvânt în această istorisire.

SFÂRŞIT

Table of Contents